ACADEMIA ROMÂNA

DIN VIEAȚA POPORULUI ROMÂN

CULEGERI ȘI STUDII

XII.

CÂNTECE DE ȚARĂ

ADUNATE

DE

TUDOR PAMFILE.

ȘEDINȚA DELA 19 MAI 1910

BUCUREȘTI
1913

LIBRĂRIILE SOCEC & Comp., C. SFETEA și LIBRĂRIA NAȚIONALĂ

LEIPZIG
OTTO HARRASSOWITS

VIENA
GEROLD & Comp.

www.digibuc.ro

DIN VIEAȚA POPORULUI ROMÂN

I. *Hora din Cartal*, de Pompiliu Pârvescu, 1908 . . . L. 3.—
II. *Cimiliturile românești*, de T. Pamfile, 1908 . . . . . » 1.—
III. *Poezii populare din Maramureș*, de Tit Bud, 1908 . » 1.—
IV. *Cântece și urături*, de Al. Vasiliu, 1909. . . . . » 5.—
V. *Din literatura populară*, de N. Păsculescu, 1909. . . » 6.—
VI. *Jocuri de copii*, de T. Pamfile, 1909 . . . . . » 1.—
VII. *Sărbătorile poporului*, de C. Rădulescu-Codin și D. Mihalache, 1910. . . . . » 1.—
VIII. *Industria casnică la Români*, de T. Pamfile. Premiul «Neuschotz» din 1909, 1910 . . . . . » 10.—
IX. *Hore și chiuituri din Bucovina*, de S. Fl. Marian, 1911. » 2.—
X. *Legende, tradiții și amintiri istorice*, de C. Rădulescu-Codin, 1910 . . . . . » 1.50
XI. *Sărbătorile de vară la Români*, de T. Pamfile, 1911. » 2.—
XII. *Cântece de țară*, adunate de T. Pamfile, 1913 . . . » 4.—
XIII. *Boli și leacuri*, la oameni, vite și păsări, adunate de T. Pamfile, 1911 . . . . . » 1,—

Tipografia «Cooperativa», str. Belvedere, 6

www.digibuc.ro

ACADEMIA ROMÂNĂ

ŞEDINŢA SECŢIUNII LITERARE

dela 19 Maiu 1910.

Preşedinţa d-lui *I. C. Negruzzi*.

Dela d-l *A. Bârseanu* se primeşte următorul raport despre culegerea de *Cântece de ţară*, prezentată spre publicare de d-l Tudor Pamfile :

«Colecţiunea aceasta de cântece poporale cuprinde 48 Cântece bătrâneşti cu diferite variante, 1.217 Doine cu variante şi 500 Strigături ; cu totul (împreună cu variantele) 2.033 bucăţi [1]). Partea cea mai mare a cântecelor este adunată din comuna Ţepu şi din împrejurime, iar restul din celelalte părţi ale Moldovei, din Muntenia, din Dobrogea şi câtevà din Ardeal.

«Incepută la anul 1903, colecţiunea d-lui T. Pamfile ne arată stadiul de faţă din evoluţiunea poeziei noastre poporale, cu conceptele vieţii moderne aplicate chiar şi la povestirile din trecut, cu graiul împestriţat ici-coleà cu neologisme de multe ori stâlcite, cu acea dislocare a creaţiunilor Muzei poporale dintr'un ţinut într'altul, care a trebuit să se producă în urma comunicaţiei atât de înlesnite în zilele noastre.

«In fruntea colecţiunii se află o introducere de XXII pagine, intitulată «Cevà despre cântecele de ţară», în care colectantul vorbeşte despre naşterea şi propagarea poeziei poporale în general şi apoi arată cum s'a făcut culegerea şi împărţirea materialului cuprins în lucrarea sa.

«Partea cea mai mare din cele 48 *Cântece bătrâneşti* din colecţiunea de faţă sunt variante ale baladelor poporale cunoscute din alte colecţiuni. Astfel întâlnim piesele : Meşterul Manole (p. 19), Corbea (p. 24) (cu 3 variante), Păun (s'a scos) («Năluca» din col. V. Alecsandri), Voicu (p. 35) («Holera» în col. Alecsandri şi Teodorescu), Stanciu (p. 37), «feciorul Bravului» (seamănă în câtvà

1) Numerotaţia cântecelor din manuscris, schimbându-se la tipărire, colectantul a făcut trimiterile în textul raportului, între parenteze. Totdeodată a adus în note subliniare şi unele lămuriri trebuincioase.

www.digibuc.ro

cu Voichiţa din col. Tocilescu), Codreanu şi Mocanul (p. 40), Marcu (p. 42) («Marcu Viteazul», col. Teodorescu), Catincuţa Gendrului (p. 48) (în variantă «Ilincuţa Badiului» ; seamănă cu «Chira» din col. Jarnik-Bârseanu şi cu «Ilincuţa Sandului» din col. Teodorescu), Căpitan Gheorghiţă (p. 52) («Gheorghelaş» din col. Teodorescu), Ştefan Vodă (p. 63) (de acelaş cuprins cu «Ştefăniţă Vodă» din col. Alecsandri), Todiran (p. 66) (seamănă cu «Vălean» din Ardeal), Codreanu (p. 70) (episodul cu Domnul Iliaş şi cu preotul, din «Codreanu», col. V. Alecsandri), Şandru (p. 73), («Bălaurul» din col. Alecsandri), Vulcan (cu varianta «Tănislav» (p. 74); prima este-*identică* (s'a scos) cu cea din col. Alecsandri ; a doua o variantă a pieselor «Stanislav» şi «Tanislau» din col. Teodorescu şi Tocilescu, Mioriţa (p. 79) (fragment), Micu haiducul (p. 79) (seamănă cu «Ştefan Vodă» din col. Teodorescu), Badiu şi Niculcea (p. 81) («Badiu» în col. Teodorescu), Donici (p. 83) (fragment «Doncilă»), Tudor şi Vochiţa (p. 83) («Tudorel» din col. Teodorescu), Costea (p. 85) (seamănă cu «Dolca» din col. Alecsandri şi cu «Fulga» şi «Gealip Costea» din col. Teodorescu), Păunaş (p. 87) («Nevasta fugită» din col. M. Pompiliu ; «Nevasta cu prunc mic», col. S. Fl. Marian ; «Nevasta rătăcită», col. Teodorescu), Ioviţă (p. 89) (col. Tocilescu), Popovici şi Savina (p. 91) («Păunaşul codrilor» din col. Alecsandri), Doncilă (p. 93), Barbu (p. 96) (începutul e o horă din col. Alecsandri).

«Sunt însă şi piese mai puţin cunoscute, ca : Voinicos străin (p. 33) (în Ardeal se cântă ca colind ; variantele sunt mai mult doine), Căpitanu (p. 38) (haiduc mai nou ; calcă pe Dediţă dela Piatra şi pe un popă. Aici înlâlnim versul : «Faceţi, fraţilor, *careu*»[1]), (Vers 46). Nedea Voinicul (p. 39) (fragment ; un hoţ, pe care-l ascunde Dina Constandina), Lina (p. 43) (fragment ; bărbatul Linei e dus «Cu sare domnească în Ţara ungurească»), Gheorghiţă Zătreanu (p. 43) (un voinic, care petrece cu Dobriţa şi scapă pe surata acesteia dela Turci ; povestire frumoasă, dar prea pe larg), Căpitanul Caragaţă (s'a scos ; vezi *nota* de sub p. 48) (jefueşte pe Grecul Ene ; nu pare poporală), Chira (p. 54) (o fată care moare mireasă), Călina-Mălina (p. 55) (se face călugăriţă, dar în cele din urmă primeşte pe Vasile Uţă), Busuioc (p. 61) (un haiduc ; se luptă cu potera ; aici aflăm versul nu prea poporal : «Bune măsuri (de apărare) îşi luà») (vers 83), Dragoş (p. 67) (un haiduc, cel din urmă din

1) Cuvântul s'a păstrat în regulamentele infanteriei noastre până prin 1908.

www.digibuc.ro

părţile noastre, cum îl numeşte colectantul), Pribeagul (p. 70) (cântecul unui înstrăinat), Ghiţişor (p. 73) (fragment; feciorul fermecat de o muiere), Bătrâna (p. 74) (e mai mult doină; feciorul dus la marină, «pe corabe»), Ion (p. 77) (se cântă şi ca colind vânătoresc), Sâiu (p. 77) (pârcălabul de Bârlad pedepsit pentru asupriri), Coste (p. 86) (un haiduc; pare cam artificială), Copilul român (p. 90) (se luptă cu Tătarii şi-i învinge), Calul împărătesc (p. 93) (fragment dintr'o poveste), Pârlici (p. 95) (un hoţ, vândut de Strătica crâşmăriţa).

«Cum vedem, cele mai multe sunt cântece din vieaţa haiducilor, unele numai fragmente, câtevà nu tocmai de origine, sau cel puţin nu tocmai în formă poporală. Aşà d. e. nu pare poporal nici cântecul haiducesc «Voicul» (No. 47), în care întâlnim versurile:

Luna-i *blândă* şi-i răcoare...

Că mai am vreo şapte fraţi,
Toţi cu dinţii de aramă,
Şapte fraţi făcuţi de-o mamă.

«Iar la sfârşit:

Frunză verde păr mistreţ,
Cântă'n luncă Voiculeţ;
Hang îi ţine un arţar,
Un plop mare ş'un stejar,
C'au scăpat de greu ş'amar. (S'a scos.)

«Tot astfel nu pare poporală nici bucata Păun (No. 5), în care voinicul se prăpădeşte, sau cel puţin cade în boală grea, fiindcă sărută o floare; pe când în «Năluca» din col. Alecsandri voinicul se prăpădeşte, fiindcă bea din apa descântată de babă, fără să sufle în faţa apei. Dar întreagă expunerea ideilor în această bucată pare meşteşugită.

«In ceeace priveşte amestecul conceptelor celor nouă cu lucrurile petrecute în vechime şi împestriţarea graiului bătrânesc cu cuvinte nouă, citez numai următoarele versuri:

«1) Din «Corbea» (varianta 1 din Popeşti, jud. R.-Sărat, care, de altfel, e cu mult mai clară ca bucata primă) (p. 26):

De o grindă aninată,
Ca să-i fie lui *amantă*"... (Vers. 98—9.)

Ştefan Vodă ce făceà?
Ordin la oştire da... (Vers. 141—2.)

Haine *noi* îi aduceà... (Vers. 208.)

Dară tu, om *delicat*... (Vezi *nota* 3, p. 29.)

www.digibuc.ro

«2) Din «Stanciu» (p. 59) (No. 20), care cuprinde şi câtevà expresii triviale :

Comandantul nu-l iertà,
Spânzurat îl *condamnà*... (Urmau după vers. 103; vezi *nota* de sub p. 61.)

«3) In «Ştefan Vodă» (p. 63), auzită dela Moş Gheorghe Burluiu, cum ne spune colectantul :

De pe cum erà nuntaşul,
Aşà-mi croià *paltonaşul*... (Vezi *nota* de sub p. 64.)

Danţul cu ele scotcà... (Vezi acest cuvânt în glosar.)

«4) In «Doncilă» (p. 93). (Inceputul, versurile 1—6, dintr'un colind făcut de dieci e de prisos) : (Vezi *nota* de sub p. 93.)

La *cafeneà* [1]) ajungeà,
Unde hărapul trăgeà... (Vezi *nota* de sub p. 94.)

«5) In «Pârlici» (p. 95) :

Strătico, *amanta* mea... (Vers. 12.)
Crâşmele le *controlà*... (Vers. 61, înlocuit cu *cercetà*.)

Arestul, care-l aveţi,
Par'că-s nişte coteneţi... (Vers. 50—1.)

Alt *amant* la mine-am prins... (Vers 79.)

deşi este vorba în această bucată de Turci, de poteră şi de ciocoi.

«In schimb însă aflăm şi expresii frumoase şi arhaice, ca d. e. în Gheorghiţă Zătreanu (p. 43) :

Şi *fusem* jurate
Şi *fusem* legate,
Să fim tot surate,
Surate ş'un sânge,
Până ce ne-om stânge. (Vers. 183—7.)

Şl zicând cuvântul,
Lepădă *armântul*... (Vers 380—1.)

în loc de «armele».

«Cu un cuvânt, cântecele bătrâneşti din colecţia d-lui T. Pamfile, deşi unele sunt numai variante ale altor cântece cunoscute, iar altele sunt redate numai fragmentar, totuş sunt o contribuire destul de folositoare pentru cunoaşterea chipului, cum poporul nostru îşi aminteşte faptele trecutului şi cum preţueşte pe eroii săi.

1) Se ştie cât de cercetată e *cafeneaua* în satele dobrogene.

www.digibuc.ro

«Partea cea mai de preţ a colecţiei, despre care e vorba, mi se par a fi *Doinele* şi *Strigăturile,* cari şi formează aproape $^3/_4$ a manuscrisului d-lui T. Pamfile. Pe acestea colectantul le împarte, după analogia colecţiei Jarnik-Bârseanu, în capitolele: Dragoste, Dor şi jale, Mustrări şi blesteme, Haiduceşti, Ostăşeşti, Felurite; iară Strigăturile în: Strigături glumeţe şi Strigături muşcătoare: *a)* în ciuda fetelor şi nevestelor, *b)* în ciuda feciorilor şi bărbaţilor, *c)* felurite.

«Aceste cântece şi rostiri versificate ne arată sentimentele omului din popor în toate relaţiile vieţii: bune sau rele, vesele sau triste, cu reflexiile lui acì duioase şi gingaşe, acì aspre şi muşcătoare.

«Negreşit că aici efectele vieţii moderne se reflectează şi mai viu ca în cântecele bătrâneşti şi cetirea acestor cântece ne face să ne convingem că vieaţa ţăranului nostru şi cu ea modul lui de judecată şi de exprimare trece printr'o schimbare însemnată, ale cărei urmări nu le putem prevedeà pe deplin.

«Aşà, de pildă, flăcăul îndrăgostit cântă:

Cât e Tecuciul de lat,
Numai la un colţ mi-i drag,
La colţul dela *şuşà*,
C'acolo-i dragostea mea [1]) (pag. 171, No. 2).

«Iar fata se întreabă:

Cui să dau patru parale,
Să taie părul din vale
Şi răchita din cărare,
Să vie badea călare,
Cu rachiu, cu demâncare,
Cu basmà de *portocale*
Ş'o litră de *scorţişoare*! (pag. 171, No. 5, variantă,)
(p. 111, No. 4, variantă.)

«Alt flăcău se adresează:

— Copilă dela oraş
Cu *fâstu cu valonaş*... (pag. 175, No. 18 [2].)

---

1) Versurile acestea, cari încheie un cântec scos, urmau după:

Cât e Tecuciul de mare,
Dragoste c'a mea nu are:
Dragoste cu'nvârtituri,
Jnnghiuri pe la 'ncheieturi!

2) Cântecul s'a scos. Cuprindeà şi vorba *hazoasă*.

www.digibuc.ro

«Iar într'un dialog se zice:

M'a făcut maica frumoasă,
Să iubesc *notar de plasă.*
— Mai bine un *ofiţir,*
Că-ţi face rochii de fir;
La capătul firului
Scrisu-i chipul dumnealui (pag. 178, No. 30). (Inceputul acestui cântec, în *nota* 1, p. 115.)

«Intr'o altă bucată (pag. 180, No. 40) se aminteşte întreagă primăria dintr'un sat:

Cărăruşă la izvor,
Bătută de-un *perceptor...*

Cărăruşă la pârlaz,
Bătută de-un *primăraş;*
Frunză verde îarbă mare,
Notăruşu-i în cărare. (S'a scos.)

«O fată-şi plânge iubitul dus la miliţie astfel:

Dar de geaba l-am căutat,
Pe neica nu l-am aflat,
Căci de mult l-a *'ncocintrat*
Şi 'n armată l-a luat;
L-a luat la *meliţie*
Şi eu am rămas pustie... (pag. 191, No. 10.variantă [1]).

«De altfel şi ostaşul depărtat de iubita sa exclamă:

Frunză verde lemn de brad,
De când m'a *încocintrat,*
Am lăsat puicuţa'n sat
Fără grijă, nici bănat... (pag. 419, No. 12) (pag. 261, No. 12.)

1) Inceputul acestui cântec, în *nota* de sub p. 123; el urmează astfel:

Fire-ar Neamţul blăstămat,
Că pe neica l-a luat;
Nu-l lăsă în sat cu mine
Şi-l porneşte'n ţări streine,
Ţări streine şi departe,
In neagra streinătate,
Căci n'am avut de el parte!
Parte bună şi noroc.
Să stau cu el la un loc,
Să-mi potolesc al meu foc!
(Jud. R.-Sărat.)

www.digibuc.ro

«In altă bucată ostaşul spune iubitei sale, care-l roagă s'o ducă cu dânsul :

Dac'ai fi o floriceà,
Te-aş pune'n piept la mantà,
Aş face *serviciu* cu ea...

Iar de-ai fi o floricică,
Te-aş pune'n piept la tunică...

Dac'ai fi un bobocel,
Eu te-aş pune la *capel*,
Aş face-*armată* cu el! (pag. 260, No. 5), (pag. 165, No. 5.)

«Un flăcău depărtat de acasă exclamă, cu totul stăpânit de împrejurările de astăzi :

Trenule, n'ai aveà parte
De şurupurile toate
Şi de şina de sub roate,
Că m'ai lipsit de *amante!* (pag. 340, No. 3). (Vezi *nota* 2, p. 211.)

«Iar altul spune drăguţei necredincioase, cu toată proza vieţii moderne :

Ş'am să-ţi fac *proces verbal*,
Să mergem la *tribunal*... (pag. 403, No. 3 [1]).

«Natural că în asemenea împrejurări, într'o doină ostăşească vom întâlni versurile :

— Mă rog, domnu' căpitane,
Căpitane,

1) De altfel cântecul nu-i lipsit de frumuseţe :

— Lelişoară smedioară,
Pe mulţi ai băgat în boală !
Şi m'ai băgat şi pe mine
Şi m'ai adus la ruşine
Şi-am să-ţi fac proces verbal,
Să mergem la tribunal.

— Măi bădiţă, măi bădie,
Ce-mi tot dai pricină mie,
Tu n'ai nici o mărturie !
Geaba mergi la prăvălie,
Geaba dai bani pe hârtie !

Ba am mărturie bună,
Că ne-a văzut sfânta lună,
Şi ne-au văzut stelele,
Că ne iubiam serile !
(Tg.-Ocna.)

www.digibuc.ro

Ghinărare,
Comandantul de plutoane:
Două vaci şi cu viţele,
Amândouă fie-a tele,
Numai fă voile mele:
Dă *ordin de liberare!*
Un grăsun
Pentru Crăciun,
Numai dă *ordinul* bun! [1]) (pag. 468, No. 81).

«Noroc că faţă de această năvală a ideilor şi a cuvintelor aduse din toate părţile de vieaţa modernă, aflăm încă în multe piese din colecţia, ce ne stă înainte, «limba veche şi înţeleaptă», care tâlmăceşte simţiri nemeşteşugite şi plăsmuiri în adevăr poetice. Cu deosebire între doinele haiduceşti (p. 263), sunt câtevà de toată frumuseţea. Aşà d. e. sunt piesele: 2 (p. 263), 14 (p. 266), 50 (p. 273), (în formă de romanţă), 55 (p. 274), 56 (p. 276) şi altele. Dintre celelalte amintesc, de pildă, No. 29 dela pag. 252 (p. 159, No. 28), (deşi aflăm versurile: «Eu cer un pahar de vin,—ea mi'ntinde *chilul* plin»), No. 21 dela pag. 351 (p. 217) (în care e vorbă de «tren» şi de «şine»), No. 9 dela pag. 376 (p. 233) (din vieaţa păstorilor), No. 15 dela pag. 378 (p. 234), («Cât e omul tinerel,—dorul se primblă cu el.»), No. 22 dela pag. 380 (p. 236), No. 5 dela pag. 394 (p. 245, No. 4); iar dintre cele ostaşeşti No. 20 dela pag. 451 (p. 278, No. 16), şi No. 70 (amintiri din luptele dela Plevna).

«Ce priveşte cântecele ostăşeşti, observăm că multe din cântecele din Ardeal şi din Bucovina au trecut şi în Regat, deşi împrejurarile de aici se deosebesc în multe privinţe de cele de peste munţi. Astfel la pag. 468 (No. 78) întâlnim cunoscutul cântec:

Luminate Impărate,
Stai pe loc şi nu te bate...

«La pag. 445 (p. 276) (No. 5, variantă) nu mai puţin cunoscutul:

Foaie verde siminoc,
Dare-ar Dumnezeu un foc,

---

1) Cântecul s'a scos. Rugămintea e a ibovnicei lui Ghiţă, care-i dus la bătălie:

Şi de-ar şti Leana să ştie,
S'ar face *sol* cu *solie*
Şi-ar merge la bătălie...

ca să se roage ca mai sus.

www.digibuc.ro

Să ardă Braşovul tot,
Să rămâie numai parii,
Să se'nţepe ghinărarii,
Ghimărarii,
Căpitanii
Şi cei de ne-au scris pe noi!

«In Ardeal sfârşitul acestui cântec este:

Ghinărarii şi maiorii,
Care cătănesc feciorii.

«Iar în bucata 33 (p. 281, No. 28) şi în variantă, auzite la Târgul-Ocna, se blestemă «Neamţul», întocmai ca şi în Ardeal, zicându-se:

Neamţule, ... credinţa
Şi ţi-ar fi pierit samânţa!
Cât îs pruncii mititei,
Neamţul nu cată la ei;
Dacă pruncii se ridică,
Neamţul la măsură-i strigă
Şi-i descalţă de opinci
Şi mi-i duce de pe-aici.

«Că în adevăr avem a face cu un cântec importat de peste Munţi, ne putem convinge din versurile cu cari se încheie cealaltă variantă:

I-ai descălţat de opinci,
I-ai încălţat cu *ciupici*.
Şi mi i-ai dus de pe-aici! [1])

«Câtevà din bucăţile introduse între doine, având cuprins de balade sau de romanţe, poate că se potriviau mai bine între cântecele bătrâneşti, deşi în poezia poporală de multe ori genurile poetice se confundă unul cu altul. Astfel sunt: piesa 39 dela pag. 209 (p. 133, No. 38), care seamănă cu balada «Cucul şi turturica» din col. V. Alecsandri şi cu «Mierla şi Sturzul» din col. Teodorescu; No. 57 şi variantele dela pag. 214—216 (p. 136, No. 55), identice cu «Brumărelul» din aceleaşi colecţiuni; No. 30, pag. 231 (p. 146, No. 28) (Fata care jură că n'are alt drăguţ), No. 19, pag. 249 (p. 158, No. 18) («Mariţă, Mariţă, tânără fetiţă»), No. 37, pag. 356 (p. 220, No. 36) («Vino, Chiro, vino...»), No. 1, pag. 409 (p. 254) şi varianta, pag. 410 şi 411 (p. 255) (Mândra părăsită).

«Pe lângă piesele poporale s'au strecurat şi câtevà cari par iscodite anume, ca d. e. No. 41 dela pag. 459 (s'a scos.): «Foaie

1) Cuvântul *cipici* sau *ciupici* se aude prin jud. Tecuciu.

www.digibuc.ro

verde de-arnăut,—Rusul Prutul l-a trecut» şi No. 69 dela pag. 465 («Ştefane, Măria Ta!...»); iar bucata 17 din «Doinele haiduceşti» (p. 267) este cunoscuta poezie a lui V. Alecsandri, scrisă în formă poporală :

In pădurea dela Strungă
Sunt voinici cu puşca lungă...

«De asemenea este natural ca în această mare culegere să se fi introdus şi piese cunoscute din colecţiile anterioare, sau într'o formă identică, sau cu schimbări de tot neînsemnare. Aşà d. e. doina haiducească 8 (pag. 426) (p. 265) este identică cu doina 41 din colecţia lui Alecsandri ; iar No. 31 dela pag. 433 (p. 269) e o variantă a doinei L din aceeaş colecţie.

«In rezumat, colecţia «Cântece de ţară», cu toate că are şi unele scăderi, în parte aproape inevitabile, este o lucrare de valoare, care merită să fie ajutată spre a puteà vedeà lumina zilei.

«Imi ieau deci libertatea a propune să se tipărească din partea Academiei sau în colecţiunea : «Din vieaţa poporului român», sau, având în vedere mărimea lucrării—ca publicaţie separată, pe lângă următoarele condiţiuni :

«1. Colectantul să omită bucăţile identice cuprinse în colecţiile anterioare şi pe acelea a căror origine pare dubie.

«2. Să delăture expresiile triviale, înlocuindu-le cu puncte.

«3. Să facă la tot cazul glosarul luat în vedere, fără care multe expresiuni ar rămâneà neînţelese.

«Totodată, pornind dela această colecţiune şi în vederea schimbărilor, la cari este supusă, mai cu seamă astăzi, vieaţa sufletească a poporului nostru, îmi ieau îndrăzneală a supune apreţierii onor. Secţiuni literare întrebarea, dacă n'ar fi timpul să se facă din partea Academiei o cercetare sistematică a manifestărilor acestei vieţi, adunându-se după regiuni, din toate ţinuturile locuite de Români, prin folclorişti din partea locului, recunoscuţi ca competenţi, tot ceeace formează patrimoniul suffetesc al poporului nostru şi ce ar puteà interesà atât pe omul de ştiinţă, cât şi pe artist.

«Numai astfel, adunând ce mai este şi aşemănând cu ce avem adunat până acum, cred că s'ar puteà mântuì de pieire particularităţile caracteristice ale poporului nostru, cari nu au fost nivelate încă de influenţa timpului şi am puteà ajunge la o cunoaştere deplină a sufletului poporului nostru.»

www.digibuc.ro

D-l *N. Quintescu* este de părere că nu ar fi bine să se publice colecţia aşà cum se prezentă, adică plină de cântece duse la ţară dela oraşe, căci asemenea cântece nu reflectează nici adevărata simţire, nici adevărata limbă a ţăranilor. Crede că ar trebuì alese şi publicate numai cântecele adevărat poporale şi cari au o valoare prin frumuseţea lor.

D-l *Al. Philippide* zice că poeziile poporale pot fi adunate şi publicate din două puncte de vedere: sau numai pentru frumuseţea lor apreţiată în mod subiectiv şi deci arbitrar de cel care le adună şi alege pe cele cari i se par mai frumoase; sau din punct de vedere al stării sufletului şi a limbii poporului la un anume moment. Ştiinţific este numai acest al doilea mod de procedare. Colecţia d-lui Pamfile arată starea actuală a poporului din Ţepu şi a limbii lui, cu năvala din vremea noastră de idei şi de cuvinte nouă duse la sat dela oraş. Ar fi deci bine ca Academia să publice colecţia, aşà cum se prezentă.

D-l *I. Bianu* aminteşte că Academia a publicat o culegere de tot avutul poetic al unui sat, anume culegerea făcută de învăţătorul Al. Vasiliu din satul Tătăruşi din judeţul Suceava. Acel sat este depărtat de oraşe şi ferit de căile mari de comunicare, şi din această cauză în poeziile culese de Vasiliu nu se simte aproape de loc influenţa contemporană a oraşelor. La Ţepu această influenţă este puternică, cum se vede din culegerea d-lui Pamfile. D-lui Bianu i se pare că ar fi practic a se face şi în poezia poporală dìstincţia care se face în productele industriei casnice dela sate: a se alege acele producte cari nu sunt transformate de influenţa venită în anii din urmă dela oraşe, să se înlăture ceeace este evident produs sau modificat sub acţiunea acestei influenţe, care schimbă, putem zice — strică, spiritul vechiu al poporului. Crede ca culegerea d-lui Pamfile să se publice cu această restricţiune, precum şi cu înlăturarea poeziilor publicate în alte colecţii şi cu a celor pătrunse la sate din poeziile poeţilor dela oraşe.

D-l *N. Quintescu,* revenind, zice că d-l Philippide are dreptate în principiu, dar nici principiile nu trebuesc întinse până în pânzele albe. Altfel, voind a păstrà prin colecţiunea de poezii poporale, întreprinsă de Academie după iniţiativa Secţiunii literare, nu facem decât a consemnà produsele banale şi cu totul prozaice şi uneori indecente ale populaţiunii târgoveţe, care nu poate aveà pretenţiunea

www.digibuc.ro

să reprezente poezia poporală în adevărata ei fiinţă şi expresiune. Prin urmare să se elimineze din colecţiunea intrată ceeace nu este rostit şi conceput în spiritul poporului, aşà cum reiese el din poezia tradiţională, care datează din vremurile de mai nainte.

— Secţiunea decide a se tipărì colecţia d-lui Pamfile, după ce va fi supusă la revizuirea indicată de d-l I. Bianu.

www.digibuc.ro

Cevà despre cântecele de ţară.

1. Inràurirea lumii din afară asupra omului se traduce întotdeauna prin felurite *poziţiuni* pe cari le iea sistemul nervos.

Când e frig, omul se «strânge», se «sgribureşte» sau «tremură»; când căldura-i prea mare, se «întinde», se «moaie», se «leneveşte», legătura trupului se slabeşte şi omul nu-şi mai poate aveà stăpânire deplină asupra sa. Aceasta e *poziţiunea*, *rasunetul* sau *raspunsul* firii omeneşti la pomenitele fenomene atmosferice.

O supărare îl «deprimă» pe om, «îl doboară», îl «copleşeşte», şi dacă nu este îndestul de voinic ca să îndure, *izbucneşte:* « of! nu mai pot, nu mai pot!», oftează nefericitul de o clipă sau de vreme mai lungă.

Şi *izbucnirea* sa se întàmplă să i-o audă şi alţii; dar aceleaşi pricini aduc aceleaşi urmări. Deci izbucnirile vor fi la fel. Aceasta nu doar pentrucă oamenii împrumută unii dela alţii *exprimarea efectelor*, pe care, dealtfel, în clipa fatală, memoria nici nu mai are nevoie şi nici vreme să o cheme, ci pentrucă acele exprimări se fac pe căi comune tuturor oamenilor.

Pentru acest cuvânt, «of», care se mai poate scrie şi «offf..», reprezentând o expiraţie lungă, întocmai ca şi «ah», «uf», etc., se găseşte în toate graiurile, la toate popoarele. Un «op», un «ot», cari au pe *o*, începutul expiraţiei, nu pot existà ca atare, deoarece *p* şi *t* închid repede acea expiraţie care, întâi de toate, are nevoie de a fi lungă.

Un «ha», «fu», sau altele, iarăş nu pot fi ca atare, nu le pot înlocuì.

Această *izbucnire* sau *uşurare* este un *act reflex*.

Tot lumea din afară ca panoramă, precum şi diferitele legături dintre elementele ce constituesc *lumea*, înràurind asupra simţului omenesc, dau naştere *reflexiilor* personale, pe cari trebue să le

www.digibuc.ro

socotim tot ca *acte reflexe;* de obiceiu, acestea au un *fond* comun pentru toţi oamenii şi numai în formă se pot deosebì mai mult sau mai puţin. Răsăritul soarelui tuturor ne place, nenorocirea altuia pe toţi ne înduioşează, ca pildă.

Şi o alta: Cu toţii vedem meşteri lucrând fierul. Acest metal însă, pentru a puteà dobândì forma dorită, trebue lucrat cât e fierbinte: «fierarul să-şi bată fierul cât e cald». Cu înţeles figurativ, această observaţie se întrebuinţează când e vorba de oportunitatea unei acţiuni. «Nu lăsà treaba de azi pe mâni», zicem cu toţii, nu fiindcă am auzit aceasta unii dela alţii, ci fiind că aşà simţim cu toţii, fiindcă acelaş nerv răsfrânge la fel lucrurile şi raporturile dintre lucruri. Vom zice la fel şi cu toţii: «bate fierul pân' e cald», sau «bate fierul cât e cald», în două chipuri apropiate şi exact cu acelaş înţeles, încă odată, nu fiindcă astfel am auzit dela părinţi, sau dela cei ce ne înconjoară, ci fiindcă aşà ne poruncesc simţurile; şi nu fiindcă Latinul ziceà: «Oportet ferrum tundere dum rubet», sau francezul: «Il faut battre le fer pendant qui'l est chaud».

Aceasta este *spontaneitatea* care explică acele izbitoare asemănări în literatura populară, pe cari, oricât am cercetat-o sub raportul împrumutului sau al migraţiunii, rămânem de prea multe ori fără rezultat.

Fondul, ca să poată fi reţinut mai uşor de memorie, trebue să îndeplinească două condiţiuni de seamă:

Să corespundă realităţii, care este de obiceiu pretutindeni şi aceeaş, şi:

Să aibă în exprimare o intonaţiune ritmică, muzicală, adecă silabele accentuate şi neaccentuate să se urmeze după o rânduială anumită. Referitor la acest punct, cu toţii ştim că mai lesne se poate memorà o bucată în versuri decât una în proză.

«Bate fierul pân' e cald» şi «bate fierul pâna e cald» reprezentă aceeaş idee, însă forma cu mai multă putere de vieaţă o are «bate fierul pân' e cald», care reprezentă ca fond un *adevăr*, iar ca formă un *vers*.

Când reprezentarea unui adevăr este prea lungă, ea se descompune în două sau mai multe versuri, de acelaş fel sau de feluri deosebite. In

Ajunge-o măciucă
La un car de oale,

sunt două versuri; în

www.digibuc.ro

Cine poate,
Oase roade,
Cine nu, nici carne moale,

sunt patru versuri, din cari unul:

Cine nu, nici

n'a putut fi supus rimei, acea înlesnire ce şi-o crează memoria şi care constă din asonanţa vocalei sau grupului de vocale accentuat din cele din urmă cuvinte ale versurilor.

Exemple:

Dintr'o lume mare, l*a*rgă,
Mi-am ales o puică dr*a*gă.

Lungeşte-i, Doamne bo*a*la,
Până s'a coace po*a*ma.

De-ar fi lumea de hârt*ie*,
Aş aprinde-o la mân*ie*.

Intre două
Nu te plouă;
Dar cu *u*na,
Totdea*u*na.

Am vorbit dară despre acea înrâurire exterioară, despre actele reflexe conduse din creier la limbă şi exprimate în forme ritmice, cari nu-s altcevà decât nişte *cântece* reduse la câtevà versuri.

2. Făcând statistica cântecelor ştiute de mai mulţi Români capabili de a şti, vom găsì între diferitele feluri de cântece nişte proporţiuni; făcând aceeaş statistică într'o colecţie care nu s'a oprit la un anumit soiu de cântece, pentru aceleaşi feluri vom găsì aceleaşi proporţii.

Cele mai multe, pentru noi Românii, vor fi acele cântece scurte de câte două şi, de cele mai multe ori, de câte patru versuri, pe cari ne-am obişnuit a le numì *chiuituri* sau *strigate în joc*, după prilejul în care se aud, sau *satirice*, *pişcatoare*, *de luare în râs* sau *de veselie*, după cuprins.

Pretutindeni sunt fete, da; dintre cari unele leneşe, da; deci:

Omu 'n lume, multe vede:
La o casă şapte fete;
Cânele moare de sete;

www.digibuc.ro

Sau :

Omu 'n lume, multe vede:
La o casă patru fete
Şi fântâna sub perete:
Cânele moare de sete!

S'ar puteà botezà aceste roştiri: *zicale*, etc., dar ele sunt mai ales nişte scurte *cântece* născute din nişte observaţii; şi cum observaţiile se pot face în acelaş timp, în mai multe locuri, concretizarea lor se va puteà face în acelaş timp. *Intreg poporul le creează* şi deci *autorul lor e întreg poporul*.

Iată deci pentru ce susţinem că autorul cântecelor noastre populare e *întreg poporul*, adecă acea sumă de Români trăitori dela Tisa pân' la Nistru şi din ţărmul Dunării până 'n fundul Maramureşului; acelor Români li se cere însă să aibă acelaş vocabular şi aceeaş sintaxă.

Deci prin *cântece populare*, sau dacă ni se îngădue, prin *cele mai populare dintre cântecele populare*, înţeleg acele versificaţii alcătuite *deodată* de către acei: unul la sută, la mie, la zece mii, din cei ce trăesc cele zece, o sută, o mie de regiuni mai de seamă ale românismului cu acelaş graiu.

Mai puţin populare sunt acele cântece izvorîte *deodată* prin cei: unul la o sută de mii, din pomenitele regiuni; şi aşà mai departe.

Odată aceste cântece cu vieaţă, urmează progresul în calitate, care constă mai ales în desăvârşirea formei, când un cântec popular umblând din gură în gură, se trunchează sau se întregeşte într'o regiune; paralel se obţin aceleaşi forme şi în alte regiuni.

Acestea din urmă sunt *tot populare* şi autorul lor este *iarăş poporul*.

Din totalitatea cântecelor, închipuindu-ne că le scoatem pe acestea, ne rămân celelalte, cari vor zugrăvì felurite situaţiuni, împrejurări sau accidente mai rari; acestea sunt mai mult localnice, menite să trăească şi să piară în acele locuri în cari s'au născut. Ele sunt alcătuite de unul, — un fecior, dar mai ales o fată, cu un sânge mai aprins. Acesta sau aceasta închipuindu-şi că trebue să fie *cinevà* care a scornit cântecele populare, alcătueşte şi el sau ea câte un cântec, fie din nevoia de a-şi *cântà* sau *plânge* situaţia sa proprie pe care în graba inconştientă n'o găseşte zugrăvită în altă parte, fie pentru a se fălì, pentru a se puteà numì *izvoditor*, adică «autor». — dacă se poate întrebuinţà acest termen.

www.digibuc.ro

Răposata mea mătușă, Paraschiva lui Iancu Mareș, din Negrilești, jud. Tecuciu, una din cele două fiice ale ei, Maria, măritată în Țepu cu Neculai al lui Ioniță Rugină, și unul din feciorii ei, orbul Mihalache, sunt vestiți prin părțile noastre pentru aplecarea ce-o aveau și-o au în a memorà și mai ales în a alcătuì din nou cântece.

Căci e un suflet, o patimă și jos în popor și «sus» la cei culți, și ca atare, dacă m'ar întrebà cinevà : «de ce unii din popor alcătuesc cântece ?», i-aș răspunde tot cu o întrebare : «dar oare de ce avem așà de multe și mărunte reviste literare și de ce acestea cuprind un ņoiaņ de literatură și altul de vorbărie ce sună din coadă?»

Acum să vedem cum se alcătuesc cântecele. Să umblăm în taină și să surprindem. Iată unul :

La 5 Mai 1905, flăcăul Alexandru al lui Ion al lui Mihai Popa din satul meu, pleacă la coasă în jud. Covurluiu, în com. Plăcinta, aproape de Pechea, la un proprietar, Ioan Lascăr. Pe acolo îl apucă dorul ibovnicei lui, Catinca lui Pavăl Ferțu, tot din Țepu ; și ca să și-l potolească, îi trimite un răvaș alcătuit numai din cântece, Din acesta, iată câteva părți :

Draga mea,
Ieri intrând pe o portiță ,
Intâlni o porumbiță ;
Porumbița îmi spuneà :
— Catinca nu te-a uità!
Dă, Doamne, să fie-așà !

Și :

Iubică dragă,
Nu am stare
La mâncare,
Nici hodină la culcare,
Pentru dorul dumitale!

Și :

«Draga mea, sa nu-ți paie lucru de glumă vorbele cari ți le spuiu, și tu la inimà să le pui, caci din inima mea au ieșit :»

Și ca sfârșit la scrisoare,
Ți-aș mai da o sărutare.
Să-mi trimiți și tu scrisoare ;
Pe scrisoare,
Mândră floare. .

www.digibuc.ro

Şi pe întreg răvaşul, nici o îndreptare nu se vede.

Iată un altul, un ostaş, Căprarul C. Gh. Ciobanu din com. Siliştea-nta, jud. Suceava. Despre dânsul, d-l V. Savel din Bucureşti ne comunică următoarele : «Când îmi făceam stagiul de plutonier, Căprarul Ciobanu îmi dă într'o zi programul de dimineaţă, cum era obiceiu, şi pe cealaltă văd începutul acestui răvaş în versuri. Când a sunat ruperea, l-am întrebat de unde sunt versurile din dosul programului. Mi-a răspuns *c'a început o scrisoare iubitei, dar n'a avut timp s'o isprăvească*. Spunându-i s'o urmeze, a doua zi nu mi-a mai dat programul, deoare ce era acelaş ca în ziua precedentă, însă mi-a dat cu sfială răvaşul compus din patru cântece», din cari cel de-al doilea urmează :

Foaie verde de mohor,
De mine de ţi-a fi dor,
Să te sui în foişor.
Să-ţi faci ochişorii roată,
Să te uiţi în lumea toată,
Că pe mine mă-i vedea
Pe şesul paltinilor,
Purtând dorul fetelor;
Că de când am mai crescut,
Tot cu fete am trăit.
Iar peste doi ani de zile,
De-biu veni acas' la tine,
Să mă ţii, puicuţă, bine,
C'am trăit bine cu tine !

Iată şi pe un al treilea, pe Mihalache I. Mareş, *abordând*, nu un cântec uşor, nu o doină ori o strigătură, ci genul baladei, aproape străin împrejurărilor de azi.

In vara anului 1904, la aria proprietarului I. Giurgea din satul lui, se întâmplă un accident mortal: o fată străină de loc e apucată de valul batozei.

Cântecul alcătuit de acel neştiutor de carte urmează :

Când soarele răsărită,
S'a dus Lina la maşină.
Toate locul şi-l găsiră,
Numai Lina n'a găsit,
Pe batoză s'a suit.
Când maşina se porniră,
De *hrănit* se apucară,
Nici doi snopi nu deslegară
Şi valul o apucară.
Maşinistrul o văzură
Şi maşina o opriră;
Nici un om nu mai lucrară,
Toţi la Lina se strânseră.
Boierul cum auzi,
La vizitiu porunci:
— Pune caii la trăsură
Şi să mergem la maşină,
Că mi s'a 'ntâmplat o crimă.
La maşină că porniră.
Drept la Lina c'o trăsură;
In trăsură că o puse
Şi la spital că o duse...
— Opreşte caii, cucoane,
Să scriu la maica o carte,
In neagra străinătate,
Să-i spun că m'am logodit
Şi mire-i negrul pământ;
Pe mine m'au cununat
Vreo două scânduri de brad.
Maică-sa cum auzi,

www.digibuc.ro

Straiele că le strânseră
Şi la Lina că plecară.
Şi Lina cum a văzut-o,
De trei ori a leşinat
Şi-apoi viaţa că şi-a dat.
Boierul dac' a văzut,
Mozica i-a *poruncit;*
La ţinţirim o pornià,
Că aşà i-a fost soartà!
„Alei, dragă copiliţă!"
Aşà mozica-i cântà,
Toată lumea suspinà!

Şi în chipul acesta, în fiecare colţ al neamului nostru ieri s'au alcătuit, azi se alcătuesc şi mâni se vor alcătuì cântece de acestea şi de alt soiu, potrivite stărilor sufleteşti ca fond şi stării graiului ca formă, — un graiu, se înţelege, tot mai necurat şi poate cu un cuprins tot mai prefăcut, după înrâurirea timpurilor nouă.

Aceste producţii sunt mai mult sau mai puţin literare, până la zero şi sub zero; dintre ele unele circulă sub întâia lor formă în care au fost turnate, altele cu alte forme.

Poetul, sau ca să nu ne bănuească nimeni că avem idei preconcepute, *alcatuitorul cântecelor populare* le alcătueşte pentru un timp, pentru o împrejurare, în care se află sau şi-o închipue, şi apoi le da drumul.

Este o clacă; fete, feciori şi însuraţi aşezaţi ca un zid la prăşit popuşoi. O fată mai deschisă trage cu coada ochilor şi i se pare «lucru necurat» între vecinul şi vecina ei din dreapta şi începe:

Frunză verde trei surcele,
Frunză trei surcele,
Nu-ţi mai strică ochii, lele,
Ochii, ochii, lele,
Frunză verde alămioară,
Verde alămioară,
C'ai să te pomeneşti chioară,
Te pomeneşti chioară!

Şi dacă acest cântec place şi altora, el rămâne; dacă nu, «o fată cântă odată» şi atât. Dacă place, vecinul, şi vecina mai ales, îl *prinde*, îl ţine minte, şi-l spune cu alt prilej, la o şezătoare, la un ropot de brâu, la un cules de vie, la o cumetrie, ş. a. Dacă are părţi mai cioturoase, le schimbă şi urma i-o netezeşte.

E nimerit, cred, să pomenesc aici şi pe marele nostru Eminescu; poetul, ca un iubitor al literaturii populare, culege cântece şi scrie:

Alei, neică, alei dragă!
Cine vrea să ne 'nţeleagă,
Vază frunza cea pribeagă

www.digibuc.ro

Că-i ca viața noastră 'ntreagă!
Depărtarea toată strica.
De ne-alegem cu ni nică;
Viața trece, frunza pică.

Iar mai jos, ca un om cu un suflet al lui, ca un om ca oricare altul, *își adauge* varianta sa proprie:

Alei, Veronică dragă,
Uite frunza cea pribeagă,
E ca viața noastră 'ntreagă!
Alei, dulce Veronică,
Depărtarea rău ne strică,
Nu ne-alegem cu nimica;
Viața trece, frunza pică!

Un cântec, cu cât are mai multe variante, cu atât ne arată mai mult că-i țesut pe un motiv mai general, mai național. *Aceste cântece*, încă odată, *sunt cele mai populare* și, în cercetările estetice sau etnice, acestea trebuesc analizate; celelalte, partea cea mare, deși sunt *tot populare*, prin faptul că trăesc pe întinderi mai mici și au caractere particulare sau izolate, le numim **cântece de țară,** după locul lor de viețuire.

3. Știm cum se împart de obiceiu producțiile literare: *proză* și *poezie;* știm apoi că avem și *proză poetică* și *poezie în proză;* că poezia e de atâtea și atâtea feluri și că fiecare din aceste feluri, unindu-se prin liniuțe câte două, trei sau mai multe, dau naștere altor specii; și așà mai departe, când, ne mai pricepându-ne unde să mai așezăm cutare bucată, o trecem ca încheiere la *varia!*

Clasificarile, în orice materie, se fac mai mult dintr'un punct de vedere practic și nu logic, mai mult de ochi decât de adevăr.

O deosebire se face între animale, plante și minerale, cu destulă greutate, cu toate că fiecare din aceste regnuri au însușiri aproape veșnic aceleași; cum dară se vor puteà stabili deosebirile între feluritele producții literare, originale și populare, cari întruchipeaza fiecare un suflet; și cum s'ar puteà clasificà sufletele, adecă sentimentele?

Câte colecțiuni de poezie populară au apărut până acum, fiecare și-a avut o împarțire proprie a materialului cuprins în ele; dintre toate însă, cea mai practica mi s'a părut împărțirea din colecțiunea d-lor *Dr. Ioan Urban Jarnik și Andreiu Bârseanu, Doine și strigaturi din Ardeal*, pe care am luat-o și eu, cu mici deosebiri-

www.digibuc.ro

Având în vedere mulţimea lor, am pus *cântecele bătrâneşti* în frunte, iar unele din subîmpărţiri, cari mi s'au părut mai înrudite, le-am cuprins într'o singură specie. Cu toate acestea, să nu se creadă că fiecare cântec stă în chip desăvârşit la locul lui, căci un cântec poate sta foarte bine şi în mai multe locuri, după subiectul ce se zugrăveşte şi mai ales după interpretarea acestei zugrăviri, în întregime, în parte, şi mergând astfel până chiar la întonarea unui singur cuvânt.

4. Am pomenit mai înainte chipul cum un cântec trece dintr'o memorie într'alta, dintr'o gură într'alta, cu prilejul adunărilor de tineri la muncă (clăci boiereşti şi pe la proprietarii cu mai mult pământ), la clăcile de lucru casnic (*şezători* sau *furcarii*), la jocurile mărunte unde se *striga* sau se *chiuie* în zilele de horă (sărbători), nunţi, cumetrii şi lăsaturi de sec, în cârciumi la băutură, pe la gospodarii cu crame, pe drumuri când mai ales se întorc dela câmp, cu prilejul cărăuşiei, plutăriei, ş. a.

Toate acestea petrecându-se în cuprinsul unor anumite regiuni, între indivizii acelei regiuni, ar zădărnici orice amestec străin mai pronunţat, în cântece. Intr'un cerc oricât de larg, aceeaş avere literară rămâne neschimbată; cântecele de munte ar rămâneà ca atare, cele de deal asemenea, cele de şes la fel.

Frământările omeneşti însă aduc cu ele frământări în toate şi prin urmare şi în cântece, căci oriunde ar fi omul, el nu se desbracă niciodată de complexul fiinţei sale, ci caută să fie acelaş.

Intretăierea sau amestecarea cântecelor se face sub formă de împrumut şi are drept cauze mai de seamă pe următoarele:

Oastea care chiamă pe tinerii regiunilor de recrutare din ţinuturi îndepărtate într'altele. Aceşti tineri, sfioşi la început, neorientaţi în părţile unde au ajuns, se privesc mai întâiu ca străini. Cu încetul însă, împrejurările comune precum şi difetitele mărturisiri ce-şi fac, îi apropie pe unii de alţii şi-i înfrăţesc; atunci «fiecare îşi dă drumul», după cum îi îndeamnă firea şi, în această extensiune sufletească, vedem mai ales prilejurile când se cântă. Mehedinţeanul cântă, Putneanul şi Dorohoianul ascultă; cântă apoi cei din urmă şi ascultă cel dintâiu, iar după ce şi «cea din urmă pâne s'a dus, măi, s'a dus!», pleacă fiecare pe la vetrele lor. Acolo, unul între ai lui are pomenitele prilejuri când îşi va aduce aminte şi de zilele petrecute în oaste, cu toate cele grele şi rele, dar *mai ales* cu toate cele bune ale lor, cu cutare şi cutare, cu «cântecele pe car-

www.digibuc.ro

le spuneà unul din cutare sat... ; straşnice cântece mai spuneà, măi vere, Sâmbăta sara când nu erau teorii, când domnul sergent ne strângeà împrejurul lui Trâncan scripcarul şi-al lui Ţrică cel meşter din cobză !»

De-l îndeamnă unii să cânte, el porneşte şi alţii ascultă, şi dintre toţi unul îi fură cântecul, şi dela acesta altul.

— *Munca* ce împrăştie oamenii ; acei «Bucovineni» ce-şi părăsesc căminurile spre a scoborî vara pe lanurile Moldovei, acei ciobani ardeleni cari ajung până catre Dunăre, din cari mulţi stăpânesc statornic Ialomiţa, Brăila şi Dobrogea ; acei «veterani» cu toţi ai lor, cari s'au împământenit în Tulcea şi Constanţa.

Fiecare din aceştia se strămută cu tot ce au, văzute şi nevăzute ; mai târziu îşi arată printre altele şi averea lor sufletească, pe care niciodată n'o pot ferì de împrumuturi.

— *Tiparul* cel atât de binefăcător şi cel atât de primejdios câte odată. Avem colecţii bune şi rele, unele scumpe şi neaccesibile, altele mai mărunte, mai ieftine, cari se împrăştie pe la iarmaroace şi pe cari ţăranii, feciorii, le cumpără ; pe această cale, amestecarea cântecelor se face într'o măsură însemnata.

Am avut [1] revista de folclor *Şezatoarea* din Fălticeni şi avem pe *Ion Creangă* din Bârlad, cari au cules şi culeg din toate părţile şi împrăştie iarăş în toate părţile. O spun fiindcă ştiu : aceste reviste se cetesc de cei ce le primesc, în mare parte învăţători şi preoţi, dar le cetesc mai ales cei ce nu le primesc, cei prin a căror mână trec până să ajungă la adresa lor. Un abonat ne cereà din 12 numere *şapte*, pe cari nu le primise, dar peste puţin ne vestià că le descoperise prin sat : unul la notar, altul la jandarm, altul scăpat din mână de vătăjelul ce le împărţià şi altul uitat chiar acasă pe masă, de către însuş factorul poştal.

Cântecele ce fiecare număr cuprinde, se cetesc şi se învaţă de cei cari ştiu cetì. Dacă revista nimereşte la cel ce n'o plăteşte, apoi de multe ori aceste cântece se întoarnă din nou la redacţie prin colaboratorul care din nebăgare de seamă mi le trimite spre publicare. Primesc prin urmare cântece din Suceava drept cântece din Dolj şi pe cari «Ion Creangă» le publicase cu o lună mai înainte.

Avem apoi reviste cu rubrici de folclor, potrivit unui program

1. Când se alcătuiau aceste rânduri, *Şezătoarea* d-lui Artur Gorovei îşi suspendase apariţia ; astăzi ea urmează în coli şi volume nelegate de anumite perioade de vreme.

www.digibuc.ro

sau din lipsa materialului, avem reviste populare enciclopedice, avem chiar gazete de cel mai aprins politicianism, cari, pe timpul secetei de vară şi al secetelor de vacanţe parlamentare, îşi umplu coloanele cu cântece extrase din alte părţi sau chiar inedite.

Toţi aceşti factori ai publicisticei duc şi aduc dintr'o parte într'alta, de peste munţi şi peste munţi, de peste Prut şi peste Prut, de peste ocean chiar şi peste îndepărtatul ocean, spre a le amestecă aceste cântece mai întâiu şi spre a le da în urmă pradă prefacerilor.

Aceste prefaceri, aceste strămutări, aceste înstrăinări constituesc o primejdie pentru caracterul regional al cântecelor, dar ea nu se poate înlătură cu nici un preţ. Astăzi suntem ajunşi pe acea treaptă de scară, de unde prea cu greu putem cunoaşte colţişorul de pământ, patria unui cântec; de aceea, dacă am fi pe deplin încredinţaţi de cinstea celor cari culeg, poate nici nu i-am mai sili sau rugà sa însemne sub cântece numele celui ce i l-a spus şi locul culegerii.

In această culegere de cantece, m'am mărginit numai la arătarea locului.

5. Vin la punctul cel mai greu de discutat, căci trebue să facem o cumpănire între greutăţile materiale mai ales ce le întâmpinăm cu culegerea şi publicarea cântecelor de ţară şi între foloasele ce le putem aveà dela aceste cântece. Cu acest prilej, trebue să pipăim din nou dictonul lui V. Alecsandri: «Românul este poet sau nu?»

Dar mai întâiu, ce înseamnă «a fi poet?»

Răposatul B. P. Hasdeu, scriind despre Eminescu, a dat o minunată definiţie poeziei: «Poezia este o căsătorie a realităţii cu idealul în sufletul poetului, în acele momente când poetul e poet, — poetul fie el cât de mare, nu e poet întotdeauna, — în acele momente prin urmare, în cari el este mai el, mai însuş, mai individual ca oricând».

Prin urmare, pentru a şti dacă cinevà este poet într'o clipă, trebue să-i cunoaştem idealul şi realitatea care îl stăpânesc sau îl atâtă.

Cercetarea acestor domenii nu se poate face decât de o minte, şi mai ales de către un suflet pătrunzător, de acel care are marea aptitudine de a se puteà substitui feluritelor stări sufleteşti prin cari poate n'a trecut niciodată, în mijlocul unei realităţi care nu l-a privit şi adesea nu-l priveşte.

In asemenea împrejurări fericite, acel cercetător îşi poate face

www.digibuc.ro

cel mult o convingere pe care n'ar puteà-o împărtăşi decât cu greu altora, cari, şi ei la rândul lor, trebue să aibă acele înclinări de a se puteà substitui la citatele împrejurări spre a înţelege. Cu alte cuvinte, cu greu se va găsì unul care să vorbească din convingere şi un altul care să asculte şi să fie convins.

Până acum, în critica noastră, poezia populara s'a judeçat dintr'un punct de vedere de cele mai multe ori greşit. S'a luat cuvântul *poet*, *poezie* sau *arta* în înţelesul cel mai strict al lor şi s'a întrebat: «Poporul român se poate socotì *poet* şi cântecele lui se pot socotì *poezii?*». Şi prin «poporul român» nu s'a înţeles ceeace cu alte prilejuri se înţelege; prin aceste vorbe s'a zugrăvit *ţoporul român dela ţara*, acea parte care ocupă locul întâiu ca număr şi locul al doilea ca cultură.

Dacă şi noi am înţelege prin *popor român* pe cealaltă parte, pătura mai cultă, capul care poartă trupul, şi am întrebà: «Este acest popor român poet?» Ce ni s'ar răspunde?

Poporul, acest autor anonim, cântă bine sau rău, dar *cânta;* culegătorii de cântece culeg bine sau rau, dar *culeg* şi mai ales *publică*. Nimeni din popor nu-şi poate reclamà acest furt de proprietate; nimeni nu poate reclamà mai ales *momentul* furtului.

Poeţii noştri chemaţi, când încep să-şi scoată volumele, aleg ce-i bun sau ce li se pare bun, tot ce are o valoare literară, iar restul, *încercările*, acel material de ucenicie, îl aruncă în foc sau îl închid în sertare. Numai ceeace dau ei zic ca-i al lor şi nimic altcevà. Se întâmplă chiar ca mai târziu să-şi scoată din catastivul operelor lor chiar lucrări întinse, cari nu le mai plac. Poporul însă, poate face el acest lucru? Nu. Tot ce culegătorii culeg, se strânge la un loc şi se dă sub eticheta de «literatură populară».

Vine apoi critica şi judecă pe poeţii adevăraţi; lasă la o parte încercările tinereţei, lasă la o parte amurgul carierei literare şi păstrează numai bărbăţia; şi în această vârstă, e deajuns să găsească numai câtevà bucăţi puternice, spre a consacrà autorului lor titlul de glorie.

Acelaş critic, şi de cele mai multe ori altul, vine de cercetează şi poezia populară, deschizând cutare colecţie voluminoasă, sau cutare revistă de folclor. Şi ceteşte şi ceteşte până obosește, şi când să arunce cartea din mâni, dă de aceste versuri, la cari se opreşte:

Şi-şi resfiră penele
Ca mândra sprâncenele.

www.digibuc.ro

Atunci, cu o dulce uşurare, exclamă: «A, iată cevà frumos, prea frumos, dar păcat de acest grăunte de aur aruncat într'o mocirlă din care cu greu îl poţi scoate!»

După un alt răstimp mai află câtevà versuri:

Frunză verde trei alune,
Cine n'are dor pe lume,
Impruinute dela mine,
Că eu am şi-mi mai rămâne!

«A, şi aceste versuri sunt frumoase; iată o adevărată strofa, care ar face cinste oricărui poet (păcat că *alune* nu rimează cu *lume* şi *mine* cu *rămâne*, dar oricum, par'că nu se bagă de seamă); dar oricum, păcat de acest grauute de aur aruncat într'o mocirlă din care cu anevoie îl poţi scoate».

Şi tot astfel, înaintând mereu cu cercetarea, află că şi mocirla-i mare, dar, dacă-i sincer şi poate fi sincer, şi firicelele de aur sunt multe.

La sfârşit, se înţelege, e practic lucru să se uite puţinul înnecat şi să rămână ţintuită în minte numai massa, din care se vor trage concluziunile.

Iar dacă şi noi vom face la fel, nu dintr'un spirit recalcitrant, nu ca o răsbunare, ci *urmând acelaş sistem*, şi dacă am adună toate maculaturile dela întroducerea tiparului în ţara noastră, dacă apoi vom confiscà toate manuscrisele răposaţilor, bătrânilor şi mai ales tinerilor noştri, dacă toate acestea le vom pune într'un sac, dacă le vom amestecà bine şi dacă la urmă vom scoate bucată cu bucată şi le vom cotà, câte mii vom trebui să cetim, până ce vom da de; cine ştie ce variantă a «Luceafărului»?

Aşà este!

S'a publicat bun şi rău din literatura populară; s'a publicat pentru a pune în mâna învăţaţilor noştri feluriţi materialul de studiu. Unul caută poezie, artă; altul se interesează de sintaxă; altul studiază dialectologia; unul urmăreşte dragostea; altul patriotismul, alţii altele. Şi culegătorii au stat cu urechile deschise şi au răspuns tuturor. Dar când a venit artistul, cel ce căutà arta, a nimerit tocmai la movila altuia, şi atunci, vai!

Aceasta n'ar însemnà că de acum încolo să nu se culeaga *toate* cântecele cari cu voie sau fără voie se vor întâlni; dimpotriva, culegătorii trebue să-şi închipue *a priori* ca tot ce-i cântec popular

www.digibuc.ro

prezentă un interes şi deci să-l copieze şi să-l dea tiparului; să nu se teamă de critica artei, care nu-i decât un capitol din marele studiu care îmbrăţişează acest gen de producţie populară.

Ilustraţiunile acestui capitol le vor face numai *anumite* cântece cari *sunt* şi cari *trebuesc alese;* aceasta să se ştie de cei ce nu vor să-şi piardă munca în zadar; şi cu acest prilej vor scutì literatura populară de o ştirbire adusă prestigiului ei.

6. In popor, aceea ce numim noi *poezie*, se chiamă *cântec*, dela verbul *a cântà*. Din înţelesurile vorbei *cântec*, două sunt mai de seamă:

Cântec înseamnă *melodie, arie;* un brâu e un cântec, o *mărunţica* e un cântec. Acestea se mai numesc şi *cântări*. «Ei, lăutare, ia zi-mi un *cântec* din scripcă, să-mi mai aduc şi eu aminte de odată!...» Sau:

«Ia fă-mi ici o cântare, să te cinstesc c'o ocă, două!»

Cântec mai însemnează şi *libretul*, cuvintele sau versurile cari se cântă într'un fel sau altul.

«Frumoase *cântece* mai ştià cutare!» înseamnă că acela ştià să cânte frumos, adecă aveà *glas*, viers (pron. pop.: *ghiers* şi *ɣers*) şi că vorbele ce alcătuiau cântecele erau frumoase.

Mai toate cântecele, dacă nu toate, se cântă, atunci când ele se produc dintr'o necesitate. Când le vom cere cuivà spre a le culege, acela nu ni le cântă; când însă acela cântă spre a-şi potolì un sentiment, le cântă, adecă recitează versurile însoţite de o melodie.

Cu care? C'o melodie oarecare, căci dacă se găsesc cântece cu neputinţă de a le numărà, melodii se găsesc mai puţine.

In popor este vorba a *dârlâì*, care însemnează atât cât *a fredonà*. Cine nu poate cântà, cine însă ştie cuvintele unui cântec, «când îi vine gust» începe să dârlâească, să cânte după cum îl duce mintea.

Dintre toate cântecele, cele bătrâneşti se dârlâesc, de cele mai multe ori, recitându-se unison şi repede câte 10 20 de versuri şi tocmai celui din urmă, care încheie un period, i se dă o întorsătură muzicală oarecare. Aceste dârlâituri, deşi sunt cântece, nu sunt melodii.

Un alt gen de cântece sunt chiuiturile sau strigătele în joc, cari se rostesc tot însoţite de o dârlâitură.

Pentru restul cântecelor numai, rămân melodiile propriu zise, cari se încrucişează între ele în toate chipurile şi singurele piedici cari fac să nu se cânte orice cântec pe orice melodie, sunt refrenurile şi cele două feluri de construcţie ale cântecelor populare.

www.digibuc.ro

Idea greşită care a prins rădăcină, că fiecare cântec are o melodie, se datoreşte acelor culegători, cari au prins cutare melodie însoţită de cutari versuri pe cari le-au dat publicităţii ca nedesli-pite. In chipul acesta au trecut prin şcoli, de unde le-am învaţat şi noi. Cine va observà însă la ţară, va vedeà că lucrul nu stă tocmai aşà.

Pentru acest cuvânt, această colecţie nu are ca adaos melodii populare, cu toate că întocmitorul ei are un mare numar de acestea.

In genere, între frumuseţa cântecelor populare şi între cea a melodiilor, există un raport constant, după regiuni ; de altfel aceasta face parte din gustul estetic îndeobşte. La munte, unde munca-i mai puţină, unde energia se consumă într'o măsură mai mică, găsim portul mai frumos, jocul mai frumos, cântecele şi muzica mai alese. Mai puţin la dealuri şi încă mai puţin la şesuri, unde agricultura absoarbe cu totul pe Român.

7. Cine nu recunoaşte că vremurile de prefacere se năpustesc cu furie, ca un potop, sapând, darâmând şi ducând la vale complexul domeniu al celor ce *sunt* şi înlocuiudu-l cu cel ce *pare* că trebue să fie!

Industria casnică piere nesprijinită de cei în drept, neajutată de cei nedumeriţi ; se duce, ca pildă, năframa cusută cu multă trudă şi ducându-se, iea cu dânsa şi cântecul ei ; se duce furca, se duce şi cântecul ei.

Codrul s'a dus de mult şi şi-a lăsat locul brazdelor de arătură ; cu el s'au dus frunza şi umbra şi paserile cântătoare cu toată taina lor ; cu ele s'au dus şi cântecele codrului şi se tot duc. A mai rămas grădina cu pomii şi florile, dar şi acestea se duc, căci le năpădesc paserile de curte, cari nu mai au unde ciugulì colţul de iarbă, le năpădesc caprele sau porcii cari nu mai au unde să râme. S'a dus omida, s'au dus fluturii, se duc, prin urmare, paserile şi cu ele şi cântecele lor!

Se duce dragostea curată, acea putere plăsmuitoare de fericire, căci greutăţile vieţii se măresc. Astăzi «oul este mai cuminte decât găina» şi feciorul e om cuminte. El ştie preţul pe falcie, pogon sau hectar precum şi rostul capetelor de vita. Frumuseţea se pleacă înaintea averii. Frumuseţea se duce şi cântecul frumuseţei piere. Răvaşele de dragoste nu se vor mai trimite de acum înainte

Nici pe lună, nici pe soare,
Nici pe vânturi călătoare,

www.digibuc.ro

ci le va duce prozaicul factor poştal, le va scrie cel ce ştie scrie, în schimbul unui rachiuaş; ele vor fi bine închise în plicuri unse cu galbănuş de ou şi timbrate cu banul scump. La destinaţie, va venì un alt străin adesea ca să-l cetească, să-l tălmăcească şi să-şi iea plata.

Intr'o vreme, fata ziceà ibovnicului ei:

Nu-mi trimete, bade, dor
Pe buzele tuturor;
Trimete-mi mai puţintel,
Dar vin mătale cu el!;

Azi nu se mai poate! Şi nu mai poate pornì feciorul, pentrucă sara-i prea trudit de muncă, prea-s multe streji prin sate şi prea mulţi jandarmi cari păzesc rândueala. Feciorul va sta dar acasă şi va întrebà pe tatăl său, iar acesta-i va răspunde:

— Mai ai de muncă, băiete, mai stăi, să-mi plătesc din datorii, şi apoi *ne*-om gândì şi la tine; ţi-om găsì *noi* o fată bună, din oameni şi cu *avere!*

Inainte vreme, omul se socotià aşà cum trebuià să fie, cum îi erà scris, şi altfel nu puteà să se schimbe. Astăzi, nu. Din opincă, poate orişicine să se faca vlădică, şi trebue să se facă; trebue să trăească mai bine, căci oricine care nu e ţăran, e mai fericit. Leafa-i dulce, portul târgului e mai frumos; vorba târgoveţului e mai «fameloasă», «padicatru'» şi «valţu'» mai altfel ca hora şi ca sârba. Şi, se 'nţelege,

Barca pe valuri saltă uşor,
Inima-mi bate cuprinsă de-amor

sună mai altfel decât cântecele noastre de ţară.

Cine n'a avut prilej să cunoască vieaţa de târg, de mahalà adică?

Dar câte nu-s pricinile! In faţa prezentului, trecutul îşi desgoleşte aparentele-i slăbiciuni zicând ca Barbu Lăutarul:

Eu mă duc, mă prăpădesc,
Ca un cântec bătrânesc!

Cântecul de ţară slăbeşte şi se apropie de moarte, dar sfârşitul lui se poate amână; boala lui se poate vindecà chiar, dar pentru a-l puteà mântuì, trebuesc luate măsuri de către toţi şi de odată; trebueşte o desmetecire obşteascà, lucru peste putinţă!

Stăm la căpătâiul bolnavului şi ceeace mai putem face, e să-l îmmormântăm cu toată cuviinţa.

Pentru a puteà păstrà viitorimii oglinda turburată chiar a

www.digibuc.ro

trecutului, trebue să ne dăm osteneala să culegem bunul şi răul care îl mai avem, ca să-l putem şti odată. Atunci ne vom bucurà poate, că am scăpat de unele juguri tiranice şi vom privì mormanele de graiu şi simţire ale celor ce au fost, măcar cu o curiozitate de om străin. Mai mult însă ne vine a crede că le vom privì ca o rămăşiţă sfântă, pe care vom îmbrăţişà-o cu toată durerea celui ce se căeşte în ceasul al unsprezecelea!

8. Cântecele ce urmează,[1] după cum se vede, sunt culese aproape toate dintr'o singură comună. Prin urmare, din câte comune avem în ţară şi peste brazdele politice, cam atâtea colecţii am puteà aveà, culegând numai ceeace ne iese în cale, în câtevà drumuri şi nu pornind de mai înainte cu scopul de a le scociorî în cele mai tăcute unghere.

A face din acele probabile mii de colecţii un *corpus*, ni se pare a visà un vis măreţ pe care nu ni-l putem închipuì aevea.

Vom puteà aveà un corpus de cele mai răspândite cântece, scoase din colecţiile cu caracter regional sau general, dar un corpus complet nu se poate.

Şi într'un caz, şi 'ntr'altul însă, vom trebuì sau să avem colecţii, sau să întreprindem culegerea cântecelor.

Avem oare destule cântece strânse, ca să ne putem mulţumì cu ele?

Nu!

Pentru Maramureş avem colecţia *Ţiplea* şi *Bud*.

Pentru Bucovina nu ne-ajungeà vechea colecţie *Marian*, unde versul popular a fost îndreptat; lipsa o şterge acum mănunchiul nou, postum, «Hore şi chiuituri».

Pentru Banat, avem colecţia *Hodoş* şi ne mai trebue;

Pentru Ardeal avem colecţiile *Jarnìk-Bârseanu*, *Bibicescu*, *Onişor* şi foarte multe altele mai mici;

Pentru Basarabia nu ne putem mulţumì cu micul mănunchiu *Madan*;

Pentru Moldova de sus avem colecţiile *Sevastos* şi *Vasiliu* (pe *Canianu* trebue să-l ocolim); Din Muntenia avem pe *Rădulescu-Codin* (Muscel) şi altele mai mărunte (*Mateescu*, *Tuţescu*, *Făgeţel*, ş.a.).

Dar Moldova de mijloc şi de jos, Dobrogea, răsăritul şi apusul

1. Dacă ar fi rămas, firește, şi cele scoase, după chibzuinţa Onoratei Academii.

www.digibuc.ro

Munteniei, Oltenia precum şi întregul ţărm dunărean nu sunt în chip deosebit reprezentate, cu toate că colecţiile *G. Dem. Teodorescu* şi *Tocilescu* au materialuri de prin acele părţi, iar revistele *Şezătoarea* şi *Ion Creangă* culeg şi au cules din toate părţile.

Acestea sunt socotinţele cari mă îndreptăţesc să înaintez către Onor. *Academie Română* această colecţie de cântece de ţară, strânsă în marea ei parte din satul meu Ţepu, jud. Tecuciu, începând din 1903.

Către mine mi-am făcut datoria aproape pe deplin; şi fiindcă nu mi-e cu putinţă să mi-o fac singur şi faţă de ştiinţa românească, mă îndrept către acea parte unde bat vânturi prielnice şi curate.

Bârlad, 1 Fevruarie 1910.

www.digibuc.ro

I. BĂTRÂNEȘTI.

1. Meșterul Manole.

Negru Vodă sta,
Sta și se chitià:
— De-a da Dumnezeu,
Chiar pe gândul meu,
Eu o să pornesc
Și-o sa poruncesc,
Poruncă domnească,
Treaba să pornească
Și sa se zidească
Sfântă manastire
Pentru pomenire,
Chip de pomenire
Pentru 'nchinaciune.
Negru Vodă sta,
Sta și se chitià
Și se tot gândià
Că tot ce cătà,
El tot nu aflà:
Meșter după gând
Și după cuvânt.
Și el și-a găsit
De-un meșter Manole,
Meșter de zidit
Și de planuit
Și la început
Și la isprăvit;
De nu i-a plăceà,
Un ban să nu-i dea;
De n'a isprăvì,
Capul *giurui*;
Să-i taie și mâni,
Să le dea la câni.
Și el mai aveà
Doispre'ce zidari
Și nouă pietrari,
Nouă meșteri mari
Cu Manole, zece,
Care mi-i întrece.
Pe Argeș în jos,
Pe un mal frumos,
Negru Vodă trece
Cu tovarași zece,
Și cudoisprezece,
Și ei tot mergeau
Și tot plănuiau
Și nu mai aflau
Loc de manàstire
Și de pomenire,
Chip de pomenire
Pentru închinaciune.
Iata, cum mergeau
Și cum tot zoriau
Pe cale, cărare,
Pe drumul cel mare,
Ei *mi-s* ajungeau
Mândru flăcăuaș,
La oi strungăraș.
Oile-mi păzià,
Din fluier doinià
Și nu *bindisià*.
Negru Vodă sta
Și se tot chitià,
Din gură ziceà:
Mândru flăcauaș,
La oi strungăraș!
Pe unde-ai trecut,
Nu ai fost văzut
De-un zid învechit

www.digibuc.ro

Şi nemântuit?
De vei fi văzut
Şi vei da cuvânt,
Eu am *juruit*
Trei sute de oi
Şi-o sută de miei
Şi doi ciobănei.
— Doamne, Negru Vodă!
Pe unde-am trecut
Cu turma păscând,
Spun drept c'am văzut
Un zid învechit,
Un zid părăsit
Şi neisprăvit,
Foarte mucezit;
Şi că mi-i de turmă,
Că nu-i dau de urmă,
Că v'aş arătà
Şi v'aş îndreptà.
Vodă ce-mi ziceà?
— I-hai! strungăraş,
Mândru flăcăuaş,
Puiu de Românaş!
De ţi-a pierì una,
Ţie ţi-oiu da două;
Şi de piere două,
Ţi-oiu da la loc nouă!
Foaie arţăraş,
Mândru flăcăuaş
La oi strungăraş,
Turma şi-a lăsat,
Turma şi-a uitat
Şi mi s'a luat
Tot cu Negru Vodă,
Cu nouă zidari,
Doispre'ce pietrari,
Nouă calfe mari
Şi Manole zece,
Care mi-i întrece.
Pe Argeş în jos,
Pe un mal frumos
Ei au nimerit
La loc de *grindiş*,
La verde desiş,
Şi ei au aflat
De-un zid învechit
Şi nemântuit,
Foarte învechit,
Foarte mucezit.
Negru Vodă sta
Şi se bucurà
Şi se tot chitià
Şi se tot gândià.
Iacă ce ziceà:
— Doispre'ce pietrari,
Nouă meşteri mari,
Nouă calfe mari
Şi Manole zece,
Care vă întrece,
Voi vă apucaţi
Şi să vă legaţi,
Aici să-mi duraţi,
Chiar din temelie
Pân' la *săvârşie*,
Mândră mănăstire,
Chip de pomenire
Pentru 'nchinăciune.
Da voi ca să ştiţi
Şi să vă siliţi:
Altă mănăstire
Să nu fie 'n lume,
Mândră şi frumoasă,
'Naltă şi *chipoasă*:
Să se mire Domnii,
Domnii şi'mpăraţii.
Manole stăteà
Şi se socotià,
Planuri că socoteà
Şi nu zăbovià,
Lucrul că pornià,
Şferile 'ntindeà,
Locul măsurà
Şi se apucà,
Zidul că pornià,
Zidul că suià
Şi se ridicà.
Foaie de laleà,
Geaba se 'ntreceà,
Geaba tot zorià
Din zori până'n noapte
Cu sudori de moarte,
Că orice lucrà,
Ziua ce zidià,
Noaptea se surpà.

www.digibuc.ro

Zi întâia așà,
A doua așà,
A treia așà
Pân'la săptămâna.
Meșterii siliau
Și mereu lucrau,
Da' Manole sta,
El nu mai lucrà,
Ci mereu gândià
Și se chibzuià.
Și mi se culcà,
Dar cum se culcà,
El, *mărî*, visà
Visul *aievea*.
Și de se sculà,
El așà ziceà ;
— Voi, nouă zidari,
Nouă meșteri mari
Și cu doisprece,
Care nu mă 'ntrece,
Voi nu mai lucrați
Și mă ascultați :
De când m'am culcat,
Iată ce-am visat :
Se făceà, făceà,
Și se arătà
Ciohodar nemțesc
Pe zidul domnesc.
El că tot strigà
Și tot cuvântà :
«Geaba tot lucrați
«Și vă supărați,
«Că n'ăți isprăvì
«Pân'ce n'ăți zidì
«Chiar în temelie
«Tânără și vie,
«*De*-o dalbă soție!»
Deci voi, meșterî mari,
Calfe și zidari,
Voi dacă voiți
Ca să isprăviți
Ceastă mănăstire,
Chip de pomenire,
Voi făgăduiți
Și vă *juruiti*
Pe pâne, pe sare,
Pe sfinte icoane
Și pe zilișoare ;
Acas' de vă duceți,
Nevestei nu spuneți
Și mâni dimineață,
Pe rouă, pe ceață,
Care s'a silì
La zid de-a venì,
Pe ea voiu zidì.
Foaie de mărari,
Doispre'ce zidari,
Nouă calfe mari,
Ei mi-au *juruit*,
Dar nu s'au ținut.
Acasă de-a mers,
Nevestei a spus
Că, ce-a fi să fie,
La zid să nu vie
Și să se trezească
De va să trăească!
Floare și-o laleà,
Ziua că zorià,
Meșterii lucrà',
Da' Manole sta,
Nici că mai lucrà,
Ci mi se rugà
Și se tot uità,
Drumul cercetà.
Iată că zărià :
Cinevà venià
Și venià, venià
Și mi-și aduceà
Prânz de *mâncătura*,
Vin de băutură.
Și venià, venià
Și mi-o deslușià :
Soțioara lui,
Nevestica lui,
Floarea câmpului.
Cât el o vedeà,
Inima-i plângeà,
Milă că-i venià
Și se închinà
Și mi se rugà
Cu lacrămi de foc,
S'o'ntoarne din loc.
— Dă, Doamne, pe lume
O ploaie cu spume,

www.digibuc.ro

Cum n'a mai văzut
Om de pe pământ.
Mândra *a* vedeà
Şi s'a'nspăimântà,
Doar de-a zăbovì
Alta de-a venì,
In zid de-oiu zidì!
Dumnezeu că *va*,
Ruga-i ascultà,
Ploaie că dădeà.
Şi dete *de*-o ploaie,
Ploaie cu *puhoaie*
Şi facù pâraie
Şi umplu şivoaie.
Apele creşteà'
Şi mereu plouà
Şi mereu *turnà*!
Dar ea, vai de ea!
Nici ca se 'nturnà,
Nici se 'nspăimântà,
Că mereu venià
Şi la drum zorià.
Manole-o vedeà
Şi mi se'ngrijià
Şi se 'nspăimântà,
Groază că-i erà
Şi se tot rugà:
— Dă, doamne, un vânt,
Un vânt pe pământ,
Copaci să răsioarne,
Mândra sa mi-o'ntoarne.
Doar a zăbovì,
Nu s'a *prilejì*,
In zid de-a zidì.
Domnu-l ascultà,
Vântul ca pornià
Şi suflà, suflà,
Munţii răsturnà,
Copaci răsturnà
Şi ea, vai de ea,
Pe drum tot zorià
Şi s'apropià!
Manole-o vedeà,
El mereu oftà
Şi iar se rugà:
— Dă, doamne, pe lume,
Intuneric mare
Cum nu s'a văzut
Pe acest pământ.
Nevestica mea,
Inimioara mea,
Doar' s'a 'nspaimântà
Şi s'a 'mpiedecà,
Bucate-a vărsà
Şi s'a înturnà!
Doamne, Dumnezeu,
Fă pe gândul meu,
In gând ca să-i deie,
Să se ducă'n lume
După bou bălan
Că-i pierdut de-un an;
Şi tot l-a căutà
Şi nu l-a aflà;
Doar' s'a zăbovì
Şi s'a prilejì
Alta ca să vie,
S'o zidim de vie
Chiar în temelie.
Domnu-l ascultà.
Intunerec da,
Cum nu s'a văzut
Pe aist pământ.
Şi ea tot venià
Şi venià, venià
Şi se 'mpiedecà
Şi iar se sculà,
La drum purcedeà,
Bucate vărsà,
Apoi se 'nturnà
Şi apoi plecà
După bou balan
Că-i pierdut de-un an.
Şi dacă aflà,
Măcelar cătà
Şi-l măcelărià;
Şi dacă-l gătià,
Bucate-l făceà;
Şi dacă gătià,
Cu grabă plecà
Şi la drum zorià,
Şi venià, venià,
Iată că sosià!
Iar bietul Manole,
Meşterul Manole

www.digibuc.ro

Mi se *gândurà*,
Mi se 'ntunecà
Şi cu graiu graià:
— Doispre'ce pietrari,
Nouă meşteri mari,
Luaţi de-o ziditi,
Sa nu mi-o trudiţi.
S'o ziditi de vie
Chiar în temelie.
Meşterii râdeau
Şi cu ea glumiau
Şi-apoi mi-o luau,
Pe zid mi-o puneau,
In zid o zidiau.
Dar ea, vai de ea,
Ea nu mai râdeà
Ci cu graiu grăià:
Doispre'ce pietrari,
Nouă meşteri mari!
De a fi cu glumă,
Gluma nu vi-i bună!
Manole-auzià,
Din gură oftà,
Nimic nu ziceà.
Zidul se suià
Şi se ridicà
Dela gleznişoare,
Pân' la pulpişoare;
Dela pulpişoare,
Pân' la ţâţâşoare;
Dela ţâţâşoare,
Pân' la ochişori.
Meşterii zoriau
Şi mi-o învăliau,
Cu lucrul grăbiau.
Şi tot s'auzià,
Şi se deslusià:
—Manole, Manole;
Soţiorul meu,
Dulcişorul meu,
Zidul că mă strânge,
Ţiţişoara-mi strânge,
Lăptişoru-mi curge,
Copilaşu-mi plânge,
Trupuşoru-mi frânge!
Manole-auzià,
Cu oftat oftà,
Cu gura graià:
Taci, mândruţa mea,
Ca Dumnezeu vrea
La el sa te iea,
Şi noi sa gătim
Şi sa isprăvim
Ceastă mânastire
Pentru 'nchinaciune.
Copilaşul meu,
Cine l-a *laptà*?
Zânele-or vedeà
Şi l-or alăptà!
— Cine l-a scăldà?
Ploaia c'a plouà
Şi mi l-a scăldà!
— Cin' l-a legănà?
Vântul a suflà
Şi l-a legănà,
Dulce legănare,
Pân' s'a face mare!
Meşterii zorià,
Lucrul le mergeà;
Iată, isprăvià,
Bine le păreà.
Cu opt telegari,
Cu opt harmasari,
Trăsură domnească,
Ceată 'mpărătească
Şi cu Negru Vodă
Şi boierii ţării,
Trec la mânăstire
Ca să se închine.
Iată c'ajungeau
Şi ei de-mi vedeau,
Mult se minunau.
Luna ca stăteà,
Soarele mergeà!
Foaie şi-o laleà,
Negru Vodă sta,
Sta, şi se uità
Şi se minunà
Şi din graiu grăià:
— Doispre'ce pietrari,
Nouă meşteri mari
Şi Manole zece,
Care vă întrece,
Voi că v'aţi silit

www.digibuc.ro

Şi m'aţi mulţămit.
Eu v'oiu da averi,
V'oiu face boieri:
Să-mi spuneţi cu drept,
Cu mâna la piept,
Dacă v'apucaţi
Alta să duraţi,
Altă mânăstire
Pentru 'nchinăciune,
Mult mai *strălucioasa*
Şi mult mai frumoasă?
Foaie de măcriş,
Sus pe-acoperiş,
Manole stăteà,
Nimic nu ziceà.
Dar cei meşteri mari,
Calfe şi zidari,
Ei că se 'ngânfau
Şi-aşà răspundeau:
— Doamne Negru Vodă,
Noi că ne legăm
Şi ne apucăm
Alta să durăm,
Altă mânăstire
Pentru pomenire,
Mult mai strălucioasă
Şi mai *arătoasa*
Şi mult mai frumoasă!
Foaie şi-o laleà,
Negru Vodă sta
Sta şi se chitià,
Apoi poruncià,
Scările luà
Şi că mi-i lăsà
Sus pe-acoperiş
Vântul să mi-i bată,
Ploaia să-i răsbată,
Foamea să-i mânânce,
Setea să-i usuce,
Să nu mai trăească
Şi să pomenească
De-altă mânăstire
Pentru pomenire
Aşà arătoasă,
Mândră şi frumoasă!
Maeştrii cei mari,
Calfe şi zidari,
Ei dacă vedeau,
Aripi îşi făceau,
Aripi aripioare
Din scânduri uşoare
Şi se încercau,
Ca şoimii sburau,
Dar unde picau,
Stâncă se faceau.
Dar bietul Manole,
Meşterul Manole,
Aripi şi-a făcut,
Cum s'a priceput,
Dar unde-a picat,
Dumnezeu a dat
De-o mândră fântână,
Cu apă puţină,
Cu slove săpate,
Cu slove din carte!
Să se pomenească,
Boieri-dumneavoastră;
Dacă nu erà,
N'aveam ce cântà![1].

2. Corbea.

Foaie verde şi-un măcriş,
In temniţa lui Opriş
Şede-mi Corbişor închis
Cu cincizeci de vinovaţi,
Odată cu el băgaţi
Pentru ani şi pentru zile
Cât Dumnezeu i-a mai ţine!
Şi-apoi mama lui Corbeà
De trei zile că-mi venià
Pe cale lungă şi grea
Tot cu ouă roşioare
Făcute de trei fecioare:

1. Cântecele cari n'au însemnat izvorul culegerii. sunt din com. Ţepu, jud. Tecuciu.

www.digibuc.ro

Unu-l da portarului,
Unu-l da *grosarului*,
Unul pentru drag Corbeà.
Corbea mult o aşteptà
Şi-amărît o ascultà:
—D'alei, Corbeò, fătul meu,
De eşti viu, să te jelesc, [1]
De eşti mort, să prăznuesc [2]
Cu trei dascali şi trei popi,
Să te văd ieşit din gropi;
Cu trei popi şi trei fecioare,
Să te văd ieşit la soare!
Dară drag de-al ei, Corbeà,
Mă-sei ce-i mai răspundeà?
— Alei, măiculiţa mea,
Babă slabă şi de treabă
Şi cu vorba de ispravă!
N'am murit, să mă jeleşti
Şi nici să mă pomeneşti
Cu trei dascali şi trei popi,
Sa mă vezi ieşit din gropi;
Cu trei popi şi trei fecioare,
Să mă vezi ieşit la soare!
De-am intrat tânăr copil,
Am ajuns mai mult bătrân,
Că la păr s'încărunţit,
De picioare îngenunchiat,
De spinare 'ngheboşat,
Zilele mi s'au scurtat!
Baba sta şi ascultà
Şi Corbea 'ncă-i mai ziceà:
— Ş'apoi, măiculiţa mea,
Eu te-aş mai rugà cevà:
De mă vrei scăpat cu zile,
Află vorbe dela mine:
Par'acasă să te duci,
Nouă sate să-mi ridici,
Grajd de piatră să-mi descui
Şi pe Murgu să-mi aduci.
Măi. baba ce-mi făceà?
Ce-mi făceà, ce-mi socotià?
Nouă sate ridicà,
Grajd de piatră descuià,
Pe Murgu că mi-l luà
Şi pe drum că se pornià,
Tot la târg, la iarmaroc,
Ca să-i fie de noroc!
Şi mergeà pe drum, mergeà,
Murgu'n loc se frământà,
Murgu-a spaimă nechezà,
Pământ se cutremurà,
Văile se tulburà',
Boieri mari din ochi privià',
Şi prea mult se minunà',
Către bab' aşà grăià':
— Babă slabă şi de treabă,
Şi cu vorbă de ispravă,
Nu-ţi-i Murgu de schimbare,
Să-ţi dau bani, să-ţi dau parale,
Să-ţi dau altul pentru el?
—Nu mi-i Murgu de *schimbala*
Ci mi-i Murg de dărueală;
Dărui-ţi-l-oiu şi ţie,
De mi-i da pe Corbea mie;
Dărui-l-oiu, dar l-oiu face,
Cui mi-a da pe Corbea'n coace.
Dar boierul cin' erà?
Ştefan Vodà că-mi era,
Tinerel făr'de mustaţă,
Când se 'nvaţ' a strânge în *braţa*;
Tinerel şi înflorit,
De trei zile logodit
Cu fata din *Carpinà*,
Adusă din Slatina!
Dară ba bace-mi grăià?
Tinerel şi înflorit,
De trei zile logodit
Cu fata din Carpinà,
Adusă din Slatinà,
Tăiată de doi Mocani,
Adusă de doi juncani;

1. *De eşti viu, să te jelesc*, adică să plâng nenorocirea în care ai căzut.

2. *De eşti mort, să prăznuesc*, adică să-ti *port (fac, ridic)* pomenile *(praznicele)* pentru pomenirea sufletului tău.

www.digibuc.ro

Şi la coadă-i ascuţită
Şi la cap îi ţintuită
Şi la coadă-i afumată
Şi la ţintă-i împietrită,
Pentr'un Ştefan pregătită!
Aleiei, Ştefane, măi!
De ţi-i teamă de Corbeă,
Tu la vorba nu mai sta;
Iea-ţi tu calul, da-mi pe-
al tău
Şi te du cu Dumnezeu.
Leagă-ţi bine porţile,
Trânteşte-ţi zăvoarele
Şi încuietorile,
Întăreşte-ţi uşile
Cu fiarele plugului
Că-s spaima pământului.
Ştefan Voda 'ncălecă
Şi cu Murgu ca plecă,
Dară luna nu treceă,
Corbea'n lume că ieşiă
Şi la maică-sa veniă,
Pe Murgu că nu-l găsiă,
Cal străin că pregătiă;
Pune chinga muiereşte
Şi porneşte voiniceşte
Cale lungă să-i ajungă,
Cât să stai, să nu gâudeşti,
Tot la curţile domneşti.

Cine eşti, de unde eşti,
Şi-acuma la noi ce vii?
Ia-s de colo, din câmpii;
Insurat, m'am însurat,
Şi nevastă mi-am luat,
Pe fata din Carpina
Adusa din Slatina;
Tăiată de doi Mocani,
Adusă de doi juncani.
Dă-mi tu straiţele *tele*,
Să ma fudulesc cu ele!
Ştefan Vodă i le da
Şi la el ca se uită!
— Şi mai dă-mi şi Murgu
tău,
Să mă fudulesc şi eu!
Vodă'n grabă i le da
Şi, mări, la el priviă.
Dară Corbea ce-mi făcea?
Işi puneă sprinceana roată,
Să cuprindă lumea toată.
Rămâi, Voda, sănătos
Ca un trandafir frumos,
Că n'ai săgeată să'ntinzi
Şi nici cal ca să mă prinzi!
Du-te, Corbeo, sănătos,
Ca un trandafir frumos,
Că n'am săgeată să'ntind
Şi nici cal ca să te prind!

Varianta 1.

Foaie verde şi-un macriş,
La temniţi lui Opriş,
Unde şade Corbea'nchis
Noua ani şi jumătate
Şi noua zile de vară,
Alte trei de primavară!
Corbea zace la 'nchisoare
De trei ani lipsit de soare.
Astăzi fuse Sâmbătă
Şi mâne Duminică,
Învierea Domnului.
Maică-sa la el veniă,
Ouă, pască-i aduceă,
Pe uşă voie n'aveă,
Că ceauşul n'o lăsà.
La fereastra se duceà
Şi pe Corbea mi-l vedeà
Şi din gură-l întrebà:
— Aleo, Corbeo, dragul
meu,
Ce te vaieţi aşà greu?
Dar Corbea cum mi-o
vedeà,
Fearele le sguduiă,
La fereastra că veniă.
Iar maică-sa-l întrebà:
—Spune, maica, de eşti viu,
In fire ca să te ţiu:

www.digibuc.ro

De eşti mort, să te jelesc,
La morţi să te pomenesc [1].
— Maică, măiculiţa mea.
Nu-ţi înnuistă inima,
Ca nu-s mort, nu sunt nici viu,
Numai sufletul mi-l ţiu!
Că de n'ar fi o *broscoaica*
Şi-o pustie de *şerpoaica*,
Când se 'ntinde, mă cuprinde;
Când' [2] sgârceşte, mă sfârşeşte.
Maica, măiculiţa mea!
De-ai făcut vreodată bine,
Fă-ţi pomană şi cu mine:
La Ştefan Voda să mergi
Şi la el să mi te rogi,
Doar', măicuţă, s'o'ndură
Şi mie drumul mi-a da.
Maică-sa că îmi plecă
In ziua Duminicii,
Pe drumul bisericii.
De departe 'ngenuncheà,
Poala că i-o sărutà
Şi din gură îi ziceà:
Ştefane, Măria Ta,
Eu mi te-aş rugà cevà.
Să-i dai drumul lui Corbeà,
Caci Corbea-i la închisoare,
De trei ani lipsit de soare.
Iar Ştefan pe scaun sta
Şi din gură-i cuvântà:
— Babă slabă şi uscată
Şi de Dumnezeu uitată!
Noi pe Corbea nu ţi-l dăm,
Noi pe Corbea-l însurăm;
Noi nevastă i-am găsit:
Jupâneasa *Carpina*,
Adusă din Slatina,
Cu ochii ca strachina.
Nu-i din barda *barduita*,
Nici din teslă *teslulta*,
Numai din topor cioplită,
Pe tulpina varuita
Şi la vârf cam ascuţită,
La mijloc pecetluita
Cu cinci liure de argint,
Cum e bună de iubit.
Iar maică-sa ce-mi faceà?
La temniţă se duceà
Şi lui Corbea îi spuneà.
Dara Corbea ce-mi ziceà?
Maica, măiculiţa mea!
Jupâneasa Carpina
Nu e logodnica mea
Şi e ţeapa, pustia!
Ştefan Vodă, el nu vrea
Ca să fiu cu casa mea:
Şi el nu vrea să mă crească,
El vrea să mă prăpădească!
Inc'odată se te duci
Şi de el să mi te rogi,
Doar', măicuţă, s'a'ndurà,
Şi mie drumul mi-a da!
Maică-sa iar îmi plecà
La Ştefan Vodă mergeà,
Ca'ntâia oară făceà.
Ştefan Vodă îi ziceà:
—De nu vrea pe Carpina,
Noi îi dăm pe Cânepa,
Adusă din Câmpina,
Nu mi-i din topor cioplită
Ci din vârtej răsucită,
De-o grindină-i aninata
Ca să-i fie lui *amanta!* [3].
Maică-sa iar că plecà
De bucurie ce-aveà,
La temniţa se duceà,
Lui Corbea că îi spuneà;
Dară Corbea ce ziceà?
Maică, măiculiţa mea,

1. *La morţi*, între morţi, pe pomelnicul morţilor.
2. ' = (se).
3. Prin jud. Tecuciu această vorbă este *aproape* sinonimă cu vorba *ibovnică*. Cea din urmă arată mai ales pe *fata* dragă flăcăului, cu care face dragoste, se *ibovniceşte* şi pe care nădăjdueşte să şi-o ieà de nevastă; cea dintâi arată pe *femeia* cu care cineva face dragoste spurcată.

www.digibuc.ro

Nu ştii tu că Cânepà
Nu e logodnica mea
Şi e spânzurătoareà ? [1]
Vodă nu vrea să mă'nsoare,
El vrea ca să mă omoare.
In Moldova să te duci
Şi pe Murgu să-l aduci,
Doar', măicuţă, s'a'ndurà
Şi mie drumul mi-a da!
Căci aici când am intrat,
Eram *micsorel* copil
Şi-acum sunt moşneag bă-
[trân.
Erau şerpi ca fusele,
Acum sunt ca grinzile ;
Broaştele ca nucile
Şi-acum sunt ca *ploştile !*
Iar maică-sa ce-mi
faceà ?
In Moldova se duceà,
Grajd de piatră descuià
Pe Murg afară-l scoteà,
Frâul în cap i-l puneà,
Prin oraşe se plimbà ;
Iar Murgu când nechezà,
Pământ se cutremurà,
Toţi boierii s'adunau
Şi pe babă o'ntrebau :
—Nu ţi-i Murgu de vânzare,
Să-ţi dau galbeni şi parale ?
—Nu mi-i Murgu de vânzare
Şi-mi este de dăruealà ;
Cine-a da pe Corbe-afară !
La Ştefan Vodă plecà :
—Ştefan Vodă, dumneata,
Adă-ţi încoa oştirea
Să'nveţe Murgu cu ea [2].
Ştefan Vodă ce făceà ?
Ordin [3] la oştire da,
La călărie-o puneà
Pe Murgu o'ncalecà.
Care cum încalecà,
Jos la pământ îl trântià,
Fierea din el îi plesnià.
Trântì unul, trântì doi,
Trântì patruzeci şi doi.
Dară baba ce-i ziceà ?
— Ştefane, Măria Ta,
Nu-ţi mai pierde oştirea,
Că nici unul n'oi găsì
Pe Murgu a-l călărì,
Decât numai pe Corbeà
Şi pe cine dânsu-a vrea !
Iar Vodă poruncă da
Pe Corbea de-l aduceà,
Frumuşel îl ospătà.
Iară Corbea ce-mi ziceà ?
—Ştefan Vodă, dumneata,
Pe Murg aş încălecà,
Dar, zău, că nu voiu puteà
Aşà cum sunt de legat,
La picioare ferecat
Şi la mâni încătuşat.
De-ai făcut vreodată bine,
Fă-ţi pomană şi cu mine.
Deslegaţi-mi mânile,
Mânile, picioarele,
Să-mi vie puterile.

---

1. Trebueşte multă băgare de seamă la cetitul ritmic al cântecelor. Ca pildă versurile 107 şi 108 nu se cetesc accentuând astfel:

Nu e logodnica mea
Şi e spânzurătoarea

ci':

Nu e logodnica mea,
Şi e spânzurătoarea.

2. Inţelesul :

Să *se* 'nveţe murgul cu ea
(Să se deprindă murgul cu ea).

3. De sigur : *poruncă*.

www.digibuc.ro

Vodă, 'mbrăcat ca un [Domn [1],
Şi n'aveà minte de om,
El pe dată poruncià,
Drumul lui Corbea că da.
Dară Corbea ce făceà?
De Murgu s'apropià,
Mâna 'n coamă că-i puneà,
Pe spinare-l netezià
Şi pe el se aruncà,
Doi pinteni că îi dădeà;
Iară Murgu că pornià
Şi cu Corbea că fugeà,
Toată curtea ocolià
Apoi Corbea se oprià
Şi la Vodă se duceà
Şi din gură îi ziceà:
—Ştefane, Măria Ta,
Iată-ţi murgul domolit,
Cum e bun de călărit,
Dar încă nu-i biruit.
Mă vede 'mbrăcat hoţeşte,
Nu sunt îmbrăcat domneşte.
Dă-mi, Doamne, hainele [*tele*,
Să'nveţe Murgu cu ele;
Mai dă-mi şi armele tele,
Să se dea Murgu cu ele!
Iar de ai teamă şi bănat
Că mă gândesc la scăpat,
Îndoeşte-ţi strejile,
Zăvoreşte-ţi porţile
Cu fiarele plugului,
Puterea pământului.
Vodă 'mbrăcat ca un [Domn,
Şi n'avea parte de om!
Îndată poruncă da,
Cererea-i îndeplinià,
Haine *noi* [2] îi aducea,
Armele că i le da.
Corbea vesel se 'mbrăcà
Şi pe loc iarăş pornià
Şi fugeà şi iar fugeà,
Toată curtea ocolià,
Ba odată, ba de două,
Ba de trei şi pân' la nouă.
Dar când fu al nouleà,
De mă-sa s'apropià,
Mâna 'n brâu că i-o 'nfigeà
Şi pe cal o aruncà.
Iar când fu al zecilea,
Pe Murgu mi-l îndreptà
Unde zid mai nalt erà,
Dincolo de zid sărià,
Peste străji şi peste ziduri,
Peste porţi şi peste şanţuri
Şi afar' când se vedeà,
Inainte nu-mi mergeà.
Inapoi că se 'ntorceà,
Către Vod' aşà ziceà:
—Rămâi, Doamne, sănătos!
La bună mână ţi-am fost,
Vrednic de mine n'ai fost.
Iară Vodă că-i ziceà:
—Du-te, Corbeo, sănătos!
La bună mână mi-ai fost,
Vrednic de tine n'am fost!
Dară Vodă tremurà
Şi din gură-aşà-i ziceà:
—Du-te, Corbişor, cu bine,
Ai iertare dela mine;
Eu am vrut să-ţi ieau Murgù
Şi apoi şi sufletù'. . . [3]
Apoi Corbea că-mi plecà,
Cu maică-sa îmi vorbià!
Vod' a spus că m'a iertat,
Dar eu de loc n'am uitat
Cea pustie de broscoaică
Şi cea hoaţă de şerpoaică!

1. Nu-i o repetire în „*Vodă* 'mbrăcat ca un *Domn*", căci *Domnul* de odinioară pe care unii din bătrânii noştri l-au văzut, nu se îmbrăcà altfel ca lumea cealaltă. Numai la anumite ceremonii, îmbrăcămintea sa erà alta, „ca de Domn".

2. *Noi* sinonim perfect cu *nouă*.

3. Urmează două versuri în graiu stricat:

Dară tu, om delicat,
Pe deget că m'ai purtat.

www.digibuc.ro

Aşà poate-am fost ursit.
Ce rău, oare, eu să-i fac,
Ca să-i pot veni de *hac!*
Să-i fur, oare, pe Doamnà?
El se 'nsoară, iea pe-alta!
Să îi ard palatele?
El îşi face altele!
Dar dacă-i fur coconù',
Cocomù' cu leagănu;
O să-i secе sufletù'!
Sta, pân' bine se 'noptà
Şi la palat că venià,
Înăuntru îmi intrà,
Sama bine o ştià;
Strajile toate dormià',
Nimenea că nu-l vedeà.
El la leagan se duceà,
Pruncul frumuşel dormià.
Iară Corbea mi-l luà,
Şi' cu el afar' ieşià
Şi la poartă se duceà,
Pe poartă mi-l întindeà
Şi cu cuie-l pironià;
Apoi afară ieşià.
Când ziuă că se făceà
Şi Vodă se deşteptà,
El de obiceiu avèà,
Mana 'n leagăn că puneà,
Coconaşul mângâià.
El îndată se sculà,
La leagan că se duceà
Şi în leagăn cautà;
Leagănul gol îl găsià.
Cată ici, cată coleà,
Coconaş nicăireà!
La fereastră se duceà,
Ochi 'n poartă aruncà.
Zidul se cutremurà,
Palatul se învârtià,
Coconu 'n poartă vedeà
Şi din gură aşà ziceà:
—Asta-i fapta lui Corbea!

Din Popeşti. jud. R.-Sărat.

Varianta 2.

Frunză verde de măcriş,
În temniţa lui Opriş,
Unde şade Corbea închis
Cu cincizeci de vinovaţi,
Tot odată sunt băgaţi.
Dară maica lui Corbea,
De trei zile că-mi venià
Cu trei ouà roşioare,
Boite de trei fecioare:
Unu-l da portarului
Şi ungrosarului,
Unu 'n mână mi-l ţineà
Şi la Corbea că-l duceà.
Acolo cum năvălià,
Din guriţ' aşà-i graià:
Alei, Corbea, dragul meu!
De eşti viu, să te jelesc,
De eşti mort, să te *pranzesc!*[1]
—Alei, măiculiţa mea,
Babă slabă şi de treaba
Cu cuvântul de ispravă!
Nu-s nici viu, să mă jeleşti,
Da' nici mort, să mă prânzeşti.
Am intrat tânăr copil,
Şi-acuma-s mai mult bătrân!
Mustăţile coatele[2]
Şi barba genuchile!
Mâre-acasa să te duci,
Şapte sate sa-mi ridici,
Grajd de piatra să-mi desfaci
Şi pe Roşu să-mi aduci.
Mâri, maica ce-mi făceà?
Şapte sate ridicà,
Grajd de piatră descuià,
Tot la Roşu se duceà,
Binişor mi-l deslegà,
În oraş cu el plecà,

1. Vezi No. 2. v. 19-20.
2. Adecă: „Mustăţile *mi-ajung* coatele".

www.digibuc.ro

Spumă cu mâna-i luà.
El, mari, când necheză,
Munţii se cutremurau,
Boieri mari că mi o'ntrebau:
—Babă slaba şi de treabă
Cu cuvântul de ispravă!
Nu ţi i Roşu de vânzare,
Sa-ţi dau galbeni şi parale?
—Nu mi-i Roşu de vândut,
Mi-i Roşu de daruit;
Mi-i Roşu de dăruială,
Să-mi scot pe Corbea afara!
—Hai *săctiri,* babo, de-aici!
De când Corbea mi-a hoţit,
Negustorî au sărăcit,
Saracii s'a 'mbogaţit!
Mari, baba ce faceà?
La temniţă c'ajungeà,
Ştefan Voda mi-o zărià,
Binişor ca mi-o 'ntrebà:
Baba slaba şi de treabă,
Cu cuvântul de ispravă!
Nu ţi-i Roşul de schimbat,
Sa-ţi dau doi cai de 'mparat,
Unul iute ca focu',
Altul negru ca corbù'?
Nu mi-i Roşu de schimbare,
Mi-i Roşu de daruire;
Tu să mi dai pe Corbea mie.
Pe Corbea l am logodit
Cu fata din *Carpina,*
Adusă din Slatină;
Adusa de doi Mocani.
Şi trasă de doi juncani.
Şi la vârf îi ascuţita
Şi la cap îi ţintuita.
—De ţi-i frica de Corbeà,
Tu la vorbă nu mai sta:
Leagă-ţi bine porţile,
Intareşti zidurile
Cu fiarele plugului,
Tăria pământului.
Corbea toate le-auzià,
El afara ca ieşià
Şi pe Roşu că 'nchingà,
Voinicește 'ncălecà
Şi la Ştefan se duceà
Şi din gur' aşà-i graia:
Ştefane, Maria Ta,
Na-ţi straiele haiduceşti
Şi sa-mi dai haine domneşti.
Ştefan Voda se prindeà,
Straie e cu ele schimbà.
Corbea iar încalecà
Şi cu ma-sa că plecà,
Din nori nu se mai vedeà.
Ştefan-Voda' aşà grăià:
Du-te, Corbeo, sănatos,
Câtu-i ţara 'n sus şi 'n jos;
Bine 'n mana mi-ai căzut:
Ai fost vrednic şi-ai scăpat!

Comunic. de d-l G. Cuatucerna din Zebil, jud. Tulcea.

Varianta 3.

Foaie verde de macriş,
La temniţa lui Opriş,
Unde şede Corbea 'nchis,
Şi nu este de demult:
De trei ori, mări, câte noua,
Şa fii douazeci şi şepte[1]
In Sâmbata ouălor,
In ziua creştinilor,
Maica lui Corbeà se duce
Cu trei ouă roşioare,
Cu trei cornuri de prescură,
Cu trei lumanari de ceara.
Dă una portarului,
Una temnicerului
Şi una lui Corbea duce
Şi din gură aşà-i zice:
Oleo, Corbeo, Corbeuaş,
Dragul mamei flacauaş!
De eşti viu, m'oiu veseli,
Dacă eşti mort, te-oiu jeli,

1. Sic, Să fie de atunci 27 de ani.

www.digibuc.ro

Cu pomeni te-oiu pomeni!
— Nici sunt mort şi nici sunt viu,
Numai sufletul mi-l ţiu.
Căci un deavol de şerpoaică,
Ea, măicuţă, a fătat
In poala căftanului,
Gura buzduganului.
Puii cu ce mi-i hrănià?
Tot cu carne din Corbeà!
Puii cu ce-i adăpà?
Tot cu sânge din Corbeà!
Oleo, măiculiţa mea!
De-ai făcut vreun bine 'n lume,
Fă-ţi pomană şi cu mine!
La Ştefan Vodă te duci
Şi din gur' aşà să-i zici:
«Oleo, Doamne, Ştefan Vodă!
«Ce ţii pe Corbeà închis
«Şi aşà nevinovat
«In temniţă l-ai băgat!
«Că lui vremea i-a venit,
«Timpul de căsătorit!»
Babusca de maică-sa
Pe Corbea mi-l ascultà,
La Ştefan Vodă mergeà
Şi din gură aşà-i ziceà:
—Oleo, Doamne, Ştefan Vodă!
Ce ţii pe Corbea închis
Şi aşà nevinovat
In temniţă l-ai băgat?
Că lui vremea i-a venit,
Timpul de căsătorit!
Ştefan Vodă-i răspundeà:
Babă slabă, fii de treabă!
Cu cuvânt îţi dau răspuns,
Lui Corbea că i-a venit
Timpul de căsătorit
Şi eu lui că i-am găsit,
I-am găsit logodnică
Pe fata din Slatină,
Jupâneasa *Carpină*,
Tăiată din Câmpină;
Tăiată de doi Mocani,
Adusă de doi juncani;
La rădăcină-i pârlită
Şi la vârf îi ascuţită,
Tot pentru Corbea gătită.
Măiculiţa lui Corbeà,
Vreme multă nu pierdeà
La Corbea mi se duceà
Şi din gur' aşà-i grăià:
— D'alei, Corbeo, dragul mamei,
Domnul Ştefan ţi-a găsit
Doamnă bună de iubit:
Jupâneasa Carpină,
Adusă din Slatină,
Tăiată din Câmpină;
Tăiată de doi Mocani,
Adusă de doi juncani;
La rădăcină-i pârlită
Şi la vârf îi ascuţită,
Tot pentru tine gătită!
—Maică, măiculiţa mea,
Jupâneasa Carpină,
Adusă din Slatină,
Nu e logodnica mea
Ci-i ţeapă; *pârdalnică*
Şi vrea să mă vâre 'n ea!
Maică, măiculiţa mea,
De-ai făcut cumvà vreun bine,
Fă-ţi pomană şi cu mine:
Tu, măicuţă, să te duci,
La răscruce 'ntre cei nuci,
Să ieai sapă şi lopată.
Sapi fruntea pământului,
Dai de uşa grajdului,
Dai de grajdul Roşului...

3. Radu lui Anghel din Greci.

Foaie verde de cireşi;
Radu lui Anghel din Greci
Şi cu Ţucă din Boleşti,
Căprar Ioan Dămieneşti,

www.digibuc.ro

Hoţi ca ei nu mai găseşti!
Fură bani călugăreşti
Şi mi-i duce 'n Bucureşti!
Frunză verde şi-*afra-*
[*measă,*
La fagul cu frunza deasă,
Şade Radu ca 'ntr'o casă.
Frunză verde şi-o laleà,
'N-haiducie că plecà,
Potera că mi-l urmà.
Dară Radu ce-mi făceà?
Intr'o casă că intrà,
Sus în pod că se suià,
Potera-l încunjurà,
Focurile că 'ncepeau,
Şi *plăşile* că săriau.
Dară Radu ce făceà?
Jos, mărì, că îmi sărià,
Drumul la plaiu că-mi luà;
Focuri după el că da
Dar de el nu se lipià.
Dar un hoţ de dorobanţ
Mâna 'n buzunar băgà,
Un sfănţişor că scoteà,
Jumătate că-l tăià
Şi 'n carabină-l băgà,
După Radu că trăgeà,
Frumuşel că mi-l lovià
Drept în furca pieptului,
In casa sufletului,
Unde-i *pas* voinicului.
El, mărì, jos că căde[1],
Potera-l încunjurà.
Foaie verde şi-o laleà,
Aşà din gură grăià:
Lăsaţi-mă puţintel,
Să mai cânt un cânticel,
De când eram mititel:
«Frunză verde măr mustos,
Eu pe lume cât am fost,
Frunză verde mătustat,
Dela săraci n'am luat,
Pe creştini i-aìn miluit,
Fetiţe-am căsătorit!»
Foaie verde-a macului,
La tulpina fagului,
Carabina Radului!

Din jud. Dâmboviţa.

4. Voinicos străin.

Frunză de pelin,
Şi de rosmalin,
Voinicos străin
Ca măr dulce 'n drum!
Câţi călători trec
Mi-l *sburatăcesc*;
Ramurile-mi curge,
Tulpioara-mi plânge
Cu lacrămi de sânge.
—Taci, tulpină, taci,
Că tot tu le faci
Şi tot tu le tragi!
Nu e vina ta
Şi-i a celuia
Care te-a sădit
Şi te-a *prosădit*
Şi nu te-a 'ngrădit
Cu pari, cu nuiele,
Mărăcini prin ele.
Frunză de pelin
Şi de rosmarin,
Voinicos străin,
Străin şi bogat,
Intră noaptea 'n sat
De toţi câni lătrat.
Inaintea lui,
Tot *mescioare* 'ntinse,
Făclioare-aprinse
Şi trei nevestèle
Şi trei surăţèle:
Una mi-i Mocancă,
Una Delureancă
Şi-alta e Câmpeancă.
Strigă *a* Mocancă:

1. Poate să fie:
El, mărì, jos că-mi căde.

www.digibuc.ro

—Vin, voinice, vin,
La oile tale,
Că sunt fătatoare;
La margini de drum,
Tufă de alun.
Strigă Delureanca:
Vin, voinice, vin,
La viile tale:
S'au copt,
S'au răscopt,
S'a scuturat tot.

Vine mierla neagră
Şi iea coarda 'ntreagă
Şi-o ciugule toată.
Vine-o coarbă *negru*
Şi iea cornu 'ntregu
Şi-l ciugule tot.
Strigă a Câmpeancă:
—Vin voinice, vin,
La *grâiele* tale.
S'au copt, s'au răscopt,
Se scutură tot! [1]

Din Dâmboviţa.

Variantă-fragment 1

Frunzuliţă de pelin,
Sărmanu-i omul străin
Ca mărul dulce la drum!
Câţi or trece 'n el asvârle
Şi crângile i le frânge,
Frunzele dintr'însul plânge,
Iar tulpina varsă sânge!

Din Negrileşti [2].

Varianta 2.

Voinicel străin,
Străin şi bogat,
Unde poposeşte,
El gazdă găseşte,
Tot cu mese pline,
Cu bucate bune,
Cu pahare pline.
Voinicel străin,
Străin şi sărac,
Unde poposeşte,
Gazdă nu găseşte,
Mâne lângă gard,
Nelăut şi nespălat,
Nebăut şi nemâncat
Şi de nimeni întrebat!

Varianta 3.

Foaie lin, pelin,
Voinicel străin
Ca prunul la drum.
Cine pe drum trece,
Prunele-i culege,
Ramura i-o frânge,
Pleacă şi se duce
Şi-l lasă de plânge
Cu lacrămi de sânge.
Foaie şi-un dudau,
Mult îi rău şi-i rău,
Şi pe lume-i greu
Străin singurel!
Nimeni nu-l jeleşte,
Nici nu-l milueşte.
Nimenea nu-l chiamă,
Nici nu-l bagă 'n seamă.
Foaie trei aglice,
Zice lumea, zice,
Că-i bine pe lume!
Pe omul cel rău,
Ducă-l Dumnezeu
Pe unde-am fost eu.
Cel de-a zice bine,

1. Vezi raportul.
2. Când nu se înseamnă judeţul, să se înţeleagă jud. Tecuciu.

www.digibuc.ro

Ducă-l ca pe mine,
Să vadă, să ştie
Omu 'n pribegie ! [1].

După cum se vede, aceste variante sunt mai mult nişte doine.

5. Voicu.

Foaie verde avrămeasă,
Pe uliţa armenească
Este-o şatră ţigănească.
Ciocăneşte, bocăneşte,
Voicu calu-şi potcoveşte.
Pe drumuşor a plecat.
Pe la mijlocel de cale,
S'a 'ntâlnit c'o bâbuşoară.
—Bună cale, Voicule!
—Mulţumesc, mătuşa *mè!*
Mătuşică, draga mè,
Da bine-ţi ştiu numelè!
Bine, bine, Voiculè,
Că-s trimeas'de Dumnezeu,
Ca să-ţi *ieu* sufletul tău
Şi sam' am să-mi dau cu el!
—Mătuşică, draga mè,
Na-ţi calul cu armelè
Şi nu-mi scuturà zilelè;
Na-ţi galbeni şi irmilici,
Nu-mi scurtà viaţa pe-aici.
Ingădue puţintel,
Ca să scriu un răvăşel,
Să-l trimăt la maica mè,
Să-mi vândă moşiilè.
Voicu moşii şi-a găsit
Intre Nistru şi 'ntre Prut:
Trei coţişori de pământ,
Că atât mi-au trebuit.
Să-mi tragă clopotelè,
Să răsune văilè,
Să-mi vină surorilè,
Ca să-mi vină, să mă plângă;
Să mă plângă cea mai mare,
Cu păr galbăn pe spinare;
Cum plângeà cea mijlocie,
Cu lacrămile 'n călcâie;
Cum boceşte cea mai mică,
Frunza se despică!
Soră-mea şi maica-mea,
Mai cu *oft* ibovnică!

Comunic. de d-l I. V. Nestor din com. Praja, jud. Tutova.

Varianta 1.

Foaie verde avrămeasă,
Pe uliţa armenească,
Este-o şatră ţigănească,
Ciocăneşte, bocăneşte
Ghiţă calu-şi potcoveşte,
De grea cale se porneşte.
Ghiţă calu-şi potcovià,
Şeaua pe el că puneà
Şi pe şea încălecà,
Şuşaua 'n jos că plecà,
Cu Ciuma că se 'ntâlnià
Şi din gură că-i ziceà:
—Bună ziua, Ciumă, fa!
—Mulţămesc, voiniculeà!
—Ce te uiţi, Ciumă, la mine,
Ori vrei să mă ieai cu tine?
Iar Ciuma îi răspundeà:
—Chiar aşà, Voiniculeà!
Io-s trimeas' de Dumnezeu,
Ca să-ţi ieau sufletul tău!
Iar Ghiţă ei ce-i ziceà?
—Iea-ţi calul şi armele,
Numai lasă-mi zilele,

1. După acest cântec se suprimă *Păun*, pentru care vezi raportul.

www.digibuc.ro

Că mi-s dragi fetiţele,
Când le răsar ţâţele,
Ţâţele ca merele,
Miros' ca gutuele!
—Nu-s cerute armele!
Ci-s cerute zilele!

Varianta 2.

Dragul mamei flăcăuaş,
Dragul mamei Vălenaş,
Nu te duce la *Diià*, [1]
C'a venit, maică, Ciuma
Şi ţi-a pierit puicuţa.
Şi-apoi dragă, vai de mine,
M'oiu face şi fără tine! [2]
—Măcar, maică, de te-i face,
Să văd puica de mai zace!
—Dragul mamei, dar Ciumà,
Nu ştie ce-i dragosteà,
Trimeasă-i de Dumnezeu,
Ca să iea şi bun şi rău!
Vălenaş nu ascultà,
El calul şi-l potcovià,
Tare bine-l închingà,
Merinde 'n dăsagi puneà
Şi pe el încălecă,
In grea cale purcedeà.
Foaie verde şi-o laleà,
Când la Diia ajungeà,
Iaca şi Ciuma sosià
Cu sacul şi cu coasà.
—Buna ziua, măi voinice!
Ce cauţi, babo, pe-aice?
—*Io* îs Ciuma, dragul meu,
Şi-s trimeas' de Dumnezeu,
Ca să strâng şi bun şi rău,
Să ieau şi sufletul tău!
Mă rog ţie, babă slabă,
Nu umblà aşà cu grabă,
Mai cu puţină zăbavă;
Lasă-mă până 'n Diià,
Ca să mi mai văd puicuţà!
—Geaba te mai duci la Diia,
Că 'n Diia-i numai pustia,
C'a rămas la zece casă
Tot o babă viermănoasă,
Şi-aceea tot strig' aşà:
«Cum nu mai vine Ciumà,
Să-mi ridice viaţa mea!»
Na-ţi *carboave* şi parale,
Nu-mi scurtà viaţa pe cale;
Na-ţi parale, irmilici,
Nu-mi scurtà viaţa pe-aici,
Şi mai na şi găbenaşi,
Ai milă de Vălenaş!
Na-ţi calul cu armelè,
Cu toate merindelè,
Cu toate podoabelè
Numai lasă-mi zilelè,
Că mi-s dragi copilelè!
Nu-mi *trebe* parabele,
Nici calul cu armele,
Cu toate podoabele.
De ţi-a fost dragă viaţà,
Ce-ai căutat tu la Diià;
N'ai auzit că-i Ciumà?
Iaca sacul şi coasa!
Eu sunt Ciuma, dragul meu,
Trimisă de Dumnezeu,
Ca să ieau şi bun şi rău,
Să ieau bătrân şi flăcău,
Să ieau şi sufletul tău!
—Ia stăi, Ciumo, 'n drumul tău,
Ca să scriu *de*-un răvăşel,
Să-l trimit în satul meu,
Să-l trimit la maică-mea,
Să mă plângă, săracă,
Că i-a pierit *nădejdea* [3].
Răvăşelul că s'a scris,

1. *Dii*, Vidin.
2. M'oiu face = m'oiu pomeni, oiu rămâneà, expresie foarte des întrebuinţată.
3. Se zice: „Băiatul mamei băiat; el e *nădejdea* (sprijinul) bătrâneţelor mele!“

www.digibuc.ro

Vălenaş ochii a 'nchis,
Da Ciumà, bat-o pustia,
A plecat la baba 'n Diia,
Pus-a sacul la spinare
Şi coasa la subsioară
Şi-a luat-o pe ponoară.
Am cântat cântec deplin,
C'am ştiut c'o să beau vin;
Ia, umpleţi un păharaş,
Pomană lui Vălenaş!

Buciumeni.

Varianta 3.

Dragul mamei Vâlculeà,
Nu te duce la Himà,
Că iar s'a scornit Ciumà.
Vâlcu că nu ascultà,
Calul că-şi încălecà
Şi spre Hima apucà.
Când la jumătat' de cale,
Iată şi Ciuma 'n cărare!
Bună ziua Vâlcule!
Mulţămescu-ţi *Ciumule!*
Ce caţi, Ciumule, pe-aici?
—Cat voinici de seama ta,
Ca să le scurtez viaţà.
Şi-s trimis de Dumnezeu,
Ca să ieau şi bun şi rău,
Să ieau şi sufletul tău!
Mărì, Vâlcu ce-mi ziceà?
N'aţi *carboave* şi parale,
Nu-mi scurtà viaţa'n cărare;
Na-ţi galbeni şi irmilici,
Nu-mi scurtà viaţa pe-aici;
Na-ţi calul şi armele,
Cu toate podoabele.
Iară Ciumul ce-mi ziceà?
—Nu ieau galbeni, nici parale,
Nici calul cu armele,
Cu toate podoabele,
Că-s trimis de Dumnezeu
Ca să ieau sufletul tău!
—Ia staţi, cărăuşi, pe cale,
Şi daţi-mi o călămare,
Să-i fac maicăi o scrisoare,
Că nu mă ma 'ntorc din cale![1]

Comunic. de d-l Mihail Brateş din com. Pupezeni, jud. Tutova.

6. Stanciu.

Frunzuliţa bradului,
Trei feciori de-ai Bravului
Stau în casă tot la masă,
Alţii codrii tot măsoară,
Pe ciocoi că-i împresoară.
Trei feciori de-ai Bravului,
Sunt feciorii codrului,
Iar alţi trei stau la *ocine*
Prăpădiţi pentru vecie.
Trei feciori în codrul verde,
Acolo nimeni nu-i vede.
Frunză verde lăcrămioară,
Dar mai au şi-o surioară,
Surioara Vochiţà,
Insurà-m'aş eu cu ea!
Din feciori de-ai Bravului,
Unu-i omul dracului:
Stanciu, puiul de pădure,
Cu hanger şi cu secure.
—D'alei frate, frăţioare,
Nu ştiu-aud ori mi se pare:
Nu ştiu vântul vâjâeşte,
Ori potera se iveşte!
Bine vorba nu sfârşià,
Frate-*so* că s'aprindeà,
Puştile că le 'ncărcà;
Impuşcà şi Vochiţà,

1. Că nu mai mă întorc din cale.

www.digibuc.ro

Potera că mi-o culcà,
Jos ca iarba la pământ,
Puştile răsună 'n vânt!
S'au luptat cât s'au luptat,
Trei polcovnici căpitani,
Trei fricoşi şi trei duşmani.
—D'alei, Stanciule, părinte,
Ia, cu noi să fii cuminte.
Bine vorba nu sfârşià,
La pământ mi-i aşterneà.
Iară Stanciu ce-mi grăià?
Mergeţi de pe astă lume,
Şi să duceţi al meu nume;
Să-l duceţi la cei tâlhari,
Cari ne-au robit *amari!*

7. Căpitanu.

Foaie verde solz de peşte,
Unde Oltul se coteşte,
Voinici caii potcoveşte,
Cu potcoave de argint,
Rabdă bine la nisip;
Potcoave de sârmă groasă,
Rabdă şi pulberea deasă.
Frunză verde mărăcine
Haideţi, fraţilor, cu mine,
Că ştiu seama 'n codru bine.
S'o tulim, coleà, pe jos
La copacul scorburos,
Să mergem ca să stăm jos;
Să stăm jos, să tăinuim,
De seară ca să izbim
La Dediţă dela Piatra,
Unde-a găzduit armata.
Frunză verde şi-o laleà,
Căpitanu ce-mi făceà?
La Dediţă că-mi mergeà,
Doar ziua bună că-i da,
Mai frumos îi mulţumià;
Dar ce fel de mulţumit?
Nu puteà de 'nmărmurit!
Frunză verde şi-o laleà,
Dar Dediţă ce-mi ziceà?
- La mine la ce-aţi venit?
Ori tare mi-aţi sărăcit,
Ori tare m'am 'bogăţit!
Frunză verde şi-o laleà,
Căpitanul auzià,
Mai tare se mânià:
Atunci două palme-i da.
Căpitanu ce-mi făceà?
Cheile că le luà,
Lada cu bani descuià,
Banii toţi că i-i luà,
In dăsagi că mi-i puneà
Şi la vale că plecà
Şi Dediţă blestemà.
Dar nici valea nu treceà,
Potera că mi-l sosià.
Foaie verde şi-o laleà,
Căpitanul ce-mi făceà?
Din graiu, mărì că-mi grăià:
Faceţi, fraţilor, *careu,*
De-mi scăpaţi sufletul meu!
Păziţi cu fruntea senină!
De-o parte nu văd lumină;
Nu daţi în coajă de lemn
Şi daţi în carne de om!
Foaie verde şi-o laleà,
Căpitanu ce-mi făceà?
Potera mi-o biruià,
Inainte că plecà,
La un popă nimerià,
Bună ziua că îi da,
Mai frumos îi mulţumià;
Dar ce fel de mulţumit?
Nu puteà de 'ncremenit!
Caută nişte parale,
Că-mi mor voinicii de foame!
Căpitanul că ziceà,
Popa că mi-l ascultà,
Mâna 'n buzunar băgà,
Cheile că le scoteà,
Lada că mi-o descuià,
Banii din ladă scoteà,
Căpitanului că-i da,
In dăsagi că mi-i puneà
Şi la vale că plecà.

www.digibuc.ro

Dară popa ce ziceà?
—Mai căutaţi pe-o poliţă
Şi-mi mai luaţi vreo sălbiţă;
Mai căutaţi cu temeiu,
Că mai este-un putineiu,
Dobânda banilor mei!

Din Dâmboviţa.

8. Nedea Voinicul.

Ştie lumea şi ţarà
Unde-i gazda lui Nedeà:
Tot la Dina Costandina,
Ibovnica lui Nedeà,
Lui Nedea, lui Voinicù',
Lui Nedeà hoţomanù'!
Şi nu-i hoţ pentru calici,
Şi-i hoţ pentru venetici;
Şi nu-i hoţ pentru sărmani,
Şi-i hoţ pentru *turcomani;*
Şi nu fură dela noi,
Şi fură dela ciocoi.
Foaie verde popuşoi,
Mâre, *ştatul* [1] dela noi
Vede plângere 'n ciocoi,
C'au rămas ca vai de ei!
El, mărì, s'a 'ngrijorat,
Şapte potiri s'au *gatat,*
După Nedea s'au luat,
Toţi codrii i-au împănat,
Pe Nedea nu l-au aflat.
Potera catà prin ţara,
Nedea bea la pivnicioară,
Cu plosca de-o vedrişoară,
Cu vin vechiu cam *marmagiu,*
Cules toamna cam târziu,
Tot la Dina Costandina
Ibovnica lui Nedeà,
Ibovnică de demult,
Cu dor şi cu crezământ.
Dar potera ce tăceà?
Dacă vedeà şi vedeà,
Tot de Dina întrebà:
Tot de Dina Costandina,
Ibovnica lui Nedeà.
Foaie verde şi-o laleà,
Mărì, Dina că-mi aflà,
Tare mult se îngrijià;
Drept la Nedea că mergeà
Şi din gură că-i ziceà:
—Ihai! Nedeo, dragul meu!
Tu bei şi te veseleşti,
De poteră nu gândeşti.
Vine-mi potera cântând,
Tot de Dina întrebând;
Tot de Dina Costandina,
Ibovnica lui Nedeà.
Dară Nedea ce-mi făceà?
Armele şi le 'ncingeà,
Paloş în mână luà
Şi din gură cuvântà:
—Ihai! Dină Costandină,
Ibovnică de demult,
Cu dor şi cu crezământ!
Unu-i Nedea Voinicù'!
Am scăpat eu de mamà,
Am să scap şi de astà.
Ieşi afară, nu te teme,
Nu fii minte de muiere!
Dina la poartă ieşià
Şi potera *cât-coleà.*
Căpitanul poterii
Şi chiar domnul Moldovii!
Alei Dină Costandină,
Ibovnica lui Nedeà,
Ibovnică de demult
Cu dor şi cu crezământ!
Scoate pe Nedea afară,
C'avem vorbe de tocmeală;
De-i în casă, zi-i să iasă!
Nu-i în casă ca să iasă;
Nedea de voi a aflat,
S'a văzut înstrâmtorat,
Cu paloşul s'a tăiat
Şi chiar mâni o să-l *comând,*

1. Poate: *domnul,* vornicul (= vornicelul), etc.

www.digibuc.ro

Că-s ibovnică de mult,
Cu dor şi cu crezământ!
De nu-mi credeţi cuvântul,
Hai să v'arăt mormântul!
Foaie verde bob năut,
Mormântul că l-au văzut,
Dar pe Dina n'au crezut;
Târnăcoape c'au luat
Şi-au săpat cât au săpat,
Dar de Nedea n'au aflat...

9. Codreanu şi Mocanul.

Dar acuşa în de seară,
Bea Codreanu 'n pivnicioară
Cu ploscuţa mititeà
De cinci vedre şi-o ocà,
Tuma 'n fund se răsuflà!
Afară când îmi ieşià,
Iaca un Mocan treceà,
C'un cal pag alătureà.
Codreanu mi se puneà
Şi din gură mi-l strigà:
—Măi tu frate, măi Mocane,
Nu ţi-i pagul de vânzare,
Ori[1] ţi-i de preschimbare?
Să-ţi dau căluşei de-ai mei,
Să-ţi dau unul, să-ţi dau doi,
Să-ţi dau patruzeci şi doi,
Toţi vestiţi şi toţi de soi,
Herghelia láudată,
Ce-o cunoaşte ţara toată!
Dar Mocan cum ascultà,
Şi din gură-i răspundeà:
—Măi voinice Moldovene,
Măi tu frate, măi Codrene!
Nu mi-i calul de schimbare
Şi nu mi-i nici de vânzare!
Ba, gândindu-mă mai bine,
Ţi l-oiu vinde pentru tine;
Şi mi-i preţul lui cam mare
Şi tu n'ai multe parale!
Iar Codreanu c'ascultà
Şi la dânsul că strigà:
—Măi, tu stăi, măi tu, Mocane,
Nu-ţi fie graba prea mare!
Ia'ntoarce-te înapoi,
Să ne tocmim amândoi!
Mocanul că se'ntorceà,
In ogradă că intrà
La tocmeală se puneà
Zi de vară până'n seară.
Dar Codreanu ce-mi făceà:
De chimir se deslegà.
Dar Mocanul ce făceà?
Gluga jos că şi-o puneà
Şi cu galbeni şi-o umpleà,
Mocan nu se mulţămià.
Dar Codreanu ce-mi ziceà?
—Mai Mocane, măi *avane*,
Datu-ţi-am şi ţi-oiu mai da,
Pagul vreu a-ţi încercà;
Să-ţi încalec pe pagù'
Ca să-i văd şi umbletù'.
Codrean pagu'ncălecà,
Dar Mocanul ce-mi făceà?
Porţile că deschideà,
Codrean afară ieşià,
Pe pagu-l înfierbântà,
Peste ziduri că-mi sărià.
Mocan rămâneà, plângeà!
Dar pe urmă ce-mi făceà?
Inapoi că se'ntorceà,
Grajd de piatră descuià,
Mama pagului luà,
Pe dânsa încălecà,
După Codrean se luà;
Pe Codrean mai să-l ajungă,
Cale mare, cale lungă.
Şi din gură că strigà:
— Olioleo, nu fii aşà!
Implineşte-ţi cuvântù',
Stăi de-mi plăteşte pagù';
Că mi-i pagul boieresc

1. O-ri = *Ori*....

www.digibuc.ro

Şi m'apucă să-l plătesc.
Dar Codreanu ce-mi ziceà?
Măi Mocane, măi avane,
Intoarce-te înapoi,
Să fim fraţi buni amândoi.
Mocan rămâneà, plângeà,
Dar pe urmă ce-mi făceà?
După Codrean se luà,
Cale mare, cale lungă,
Pe Codrean sta să-l ajungă,
Iar dacă mi-l ajungeà,
La dânsul din graiu grăià:
—Măi tu frate, măi Codrene,
Hoţomane Moldovene,
Stăi de-mi plăteşte pagù'
Şi'-mplineşte-ţi cuvântù',
Că mi-i pagul boieresc
Şi m'apucă să-l plătesc;
Frică mi-i să n'o păţesc.
Dar Codreanu ce-mi făcea?
El din gură îi strigà?
—Măi Mocane, măi avane,
Intoarce-te înnapoi,
Să fim fraţi buni amândoi,
Io-s voinic, tu eşti bătrân,
Ţi-or rămâne toţi pe drum.
Azi e azi şi mâni în zori,
Te-or jeli cei trei feciori,
Iară mâni pe vremea asta,
Mi te-a jăli şi nevasta!
Te-or jăli neamurile
Impânând pădurile.
Mocan rămâneà, plângeà,
Dar pe urmă ce făceà?
După Codrean iar plecà,
Cale mare, cale lungă,
Pe Codrean stă să-l ajungă
Şi mi-l lasă să s'ascunză
Şi'n pădure să *s'afunză*.
Dar Codreanu ce făceà?
Intr'o poian' ajungeà
Şi pe iarbă se culcà.
Puse mâna'n chimeraş
Şi *mi-si* scoate-un fluieraş.
Şi cântà, mări, cântà,
Poiana că răsunà
Şi Mocanul ascultà!
Şi cinstià, mări, cinsteà,
Ploscuţa cea mititeà
De cinci vedre şi o ocà.
Trupul i se'ngreunà,
Somnul că mi-l cuprindeà,
Plosca căpătăiu puneà,
Şi-adormià'n poiană-aşà!
Dar Mocanul, daravanul,
Pe Codrean că mi-l cătà,
De găsit că mi-l găsià,
Mâna pe el că puneà,
Binişor că mi-l legà,
Pe căluţ că-l aşezà,
Şi'napoi drum că-şi făceà,
In *tropea* drumului,
La târgul *divanului*,
Tocma'n târgul dela *Eşi*,
Unde-i Vodă Ilieş.
Şi nu-i Vodă, şi'mparat
Mare, cum nu s'a aflat!
Impăratul de-l vedeà,
Pe divan îl aduceà,
L'aduceà şi-l aşezà,
Până somnul că-şi făceà.
Când Codrean că se sculà,
Impăratul poruncià,
De spălat că-i aduceà,
Un ciubuc îi aprindeà
Şi cafeaua'n ceaşcă-i da.
Mocanul faţă s'află.
Incepu 'mpăratu-aşà,
Cu graiu aspru-a cuvântà,
Pe Mocan mi-l cercetà.
Din gură mi-l cercetà,
Din palme că-mi-l umflà,
Până când mi-l mistuià,
Pe Codrean mi-l slobozià.
Iar Codreanu că-mi strigà:
Să trăeşti, Maria Ta!
Mâna pe pag că puneà,
Din fuga încălecà
Şi plecà, unde plecà!
Tocma'n târg la Chişineu,
De pe unde sunt şi eu!

www.digibuc.ro

10. Marcu.

Drumul Ţarigradului,
Pe drumul Tabanului,
La casele Marcului,
Marcului, viteazului,
Turcului Bolinilui,
Iaca Turcul că venià,
Ramăşag mare puneà,
Trei zile şi trei nopţi bea.
Care, dragă, s'a'mbătà,
Capul, dragă, -i s'a tăià!
Iar măicuţa Marcului,
Ibovnica Turcului,
Păharul că mi-l luà,
De vin mi-l jumătăţià,
Cu miere că mi-l umpleà,
Turcului că-l rânduià.
Păhăruţul Turcului
Cu cătran că-l cătrănià,
Tot la Marcu-l rânduià.
Trei zile şi trei nopţi bea,
Până Marcu se 'mbătà.
Dară maica Marcului,
Din graiu zise Turcului:
—Turcule, Bolinile,
Rămăşag de cap de om,
Rămăşagul să mi-l laşi.
Singurică se sculà,
Paloşu'n mână că-i da,
Turcu la Marcu plecà,
Dară Marcu ce-mi făceà?
Numai din ochi *mi-ş* clipià,
Turcul înapoi se da,
Sluga Marcului venià,
Cofele jos le puneà,
La uşă se repezià,
Veriga că le puneà,
La fereastră se duceà
Şi din gură le strigà:
Stăi, Turcule, nu tăià,
Foc la uşă că ţi-oiu da;
Să nu fiu cu pagubà.
Că Marcu de când m'a luat,
Hac nici acù nu mi-a dat;
Hacul dacă l-oiu luà,
Eu pe tine te-oiu lăsà,
Ca să-ţi faci tu voia ta!
Iar în casă cum intrà,
La icoane că trăgeà,
La icoane se'nchinà
Şi din gură că ziceà:
— Iartă-mi, Doamne, pă-[catù'
De-oiu îndrăznì la Marcù,
De i-oiu da câtevà palme.
Că de nouă ani de zile
M'a ţinut el tare bine.
Vinul, apa i-am băut,
Sarea, pânea i-am mâncat,
Nici o palmă nu mi-a dat.
Când aşà dacă sfârşià,
Trei palme când îi trăgeà,
Marcu nici de fel simţià.
Inima că îi plângeà,
Se făceà a suspinà;
Sluga pe gând nu mai staà,
Cu dinţii mi-l apucà,
Marcu'n picioare sărià,
Mâna pe paloş puneà
Şi pe Turc când mi-l umflà,
Bucăţèle mi-l făceà.
Sluga la uşă stăteà,
Pe maică-sa mi-o *spuneà*;
Şi Marcu cum ascultà,
De *cosiţă* mi-o luà
Şi din gur'o judecà,
Şi din palme mi-o cioplià:
Alei, măiculiţa mea,
De ţi-ar fi fost de aşà,
De-ţi trebuià de-un bărbat,
Eu te luam după cap,
Te purtam din sat în sat
Până-ţi găsiai de-un barbat!
Steajar verde că băteà,
De steajăr că mi-o legà
Şi foc dedesubt că-i da,
Cenuşă că mi-o făceà
Şi pe vânt c'o asvârlià
Şi din gur'o blăstămà:

www.digibuc.ro

— Ce-a alege vântul,
Să mânânce şi pământul.
Dar boieri de nu vă place,
Ascultaţi-mă cu pace;
Mai daţi un pahar de vin,
Să vă cânt unul mai bun,
Că eu mi-s cu cântecul
Ca şi lupul cu crângul!

11. Lina.

Foaie barbă nouă,
La munţii cu rouă,
Este-o casă nouă,
Cu ferești în soare,
Cu stâlpii de ceară.
Soarele ardeà,
Stâlpii se topià',
Vântul c'aburià,
Stâlpii se sleià'.
Este-o fată Lină
Şi-o maică bătrână.
Lina tot şedeà,
Nici că mai lucrà,
La apă mergeà,
Voinic o'ntrebà:
— Leliţă din Breb,
Tot stau să te 'ntreb:
Ai bărbat, ori n'ai?
Dacă n'ai bărbat,
Să mă pun argat.
Ce fel de argat să-ţi fiu?
Numa'n braţe să te ţiu:
Ziua să te argăţesc,
Noaptea să te drăgostesc.
Voinice, voinice,
Nu mă întrebà,
Că te-oiu blăstămà;
Nu mă ispitì,
Că te-oiu *măscarì!*
Bărbat c'am avut
Şi l-am prăpădit.
Eu mi l-am trimis
Cu sare domnească
'N-ţara ungurească,
Să se prăpădească.
Şi eu că i-am spus,
Când el mi s'a dus:
Numele să-i vie,
Trupul să-i rămâie.
Şi el mi-a trimis
Răvăşel prin soare,
C'are să se 'nsoare;
Răvăşel pe lun',
Să merg să-l cunun.
Voinicu-mi ziceà:
— Lină, dragă Lină,
Nu mai fii nebună
Şi mergi de-l cunună.
—Nu l-oiu cununà
Şi l-oiu blăstămà:
«Fine, finişor,
«Să te'nsori de nouă ori
«Şi să faci nouă feciori
«Şi la urm'o copiliţă
«Să-ţi care-apă la temniţă!»

12. Gheorghiţă Zătreanu.

Foaie trei agude,
Pe picior de munte,
Pe dealuri mărunte
Cu păduri cărunte,
De ani mii şi sute,
Pe deal şi pe vale
Plimbă, mi se plimbă
Um om c'o leliţă,
Un domn c'o domniţă,
Din oameni de *viţă*.
Şi ei mi se plimbă
Pe doi cai voinici,
De nu sunt pe-aici;
Pe doi cai de munte,
D'ei ţintaţi în frunte
Şi cu pete'n frunte.
Unu-i cal *bugean*,
Unu-i *degingheau*

www.digibuc.ro

Al mai *ortoman*,
Cumpărat de-un an
Dela un *itean*,
Fără nici un ban.
In mijloc de plai,
Verde, tot să stai
Ca'n mijloc de rai.
Este-mi *de-o boltiţa*,
Făcută de viţă
De-un *puiu de leliţă*,
Frumos la *peliţa*
Pe nume Gheorghiţă,
Gheorghiţă Zătrean,
Fecior de Mocan,
Puiu de Moldovean,
Pripăşit de-un an
De dor şi alean.
Şi el de-mi aveà
De-o zână *tretina*,
De-o puică *dulcie*
Ca poama de vie,
Tânără copilă,
Frumoasă mezină,
Floare de grădină,
De pus la inimă.
Şi ea se chemà
Şi ea se strigà :
Mezina Dobriţa
Dela Ialomiţa,
Fată de fruntaş
Dela Călăraşi.
Şi ea mi-a lăsat
Fetele din sat
Şi s'a depărtat
De mamă, de tată,
De fraţi, de surori,
De erà jurată !
A lăsat mamă plângând,
A lăsat tată jelind,
Frate gemând
Şi surată suspinând,
Pe gură pară ieşind.
In mijloc de plaiu,
Vere, tot să stai
Ca'n mijloc de raiu,
La umbră de viţă,
Sub neagră boltiţă,
Ei descălecau,
Pagii sloboziau ;
De ospăţ le da
Ovăz dela şes,
Fânaţuri de munte,
Din poieni tăcute,
De vânturi bătute,
De nimeni păscute.
Şi ei mi se da
Sub neagra boltiţă
Făcută din viţă
De-l[1] voinic Gheorghiţă,
Fecior de lelită.
Şi nici mài gândià,
Ci mâna-şi băgà
In ăl buzunar,
Scoase-un amânar
Şi un *creminar*.
De cremeni izbià,
Scântei răsărià',
Iasca-mi aprindeà,
Foc de-mi aţâţà,
Lemne mi-şi trântià,
De te îngrozià!
Şi cine vedeà,
Cruce îşi făceà !
Para se 'nălţà,
Lozbele sărià',
Lemnele-mi ardeà',
Jar că rămâneà,
Groază te-apucà !
Iar, mărì, Zătreanu,
Feciorel bălan,
Puiu de Moldovan,
De parte se da,
In dăsagi cătà,
Cătà şi nu prea,
De-un purcel aflà,
De-un purcel *grijit*,
Grijit, curăţit,
De ospăţ gătit !

1. De-l = de ăl = de cel.

www.digibuc.ro

Şi mi-l *ciopăţià*,
Şi mi-l înfingeà,
Pe jar îl puneà,
Carnea sfârâià
Şi se ruminià.
Friptă de-mi erà,
Zătrean de-mi vedeà,
Cătà şi nu prea,
Şi scoase de-o pită
Coaptă, rumenită,
De ospăţ gătită.
Şi el mai cătà
Prin neagra boltiţă,
Prin desiş de viţă,
Găsì de-o ploscută,
Nu aşà micuţă,
Şi[1] mări, de-o vedriţă.
Marama 'ntindeà,
Masa pregătià
Şi se ospătà,
Din pită rupeà,
Din purcel muşcà,
Vin din ploscă bea.
Şi, mări, de ce bea,
De ce să mai bea!
Faţa 'nveselià,
Cheful că venià,
Coraşi că făceà
Şi-odată ziceà:
—Hai, dragă fetiţă,
Draguţă Dobriţă,
Floare de crăiţă,
Bună de domniţă,
De când te-am luat,
Tu nu mi-ai cântat;
De când te-am adus,
Cântec nu mi-ai spus,
Viersul ţi-ai ascuns
Şi n'am ascultat
Cântec desmierdat
Dela voi din sat.
Acuşi mi-a venit,
Haz de chefuit,
Coraj de cântat,
Mai mult de-ascultat!
Ia-mi cântă de-un cântec,
De-un cântec de-a' tale,
De-un cântec de jale,
Să stea om pe cale
Şi apa din vale!
Fetiţa Dobriţa
Dela Ialomiţa,
De mi-şi pricepeà,
Sta şi se gândià,
Viersul de-l dregeà,
Cântec începeà,
Cântec de-mi cântà;
Un cântec de jale,
De sta om pe cale.
Apele săltau,
Valuri ascultau,
Codrul răsunà,
Frunza *şoşotià*:
Cântec de-aeveà:
«Foaie de bujor,
Mult mi-i dor, mi-i dor,
De frate, de *sor'*,
De maică, de taică,
De surata mea,
Vai de viaţa mea!
Legà-te-aş cu ea,
Toată viaţa mea!
Să trăim surori
Ca şi două flori.
Două lămuriţa
Tot dintr'o cränguţă..
Şi fusem jurate
Şi fusem legate
Să fim tot surate,
Surate şi-un sânge,
Până ce ne-om stânge.
Foaie de *alice*,[2]
Inimioara-mi plânge,
Cugetul îmi zice
Că făcui păcat,
Păcat neiertat,
De m'am lepădat
Şi m'am depărtat,

1. Şi = ci.
2. De sigur *aglice*, nume de plantă, necunoscut prin jud. Tecuciu.

www.digibuc.ro

Surat'am lăsat!
De ea-am fost jurat»!
Mezina Dobriţa
Dela Ialomiţa
Cântecul curmà,
Din ochi lăcrămà
Şi se tot gândià
Şi se frământà
Şi tot ascultà,
I se *năzărià*.
Cai din bătătură,
Din tain stătură,
Urechi că ciuliră,
Capul sus săltau
Şi tot necheziau.
Zătrean de vedeà,
Dobrinei ziceà:
Dobriţă, Dobriţă,
Dalbă copiliţă,
Tânără fetiţă,
Bună de domniţă,
Au tu ce-ai zărit,
Sau s'a năzărit,
Cântec de-ai sfârşit?
Ori eu ţi-am căzut,
Dobriţo, urît?
Io-ţi dau cuvântù',
Spune-ţi cântecù',
Şi spune-ţi păsù';
Spune-ţi păsul tău,
Ca să-l ştiu şi eu.
— Bădiţă, bădiţă,
Bădiţă Gheorghiţă,
Fecioraş bălan,
Fecior de Mocan,
Ce-mi eşti drag de-un an!
Cântec n'am sfârşit,
Nici nu mi-ai căzut
Leliţei urît,
Ci am auzit,
Sau mi s'a părut
Tot la Stânca-mare,
La apus de soare,
Glas de fată mare;
Şi-un glas răguşit,
Glasul unui Turc,
Şi-un *nechez* de murg.
Zătrean bănuià,
Tăcere dădeà,
Urechi aţintià
Şi tot ascultà;
Iată c'auzià
Şi nu'nţelegeà
Vorba aceà:
—Turcilor haini,
Turcilor păgâni,
Vouă mă închin
Cu glas şi suspin,
Să nu mă luaţi
Şi să nu mă daţi,
Şi să nu mă duci
Unde-s numai Turci
Şi capete mici
De Turci Buzbuzuci!
Voiniceii mei,
Voinici feciorei,
Nu mai ascultau,
Nici mai ospătau,
Nici masă strângeau,
Pe cai s'aruncau,
Fără frâu şi şea,
Caii îndemnà':
Deà, Murgule, deà,
Cânii v'ar mâncà!
Şi căluţii pagi
Fug ca nişte draci;
Dealul păreà şes,
Codrul drum frumos;
Tot la Stânca-mare,
La apus de soare.
Ei din mers mi-şi stau,
Urechi le lungiau,
Ochii înrotiau,
Şi zăriau, zăriau,
Şi vedeau, vedeau
Ce mi-şi cautau:
Din mijloc de crâng,
Din dos de colnic,
Doi Turci se ridic,
De mijloc mi-şi strâng
Şi tot mi-şi sărut
De-o dalbă fetiţă,
Dalbă copiliţă,
Floare de crăiţă

www.digibuc.ro

Dela Ialomiță,
Tot din Călărași,
Fată de fruntaș,
De boierănaș.
De mijloc mi-o strâng,
Pe cal mi-o ridic,
Nimica nu-i zic.
Voiniceii mei,
Voinici feciorei,
Ei de mi-și vedeà,
Mila-i cuprindeà,
Ochi-și lăcrămau,
Pinteni le dădeau,
Păgânii sosiau.
Și de mi-i sosiau,
Din drum îi opriau,
Samasalác dau ;
Dar Turcii stăteau,
Nici nu mulțămiau,
Cuvânt nu rostiau,
Vorbă nu scoteau,
Ci-mi încremeniau,
Cu ciubucu 'n gură,
Cu frâul pe mână.
Mezină Dobrà,
Voinică de ea,
La ochi se ștergeà,
Bine se uità,
Vedeà și vedeà,
Vedeà aeveà
In tânăra fată,
Vedeà pe surata
Slabă și uscata ;
Uscată de chin,
Slabă de suspin.
Și de mi-și vedeà,
De mi-o cunoșteà,
Nimic nu ziceà,
Numai doar fierbeà
De-a o răsbună.
Lâng' un Turc se da,
Bine că-i venià,
Paloșul scoteà
Și mi-s izbândià:
Un cap doborà,
Capul mi-și picà,
Trup se prăvălià ;
Trupușor de Turc,
Cât erà de lung,
Picà jos sub murg.
Iar, mări, Zătrean,
Fecior de Mocan,
El de mi-și vedeà,
Bine nu-i păreà,
Din gură ziceà :
— Leleo, draga mea,
Oprește armà,
Nu-mi fă voie rea,
Că pe legea mea,
De n'ăi ascultà,
Capul ți-oiu tăià.
Dobra de-auzià,
Nu se 'mpotrivià,
De-o parte se da,
Sora-și deslegà
Și mi-o mângâià
Și-o tot întrebà,
Iar, mări, Zatrean,
Voinic Moldovan,
Turcului grăià :
— Turcule hain,
Străin și păgân,
Tu, mări-ai picat
In negru păcat,
In țar'ai intrat,
Sora mi-ai furat
Și mi v'ați *gatat*
Pentru Țarigrad.
Dumnezeu a vrut
Și v'am *găbuit*
Și-ai văzut acuș
Un cap sub tăiuș
Și-a trece și-al tău,
Dacă ești om rău.
De te ții curat
Și fără păcat,
Să te dai legat,
Că noi ne-om luptà
Luptă cu dreptate,
Fară strâmbătate,
Cum scrie la carte.
Și zicând cuvântul,
Lepădă *armântul,*
Brațele 'ntindeà,

www.digibuc.ro

Pe Turc cuprindeà
Şi îl apucà,
Şi vânt că-i făceà.
Şi Turcul voinic
Nu-i păseà nimic.
Şi el s'apucà,
La trânta dreaptà,
C'aşà Domnul vrea
Şi cu Precesta.
Bine s'apucà,
Bine că-i venià,
Braţele 'ncordà,
Pe Zătrean lovià,
Cât ce mi-şi puteà.
Zătrean de vedeà,
Nu se sinchisà ;
Cruce că-şi făceà,
Braţele 'ncordà,
Bine s'aninà
Şi se tot luptà.
Soarele lucià
Şi ei se luptà' ;
Soarele apune,
Zătrean mi-l răpune.
Bine că-i venià
Şi se *opintià*
Şi când mi-l izbià,
Ţarnă mi-l făceà,
De nu mai suflà !

Zătrean de vedeà,
Paloşul scoteà,
Capu-i rătezà,
C'aşà Domnul vra !
Groapă cà-i făceà
Şi mi-l îngropà,
C'aşà-i datinà !
Foaie trei crăiţă,
Sub neagra boltiţă,
Făcută din viţă,
De-l voinic Gheorghiţă,
Fecior de leliţă,
Masă mare-mi este,
Masă ca 'n poveste,
Dar cine-mi cinsteşte ?
Tot Gheorghe Zătrean,
Fecior Moldovan
Cu dalba Dobriţa
Dela Ialomiţa,
Cu dalba surată
Dela Turci luată,
De moarte scăpată !
V'am cântat cântec deplin,
Să ziceţi, boieri, amin.
Eu mă'nchin cu sănătate,
Să vă facă Domnul parte,
Şi la mic, ca şi la mare
Şi la slab, ca şi la tare! [1].

13. Catincuţa Gendrulesei.

Foicica bobului,
La curţile Geandrului,
Gendruleasa cea frumoasă
Mi-are-o fată prea frumoasă,
Catinca că mi-o chemà,
Hârtie că-i trimeteà,
Ca s'o deie Turcilor,
Turcilor, Enicerilor

1. Se scoate cântecul care urmà, *Căpitanul Caragaţă*, care deşi popular în fond, este zugrăvit într'un graiu cam artificial. Într'însul cetim versurile :

... Şi streini şi *lăcomaşi*
Şi *hiclenii* poteraşi...

... Care fură şi *jăcheşte*...

... Că şi tu zile-ai *hrachit*...

Pentru *scripcă*, găsim forma *scripică*.

www.digibuc.ro

Ea cofele şi-a luat,
Cofele ca florile,
Cobiliţa ca crăiţa,
Şi la apă c'a plecat,
Pe ochi negri s'a spălat,
Ochi pe Dunăre-a 'runcat
Şi mi-a văzut *de*-un caic
Cu postav verde'nvălit,
Dinăuntru *şicuit*.
Dar într'ânsul cine şade ?
Tot Turcii, Enicerii.
Pe Catinca vin s'o iea
Şi lui Paşa vin s'o dea.
Dar şi ea când i- văzut,
La mă-sa a alergat.
—Ascunde-mă, măiculiţă
In *sandâc* ori în *chivniţă*,
Că vin Turcii să mă iea
Şi la Paşa să mă dea.
Maică-sa cheie-a luat,
Sandâcul mi-a descuiat
Şi'n sandâc mi-a încuiat ;
Sapa'n mână mi-a luat,
Loc de groapă mi-a săpat.
Dar în groapă ce mi-a pus ?
Tot *chituci* şi butuci
Şi cheia lăcatului,
La capul mormântului.
Iaca groapa a sfârşit
Şi Turcii că mi-au sosit.
—Gendruleasa cea frumoasă,
Cu ochii de puică-aleasă,
Scoate fata cât de grabă,
Să ne căutăm de treabă,
Că ţiţele ţi-om tăia,
Cu sare le-om presără
Şi fata tot ţi-om luà.
—Turcilor, Enicerilor,
Catincuţa mi-a murit
Şi-am îngropato'n grădină,
In grădină, la fereastră,
Ca să-mi vie doru'n casă.
Inapoi că i-a'nturnat.
Bine vorba n'au sfârşit
Şi iar alţii mi-au venit.
Gendruleasa cea frumoasă,
Cu ochii de puic'aleasă,
Catincuţa ce-ai făcut-o,
De aici de-ai *mistuit-o* ?
Dar ei însă n'au crezut,
Sapa'n mână c'au luat
Şi mormântul l-au săpat.
Inăuntru ce-au aflat ?
Tot chitucii şi butucii
Şi cheia lăcatului,
Lăcatul sândâcului.
Sândâcul l-au descuiat,
Pe Catinca mi-au luat
Şi pe mă-sa mi-au lăsat.
In caic că mi-o puneau
Şi la Paşă mi-o duceau.
Cum pe Dunăre mergeau,
Cum la mijloc ajungeau,
Ea din gur'aşà grăià :
- Turcilor, Enicerilor,
Deslegaţi-mi mânele,
Ca să-mi dreg sprincenele
Şi-apoi să'mbrac cămaşà,
Ca să mă placă Paşà.
Când Turcii o deslegà',
Ea din gură-aşà grăià :
—Masă bună racilor,
Aşternutul broaştelor,
Căpătâiul peştilor.
Şi'n Dunăre s'aruncà
Şi cu zile se'necà.

Comunicat de d-l G. Coatucerna din Zebil, jud. Tulcea.

Varianta 1.

...Iară Turcii cum sosiau,
Ei de Badiu întrebau ;
De Badiu dăcă aflau,
Ei în casă năvăliau,
Pe Badiu nu mi-l aflau,
Pe Băduleas'o'ntrebau :

www.digibuc.ro

—Băduleasă, cea frumoasă,
Cu ochii de jupâneasă,
Cu fața de curv'aleasă,
Unde-i Badiu ?— Nu-i acasă !
—Da'Ilinca cea frumoasă,
Ilincuța ochi frumoși ?
—Să fiți cu toți sănătoși,
Că Ilinca mi-a murit
Și o băgăi în pământ,
Celea jos lângă fereastră,
Să vie miros în casă.
Dar un Turc mai mititel,
Parc'a fost cu dracu'n el,
El poruncă că mi-a dat,
Târnacoape mi-a luat,
S'a apucat de săpat,
Și-a săpat, mări-a săpat
De izvor până ce-a dat ;
De Ilinca n'a aflat.
Foarte mult s'a supărat,
La Băduleas' a 'lergat
Și din gură a'ntrebat:
Jupânească Băduleasă,
Unde ții pe Ilincă,
Că dacă noi vom află,
Capul *țarnă* ți l-om da.
Băduleasa se'ngrozià,
Adevăr tot nu spuneà.
Iară Turcii de vedeau
Că să afle nu puteau,
Pe Baduleas'o prindeau,
O prindeau și mi-o legau,
Cuțitaș tăios scoteau,
Țițele mi-i scrijeliau,
Tot brazde roșii făceau,
Cu sare le *presară*'
Să spuie de Ilincă.
Iar Băduleasa-mi strigà:
Turcilor, păgânilor,
Turcilor, căpcânilor,
Ilinca-i în cămăruța,
Incuiată'ntr'o lădiță,
Invălită'n băsmăluță.
Turcii, mari, cum auziau,
Foarte că se bucurau,
In cămăruță intrau,
De lădiță că dădeau,
Căpacul mi-l ridicau,
Băsmăluța o săltau,
De Ilinca Turcii dau,
Foarte mult se minunau,
Cu toții se grămădiau,
Cu toții mi-o'mbrățișau,
Cu foc mare-o sărutau.
Iar Turcul mai tinerel,
Care-aveà pe dracu'n el,
El în brațe mi-o luà,
In rădvan că mi-o puneà,
Biciu cailor că le da,
Drumul la mare luà.
La mare dac'ajungeà,
In corăbii o puneà
Si la Aga că pornià,
La Aga, stăpânul lor
Și stăpânul Turcilor.
Tare mult ei nu mânà,
Și Ilinca cuvântà:
Turcilor, stăpânilor,
Turcilor, fruntașilor,
Deslegați-mi pe dreaptà,
Să-mi netezesc păr cu ea!
Turcii că se bucurà',
Pe dreapta i-o deslegà',
Și mult timp nu mai treceà,
Ilinca iar cuvântà:
—Turcilor, stăpânilor,
Turcilor, fruntașilor,
Ascultați-mi ruga mea ;
Deslegați-mi pe stângà,
S'acoper țâța cu ea.
Turcii nici că bănuià',
Pe stânga i-o slobozià'
Și slobodă rămâneà,
Dară Turcii se'ngrijià',
Tot din ochi o petreceà'.
Dar Ilinca frumușica,
Mult mai mult nu-mi mai plângeà,
Cu voie se prefăceà,
Numai cu gândul gândià
Și din gând oftat scoteà,
Turcii nu mai bănuià',
Ilincăi bine-i părea,

www.digibuc.ro

Ea din gură că ziceà :
—Decât cadâna Turcilor,
Mai bine hrana peştilor
Şi *cotlonul* racilor!
Şi bine nu isprăvià,
In mare se asvârlià,
Tot afund că se lasà!
Turcii mult se îngroziră
De ce ochii le văzură,
Dar mai mult se întristà',
Ştiind ce mi-i aşteptà.
La gânduri nu mai stăteau,
Lancea 'n mare o băgau,
Pe Ilinca o scoteau,
In corăbii o puneau
Şi la Aga că mergeu.
Iară Aga ce-mi făceà ?
Pe mână el o puneà,
Cu vin roş că o stropià,
Faţa ei înruminià.

Tg. Ocna, jud. Bacău.

Varianta 2.

Sus pe culmea dealului,
La hanul Munteanului,
Iese, mări, la fântână,
Ileana cu chip de zână,
Pieptănată cu cărare
Şi'mbrăcată ca o floare,
Cu cercei de ghiocei,
Cu mărgele mărunţele,
C'o salbă de galbeni moi,
Dar de unde ? Dela noi ?
Din ţara străinului,
La malul Vidinului,
Unde-i Turcul cel bogat,
Cum de-atunci nu s'a aflat.
— Frunză verde mură dulce,
Fa Ileano, nu te duce,
Că de vale, pe la cruce,
Pusu-s'au să te pândească,
Slugărimea boierească.
— Maică, măiculiţa mea,
Doară asta ţi-i vorbà ?
— Draga mamei, nu te duce,
Că te-a prinde şi te-a duce,
La casa bogatului,
La casa păcatului.
Bine vorba nu sfârşià,
Că Ileana se duceà,
Şi cântà, mări, cântà :
«Frunză verde iarbă rară,
Una-i Ileana în ţară,
Că-i fata Munteanului
De pe culmea dealului».
Şi cântà, şi tot cântà,
Dar de vale c'auzià
Cum slugile şuierà' :
— Tu, fata Munteanului,
De pe culmea dealului,
Ia mai stăi din cea cântare,
Că ne trebue-ascultare,
Că stăpânul nostru mare,
Din ţara străinului,
La malul Vidinului,
Ne-a trimis pe noi solie
Să te cerem de soţie!
Aşà slugile vorbià',
Dar Ileana răspundeà :
Turcilor, păgânilor,
Turcilor, hainilor,
Cine v'a 'ndreptat pe drum,
Facă-se tot praf şi fum ;
Cine v'a mânat pe cale,
Moară-i sufletul de jale.
Dară Turcul răspundeà :
—Las', Ileană, blăstămii,
Că ne-aşteaptă stăpânii
Şi te-aşteaptă şi pe tine,
Cu făclii şi mese pline.
Iar Ileana răspundeà :
— Ardă-vă durerea mea !
Dară vorba nu sfârşià,
Că slugile o legà',
O legau, o ferecau,

www.digibuc.ro

In rădvan că mi-o suiau
Şi mânau, mărî, mânau,
Până luna răsărià
Şi departe se zărià ;
Iar Ileana că-mi cântà :
Mânaţi, Turcilor, mai tare,
Că mi-i dragostea prea mare.
Turcii că se'nveseliau
Şi mânau şi tot mânau
In spre valea Oltului,
Drept la vadul cotului,
Şi pe mal cum ajungeà',
Ilenuţa că-mi grăià.
—Frunză verde iarbă rară,
Nu-s ca mine multe'n ţară,
Vrednica străinului
Din partea Vidinului.
Deslegaţi-mi mânele,
Să-mi îndrept cositele
Şi'n cea apă răcoroasă
Să mă văd de-s tot frumoasă,
Mireasa străinului
Din partea Vidinului !
Aşà Ileana vorbià
Şi Turcii se bucurà',
Mânele îi deslegau,
Pe malul nalt o duceau.
Iar Ileana ce-mi spuneà ?
— D'alei Turcilor, păgâni,
D'alei Turcilor, haini!
Decât roaba Turcilor,
Mai bine a apelor.
Şi din gură cum sfârşià,
De pe mal se aruncà,
Valurile-o cuprindeà' !

Jud. Argeş.

14. Căpitan Gheorghiţă.

— Alei Gheorghe, Gheorghilaş,
Frumos ca un năsturaş,
La inimă om vrajmaş !
Foaie verde ismă creaţă,
Intr'o Joi de dimineaţă,
Cam pe negură şi ceaţă,
Gheorghilaş mi se sculà,
Pe ochi negri se spălà,
La icoane se'nchinà,
La Dumnezeu se rugà,
Grajd de piatră descuià
Şi pe Roibu alegeà,
Picioru 'n scări că puneà
Şi pleca 'n jos pe Sariu
Cu ploscuţa de rachiu.
Foaie verde de-aluniţă,
Cine urcă pe Bistriţă ?
Savai căpitan Gheorghiţă,
Feciorul lui Negoiţă,
Călare pe-un harmăsar,
In mână c'un iatagan.
Şi el, vere, se plimbà,
Tot din *perdeà* în perdeà,
Să-şi aleag'o *pieliceà*,
Să-şi facă cuşmă din ea !
Cuşmuliţă ţurcănească,
Ca nimeni să nu-l cunoască.
Se plimbă din stână 'n stână,
Să cerce brânza de-i bună.
La moş-Radu ajungeà,
La stâna moş-Radului,
Radului, Mocanului,
Vaşmocan din *Caminat*,
Dela podul cel *brahat*.
Bună ziua că-i dădeà
Şi din gură-i cuvântà :
Moş-Radule, barbă rară,
Eu ţi-s nepoţel de vară !
Ia să-mi dai tu de gustare :
N'am mâncat de-alaltasare !
Moş-Radu ce-mi răspundeà ?
—De gustare eu ţi-oiu da

www.digibuc.ro

Un berbece de gustare
Şi-o mieoară de frigare
Pân' la vremea de mâncare.
Cu-atât nu se mulţămià ;
El din gură mai ziceà :
Moş-Radule, barbă rară,
Eu ţi-s nepoţel de vară!
Ia, să-mi dai de cheltueală :
Să-mi dai o mie de lei,
Să duc la copiii mei.
Dar Mocanul ce ziceà ?
—Alei, Gheorghe Gheorghilaş,
Mult eşti tânăr şi gingaş,
Eu te ştiu că eşti vrăjmaş.
Eu zic *zau* pe legea mea,
N'am nici o *frânta* parà ;
N'am nimica la bordeiu :
Num'o mâţă şi-un coteiu
Şi un vălătuc de teiu
Şi-un căpeţel de curmeiu.
Nici acele nu-s a' mele,
C'a tors soacră-mea pe ele !
Eu parale n'am avut,
Tot fete am măritat
Şi nepoţi am însurat,
Tot avere mi le-am dat.
De rele şi de nevoi,
Mă pusei cioban la oi ;
De rele şi de belele,
Mă pusei cioban la ele.
Mă pusei vătav pe stâne,
Vaşmocan din Căminat,
Dela podul cel brahat !
Gheorghiţă nici că-l credeà,
După uşă că se da,
In cenuşă că cătà [1],
Irmilicii numărà,
Irmilici tot câte cinci,
De cari nu sunt pe-aici.
Nici cu-atât nu se lăsà,
Pe moş-Radu întrebà :
—Moş-Radule, barbă sură,
N'ai pe cinevà la stână,
Că să nu mai fac pricină ?
Moş-Radu îmi răspundeà :
— Alei Gheorghe, Gheorghilaş,
Cu drag sărutà-mi-te-aş !
Mult eşti tânăr şi gingaş,
Dar eu ştiu că-mi eşti vrăjmaş !
Am pe unul Macovei,
Care *miţuie* la oi ;
Mi-a dat vreo cinci lei arvuna,
Să strângă miţe şi lână.
Nici Ispasul n'a venit,
La miţuit a ieşit,
Oile mi-au *rebegit*,
Mieii mi s'au prăpădit !
Gheorghilaş cum auzià,
Mustăcioara mi-i râdeà,
Că pe-acela el cătà.
De pe cal descălecà,
Calul că şi-l priponià,
Stâna că mi-o ocolià,
Pe Macovei mi-l zărià ;
De-l zărià, el îi ziceà :
—Foaie verde lemn de tei,
...tu-ţi legea Macovei,
Cin'te-a scos în ochii mei ?
Au pacate grele-a' mele,
Au zile sfârşite-a' *tele* !
Macovei cum auzià,
Ochii spre stân' aruncà,
Pe Gheorghilaş mi-l zărià,
Când miţuitul gătià,
Dar una mai rămâneà,
Şi făceà ce mi-ş puteà,
Şi pe-aceea o tundeà,
Spre stână iarăş ochià,
Pe Gheorghilaş iar zărià,
Foarfeci din mână scăpà,
Căciula din cap sărià,
Brâul sus se ridicà.
Şi sama dacă-şi dădeà,

1. Poate fi : In cenuşă că-mi cătà.

www.digibuc.ro

Tot pe *brânci* mi se puneà,
După *crinta* s'ascundeà;
Da'n zadar goana-i erà,
Că Gheorghiță mi-l sosià,
După crintă se dădeà,
De *țuluc* îl apucà,
Jos la pământ îl trântià,
Pe scaun se așezà
Și din gură-l judecà:
— Căimăcane Macovei,
Știi tu, neică, ori nu știi,
Când erai vatav de plaiu?
Erà birul trei parale,
Tu-mi luai zece parale;
Eu de frica birului,
Trecui malul Oltului;
Nici cu-atât nu te lăsai,
De pe mine te luai
Și pe mine mă prindeai
Și mă legai cot la cot
Și mă treceai peste Olt.
Când mă plecam să beau apă,
Mă plesniai cu cisma 'n ceafă,
Fărâmam dinții de piatră
Și beam apă turburată,
Cu sânge amestecată.
Nici cu-atât nu te lăsai:
Râs de nevastă-ți făceai,
In brațe mi-o cuprindeai,
In gura mi-o sărutai,
Inimioara mi-o stricai!
Iară bietul Macovei,
El de moarte se 'ngrozià
Și din gură ce ziceà?
Ce ziceà, cum se rugà?
—Alei, Gheorghe, Gheorghilaș,
Mult ești tânăr și gingaș,
Cu drag sărută-mi-te-aș.
Na-ți calul cu armele,
Pușca cu pistoalele,
Numai lasă-mi zilele,
Că mi-s dragi copilele.
Eu calul nu ți-oiu luà,
Zilele ți le-oiu curmà.
Macovei se tot rugà:
Na-ți cârdul cu oile,
Numai lasă-mi zilele,
Că mi-s dragi copilele,
Și-or umpleà potecile
Și de mine-or rămâneà.
Pe față nedesmierdate,
Pe obraji nesărutate
Și pe papuc necălcate!
Gheorghilaș dac'auzià,
Mai tare se 'ntunecà,
Mai tare să supărà
Și paloșul mi-l scoteà
Și capul i-l ratezà,
Șapte grămezi mi-l făceà
Și mi-l scoteà prin poteci
Și-l puneà prin *prepeleci*.
—Haideți, haideți la păstramă,
Pastramă de căimăcan
Oca veche trei de-un ban!
Se vinde păstramă tare!
Și eu zic, boieri, amin!
Poftind un pahar de vin,
Că mă'nchin cu cântecul
Ca și lupul cu crângul;
Cât trăește, *liboveste*,
Pușcasul mi-l doborăște,
Dă *jarca* și se plătește,
Și acuma zic amin,
C'am cântat cântec deplin!

Pentru vers. 164-8, vezi No. 5, vers. 18-9; Varianta 1 dela No. 3, vers. 22-4; Varianta 2 dela No. 5, vers. 48-51 și Varianta 3 dela No. 5, vers. 22-4.

15. Chira.

Frunză verde măr molid,
Joi Chira s'a îogodit,
Vineri mi s'a'mbolnăvit,
Sâmbătă că mi-a zăcut,
Duminică mi-a murit.
După ce s'a *savârșit*,

www.digibuc.ro

Conocasii au venit,
Mă-sa'nainte-a ieşit,
Cu păr galben despletit
Şi din gură le-a vorbit;
Dragii mamei îngeraşi,
Că voi sunteţi îngeraşi
Şi nu sunteţi conocaşi!
Luaţi calul mirelui
Şi-l purtaţi din sat în sat,
Că Chira a răposat;
Şi-l purtaţi din casă'n casă,
Că chira-i moarta mireasă!

16. Călina-Mălina.

Foaie de-alunică,
Cine se *mănica*
Şi se *întunica*·
Joi de dimineaţă
Pe rouă, pe ceaţă?
Călina, Mălina,
Frumoasă copilă,
Tânără *mezina*.
Ea se mânecà
Cu roua'n picioare,
Cu bruma'n spinare,
Şi se 'ncălţà *'nalt*
Şi se 'ncingeà lat.
Şi ea mi-a plecat
În târg la Bârlad,
La cel popă Vlad,
Sa se spovedească,
Să mărturisească,
Că ea s'a *iertat*
De trup de bărbat
Şi ea s'a lipsit
De trup de voinic.
Se mărturisià,
Se cuminicà,
Se împărtăşià,
Iertare aflà.
Şi cum mi-o iertà,
Ce gânduri luà?
De drum se gătià
La codrii Ghinghii,
Ai Măgdăliii
Şi ai Şovirgii.
Acol'-ajungeà,
Imi *descalecà*,
Chilie durà,
Chilie de piatră,
Cu slovă săpată,
Slovă lătinească,
Slovă 'mpărătească;
Tot slove săpate,
Cu vorbe din carte.
Gând bun îşi luà,
Gând dumnezeesc,
Gând calugăresc.
Straie că-şi cernià,
Se calugărià
Şi ea se vestià:
Maic' călugăriţă,
Albă la *peliţa*
Ca o lebediţă,
Neagră la străiţă,
De soiu şi de *viţa*.
Iata, măre, ia!
Că se auzià
De o veste rea
Şi mi se vestià
Din *iad* la Bacău (?):
Cine s'a aflà,
Cine-a cutezà
S'aducă rasà,
Rasa, coroanà
Dela Călinà
Călugăriţă!
Şi el se găsià
De-un Vasile Uţă,
Lumea mea drăguţă!
Lepàdà straie domneşti,
Imbrăcà calugăreşti!
El încălecà
Pe-un cal porumbac,

www.digibuc.ro

La coadă *cudalb*,
Cu ţintă la cap,
La un picior pag.
Şi se mânecă
Şi se 'ntunecă
Şi el se 'ndreptă
La codrii Ghinghii
Şi-ai Măgdălinii
Şi ai Şovergii.
Şi el îmi mergeà
Şi el îmi călcà
Locuri neumblate,
De pustietate,
Şi 'ntr'o dimineaţă,
Cam pe fum şi ceaţă,
El că nimerià
De-o chilie 'naltă,
Chilie de piatră,
Cu slovă săpată,
Slovă lătinească,
Slovă 'mpărătească,
Tot slove săpate
Cu vorbe din carte.
El descălecà
La poartă bàteà,
Din gură strigà:
—Călină, Mălină,
Tânără copilă,
Frumoasă mezină,
Frumoas' ca o zină,
Mă seci la inimă!
Ea că auzià,
Afară ieşià
Şi de mi-l vedeà,
Ea mi-l cunoşteà,
Lacrămi izvorà,
Inima-i oftà,
Din gură ziceà:
— Tu de unde eşti?
Tu mi te vesteşti,
Vasilică Uţă,
Lumea mea drăguţă!
Cu cal porumbac,
La coadă cudalb,
Cu ţintă la cap,
La picioare pag,
Leliţă eşti drag.
Vasilică Uţă,
Lumea mea drăguţă!
El că îndrăznià
Şi el îmi cereà
După voia sa:
Un loc de divan
Şi iarbă de cal.
Ea mi-l ascultà,
Il înţelgeà,
Din gură-i ziceà:
—Vasilică Uţă,
Lumea mea drăguţă!
Cu cal porumbac,
Cu ţintă la cap,
La picioare pag,
Leliţică drag!
Eu, mări, ţi-oiu da
Iarbă pentru cal,
Cât a fi pe deal,
Iar loc de divan,
Afară pe prispă!
—Călină, Mălină,
Tânără copilă,
Frumoasă mezină,
Mă seci la inimă!
Eu m'oiu duce, duce,
Lupi să mă mânânce!
Păcatele mele,
Samă-i da de ele!
Afară pe prispă,
Cânii m'or lătrà,
Eu m'oiu apărà,
Somnul mi-oiu stricà,
Ploaia a plouà,
Streşina-a *picà*
Şi-a fi vai de ea,
De *hodina* mea!
Maica auzià
Şi se 'nduioşià
Şi iar îmi ziceà:
—Voinice, *pusnice*,
Stăi şi nu te duce,
Că de mas ţi-oiu da
De pe prispă'n tindă!
Uţă ce-mi ziceà?
— In tindă pe grindă,
Cocoş a cântà

www.digibuc.ro

Şi m'a deşteptă,
Somnul mi-a stricà.
Şi eu tot m'oiu duce,
Lupi să mă mânânce,
Păcatele mele,
Dai seamă de ele!
Maica auzià,
Bine nu-i părea,
Iar se'nduioşià
Şi iar îi ziceà:
—Voinice, pusnice,
Stăi şi nu te duce,
Că alt loc ţi-oiu da:
Din tindă pe vatră!
—Puricii mă latră! (?)
Şi de dus m'oiu duce,
Lupi să mă mânânce,
Păcatele mele,
Samă-i da de ele!
Călugăriţă
Iar se 'nduioşià,
Milă-i se făceà,
Cu lacrămi grăià:
— Voinice pusnice,
Stai şi nu te duce,
Că de mas ţi-oiu da
Aşternutul meu
După dorul tău;
Ţiţişoara mea
După voia ta;
De pe vatră'n pat,
Din pat la picioare,
Sub umbră de soc
S'avem loc de joc.

Variantă.

Călină, Mălină,
Floare din grădină,
Tânără copilă,
Tânără mezină,
Boierii din Iaşi
Pe dânsa-s pismaşi,
Că ea s'a lipsit
De dor, de iubit,
S'a călugărit,
S'a mărturisit,
S'a împărtăşit
Chiar la popa Vlad,
In târg la Bârlad.
Şi-apoi s'a vestit
Şi s'a auzit,
Domnul c'a vorbit:
— Mări, cine-ar fi,
Cine s'ar găsì
Mie să-mi aducă
Straiul şi rasà,
Călugăriţă?
Că lui i s'a da
Doamnă şi domnie,
Răsplată să-i fie.
Cine s'a găsit
Şi s'a învoit?
Vasilică Uţă,
Lumea mea drăguţa!
Şi el ce-mi făceà?
Iute 'ncălecà
Pe-un cal porumbac,
La coadă cudalb
Şi ţinteş la cap.
Da' el că plecà
Şi cum el mergeà,
Chilie zărià:
Chilie de piatră,
Cu slovă săpată;
Chilie departe,
Cu slovă din carte;
Chilia dar unde-i?
La codrii Ghinghii
Ai Ghenghelinii,
La Şoverjâii.
Şi *descalecà*,
La poartă bătеà
Din gură strigà:
— Tu, călugăriţă,
Maică Căliniţă!
Ea că auzià,
Afară ieşià,
Dar el răspundeà:

www.digibuc.ro

S'un voinic pribeag,
N'am unde să trag,
Un' să poposesc,
Gazdă să găsesc.
Eu de dus, m'aş duce
In cea padurice,
Lup să mă mănânce ;
Lupii şi *croncanii*,
C'aşà vor duşmanii;
Păcatele mele,
Dai seamă de ele!
Ea cum auzià,
Lacrămi *podidià*,
Din gură ziceà :
— Voinicel frumos,
Scump şi drăgostos!
Haide la maicà,
Că de mas ţi-oiu da
La chilia mea :
Pe prispă afară,
Că-i noapte de vară,
Cu capul pe prag
Şi-i dormì cu drag,
Iar el răspundeà :
Afară de-oiu sta,
Cânii m'or latrà,
La ei oiu strigà ;
Nu m'oiu hodinì,
Nu m'ei mulţămì,
Pomană n'a fi.
Şi de dus m'aş duce
In cea pădurice,
Lup să mă mănânce;
Lupii şi croncanii,
C'aşà vor duşmanii;
Păcatele mele,
Dai samă de ele!
Maica ascultà
Şi din nou grăià :
— Voinicel frumos,
Scump şi drăgostos,
Haide de pe prispă,
De pe prispă 'n tindă,
Cu capul la grindă.
Iar el răspundeà :
— Ba, Călină, ba,
In tindă n'oiu sta,
Că de-oiu sta în tindă,
Colo sus pe grindă
Cocoşu-a cântà
Şi m'a deşteptà ;
Nu m'oiu *hodinì*,
Nu m'ei mulţămì,
Pomană n'a fi.
Iar de dus m'aş duce
In cea pădurice,
Lup să mă mânânce ;
Lupii şi croncanii,
C'aşà vor duşmanii ;
Păcatele mele
Dă-ţi seamă de ele!
Maica Călinà,
La el ascultà
Şi-aşà ca-i grăià :
— Voinicel frumos,
Ascultă coleà,
Că de mas ţi-oiu da,
Din tindă, în casă,
C'acolo nu-ţi pasă,
In casă pe vatra,
Cu capul pe-o piatră.
Iar el ascultà
Şi-aşà că-i grăià :
— Ba, Călină, ba,
Pe vatră n'oiu sta,
Purici m'or mâncà,
Eu m'oiu scărpinà ;
Nu m'oiu hodinì,
Nu m'ei mulţămì,
Pomană n'a fi.
Şi de dus m'aş duce
In cea pădurice,
Lup să mă mănânce;
Lupii şi croncanii,
C'aşà vor duşmanii ;
Păcatele mele,
Dă-ţi samă de ele!
Maica ascultà
Şi-aşà-i răspundeà :
Voinice, voinice,
Lasă, nu te duce,
Că de mas ţi-oiu da,
Unde-ţi stă minteà :
De pe vatră, 'n pat,

www.digibuc.ro

Că eşti om curat,
Şi-apoi, mândră floare,
Om sta *de-a-picioare*,
Cu capul pe moale !
Uţă răspundeà :
Ba, Calino, ba,
Nici aşà n'oiu vrea ;
Tu, când te 'nvăleşti,
Ai să mă trezeşti.
Nu n'oiu hodinì,
Nu m'ei mulţămì,
Pomană n'a fi !
Iar de dus m'aş duce
Prin cea pădurice,
Lup să mă mănânce ;
Lupii şi croncanii,
C'aşà vor duşmanii;
Păcatele mele,
Samă-i da de ele !
Maică Căliniţă,
Negrileşti
Scumpă garofiţă,
Eu mi te-am căiat
Tot din sat în sat,
Până te-am aflat,
Şi din schit în schit,
Până te-am găsit !
— Vasilică Uţa,
Lumea mea drăguţă!
Voinicel frumos,
Seump şi drăgostos,
Stăi şi nu pornì,
Că te-oiu îngrijì,
Că de mas ţi-oiu da,
Cum ţi-i vrerea ta :
Ici în grădiniţă,
Şi-ăi dormì cu bine
Alături de mine.
Lângă pieptul meu,
După dorul tău !

17. Iancu Jianu.

...mi-ţi legea, podar !
Trage podul să trec Oltul,
Trage podul mai la mine,
Să nu pun un glonte 'n [tine ;
Trage podul să trec Oltul,
Să trec la alt' gospodar,
Că mi-i putred de bogat
Şi eu sunt haiduc sărac.
Nu-s babă cu cârpă 'n cap,
Şi-s haiduc cu *comănac :*
Şapte poteri n'au ce-mi *fac ;*
Şapte *Olţi* de peste Olt
Şi plaiul Craiovii tot !
Foaie verde măr dom- [nesc,
De-aş sta să mă *caciulesc*,
La ce, naiba, haiducesc ?
Decât c'o parà la pod,
Mai bine cu murgu 'n not,
Că ştie murgu-a 'nnotà,
Nici scăriţa n'a udà,
Nici scarà, nici *pocladà*,
Săruta-ţi-aş guriţà,
Sara şi dimineaţà,
Seacă la hoţi inimà ! [1]

18. Stanciu.

Frunză verde-a bobului,
Lată-i frunza plopului,
Dar mai lat' a teiului !
Prin postul Sâm-Pie- [trului
La crişmuţa Sandului,
Bea Niţă-a' Şelarului
Cu Ghiţă-a' Ploscarului,
Nepoţei de-ai Bratului,
Feciorei de-ai Stanciului !

1. Versurile 22-24, par străine de cântec.

www.digibuc.ro

Foaie verde şi-o laleà,
Dar ei beau şi veseliau,
De poteră nici gândiau.
Şi 'ncă mai erà unà :
Savăi, soră-sa Voicà,
Care le ţineà pază
Şi le purtà lor grijà.
Foiliţă *samalare*,
Cât mi ţi-i ziua de mare,
Se plimbà pe *hat* călare :
Vedeà, rânduneaua sboară,
Dă cu flinta şi-o omoară.
Şi nu mi-o lăsà să moară
Şi mi-o sprijinià în poală
Şi mi-o puneà 'n *cosicioară*,
Fugeà potera să moară !
La fraţii ei că mergeà
Şi din gură le zicea :
Oleleo, fraţilor mei,
Iar voi beţi şi veseliţi,
De poteră nici gândiţi.
Iote potera coleà,
V'a prinde şi v'a legà !
Iară Stanciu ce-mi ziceà ?
Uite, curva mâne-sa,
Las' să vie, *hai'* o 'n cruce,
Cum a *vine*-aşà s'a duce !
Las' să vie, lasă, lasă,
Că mi-i puşculiţa dreasă :
Ies afară şi torn *leasa*,
De poteră nici că-mi pasă !
Nici vorba nu-mi isprăvià,
Potera că mi-ş sosià.
Cine-mi erà căpitan ?
Tot Stoian Bulibaşà [1].
De când s'a bulibăşit,
Satele s'au pustiit,
Neveste mi-a văduvit,
Fete mari mi-a 'mbătrânit,
El din gură ce ziceà ?
— Dă-te, Stanciule, legat,
C'aşà poruncă mi-a dat
Să te ducem *nestricat*
Şi de gloanţe fărâmat.

Iar Stanciu, mări, ce ziceà,
Ca om vrednic ce-mi erà ?
— . . . . . mâni-ta !
De ce să mă dau legat ?
Cu mă-ta nu m'am culcat ?
Cu sor'tà nu am umblat
Şi eu nu sunt vinovat,
Măcar c'un *gătej* din gard.
Căpitan Bulibaşà
Porunca că mi-o cetià
Şi pe Stanciu mi-l legà
Cu alţi cinci alături,
La *opreala* mi-i dădeà.
Peste noapte se trezià
Iară Stanciu ce-mi ziceà ?
— Oleleo, fraţilor mei,
Astă noapte-am mânecat,
Spurcat vis am mai visat :
Pistoalele mele
Cele frumuşele,
Le vedeam far' de oţele,
S'au scurtat zilele mele !
Puşca mea cea frumuşeà,
O visai fără cureà,
S'a scurtat şi viaţa mea !
Şapte corbi într'un *ciolpan*,
Şi nu-s corbi într'un ciolpan,
Şi-s boierii de divan !
La divan când se duceà,
Toţi boieri-l întrebà' :
— Alei, vere Stanciule,
Ia, să spui adevărat,
Câţi boieri mari ai tăiat ?
Cucoane câte-ai stricat ?
Dară Stanciu răspundeà :
— Domnilor, boierilor,
Nici un boier n'am tăiat,
Nici cocoane n'am stricat,
Dar să spun adevărat :
De când în codri-am intrat,
Venetici mi-ani spăimântat,
Averile le-am luat

1. Se suprimă apoi un vers indecent.

www.digibuc.ro

Şi le-am dat la cei săraci
Să-şi cumpere boi şi vaci;
Cu vaca şi-a *comándă*,
Cu boişori'-a ară,
Multă poman' oiu aveà.
Foaie verde şi-o laleà,
Toţi boierii se 'ndurà',
Se 'ndurau şi mi-l iertau [1].
Foaie verde măciéş,
Pe Stanciu mi-l duc la *Esi*,
La Eşi, la dealul cel mare.
Intr'o zi de sărbătoare,
Ii gătesc spânzurătoare.
Şi-alta zis-am şi-o laleà,
Pe Stanciu mi-l spânzurà.
Care pe drum cum treceà,
Pe Stanciu mi-l pomenià,
Pe Stanciu mi-l văicărà:
—Oi, sărace Stanciule,
Stanciule, viteazule,
Te-au legat femeile,
Ţi-au *pus cap* femeile!
Chica ta cea gălbioară,
Cum o bate vânt de vară,
Faţa ta cea alba, grasă,
A rămas de soare arsă;
Ochii tăi cei mângâioşi,
Cum şed ei de cioare scoşi!
Bietul frate-tău Bălan
Tăià boieri în divan;
Săracul bietul Ioviţă,
Tăià boieri pe uliţă,
Ţipà fiu din măiculiţă!

Vezi No. 6.
Pentru vers. 1-13, urmează:

Variantă.

Foaie verde trei aglici,
Geme codrul de haiduci,
La tot fagul câte cinci.
Foaie verde arţăraş,
Căpitane Mateiaş,
Mută crişma, crişmăraş,
Dela umbra nucilor,
Din calea haiducilor,
Că mâne mă 'ntorc din sus;
Sa nu zici ca nu ţi-am spus!
Erà Radu Comandantul,
Haiduc peste ceilalţi.
In crişmă el când intrà,
Trei zile că nu ieşià.
De strejer pe cine-aveà?
Pe sora lui, Voichiţă.
Şedeà 'n armă razămata,
Bit-o Dumnezeu, s'o bată,
Parcă-i o căţeà turbată.
Ea la Radu că privià,
El sta şi mâncà şi bea,
De poteră nu gândià,
Iar din gură ce-mi grăià?
Sorii lui ce-i mai ziceà?
Ia de bea şi de mănâncă,
De poteră nu mi-i frică,
Că-s voinic cu *comănac*,
Cu şapte poteri mă bat,
Cu oştirea jumătate,
Cu Craiov' a treia parte...

Băseşti, jud. Fălciu. Pentru vers 27—30, vezi No. 17, vers 10—3.

19. Busuioc.

Foaie verde castravete,
Sub poală de codru verde,
O zare de foc se vede,
Mititel şi potolit,

1. Se suprimă apoi două versuri cari arată că Domnul nu se îndură, ci îl osândià la spânzurătoare. Vezi raportul.

www.digibuc.ro

De mulţi voinici ocolit.
Nu ştiu-'s zece, ori cinci-spre'ce,
Ori peste-o sută mai trece.
Imprejurul focului
Stau haiduci de-ai codrului.
Iar haiducul Busuioc
Şede 'n cot pe lângă foc
Şi mănâncă porumb copt.
Printre frunză, printre tei,
Zării ochii lui Matei,
Căpitanul poterei,
Cu giubeà de *chepeneà*,
Mâna'n brâu că mi-o puneà,
Scoase mic un pistolaş
Pistolaş cam ruginit,
De-o lună neslobozit.
Nici la ochiu nu-l mai puneà,
Numai mâna *ardică*,
In Busuioc slobozià,
Tocma'n piept că mi-l izbià.
Nimica nu folosià,
Numai pielea vineţià ;
Erà *dres* de maică-sa !
Iar haiducul Busuioc,
In picioare se sculà,
Fraţilor le cuvântà :
—«Bate vântul cu zăpadă,
Busuioc trage la gazdă,
La Anuţa cri'ş mărita,
Are pivniţa de piatră,
Ţine vinul rece, gliiaţă ;
Când îl bei de dimineaţă,
Zău, te curăţa de greaţă !
Acolo, mărì, ajungeà,
In prvniţă îmi intrà
Şi din gură îi ziceà :
—Hai, Aniţă crişmăriţă,
Astă noapte n'am dormit,
Nici la noapte n'am să dorm.
Şapte poteri m'au gonit,
Şapte *Olţi* de peste Olt
Şi ţinutul Vrancei tot
Şi Craiova peste tot.[1].
In crişmuţă cum intrà,
Imi bea vinul cu vadrà
Şi rachiul cu ocà,
Ca un vrednic ce erà.
Mult mai mult nu zăbovià,
Potera că mi-şi sosià,
Căpitan cine erà ?
Tot Matei Bulibaşà [2].
Căpitanul ce-mi ziceà ?
Hai, Aniţo, crişmariţo,
N'ai văzut pe Busuioc,
Că l-am scăpat dintr'un foc?
Ne-a lăsat fâr' de noroc.
Hei, Aniţo, crişmăriţo,
Ia, spune poterei drept,
Că ţi-oiu da măciuca 'n piept.
Dar Aniţa ce-mi ziceà ?
—Da' eu de unde să-l văd?
La masă cu el nu şed !
Nici vorbă nu mântuià,
Căpitan Bulibaşa[2],
De cosiţă mi-o luà,
Jos la pământ o trântià,
Cu măciuca 'n piept îi da,
Sărăcuţ de maică-sa !
Anuţa că-mi răsuflà :
—Căpitan Bulibaşà,
Mâncă-te-ar puşcărià,
In lume ce-a fi mai grea !
Nu mai da cu măciucà !
Iote Busuioc coleà,
Imi bea vinul cu vadrà
Şi rachiul cu ocà.
Busuioc dac' auzià,
Multă vreme nu pierdeà,
Bune măsuri îşi luà [3],
Afară el că ieşià,
Poterà'n boale băgà,
Singur el cu palmele.
In brâu cu şapte pistoale,

1. Pentru versurile 44-47 vezi No. 17 versurile 11-13.
2. Se suprimă câte un vers indecent.
3. Versul nu pare astfel popular. Se zice însă : „îşi trage măsură", îşi face socoteală.

www.digibuc.ro

Şi cu *durda* de-a spinare.
Mâna'n brâu că o puneà,
Scoase-un mic de pistolaş,
Pistolaş cam ruginit,
De-o lună neslobozit,
Prin poteră slobozià,
Iote-o sută *oborà*.
Potera ce-mi rămâneà,
La Busuioc *îndraznià* ;
Busuioc se mânià,
Puneà mâna pe durdà,
Pe durdà, pe nebunà !
Turnà *prav* cu *chivarà*,
Gloanţele cu mânecà,
Prin poteră slobozià,
Nici unul nu rămâneà;
Ba unul, *iote*-l coleà,
Căpitan Bulibaşà,
Mâncà-l-ar puşcărià
Şi'n lume ce-a fi ma grea !
El din gură tot strigà :
—Săriţi voi, sătenilor,
Cu securi şi cu topoară,
Că Busuioc mă omoară!
Dar Busuioc ce-mi ziceà?
—Căpitane Bulibaşà,
Mânca-te-ar puşcărià,
Şi'n lume ce-a fi mai greà!
Căpitanu-l măgulià :
—Hai, sărace Busuioace,
Şapte poteri n'au ce-ţi face,
Şapte Olţi de peste Olt,
Şi ţinutul Vrancei tot.
Busuioc nu-i răspundeà,
De cât bun rămas îi da
Şi din gur' aşà-i ziceà :
—Alelei, Matei, Matei,
Căpitanul poterei,
Să mai vii cu poterà,
Sa mai stai naintea mea,
Că ţi s'a scurtà viaţà.
Busuioc de se gândià,
Drumuşorul apucà
La Neculache Boghean,
Bogat erà, *sirecan*.
In casă dacă intrà,
Bună ziua îi dădeà
Şi din gură apoi ziceà:
Oi sărace Neculache,
Sa-mi dai bani de cheltuealà,
Şi haine de primineală.
Că ţi-oiu plăti la tocmeală:
Are *Chira* socoteală !
Neculache nici gândià,
In chimniţa îmi intrà,
Galbeni cu pumnul luà,
Chimirul că i-l umpleà.
Busuioc nici mai stăteà,
Lui Boghean îi mulţămià,
Drumuşorul apucà,
Supărat de nimenea,
Ca un voinic ce erà !

20. Ştefan Vodă.

Azi îmi este Sâmbătă,
Mâni îmi e Duminecă,
Logodeşte-se domn tânăr.
Mireasà de unde-o iea ?
Ia, din târg din Dobrogeà,
Dela *Letinul* bogat,
Savai cânele spurcat
Şi de lege lepădat.
De cununat mi-l cunună,
Mi-l cunună Ştefan Vodă,
Ştefan-Voda la Crăeşti
Domn tânăr din Bucureşti.
Ocheana'n mână luà,
Spre Bucureşti se uità
Şi vedeà, mări, vedeà,
Ştefan-Vodă că pornià,
Iaca, vere, că sosià !
Şi cum, mări, ajungeà,
Plosca în mână luà,

www.digibuc.ro

Neamurile le poftià,
Patruzeci de flăcăieşi,
Toţi din târgul dela *Eşi*;
Patruzeci de fete mari,
Fete de *boieraşi* mari,
Tot perechi că le făceà,
La *socrul-mic* că pornià,
Nunta mai iute mergeà,
Tot în târg, în Dobrogeà,
La Letinul cel bogat,
Săvai cânele spurcat.
Iar Letinul cel bogat,
Ocheana'n mână luà
Şi, mări, că se uità
În drumul Tàhanului,
Drumul Ţarigradului,
Pe schelea 'mpăratului,
Şi cum, vere, se uità,
Vedeà şi se'nspăimântà,
Vedeà că nunta sosià.
Şi el, mări, ce făceà?
Şapte buţi la şir puneà
Şi pe buţi aşà scrià:
«Cine-mi este mirelè,
«Mirelè, ginerelè,
«Să mi-şi saie buţilè;
«Buţile nu le-a sărì,
«Lui a *bună* nu i-a fi,
«Da' nici lui, nici nunului,
«Nici la toţi nuntaşii lui!»
Nunta, mări, ajungeà,
Dar mirele ce-mi făceà?
La butoaie se uità,
Slova socru-său cetià
Şi vedeà, şi nu puteà,
Lacrimile-l podidià.
Ştefan Vodă, că-i nun mare
Şi cu grija în spinare,
El din gură îmi ziceà:
Fine, nu te 'nspăimântà,
Că naş-*to*-ţi poartă grijà
Şi toată cheltuealà.
Şi cum, mări, îmi ziceà,
Calul că mi-l închingà,
Chinga bine o strângeà,
Buţile că le sărià,
Paloş din teacă scoteà,
Cercuri la buţi le tăià,
Doagele se desfăceau,
Nuntaşii cai adăpau.
Nunta 'nainte mergeà,
La Letinul cel bogat,
Săvai cânele spurcat
Şi de lege lepădat!
Dar Letinul ce-mi făceà?
Pe ocheană se uità
Şi vedeà, mări, vedeà,
Cum nunta că mi-şi venià;
Şi de vedeà şi vedeà,
El pe cale aşezà
Şapte *topuri* de postav
Şi pe ele mi-şi scrià:
«Cine mi-i ginerilè,
«Mirelè, ginerilè,
«Să-mi saie topurilè;
«Topurile n'a sărì,
«Lui a bună nu i-a fi,
«Dar nici lui, nici nunului,
«Şi la toţi nuntaşii lui!»
Nunta, mări, ajungeà
Şi mirele cum vedeà,
Şi mirele cum cetià,
Lacrămi că mi-l podidià,
Nici o putere n'aveà,
Ci săltà umerilè
Ca şoimul aripelè
Când bate vânturilè!
Nunul, mări, că cetià
Şi din gură că ziceà:
—Fine, nu te 'nspăimântà,
Că naş-to ţi poartă grijà
Şi toată cheltuealà!
Şi cum, mări, cum ziceà,
Calul că mi-l închingà,
Pinteni calului că da,
Topurile le sărià.
Şi-apoi, mări, ce făceà?
De croit se apucà:
De pe cum erà nuntaşul,
Aşa-i croià paltonaşul [1]

1. Pomenire *din vechi* pentru un „palton femeiesc“ (Vezi T. Pamfile, *Industria casnică la Români*, p. 362 Nu pot şti dacă şi la ţară bărbaţii au purtat paltoane, ca să văd în aceasta o influenţă a târgului.

www.digibuc.ro

De cum erà nuntăşiţa,
Aşà-mi croià *malotiţa*.
Şi nunta că mi-o pornià
Tot la târg la Dobrogeà,
De Letin s'apropià.
Dar Letinul cel bogat,
Săvai cânele spurcat
Şi de lege lepădat,
Pe ocheană se uità,
Nuntă mare că vedeà
Şi vedeà că mi-şi sosià.
Dar Letinul ce-mi făceà ?
Porţile că le 'ncuià
Cu fiarele plugului,
Puterea pământului [1].
Şi pe porţi aşà scrià :
«Cine-mi este mirelè,
«Mirele, ginerelè,
«Ca să-mi saie porţilè ;
«Porţile nu mi-a sări,
«Lui a bună nu i-a fi,
«Da' nici lui, nici nunului
«Şi la toţi nuntaşii lui !»
Mirele pe porţi cetià,
Lacrămile-l podidià
Şi din umeri el îmi da,
Ca şoimul aripelè,
Când îl bat vânturilè
Pe din toate părţilè.
Nunul, mări, că vedeà,
Milă mare-l cuprindeà
Şi din gură că-mi ziceà:
—Taci, fine, nu te 'ntristà,
Că naşul poartă grijà
Şi toată cheltuealà.
Şi cum, măre, cuvântà,
Calu'n chingă mi-l strângeà,
Porţile că le sărià,
Porţile le descuià,
Nunta mare că intrà,
Tocmai sub cerdac trăgeà,
Horă mare se făceà
Şi mai mare se 'ntindeà
Şi mai tare se 'ntindeà.

Iar Letinul cel spurcat,
Săvai cânele turbat
Şi de lege lepădat,
Şapte fete mi-a avut,
Tot un *stat* şi un *purtat*,
Tot un ochiu, tot o sprinceană,
Tot un *faideş* la *mereană*.
El de mână le luà,
Danţul cu ele scoteà,
Iar Letinul tot strigà :
Cine-mi este mirelè,
Mirelè, ginerelè,
Să-şi cunoască mireasà,
S'o ducă la maică-sà.
Mirele nici nu clintià,
El din umeri tot săltà.
Ştefan Vodă pricepeà,
Mâna 'n buzunar băgà,
Galbeni cu mâna scoteà
Şi-i scoteà, şi-i tot svârlià
Şi din gura tot strigà :
—Cine-mi este mireasà,
Mireasà şi *sotnică*,
Ca să strângă risipà,
Risipa şi avereà !
C'am o sabie turbată,
Care taie cap de fată,
Care-mi este logodită
Şi-a fi mirelui ursită.
Dar mireasa, sotnică,
La sabie se uità,
Inimioara-i sfârâià,
Jos la pământ se plecà
Şi risipa adunà.
Ştefan Vod' o cunoşteà,
Dar la ea nu se uità,
Ca nun mare ce erà.
Mirele de mi-o vedeà,
Pe ochi negri-o sărutà,
In rădvan o aşezà.
Ştefan Vodă de vedeà,
Către Letin se 'ntorceà,

1 Pentru vers. 123-4 vezi No. 2 vers. 108—9; varianta 1 dela acelaş, vers. 202—3; var. 2, vers. 77—8.

www.digibuc.ro

Şapte palme că-i trăgeà,
De nacazul ce-l aveà.
Nunta 'napoi se 'nturnà,
Iar Letinul rămâneà.
Eu vă zic, boieri, amin,
C'am cântat cântec deplin!

La sfârşit, rostitorul adaugă: — «Când om mai sta aşà de clacă, am să-ţi fac o *potrogaţe* din douăsprezece cântări, şi când le-i ceti feţelor boiereşti, să le spui: „Aist cântec îi izvodit de moş Gheorghe Burluiu, din Ţăpul-de-sus, care ştie şi toaca din cer!.

21. Todiran.

Foaie verde leuştean,
Colea'n vale pe *tepşean*,
La poarta lui Todiran,
Ce mi-şi zace, mări, de-un an,
Creşte-un măr şi-un calapăr,
Creşte, creşte, colţ găteşte,
Mugureşte, mugureşte,
Frunza creşte, frunza creşte,
Şi 'nfloreşte şi 'nfloreşte,
Toader zace şi boleşte.
Şi tot zace, nu se scoala,
Şi mi-şi zace de grea boală.
De-mi trage, mări, să moară!
Cântă cucul, se roteşte,
Todiran mi se găteşte,
Către maică-sa grăeşte:
—Maică, maică, maicadulce,
Ţar'n' are să ma mânânce!
Plăteşte la clopotari,
Sa tragă clopote mari;
Plăteşte la *uşánici*,
Să tragă clopote mici,
Că mă duc, maică, de-aici!
Să le tragă cu *punoi*,
Că merg, maică, dela voi,
Sa răsune văile,
Să s'adune mândrele,
Că le las, saracele!

Varianta 1.

Foaie verde leuştean,
La poarta lui Todiran,
Creşte-un mac şi un *hultan*.
Macul creşte şi 'nfloreşte,
Todiran zace, *boleşte*.
Şi nu-i boala trupului,
Şi-i boala amarului,
Căci de boala cazi, te scoli,
De amaruri zaci şi mori.
—Frunză verde trei lalele,
Na-ţi, maicuţă, trei parale
Şi te du la vrajitoare
Şi-mi vrăjeşte boalelè,
Şi-mi gâceşte leacur'lè!
—Dragul mamei Todiran!
De trei zile te vrajesc,
Nici boalele nu-ţi gâcesc,
Nici leacul nu-ţi nimeresc.
— Na-ţi, măicuţ',-un gălbana,
Şi te du la mănăstire
Şi-mi trage clopotelè,
Sa răsune vailè,
Să se mire-amantelè,
Sa-şi rupă inimilè!
Când erà la miez de noapte,
Todiran trăgeà de moarte;
Când coleà prin ziuşoară,
Todiran trăgeà să moară,
Todiran pe mesişoară;
Când soarele răsărià,
Todiran din cas' ieşià,
La biserică pornià,
Dar nimeni nu-l mai bocià:
Numai biata maică-sa!

Negrileşti.

www.digibuc.ro

Varanta 2.

Foaie verde trei *smincele*,
Pintre lună, printre stele,
Uite curva de muiere,
Cum îmi umblă *haturile*,
Culegând buruienèle.
Şi le-a fiert în trei ulcele,
Trei ulcele părăsite,
Cu buruieni otrăvite,
Pentru Ghiţişor gătite.
Ghiţişor când a gustat,
De trei ori a sughiţat,
De nouă ori a oftat,
La maică-sa a plecat
Şi la poartă a strigat:
—Aşterne, maică,'n *crivat*,
Şapte curve m'au mâncat.
—Dragul mamei, ce-ai cătat?
—Maică, ele m'au chemat
Şi mi-au dau zăhar pisat.
Când erà prin cântători,
Ghiţişor vărsà sudori;
Când erà la miez de noapte,
Ghiţişor trăgeà de moarte;
Când s'a făcut ziuşoară,
Ghiţişor în pânzişoară;
Când soarele răsărià,
Pe Ghiţişor mi-l pornià,
Şapte clopote trăgeau,
Şapte popi că-l prohodiau!

Voineşti, jud. Iaşi.

22. Dragoş.

Foaie verde samalare,
Ici în vale, mai de vale,
Se plimbă Dragoş călare,
De poteră habar n'are;
Cu căciula mocănească,
Cu sarică turcănească,
Nimenea să nu-l cunoasca;
Cu cămeşa toat' o floare,
Cusută de-o fată mare
Şi spălată'n lăcrămioare,
Uscată la ţâţâşoare,
Cu foc dela inimioară.
Murgul sta, murgul nu vrea,
Dragoş la dânsul grăià:
—Hai, murgule, 'n pas mai tare,
S'ajungem la sat cu soare,
Să-ţi dau fân cu lăcrămioare,
Şi apă din *strecatoare*.
Murgul sta şi sforăià,
Dragoş la dânsul grăià:
— Dea, dea, dea, murgule, dea,
Nu mă 'ntârzià,
Carnea-ţi s'a stricà,
Cânii te-or mâncà!
Dar murgul stăteà
Şi mai mult nu vrea.
Vedeà ce vedeà,
Simţià el cevà!
Dragoş pricepeà
Că murgul nu vrea;
'Nainte se da,
El descălecà,
Poteca luà,
Sărac întâlnià:
—Bună ziua, *brea*!
—Mulţăm', baciulea!
—Unde mergi, sărace?
—Cat un om, moş-*bace!*
Pe un hoţoman,
Dragoş căpitan,
Căpitan de hoţi,
Stăpân de netoţi!

Cântătorul adaugă;

«Pe urmă, Dragoş a fost rugat să-i spună dacă nu ştie el pe unde-i haiducul Dragoş. Dragoş îi răspunse: «Eu sunt», iar săracul care se folosise de multe ori de ajutorinţa haiducului, îi dădù ştiri despre poteră şi apoi se despărţiră».

Tot despre Dragoş, am mai aflat şi următoarele frânturi de cântece:

www.digibuc.ro

Foaie verde iasomie,
Dragoş pleacă'n haiducie,
Cu trei frăţiori de-ai lui,
Toţi voinici de-ai codrului:
Unu-l chiamă Mănăilă,
Care poartă armă'n mână,
Ce la poteră dărâmă;
Unu-l chiamă Castravete,
Umblă cu gloanţele'n bete;
Unu-l chiamă Ivan Spânul,
Care le arată drumul,
Dă cu puşca ca cu tunul!

*

Foaie verde salbă moale,
Peste deal, în ceea vale,
Se plimbă Dragoş călare,
Cu cămeşa albă floare,
Cusută de-o fată mare.
Din ţigară trăgeà *pale*,
De poteră habar n'are;
Din ţigară fum trăgând,
Şi cu murgul lui grăind:
Murgule,să mă porţi lin,
Să strâng bani câte puţin;
Să strâng zece miişoare,
Ca să dau la surioare.
Foaie verde măr maşcat,
Murgul meu m'a ascultat,
Şi tot lin că m'a purtat,
Părăluţe-am *câşligat*,
De băut şi de mâncat,
Cum şi straie de purtat
Şi săraci de ajutat!

*

Frunză verde mătustat,
Om cu arma n'am stricat,
Tot de voie bani mi-a dat,
Num' un câne de Jidan
Spune c'am 'puşcat un cal.

*

Foie verde solz de peşti,
Iar în sat la Ţigăneşti,
Cu tovarăşi te pârleşti,
Fraţi de-ai mei că m'au vândut,
Poterei m'au dăruit!

*

Foaie verde mătustat,
Om cu arma n'am *stricat*,
Şi-am să fac ce mi-a fi dat!
Măi Ioane Mănăilă,
Dă-te, frate, lângă mine,
Puşca ta nu bate bine,
Să nu pici mort lângă mine.
Şi iar verde mătustat,
Poterà m'a'ncunjurat,
Căpitanul m'a 'ntrebat:
—Te dai tu, Dragoş, legat
Decât de armă stricat?
Eu tot stam şi mă gândiam:
De legat tot oiu scăpà,
Dar arma-ţi curmă viaţă!
Şi-am zis verde iederà,
Pe Dragoş că mi-l legà,
In trăsură mi-l puneà,
La *privinţa* mi-l duceà,
Ştie Dragoş ce făceà!
Numai trei zile şedeà
Şi arestul mi-l spărgeà;
El afară se vedeà,
Lui Mănăilă vorbià:
—Măi Ioane Mănăilă,
Tu nu eşti frate cu mine:
Nici călare, nici pe jos,
Ia, un voinic ticălos!
Rămâi, frate, sănătos,
Eu înfund pădurele,
Că ies, frate, murele!

*

Foaie verde şi-o laleà,
Dragoş pe Murgu mergeà
Şi pe el se aruncà
Şi din gur' aşà-i ziceà:
—Murgule,să mă porţi lin,
Să fac punte de arin
Şi să trec la moş Mărin,
Să dau cep şi să beu vin,
Ca să mă mai scap de chin!

*

Foaie verde şi-o sulfină,
Dragoş doarme 'ntr'o grădină,

www.digibuc.ro

Cu puşca pusă pe-o mână.
Făcându-i potera silă,
Trage cu dânsa din milă;
Dându-i potera lui pace,
Dragoş nimic nu le face!

*

Foaie verde alămâe,
'N-Matca la Ion Ilie
Şedea Dragoş cu chirie.
Stăpânul că mi-l vindeà.
Poterei mi-l dăruià
Şi acolo mi-l prindeà
Şi Haznaş că mi-l legà,
Potera că mi-l păzià,
Nici măcar apă nu-i da.
Iară Dragoş ce ziceà?
Căpitane Haznaşè,
Dă-mi apă, mă rog ţiè!
Haznaş că mi-l ascultà
Cum Dragoş apă cereà,
Revolverul mi-l scoteà,
Spre Dragoş că-l îndreptà,
Din el foc că slobozià,
Pe Dragoş că îl lovià,
O falcă că i-o rupeà.
Dragoş din cap că dădeà,
Lui Haznaş că-i mulţămià.
Foaie verde *bold* de spine,
Mi-l ucise ca pe-un câne.
Foaie verde lemn dubit,
Dragoşe, viteaz vestit,
Zilele ţi le-a sfârşit!

*

—Foaie verde şi-o laleà,
Căpitane, dumneatà,
Când ăi aflà c'oiu scăpà,
Să nu trudeşti poterà,
Că mă ştii naintea ta,
C'am să-mi răsbun inimà,
Singurel cu dumneata!
—Foaie verde avrămeasă,
Mănăilă să trăească,
Cu Dragoş să se'ntâlnească,
Să s'apuce să hoţească!

*

—Foaie verde şi-o laleà,
Căpitane Haznaşà,
Mai încet cu poterà,
Să-mi văd surioara mea,
Să-mi răcoresc inimà!

*

Samoilă şi cu Cincu
Vine ca să-şi vadă câmpul,
Că li-i câmpul prea bogat,
Cu păduri încunjurat
Şi cu poiene 'nverzite
De Manăilă ştiute!
—Foaie verde trei castane,
Mă rog, cucoane Antoane,[1]
Dă-ne puţine parale!
Iară Cincu l-auzià,
Zece poli că-i dăruià,
Lui Dragoş i-i întindeà
Şi Dragoş se mulţămià!

*

Foaie verde de năgară,
A intrat Dragoş în ţară,
Cu sabia la subţioară,
Bate, pradă, nu omoară.

*

Ici în vale la pârâu
Două fete spală grâu;
Dragoş le 'ntrebă mereu.
Una mi-o strângeà de mână,
Alta mi-a sărutà 'n gură.
Şi iar verde fir de linte,
La fântâna dela munte,
Două fete spală linte,
Dragoş le scoteà din minte!

Pentru v. 85—6 vezi mai înaite v. 75—6.
Pentru v. 120 vezi mai sus v. 64.

Sunt şi multe localizări. Feciorul lui Ion Mănăilă, din satul meu, ştià o întreagă epopee, zugrăvind viaţa tatălui său, ucigaş, şi pe cea a lui Costache Dragoş, tovarăşul lui Mănăilă, cel din urmă haiduc naţional al părţilor noastre. Dragoş a fost ucis mişeleşte. Mănăilă îmi spuneà în vara lui 1909 la penitenciarul din Tg.-Ocna, că mai are de căpătat un „*decret*“ şi trage nădejde să vină în Ţepu, înainte de încheierea celor doi ani de osândă pe cari-i mai are de făcut.

1. Anton Cincu, tatăl fraţilor Nestor, Teodor şi Nicolae Cincu, este cel ce a lăsat să se zidească spitalul comunal din Tecuciu.

www.digibuc.ro

23. Pribeagul.

Foaie de năut,
Minte ce-am avut,
Minte ce-am purtat,
N'aș fi apucat,
A mă fi 'nsurat;
Mintea mea cea bună,
Dete de minciună;
Mintea mea cea slabă,
Dete de *zurbava!*
Mintea mea cea proastă,
Dete de pedeapsă;
Mintea mea cea rea,
N'aș mai apucà
A mai cuvântà,
Dete de beleà!
Că-mi lăsai casà,
Casa, nevastà,
Soțioara mea!
Sărmana de ea,
Mult mă mai mustrà,
Mult mă învață,
Dar cu mintea mea,
Imi lăsai casà,
Casa, nevastà,
Copilașii mei,
Copii mărunței,
Mult îs mărunței,
Mult îs golășei,
Sărmanii dn ei!
Mult mi-i dor, mi-i dor,
D'el mai mititel,
Fecior, feciorel,
Mic și sprintenel.
De când am plecat,
Mă-sa l-a 'nțercat!
Mult mă 'nchin, mă 'nchin,
Mă 'nchin și suspin,
Mă 'nchin, Doamne sfânt,
Ține-i pe pământ,
Dă-le pâne, sare,
Pân' s'or face mare,
Săracii de ei,
Copilașii mei,
Copii mărunței!
Eu mă stâng departe
In străinătate,
Că minte-am avut
Și n'am cunoscut!
Mintea mea cea bună
Dete de minciună;
Mintea mea cea proastă
Dete de pedeapsă!

24. Codreanu.

Măi Codrene, măi Codrene,
Te cunoști după sprincene,
Că ești făcător de rele!
Ia spune, Domniei mele:
In țară cât ai hoțit,
Câți boieri ai sărăcit,
Câți creștini ai omorît
Și cucoane-ai văduvit?
Domnule, Măria Ta,
Eu mă jur pe Precestà
Și pe tinerețea mea:
In țară cât am hoțit,
Zău, sărac n'am omorît,
Sărace n'am văduvit;
Dar *io*-ți spun adevărat,
Cum ți-am fost, Doamne, jurat:
Sărac dacă întâlniam,
Buzduganul ascundeam,
Mâna 'n buzunar băgam
Și de cheltuealà-i dam,
Pomană cu el făceam.
Da' bogat dacă 'ntâlniam,
Buzduganul mi-l scoteam,
Frumos mi-l *buzdugăniam*
Și frumos mi-l judecam;
Nici cu una nu-l lăsam:
Teșchereaua i-o luam,
De straie mi-l desbrăcam,

www.digibuc.ro

«Mergi sănătos» îi ziceam.
Şi-apoi, Doamne, mi-l lăsam,
Drumul codrului luam!
—Oleleo, vere Codrene,
Spus-ai tu bune şi rele,
Spus-ai drepte cuvinţèle,
Tot mai rău zilelor *tele*.
Foaie verde şi-un bujor,
La mănăstire 'n pridvor,
Sta Codreanu frăţior
Cu butucul de picior.
Părinte, sfinţia ta,
Mă rog ce ţi-aş cuvântà:
Din tinereţele mele,
Am *fapt* tot cu *hapca* rele;
Din tinereţele crude,
Pierdui părinţi, pierduiu rude,
Şi-apucai drum rătăcit
Şi 'n codrul cel înfrunzit,
Codrenaş s'a haiducit,
Tot de lume a fugit.
Şi-acù, Doamne, părinţele,
Dadui de pacoste grele,
De sfârşit zilelor mele!
Potera m'a 'ncunjurat
Ca pe-un mare vinovat,
Ştefan Vodă m'a legat
Şi frumos m'a judecat,
Din gură mi-a cuvântat:
«Mai Codrene, Codrenèle,
«Mult ai *fapt* bune şi rele,
«S'au scurtat zilele tele;
«Mult ai fapt rele şi bune,
«Mai mult rele decât bune!»
Foaie verde şi-o laleà,
Părinte, sfinţia ta,
Acum, ce m'aş mai rugà:
Sloboade-mi-o pe dreaptà,
Ca să fac cruce cu ea,
Să mă ierte Precistà,
C'aşà este datinà,
Ca să mor în legea mea,
Că-s Moldovean creştinat
Şi nu-s Turc *împăgânat*.
Alta zis-am şi-o laleà,
Popa milă că-şi făceà,
Pe dreapta i-o deslegà
Sa-şi facă cruce cu ea.
Dar Doamne sfinte şi bun,
Mult îi Codrenaş nebun!
El cruce că şi-a făcut,
Icoane c'a sărutat,
Buzdugan doar a luat,
Butucul l-a farâmat,
Streaja mi-a buzducănit
Şi sfântului i-a grăit:
Iartă-mă, zău, părinţèle,
Că-s scumpe zilele mele;
De ce să mă săvârşesc,
Când am zile sa trăesc!
Alta, alta şi-o laleà,
Codrean roibu-şi şuierà,
Roibu 'n fugă că venià,
Codrean roibu 'ncălecà,
La Vodă că se duceà
Şi la poartă că băteà,
Rămas bun că mi-şi luà.
Domnule, Măria Ta,
Cât stă cioara 'n colivie
Şi hoţul la sihăstrie!
Rămâi, Doamne, sănătos,
Ca un măr putregaios,
Dacă n'ai fost bucuros
Să mă ai de vreun folos.

Eu mă'nchin cu cântecùl
Ca Codreanu cu roibùl.
Şi roibùl cu umbletùl,
Cât ţine codrul frumos,
Cât mi-i roibul voinicos,
Şi Codreanu sănătos!

Varianta.

Foaie verde măcieşi,
Pe Codrean mi-l duc la *Eşi*
La Domnul, la Ilieş.
Iară Domnul Ilieş,

www.digibuc.ro

De Codrean cum auzià,
Trupu-i se cutremurà,
Pază bună îşi puneà,
Porţile le descuià,
Inainte îi ieşià
Şi din gur' aşà-i ziceà:
—Alei tu, mărè, Codrene,
Te cunosc după sprincene,
Că eşti făcător de rele!
De vrei să scapi de legat,
Spune-mi tu adevărat:
Câţi creştini tu ai stricat?
—Alei, Doamne Ilieş,
Eu îmi pun mâna la piept,
Că-mi ştiu sufleţelul drept
Şi-o să-ţi spun adevărat,
Că eu creştini n'am stricat,
N'am stricat nevinovat.
Eu unde vedeam săracul,
Ascundeam bine baltagul
Şi-i dam bani de cheltueală
Şi straie de primeneală.
Pe bogat dacă 'ntâlniam,
Mâna 'n pungă i-o băgam,
Jumatate-o deşertam.
Dacă-l vedeam cu doi cai,
Unu-i dam, unu-i luam.
Iar de mă 'ntâlniam c'un Grec,
Mâna pe baltag puneam,
Capaţina-i rătezam
Şi la corbi o juruiam.
Cel Grec mândru *coronat*,
Ce ţineà cu Vodă sfat,
La faţă se aprindeà
Şi din gur' aşà ziceà:
—Alei Doamne Ilieş,
Fire-ai, Doamne, pe domnie,
Că ţi-i dată numai ţie;
Pe Codrean nu mi-l iertà,
Că foc târgului ţi-a da
Şi pe Doamna ţi-a furà.
Domnul că se 'nspaimântà,
Semn călăului faceà.
Iar Codreanu, priceputul,
Priceputul şi păţitul,
Semnul Domnului vedeà
Şi din gur' aşà-mi grăià:
Fire-ai, Doamne, pe domnie,
Că ţi-i dată numai ţie,
Dacă vrei să nu mor eu,
Ascultă ce-ţi grăesc eu,
Că-i păcat de Dumnezeu,
Ca să mor ne'mpărtăşit
Şi cu trupul *negrijit;*
Lasă-mă la slujba mare,
Slujba lui popa Macare!
Domnul cum îl auzià,
Semn la gardă că făceà,
Garda iute mi-l luà
Şi la altar mi-l duceà.
Iar Codrean în gândul seu,
Ziceà: «Bun îi Dumnezeu!»
Frunză verde de mohor,
La biserică 'n pridvor,
Stă Codreanu frăţior
Cu butucul de picior.
Popa slujbele-i cetià
Şi de moarte-l pregătià.
Dar Codreanu tot ziceà:
Părinte, sfintia ta,
Desleagă-mi-o pe dreaptà,
Ca să-mi fac cruce cu ea
Şi să mor ca un creştin,
Nu ca un ghiaur păgân!
Popa milă că-şi făceà,
Pe dreapta i-o deslegà,
Să-şi facă cruce cu ea.
Iar Codrean în gândul sau,
Ziceà: «Bun îi Dumnezeu!»
Trei cruci sfinte că făceà,
Mâna'n chimiraş băgà,
Paloşu'n mână luà,
De butuc îl repezià,
Butucu'n două crăpà,
De trei ori în sus sărià
Şi din gură chiuià,
Icoanele jos picà',
Codrean din gură ziceà:
Alelei, tâlhari păgâni,
Cum o să vă dau la câni!

www.digibuc.ro

Că de asta sunteţi buni!
Cum ziceà, se repezià,
Potera [1] măcelărià
Şi la Domn că se duceà
Şi din gur' aşà ziceà:
—Alei, Doamne Ilieş,
Ia descuie uşile,
Deschide ferestrele,
Să ne vedem feţele,
Să ne-ascultăm vorbele.
Slugile cum auziau,
Porţile că le 'ncuiau,
Pe Codreanu mi-l prindea';
Codrean, odată răcnià:
—Alei, Murgul meu cel mic
Alei Murgul cel voinic!
Unde ieşti tu, puiule,
Ca să-mi scapi tu zilele?
Murgul din grajd auzià
Şi odată nechezà,
Şi odată se smâncià,
Lanţurile le rupeà
Şi la stăpân că venià.
Codrenaş cum îl vedeà,
Din inimă c'a oftat,
Lacrămile că i-a dat
Şi pe ochi l-a desmierdat:
—Alei, Murgul meu cel mic,
Alei, Murgul meu voinic,
Mai poţi tu la bătrâneţe
Ce puteai la tinereţe?
—Uite coama, sui pe mine
Şi de-acum te ţine bine.
Murgu sare zidu'n loc,
Scapă pe Codrean de foc.
El spre codru că plecà
Şi din gură că ziceà:
Rămai, Doamne, sănătos,
Ca un mar putregăios!
Şi pe cel Grec coronat,
Sa mi-l dai mie în sfat!
Eu mă'nchin cu cântecùl
Ca Murgul cu umbletùl!

Comunic. de d-l I. V. Nistor, Praja, jud. Tutova.

25. Şandru.

Verde foaia bobului,
Pe malul Siretului,
La casele Şindrului,
Zace-un voinicel de boală;
Nu-i boală dela 'mnezeu:
Boala-i de balăurel.
De trei zile tot se luptă,
Se luptă mereu cu el.
N'are frate, n'are sora,
Să-i aducă apă 'n oală.
Şi se luptă şi-i ziceà:
Balaure, Balaure,
Fiara sălbatecă!
Lasă-mă, nu mă mâncà,
Că-i păcat de trupul meu,
Petrecut printr'un inel.
Şindru cum îl auzià,
El din casa îmi ieşià,
Pe balaur că-l lovià,
Il lovià, îl omorà,
Pe voinic că mi-l scăpà!

Comunic. de Ion al lui Tănase Gogă. Dautcia, jud. Tulcea.

26. Ghiţişor.

Foaie verde trei smicele,
Tinereţe ca a' mele,
Petrecute fară vreme,
Fără gust, fără placere,
Fară nici o mângâiere!
Pentru-o hoaţă de muiere!

1. Credem că nu *potera*, ci *strejile*.

www.digibuc.ro

Se plimbă *pământurèle*
Şi adună floricele
Şi le face mănunchèle
Şi le bagă'n sân la piele
Şi le fierbe'n trei ulcele,
Trei ulcele-acoperite,
Pentru Ghiţişor gătite.
Dar Ghiţişor când venià,
Frumos masa i-o puneà;
Şi Ghiţişor când gustà,
Bucatele nu-i plăceà;
De trei ori îmi leşinà
Şi din gur' aşà-mi ziceà:
—Aşterne-mi, măicuţă, 'n pat,
Că hoaţa m'a ofticat.
Şi-am sa zac de boală rău,
Şi nu-i dela Dumnezeu
Şi mi-i dela o muiere,
Învăţată tot în rele;
Pentru fete tinerele,
Duc nevoi şi simt durere!

Comunic. de Ion al lui Tănase Gogă, Dautcia, jud. Tulcea.
Vezi No. 21.

27. Bătrâna.

Foaie verde trei gutui,
Colo'n valea Lupului
Şi la umbra nucului,
Fântâna haiducului,
La mănăstire 'n Vaslui,
La casele Fătului,
Foaie verde şi-o şopârlă,
Colo, pe din deal de gârlă
Imi şede-o babă bătrână
Cu caierul alb de lână.
Ea din fus că sfârâià
Şi din ochi că lăcrămà
Şi din gură blăstămà
Şi pe apă c'o'ntrebà:
Apă, apă curgătoare,
Tu prin multe locuri treci,
Poate, multe lucruri vezi.
Nu cumv'-ai văzut,
Pe unde-ai trecut
Pe un făt-frumos
Frumos, mlădios?
Ba eu am văzut
Pe unde-am trecut,
In *corabe* neagră
Neagră şi smolită,
Un tânăr frumos,
Frumos, mlădios;
El într'însa că şedeà
Şi scrisoare că-mi scrià
Şi da maicai de cetià...[1]

Comunic. de Ion al lui Tănase Gogă, Dautcia, jud. Tulcea.

28. Tănislav.

Sus pe luciul Dunării,
Imi umblă un *dalair*,
Dalair alaiu făcând,
De Tănislav întrebând:
Jos pe malul Dunării,
Pe la prundişul apii,
Măicuţa lui Tănislav
Imi spălà paloşilè,
Paloş şi pistoalelè,
Mai scurt antereielè.
Pe ea Turcii o 'ntrebau:
Babă slabă, mama noastră,
N'ai văzut pe Tănislav?
—De li-ţi cătà de vr'un rău,
Dumnezeu să vă dea rău;
De li-ti cătà de vr'un bine,
Dumnezeu vă deie bine.

1. Se suprimă apoi cântecul *Vulcan*, pentru care vezi raportul.

www.digibuc.ro

Iote Tănislav coleà,
La cea gârlă ciorogârlă,
La salcia cea plecată,
Şi pe Dunăre lăsată!
El doarme într'un caic,
Intr'un caic poleit,
Cu postav verde 'nvălit,
Cu pistoale la picioare,
Cu puşca la căpătăiu!
Turcii, mări, cum auziau,
Pe baba o mulţămiau,
Drumul spre caic luau,
C'o slugă se întâlniau,
Cu sluga lui Tănislav,
Dragomir copil de Sârb,
Ce din gur' aşà ziceà:
— Turcilor, Spahiilor,
Luaţi-vă după mine,
Să-l vedeţi la faţă bine,
In cel caic priponit,
Cu postav verde 'nvălit.
După dânsul se luau,
Pe Tănislav mi-l vedeau
Şi la dânsul năvăliau;
Şi cum vântul mi-l bătea,
Părul'n sus se ridică.
Turcii, mări, cum vedeà',
Groază mare-i apucă,
Tot la fugă mi-o luà',
Un' puteau se ascundeà',
Iar Dragomir cuvântà:
— Turcilor, Spahiilor,
Ce fugiţi ca curvele
Şi nu staţi ca voinicul?
Da' voi, mie, ce mi-ţi da,
Să vi-l dau, mări, legat,
Legat şi'n butuci bagat,
Cum se poate ferecat?
Turcilor, Spahiilor,
Aşterneţi mantalele,
Şi număraţi galbenii!
Iar Turcii cum auziau,
Mântalele aşterneau,
Galbenii că numărau
Şi lui Dragomir îi dau.
Dragomir băiet de Sârb,
El banii că mi-i luà,
La Tănislav se duceà,
Paloş de pe piept luà,
La *Ovrei* că se duceà
Şi zălog că mi-l puneà,
Şapte ocà că luà,
Şapte ocà de mătasă
Să facă funie-aleasă,
Impletită 'n cinci şi'n şasă.
Frânghia că mi-o luà,
La Tănislav se 'ntorceà,
Şi el, mări, cum dormià,
Dragomir bine-l legà
Şi bine mi-l cetluià,
In mâna Turcilor l-da,
Să facă cu el ce-or vra.
Turcii, mări, cum îl vedeau,
Ei la sfat că se puneau:
Unii vorbiau să-l împuşte,
Alţii sfătuiau să-l taie
Şi să-l frigă în tigaie.
Iară Boliman-Paşà,
El din gur' aşà ziceà:
— Turcilor, Spahiilor,
Din voi toţi câţi aţi vorbit,
Nimenea nu mi-a plăcut:
Iaca eu vă dau cuvânt:
Dunărea l-a *haranit*,
El Dunărea s'o hrănească,
Dunărea să-l *chirdosească*.
Iar voi de-aicea plecaţi,
Piatră la moară căutaţi,
Intre *spete* să-i legaţi,
Drumu'n Dunăre să-i daţi.
Turcii dacă auziau,
Piatră de moară căutau,
Intre spete i-o legau,
Drumu'n Dunăre-i dădeau;
Tocma'n fundul Dunării,
In *răcoreala* apii.
Tănislav când se trezià,
Şi-odată când se *buşià*,
In faţa apei ieşià!
Iată fata Cheaşcului,
Nume-a cojocarului,
Că la Dunăre venià,

www.digibuc.ro

Cofele pentru-a spălà.
Tănislav că mi-o vedeà
Şi din gură că-i strigà :
—Fetişoara Cheaşcului,
Nume-al cojocarului,
Lasă cofele la dracul
Şi cobiliţa la altul
Şi te du la tata Cheaşcu !
Nici vorba nu mântuià,
Fata *fugulita* da,
De departe că strigà :
Alei tată Cheaşcule,
Lasă acul la dracul
Şi degetarul la altul,
Fugi la vadul Dunării
Şi scapă pe Tănislav,
Că Turcii s'au apucat,
Piatră 'n spete i-au legat
In apă l-au aruncat ;
Dela dalbe cântători,
Până la mijit de zori,
Trupul lui vărsà sudori.
Cheaşcu, mări, cum auzià,
Tot o fugă mi-o ţineà,
La Dunăre ajungeà,
Sama prin valuri luà,
Numai părul mi-l zărià.
Vârà mâna, îl prindeà,
In fata ape'-l scoteà,
Funiile le tăià,
In caic îl asvârlià,
Caicul la mal mânà.
Tănislav cum răsflà,
El din gura cuvântà :
Alei tată Cheaşcule,
Ia ada vâsla la mine,
Ca să trag odată bine !
Vâsla în mână luà,
De vreo două ori trăgeà
Şi la mal îmi ajungeà,
Caicul mi-l priponià,
Fuga la oraş plecà ;
La Ovreiul cel bogat
Gasì paloş atârnat.
El din cuiu că îl luà
Şi din gură cuvântà :
— Oi, sărace paloşel,
Eu de când mi te-am luat,
In sânge nu te-am *cruntat*.
Apoi iar, mări, plecà,
Luă uliţa dealungul
Şi crişmuţele dearândul.
Pe Dragomir l-a găsit,
Cu vedriţa plină, *rasa*,
Cu trei curve stând la masă.
Pe Tănislav de-a văzut,
Dragomir a 'ncremenit.
Tănislav mi-l judecà :
—Dragomir, copil de Sârb,
La mine ce n'ai avut,
De pe mine m'ai legat
Şi-apoi Turcilor m'ai dat ?
Şi cum, mări, cuvântà,
Paloşul în mâni luà,
Din picioare mi-l tăià,
Mi-l cioplià, mi-l *ciocârţià*,
Puţintel suflet lăsà,
Numai de se chinuià !
Iar în sfânta Vinereà,
Turcii bea la cafeneà.
Iară Boliman-Paşà,
In gândul lui ce-i venià ?
Mâna pe *ochean* puneà
Şi pe drum mi se uità,
Pe Tănislav mi-l vedeà ;
El din gur' aşà ziceà :
— Turcilor, Spahiilor,
Voi toţi beţi şi veseliţi,
De Tanislav nu gândiţi,
Că Tănislav îi coleà
Şi-a' să vie 'n cafeneà,
Pân la unul ne-a tăià !
Iar un Turc din cafeneà,
Frate-al Bolimanului :
— Poate-a fi un frate-al lui,
Că Tănislav s'a 'necat,
Sus pe Dunăre la vad.
Bine vorba nu sfârşià,
Că Tanislav îi sosià
Şi din gur' aşà-mi ziceà :
Nu-i ziceà *salamanlâc*,
Turcii nu ziceau nimic,
Ci cum la el se uità,

www.digibuc.ro

Aşà dracu-i *cremenià*.
Care cu luleaua 'n gură,
Care cu cafeaoa 'n mână.
El în Turci se repezià,
Ca un vânt cam *viforat*
Intr'un pom mândru *'n-florat;*
Cum îi pică florile,
Le picau *cealmalele*.

Negrileşti.

Şi pe toţi mi-i căsăpià,
Nici unul nu rămâneà.
Apoi la Cheaşcu mergeà,
Mâna că i-o sărutà,
Fata nevastă-i luà,
Nuntă mare că-i făceà.
V'am cântat cântec deplin,
Să ziceţi, boieri, amin!

29. Ion

La curtea lui Radu Vodă,
Multă lume-i *de*-adunată,
Stau boieri tot de-ai Mol[dovii
Şi-mi judecà pe Ion.
— Măi Ioane, fătul nostru,
Ce ţi-i murgul asudat?
De-asudat în apă dat?
Te-au gonit ori ai gonit?
Nu m'au gonit *si*-am [gonit,
Am gonit de-o ciută lină,
Ciută lină fără splină,
De pe malul Prutului,
Până 'n malul Oltului;
Când în Olt, a dat înót,
Eu cu murgul după ea,
Până 'n scara murgului
Şi'n spata voinicului.
Nu mi-l credeţi, boieri mari,
Cătaţi-l în buzunari,
Buzunare sub paftale (?)
Cătaţi-l în degeţele
Şi luaţi-i din inele;
De-un inel şi *de*-o batistă,
Că-mi are *de*-o ibovnică.
Calea de trei săptămâni,
El mi-o face în trei zile:
Una dus, una venit
Şi-una la ea de iubit.
Sănătate, boieri mari,
Să trăiţi la mulţi ani![1]

Comunic. de d-l G. Coatucerna din Zebil, jud. Tulcea; se cântă şi ca colind, cu refrenul: *Cunună de viorele!*

30. Sâiu, pârcălabul de Bârlad.

Frunză verde măcieş,
Lungu-i drumul pân'la *Eş*,
Lungu-i drumul, lungă-i [ţara,
Ba mai este şi-o carare.
Foileaua şi-o laleà,
Dar pe drum cine-mi [mergeà?
Mergeà haita de Tătari,
De Tătari, capete mari,
Şi cântau şi chiuiau,
Văile că răsunau,
Lumea că se 'nspăimântà
Şi din graiu se întrebà:
—D'alei, frate, ce mai este,
De vin Tătari făr' de veste,
Pe cai negri, ne'nstrunaţi,
De picioare *pintenaţi*,

1. Vezi raportul.

www.digibuc.ro

Pân' acù ne 'ncălecaţi ?
— Ce să fie, ce să fie,
Că-s trimişi dela divan,
Către Sâiu Moldovan,
Pârcalabul din Bârlad,
Care lumea a mâncat,
Care case a călcat
Şi biserici a spurcat
Şi neveste a legat.
Din Siret şi pân' la Prut,
Sâiu loc n'a mai avut ;
Dela Prut pân'mai departe,
Sâiu loc n'ar mai găsì,
Zilele nu l-ar slujì !
Că de rău şi de păcat,
Divanul s'a înfocat
Şi puşcaşii de-a stârnit,
La moarte l-a osândit.
— D'alei, Sâiu, pârcălabe,
Ia deschide căsuţă,
Să cercăm credinţa ta,
Să-ţi cercăm comorilè
Şi ascunzătorilè
Prin toate locurilè.
De-om aflà, de n'om aflà,
Pe tine te-om săgetà,
Dréptîn faţă, dreptîn spate,
Că eşti negru de păcate ;
Drept în faţă, drept în frunte,
C'ai pornit jălănii multe
Dela Prut şi pân' la munte.
Dară Sâiu ce-mi grăià,
Ca graià şi se văità :
—D'alei fraţi, d'alei stăpâni,
Lăsaţi-mă până mâni,
Până mâni, până poimâni,
Să desgrop comori,
Dela *cheotori*
Că bănet v'oiu da,
Şi v'oiu da din plin,
Cât ăţi pune 'n sân
Şi mai pe deasupra.
Sâiu că grăia :
— Voi tineri feciori,
Nouă crăişori,
Cu nouă surori,
Cu nouă comori,
Vouă vi le-oiu da,
Zile mi-ţi lăsà.
Puşcaşii se învoià,
Dară Sâiu ce-mi faceà ?
Uşa dacă mi-o crăpà,
Dela uşa grajdului,
Unde-aşteapta Negrul lui:
Negrule, voinicule,
Despleteşte-ţi coama ta,
Răsuceşte-ţi urecheà,
Netezeşte-ţi potcoavà,
Că pe tine şea de-oiu pune,
Văile c'au să răsune
Şi cei codri c'or huì
Şi cei hoţi ne-or fugărì.
Graià Sâiu negrului
Ce 'mplinià porunca lui.
Sâiu 'n scara cum se lasă,
A plecat Sâiu de-acasă ;
Iar în şea cum s'a lasat,
A ieşit Sâiu din sat.
Bate Sâiu, bate 'n scară,
C'ajunsese la hotar*a*.
Prutule, apă vioară,
Inegreşte-ţi apele,
Şi le umflă şi le creşte
Şi pe Sâiu-l prăpadeşte.
Ci-a purces de veste [1]
Tot în urma lui
Fiul Domnului,
Alexandru cel frumos,
Cel frumos, cel voinicos,
Pe murguţul, murg bălţat
Din grajdul din Ţeligrad,
Ia aşà' ntr'o Luni de seară,
Când păşià Sâiu din ţară,
Alexandru că-l ajunge,
Şi cu sulița-l împunge,
Dreptîn faţă, drept în spate,
Ca să-l spele de păcate ;
Şi-l ízbeşte, mări, 'n frunte,
C'aveà păcate prea multe.

1. Expresie cu acelaş înţeles ca şi «a prinde de veste».

www.digibuc.ro

Iară trupul Sâiului,
Dus-a apa Prutului,
Dusu-l-a, l-a dus în mare,
Unde şi-azi hodină are.
Cc-a fost Sâiu pârcălab,
Dela târg dela Barlad!

Cărniceni, jud. Iaşi.

31. Miorița.

...—Oiţă, *laita*,
Cu lâna *plaviţa*,
De trei zile 'ncoace,
Gura nu-ţi mai tace!
Ori iarba nu-ţi place,
Gura de nu-ţi tace?
Oiţă bârsană,
Ori eşti năzdrăvană?
Io-s mic fără mamă;
De eşti năzdrăvană,
Suie pe-o *corbana*
Şi mi-i da o taină,
Taină ca de mamă,
Fie bună, rea,
A şti inimă!
—Stăpâne, stăpâne,
Stapânaşii [1] tăi,
Cu toţi s'au vorbit,
La apus de soare
Ca să te omoare.
—Oiţă bârsană,
Cum eşti năzdrăvană,
Ia să-mi dai o taină,
Taină ca de mamă:
De m'or omorî,
Tu să nu mă 'ngropi,
De lăturea stânii,
Unde urlă cânii,
Ci tu sa mă 'ngropi,
In strunga de oi,
Unde-i joc de miei;
Iar la cap să-mi pui,
Fluieraş de soc
Să cânte cu foc;
Vântul a suflă,
Fluieru-a cântă,
Mieii s'or jucă,
Oile m'or plânge,
Cu lacrămi de sânge!

32. Micu haiducul.

După ce sar' a' nsărat,
S'au strâns boierii la sfat.
Dar de cine sfătuiau?
Tot de Micu Haiducul.
Surioara Micului,
Ibovnica Domnului,
Ea vin în pahar turnă
Şi da la boieri de bea;
Şi tot bea pân' se 'mbătă'
Şi de vorbă s'apucă'.
Dar de cine îmi vorbiă'?
Tot de Micul Haiducul;
Mâni în răsărit de soare
Fac boierii vânătoare
După paseri gălbioare,
Pe Micu să mi-l omoare.
Surioara Micului,
Micului Haiducului,
Ea cum, mâre, auziă,
Păhar din mână scăpă,
Domnul Ştefan o vedeă
Şi din gură că-i ziceă:
—Floricică floare-albastră,
Din toată ţara aleasă!
De când la mine slujeşti,
Acest semn n'ai mai făcut;
Spune-mi mie ce-ai păţit?
Surioara Micului,

1. *Ciobănaşii*, nota raportorului.

www.digibuc.ro

Ibovnica Domnului,
Ca şi focul se 'nroşià
Şi nimic nu răspundeà ;
Paharul de jos luà,
Cu pestelca îl ştergeà,
Vin într'însul că turnà
Şi da la boieri de bea.
Dete unul, dete două,
Dete patruzeci şi nouă.
Boierii se îmbătau
Şi cu toţii se culcau.
Floricica floare-albastră,
Din toată ţara aleasă,
Ibovnica domnului,
Surioara Micului,
Micului, Haiducului,
Ea din *palat* [1] că fugeà,
Sărià deal, sărià vălceà,
Până 'n munţii Crinului,
Pân' la fagul Micului,
Micului Haiducului.
Acolo cum ajungeà,
O floare [1] din fag rupeà,
In gură că mi-o puneà
Şi-mi prinse a şuerà,
A strigà şi-a fluerà,
Haiducii se deşteptà' ;
Micu sta şi ascultà,
Viersul că-l înţelegeà,
Repede spre fagi fugià
Şi din gură îi ziceà :
—Floricică, floare-albastră,
Din toată ţara aleasă,
Mă mir ce greu te-a ajuns:
Au banii i-ai isprăvit,
Au haine ai *ponosit*,
Ori boierii te-au bătut.
Surioara Micului,
Micului, Haiducului,
Ea din gură că-mi ziceà :
—Nici haine n'am ponosit,
Nici banii n'am isprăvit,
Nici boierii m'au bătut ;
Şi nu-i greu de capul meu,
Da-i greu de sufletul tău,
Că acuma pe 'nsărat,
S'au strâns boierii la sfat ;
Şi ei, mări, ce-au vorbit ?
Mâni, la răsărit de soare,
Ca să facă vânătoare,
După pasări gălbioare,
Pe tine să te omoare !
Dară Micu Haiducù',
El din gură ce-mi ziceà ?
—Las' să facă după plac,
Că *io*-s *peliţă* de drac !
Şi cum, mări, el ziceà,
El pe cal încălecà
Şi poteca mi-o luà,
Ciobănaş îmi intâlnià
Şi din gură îi ziceà :
—Măi ciobane, măi Mocane,
Na-ţi calul cu armele,
Puşca cu pistoalele,
Dăsagii cu galbenii ;
Dă-mi turma cu oile,
Ca să-mi fac nevoile.
Cum ciobanul îmi schimbà,
Fluier din mână luà
Şi din fluier că cântà,
Incât oile jucau
Şi pietrile îmi săltau.
Iară potera-mi venià :
Tot boieri şi ciocoieşi,
Tot din târgul dela *Eşi*,
Căpitanul poterii
Era Domnul Moldovii.
Bună ziua, măi Mocane !
—Mulţămesc, Domnu' Ştefane !
—De ce eşti trist, măi Mocane ?
—Eu te rog, Domnu' Ştefane,
Să-ţi împrăştii poterà,
Ca să nu-mi calce turmà,

1. De sigur : *curte*.
1. *Frunză*, nota raportorului.

www.digibuc.ro

Că de-mi calc' un mielişor,
Eu slujesc un anişor.
Ştefan Vodă se 'ndurà,
Potera împrăştià,
Iar el sta şi ispitià:
—Măi ciobane, eu te'ntreb:
Tot păscându-ţi turma ta,
N'ai văzut pe cinevà,
Călare pe-un cal bălan
Şi'n mână c'un buzdugan?
Să trăeşti, Măria Ta,
Până suflet ţi-oiu luà!
Eu sunt Micu Haiducù',
Cumnatul Măriei Tale,
Şi ţi-o spun în gura mare:
Cât am fost în haiducie,
Ai fost şi tu în domnie;
Dacă eu m'am ciobănit,
Zilele ţi le-ai sfârşit!
Cum ziceà, se repezià,
Paloş din mână-i luà
Şi capul i-l retezà!

33. Badiu şi Neculcea.

Sus pe luciul Dunării,
La scursorile mării,
Straşnic vine de-un caic
Cu postav roş învălit.
Dar cine vine în el?
Toţi Turcii dela Turcia,
Brăileni dela Braila,
Mustafa din Babadà,
Şi cu Constantin paşà,
Cu mustaţa ca racùl,
Catatura ca dracùl.
Unde da, unde nu da,
Tot de Badiu întrebà,
Până când îl nimerià.
Pe Bădeasă o 'ntrebà:
Bună ziua, Băduleasă,
Cu *statul* de jupâneasă,
Unde-i Badiu? Nu-i în casă?
De-i în casă, zi-i să iasă,
De-i în târg la carne grasă,
Trimite să vie-acasă;
De-i la vie, zi-i să vie;
De-i în cramă, mergi şi-l chiamă.
Nu-i la vie ca să vie,
Nici în târg la carne grasă:
Badiu meu doarme în casă.
Turcii, mări, cum auziau,
Ei în casă năvăliau
Şi pe Badiu mi-l legau,
Mi-l legau, mi-l ferecau,
La *duhoarea* focului,
La *piciorul hornului*,
Unde-i *pas* voinicului.
Şi pe Badiu mi-l băteau
Cu vârful *gârbaciului*,
Pe faţa obrazului.
Apoi în beciu se băgau,
Butoaiele desfundau,
Se puneau şi chefuiau;
Imi beau vinul cu vadra,
Şi rachiul cu ocà,
Până, mări, se'mbătà'.
Dară Badiu ce-mi ziceà?
Băduleasă cea frumoasa,
Cu statul de jupâneasă,
Cu ochii de curv' aleasă,
Tu să îmi ieai cofele,
Cofele ca florile
Şi cofiţa ca crăiţa
Şi să mergi la Dunăre.
Şi cine te-a întrebà,
Tu să le răspunzi aşà:
Că te duci ca să iai apă,
Turcii să nu te priceapă;
Mergi la frate-meu Niculcea
Şi îi spune păsul meu.
Băduleasa ascultà,
Cofele că îmi luà,
Cofele ca florile,
Cobiliţa ca crăiţa,
Şi ea, mări, se ducea

www.digibuc.ro

La cumnat-*so* Neculceà.
Dar Niculcea ce-mi faceà?
Bea vin şi se veselià
In pivniţa racoroasă
C'o suta cincizeci de vas*a*.
Dar el, mări, ce-mi ziceà?
Alelei, cumnata mea!
De când mă-ta te-a făcut,
Sperioasa n'ai venit!
Baduleasa ce-mi ziceà?
Sperioasă cum n'oiu fi,
Dacă de cum a 'nserat,
Rea oaste m'a 'ncunjurat:
Toţi Turcii dela Turcia,
Braileni dela Brăila,
Mustafà din Babadà
Şi cu Constantin paşà;
Cu mustaţa ca racù',
Cătătura ca dracù'!
Cumnată, cumnata mea,
Intoarce-te înapoi;
Eu oiu venì mai de-apoi.
Eu, marì, cand oiu venì,
Oiu cătà şi-oiu chiuì
Şi Turcii de te-o 'ntrebà,
Să ştii seama cum ţi-i da:
Ca-i căpitan de cirezi,
Şi-am vândut cirezilè
Ca să beau dobânzile!
Baduleasa-mi ascultà,
Inapoi se înturnà
Şi Turcii că o 'ntrebà':
—Baduleasă, prea frumoasa,
Cu ochii de jupâneasă,
Ce voinic vine la noi,
Chiuind par'ca-i la oi?
E-un capitan de cirezi:
A vândut cirezile
Şi-acum bea dobânzile.
Neculcea tot chiuià
Şi spre Turci venià, venià,
El chefos se prefaceà
Şi din gura îmi ziceà:
—Scoateţi vin cu doua oale,
Ca nici capul nu mă doare.
Turcii iar la chef pornia,
Dar Niculcea mi-şi ziceà:
Turcilor, Spahiilor,
Ia, daţi-mi un pahărel,
Să dau şi istui mişel!
Pahar în mână luà
Şi când, marì, se 'ntindeà
Şi când, mări, se plecà,
Funiile le tăià
Şi din gur' aşà-mi ziceà:
Oi, sarace, Badiule,
Te-au legat femeile!
Badiu iute se sculà
Şi din gură mi-şi ziceà:
Alei, frate Neculceà!
Ce-a scăpà, frate, de mine,
Să nu scape viu de tine.
Şi cum marì, îmi zicea,
In Turci mi se repezia
Şi taià, mări, taià;
Care de Badiu scapà,
Neculcea mi-l *popià*,
Nici unul nu ramâneà!
Imi băgà trupurilè,
De-umpleà *supaturilè*
Şi-mi taià *capurilè* [1]
Şi-mi umpleà pădurilè.
Apoi foc casei îmi da,
Lumea toată îmi strigà:
Oi, sarace Badiulè,
Cum îţi arde caselè,
Podul cu slaninilè!
Iara Badiu îmi ziceà:
—Las' să arda, ... [2].
Că ce le-am pus lângă drum,
Şi nule am pus mai departe,
Ca să am de ele parte!

1. Capuri — capete, se folosesc deopotrivă.
2. Sudalmă.

www.digibuc.ro

Variantă (fragment).

Bună ziua Băduleasă,
Cu statul de jupâneasă,
Cu ochii de curv'aleasa.
Unde-i Badiu?—Nu-i acasă.
Mi s'a dus în deal la vie!
Pe Badeasa n'o credeà,
Turcii în casa intrau,
Cu toţi în pod se suiau,
Pe Badiu mi-l căutau.
Băduleasa ce făceà?
Scara dela pod luà,
Şi afară că ieşià,
Lacat la uşă 'ncuià
Şi foc la casa puneà;
Apoi din gură grăia:
—Sariţi ca cătanele
Mi-ard cu tot casele,
Podul cu slaninile!

34. Donici.

Pe sub parul cel rotat
Este-un pat mare'nchingat,
Zace Donici, zace greu,
Păzească-mi-l Dumnezeu!
Şi de mult zace, măi frate!
—Noua ani şi jumatate
Şi noua zile de vara,
Noua zi' de primavara,
De când şade mort afară.
Pentru dànsul n'a fost vara,
Primavara primăvara,
Ci tot numai viaţ' amara!
Toata lumea l-a uitat,
Numai sora Ancuţă,
Ancuţă ibovnică,
—D'alei soră surioară,
Mută-mi perna la picioare,
Să mă vadă sfântul soare;
Sa mă vadă sfânta luna,
Să-mi para ziua mai bună;
Să ma vada stelele,
Cari-mi ştie zilele!

35. Tudor şi Vochiţa.

Foaie verde şi-o laleà,
N'avù maica ce lucrà,
Miercurea şi Vinerea,
Când bea' Turci 'n cafeneà,
Pe Tudor îl însurà,
Când mustaţa-i înfierà.
Frumoasă nevastă-i da:
Fata unui Turc bogat,
Nepoţica de 'mpărat,
Pe Vochiţa cea frumoasă,
Pe Vochiţa cea aleasa!
Iară Turcii, *sălnicli*
Purtau pizmă Vochiţii,
Ca de mandră ce erà,
Mi-o chemà şi Vochiţà,
Muriau Turcii după ea!
Dar cu Tudor ce faceau?
La greu *haraciu* mi-l puneau:
Tot pe lun' o pungă plina
Şi suta pe saptămană;
Şi pe ani burduf de bani!
Şi-a căutat şi tot le-a dat,
De haraciu tot n'a scăpat;
Nici haraciul nu-i plătit,
Nici cu Turcii *paciuit!*
Dara Tudor tot aveà,
Şi aveà, mărì, aveà,
Şapte mori pe sub pământ,
Cari măcinau argint,
Cu morar, cu *merticar*,
Fete ce carau la car.
Şi-a căutat şi tot le-a dat,
De haraciu tot n'a scăpat;

www.digibuc.ro

Nici haraciul nu-i plătit,
Nici cu Turcii păciuit!
Dară Tudor tot aveà,
Şi aveà, mări, aveà
Cam cinci sute de berbeci berci,
Cu coadele *prepeleac*,
Cu lâna până pe poale,
Şi la cap cu patru coarne;
Dela coadă pân' la coarne
Erau douăspre'ce palme;
Cu lânele poleite,
Cu coarnele zugrăvite,
Tot bătute'n pietre scumpe;
Şi-a cătat şi tot le-a dat,
De haraciu tot n'a scăpat;
Nici haraciul nu-i plătit,
Nici cu Turcii păciuit!
Şi Tudor că mi-a rămas
Numai cu murgul din grajd.
El pe murg a 'ncălecat
Şi la Vodă c'a plecat.
Şi la poartă c'ajungeà
Şi la poartă că băteà.
Ştefan Voda auzià
Şi la dânsul că-l chemà.
Iar Tudor ce-i cuvântà?
Ştefane, Măria Ta,
Ascultă-mi plânsoarea mea:
Ori să-mi dai şi mie carte,
Ori să-mi faci pe loc dreptate;
Că Turcii m'au calicit
Şi la tine c'am venit.
Ştefan Vodă-l ascultà
Şi milà i se faceà,
La hotare-l trimeteà,
Ca acolo el să stea;
Şi de zeciuelă-i da.
Iară Tudor ce-mi făceà,
Să-şi întoarca averea?
Găsià turmele turceşti,
Le scrià moldoveneşti;
Cât aduceà lumea toată,
Tudor i-aduceà odată,
Iar cât i-aduceà o ţară într'o vară,
Tudor i-aduceà 'ntr'o sară.
El la Ştefan că venià,
Socoteală că-i făceà
Şi de dăruit îi da:
—Tudore, e-a ta isprava,
Şi te laudă Suceava,
Iară eu îţi daruesc
Parte 'n divanul domnesc.
Dară Tudor ce faceà?
Lui Ştefan că-i mulţămia
Şi acasă că pornià,
Să 'ntărească porţile,
Să gătească' ocoaiele,
Ca s'aducă turmele.
Tudor merge-o saptamână,
Acasă cum ajungeà,
De sete ce îi erà,
In casă nu mai intrà,
Ci la beciu ca îmi intrà,
Poloboacele 'ncercà;
Cercà unul, cercà doua,
Cercà patruzeci şi noua.
Tudor că se îmbătà,
Se culcà şi adormia.
Foaie verde şi-o laleà,
N'aveà mă-sa ce lucrà,
Miercurea şi Vinereà,
Că păcatul o 'ndemna
Şi în casă ce vorbià?
—Oleleo, noră Vochiţă,
Tudorel, Tudor s'a dus,
La scaun domnesc în sus.
Şi de când, mări, s'a dus,
Noi la masă nu ne-am pus,
Vin din beciu n'am mai adus!
Foaie verde şi-o laleà,
Vochiţa masa 'ntindeà,
Mă-sa 'n beciu se repezia,
Pe Tudor că îl gasià,
Dar de loc nu-l cunoşteà.
Iute 'n casă se 'ntorceà,
Pe Vochiţa o mustrà,
Iacăta ce îi ziceà:
—Ziceai, curvă, către mine,
Că n'ai ibovnic pe lume!

www.digibuc.ro

Iar Voichița se jură
Că n'are pe nimeneà.
Dar soacră-sa n'o credeà,
Și la ea că se răstià:
—In beciu ți l-oiu arătà!
In beciu ele se duceà',
Iară Tudorel dormià,
Vochița-l *sămaluià*
Și din gur' așà-i grăià:
Mult îi nalt și subțirel,
Seamănă cu Tudorel!
Bine vorba nu sfârșià,
Șireangu 'n gât îi asvârlià,
Pe Tudor îl spânzurà.
Iar maică-sa ce făceà?
După ce mi-l omorà,
Afară că îmi ieșià.
Iar mocanii tot strigà':
Hai, cucoane, Tudorè,
Hai, da-ne simbriilè,
Și-ți primește turmelè.
Iar mă-sa le răspundeà:
—Pe Tudor nu l-am văzut,
Nici de el n'am auzit;
De nouă zile de vară
Și nouă de primăvară.
Iar mocanii ce ziceà'?
—Cată-l c'a fi undevà;
Poate-i în *pimnita*, *bat*,
Că-i calul de gard legat!
Bine vorba n'ascultà,
Și în beciu se repezià,
Pe Tudor mi-l cunoșteà
Și șireangul că i-l scoteà,
Să se 'ncerce a-l învià.
Și maica se spânzurà,
Iar Vochița mi-l bocià,
Valea toată răsunà.
Pe urmă se spânzurà,
Ca să cunoască satùl,
Cum se șterge păcatùl;
Să se afle 'n Țarigrad
Și la pașa Abdulah!

Negrilești.

38. Costea.

Azi e Luni și mâni e Marți,
S'a dus Costea la Galați,
Să iea sare la mioare',
Târâțe la *plecatoare*,
Bolovani pentru cârlani
Și ițari la cei ciobani
Și ciobote la scutari.
Ceața, ceață, neguriță
Și-i o turmă de oița!
A scos Costea oile,
Ca să pască văile
Și-a umplut poienile
Și toate vâlcelele
Cu ciobanii dela oi
Și vreo câțiva ciobănei.
Ce s'aude 'n depărtare?
Strigă Costea 'n gura mare,
Ca să strângă oile,
De prin toate văile,
Să le-adune, să le strângă,
Și să i le-aducă'n strungă.
Ciobanii cum auziau,
Vaile că împănau,
Oile că le strângeau
Și la stâna că plecau,
Câte unul, câte doi,
Ca mocanii dela oi.
Ei în strungă le mânau
Și pe toate le mulgeau,
Nici una nu rămâneà,
Dară lapte nu ieșià!
Nu ieșià lapte 'n măsură,
Nici cașul la uscătură,
Nici urda la frecătură.
Iară Costea ce ziceà?
—Nu știu: Fulga mi-a fugit,
Ori Dolca mi-a *geluit*.
Mi-a luat *mânzarile*
Și mi-a lăsat *stărpele*;
N'a luat numai o oaie,

www.digibuc.ro

Ca s'o puie, s'o despoaie,
Şi-a lăsat numai mânzări.
Ca sunt bune de frigări.
Costea'n stână că intrà,
Toţi mocanii că fugeà',
Câte unul, câte doi,
C'aşà-s meşterii la oi;
Numai unul rămâneà
Şi sfat bun lui Costea da,
Un strungar, un *ceunar*,
Numai unul s'a aflat
Mult îi negru şi-afumat
De bătaia fumului,
De coada ceaunului.
Nu-s' cum, dracul, că şedeà
Cam pe-o *vână*, cam pe-o *vână*
Şi sfat bun lui Costea da,
Iaca, mări, ce ziceà:
Alei, Costeo, ce ai tu,
Ca eşti frate cu dracù'!
Nu-i vina mocanilor,
Nu-i vina strungarilor,
Nu-i vina scutarilor
Şi nu i vină de departe,
Ci îi vina Dolcăi, frate!
Că Dolca, câteà bătrână,
A mâncat, s'a săturat,
După stâna s'a culcat,
Sama de oi n'a luat.
Iară Costea ce ziceà,
Costea, mări, ce făceà?
Pe-o movila se şuià,
Din degete şuierà,
Şi toţi cânii mi-i strângeà.
Chiu! odată, mocaneşte,
Chiu! odată haiduceşte;
Şi câinii ca auziau
Şi la dânsul că veniau,
Câte unul, câte doi,
C'aşà vin cânii la oi.
Iară Costea ce-mi făceà?
Pe toţi cânii mi-i *ferià*
Şi pe Dolca mi-o prindeà,
După ceafa mi o luà,
Cu *baltagu*-o *baltagià*
Şi frumos o judecà;
Se faceà a o scăpà,
Dupa dânsa se luà.
Iar Dolca cum se vedeà
Scăpată dela beleà,
Ca şi vântul se pornià,
Prin toate dumbrăvilè,
Prin toate poienilè,
Pân' ce oilc-a gasit,
La ceardacul parasit,
Oile iarbă pascând
Iar pe Fulga oi frigând:
Una aveà în frigare
Şi vreo zece în căldare.
Cum vedeà, se repezià,
Pe Fulga mi-l sfâşià,
Oile că le luà
Şi la stână le-aduceà;
Aşà seamă Dolca-şi da!

Negrileşti.

37. Coste.

Foaie verde şi-un bujor,
Coste, frate Costişor,
Coste-i var al lupului,
Nepoţel al ursului,
Frate bun al codrului,
Tata bun saracului,
Din ţara munteanului!
Foaie verde leuştean,
Vine Coste de pe deal
Călare pe-un negru cal,
Din ţigară fum tragând,
Buzduganu'n sus săltând;
Buzduganul arătà,
Ciocoii se 'nspaimântà',
Pe răi frica-i cuprindeà.
Pe cari Coste îi gasia,
El de gât mi-i apucà
Şi frumos mi-i judecà.

www.digibuc.ro

De *turloaie*-l apucà,
Şi de câni se apărà,
Pânà, vere, nu suflà.
Iar dacă nu mai suflà,
El de murg ca mi-l legà,
Şi în codru mi-l duceà
Unde Coste stapânià,
Un lemn la vârf ascuţià
Şi-acolo îl înfingeà
Ş'-l lăsà şi-l tot lăsà,
Pânà corbii ca veniau
Şi din stârv se ospătau!
Foaie verde popuşoiu,
Nu erà Coste ciocoiu,
Nu-mi erà nici *Grecoteiu*,
Ci-mi erà om ca şi noi,
Nu cu unul, nu cu doi,
Ci vreo cincisprezece, măi!
El nu facèà strâmbatate,
Ci făceà numai dreptate.
Pe ciocoi îi omorà,
Pe saraci îi miluià;
Erà frate robului,
Şi duşman ciocoiului.
Pe rob el că-l miluià,
Miluià cu ce puteà;
Pe ciocoiu de mi-l prindeà,
Zilele i le sfârşià.
Când baiet se ridicà,
La un ciocoieş slujià,
Dară plată ce-mi luà?
Nu-mi luà mai nimică,
Ba luà, dar ce luà?
Mi-l băteà de-l omorà!
Când flăcău s'a ridicat,
Şi de ciocoi a scapat,
El în codru a intrat.
Pe cioco u de mi-l prindeà,
De averi îl jupuià
Şi pe sarac miluià,
De mi se duceà vestea,
De ce-mi tot făceà Costeà,
In cea ţară românească,
Ba şi cea ardelenească!
Foaie verde şi-o aluna,
Are Coste casa buna,
Are casă 'n codru mare,
Că erà frate mai mare.
Şi iar verde şi-o lalcà,
El în codru ca traià,
Unde el stapân erà.
Pe ciocoi îi omorà,
Şi pe Greci îi prapadià,
De mi se ducea vesteà:
Coste, văr al lupului,
Nepoţel al ursului,
Frate bun al codrului
Şi tat' al săracului!

38. Păunaş.

Pe sub deal, pe sub pădure,
Se duce-o nevastă 'n lume,
Izgonită de barbat,
Cu pruncul ne'ncreştinat! [1]
Pruncul plânge, maica zice:
—Taci, fiule, nu mai plânge,
Ca te-aud hoţii din lume,
Şi la sat dac' om ajunge,
Te-oiu scăldà în lapte dulce.
Bine vorba nu-mi sfaşià,
Păunaşu ca-mi ieşià,
Şi din gur' aşà-i zicea:
—Hai cu neica 'n haiducie,
Ce-oiu câştigà sa-ţi dau ţie;
De-oiu câştigà mii de lei,
Cu toţii să fie-ai tăi,
Să-ţi facı salba şi cercei!

1. Se scot trei versuri cari par străine de cântec:

Of, Doamne, tare-i păcat,
De femeia cu bărbat
Ce-şi face amurizat!

www.digibuc.ro

Dar pruncuţul ce să-l fac,
Că nu-i nici încreştinat
Şi-s gonită de bărbat?
—Mărio, de pruncul tău
Ingrijeşte Dumnezeu;
Fă-i leagăn şi pune-l sus!
Ploaia din cer l-a plouă
Şi pe el că l-a scăldă,
Vântul că l-a legănă,
Zânele pe-aici or trece
Şi la el că s'or întrece
Şi din gură l-a *'ndopă*
Şi cu ap' l-a adăpă!

Negrileşti.

Variantă (fragment) 1.

Hai Mărină 'n haiducie,
Ce-om *câşligă* ţi-oiu da ţie;
De-om câşligă mii de lei,
Cu toţii să fie ai tăi,
Să-ţi faci salbe şi cercei;
De-om câşligă boi şi vaci,
Cu dânşii tu să te 'mbraci!

Variantă (fragment) 2.

Foaie verde rug de mure,
Pe sub deal, pe sub pădure,
Se duce-o nevastă 'n lume,
Izgonită de bărbat,
C'a avut amurizat!
Pruncul plânge, mă-sa-i zice:
—Taci, puiule, nu mai plânge,
Că acasă de te-oiu duce,
Te-oiu scăldă în lapte dulce!

Slobozia, jud. Ialomiţa.

Varianta 3.

Pe cel deal, pe cea pădure,
Se duce-o nevastă 'n lume,
Cu pruncuşorul pe mână,
Cu pruncul ne'ncreştinat,
'Creştinat şi lepădat,
De trei zile ne'nfăşat,
De vreo lună nescăldat;
Ea se roaga n gura mare:
—De-ar da Dumnezeu racoare,
Să miroase tot a floare,
Cât ţine pădurea mare;
Să-mi faci, Doamne, aripioare,
Să mai ies la lumea mare,
Să dau plodului mâncare!

Tg.-Ogna.

Varianta 4.

Foaie verde rug de mure,
Pe sub deal, pe sub pădure,
Se duce-o nevastă'n lume,
Horopsita de bărbat,
Cu pruncul ne'ncreştinat.
Doamne, tare-a fi păcat,
Că-i de-o lună nescăldat!
Dar pe la mijloc de luncă,
Incepù pruncul să plângă:
—Taci cu mama, nu mai plânge,
Că ne-aud hoţii din lunce!
Nici vorba n'au isprăvit
Şi hoţii au şi sosit
Şi din gură i-au grăit:
—Oi, săracă nevestică,

www.digibuc.ro

Hai cu noi în haiducie,
Ce-om câşligà ţi-om da ţie;
De-om câşligà mii de lei,
Juruiţi să fie-ai tăi.
Dar pruncului ce i-oiu face?
- Să-l legam de o gârneaţă:
Gârneaţa s'a scuturà,
Pruncul ţi l-a legăna;
Ploile când or plouà,
Pruncul tău ţi l-a scăldà!

39. Ioviţă.

'N-munţii Chilimbarului,
La chilia lui Novac
Lui Novac, Baba-Novac,
Inăuntru 'n chiliuţă,
Mândra masă stă întinsă.
La dânsa cine şedeà?
Şedeà bătrânul Novac,
Ce băgà boieri în sac,
Şi cu fiu-său Iovan,
Taie boieri în divan,
Şi cu fiu-său Ioviţă,
Taie boieri pe uliţă.
Dară fiu-său Ioviţă,
Nici nu bea, nici nu mâncà,
Numai cheful lor stricà.
Şi tot sta şi se gândià,
Nimeni seama nu-i luà,
Numai bătrânul Novac,
Că-i de piept cam *greţanat*,
De spinare cocoşat,
Par'că-i dracul pe uscat.
Pe Ioviţă mi-l vedeà
Şi lui seama i-o luà
Şi din gură că-i ziceà:
Măi Ioviţă, dragul tatei,
Nici nu bei, nici nu mânânci,
Numai chefuri mândre strici.
Ieşi afară, mâni frângând,
Intri'n casă chef stricând;
Ori straiele-ai ponosit,
Ori galbeni ai isprăvit,
Ori cal bun că ţi-a *statut*,
Ori ţi-i vremea de 'nsurat,
De gândul te-a 'mpresurat?
Spune, taic', adevărat!
Iar Ioviţă răspundeà,
Răspuns taică-său că da:
—Taică, tăiculiţă draga,
Eu straie n'am ponosit,
Nici galbeni n'am ispravit,
Nici calul nu mi-a stătut;
Câtu-i Prutul de cotit,
De trei ori l-am ocolit,
Ibovnică mi-am găsit,
Chiar pe fata Turcului,
Nepoţica Rusului,
Că-i fată de Turc bogat,
Nepoţică de 'mpărat,
Minţile mi le-a furat!
Iară Novac ce-mi ziceà?
- Taci tu, tată, mai Ioviţă,
Nu te, dragă, supără,
Du te, tată, şi ţi-o iea!
Tot în sfânta Vinerea,
Când beau Turci 'n cafeneà.
Intră, tată, la cămară,
De-ţi dă faţa cu *ghileala*,
Şi te 'mbracă muiereşte,
Te rade pe cap turceşte!
Iar Ioviţă ce-mi făceà?
Pe tat'-său cum auzià,
Cu ghileală că se da,
Muiereşte se 'mbrăcà
Şi la grajd că alergà
Şi murgul că-l *înşelà*
Şi pe el se asvârlià,
Tot o fugă că duceà,
Pân' la casa Turcului,
Turcului, *Cadiului*.
Acolo cum ajungeà,
El pe fată mi-o zărià;
Se plimbà prin grădiniţe
Cu cincizeci de robuliţe,

www.digibuc.ro

Cu cincizeci de veri *primari*,
Tot feciori de solimani.
Cu nepoți și nepoțele,
Lasă raze (?) ca și ele!
Și pe el cum îl zărià,
De foc mare s'aprindeà,
Floricele adunà,
Bucheţele le facèà
Și la gard dacă venià,
Lui Iovița i le da.
Iovită se pricepeà,
Mâna 'n *colan* îi puneà,
Și pe murg o aruncà,
Pinteni calului că da,
Spre chilia lui Novac,
Lui Novac, Baba-Novac;
Dar o roabă ca vedeà,
Și fugì la cafeneà,
Vestea Turcului s'o dea.
Iar Turcul cum auzià,
Da cafeaua la dracùl
Și ciubucul la altùl;
Iute 'n grajd ca alergà
Și pe șarga alegeà,
Ca-i cu coama cam sburlita,
De picioare rasucita,
Și *sburateca* la fuga.
El pe ea încălecà,
Fara frâu și fără șeà
Și fugeà în goana lungă,
Pe Iovită să-l ajunga.
Iara Novac ce faceà?
Cu ochiana se uità,
Pe Iovită îl vedeà,
Cum Turcul îl ajungeà;
Cârja 'n mână că-și luà,
Și cu ea, mărì, plecà,
Inainte le ieșià,
Lui cuscru-sau îi ziceà:
Ho,ho,ho!,cuscre *cadriu*,
Ce sperii pe fiii tăi,
Fiii tăi, copiii mei?
Tinerii fac vrăjbile,
Bătrânii fac pacile;
Noi, cuscre, să ne'mpacam,
Și dintr'un pahar să bem!
Iar Turcul îi răspundeà:
—Călugare, piaza rea,
Cin' te-a scos în calea mea!
Ori păcate grele—a mele,
Ori zile sfârșite-a *tele*.
Iar Novac se mânià
Și la el se repezià,
De pe cal ca îl trântià,
Cu carja-l *blagoslovia*,
Pâna Turcul nu suflà.
Și apoi se apucà,
Cu țarâna-l invalià,
Buna pace că facea!
Și pe șarga mi-o luà,
Lui Iovit-o aduceà,
La chilie ajungeà!
Iara fata Turcului,
Turcului, cadriului,
Pe Novac îl întrebà,
De-i fost pace ori ba:
Noră, nora, fata mea,
Cu tat-to, m'am întâlnit,
Bună pace am făcut,
Pâna 'n verdele pământ!

40. Copilul român.

La cele trei movilițe
Sunt înfipte trei sulițe:
A lui Din, a lui Costin
Și-a Copilului român
—Biserica din Sahastru
Au făcut-o grajd de cai;
Icoanele cele mari,
Le-au făcut *corlați* de cai,
Iar cele mai mititele,
Mi le-au făcut scăunele,
De stau Mârzacii pe ele
A zis Copilul român:
—Nu mi-i ciudă de alta,
Cât de Maica Precistà,
Lăcrămeaza, sărmană!
Du-te frate, numai tu,

www.digibuc.ro

Tot prin steaguri şi şireaguri.
De-i vedeà că sunt o mie,
Numai bine ţi-ajung ţie;
Dac'or fi vreo cinsprezece,
Veste nouă ne trimete.
—Nu-s o mie, două, trei,
Da' sunt câmpuri înnegrite,
De Tătari acoperite.
Sta pe loc şi se mirà,
Ruş'nea îl cuprindeà,
Inapoi nu se 'ntorceà,
Ci 'nainte că pornià;
Trei cruci mari că îşi făceà
Şi 'n Tătari ca s'aruncà.
Pe-unde mergeà drum făceà,
Şi tăià, mări, tăià,
Negrileşti.
Tăià mii nesocotite
Cu Tatari împodobite (?).
Şi trei zile că taià,
Nici unul nu ramâneà.
Inapoi că se 'ntorcea
Şi cu fraţii se 'ntâlnià
Şi din gură ca ziceà:
—Dumnezeu cel bun ne ţine
Şi pe voi ca şi pe mine;
Ce-am văzut, ce s'a 'ntâmplat,
Ochii mi s'au turburat,
Trupu'n mine s'a 'ncordat,
Sabia mi s'a 'ngroşat,
De sânge roş, închegat!

41. Popovici şi Savina.

Foaie verde şi-o laleà,
Popovici când se 'nsurà,
Pe Savina o luà,
Cu socrii ca se 'mpăcà,
La socri ca sa o duca
Pe iarna de nouă ori,
Ca-s mai multe sărbători,
Şi pe veri de două ori,
Că-s mai multe lucrători.
Iată, mări, Popovici,
Care poarta *bernevigi*,
Cu cracii de zece coţi,
Cari ne-am mirat noi toţi,
Cu *turii* de doisprezece,
Se fac douazeci şi doi,
Care ne am mirat şi noi.
Şi-am zis verde şi-o laleà,
Popovici ce îmi tăceà?
Aminte îşi aduceà,
De vremea care erà,
S'o ducă la soacră-sa.
—Alelei, Savina mea,
Ia, apucă-te să-mi faci,
Să-mi faci mie doi colaci,
Doi colaci tot din doi saci,
Pentru doi cumnaţi burlaci.
O *pupaza* dintr'o merţă
Şi-un covrig dintr'un *meştic*,
Pentr'un cumnăţel mai mic.
Iar Savina ce faceà?
Poalele 'n brâu îşi puneà,
Mâneci albe *sufleà*,
De frământat s'apuca,
Şi făceà cum îi zicea.
Impletitul ispravià,
In cuptor îl asvârlià,
Şi-l lasà până coceà.
Din cuptor ca mi-l scotea,
In *dasaga* mi-l puneà,
Ca să-l duca maică-*sa*.
Popovici ce mai faceà?
Invălià puşca 'n mantà,
Ca să n'o vadă lumeà,
Pe Savina mi-o luà
Şi 'n *socrie* ca plecà.
Merge, merge, cât mergeà,
Şi în codru ajungeà,
Şi urît i se faceà
Şi Savinei îi ziceà:
Savină, Savina mea,

www.digibuc.ro

Eu de când mi te-am luat,
Un cântec nu mi-ai cântat.
Ia începe a cântà!
Cânt' un cântec bătrânesc,
Şi cu glasul muieresc,
Că de-acela eu doresc.
—Ba, Popovici, n'oiu cântà,
Că eu dac' oiu cuvântà,
Hoţii că s'or deşteptà,
De pe noi ca s'or luà;
Pe mine m'a auzì,
Păunaşul codrului.
Şi la mine c'a venì,
Pe tine te-a omorî.
Cântă, neică, nu tăceà,
Te lasa 'n nădejdea mea!
Iar Savina ascultà,
Şi glasul că şi-l *dregeà*,
Şi 'ncepeà, mări-a cântà;
Codrii că îmi răsunà',
Păunaş că se trezià
Şi la dânşii că venià,
Cu Popovici se 'ntrebà:
Ce mi-ai luat nevastà?
Când eram de şapte ani,
Intr'o cămeşă dormiam;
Eu de şapte, ea de şapte,
Ca porumbii ne iubiam!
—Ba eu ştiu că este-a mea,
Că mi-a dat-o soacră-mea,
Să fac cu dânsa ce-oiu vrea,
Ca omul cu femeià!
Dar Păunu ce-mi ziceà?
—La lupta să ne luptăm,
Şi cine a dovedì,
Acela bărbat i-a fi!
In sabii să ne tăiem,
Ori la braţe ne luăm?
—Hai la luptă,
Că-i mai dreaptă,
Şi-i de Dumnezeu lăsată!
Ei la luptă se luau;
Decuseară până 'n cină,
Trupul lor n'aveà hodină.
Dela cină, până 'n zori,
Trupul lor varsă sudori.

Dar Popovici ce făceà?
Bernevigii deslegà,
Pe Savina încercà.
Dar femeia poale lungi,
Poale lungi şi minte scurtă,
Şi de minte neajunsă,
Către Popovici privià,
Tăceà mută şi s'uità.
Popovici iar că-i grăià:
Savină, drăguţa mea,
Ia, leagă tu *bârneţùl*,
Că ma *mânca* păgânùl!
Ba eu nu ţi l-oiu legà,
Că cine a dovedì,
Tot bărbat al meu va fi!
Popovici se mânià,
Cu dinţii se repezià,
Birnevigii ridică,
Şi-odată se opintià,
Pe Păun mi-l doborà
Şi capul i-l retezà,
Şi grămadă mi-l făceà,
La Savina se 'ntorceà:
—Savină, lele Savină,
De azi nu mai vezi lumina!
Cum ziccà, se repezià,
Şi capul mi-l rătezà,
Cu Păun tăceà grămadă,
Cu Savina faceà vârf.
Dară semn ce îmi luà?
Luà *coada* şi urechea,
Şi la socru-seu plecà.
Şi mergeà, cât mai mergeà
Şi la socri ajungeà.
Bună ziua că le da
Şi la masa se puneà.
Nimeni sama nu luà,
Numai biată soacră-sa.
De Savina întrebà:
Unde este Savina?
Popovici că răspundeà:
—Savina-i în poieniţă,
Face vârf la o căpiţă;
Dacă nu crezi că-i aşà,
Na coadà şi urecheà!

www.digibuc.ro

42. Calul împărătesc.

Ci-c'a fost un împărat,
Mare, mândru, luminat,
Şi avea un cal frumos,
Cu păr negru, *stralucios.*
Când încălecà pe el,
Se simţià mai tinerel;
Când pe el încălecà,
Lumea toată se mirà,
Inainte îi ieşià,
«Să trăeşti!», aşà-i strigà.
El la slugi că poruncià:
De cal bine să 'ngrijiţi
Şi ca ochii să-l păziţi,
Că de nu l-ăţi îngriji,
Vai şi-amar de voi va fi;
Unde stau picioarele,
V'or sta căpăţinele!...

Impărate, luminate,
Fă cu paloşul dreptate;
Noi fugarul l-am pierdut.
In vârtejul vântului,
La capul pământului.
Impăratul ce zicea?
Nouă ani nu vă opriţi,
Nouă nu vă hodiniţi;
Pân' ce calul l-aţi găsi,
Vai şi-amar de voi 'a fi!
Iară cine l-a găsi,
A lui bună parte-a fi:
Dăruită lui să-i fie
Jumătate 'mpărăţie,
De nevastă 'mpărăteasă
Mândră, mândră şi aleasă!...

43. Doncilă.

Ce pricină minunată,
Nepricepută de lumea toată,
Ca aşà, nouă ne scrie
Pe la domni şi 'mpărăţie;
Pe la domni, pe la 'mpăraţi
Şi la cine-s mai bogaţi![1]
In oraş la Boligrad,
Nimerit-a, poposit-a,
Şi din lume a picat,
Un harap negru, buzat,
Doamne, tare-i *spaimântat!*
Gros e cât un poloboc,
Şi barbi-i cât grapà,
Cu o gură cât o şură
Şi un nas cât un *dubas.*
Cu ochii cât talgerul,
Cu capul cât ciubarul.
Şi cum, mări, a picat,
La domnie a plecat;
Domnia s'a 'nspăimântat
Şi ce-a cerut, ea i-a dat.
De toat' casa, vaca grasă
Şi-un cuptor de pită caldă
Şi una bute de vin
Să-i fie cheful deplin;
Şi pe sar' o fată mare,
Să nu-i fie supărare.
Câte fete 'n Boligrad,
Toate rândul şi-au făcut
Şi Ilinca c'a venit,
Surioara lui Doncilă,
A lui Doncilă bolnav,
Şi venià, şi cum venià,
Ea de masă se gătià,
Mâneci albe sufiecă,
Pâne albă frământà,
Harapului ca să dea!
Ea din sâtă că *satià,*
Din ochi negri lăcrămà.
Iar Doncilă mi-o vedeà,
Şi din gură cuvântà:
Soră, soră Ilincă,

1) Versurile 1-6 sunt începutul unor urăţii şi se rostesc singure drept cântece de stea sau pe lângă cântecele de stea.

www.digibuc.ro

Tu din sâia că sâtezi,
Din ochi negri lăcrămezi;
Poate ţie ţi-s urît,
Pe mine te-ai năcăjit:
Ni la cap, *ni* la picioare,
Ni la umbră, *ni* la soare,
Mutându-mi perinioare!
Mie nu mi s'a urît,
Mutându ţi pernişoară,
Ni la cap, ni la picioare,
Ni la umbra, ni la soare,
Dar eu, frate, am păţit,
Lucru ne mai auzit.
În oraş la Boligrad,
Uite, frate, ce-a picat:
Un harap negru buzat,
Ş' mănânca, *seceleşte*
Şi bea de nu se trezeşte
Şi fete mari ca pofteşte.
Azi îi una, mîni îi alta,
Păr' veni şi rîndul meu,
Frate, ce-oiu să mă fac eu!
Iar Doncilă ce-i ziceà?
—Sora, nu te supără,
Că de harap te-oiu scapà.
Intra, soro, 'n grajd de piatră
Şi scoate pe roibu 'ndată;
Mergi la iasla roibului,
Roibului, nebunului,
Care eu mi l-am crescut
Cu pâne de nouă ani,
Uscată în buzunari;
De capastru sa-l apuci
Şi la mine sa l aduci.
Ilinca mi se lăsà,
Pâne nu mai framantà,
Harapului ca sa dea,
Şi la grajd că se duceà,
Şi la iesle că mergeà,
Pe roibu' ca mi-l scoteà,
Lui Doncila-l aduceà.
Iar Doncilă ce ziceà?
—Intră, soro, la camară,
Şi alege-un buzdugan
Nici prea mare, nici prea mic,
Numai bun pentr'un voinic:
De-o sută cincizeci de-ocà.
Ea 'n cămară ca mergeà,
Buzduganul ca să-l iea,
Dar dânsa nu mi-l puteà,
Nici de jos a-l ridicà.
Lui Doncilă îi spuneà,
Iar Doncila ce-i ziceà?
Ia îndreaptă-i coada'n coace,
Ştie Doncilă ce-a face!
Şi cu degetu-l luà,
Ş în târg îl asvârlia,
Pe suliţă *sprijinià*
Şi pe cal încalecà.
Iară roibul nechezà,
Domnia ca auzià,
Şi cu toţi' aşà vorbià':
—I-auzi, Doncilă trăeşte,
De harap ne mântueşte!
El în târg că îmi plecà,
Şi roibul ca nechezà;
Iară Doncilă oftà
Ş' cu murgul lui graià:
Hai, hai, hai, murgule hai,
Huide la dreptate,
Sa fac în cetate,
C'aşa eu gandesc,
Lucru-i creştinesc,
Lucru-i voinicesc!
Iar Doncila greu gemând,
In suliţa sprijinind,
In lumina lumânărilor,
In umbra dughenelor,
La cafeneà [1] ajungea,
Unde harapul trageà
Ş' lui Harap îi zicea:
Mai cumnate, harapè,
Masa de mult s'a gatit,
Vinul ţi s'a *racit*,
Bucatele s'au răcit

1) De sigur: *han*, deşi cuvânt foarte cunoscut.

www.digibuc.ro

Şi soră-mea ţi-a venit.
Harapul cum auzià,
El pe cal încalecà,
Tainul ca să şi-l iea.
Iar Doncilă ce facea?
Alaturea se trăgeà,
Până scară, lânga scară,
Şi dârlog, lânga dârlog,
Până bine îi venià,
Cu paloşul mi-l izbià
'N *linguricea* pieptului,
In casa sufletului,
Unde-i *pas* voinicului.
Şi capul i-l retezà,
După cal mi-l prăvălià
Şi cu carnea zid faceà,
Sângele de mi-l *iezià*.
El oraşul că scăpà
Negrileşti.

Şi cu el pe sora-sa.
El acasa îmi mergeà,
Vestea soră-sei spuneà
Şi din gură îi ziceà:
Alei, soră, Ilinco,
Hai soră, mă primineşte
Şi de moarte mă găteşte,
Şi-mi fa straie trupului,
După frunza codrului!
Soră-sa îl priminià,
Straie 'n grabă că-i făceà,
Cum Doncilă îi spunea!
Doncilă, Doncilă,
Om cu mare milă!
El pe pat ca se 'ntindeà,
Lumânarea-şi aprindeà,
Cu lumea că se iertà,
Apoi sufletu-şi dădeà!

44. Pârlici.

Foaie verde clocotici,
Sărmanul, bietul Pârlici,
S'a dus, neică, de pe-aici!
Şi s'a dus la sămănat
Intr'a lor că s'a bagat (?)
Intr'o crişmă mi-a intrat,
Şapte lei că mi-a luat,
Cararea c'a apucat,
La Strătica a plecat.
El în uşa că bateà
Şi din gur' aşà-i strigà:
Strătico, *amanta* mea!
Deschide, ma rog, uşà,
Că *io*-s voinicul Pârlici,
Care te-a scăpat de Turci:
Deschide uşa, Strătică,
Şi să-mi fii de ibovnică.
Iar Stratica auzià,
Drumul la uşă dădeà,
Şi Pârlici ca îmi intrà,
La masă drept că trăgeà,
La chefuit se puneà,
Cu Stratica se iubià,
Până, vere, ameţià
De vin şi de Strătică.
El pe pat că se puneà
Şi îndata adormià.
Iar hoaţa de Strătică,
La potera-l dăruià;
Potera-l încunjurà,
Unul drept la el intrà
Şi din gur' aşà ziceà:
Dă-te, tu, Pârlici legat,
Ori stăi de armă 'mpuşcat!
Iara el răspuns le-a dat:
—Eu mă dau, vouă legat,
Nu stau de armă 'mpuşcat.
Iar potera de-auzià,
Mâna pe el că puneà
Şi cu lanţuri mi-l legà. [1]
—Măi Pârlici, cât ai hoţit,
Cu banii ce mi-ai facut?
—Cu banii, cât am furat,
Eu straie mi-am cumparat

1) Se suprimă patru versuri de influenţă nouă, unde i vorba de „procuror“ [căpitan .

www.digibuc.ro

Şi mâncare mi-am luat;
Iar ce mi-a mai prisosit,
Cu mândrele le-am băut;
Le-am băut cu mândrele
Pe la toate crişmele [1],
Arestul [2] care-l aveţi,
Parcă-*s* nişte coteneţi,
Coteneţi de pe la vii,
Până'n Paşti rămân pustii.
Procurorul de-auzià,
El bine mi-l încuià,
El acolo mi-l lăsă.
Iară Pârlici ce făceà?
Arestul că mi-l spărgeà
Şi de-acolo că scăpà
Şi apoi iara plecà,
Crişmele de cercetà
Partea lui că şi-o luà,
Cărarea că apucà,
La Strătica că plecà.
El la uşă că băteà
Şi din gur' aşà strigà:
Straticà, amanta mea,
Dechide, mă rog, uşà,
Că *io*-s voinicul Pârlici,
Şi-am venit din nou pe-aici,
Am venit să ne iubim
Şi de ce-a fost să vorbim.
Strătica de auzià,
Ea tare se spăimântà,
Uşa ea n'o descuià
Şi din gură că vorbià:
Ba eu nu descuiu, Pârlici,
Că de când te-ai dus de-aici,
Altamant la mine-am prins.
Iar Pârlici de auzià,
Fierea 'ntr'însul că plesnià,
In uşă că se izbià,
Uşa 'n două despicà,
La Strătica că intrà,
De beregat' o luà
Şi frumos o judecà.
Apoi paloşul scoteà,
Şi capul îi retezà;
La altele că plecà,
Cu ele că se iubià,
Până banii mântuià.
Apoi în casă intrà,
Pe ciocoi mi-i prăpădià,
De parale-i curăţià
Şi cântà şi-aleluià! [3]

Pentru mijloc, vezi No. 22, vers. 85—108.

45. Barbu.

Foaie verde baraboi,
Ce caţi, Barbule, la noi,
Ori nu-s fete 'n sat la voi?
—Fete-s multe, da's mărunte;
Nu-s fete de seama mea,
Ca să-mi petrec eu lumeà!
Barbule, Bărbuţule,
Să-ţi iei drumul de-acoleà,
Nu-s fete de seama ta!
Ş. Barbu se supărà,
Şi-acasă că se duceà,
La grea boală că picà;
Mă-a-l la şi-l pieptănà,
Cu cămeşă-l priminià,
Cu cămeşă de bumbac,
Cu gulerul porumbac,
Cum este la fete drag,
Cu izmene de fuior,
Increţite pe picior.
Cântă cucul sus pe moara,
Barbu trage ca să moară.
Cântă cucul sus pe cruce,
Pe Barbu la groapă-l duce;
Cântă cucul se 'nroteşte,
Pe Barbu mi-l prohodeşte
Şi măicuţa mi-l jeleşte!

Vezi sfârşiturile dela No. 21 şi variantele.

1) Se suprimă un vers.
2) De sigur: *grosul, temniţa.*
3) Se suprimă *Voicu*, compunere nouă şi artificială.

www.digibuc.ro

II. DOINE

A. DRĂGOSTE

1. Puterea dragostii.

1.

Foicică liliac,
Mare-i satul, eu nu'ncap,
Singur mă mir ce-i mai fac!
Cămeşa nu i-o îmbrac,
Nici paharul nu i-l beau,
Nici averea nu i-o ieau!
(Ţigănaşi, jud. Iaşi.)

2.

Foaie verde *avramească*,
Dumnezeu să te ferească
De dragostea femeiască,
Că îţi dă *sgâlţiituri*,
Junghiuri pe la 'ncheieturi
Şi boală cu *lovituri*.
Că dragostea femeiască
Te bagă 'n *boală căneasă*,
Te scoate în primăvară
Galben ca turta de ceară!
(Popeşti, jud. R.-Sărat.)

3.

Pentru tine, fa Ileană,
S'a uscat iarba 'n poiană:
N'am cosit o buruiană.
Când eră să trag cu coasa,
Eu mă trăgeam cu frumoasa;
Când ca să strâng brazdele,
Mă trăgeam cu mândrele!
(Jud. Argeş.)

4.

Foaie verde măr sălciu,
Rostul dragostii să-l ştiu,
Am umblat şi-am întrebat
Patru mândre dintr'un sat
Şi-un duhovnic *lepădat*.
Dar în locul rostului,
Rostului iubitului,
Prinsei boala dorului,
Patima oftatului!
(Muşeteşti, jud. Argeş.)

5.

De s'ar face dealul şes
Şi pădurea drum de mers,
Să văd de unde-am purces!
Zis-am *leana* alior,
Am purces depărtişor,
Că m'aşteapt'un puişor
Ca un crin, ca un bujor,
Cu gura friptă de dor;
Şi m'aşteapt' o puiculiţă,
Ca un crin, ca o crăiţă,
Cu gura de lămâiţă!

www.digibuc.ro

6.

Mână-ți, puică, boii bine
Și nu te uità la mine;
Ochii mei sunt frumușei
Și-ți mânâncă boii tăi!
(Tălpigi-Negrilești.)

7.

De frigùri zaci și te scoli,
De dragòste zaci și mori;
Frigurile te *beșică*,
Dragostèle de usucă!

8.

Fată de *cantaragiu*,
Nu te strânge tare 'n brâu,
Că te-am aflat și te știu
Că porți otravă la brâu.
Nu te strânge-așà de bine,
C'am aflat și știu prea bine,
Că porți otravă cu tine,
Să mă otrăvești pe mine!

9.

Frunză verde 'n codru crește,
Vai de cel care 'ndrăgește!
Iu tihnă nu mai trăește,
Ce mănâncă nu-i prieste
Și ce bea nu-i folosește,
Norocul mi-l prigonește;
Cele bune fug în lume,
Cele rele-i-intră'n piele,
Și de moare, frățioare,
Jelea, chinu-l împresoară,
Gândurile mi-l omoară,
Dragostele-l bagă'n boală;
Nici nu zace, nici se scoală,
Ci *bojește* pe picioare;
Mi-l duce la țintirim
Și mi-l stropește cu vin;
Ii cetește popa'n carte,
Să mi-l ierte de păcate;
Dar păcatul, bată-l vina,
Nu se iart' așà cu una;
Că păcatul dacă-l faci,
Pe *cea-lume* ai să-l tragi!

10.

Foileană foicică,
Cine are ibovnică,
Tare-i pare noaptea mică;
Cine ibovnică n'are,
Tare-i pare noaptea mare
Și mantaua din spinare! [1]

11.

Ies afară să taiu lemne,
Pun toporul pe surcele,
Bag mânele'n sân la piele
Și mă uit spre voi cu jele!
Casa ta cea ne'nvălită,
Mie-mi pare zugrăvită;
I-ai dat o leacă de var,
Da' eu zic că-i cu zăhăr!

12.

Foaie verde trei lalele,
Lele, și iar lele!
Lasă-mă'n brațele tale,
Lele, și iar lele! [2]
Să-ți bag mâna'n sân la piele,
La piele, la țâțâșoară,
Cu capul la inimioară,
Cu gura la bărbioară!
Ochii tăi mă bagă'n boală,
Sprincenele mă omoară!

1. O variantă se termină cu:
Grea măntaua din spinare!
2. Refren.

www.digibuc.ro

13.

Lumea 'ndrugă că-s calic,
Mândra strigă că-s voinic;
Lumea-mi zice puchinos,
Mândra-mi zice că-s frumos;
Lumea-mi strigă 'n gura mare
Că sunt om de lepădare,
Dar nici mândra nu se lasă:
Că sunt om de ținut casă!

14.

Lasă-mă, Catrino, zău,
Să bag mâna'n sânul tău,
Că nu m'ai lăsat odată
Și-am zăcut o vară toată
Și-o iarnă pe jumătate!

15.

Mândru-i firul de mohor,
Blăstămat am fost să mor,
Nici de moarte, nici de boală,
Din care omul se scoală,
Făr' numai de dragostè,
Când te-apucă te și *iè!*

16.

Ce mi-i oare dragosteà?
O beleà și-o boală grea,
Dacă ți prinde inimà,
Că te bat gândurilè,
Ca vântul pădurilè
Și te mână'n voia lor
Și te fierb în chin și'n dor!

17.

Foileana și-o cicoară,
Cine iubește s'omoară,
Că s'omoară n' trup cu zile
Și nu are nici un bine;
Ce mânâncă nu-i prieste
Și ce bea nu-i folosește
Și izbândă, poate, nu-i,
Dacă-și pierde puica lui!
(Pentru vers. 6—7, vezi aici no. 9, vers. 4—5.)

18.

Frunză verde trei masline,
Doamne, tare-mi pare bine
Când e mândrul lângă mine;
Foaie verde de *areu*,
Doamne sfinte, tare-i rau,
Când nu văd pe dragul meu!
(Negrilești.)

19.

De-a vrea puica, de n'a vrea,
De seară mă duc la ea,
Ostenit cum oiu puteà;
Ostenit și plin de frig,
Cum e omul dela plug;
Ostenit și plin de apă,
Cum e omul dela sapa!

20

Frunză verde de cicore,
De ciudă omul nu moare,
Și moare de boală grea,
Nu-i boală ca dragostea;
Și moare de dor și jele,
Vai de păcatele mele,
Că-s ursit în doruri grele!
(Negrilești.)

21.

Frunză verde de urzica,
Cine-a zice, las' să zică,
Că dragostea nu-i nimică,
La inimă nu te strică!
Zis-am altă foaie verde,
Numai cine știe, crede!
(Negrilești.)

www.digibuc.ro

22.

Foaie verde baraboiu,
Ano, Ano, Lugoşano, [1]
Fetele din sat' la noi,
Ano, Ano, Lugoşano,
Face-s'ar turme de oi
Şi pe mine-un *păcurar*,
Că ştiu *rândul* la şitar;
La şitar şi la găleată
Şi la fete câte-odată! [2]

23.

Plângeţi ochi şi lăcrămaţi,
Că voi sunteţi vinovaţi,
Că ce vèdeţi nu lăsaţi
Şi ce iùbiţi nu luaţi,
Numai căutaţi şi'nşelaţi!
(Buciumeni.)

24.

Frunză verde sălcioară,
Măruică, Mărioară,
Cu rochiţa roşioară,
Cu *peliţa* foc şi pară,
Ochii tăi mă bag în boală,
Sprincenile mă omoară,
Măruică, Mărioară!
(Ţigănaşi, jud. Iaşi.—Pentru vers. 5—6, vezi aici no. 12, vers. 12—13.)

25.

De-ar fi dealul de mohor,
L-aş aprinde la un dor,
Să-mi fac cale de picior,
Să mă duc pân' la odor;
Şi să saie-o scânteioară,
Ca să afle 'ntreaga ţară!

26.

Foaie verde ismă creaţă,
Femeia care-i *iubeaţă*,
Se scoală de dimineaţă,
Şi iea 'n poală grăunţe
De găini ca să vază
Şi strigă gâinele,
S'audă vecinele.
—*Ţâr, ţâr, ţâr*, pestriţo, ţâr,
Şi tu oaie de-aici *bâr;*
S'audă şi-al ei amant,
Că bărbatul i-a plecat.
Prinde una de picior
Şi mi-o pune la cuptor,
Pentru dragul ei amor! [3]

---

1. Refren.
2. Se suprimă apoi un cântec influenţat care începe de altfel frumos

Bat'o Dumnezeu, s'o bată,
Măriuţa sprincenată:
N'a dormit o noapte toată,
Şi tot umblă pe la poartă:
Nu-i nici *bată*, nici turbată,
Şi-i de Ghiţ' amurizată,
După Ghiţă din Bârlad...

3. *Amor*=iubovnic, dor şi dragoste. Iată un cântec ce-l punem aici:

Şi-am zis verde alior,
De-ar da Dumnezeu să mor.
Ca să mai scap de amor,
Că amorul dacă-l faci,
Mai mult de-a dorului zaci;
Zaci de-o boală şi te scoli,
Dar de amor zaci şi mori!

Pentru vers. 4-5, vezi aici no. 30, vers 4-5; pentru vers 6-7, idem, no. 7, vers 1-2.

www.digibuc.ro

Să vie ca să prânzească
Şi cu ea să se iubească!
(Negrileşti.)

27.

Foaie verde şi-o năgară,
Bate vântu'n astă seară,
Focu 'n mine arde pară;
Focul arde, eu m'aprind,
Ba de dragoste m'aprind;
Le las pe toate şi fug;
Eu tot fug, vântul mă bate
Şi mai tare mă răsbate;
Şi tot fug pân' mă opresc,
Pân' pe mândra mi-o 'n-tâlnesc.
Pe loc, cum m'a sărutat,
Şi focul m'a mai lăsat!

28.

Foaie verde măr mustos,
Drag mi-a fost omul frumos!
Drag mi-a fost şi drag îmi este,
Inima mi se topeşte;
Drag îmi este, drag mi-a fi,
Până moartea m'a găsi!

29.

Ş'apoi verde rosmarin,
Nu ştiu ce-am că tot suspin:
Când o văd trecând în jos,
Ma simt par'că friguros;
Când o văd trecând la vale,
Mă apucă par'c'o jale;
Şi m'apucă parc'un dor,
Bolitul flăcăilor!

30.

Foaie verde măr roşcat,
Dela of, dela oftat,
Grea durere-am căpătat;
Că dragostea dac' o faci,
Mai mult de-a dorului tragi.
Dragostea-i înşelătoare,
Ca o viespe muşcătoare.
Dragostele iute vin
Şi te umple de venin,
De nu pot să lecuească,
Doftori din ţara grecească!

31.

Foaie verde şi-o laleà,
Maică, măiculiţa mea,
Invaţă-m'a descântà
Şi 'nvaţă-mă cum să fac,
S'aduc pe cine mi-i drag;
Să-mi aduc ibovnică,
Că nu mai pot fără ea!
Mă usuc de pe picioare,
Ca un *muc* de lumânare;
Eu mă mir cum mai trăesc
Şi cum nu mă prăpădesc!

32.

Foaie verde liliac,
La grădina cu cerdac,
Creşte-un trandafir şi-un mac;
Maica spune că-i de leac,
Ca să mi-l pună la cap,
Să vina cine mi-i drag. [1]

33.

Mult îmi place, mult mi-i dor,
Dragă-i floarea de bujor,
Chipul roş de bujorel,
Şi flăcăul tinerel;
Bujorel dela dumbravă,
Flăcău mândru de ispravă!

1. 34 Se suprimă apoi un cântec.

www.digibuc.ro

34.

Nu mi-i frică de puică,
Frică mi-i de boala mea,
Că m'a legà cu vorbà,
Şi-mi prăpădesc cărareà!

35.

Foaie verde lozioară,
Leliţică bălăioară,
Cu rochiţa roşioară,
Cu pestelca foc şi pară,
Ai băgat voinici în boală;
Pe câţi bagă nu se scoală! [1]
(Vezi no. 24.)

36.

Foaie verde puiu de nuc,
Geaba beu, geaba mănânc,
Că n'am cu cin' să mă culc.
Ce mănânc nu-mi foloseşte
Şi ce beau nu-mi prieşte,
Că nimeni nu mă iubeşte!
(Pentru vers 4-5, vezi no. 17, vers 6-7.)

37.

Zace Ghiţă de lingoare,
Puica după dànsul moare!
Zaci, voinice, ori te scoală,
Ori să-mi dai şi mie boală,
Să zăcèm pe prisp' afară,
Să ne vad' un colţ de ţară,
Sa ne vadă mic şi mare,
Că eu mi te-am iubit tare;
Să ne privească lumeà,
Că ne 'mpărţim dragosteà!

Varianta 1.

Frunză verde clocotici,
Plină-i lunca de voinici,
La tot fagul, patru, cinci.
Iar la fagul din cărare,
Zace Ghiţă de lingoare,
Cu Ilinca la picioare.
—Taci, Ilincă, nu oftà,
Că Ghiţişor s'a 'ndreptà
Şi tot pe tin' te-a luà!

Varianta 2.

Frunză verde clocotici,
Plină-i lunca de voinici,
La tot fagul, patru, cinci;
Dar la fagul din cărare,
Zace unul de *lungoare;*
Nu ştiu, zace, ori se face,
Că guriţa nu-i mai tace!
(Popeşti, jud. R.-Sărat.)

Varianta 3.

Foaie verde lozioară,
La Ploeşti, în mărgioară,
La casa cu streşioară,
La căsuţa *tulpiţică*,
Cu streşina *plecăţică*,
Zace-un voinic de se strică;
Şi-mi zace pe prisp' afara
Şi-l păzeşte-o domnişoară,
'Două lumânări de ceară [2];
Lumânarea se topeşte,
Domnişoara mi-l boceşte
Şi din gură îmi grăeşte...

Varianta 4.

Foaie verde clocotici,
Plină-i lunca de voinici,
La tot fagul, patru, cinci;
Iar la fagul din cărare,
Este-un voinicel mai mare
Şi cu mândra la spinare.
Zaci, puiule, ori te scoală,
Ori îmi dai şi mie boală!
—Mândră, de m'oiu îndreptà,
Tot pe tine te-oiu luà.

1. Se suprimă apoi un cântec.
2. [Cu] două lumânări de ceară [ca să nu moară].

www.digibuc.ro

Iar, mândră, dac'oiu murì,
Şi tu te-i căsătorì.
Celui care-a fi al tău,
Tu să-i pui numele meu.
Şi când l-'ăi strigà pe nume,
Să-ţi piară dorul de mine!

(Comunicat de d-l I. V. Nistor, Praja, jud. Tutova.)

Varianta 5.

Foaie verde lozioară,
La Ploeşti, la mărgioară,
La casa cu trestioară,
Zace-un voinicel de boală,
Nici nu zace, nici să scoală.
Mi-l păzeşte-o fată mare,
C'o lumânare de ceară.
Zaci, voinice, ori te scoală,
Ori îmi dă şi mie boală,
Să zacèm pe prisp'afară,
Să ne vedem ori şi care.
Tu pe-un pat şi eu pe-un pat,
Pe două scânduri de brad,
Să ne treacă os prin os
Şi viermii pe prispă jos!

38.

Dela noi
Şi pân'la voi,
Numai stele
Şi *rubèle*;
Nu-s nici stele,
Nici rubele,
Ci-s chiar dragostele mele!

39.

Bate vântul tăricel,
Prin vânt sboar' un porumbel;
Porumbel cu pana sură,
Tot sboară prin bătătură;
Nu-i porumb cu porumbiţă,
Ci-i dragostea de bădiţă!

40.

Foaie verde pătrânjel,
Vai de mine, sărmănel,
Că de-o vară zac într'una,
Pe nimica n'am pus mâna.
Mi-a trecut *leriul* de geaba:
Nici la plug şi nici la sapă
Nu m'am dus şi nu mă duc,
Că de boală mă usuc;
Şi n'am leac, că-i boală grea,
Boală nu-i ca dragosteà!

41.

Frunză verde foi de hrean,
Am zăcut şi mai zăceam,
Că măicuţa nu te scoate
Decât numai dela moarte,
La altă boală nu poate.
Când te-apucă dragosteà,
Nici să te gândeşti la ea;
Ba te fierbe fără apă,
Cu mai mare greu te-adapă.
Mă sculăi din boală grea,
C'am văzut pe mândra mea!

42.

Mândre, mândre crinişor,
Am fost bolnav de-un picior;
Doftorii m'au căutat,
Că mulţi doftori am aflat;
Cu leacuri, în multe boale,
Omul poate să se scoale,
Numai una îi mai rea,
Dragosteà *pârdalnică!*
Nu-i doftor, ca leac să-ţi deie,
Boala din trup să ţi-o ieie.
Leac n'am azi şi n'am nici mâni,
N'oiu aveà nici săptămâni.
Chemai popa ca să-mi cânte,
Vrăjitoarea să-mi descânte,
Dar de geaba-i, boala-i grea,
Şi nimenea nu mi-o iea.

www.digibuc.ro

Haide puică, blăstămato,
Şi mi-o iea, că tu mi-ai dat-o!

43.

Rău de omul zăpăcit,
Rău de omul îndrăgit;
Nevestele-l zăpăcesc,
Fetele mi-l chinuesc!

44.

Frunză verde iarbă grasă,
Nici n'apuc să ies din casă,
C'o fetiţă mă 'ntâlnesc,
Mă strigă să mă opresc,
Şi eu stau s'o ocărăsc!
Dar nu ştiu cum dânsa face,
Că'ntr'o clipă mă preface,
Că nu mai pot să pornesc,
De ea să mă deslipesc!

45.

De când, mândro, te-am văzut,
O *lespède* mi-a căzut,
Şi acum m'am *dulmacat*,
Din ce boală m'am sculat.
Că din Eşi la Bucureşti,
Nu mai simţi că mai trăeşti!

46.

Tot m'aş duce, duce-m'aş,
Tot la vale pe *hogàş*,
C'am văzut un călăraş,
Să-l ajung şi sa mi-l rog
Despre bădiţa vreo ştire,
Şi ştie de-a lui venire.

47.

Zaci de boală mult o lună,
De dragoste-o săptămână;
Boalele te ţin în pat,
Dragostea, nu s'a *aflat*!

48

Foaie verde bob mărunt,
Cine, lele, te-a făcut?
Cine te-a ţinut în poală,
Moară-i trupuşoru'n boală,
Că de tine am *bolit*,
Şi tot nu m'am otrăvit!

49.

Toate, toate au sfârşitul,
Fără doară ca iubitul;
Toate, toate, toate sboară,
Dar iubitul te omoară.

50.

Şi-apoi şi-apoi dragosteà,
M'a vârît în boală grea.
Şi m'am dus la maică-mea,
De boală ca ca să-mi descânte,
Mama 'ncepe ca să-mi cânte;
Şi m'am dus la la mândra'n zori,
Ca să-mi descânte cu flori
Leacuri de tămăduit,
Ea mai rău m'a 'mbolnăvit!

51.

Lelea cu făptura ei,
M'a băgat în năbădăi;
Cu ochii şi cu sprincene,
M'a băgat în friguri grele
Şi n'am să mai ies din ele!

52.

Frunză verde plop şi teiu,
Acu-i dragostea'n temeiu,
Că şi lunca frunze are,—
Acu-i dragostea mai tare!

53.

Cine zace tot se scoala,
Fără omul dintr'o boala;

www.digibuc.ro

Dintr'o boală, boală grea,
Când boala i-i dragosteà!

54.

Frunză verde mătrăgună,
La ce ți-i inima bună!
Că inima, dragă vere,
Ce'n ochi vede, toate cere;
Că din inimă, așà,
Ți se trage dragosteà!

55.

Lecuirea mea tu-mi ești,
Și tot tu, puică,-mi plătești!

56.

Las și plugul la arat,
Pentru'un fleac de sărutat;
Las și boii amândoi
Și mă'ntorc tocmaí de-apoi!
Înjug boii și pornesc,
La puica iar mă gândesc;
Dau o brazdă, alta dau
Și pe urmă iar mai stau,
Că nu-i vreme de arat
Pe câmpul cu florile
In satul cu mândrele!

57.

Nene, mustăcioara ta,
Mi-a venit cu boală grea;
Ochii și sprincenele
Imi pornesc durerile.
Dimineața și *sub-seara*,
Câtu-i ziua cea de vară,
Când te văd, mă'mbolnăvesc,
Ochii tăi mă prăpădesc!

58.

Merg la horă, 'n horă merg,
O fetiță să-mi aleg,
Nu-mi aleg, nici nu culeg,
Că nici una nu-i cum vreu,
Cum ar vrea și Dumnezeu,
Fără una subțirică;
Toți o vreu, o vreu
și eu,
C'așà vrea și Dumnezeu!
Când una mi-i dragă mie,
Facă lumea orice știe!
Când mie mi-i una dragă,
Lumea n'are ce să-mi facă!

59.

Frunză verde mărăcine,
Mărule, mă suiu în tine,
Din tine mere să fur
Și să mă uit împrejur,
Să văd mândra ce-mi mai
face,
Pe pragul casei că-mi zace.
Două mere de i-oiu da,
Ea s'a însănătoșà;
Două mere dela tine,
Mândra iar s'a face bine!

60.

Dac'a fi, bade, și-a fi,
Și noi nu ne-om întâlni,
Eu la tine c'oiu veni,
Pe sub mărul cel rotat,
Unde ieri m'ai așteptat;
După piersicul *stufos*,
Unde-i mohorul frumos,
Unde-i pălămida-seacă,
Dorul din *coș* să-mi mai
treaca! [1]

61.

Geaba, lele, te prefaci,
Că tu dragoste nu faci;
D'apoi dragostea deprinsă,

1. Se suprimă după acesta un cântec.

www.digibuc.ro

Toată viața stă aprinsă ;
Zici că dragostea-ai sfârșit
Și noi ieri ne-am îndrăgit!

62.

Cine mi-a păcătuit ?
Tu, dragă, că m'ai *smomit* ;
Tu cu ochișorii tăi,
M'ai băgat în *năbădai*,
Iar cu gura și obrazul,
Mi-ai făcut, leleo, necazul!

63.

Bat'o focul dragosteà,
Cum nu se gândește ea !
Cum sufletul nu-i mai moare,
Că mă dor cele picioare,
Că mă face să pornesc,
Peste câmpi să-mi întâlnesc
Lecușorul care taie
Durerea și mi-o *ostoaie* !

64.

Frunză verde poamă rea,
Na-ți, bădiță, salba mea ;
Și-ți mai dau și broboadà,
Numai lasă-mi inimà.
Multe salbe-am să găsesc,
Dar ca tine nu 'ntâlnesc !

65.

Bădița îi fărmăcat,
De-o *leliṭcana* di sat,
Că leliṭa-i vrăjitoare
Și mare descântătoare ;
Bădița îi descântat
Cu nouă fiare din sat,
Cu apă din trei fântâni,
Luata iar cu trei mâni,
Că *bolmoaje* multe știe,
Ibovnicul ca să vie ;
Cu *ṭârnă* dela mormânt,
Că-l face să deie 'n vânt,
Nici să creadă că-i pământ!

66.

Pustii-te-ai, pustii,
Drumule, și n'ai mai fi,
Că drumul mă tot desparte
Și de dragoste n'am parte.
Dac'ar fi gard de nuiele,
L-aș face de lămurèle,
Lămurèle puṭintèle,
Să trec iute peste ele !

67.

M'am dus pe la vrăjitoare
Să-mi gâcească ce mă doare;
Toate-mi spun că leacuri n'au,
De-asta pe la tine dau !

68.

Floare mândră de cicoare,
Sufleṭelul rău mă doare ;
M'a durut, m'am descântat
Și cu apă m'am scăldat,
Și cu apă ne 'ncepută,
Și cu aghiazmă stătută.
Foileana trandafir,
C'am scăpat, eu mult mă mir !
Ajutat-a Dumnezeu,
Să fie norocul meu ;
Leacul mi l-am căpătat
Dela puicuța din sat ;
Nici în apă, nici în boz,
Nici în frunză de rogoz ;
Numai cu frunză de tei
Și cu descàntecul ei !

69.

Frunză verde alămioară,
Dragă Mărioară,
Nu te mai uità la mine!
Dragă Mărioară,
Că mi-i fric' acum de tine,
Ochii tăi mă bagà'n boale,

www.digibuc.ro

Guriţa mă fierbe'n oale,
Iar sprinceana mă doboară,
Obrăjorii mă omoară!
Doamne, cum nu eşti a mea,
Să ştii şi tu durereà!

70.

Dulce-i vremea din *fetie*,
Că are ibovnicie;
Numai cine n'a gustat
Niciodat'un sărutat,
Se gânde' la măritat.
Frunza 'n codru vesteşte,
Nevestica 'mbătrâneşte!
Doamne, Doamne, ce-ai făcut,
Ce-ai făcut, rău ai făcut,
Eu drăguţul mi-am crescut,
Şi azi îi flăcău voinic
Şi-l luăi de ibovnic;
Tu, Doamne, de ce-ai lăsat,
Să-mi fie tot el bărbat!

71.

Frunzulică alunică,
Cum nu sunt o păsărică,
Ca să sbor din creangă 'n creangă,
Pân' la puiculiţă dragă,
Şi să sbor din nuc în nuc,
Ca un puişor de cuc,
Ca un puiu de *poteraş*,
Pân' la draga pe *tăraş*,
Din tăraş pân' la fereastră,
Ca o pasere măiastră;
Şi-aş mai şti să intru 'n casă,
De-aş fi pasere frumoasă!

72.

Frunză verde liliac,
La cea casă cu cerdac,
Creşte-un trandafir şi-un mac!
Să mi-l pui, soro, la cap,
Să vie cine mi-e drag;
Să nu vie cel urît,
Că şi-aseară l-am văzut,
Şi nu mi-a mai trebuit!

73.

Foaie verde alunică,
Puiul ţaţei, puiu,
Un' te duci tu, Ionică,
Puiul ţaţei, puiu? [1]
—Peste Prut la ibovnica!
Nu te duce, Ionică,
Prutu-i lat şi luntrea-i mică!
Măcar de m'aş înecà,
Să nu-mi văd ibovnică,
Pe braţele altuià!

Varianta 1.

Foaie verde alunică,
Un' te duci tu Ionica?
Peste Prut la ibovnică!
Nu te duce, Ionică,
Prutu-i mare, luntrea-i mică!
Măcar, ţaţo, să mă 'nec,
La ibovnic' am să trec.
Când îmi văd ibovnică,
Pe braţele altuià,
Sărutând-o la guriţă,
Muşcând-o de bărbiuţă,
Vâjâindu-i rochiţă,
Descheindu-i polcuţă,
N'am cuţit, la mâna mea;
Pe-amândoi i-aş înjunghià!

Varianta 2.

Foaie verde alunică,
Puiul ţaţei, puiu,
Un' te duci tu, Ionică,
Puiul ţaţei, puiu,
Peste Olt la ibovnică!
Nu te duce, Ionică,

1. Refren.

www.digibuc.ro

Oltu-i mare, *şeica*-i mică!
Şi tu te 'neci, Ionică!
—Măcar, ţaţo, să mă 'nec,
La ibovnică eu trec;
Măcar de m'aş înecà,
Să nu-mi văd ibovnică
Pe braţele altuià, [1]
Sărutând-o pe obraz,
Să-mi facă mie năcaz;
Sărutând-o sub bărbie,
Să-mi facă mie mânie.
N'am *tesac* la mâna mea,
Pe-amândoi i-aş înjunghià,
Să mai afle cinevà,
Că cu dânsul mă 'nşelà!
(Cosmeşti.)

74.

Frunză verde fân cosit,
Bată-l focul de urît,
Mă mir cum m'a 'nimerit!
M'a băgat în sân la piele
Şi m'a strâns, m'a strâns cu jele;
M'a băgat la *supţiori*,
Şi m'a strâns cu năduşeli.
Şi credeam c'a fi atât,
Cu pustiul de urît!

75.

Mândruliţă dela munte,
Spune-mi mie trei cuvinte;
Mândrulită, mândra mea,
Dacă nu m'ei cuvântà,
Să nu crezi că te-oiu uità!
Dau s'aud, dar n'am pe cine,
Chipul tău în gând îmi vine;
Toate-aş face, Doamne,-aş face,
Tu mă năcăjeşti şi pace!

76.

Cu descântec şi bolmoajă,
Nu prinde dragoste *coarja*.
Că cine umblă cu rău,
Nu-i ajută Dumnezeu;
Şi cine-mi umblă cu bine,
Dumnezeu mai tare-l ţine.
Tu, leleo, m'ai *bolmojit*,
Şi noi tot că ne-am iubit!

77.

Nu ştiu dacă am noroc,
Am noroc, ori n'am de loc,
Astfel geaba mai trăesc,
Geaba fetele iubesc
Şi neveste amărăsc!
Fetele se trag la mine,
Nevestele dau de bine!

78.

Mândro, mândruliţa mea,
Nu te mai uità aşà,
Că-ţi văd ochişorii tăi,
Ochii tăi poartă scântei,
Ca doi diavoli mărunţei!

79.

Ochişorii nu ţi-s teferi,
Că m'au ars ca doi luceferi;
Gura ta mă arde-aşà,
Cum mă arde şi luna;
Sprincenele mă topesc,
Obrajii mă *potopesc!*

80.

Cum nu sunt sărac pe lume,
C'aş intrà argat la tine,
Te-aş slujì cum se slujeşte,
Te-aş iubì cum se iubeşte.
Te-aş iubì ca pe-o stăpână,
Pân' ce-am pune 'n cap cunună!

81.

Vara trece, iarna vine,
Aş iubì şi n'am pe cine;

1. Se suprimă 2 versuri influenţate.

www.digibuc.ro

Vara trece nevăzută,
Că-s lăsat de-a mea iubită.
Frunză verde tiriplic,
Frică mi-i să nu mă stric,
Din cap şi până 'n picioare,
Ca şi omul care moare;
Ca mortul ce putrezeşte,
Ca omul ce nu iubeşte!

82.

De când m'am îndrăgostit,
Nu mai ştiu de-s ostenit,
Nici de masă, nici de somn,
Dar nu-s nici în oameni om!

83.

Frunzuliţă şi-o laleà,
Nici o boală nu e grea.
Ca dorul şi dragosteà!
Rele-s, Doamne, frigur'lè,
Mai rele-s dragostilè,
Frigurile te beşică
Dragostile te usucă;
De friguri zaci şi te scoli,
De dragoste zaci şi mori.
Că dragostea-i lucru mare,
Te face să mori de foame,
Că n'ai poftă de mâncare,
Nici odihnă la culcare.
Şi iar verde samulastră,
Dumnezeu să te ferească!
Te bagă 'n boală cânească,
Te usucă ca pe iască!

(Comunic. de d-l Mihalache, Goleştii-Badei, jud. Muscel. Pentru vers. 16-17, vezi aici no. 2.)

84.

Părinte, sfinţia-ta,
Nu-mi cet' mie pravilà,
Că nu e mare *greşeà*,
Dacă îmi sărut dragà.
Protopopu-i protopop
Şi 'ncă are şapte-opt;
Şi Vlădica că-i vlădică,
Şi tot are-o ibovnică,
Dară eu să n'am nimică?

(Comunic. de d-l I. E. Torouţiu, Poeni, Bucovina.)

85.

Frunza verde măr mustos,
Drag mi-a fost omul frumos
Şi călare şi pe jos!
Drag mi-a fost şi drag mi-a fi,
Până 'n ceasul ce-oiu murì.
Trece dragostea prin apă,
Nu i-i frică că se 'neacă;
Trece urîtul prin *sec*,
Şi tot strigă: «mor! mă 'nec!»
De urît mă duc de-acasă,
Şi urîtul nu mă lasă;
De urît mă duc în lume,
Şi urîtul după mine!
Fugi, urîtule, din prag,
Să vie cine mi-i drag!
Da-mi-ar, *cine* ce mi-ar da,
Ca să mă scap de beleà;
De mi-ar da un ban de lut,
Ca să mă scap de urît!

(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Zorleni jud. Tutova.)

86.

In mijlocul codrului,
Şade patul cucului,
Dar în pat cine-i culcat?
Badea slab şi supărat.
Dar la capu-i cine şede?
Puiculiţa, pană verde,
Din ochi negri cuvântând
Şi din gură lăcrămând:
—Ori mori, bade, ori te scoală,
Ori îmi dă şi mie boală,
Că tu zaci în pat să mori,
Şi mie-mi vin peţitori.
—*Dacă* şi tu te mărită,

www.digibuc.ro

Nu şedeà inimă friptă!
—Cum focul m'oiu mărità,
Dacă ştiu eu boala ta!
(Comunic. de d-l I. E. Torouţiu, Solca, Bucovina.)

87.

Lele, nu mă îndemnà,
Să pornim iar dragosteà,
Că te-oiu arde şi te-oiu frige,
Când în braţe mi te-oiu strânge.
Şi te-oiu face, zău, te-oiu face,
Să nu te mai poţi desface,
Puiculiţă, puica mea!
(Ţigăneşti.)

88.

Bolnav sunt, mândruţo fa,
Bolnav sunt de-o boala grea;
Nu ştiu care-i pricină,
De nu mă pot îndreptà.
Fetele din toată ţara
Umblă 'ncolo şi încoace;
Ele sufletul ţi-l *coace;*
Cată toate parc'a zice:
«Vin încoace, măi voinice!»

89.

Dragostea de fată mare,
Ca fasolea din căldare,
Când îi pui un pumn de sare,
De n'are nici o *gustare!*
Iar dragostea de nevastă,
Ca garoafa din fereastră:
Când bate vântul din jos,
Umple casa de miros!
(Negrileşti.)

90.

Foicică, foi de fag,
Măi bădiţă şi-al meu drag,
Bolnavă-s şi am să zac,
Bolnavă-s şi nu am leac!
Bolnavă-s şi n'am crezare,
Şi n'am leacuri de 'ndreptare;
Nu poate să-mi lecuească,
Inima să-mi potolească,
Doftori din ţara nemţească,
Nu-s doftori, leacul să-mi deie,
Boala din trup să mi-o iee!
(Jud. Mehedinţi.)

91.

Frunză verde nucă seacă,
Ia vezi mintea mea cea seacă,
Peste multe văi aleargă!
Ia vezi mintea mea cea proastă,
Face capului pedeapsă.
Pedepsì-m'ar Cel-de-sus,
Că n'am minte *într'ajuns.*
De-ar fi minte şi cap bun,
N'aş umblà ca un nebun;
De-ar fi minte într'ajuns,
N'aş umblà noaptea pe-ascuns!
(Hănţeşti.)

2. Lauda ibovnicului şi a ibovnicei.

1.

Când mă vezi, mă vezi călare,
De când soarele răsare,
Când pe deal şi când pe vale!
Şi nu-i vina calului,
Cum nu-i vina dealului,
Şi mi-i vina cui a pus,
Casa mândrei tocmai sus! [1]

1. Se suprimă apoi un cântec.

www.digibuc.ro

2.

Şi-am zis verde ismă creaţă,
Am o mândră cam isteaţă,
Totdeauna-mi dă povaţă,
Să nu-i fac cu ochiu'n faţă,
Că e lumea tare hoaţă.
Zică lumea tot ce-o vrea,
Dragostea e 'n mâna mea!
(Muşeteşti, jud. Argeş.)

3.

Floricică, floare albastră,
Ce-ai crescut în calea noastră,
Aşà naltă, subţireà,
Potrivă de seama mea?
Şi la stat şi la *purtat*,
Şi la mers *din* [2] legănat,
La inimă m'ai secat!

4.

N'am cui da două parale,
Să taie plopul din vale
Şi răchita din cărare,
Să mă uit în Haimanale,
Să văd pe badea călare,
Cu *taclitul* pus la şale,
Cu trei rânduri de pistaole,
Cu calul numai sudoare!

Variantă.

Cui să dau patru parale,
Să taie părul din vale
Şi răchita din cărare,
Să vie badea călare,
Cu rachiu, cu demâncare,
Cu basmà de portocale
Ş'o litră de scorţişoare!

5.

Ţine, Doamne, luna 'n ceaţă,
Să mă satur de dulceaţă,
Să mă dau cu puica'n viaţă.
Ţine, Doamne, luna sus,
Să-mi sărut puica cu gust!

6.

Alta zis-am de-un bujor,
M'a 'ntrebat un domnişor:
—Spune, puică blăstămată,
De eşti fată ori nevastă,
Ori zână din cer lăsată!
—Nu sunt fată, nici nevastă,
Nici zână din cer lăsată,
Ci-s de maica blăstămata,
Să fiu floare de pe mare,
Cine mă sărută, moare!
Spune, dragă domnişor,
Insurat eşti, ori fecior?
Nu-s fecior, nici însurat,
Ci sunt de Domnul lăsat,
Că sunt Brumariul cel mare,
Mă las noaptea pe răcoare,
Mă ridic în *prânzul mare*,
Iau mirosul florilor,
Şi dragostea fetelor!

7.

Foaie verde burungic,
Am un drag de ibovnic,
Frumos ca un *uşănic*
Şi ca bradul, om voinic!
Foaie verde popalnic,
Când îl văd ziua prin crâng,
Numai gem şi numai plâng.
Foaie verde floare albă,
Geaba, puiculiţă dragă,
Geaba gemi, geaba oftezi,
Geaba plângi şi te 'ntristezi,
Că tu badiului nu crezi.
Tu oftezi de focul meu,
Iar eu pier de focul tău!

8.

Cât mi-ţi-i lumea de largă,

2. Poate:
Şi la mers *lin*, legănat.

www.digibuc.ro

Nu-i ca puica mea cea dragă;
Cât e lumea de întoarsă,
Nu-i ca puica mai frumoasă.
Multe fete-s pe pământ,
Da' ca mândra mea nu sunt.
Cum e luna printre stele,
Aşà-i mândra printre ele.
Multe stele-s luminoase,
Da' ca luna nu-s frumoase;
Multe stele-'s frumuşele,
Dar ca luna nu-i nici una;
Lele, gurița mătale,
Neica după tine moare,
Că n'ai pereche sub soare!

(Cosmeşti.)

9.

Foileană foaie 'nvoaltă,
La *budăul* cel de piatră,
Fac dragoste-un *făt* şi-o fată.
Mái Gheorghe, de-amurizat,
Ochii tăi m'au fărmăcat;
Pentru ochii tăi, băiete,
M'aş bate c'un sat de fete;
Pentru ochii cari-mi place,
Singură samă mi-aş face.
Dar flăcău-o mângâià:
—Taci, puică, nu zice-aşà,
C'om face cum om puteà,
Amândoi că ne-om luà:
Şi-om face, cum s'a găsì,
Şi tot amândoi om fi!

10.

Nu ştiu, soarele răsare,
Or mi-i bădița călare;
Şi se suie tot mai sus,
Bădița pe deal s'a dus.
Sfântul soare stă'n răscruce,
Şi bădița tot se duce;
Sfântul soare că-mi sfinţeşte,
Bădiță nu se zăreşte!

11.

Frunzuliță măcieş,
Măi bădiță Gheorghieş,
N'ai văzut pe la Buzău,
Bade, pe mândruțul meu?
L-am văzut, nu l-am văzut,
Poate nu l-am cunoscut!
—Măi bădiță Gheorghieş,
Lungu-i drumul pân' la Eşi;
Mi te jur pe Dumnezeu,
N'ai văzut pe bade-al meu?
—Ci de mândri, lemea-i plină,
Stele'n noaptea cea senină.
—Multe-or fi şi-or tot mai fi,
Şi multe-or mai izvorî,
Dar ca badea n'or mai fi:
Chipeş, măre, întrupat,
Chipul lui să-l sorbi de-odată
Şi să rămâi blăstămată:
Şi să-l sorbi de două ori
Şi să mori de nouă ori![1]

12.

Foaie verde trei alune,
Spune, mândruliţo, spune,
Spune cine te-a făcut,
Să merg să-l plâng în mormânt!
Te-a făcut în arginţel,
Te iubeşte-un voinicel;
Te-a făcut tot în argint,
De te iubeşte-un voinic;
Sa-mi dea voie să-l sărut,
Să-l sărut odată bine,
Să-l trimet pe ceea lume,
Să trăesc şi eu cu tine,
Măcar vreo doi ani de zile,
Că mi-ai fript inima'n mine!

13.

Lele, soră 'naltă,
Ia mai cânt'o dată,

1. Se suprimă apoi un cântec.

www.digibuc.ro

Cum cântai ast'vară,
Pe sub sălcioară,
Pe din jos de moară!

14.

Foaie verde poamă neagră,
Dintr'o lume-aşà de largă,
M'am ales c'o puică dragă.
De dragà îmi erà dragă,
C'o purtà cu *fástă* albă,
Şi la cap c'o *târmă* neagră
Şi cu *hurmuz* de cel bun,
Să umblu ca un nebun.

15.

Foaie verde trei grănate,
Mersei calea jumătate,
Potcoavele-aŭ picat toate!
Nu-i vina căluţului,
Nici a potcovarului,
Şi-i vina mândruţei mele,
C'a pus casa'n dealuri grele,
De nu poţi merge prin ele.
Alta zis-am iarbă moale,
Dă-te, puică, mai la vale,
Să te sărut de călare! [1]
(Negrileşti.)

16.

Frunza verde puiu de nuc,
Toate fetele se duc,
Pe sub luncă în pădure,
Să culeagă fragi şi mure.
Mândro, spune, dumneatà,
Mai fragă ca gura ta,
Se mai află undevà?
Mure dulci ca ochii tăi,
Ai mai văzut pe la noi?

17.

Zis-am leana şi-un dudău,
Şapte mori îs pe pârău,
Eu eram acela, zău! [2]
Toate macină la grâu,
Numai una la secară,
Eu eram acel de-aseară!
Acolo, omul urît,
La morişcă n'are rând,
Iară omul cel frumos,
Cum ajunge toarna 'n coş,
—Stăi, Române, nu turnà,
Până nu m'ei sarutà,
Că din vamă n'oiu luà,
Şi 'ncă ţi-oiu mai da cevà.

Variantă.

Foaie verde şi-un dudău,
Câte mori-s pe pârău,
La toate-am măcinat eu;
La morişca cea din jos
Şi 'nvelită cu rogoz,
Mă suii să torn în coş,
Morăriţa mă dă jos!
Stăi, bădică, nu turnà,
Până nu m'ei sărutà,
Şi pe urmă ţi-ăi turnà,
Făină bună ţi-oiu da,
Şi nici vamă n'oiu luà.
Sărmanul omul frumos,
Cum ajunge, toarnă'n coş;
Vai de omul cel urît,
Nici la moară n'are rând!

18.

Dintr'o lume mare, largă,
Căpătai şi eu o dragă;
Dintr'un sat frumos şi larg,
Căpătat-a puica drag.
Frunză verde alior,
Ea bujor şi eu bujor;
Frunză verde aluniţă,
Ea porumb, eu porumbiţă,
Cari-şi grăesc din guriţă;
Eu porumb, ea porumbeà,
Se 'nţeleg cu inimà

1. Se suprimă apoi un cântec.
2. Refren.

www.digibuc.ro

19.

Puică, sprincenile tale
'S-pene de privighetoare!
Când le sui, când le cobori,
Din picioare mă omori;
Iară când mi le ridici,
Inimioara mea mi-o strici.
Puiculiță, ochi ca tine,
Nu mai sunt ochi ca la nime;
Doi ochi ca la dumneată,
Zău că nu s'or mai află!

20.

Câte fete sunt în sat,
Ano, Lugoșano,
Pe toate le-am sărutat,
Ano, Lugoșano, [1]
Numai una mi-a scăpat:
Copilița cea *mladie*
A lui Nastasă Ilie,
Care mi-i mai dragă mie;
Se poartă cu pălărie,
Sufletul să mi-l răpuie.
Copiliță, dumneată,
A da Domnul, mi-ei pică,
Din mână nu mi-ei scapă.
De mi te-aș prinde odată,
Nu-mi mai scapi nesărutată!

21.

N'a da Domnul Dumnezeu,
Să-mi asculte gândul meu,
Să fiu floare dintre flori,
Comoară dintre comori!

22.

Foaie verde peliniță,
Prăpădi-te-aș neiculiță,
Printre flori în grădiniță.
Floricica florilor,
Bobocelul munților,
Ochii, fața cerului,
Viersul, cântul cucului,
Un trup nalt și subțirel,
Parcă-i tras printr'un inel! [2].

23.

Mândră-i flarea de cireș,
Dar mai mândru-i Gheorghieș;
Verde-i frunza macului,
Mândru-i chipul dragului.
Frunză verde peliniță,
Mai bădiță, măi bădiță,
Nu-ți găsesc seamăn pe lume,
Nici la suflet, nici la nume,
Nici la ochi, nici la sprincene,
Două ape, două pene;
Nici la limbă, viers de frunză,
Când vrei, mândra să te-auză
Și din gură să ți răspunză:
—Măi bădiță Gheorghieș,
Mândră floare de cireș!

24.

Fa de-o lături, câne rău,
Nu cunoști că-i badea meu?
Badea meu cu zurgulăi,
Bujorel dintre flăcăi!

25.

Foaie verde trei ciuperce,
Nu știu luna pe cer merge,
Ori puica la apă trece;
Când aș ști că-i puicuță,

1. Refren.
2. Cântecul următor se suprimă.

www.digibuc.ro

I-aş rupe cobiliţă,
Cobiliţa ca crăiţa,
Cofelè ca florilè ! [1]

(Pentru vers. 6-9, vezi No. 15, vers. 11-4.)

26.

Cine te-a făcut pe tine,
Tudoriţo, nene,
Par'că m'a'ntrebat pe mine,
Tudoriţo, nene ! [2]
Trupul tău cel subţirel,
Par'că-i tras printr'un inel,
Şi mi-i drag de mititel ;
Şi obrajii rumeiori,
Să-i săruţi până ce mori !

27.

Frunză verde iarbă mare,
Are mă-sa fată mare ;
Când se duce 'n şezătoare
Şi se pune pe salteà
Chiara dinaintea mea,
Şi când, frate, mă priveşte,
Inima în mine creşte.
Nu ştiu ce are la ochi,
Cum mă uit, mă şi deochi;
Nu ştiu ce are la gură,
Cum vorbeşte, minteà-mi fură,
Şi de dau ca să vorbesc,
Tot la vorbe încâlcesc
Şi pe loc mă ameţesc !

De-i pun mâna la mijloc,
Inima-mi arde cu foc!

28.

Rămâi, nene, sănătos,
Crinişorul meu frumos !
—Du-te, mândro, sănătoasă,
Scânteioara mea frumoasă!

29.

Frunză verde crin aprins,
Ce mai ibovnic am prins !
Mi l-am prins din întâmplare,
Să vedem ce minte are.
De-a aveà o minte bună,
L-a culcà lelea pe mână ;
De-a aveà o minte rea,
Să-l despart de mâna mea! [3]

30.

Iartă-mi, Doamne, din păcate,
C'am făcut rele de toate
Pe 'ntunerec şi pe noapte!
Iartă-mi, Doamne, din greşele,
C'am făcut destule rele
Şi pe lună şi pe stele
Şi pe 'ntunerèce rele !

1. Urmează un cântec care începe astfel :

Foaie verde fir de linte,
Ilenuţă dela munte,
Nu-ţi mai pune flori pe frunte,
Că ţi-or ieşì vorbe multe.
—Las' să iasă, că nu-mi pasă,
M'a făcut maica frumoasă...

2. Refren.
3. Se suprimă apoi un cântec care începeà astfel :

Foaie verde de arţar,
Am iubit un pădurar,
Ieşià sara din *lăstari*
Cu ciubote şi itari...

www.digibuc.ro

31.

Cine mi te-a scos nainte,
Acela nu-i om cuminte;
Când te văd, má *uluesc*
Şi spre tine că pornesc.
De-s plecat la plug, m'opresc;
De-s cu sacii pentru moară,
Ochii tăi mă şi omoară;
Sărbătoarea ostenesc,
Pân' ce dau şi te 'ntâlnesc!

32.

Am plecat, plecat, călare,
Când îi soare şi nu-i soare,
Ş-am ajuns târziu în sat,
Tocmai când s'a înnoptat!
Când luna mi-a răsărit,
Ibovnica mi-am găsit,
Şi-am plecat când a sfinţit;
Bată-l spuza de iubit,
Că rău m'a mai bolnăvit!

33.

Frunză verde de trifoiu,
Badea vine pe la noi,
De două-trei ori pe noapte,
Mă mir badea *cumu* poate!
Dac' aş fi dintre feciori,
Aş veni de nouă ori;
Aş veni şi n'aş plecà,
Părà nu m'aş sătură,
Părà n'ar ieşì lunà;
Şi când luna mi-ar ieşì,
Dela lună aş fugì.
Cu mândra încet mă duc,
Colo supt *umbra* de nuc;
Nucul, cu frunzele lui,
Ţine parte dorului;
Nucul, cu frunzele late,
Are suflet de dreptate.
De puterea frigului,
Pică frunza nucului,
Văd *cuibarul* cucului,
Tocmai sus într'o *cracana*,
Şi cucu-i fugit de iarnă.
Iar mai jos lângă tulpină,
Văd cuibarul din grădina;
Văd cuibarul şi nu-l văd,
Cu mândra eu unde şăd;
Unde şezui cu mândrà,
Nu se cunoaşte urmà![1]

34.

Foileana măcieş,
Mai bădiţă Gheorghieş,
Dragul lelii, mult eşti, măi,
Ca nici unul din flăcăi!
Nici prea nalt, nici prea subţire,
Şi-ai băgat dragostea 'n mine!

35.

Frunză verde lemn cânesc,
Mulţi în sat mă duşmănesc,
Că la mine nenea vine;
Vine că n'are la cine!

36.

Alămioară rouratá,
Mândruleana mea-i bogată:
N'are boi şi n'are vaci,
Că avere poţi s'o faci;
N'are bani, n'are pământ,
Are gură şi cuvânt;
Doi luceferi şi sprincene,
Când îi vezi îţi pică lene;
Când te ard, te şi topeşti,
Pare-ţi că îmbătrâneşti;
Ş'apoi, place-mi avereà,
Care-o are mândra mea!

37.

Multe, leleo, am văzut,
Ca tine n'am pomenit.
Nici la fire, nici la *viers*
Şi nici n'am mai aflat mers

1. Un cântec ce urmà, se suprimă.

www.digibuc.ro

Mândru, moale ca şi-al tău,
N'a mai lăsat Dumnezeu!

38.

Frunză verde cum am spus,
Am fost şi'n ţara de sus;
Frunză verde măr mustos,
Umblat-am ţara de jos,
Şi-am umblat şi-aş mai umblà,
N'am dat'[1] mândră ca a mea!
Câte ţări-s pe pământ,
Mândre ca tine nu sunt:
Ca 'n ţara moldovenească,
Nu-i nici ţara armenească,
Şi ferit de Dumnezeu,
Nu mai *eşti* ca satul meu!
Satul meu cu mândrele,
Câmpul şi cu florile!

39.

Frunză verde de gutuie,
Badea dealul că mi-l suie;
Suie dealul, cântă tare,
Seamăn badea nu mai are;
Merge mândru, cântă bine.
Că badea-i pornit la mine!
Măi bădiţă, bădişor,
Suie dealu 'ncetişor!

40.

Foaie verde iarbă rea,
Invăţată-i mândra mea,
Că ceteşte inimă
Şi pe nour şi pe noapte
Ca şi omul cel cu carte;
Şi pe ger ca şi pe soare,
Mândra mea ştie scrisoare,
De merge pân' la hotare!

41.

Frunză verde urzicuţă,
Puiculiţă, puiculiţă,
Cine ne-a 'ntâlnit pe noi,
I-sărut ochii amândoi;
Cine ne-a deschis portiţa,
Sărută-i neica guriţa;
Cine mi-a deschis uşà?
Fara numai mândra mea!

42.

Cine[2] 'n vârful dealului?
Bădiţă cu murgul lui.
Din harapnic tot pocneşte,
Că bădiţa mă vesteşte
Să-l aştept pe lângă casă.
Cu *sflichiul* de ibrişin,
Să 'ncepem să ne iubim;
Cu coada de salbă-moale,
Gând nu-i vine să se scoale!

43.

Foaie verde poamă albă,
Dintr'atâta lume largă
Mi-am ales o puică draga,
I-am dat drumul să-şi aleagă,
Sau ochi negri, sau căprii,
Sau albaştri ca ai mei!

44.

Mi-a fost drag' o porumbiţa
Care mă strigà «bădiţă!»;
Am iubit o turtureà,
Care mă strigà «bădeà!»
Care-a fi mai frumuşică:
Porumbeà ori turturică?
Porumbiţa te ciupeşte,
Turtureà' te ciuguleşte!

45.

Măi băiete, băieţel,
Nalt mai eşti şi subţirel,
Că săruţi pe nevăzute
Şi şopteşti pe ne-auzite;
Frunză verde foi de fag,
Şi de asta îmi eşti drag!

1. N'am dat *de-o* mândră ca a mea.
2. Cine-*i* în vârful dealului.

www.digibuc.ro

46.

Draga mea, dragă fetică,
Te-am lăsat odată mică.
Eu eram mai ca şi tine,
Lasă că şi acuma-i bine,
Că inima-i tot cu mine!

47.

Frunză verde măr turcesc,
La nimica nu gândesc,
Că-s flăcău, flăcău traesc!
Fetele de crişmariţă,
Mă chiamă pe la portiţă,
Iar fata de preoteasă,
Vine de mă iea de-acasă.
Tu te duci că nu te 'nduri,
Că la popă sunt prescuri;
Mai n'ai vrea, dar n'ai ce-i face,
Că fata de popă-ţi place!

48.

Cine te-a văzut odată,
Ţine minte viaţa toată;
Că nici eu nu te-oiu uità,
In toată vieaţa mea!
Că numele maică-mii,
Este-aleasa inimii!

49.

N'oiu muri eu pân' la vară,
Când *frunzeşte* codrul iară.
Când flăcăii de prin sate,
Pleac' cu fetiţele toate,
Pleacă'n crâng pe la răcoare,
Unde-i floare lângă floare;
Că 'ntre ele-i mândra mea,
Mândră, cum se poartă ea!

50.

Leliţică de pe punte,
Tu din lumeştii cam multe;
Câţi flăcăi şi câte fete,
Câte cârduri, câte cete,
Toate mi le-ai petrecut,
Spune neicăi, de-ai văzut
Ochi frumoşi şi gură plină,
Ca aşeară în grădină?

51.

Măi bădiţă, bădieş,
Dragul lelei Gheorghieş,
Frunză verde foi de pur,
Te-aş luà dar nu mă'ndur,
Că-mi tot zice măicuţà,
Dar inima nu-mi prea vrea,
Măicuţa tot cicăleşte,
Dalgrata-mi bolboräseşte,
Dragostea s'o las nu-mi vine,
Că-i dragoste dela tine
Şi-are 'n mîne multe vine;
Are-o vână din tulpină
Şi alta din rădăcină,
Care-mi ţine sufletul,
Care-mi ţine inima,
Cu lacăte de aramă,
Şi-o curèà cu cataramă
Şi cu *clenciul* de argint,
Că nu-i alta pe pământ!

52.

Toţi de dorul fetelor,
Bate drumu'n *childa* lor;
Dar la mine, drăguţà,
Bate drumu'n childa mea!

53.

Flăcăuaşul care-mi place,
Trecù anul de când zace;
Bădiţa care mi-i drag,
M'a zărit odată 'n prag.
Frunză verde de vetrice,
Rău i-a fost la *lingurice;*
Frunză verde alămioară,
Rău i-a fost la inimioară;
Mi-i frică de blăstămat,
De astà nu l-am lăsat!

www.digibuc.ro

54.

—Leleo, din Văeşti,
Frumaosă mai eşti!
Ia spune-mi acù,
Cum ai vrea şi tu,
Şi să-mi spui curat,
Că m'am minunat,
Cine ţi-a fost dat
Ca să-mi fii frumoasă
Şi-aşà de chipoasă?
—Eu, drăguţul meu,
Martor Dumnezeu,
Iţi mărturisesc
Şi-ţi *ispovedesc*,
Că peliţa mea
I-dela maică-mea,
Dela bunică,
Şi din neam în neam
Peliţa o am!

55.

Din tot satul, o grădină
Imi pare mai la lumină;
La lumină înflorită,
Că-i grădina îngrădită
Unde stă a mea 'ndrăgită!

56.

Frunză verde fragi şi mure,
Mă dusei în cea pădure,
S'adun fragi, mure s'adun,
Că-s multe, fetele spun.
Mai frumoase, prin pădure,
Găsii numai două mure;
Le-am cuprins, le-am sărutat,
Până ce m'am săturat!

57.

Frunză verde, frunza mea,
Dacă nu mă vrea badeà,
Nu mi-i ciudă, grijă rea;
Eu ca el găsesc o sută,
Că *flacaime* îi multă;
Unul pleacă, altul vine,
Să găsesc eu am pe cine;
Unii pleacă, alţii vin,
Câţi după mine se ţin!

58.

Păsăruică călătoare,
N'ai văzut tu pe sub soare,
Păsăruică, păsăreà,
N'ai văzut mergând lunà,
Luna cu inima mea?
Că sub nuc de m'a zărit,
Parcă m'a şi istovit
Şi puicuţii m'a robit!

59.

Eu Ion şi tu Ioană,
Tu pe luncă, *io* 'n poiană;
Eu frumos şi tu frumoasă,
C'aşà-i viaţa drăgostoasă;
Tu detreabă, eu detreabă,
De-alta nu se mai întreabă;
Nu-i aşà?

60.

Lelea-i scumpă cât o salbă,
Floarea badei floare albă;
Floarea badei rourată
Şi n'o dau pe lumea toată!

61.

Nu ştiu maica ce tot vrea,
De mă 'ntreab'-aşà şi-aşà,
De ce ochii se 'nvârtesc,
De ce mă împodobesc
Cu pestelca 'n două foi,
Cu betele cele noi!

62.

Frunzi verde alămioară,
Copiliţă bălaioară,
De ce eşti tu subţirică?
Că m'a strâns un bădiţică!
—Şi frumoasă, de ce eşti?
—Ca să stai să mă priveşti!

www.digibuc.ro

63.

D'apoi ţaţa cu brăţare
Are multe, măi, şi are,
Un *coş* plin cu popuşoi,
Gura şi buzele moi!

64.

Las', dragă, descântecul
Şi-mi începe cântecul;
Decât să mă ţii la tine
Cu descântece pe mine,
Mai bine m'ai fărmăcà
Cu toată făptura ta!

65.

Cărăruşă lungă 'n jos,
Eşti fudul că eşti frumos;
Da' eu nu m'oiu fudulì,
C'încă ş'mai frumoas'-oiu fi!
(Comunic. de d-l D. Dan, Prichelea, Bucovina.)

66.

Pe pădure rară 'n jos,
Trece badea cel frumos,
Cu căruţa Radului,
Cu caii 'mpăratului;
Când păşià pana-i *clatià*,
Ochi şi gura îi râdeà,
Şi sprincenele-amândouă,
Pe mine mă bagă 'n boală!
(Comunic. de d-l D. Dan, Straja, Bucovina.)

67.

Foaie verde de susaiu,
Coboară mândra pe plaiu,
O cunosc numai pe graiu,
Că i-i graiul subţirel,
Moare neica după el!
(Comunic. de d-l H. N. Ţapu, Novaci, jud. Gorj.)

68.

Cântă cucul şi roteşte
Ca mândra când se găteşte
Şi-şi resfiră penele
Ca mândra sprincenele!
(Idem.)

69.

Foaie verde de spănac,
Doamne, la ce m'ai lăsat,
Băiat tânăr şi sărac,
Să fiu fetelor pe plac!
(Idem.)

70.

Foaie verde de trei boji,
Am o amantă la Gorj,
Una 'n Gorj, una la Dolj,
Una icea, una 'n Cârcea,
Şi-una la Râmnicul Vâlcea.
A din Cârcea-i crâşmăreasă,
Poartă *cârpă* de mătasă
Şi cu flori de fir aleasă.
Şi-a din Vâlcea-i nevesteà,
Cu cămaşa subţireà,
Se văd ţiţele prin ea,
Ţiţe mici cu *boldurèle*,
Muşcar'-ar neica din ele,
Ca din doi faguri de miere!
(Comunic. de d-l P. Ştefănescu, Dobromir, jud. Constanţa.)

71.

Floricică leuştean,
Când eram copil *durlan*,
Bună prubă sămănam.
Câte fete 'n sat la noi,
Le faceam turma de oi
Şi le duceam dinapoi
Şi le mânam la zăvoi;
Le făceam turmă şi cârd
Şi le sărutam pe rând.
Elelei, pe când eram
Copil tânăr şi durlan,
Multă dragoste făceam,
Dar de când m'am *ridicat*,
Multă dragoste-am stricat!
Lăsai copile de soiu,

www.digibuc.ro

Luăi *durna* din gunoiu;
Lăsăi copile de viță
Și-am ales o rămășiță!

72.

Foaie verde de legume,
Trei ibomnice-am pe lume,
Una 'n deal ca un pahar,
Una 'n vale ca o floare,
Una la ulița mare
Cu gurița de migdale;
Ibovnica cea din deal
Cu gurița de zahar;
Ibovnica cea din vale
Cu gura de portocale.
Cea din capul satului
Mi-i *punerea* capului.

73.

M'a 'ndrăgit nevestele,
Că le iubesc fetele!
Și-am zis leana, arțăraș,
Mi-a venit un gând vrăjmaș,
Ibovnica să mi-o las!
Nu știu, lesne-i de lăsat,
Dar mi-i greu de căpătat!
(Pădureni, jud. Putna.)

74.

Am iubit și-am să iubesc,
Măcar să mă săvârșesc;
Moară lumea de năcaz,
De dragoste nu mă las;
Moară lumea de mânie,
C'am să iubesc pe vecie!

75.

Foicică de dudău,
Bine mai eră flăcău,
Că umblam unde voiam;
Ce gândiam și izbândiam,
Grijă mare nu duceam!
Frunză verde și-o laleà,
Bine eră și nici prea,
Că umblam tot *lăturea*
Pe la casa altuià!
Floricică matostat,
Trăesc bine și 'nsurat:
Nu umblu noaptea prin sat
Pentr'un fleac de sărutat!
(Hănțești.)

3. Dragoste nehotărîtă.

1.

Foaie verde alămâie,
La *Es*, la Mitropolie,
Este-un logofăt de scrie;
Și când scrie, te mângâie;
Când cetește, te slăvește![1]
(Țigănași, jud. Iași.)

2.

De trei zile mă gândesc,
Pe care să mai iubesc!
Aș iubì pe ori și care,
Dar mi-i gândul tot la *tale!*
Foaie verde și-o laleà,
N'am, Leano, pe unde da,
Să nu-ți mai văd casa ta,
Casa și bătătură,
Cu-alean în inima mea!
Unde-ți văd căsuța ta,
Plânge inimioara mea,
Că te-a iubit neica 'n ea!
Unde-ți văd părețiì tăi,
Lăcrămează ochii mei,
Că te-au iubit, neică, ei!
(Mușețești, jud. Argeș.)

1. Se suprimă apoi două cântece.

www.digibuc.ro

3.

Fa Mariţo, ia mai stăi,
Să-ţi sărut obrajii tăi,
Ca doi crini, ca doi bujori.
Fa Mariţo, unde-ai mas,
De ai semne pe obraz?
—Ia, am mas într'o grădină,
Şi m'a mâncat o albină.
—Fa Mariţo, tu mă minţi,
Că albina n'are dinţi;
Şi albina are-un cioc,
Şi te muşcă de un loc!
Fa Mariţo, Mărioară,
Ochii tăi mă bagă'n boală,
Sprincenile mă omoară,
Fa Mariţo, Mărioară!
(Hănţeşti.)

4.

Foaie verde mărăcine,
Dealule, face-te-ai tine (?)
Să se fac'un drum prin tine,
Pân' la deal, la mănăstire,
Să văd cârduri de copile,
Să văd şi amanta mea,
Pe braţele altuia,
Sărutându-i guriţă,
Deschizându-i polcuţă!
(Pentru sfârşit, vezi No. 73 şi variantele, p. 107-8.)

5.

Badea 'nalt şi sprincenat,
Frumos eşti, cum nu iubeşti?
—Am iubit într'a mea viaţă,
O drăguţă de nevastă!...

6.

Copiliţă făr' de minte,
Zi mă-tii să te mărite!
Insoară te dumneata,
Că şi eu m'oiu mărită
Tot în sat cu dumneată!
Straie albe oiu purtà,
Tot în ciuda dumneată!
(Negrileşti.)

7.

S'a dus neica la plimbare,
S'a 'ntâlnit c'o fată mare:
Bună ziua, fată mare!
Mulţămesc, flăcău călare!
—N'ai guriţă de gustare?
Eu guriţă n'am de dat,
Am avut-o şi am dat
La un nalt şi sprincenat
Şi cu semne de vărsat,
La inimă m'a secat.
O dădui azi dimineaţă,
La unul fără mustaţă!

8.

Foaie verde şi-o laleà,
De 'nsurat m'aş însurà,
Nici urîtă n'aş luà;
Nici urîtă, nici frumoasă,
Numai ca să ţie casă;
Nici frumoasă, nici urîtă,
Numai să fie plăcută;
Nici frumoasă, nici prea bună,
Că ţi-o iea altul din mână!
Nici săracă, nici bogată,
Numai mie ca să-mi placă;
Nici bogată nu-mi prea vine,
Să poruncească la mine;
Mai bine una săracă,
Ce i-oiu spune «fă»!, să facă
Şi din gură ca să tacă!

9.

Foaie verde tiriplic,
Ce caţi, leleo, prin colnic
Cu papucii lip!, lip!, lip!,
Răsucind la burungic?
Cat o vacă şi-un viţel
Şi-un drag de ibovnicel;

www.digibuc.ro

Cat o vacă şi-un mânzat,
Şi-un drag de amurizat! [1]

10.

Şi-aş bea apă din ulcior,
Ca din gura lui Ion,
Hai! hai!
Sărută-mă, Neculai!
Şi-aş bea apă din ulcică,
Ca din gura lui Costică,
Hai! hai!
Sărută-mă, Neculai!
Şi-aş bea apă din cofiţă,
Ca din gura lui Gheorghiţă,
Hai! hai!
Sărută-mă, Neculai!

11.

La grădina cu doi peri,
O drăguţă cu doi veri;
La grădina cu doi nuci,
O cadână cu doi Turci;
La grădina cu doi brazi,
O drăguţă cu doi fraţi;
La grădina cu doi plopi,
O drăguţă cu doi popi;
La grădina c'un cireş,
Cinci fete pe-un flăcăieş!

12.

Şi-am zis verde alunică,
Ionică, Ionică,
Dă şi badi'-o floricică!
Ba eu, bade, nu ţi-oiu da,
Că eu floare n'am de dat,
Că-s vădană, n'am bărbat,
C'astă vară n'a plouat.
Cu bani de pe sărutat,
Am plătit de le-am udat;
Cu banii de pe iubit,
Am plătit de le-am plivit!

Variantă.

Câte flori pe iaz în sus,
Toate cu Niţă le-am pus.
Foaie verde viorele,
Dă lui Ghiţă floricele!
—Ba eu flori nu am de dat,
C'am plătit de le-am udat
Cu bani de pe sărutat;
Şi-am plătit de răsădit
Cu banii de pe iubit!

13.

Când eram la mama fată,
Ştiam floarea cum se poartă;
Şi-o purtam tot cam pe frunte
Şi iubiam flăcăi de munte!
(Ţigănaşi, jud. Iaşi.)

14.

Trandafir moldovenesc,
Te-aş iubi dar nu 'ndrăznesc;
Trandafir cu floarea 'n drum,
Te-aş iubi şi nu ştiu cum!

15.

Şi-am zis verde şi-un lipan,
Uite-al dracului Oltean,
Cum îşi trage coasa 'n deal
Şi coseşte leuştean!
Leuştean, cine te-a pus?

1. Se suprimă o variantă care începe astfel:

Foaie verde de arţari,
Ce caţi, puică, prin lăstari?
—Cat o vacă şi-un viţel
Şi-un drag de ibovnicel,
Colea: 'nalt şi frumuşel,
Cu mustaţa gălbioară
Şi cu faţa rumeoară...

www.digibuc.ro

Mariţa care s'a dus,
N'a lăsat nici un răspuns,
Nici guriţă de ajuns,
Trupuşor de desmierdat,
Ochişori de sărutat!

16.

Foaie verde matustat,
Drag mi-i omul însurat,
Dar mai drag flăcău 'n sat,
Că 'nsuratul are casă
Şi de mine nu-i prea pasă;
Dar flăcăul ne'nsurat,
Nu-i prea de femei stricat;
N'are casă, n'are masă,
Decât eu, ibovnică,
Nu mai are pe altă.
Când dragostea-l bagă'n boale,
Dă cămeşa din schimbare [2]
Şi ciobota din picioare.

17.

La umbră de liliac,
Şede Ghiţă răzămat
Şi-i cată Mariţa 'n cap.
Las' să-i cate, nu-i păcat,
Că i-a fost amurizat;
Las' să-i cate, nu-i mânie,
C'a lua-o de soţie!

Variantă.

La părul cel retezat,
Şede Ionel culcat
Şi-i cată Ileana 'n cap.
Las' să cate, nu-i păcat,
Că i-a fost amurizat;
Las' să-i cate, nu-i mânie,
C'a luà-o de soţie!

18.

Foaie verde trei lalele,
Câte mândre tinerele,
Cât am bani, toate-s a'mele;
Eu banii i-am cheltuit
Şi mândrele n'am urît
Şi n'am unde să 'mprumut!

19.

Foaie verde solz de peşte,
Noaptea rău mă mai munceşte,
Grija la două neveste!
Una 'n sat, una acasă;
Cea din sat, nu-i cu bănat,
Demâncare că mi-a dat,
Şi mi-a dat de săturat,
Vin din ploscă mi-a turnat.
Cea din casă-i inimoasă,
Par'că-i o *curmă* de coasă!

20.

Bată-l focul de iubit!
Cine focul, l-a scornit!
Am iubit vreo şase fete
Şi-alta mă trage de bete!

21.

Frunză verde busuioc,
Mi-a cătat maica 'n ghioc
Şi mi-a spus că mă mărit
C'un flăcău nepomenit:
Voinic, frumos la statură
Şi viclean la *catalură*,
Cu mustaţa gălbioară,
Cu sprinceana desişoară!

22.

Murgule, murguţul meu,
Da-ţi-ar zile Dumnezeu,
Să mă duci ca 'n vânt uşor,
C'arde sufletul de dor;
Să mă porţi pe cărăruice,
Să privesc la cele puice;
Murgule, să nu ai teamă,
Când drăguţele mă chiamă!

1. Poate:
Dă cămeşa din spinare.

www.digibuc.ro

23.

La ibovnica de mult,
Mergeam, dragă, s'o sărut ;
Mă'ntâlnii cu tine'n drum,
Tu frumoasă şi eu bun,
Te-aş lăsà şi nu ma 'ndur;
Ne-am iubì şi nu putem,
Ne-am luà, nu ne 'ndurăm,
Mai mare păcat avem !

(Voineşti, jud. Iaşi.)

24.

Mie-mi place o leliţă,
Că-i fata de crişmăriţă ;
Ea se poartă cu *scumpete,*
Nici se uită l'alte fete ;
Am s'o las, că mai am una,
Şi-i frumoasă ca şi luna ;
Se găteşte tot cu flori,
Şi mă bagă în fiori !

25.

Mama tot mă ocărăşte,
Că cu tine mă zăreşte,
Şi-apoi nu-i de ocărît,
Când măicuţa mi-a dat gură,
Şi eu las pe-alţii de-o fură?
Măiculiţa mi-a dat sân,
Eu îl dau la care vin,
Dar numai tu vii la mine
Şi eu te-am sărutat bine.
—Bodaproste de-una, de-alta,
Să ai pe lumea cealaltă !

26.

Foaie verde foi de nuc,
După dascăli mă usuc ;
După dascăl nu mă duc,
Că dascălu-i ticălos,
Trage clopot, bate toaca
Şi tu paşti pe vale vaca ;
Umblă ziua prin pomene,
Noaptea umblă prin poiene!
Rău ca dascalul nu este,
Că petrece cu neveste !

27.

M'am dus doar pentru cei ochi,
Să-mi mai caute cei popi [1] ;
Popii somnu-au blăstamat,
M'au lăsat de-am tot umblat
Pe unde s'a întâmplat
Şi par' c'a fost sorocit,
La toate am nemerit ;
Numai la puicuţa mea,
Am găsit pe-altul cu ea !

28.

Cine plânge şi jeleşte,
Acela se prăpădeşte.
Eu n'am plâns, nici n'am jelit
Şi nici nu m'am prăpădit.
De plâns îi când dragul pleacă,
Altele plâng de se 'neacă
Şi durerea să le treacă.
Par'c'ar fi unul în sat,
Numai care le-a lăsat.
Da'-s o spuză de voinici,
Unii mari, alţii mai mici.
De-i strigà, unul îţi vine,
De-i chemà,-s doi lângă tine.
Dragu-i drag, că-i viaţa bună,
Cine plânge, e-o nebună!

29.

Frunză verde măr *sălcat,*
Din flăcăii de prin sat,
Mulţi îmi plac şi mulţi nu-i vreu,
Cu voia lui Dumnezeu,

1. In pron. pop. : *pochi.*

www.digibuc.ro

Fără unul mai *ochiş*,
Că-i fecior de puiu *neiş*,
Ca-i feciorul de ceauş!

30.

Tot mă cere, maică, cere,
Tot mă cere-un cojocar.
După cojocar n'oiu merge:
Tot împunge şi străpunge,
Ce-i trebui', nu mai ajunge.
Tot mă cere, maică, cere,
Tot mă cere-un dăscălaş.
După dăscălaş n'oiu merge:
Iea colivi dela calici
Şi colaci dela săraci;
Vine vremea de culcat,
El se duce la tocat.
Tot mă cere, maică, cere,
Tot mă cere-un plugăraş.
După plugăraş oiu merge:
Ziua «hăi!» şi noaptea «hăi!»,
Cu punga plină de lei!

(Comunic. de d-l L. Mrejeru, Bucovina.)

31.

Foaie verde păltinel,
La umbră de stejărel,
Se umbreşte-un voinicel
Cu cojoc de berbecel,
Cu cuşmă groasă de miel,
Dă-mă, maică, după el.
—Da' eu, maică, nu te-oiu da,
C'acela-i voiniç Jian.
Câte fete sunt pe Jii,
Toate-au rămas cu copii
Şi te-a 'nşelà şi pe tine
Şi-om mai păţi vre-o ruşine.
Şi iubeşte câte-un an,
Şi te lasă cu alean!

Varianta 1.

Sub poale de colnicel,
S'a ivit un voinicel,
Cu *poturi*, cu cojocel,
Cu cuşmă creaţă de miel,
Dă-mă, maică, după el!
—Draga maicăi, nu te duce,
C'aista-i Iancu Jianul,
Iubeşte fete cu anul;
Câte fete-au fost pe Jii,
Toate-au rămas cu copii,
Dar o copilă ca tine
Să rămâi ca nime'n lume!

(Comunic. de d-l S. Floare, Bârlad.)

Varianta 2.

Frunză verde alior,
Colea 'n vale la izvor,
Hodihneşte-un voinicel,
Cu cojoc de berbecel,
Cu cuşmă creaţă de miel,
Dă-mă, maică, după el!
Eu pe tine nu te-oiu da,
Că-i feciorul de mocan
Şi iubeşte câte-un an
Şi te-a lăsà şi pe tine
Şi nouă ni-i de ruşine!

32.

Una 'naltă, bujorată,
Dă guriţi peste poartă;
Dă guriţă şi porneşte
Şi tot dă la alţi nădejde.

4. Indemnuri la dragoste.

1.

Frunză verde foi, trifoi,
Puică, cum să facem noi,
Să ne iubim amândoi?
—Iea puşca şi doi copoi,
Scoboară 'n vale 'n zăvoi,
Că viu şi eu cu doi boi.

www.digibuc.ro

Până boii pasc la iarbă,
Noi să ne vedem de treabă;
Până boii pasc la fân,
Noi să ne strângem la sân!
(Comunic. de d-l Șt. St. Tuțescu, Catanele, jud. Dolj.)

2.

La vale, ţaţo, la vale,
C'a făcut mazerea floare
Şi fasolea *pastăcioare*.
Hai, ţaţo, la *haragit*,
Amândoi să hărăgim,
Amândoi să ne iubim;
Cu hărăgii de mărar,
Ca să viu şi eu mai rar!
(Meria, jud. Covurluiu.)

3.

Mărioară dela moară,
De ce ţi-i gura amară,
Ca sudoarea cea de vară?
—Mi-i amară că-s vădană;
Şi-s vădană de an iarnă
Şi am inimă vicleană.
De venin mereu o 'ncarc
Şi n'am cui să mă descarc!
(Comunic. de Păr. I. C. Beldie, Jorăşti, jud. Covurluiu.)

4.

Cât îi vara de frumoasă,
Nu pusei mâna pe coasă,
Cătu-i umbra numai groasă
Şi pivniţa răcoroasă
Şi nevăstuica frumoasă.
Of, leliţo, doar odată,
Să leşi uşa mai căscată,
Perdeaua mai ridicată,
Să viu şi eu *căciodata*
Să te văd cum eşti culcată!
Dar de-i fi culcată bine,
Să mă dau pe lângă tine,
Să mă joc cu ţiţele,
Ca cu gutuiţele!
(Comunic. de d-l C. Mărgăritescu, jud. Roman.)

5.

Foaie verde de trei fire,
Pe când iubiam la copile,
Eram copilaş în fire;
Dar acuma la neveste,
Mi-a dat barba fără veste,
Mustacioara se lungeşte!
(Jud. R.-Sărat.)

6.

Foaie verde salbă moale,
Coboară, Leano, de vale,
Că mi-a sosit trenu'n gară
Şi nu mi-i mult de aseară,
De când stau pe cheltueală?
Şi l-am luat cu socoteală.
Frunză verde trei lămâi,
Spune, Leano, vii, nu vii,
Şi de tren să nu rămâi;
Să nu mă faci să te aştept
Şi trenul ca să nu-l pierd!
(Jud. Argeş.)

7.

Foaie verde şi-o laleà,
Când treci pe la poarta mea,
Lasă-mi gură 'ntr'o basmà,
Că nu-i lăsà de geabà,
Că ţi-oiu cumpără cevà:
O cordeà de catifeà
Cu gălbănaşii în ea!
(Idem.)

8.

Foaie verde salbă moale,
Trecui asară călare,
Pe la poarta dumitale.
Te zării la lumânare
Şi iià de burungic;
Sfârcul ţâţei l-am văzut,
Am leşinat şi-am căzut!
(Idem.)

9.

Foaie verde mărgărint,
Priceputo la iubit,

www.digibuc.ro

Mai ceartă juratul dor
Şi-mi dă guriţă'n dator[1].
Ci dator de-oiu rămâneà,
Oiu face cum oiu puteà,
M'oiu căzni şi m'oiu trudi,
Cu dobândă ţi-oiu plăti,
Cu dobândă sută 'n sută,
Na-ţi guriţa şi-o sărută;
Sărută-mi-o, n'o mustră,
Să nu simţa cinevà!
(Idem.)

10.

De vrei să ai ibomnică,
Să fie mai ocheşică,
Să nu fie bălănică.
Ibomnica bălănică
Ţi-aduce găina friptă
Şi cu azmă învălită:
Iea, băiete, şi mănâncă
Şi-al doilea bea şi ţuică
Şi-al treilea mai sărută!
(Idem.)

11.

Măi băiete, măi Vasile,
Mută-ţi casa lângă mine,
Să ne dăm a trăi bine,
Să fac un copil ca tine,
Să-l botez la mănăstire,
Să-i pun numele Vasile,
Să-mi treacă de dor de tine!
(Idem.)

Varianta 1.

Foaie verde baraboi,
Măi Marando,' măi[2],
Cum nu vrea Domnul cu noi,
Măi Mărando, măi,
Să ne luăm amândoi
Măcar vreo două, trei zile,
Să faci un băiet cu mine,
Să-i pui numele Vasile,
Vasile numele meu,
Să ştii că te-am iubit eu.
Şi de-i merge'n ceea lume,
Să strigi băietul pe nume:
—Dragul măicuţii, Vasile!
Şi când ăi zice Vasile,
Să te-ajungă dor de mine!
(Negrileşti.)

Varianta 2.

Foaie verde trei masline,
Măi bădiţă, măi Vasile,
Dă-te 'n dragoste cu mine
Măcar vreo două, trei zile,
Să fac un băiet cu tine,
Să-l botez la mănăstire,
Să-i pun numele Vasile.
Cînd mi-a fi mai dor de tine:
Viu la mama, măi Vasile,
Să-mi treacă de dor de tine
Măcar vreo două, trei zile!
(Comunic. de d-l Gh. Buhuş, Ghermăneşti, jud. Fălciu.)

12.

Foaie verde samulastră,
Mă roagă vecina noastră,
Să dau vacile pe coastă,
S'o fac nevastă din fată.
Eu, de rugămintea ei,
Vacile că le detei
Şi-i făcui pe poşta ei![3]
(Comunic. de d-l Şt. St. Tuţescu, Catanele, jud. Dolj.)

13.

Foaie verde peliniţă,
Ieşi puicuţă la portiţă,
Te strigă Ghiţă din frunză.
Din frunză de liliac,
Că ţi-i puişorul drag!

1. Datorie.
2. Refren.
3. Se suprimă apoi un cântec influenţat.

www.digibuc.ro

14.

Foaie verde de aclaz,
Mai Ioane, măi viteaz,
Fa-ţi grădină cu pârlaz;
Grădină cu cotituri,
Bună de tăvălituri.
In grădină, fă-ţi fântână,
Fântâna cu apă dulce,
Cine-a bea nu se mai duce;
Fântâna cu apă rece,
Cine bea de dor îi trece!

15.

Foaie verde trei lalele,
Hai Anico la cişmele,
Să culegem floricèle,
Să le facem mănuchèle,
Să le legăm cu cordèle,
Să le dăm măicuţii *tale*,
Sa te gătească cu ele!

Variantă.

Foaie verde trei smicele,
Hai puicuţa la cişmele,
Să culegem floricele;
Floricele frumuşele,
Sa le facem mănuchele,
Sa mergem la Bucureşti,
Unde-s curţile domneşti!
Foaie verde floare-aleasă,
Să le-asvârlim pe fereastră
La Vodă şi la *Vodeasă*,
Din toată ţara aleasă,
Floare mândră, 'mpărătească!
Domnul Carol să trăească,
Şapte ţări să stăpânească;
Şapte ţări şi-o 'mpărăţie,
Că ne-a scăpat de robie;
De robia Turcului,
De mâna Muscalului,
De darea 'mpăratului,
Drumul Ţarigradului! [1]

16.

Foaie verde trei masline,
Hai Mariţo, hai cu mine,
Dacă vrei să trăeşti bine;
Dacă nu te 'ncrezi în mine,
Nu te las cu viaţa 'n tine!

17.

Zis-am şi-o crăiţă,
Leliţă, leliţă,
Leliţă Brăiţă,
Mai ieşi la uliţă!
Alta de grădine,
Mult mă mir de tine,
Că pământ de tine,
Că inimă ai,
Cu mine ce vrai?
Şi ce stai, ce stai,
Vorbă de nu-mi dai?
Vorba ta cea moale
O să mă omoare
De viu, pe picioare;
Vorba ta mieroasă,
M'a aprins la oasa
Şi nu mă mai lasă,
Să-mi caut de casă!

18.

Frunzuliţă mure, mure,
Şi-mi trec trei fete'n pădure;
Frunzuliţă trei smicele,
Trec trei băieţi după ele.
Băieţii când le-ajungeau,
Din gură că le ziceau:
—Bun ajuns, voi fetelor!
—Mulţumim, băieţilor!
—Fete, brăciri v'am luà,
Dară ni-i că nu ne-ţi da!
—Noi, băieţi, brăciri v'am da,
Dar ni-i că nu ne-ţi luà!
—Noi, fetelor, v'am luà,
D'avem câte-o mumă rea,
N'aţi puteà trăi cu ea!
—Frunzuliţă pelinì,
Ba noi, băieţi, c'om trăi;

1. Se suprimă apoi un cântec.

www.digibuc.ro

Am aflat de-o buruiană,
Burueana grânelor
Şi-om da-o bătrânelor.
Sâmbătă că ne-om *gătà,*
Duminică la popà
Câte doi ne-om cununà,
Luni, buruieni om săpà,
Marţia, soacrelor le-om da
Şi Miercuri le-om îngropà!
[Bumbeşti, jud. Gorj.]

19.

Foaie verde trei masline,
Ascultă, lele, la mine:
Fă-mă argăţel la tine;
De-i vedeà că-ţi merge rău,
Să-ţi caţi altu'n locul meu;
De-i vedeà că-ţi merge bine,
Să mă lipeşti lângă tine!

20.

Foaie verde alămâie,
D'aulică, ţaţo,
Dragă, dragă Nastasie,
D'aulică, ţaţo,[1]
Ce-ai dat casa cu chirie
Şi cămeşa 'n visterie,
Iar bărbatul slugă mie!
Şi iar verde de mălai,
Da' guriţa, cui o dai?
—Lui bădiţă Neculai!
—Ia, leliţă Nastasie,
Dă-mi-o mie cu chirie
Până la Sântă-Mărie,
Pân' s'a coace poama 'n vie,
Să plătesc la leturghie
Şi-apoi tot a mea să fie!

21.

Draga mea şi-a cui te ţine,
Lasă-mă 'n *strate* la tine,
Că nu mai pot, vai de mine!

Draga mea şi-a cui te are,
Lasă-mă 'n stratele tale,
Că nu mai pot de picioare.
(Novaci, jud. Gorj.)

22.

Hai puică să ne luăm
Şi să nu ne mai lăsăm;
C'odată ne-am mai jurat,
Şi tot, puică, ne-am lăsat.
Dar acum de ne-om jurà,
Ştiu că nu ne-om mai lăsà!
(Idem)

23.

—Fată dela munte,
Cu steluţa 'n frunte,
Ce nu treci pe punte?
Ce nu treci pârâu
La bădiţa tău?
—D'apoi eu aş trece,
Dar mi-i apa rece
Şi aştept de-a fi,
Până s'a 'ncălzì.
Dar mi-i cam *temica,*
Că noaptea m'apucă!
(Ţigănaşi, jud. Iaşi.)

24.

Dela noi dumbrava 'n jos,
Este-un locuşor frumos,
Numai sălcii şi rogoz;
Sălcioare de umbrit,
Rogozu-i de aşternut,
Să stai, badeo, la iubit.
Pe de-o parte te umbreşti,
Pe de alta te pârleşti!

25.

Mult îi mult de când ne-am pus,
Ciobănaşul s'a ascuns;

1. Refren.

www.digibuc.ro

Cat la lună, luna-i sus,
Cat la boi, boii s'au dus.
Eu mă grăbesc după boi,
Leana mă chiamă 'napoi.
—Bădiţă, bădiţă, *hăi!*
Vin la ţaţa înapoi,
Din viţei ţi-oiu face boi;
Ne dă tata doi viţei,
Din viţei s'or face boi!

26.

Mândro, mândruleana mea,
Mă omoară dragostea,
Şi eu cred că-i vina ta!
Ţie una, eu ţi-aş vinde,
Ţi-aş da, mândro, ţi-aş mai da,
Ţi-aş da inimioara mea!
Ţi-aş da graiul şi făptura,
Numai să-mi calci bătătura!

27.

Iancu doarme şi visează,
Murgu paşte şi nechează,
Puica plânge şi oftează:
—Iencuşor, gura mătale,
Ia scoboar' din deal în vale,
Să-ţi dau guriţa mătale!
Gura mea îi zăhar dulce,
Şi-atuncea nu te-ai mai duce.
Iancu dealul scoborà
Şi guriţa-i sărutà!

28.

—Foaie peliniţă,
Leliţă Săftiţă,
Ia ieşi la portiţă!
—Ba nu pot, bădiţă,
Că-i cam lapoviţă,
Şi mi-i de rochiţă!
—Ia ieşi pân' afară,
Că-i destul de-aseară
De când şed afară;
Ploaia că mă plouă,
Streşioara-mi curge,
Giubeluşa-mi strică!
Nu mi-i de giubeà,
Mi-i de fermeneà,
C'am dat bani pe ea!
Şi nu-i de astà,
Dar vai, inimà,
In min' se despică,
Leliţă Săftică!
—Zău, nu pot, bădică,
Că mie mi-i frică,
Că sunt singurică!
—Dar de ce ţi-i frică,
Leliţă Săftică?
Tu mă ştii pe mine
Ce mi se cuvine,
Că am un păcat
După sărutat!
—De-i aşà, ori nu-i,
Uşa ţi-o descuiu,
Iar ţie ţi-o spuiu:
Să te porţi cuminte
Ca şi mai nainte!

Variantă.

Foaie peliniţă,
Leliţă Săftiţă,
Ia ieşi la portiţă,
Că-i destul de-aseară
Şi de-alaltaseară,
De când stau afară!
Streşina îmi *pica*,
Giubeluşa-mi strică;
Nu mi-i de giubeà,
Mi-i de fermeneà,
C'am dat bani pe ea!
Nici de fermeneà,
Mi-i de viaţa mea,
Că mă 'mbolnăvesc
Şi mă prăpădesc!
—Bădiţă, bădiţă,
Bade Ioniţă,
Du-te 'n grădiniţă,
Sub umbră de viţă,
Că ţi-am aşternut

www.digibuc.ro

Frunză de agud,
Iar la cap ţi-am pus
Frunză de pe sus!
(Negrileşti.)

29.

Măi bădiţă, om sucit,
Şezi la noi dac' ai venit,
Că ţi-oiu da ce-ai mai avut:
Ochii şi sprincenele,
Să-ţi *ostaoaie* grijele!

30.

La stejarul retezat,
Vino, dragă, vino,
Acolo te-am aşteptat,
Vino, draga, vino![1]
La stejar la rădăcină,
Aşternui o rogojină
Şi la cap de căpătăiu,
Aşternui frunză de teiu;
La stejarul din cărare,
Acolo dragostea moare!

31.

Hai mândro să ne iubim,
C'amândoi ne potrivim
La vorbă şi la statură
Şi la ochi ca şi la gură;
Tu n'ai tată, eu n'am mama,
Amândoi suntem de-o
samă;
Tu n'ai fraţi, eu n'am
surori,
Noi suntem ca două flori;
Două flori dintr'o tulpină,
Două raze de-o lumină.
Amândoi zăcem de-o boală:
Tu boboc şi eu boboc,
Amândoi ardem în foc;
Tu *beldim* şi eu beldim,
La luat să ne gândim!

32.

Mândro, adă guriţă!
S'o sărute neicuţă!
—Mândrule, adă-ţi faţă!
S'o sărute mândra ta!

33.

Foaie verde şi-o sulfină,
Lele, lele Constantină,
Cum nu dă naiba în tine
Şi la uşa cui te ţine,
Pân' nu te-i iubì cu mine,
Măcar vreo două, trei zile,
Pân'a mişcà pruncu 'n tine.
Să mi-l dai să-l botez eu,
Şi să-i pun numele meu,
Ca să nu mă uiţi, eu vreu!
(Vezi no.11, p. 128.)

34.

Foaie verde alior,
Măi puiule, puişor,
Să-mi mai dai un gălbior,
Să-mi mai fac un finişor
Şi să-i pun numele tău!
De te-i duce dela mine,
Şi m'ajunge un dor de tine,
Să-i zic finului pe nume,
Să-mi treacă dorul de tine!
(Vezi no. de mai sus.)

35.

Foaie verde şi-o laleà,
Oi, sărmana mândra mea,
Cum îmi *ţine* cărareà!
Cărarea dela fântână,
Ca să dea bădiţii gură;
Gura ei îi ca de faguri,
Cum o guşti nu te mai sa-
turi.
Iese sara la portiţă
Şi mă strigă «măi bădiţă,

1. Refren.

www.digibuc.ro

Vino ca să-ţi dau guriţă!»
Foaie vorde şi-o laleà,
Oiu face-o nevasta mea,
Ca să ţiu casă cu ea!
Să ţin casă, s'o iubesc,
De ea nu mă despărţesc!

36.

Foaie verde măr mustos,
Ia poftim, Mariţo, jos,
Ca să-ţi dau un pol frumos.
Pol frumos şi ferecat
Şi pe muche şi pe lat.
Eu, drag', am descălecat,
Să-mi dai ochi de sărutat
Şi mijloc de 'mbrăţişat!

37.

Foaie verde iarbă grasă,
Anico, frumoasă,
Ia vezi Ghiţă cel viclean,
Anico, frumoasă, [1]
Şi-a făcut cerdac în deal
Şi l-a văruit cu var
Şi-a tras brâie cu catran,
Pe dinuntru cu zahar!
Şi-am zis verde şi-o aluna,
Şi-o fântână 'n bătătură
Pentru Ilinca cea bună!

38.

—Copiliţă mică,
Haide-mi ibovnică,
Că te-oiu sărutà
Şi eu mult ţi-oiu da,
Până ne-om luà!
—Bădişoruleà,
Nu m'ei sărutà,
Măcar de-i crăpà;
Nu m'ei sărutà
Fără vrerea mea.
Pentru Dumneata,
Eu n'aş zice ba,
Ci de maică-ta,
Că-i femeie rea
Şi ea m'a certà
Că nu te-oiu spălà;
Şi ea m'a cârtì,
Că n'oiu îngrijì.
Iar de m'ăi iubì,
Eu că m'oiu preface
Tot în ce îmi place:
Trestie de baltă
Să te duci la altă.
—Eu în ciuda ta,
Tot nu m'oiu lăsà!
Cum îţi spun, oiu spune,
Ciobănaş m'oiu pune,
Ciobănaş la oi
Şi-om fi amândoi;
Oile le-oiu paşte
Şi mi te-oiu cunoaşte;
Trestie-oiu tăià,
Fluier mi-oiu făceà,
Şi tot n'ăi scăpà
De cel sărutat!
—Măcar de-i crăpà,
Nu m'ei sărutà,
Că eu m'oiu preface
Tot în ce îmi place,
O icoană mare
Pusă la 'nchinare,
Sfinţită pe an
La zi de Iordan!
—Află, dragă, bine,
Cum mă uit la tine;
N'ai de mine pace,
Că eu m'oiu preface
Chiar în dăscălaş,
In sfântul locaş
Şi m'oiu închinà
Şi te-oiu sărutà! [2]
(Negrileşti.)

39.

—Foaie verde foaie lată,

1. Refren.
2. Se suprimă apoi un cântec de compoziţie prea nouă.

www.digibuc.ro

Când am mai plecat odată,
Ne suiam încet la deal,
Să trecem în cel Ardeal.
Dela Foca, câmpu-i gol,
Şi-i vremea tinerilor!
Ba eu, bade, m'aş gândì,
Ş'apoi nici nu m'aş chitì,
Ca să las căsuţa mea,
Că maica m'ar blăstămà!

40.

—Frunză verde foi de nuc,
Face-m'aş, leliţă, cuc;
Cum vine primăvară,
Aş începe a cântà
Pe lângă căsuţa ta!
—Frunză verde şi-o nuià,
Bade, de-aş fi turtureà,
Aş cântà cântarea mea,
Cu tine alăturià!
Aş lăsà gândurilè,
Prin toate pădurilè;
Le-aş lăsà, toate le-aş da,
Fără numai inimà,
S'o ieau cu mine să stea!

41.

Puiculiţă, draga mea,
Lasă, nu te supărà;
In loc să ai bucurie
Că eşti fată de *fetie,*
Un odor, scumpete mare,
Ca tine cu căutare!
Cine n'ar dorì să fie
Ibovnică numai mie!

42.

Rochie cu *halbarale,*
Cine se scoboară 'n vale
Şi cântă din flueraş?
Mândru-i badea ciobănaş!
Badea lasă oile
'N-pădurea cu florile;
Lasă turma cea de oi
In tufărişul de tei
Şi le lasă, le tot lasă
Şi vine la noi acasă
Să-mi aducă lapte dulce,
Să-mi aducă urdă, caş,
Drăguţul meu ciobănaş!

43.

Badeo,'ntoarce-te'napoi,
Să ne iubim amândoi,
Ca soarele şi cu luna,
Cât om trăì totdeauna;
Ca soarele cu pământul,
Dar să nu-ţi calci jură-
mântul!

44.

Mândro, nu te mai *codì*,
Şi 'n prag nu te mai gândì!
Stai în prag că nu ţi-s drag!
De ţi-s drag, hai pe murgù',
Să se ridice colbù';
Pe murguţul pintenog,
Care lasă 'n urmă foc;
Pintenog de trei picioare,
De pe-un deal pe altul sare.
Şi-am sărì pe dealul meu,
De-und' se vede satul tău,
Şi-am trăì în casa mea,
Că-i mândră ca şi a ta,
Şi cu brâul ca pârâul,
Şi 'nvălită şi 'nflorită
Tot cu flori şi cu bujori,
Cu covor de lăcrămioare,
Ţesute de fată mare!

45.

La vale de ţintirim,
Numai noi locul ni-l ştim;
Dela vii în spre Hănţeşti,
Tot să stai şi să priveşti.
Şi'n dumbravă şi 'n pădure,
Sunt căpşune, sunt şi mure,
Numai n'are cin' s'adune;
Haide, ţaţo, la căpşune!

46.

Iarba-i mare pe la vii,

www.digibuc.ro

Badeo, spune ce nu vii?
Vin' aşà prin *cântători*,
Să mă ieai de subsiori,
Să ne punem printre flori,
Să şoptim, cum se şopteşte,
Cum inima porunceşte;
Să te 'ntreb şi să mă 'ntrebi,
Să n'avem grijă de trebi,
Că n'ai casă, nici copii,
Că iarba-i mare prin vii!

47.

Badeo, eu mi te-aş lăsà,
Să te duci tu la altà,
Dac'aş şti, badeo, că iei,
Cercelul dintre cercei,
Floricica dintre flori,
Cu care să mi te 'nsori.
Dar de asta nu mă lasă
Inima să-mi pleci din casă,
Să te duci la sluta sluţii,
La *boancà* şi muta mutii,
Care să te ruşineze
Şi să te învenineze!

48.

Foaie verde de-aluneà,
Hăis, Plăvane, hăis şi *cea!*
Bădiţo, nu mai da *cea*,
Şi dă hăis şi vin la mine,
Că îmi sunt buzele pline
Şi de miere şi de dor,
Să le sugi dulceaţa lor.
Boulenii nu mi-i bate,
Că aşà e cu dreptate:
Să te-abaţi pe la drăguţa,
Să-i săruţi măcar guriţa!

49.

Frunză verde busuioc,
Ce tot zici că n'ai noroc!
Eu îţi dau averea mea,
Tu dă-mi bunătatea ta.
Pentru dânsa-mi vând doi boi,
Că i-om face amândoi!

50.

Dacă-i vorba de iubit,
Badeo, noi ne-am potrivit:
Noi suntem pereche bună,
Ca doi porumbei de-o lună,
De-o lună şi-o săptămână,
Să ne fie voie bună.
Mâna unde-oiu pune eu,
Mila pune Dumnezeu;
Iar unde-i pune tu mâna,
Nouà să ne-ajute luna;
Să ne-ajute stelele,
Să ne ţină zilele!

51.

De mă laşi să vin de-seară,
Iţi aduc un măr şi-o parà;
De mă laşi să stau mai mult,
Iţi aduc pâne cu unt;
De mă faci drăguţul tău,
Iţi dau sufleţelul meu!

52.

Mândro, mândruleana mea,
Cum nu vrei şi dumneata,
Să te ieau la mine-acasă,
Ca să fii şi tu mireasă,
Cum n'a fost şi nici n'a fi,
Cum nici nu s'a pomenì!
Şi eu mire şi bărbat,
Cum nici nu s'a mai aflat!

53.

Bade Ghiţă, bade floare,
Vin la noi la şezătoare,
Că dragostea de neveste
Te apucă fără veste.
Nu cred c'am păcătuit,
Bade, de te-am îndrăgit!

54.

Foaie verde trei surcele,
Cată-mă, bade, la piele,

www.digibuc.ro

La piele, la ţâţişoare,
Unde capul nu te doare;
Când jeleşti, te mântueşti;
Iar când inima te doare,
Par'că-ţi vine mai răcoare!

55.

Colea 'n vale peste deal,
Trece-o fată şi-un pândar;
Pândarul mergeà râzând,
Fata 'n urma lui plângând:
—Eu nu-s floare de cireşi,
Să mă iubeşti, să mă leşi;
Eu sunt floare de cicoare,
Cine mă iubeşte, moare!
(Voineşti, jud. Iaşi.)

Varianta 1.

Foaie verde peliniţă,
Ici în vale 'n grădiniţă,
Mi se plimb' o copiliţă,
Cu părul lăsat pe ţâţă,
Cam pe-o ţâţă, cam pe spate,
Inimioara mi se bate.
Şi se bate cu putere
De frumoasa ei vedere!
—Spune-mi, dragă copiliţă,
Eşti tu fată, ori nevastă,
Ori eşti fată de 'mpărat,
Sau vreun vis ce am visat?
—Nu sunt fată de'mpărat,
Nici vreun vis ce ai visat,
Ci sunt floare de pe mare,
Câţi m'or sărutà, toţi moare!

Varianta 2.

Foaie verde peliniţă,
Ici 'n vale 'n grădiniţă,
Mi se plânge-o copiliţă
Cu părul lăsat pe ţâţă.
Copiliţa suspinà.
Şi mi-o 'ntreab' un domnişor:
—Ce suspini aşà cu dor?
Cum focul n'oiu suspinà,
Că m'a blăstamat maicà,
Şi mă strânge rochiţà!
—Taci, dragă, nu suspinà,
Că ţi-oiu drege rochiţà;
Ţi-oiu duce-o la croitor,
Să ţi-o faci pe trupuşor.
Altă zis-am de-un bujor,
Mi-o 'ntrebà cel domnişor:
Spune, puică blăstămată,
De eşti fată, ori nevastă,
Ori zână din cer lăsată:
Nu sunt fată, nici nevastă,
Nici zână din cer lăsată,
Ci-s de maica blăstămată,
Să fiu floare de pe mare,
Cine mă sărută, moare.
Spune, draga domnişor,
Insurat eşti ori fecior?
Şi răspunde domnişor:
—Nu-s fecior, nici însurat,
Ci sunt de Domnul lăsat,
Că sunt *Brumariul* cel mare,
Mă las noaptea pe răcoare,
Mă ridic în prânzul mare;
Ieau mirosul florilor
Şi dragostea fetelor!

Varianta 3.

Foaie verde peliniţă,
Ici în vale 'n grădiniţă,
Mi se plimb' o copiliţă,
Cu părul lăsat pe ţâţă,
Cam pe ţâţă, cam pe spate,
Inimioara mi se bate.
Ici în colţ la merişor,
Mi-o întreab' un domnişor:
Tu eşti fată, ori nevastă,
Ori fată de preoteasă?
Nu sunt fată, nici nevastă,
Nici fată de preoteasă,
Ci sunt floare de pe mare,
Cine m'a sărutà, moare.
Şi'apoi şapte meri domneşti,

www.digibuc.ro

Dumitale cine-mi eşti?
—Eu sunt brumariul cel mare,
Mă lăs noaptea pe răcoare,
Ma ridic în prânzul mare,
Ieau mirosul florilor
Şi dragostea fetelor!

56.

Foaie verde avrămeasă,
Treci în ţar' ardelenească,
Treci munţii cu codrii toţi,
Treci, bădiţa, cât mai poţi!
Lasă-ţi casa, câmpul tău,
Cu mine n'ai s'o duci rău,
Ca am stână, turme multe
Şi pe vale şi pe munte
Şi trăim fără de jale,
Din Oituz şi pân' la vale
Cu turme şi cu parale!

57.

Tu strain şi eu străină,
Fără casa şi grădină;
Tu voinic ca un perete,
N'avem boi şi acarete;
Eu voinică, frumuşică,
N'avem lipsa de nimică,
Sa trăim, că-i viaţa mică!

58.

Foaie verde alămâie,
Păsărică *cânipie,*
Spune puiului să vie.
Şi să vie pe la vie,
Nimea 'n lume să nu-l ştie;
Şi să vie prin livadă,
Nimea'n lume să nu-l vadă!

Variantă.

Păsăruică stânjinie,
Spune puiului să vie,
Şi să vie tot prin vie,
Nimea'n lume să nu-l ştie;
Şi să vie prin livadă,
Nimea'n lume să nu-l vadă;
Şi să vie mai de grabă,
Cât mi-i inimioara calda,
Ca daca mi s'a răcì,
A venì, nu l-oiu primì;
L'aş primì, n'oiu îndraznì,
De frica bărbatului
Şi de răul satului!

59.

Frunză verde bob de vară,
Ia ieşi, mândro, pân' afară,
Ca să-ţi spun o vorbă dulce,
Că de n'ai ieşì, m'oiu duce;
Ori te-aştept pân' mai de-apoi,
Când, drăguţă, duce-m'oi,
Şi om plânge amândoi.
Eu te-oiu plange tot pe tine,
Că tare-am trăit noi bine;
Tu m'ei plânge, plânge-m'ei,
C'am fost ca doi porumbei;
Eu frumos şi tu frumoasa,
Eu chipos şi tu chipoasă;
Şi-ai să plângi tu mai cu foc,
Că tu eşti făr' de noroc,
Că bădiţa ţi s'a dus
Pe valea apei în sus,
Pe malul părăului,
Din pricina răului,
Numărând paşii pe cale
Şi plângând cu mare jale;
Numărând paşii la dus,
Că lucrul rău a fost pus,
Că 'ntre noi e-amestecată
Şi-o femeie blăstămata:
Dragostea noastră-i *legata!*

60.

Mă vecine, vin la mine,
Că-ţi dau pâne cu masline!
—Ba eu, lele, n'oi venì,
Cât cu viaţ'oiu vieţuì,
Că străinu-i tot străin,
Dă-i şi pâne, dă-i şi vin!
—Măi vecine, măi vecine,

www.digibuc.ro

Că-s bolnavă şi-am să mor!
—Măcar dac'ai şi murì,
La tine nu m'oiu pornì,
Că străinu-i tot străin,
De-ţi dă inima din sân!

61.

Maica mea te-a descântat,
Că-s flăcău neînvăţat,
Să mă înveţi sărutul drept
Şi cum să te strâng la piept,
Că de asta-mi eşti deprinsă
Şi ţi-i inima aprinsă!

62.

Bădiţă cu contoman,
Ia să-mi dai un gologan,
Ca să-mi cumpăr doftorie,
Dragostea iar să ne vie!

63.

Ţaţo, eu te iert cu bine,
Să mă laşi să viu la tine;
Când la tine mă abat,
Parcă-s de griji scuturat;
Când la tine mă pornesc,
Par'că mai întineresc!

64.

Ieşi, leliţă, până'n prag,
Să mi te privesc cu drag;
Ieşi pe prispă la portiţă,
Să sărut a ta guriţă;
Te lasă pân' la pârău,
Să cunoşti pe Dumnezeu!

65.

Măi *nicuta*, mai *subseara*,
Ne 'ntâlnim pe vale iară,
Ca să-ţi spun o *tăinicie*
Şi nimeni să nu mai ştie.
Măi nicuţă moldovan,
Să n'ai la tine suman
Şi nici boandă, nici cojoc,
Ca să te 'ncălzesc cu foc!

66.

—Ce tot caţi pe la portiţă,
Bădiţă, bădiţă? [1]
—Ia pustia de guriţă,
Leliţă, leliţă! [2]
Ce nu mi te-ai priceput?
Ba eu ştiu dela 'nceput,
La guriţă nu gândì,
Că 'n portiţă n'ăi primì.
Că de-aici şi pân' la tine,
Se răceşte mult şi bine!

67.

Crănguliţă crănguleană,
Vai, sărmana mândruleană,
Lasă-ţi graiul frunzelor,
Că-mi mai bagi în suflet dor,
Ci te 'ndoaie şi te pleacă,
Doru 'n sufleţel să-mi treacă!

68.

Cucule, nu mai umblà,
Că mierliţa nu te vrea;
Nu te vrea nici pupăzà!
Când n'ai treabă, vin la mine,
Ca să mă iubesc cu tine,
Că de-o samă n'am cu cine!

69.

Badeo, pune-te pe cale,
Şi purcede 'ncoa, la vale,
Să-ţi descânt, să-ţi lecuesc,
Boala să-ţi tămăduesc,
Cu ierburi dela pădure,
Cu *ţărnă* dela mormânt,
Cu mătănii la pământ!

70.

Foaie verde cimbrişor,

1. 2. Refrenuri alternative.

www.digibuc.ro

Vin la ţaţa, puişor,
Să-ţi pun mâna'n sânişor,
Ca să-ţi mai treacă de dor.
Lumineză-ţi minţile
Şi uită-ţi cuvintele ;
Lumineză-ţi inima,
Că fusei duşmanca ta.
Să pornim mai înainte
Ale noastre dulci cuvinte,
Rămase neisprăvite !

71.

Foaie verde poamă albă,
Toţi Bucureştii mă 'ntreabă
De ce port cămeşa neagră.
Las' s'o port, c'aşà mi-i dragă,
Că mi-i nevasta beteagă.
Şi mi-i beteagă de-o mână,
N'a spălat cămeşi de-o lună,
De-o lună, de-o săptămână
Şi umblă pe câmp nebună,
Cu tulpanul pus pe-o mână!
—Ad' cămeşa s'o spăl eu,
Cu apă dela Buzeu,
Cu săpun din sânul meu!

72.

Foaie verde romăniţă,
Bădiţă, Bădiţă,[1]
Ce treci seara pe uliţă,
Bădiţă, bădiţă,
Pe uliţă la portiţă
Şi tuşeşti în *childa* mea ?
Că dacă, badeo, m'ai vrea,
M'ai cere la maică-mea,
Cu *staroste*, cu peţit,
C'aşà noi am pomenit ;
Să *dai pusti*, să dai pistoale,
Cotu 'ntreg să mi se scoale.
Puştile de-i slobozì,
Cotu 'ntreg s'a 'nveselì
Şi flăcăii s'or scârbì !

73.

Măriucă, de pe prag.
Ce te uiţi aşà cu drag ?
Par'că nu-ş'ce 'n gând îţi vine,
De tot caţi galeş la mine!
Măriucă, tu începe,
Că bădica s'a pricepe ;
Dacă cauţi ibovnic,
Eu ţi-s omul cel voinic ;
La sărutul la ureche,
Eu mă prind că n'am pereche!

74.

Frunză verde lemn uscat,
Argat de m'aş fi băgat,
Aş muncì cât aş puteà,
Aş iubì pe cine-aş vrea,
Aş trăì cu dumneatà !
(Vezi pg. 130, no. 19)

75.

Frunză verde ghiocel,
Flăcăuaş mai mărunţel !
Dacă eşti flăcău deştept,
Chiamă-ţi mândra lângă piept,
Şi-o 'nvaţă sărutul drept.
S'a 'ntâmplà ce s'a'ntâmplà,
De-asta nu mai cuvântà !
Oiu venì, când oiu venì,
Şi când oiu mai isprăvì ;
Oiu venì când oiu puteà,
Că mai am pe alteleà !

76.

Vin la mine mai de vreme,
Să te culc pe puf de pene;
Vin la mine mai de grabă,
Că îţi ai o mare treabă ;
Vin la mine, te grăbeşte,

1. Refren.

www.digibuc.ro

Că inima te doreşte ;
Vin la mine, te-aş rugà,
Dacă stă 'n puterea ta !

77.

Frunză verde peliniţă,
Am văzut o puiculiţă,
Puiculiţă pană sură,
Măturà prin bătătură ;
Măturà şi scuturà,
Că-i pentru venirea mea.
Maturat-a şi sub nuc,
La ea vrere-aş să mă duc ;
Maturat-a şi sub măr,
Să nu s'afle-un fir de păr!

78.

Leică cu sprinceana latà,
De-i fi bună şi 'nţeleaptă,
Ca să laşi uşa *crapata*
Şi fereastra ridicată,
Ca să văd cum şezi culcată.
Dac'ăi fi culcată bine,
Oiu să mă culc lângă tine,
Cu mâna la ţiţişoară,
Să te 'ntreb de gurişoară;
Iar de-i fi culcată rău,
Să-mi caut de drumul meu!

Varianta 1.

Foaie verde nucă seacă,
Leliţică dragă,
De-ai fi bună şi 'nţeleaptă,
Leliţică dragă [1],
Ai lăsà uşa crăpată
Şi fereastra ridicată,
Să viu şi eu câte-odată !

Varianta 2.

Nu ţi-am spus, mândro, odată,
Să laşi uşa descuiată
Şi fereastra destupată,
Să mai vin la tine-odată,
Să te văd cum eşti culcată ?
Dac'ăi fi culcată bine,
Să mă trag pe lângă tine ;
Dăc'ăi fi culcată rău,
Să-mi cat drumuleţul meu,
Să mă vadă tatăl tău,
Să mă 'ntrebe ce cat eu.
Şi să-i spuiu, că apă rece,
Vezi ruşinea cum se trece!

(Comunic. de d-l P. Danilescu, Dumbăer, Vidin).

79.

Du-te, lele-acasă bine,
Lasă fata lângă mine ;
Când stelele-or răsărì,
Eu cu fata oiu venì!

(Comunic. de d-l V. Ungurean, Bucovina).

80.

Ilinco cu părul creţ,
Vin la Biţa să te 'nvaţ,
Că eşti fată de *judeţ*,
Să te 'nvăţ a strânge 'n braţa
Ş'a sărutà cu dulceaţă.
Foaie verde păpădie,
Dragostea, cine mi-o ştie,
Plăteşte cât o moşie!

81.

Măi băiete, băieţele,
Dacă ai gust şi plăcere,
Să mă ai tu de muiere,
Vin la părinţi de mă cere.
Mama vrea, tata nu vrea,
Tu la dânşii nu cătà,
Peste noapte m'ăi furà,
Să mă duci la casa ta,
Să mă ai de nevesteà
Şi mă-i pune pe salteà,
Să-mi dai pâne cu cafeà !

1. Refren.

www.digibuc.ro

82.

Când treci, bade, pe la noi,
Nu te mai uità 'napoi,
Să-ţi văd feţişoara ta:
Faţa ta trandafirie,
Dă-mi-o, bade, numai mie!

83.

Frunză verde cimbrişor,
Vin la ţaţa, puişor,
Vin, pe braţe să te-adorm,
Sa-ţi pun mâna 'n sânişor,
Ca să-ţi mai treacă de dor.
Na la ţaţa mere dulci,
Tot aminte să-ţi aduci,
De-ale noastre dulci cuvinte
Ce-au rămas neisprăvite!
(Comunic. de d-l I. Nistor, Praja, jud. Tutova.)

Variantă.

Verde, verde crinişor,
Vin la ţaţa, puişor,
Vin, în braţe să te-adorm,
Să-ţi pun mâna 'n sânişor,
Ca să-ţi mai treacă de dor!
Na la ţaţa mere dulci,
Unde-i sta să le mănânci,
Tot aminte să-ţi aduci,
De-ale noastre vorbe dulci;
Sa-ţi aduci, aduci aminte
De-ale noastre dulci cuvinte,
Ce-au rămas neisprăvite!

84.

Lasă, puică, drumul tău
Şi hai unde-oiu zice eu;
Lasă-ţi, puică, calea ta
Şi-ţi *tocmeşte* inimă,
Că mi-i inima pustie
Şi gândul de pribegie!

85.

Hai, cumătră, 'n deal la vie,
Ca să mă tăinuesc ţie:
Două vorbe să-ţi grăesc,
Inima să-mi răcoresc;
Hai, întinde cu pasù',
Că ne vede cumnatù'!

86.

Leliţă cârciumăreasă,
Fă-ţi pomană şi mă lasă,
Ca să mân cu tine 'n casă,
C'afară plouă de varsă
Şi mă udă pe cămaşă.
(Buciumeni.)

5. Dragoste cu piedici.

1.

Foaie verde rugulet,
'Ndeamnă, 'ndeamnă, murguleţ,
La mândra cu părul creţ,
Că i-am dat un frânculeţ,
Că de mândră, n'are preţ, [1]
Şi mi-o cearcă un *judeţ!*
(Ţigănaşi, jud. Iaşi).

2.

Frunză verde şi-un mălai,

1. Că de mândră *ce-i*, n'are preţ.

www.digibuc.ro

Lasă-mă 'ncet, Neculai!
Nu-mi trimite prea mult dor,
Prin gura lui Nicuşor;
Trimete-mi mai puţintel,
Dar vin *matale* cu el!

(Comunic. de Păr. I. C. Beldie, Jorăşti, jud. Covurluiu.)

Variantă.

Şi-am zis verde şi-un bujor,
Lasă, bade, 'ncetişor;
Nu-mi trimite-aşà mult dor,
Pe buzele tuturor;
Trimete-mi mai puţintel,
Dar vin mătale cu el!

3.

Drag mi-i a trăi pe lume,
Frică mi-i că mor ca mâne;
Drag mi-i a trăi mai mult,
Frică mi-i că mor curând.
Pentru tine ard în foc
Şi tu zici că n'am noroc.
De-ar fi lumea de hârtie,
S'ar aprinde 'ntr'o mânie;
Dar aşà e ca de piatră,
Nu s'aprinde-aşà îndată!

(Comunic.de d-l M.Lupescu, Zorleni, jud. Tutova.)

Variantă.

Drag mi-i a trăi pe lume,
Frică mi-i că mor ca mâne
Şi rămân toate de mine!
Vine moartea într'o noapte
Şi te desparte de toate
Şi te duce 'n cimitire
Şi toarnă lut peste tine.
Pământul cu iarbă verde,
Trece mândra nu mă vede;
Numai cerul mă mai plânge,
Cu lacrămi roşii de sânge;
Păsările mă mângâie,
Şi copacii mă tămâie.

4.

—Asear' am venit la tine,
Alexandro, hăi,
Tu n'ai vrut să ieşi la mine,
Alexandro, hăi! [1]
—Badeo, maica m'a simţit,
M'a pus maica la cusut,
N'ar aveà loc în pământ,
Nici tămâie la mormânt
Şi nici vin de prohodit!

5.

—Foaie verde şi-o laleà,
Mândră, mândruleana mea,
Ce mă tot porţi cu vorbà,
De-mi fac calea de geabà?
—Foaie verde de lămâi,
Neică al meu, drept să-ţi spui,
Că asară nu putui,
Dar mâne seară să vii,
Să-ţi dau stânga căpătâi,
Cu dreapta să mă mângâi!

(Comunic. de d. H. N. Ţapu, Novaci, jud. Gorj.)

6.

Sărman cuculeţ de dos,
Cum mai cântă de frumos!
Eu cu mândra n'am folos!
C'o iubesc o vară bine
Şi-acum rămase de mine.
De iubit, mândro, iubì,
De tot omul ne-om ferì,
De iubit să mă iubeşti,
De lume să nu gândeşti!

(Muşeteşti, jud. Argeş.)

7.

Foaie verde bob năut,

1. Refren.

www.digibuc.ro

Mi-a *vint* ordin să mă duc,
Dară eu când oiu plecà,
Mândra cui o rămâneà?
Ce guriţ' a sărutà,
Mai dulce decât a mea?
Şi aştept ordin să plec,
Acuma când îmi petrec;
Eu de plecat aş plecà,
Dar mă 'ntreabă inimà:
Mândra cui a rămâneà?
Să rămâe cui a vrea,
Numai să vadă de ea,
Pân' o venì neicuţà.
Mă plânge şi părinţii,
Mai tare mândruţelè
Pe toate uliţelè
Şi blastămà trenur'lè:
—Trenule, nebunule,
Arză-ţi focul roatele
Şi toate şurupur'le,
C'ai lăsat mândruţele
Blăstămându-şi zilele!
Foaie verde trei grănate,
Mi-ai lŭat dragostea din braţe
Şi-o-ai înstrăinat departe,
In neagra străinătate,
Să nu dea trei ani pe-acasă.
—Foaie verde solz de peşti,
Neică, tu mă părăseşti,
Şi mă laşi să 'nebunesc
Cu dorul şi dragosteà,
Că nu te văd pe matà!
—Foaie verde şi-o laleà,
Mândră, nu mă blăstămà,
Că te-a luà, neica, te-a lŭà,
Pân' oiu face armatà;
Că de-aş şti că nu te-oiu luà,
Din armat'-aş dezertà
Şi-aş venì de te-aş furà,
Noaptea, dela maica-tă
Şi te-aş duce cu neicà.
Foaie verde bob năut,
Ordinul mi s'a 'mplinit,
Mândra rămâne plângând,
Trenu 'n gară şuerând,
Mândruţa a leşinat,
A leşinat şi plângeà
Şi de neica se rugà,
Şi din guriţă ziceà:
—Fă, neică, cum îi puteà
Şi mă iea cu dumneatà
Şi aici nu mă lăsà,
C'a fi în paguba ta,
Că de-i mai venì vreodată,
Mă găseşti, neică,'ngropată!
(Muşeteşti, jud. Argeş.)

8.

Departe, vere, departe,
Două dealuri ne desparte;
Două dealuri şi-o pădure,
Şi-o grădiniţă cu mure;
Când murele s'a uscà,
Ionel s'a însurà!
(Tălpigi).

9.

—Verde trei frunze de nuci,
Erai ici şi-acuma fugi,
Nici n'ai vacă ca s'o mulgi,
Nici n'ai boi ca să-i înjugi,
De ce, ţaţo, dar te duci?
Că nu-i timpul să te culci,
Nici nu-i vremea să mânânci!
Eu mă duc, bade, mă duc,
Că mi-i teamă de bucluc!
—Dacă, lele, ţi-i pe-aşà,
Plec şi eu în lumea mea;
Daçă-s lup şi te mănânc,
Te las, leleo, şi mă duc,
Că m'aşteaptă puica'n târg,
Că nu-s urs să *movilesc*,
Şi-s voinic ca să iubesc.
(Tg. Ocna.)

10.

—Foaie verde trei masline,
Drăguţa de lângă mine
Se iubeşte, dar nu spune!

www.digibuc.ro

—Las'o, Gheorghe, să
iubească,
Ca să nu se prăpădească!

11.

Foaie verde păpădie,
Mai băiete, măi,
Hai cu ţaţa 'n deal la vie,
Măi baiete, măi![1]
Nu-mi purtà mie mânie,
Că mânia aşà lungă
Multa dragoste ne strică;
Că mânia ndelungată,
Multa dragoste-i stricată.
Foaie verde foiceà,
Cine strică dragosteà,
Să n'aibă parte de ea,
De-ar umblà şi-ar mai
umblà!
Cine strică doi cu doi,
Sară-i ochii amândoi;
Cine strică drag cu drag,
Să zacă cu capu 'n prag,
Şi-atunci să-şi găsească leac,
Când 'a face gardul pere,
Să guste şi el din ele;
Când 'a creşte grâu pe vatră,
De i-a bate spicu 'n coardă!

12.

Foaie verde ismă creaţă,
Puica badei cea iubeaţă,
Indată ce înserează,
Numai geme şi ofrează.
Intră 'n casă, o apasă,
La portiţă nu cutează;
Afară mânile-şi frânge,
Intră 'n casă,—'ncepe-a
plânge!

13.

Frunzuleană de agud,
Cine naib' a mai văzut,
Cine dracu-a cunoscut,
Grădină fără pârlaz,
Om bătrân fără nacaz;
Fântână tără carări,
Voinic fară supărări,
Dragoste fără mustrări!

14.

Foaie verde-a plopului,
Unde-i miez de-al codru-
lui,
Ii şi puntea dorului.
Unde-i iarba verde, deasă,
Ii dragostea mai aleasă;
Unde-s fragi, acolo-s dragi,
Dar tu, neică, ce mai faci?
—Eu fac bine că-s cu tine,
Şi fac rău că nu te ieu!

15.

Lele, nu te mărità,
C'a venì varà, varà
Şi-a 'nflorì tamâioarà;
N'a aveà cine-o purtà!

16.

Foaie verde peliniţă,
Ici în vale'n gradiniţă,
Tot suspin' o nevestiţă,
C'a bătut-o bărbaţelul
Să-i spuie ibovnicelul.
De mă-i pune pe-un
cărbune,
Ibovnicul nu ţi-oiu spune;
De mă-i pune 'ntr'o fri-
gare,
Ibovnicul nume n'are;
De mă-i pune la păs-
tramă,
Nu ţi-oiu spune cum îl
chiamă!

(Viltoteşti, jud. Fălciu.)

1. Refren.

www.digibuc.ro

17.

—Tu te-ai dus şi m'ai lăsat,
Cine bade ţi-a dat sfat?
Sfat mi-a dat frunza de fag,
Să iubesc cine mi-i drag [1];
Sfat mi-a dat frunza de prun,
Să iubesc şi să nu spun;
Sfat mi-a dat frunza de nuc,
Să iubesc şi să mă duc!

18.

Bate-o, bate-o şi-o mustrează
Şi-o 'ntreaba unde 'nsereză?
Colea 'n vale la fântână,
Cu doi voinicèi de mână;
Colea 'n vale la cişmeà,
Invălită 'n chebea mea!

(Comunic. de d-l I. Nistor, Praja, jud. Tutova.)

19.

Foaie verde liliac,
Pasere de pe harag,
Iubeşte-mă, de-ţi sunt drag,
Nu mă blăstamà să zăc;
Ca m'ai blăstămat odată,
Şi-am zăcut o vară toată.
Iubeşte-mă, dacă-ţi plac,
Ori dă-mi drumul sa-mi desfac!

20.

Foaie verde grâu mărunt,
Prin pădure-i drum bătut,
Ne-am fost dragi şi ne-am urît.
Nu ştiu, Dumnezeu a vrut,
Ori duşmanii ne-au facut.
Of! cine ne-a despărţit,
N'ar aveà loc în pământ,
Nici femeie de bocit,
Nici popă de prohodit,
Nici tămâie la mormânt,
Să moară nelegiuit!

Pentru sfârşit, vezi No. 4, p. 142.

21.

Mândro, de dragostea noastra,
Mă suii pe deal, pe coastă,
Să mă uit la casa voastră.
Toate paiele pe casă,
Imi par suluri de matasă.
Imi pare casa *mahala*
Şi cararea *buştiuhala*,
Dumneata neagràcerneală.[2]

22.

De-ar da Dumnezeu un foc,
Să ardă muntele tot,
Să ardă pădurilè,
Să rămâie dealur'le,
Să rămâie şesur'le,
Să se vadă mândrelé;
Să se vada doi cu doi
Şi noi, mândră, amândoi!

23.

Mă băiète, băieţèle, [3]
Insoară-te, iea-ţi muière,
Nu fii duşman casei mele!

1. Să iubesc *pe* cine mi-i drag.
2. Se suprimă apoi un cântec care începe astfel:

Foaie verde de mărar,
Hai lele pe sub *umbrar*,
Că ne cată un *pândar*,
Un pândar şi un primar
Şi-un tâlhăraş de notar...

3. *Băieţel*, diminutiv masculin dela *băiet*, ca şi *băieţică*.

www.digibuc.ro

24.

Floare mândră de bujor,
Măi bădiță, măi fecior,
Mi-ai băgat în trup mult dor!
Mult dor dar mai multă jele,
De tinerețele tele,
Că se trec fără de vreme,
Fără gust, fără plăcere,
Pentru hâda de muiere,
Că te fierbe'n vorbe rele,
Că vii în brațele mele!
Fă, bădiță, ce-i puteà,
Lasă-ți casa, nevastà,
Vin în brațe la mândrà!

25.

Foaie verde și-o laleà,
De s'ar vinde dragosteà,
Aș da calul și șauà
Și mi-aș luà dragosteà,
Odată cu mândra mea!
Mi-aș luà, m'aș cununà,
Să nu mă fac fără ea;
Că te iubește trei zile
Și te lasă, vai de tine,
De mai pățești vreo rușine!

26.

Nu mi-i ciudă pe gândac,
C'a mâncat frunza de fag,
Dar mi-i ciudă pe omidă,
C'a mâncat frunza de crudă,
N'a lăsat frunza să crească,
Muguri să îmmugurească,
Fete mari să se iubească! [1]
(Negrilești.)

27.

Foaie verde trei *alace*,
Fă-mă, Doamne, ce mă-i face,
Fă-mă pasere de-argint
Și cu penele de vânt,
Să mă duc unde mi-i gând.
Fă-mă, Doamne,-o păsăreà,
Să mă duc pe unde-oiu vrea
Și să sbor pe-unde mi-i dor
Și să trag unde mi-i drag!
(Comunic. de d-l C. D. Ionescu, Polovraci.)

28.

La fântâna cea de piatră,
Șede un flăcău și-o fată;
Fetișoara-i albișoară,
La cosițe-i gălbioară,
La picioare-i mititeà,
La mijlocel subțireà.
Șede voinicelu 'n soare
Și roagă pe fată mare,
O tot roagă să se *joare*:
—Jurà-mi, subțirică, bine,
Cum că n'ai altul pe lume,
Să-ți fie drăguț ca mine!
Așà dacă cuvântà,
Și 'ncepeà a se jurà;
Biserica tremurà
Și crucea din vârf picà,
Icoanele tot oftà'.
Dar icoana Precestei,
Din fundul bisericei,
Nu se plânge, cum se plânge,
Ci vărsà lacrămi de sânge.
—Și, neică, neicuțul meu,
M'ai făcut de m'am jurat
Și tu ai mândruță 'n sat;
Să mi-ți sece inimà,
Cum mi-ai secat tu pe-a mea!
(Novaci, jud. Gorj.)

1. Se suprimă apoi un cântec.

www.digibuc.ro

29.

Foaie verde de-arnăut,
Teişorul a 'nflorit,
Puiculiţa m'a urît!
Vai de mine, ce-oiu să fac,
C'am rămas amorezat,
N'am gazdă unde să trag!
Aş trage la gazda mea
Şi mă tem de grea beleà;
Aş trage la vreo vecină
Şi mă tem de vreo ruşine!
(Ţigănaşi, jud. Iaşi.)

30.

Foaie verde solz de peşte,
Lume, lume şi iar lume,
Când puicuţa mă iubeşte,
Lume, lume şi iar lume,[1]
Toată lumea mă urăşte;
Toată lumea mi-i *tirana*,
Că port la căciulă pană.
De-ar fi lumea de zahăr,
Aş topì-o 'ntr'un pahar
Şi n'aş mai aveà habar;
De-ar fi lumea de hârtie,
Aş vinde-o la prăvălie,
Duşmancă să nu-mi mai fie!
(Tălpigi.)

31.

Nantă eşti, frumoasă eşti,
La ce focul nu iubeşti?
—Aş ubì dar n'am pe cine,
Aş iubì dar mi-i ruşine,
Că sunt cu braţele pline!

32.

Foaie verde trei masline,
Ţaţa cea de lângă mine
Se măritã, dar nu spune;
Bine că se mai măritã,
Că mîie mi-a fost urîtă;
Las-o, las-o să se ducă,
Ca să nu mai am de furcă!

33.

Foaie verde lămureà,
Tot mă *toacă* maica-mea,
Că mi-i ibovnicul rău;
Las' să fie că-i al meu!
Dacă-i rău, l-oiu îmbunà,
Că mi-i meşteră limbà.
Şi-apoi frunză şi-o laleà,
Aşà doar strigă lumeà,
Să-ţi amărască viaţă!

34.

Foaie verde trei agude,
Arde focu 'n paie ude,
Io-mi strig puica, ea n'aude.
—Ba te-aud, puiule, bine,
Dar n'am gură de răspuns,
Că-i duşmanul lângă mine,
Cu două pistoale 'n mână,
Când de când să tragă 'n mine:
Unu 'n mine, altu 'n tine,
Să ne mântue de zile!

Variantă.

Foaie verde trei agude,
Strig la puica, nu m'aude!
—Ba eu, dragă, zău c'aud,
Dar n'am gură să-ţi răspund,
Că-i duşmanul lângă mine,
Cu două focùri în mână.
Când de când să tragă 'n mine,
Unu 'n mine, unu 'n tine!
—Copiliţă făr' de minte,
Zi mă-tei să te mărite.
Da' eu dac'am fost găsit,
Tu pe altul ce-ai primit[2]?

1. Refren.
2. Tu pe altul, *de* ce-ai primit?

www.digibuc.ro

35.

—Foaie verde bob năut,
Mai bădiţă, ce-ai făcut,
Pe la noi n'ai mai venit?
Iote-o lună c'a trecut,
O lună şi-o săptămână
Şi mi-a fost tot vreme buna!
Nu ştiu, bade, m'ai uitat,
Ori tu ai pe alta 'n sat!
—Ba, mândro, nu te-am uitat,
Nici pe alta n'am în sat;
Afară de dumneată,
Nu mai am pe nimeneà:
Vreme-a fost destul de bună,
Dar ţi-i cărăruica plină
Tot de spini, de mărăcini,
Că-mi stă 'n cale tot străini!

36.

Şi-am zis verde de năgară,
Vai de mine, iar îi sară
Şi mă bate maica iară;
Că şi-aseară m'a bătut,
C'am şezut cu Ghiţă mult!

37.

Of, duşmanii taie lemne,
Duşmancele-adun surcele
Şi nu ştiu ce vorbesc ele,
De toate mândrele mele!
(Negrileşti.)

38.

Foaie verde puiu de nuc,
Eu mă duc, puică, mă duc,
Eu mă duc în meliţie,
Tare rău îmi pare mie,
Dar mai rău ţi-a fi şi ţie.
Vin, puică, să te sarut,
Ca să ţii un timp mai lung;
Te sărut odată bine,
Să-ţi ţie trei ani de zile;
Şi să te sărut cu foc,
S'avem în lume noroc,
Că dacă m'oiu liberà,
Amândoi ne-om cununà!

39.

Frunză verde burungic,
Vino, Ileană, sub nuc,
Că de mâni am să mă duc.
Vin să-ţi spun două cuvinte,
Să le ţii, Ileano, minte.
Eu mă duc în bătălie,
Tu să-mi mai trimiţi *hârtie;*
Eu ţie că ţi-oiu răspunde;
De-oiu fi mort, nu ţi-a venì,
Tu, dragă, mă-i pomenì
Şi cu morţii mă-i numì!

40.

Şi-am zis verde trei masline,
Auzi, mândră, straja vine!
Să-mi ieau mantaua cu mine
Şi să-mi pui şăpcuţa 'n cap,
Ciobotele să le 'ncalţ,
Să mai ieau şi cel băltag,
Să 'ntreb strejele ce fac!

41.

Cât oiu fi şi-oiu mai trăì,
Nevastă n'oiu mai iubì.
Când dragostea ţi-i mai dulce,
Pe bărbat dracul l-aduce,
Ori nevasta mi te 'nşeală
Şi te lasă 'n pielea goală!

42.

Răsai lună mai de grabă,
Să *'prevada* prin livadă,[1]
Să cosesc pelin şi iarbă,

1. Să *se* prevadă prin livadă.

www.digibuc.ro

Să-i dau puicăi să-mi desfacă.
—Foaie verde arnăut,
Desfă, puică, ce-ai făcut
Şi-mi dă drumul să mă duc
La mândruţa de demult,
Că ţi-oiu da un leu *bătut!*
—Inapoi nu-ţi mai desfac,
Măcar să-mi dai zece lei,
Că nu ţi-am făcut să piei,
Şi ţi am făcut sa mă iei;
Şi nu ţi-am făcut să-ţi *fac*,
Ţi-am facut că mi-ai fost drag,
Cu apă dela fântână,
Să n'ai în lume hodină;
Cu trei paie dela pat,
Să nu ai pe alta 'n sat;
Cu lut galben dela prag,
Că mi-ai fost în lume drag!
(Comunic. de d-l I. Nistor, Praja, jud. Tutova.)

Varianta 1.

Răsai lună mai de grabă,
Să luminezi prin livadă,
Să cosesc pelin şi iarbă,
Să dau puicei să-mi desfacă.
Desfă, puică, ce-ai făcut,
Că ţi-oiu da un leu bătut!
—Poţi să-mi dai şi zece lei,
Că nu ţi-am făcut să piei
Şi ţi-am făcut să mă iei:
Cu trei lemne dela gard,
De-o femeie cu bărbat,
Cu lut galben dela prag!

Varianta 2.

Foaie verde fir de nalbă,
Răsai luna mai de grabă,
Să se vadă prin livadă,
Să cosesc pelin şi iarbă,
Să dau puică-i să-mi desfacă.
Na-ţi, puicuţ', un leu bătut
Şi-mi desfă ce mi-ai făcut;
Şi-mi dă drumul să mă duc,
La puicuţa de demult,
Că nu-s câne ca s'o uit,
Ci-s voinic ca s'o sarut!

43.

Tot ţi-am spus, fată, ţi-am spus,
La nimeni să nu te uiţi,
Când or fi oameni mai mulţi;
Când or fi mai puţintei,
Să te uiţi în ochii mei! [1]

44.

Foaie verde foi de fragi,
De s'ar luà dragi cu dragi
Şi burlacii cu burlaci,
N'ar mai fi frunză pe fagi
Şi umbră pe sub copaci!
(Negrileşti.)

45.

Foaie verde măceiş,
De s'ar face dealul şes
Şi pădurea drum de mers,
Să mă duc în lumea 'ntreagă,
Ca o pasere pribeagă:
Să mă duc, să pribegesc,
Cu puica să rătăcesc!

46.

Foaie verde şi-un dudău,
Mare-i dealul la Bacău,
Da'-i mai mare dorul meu;
De-aş purtà numai pe-al meu,

1. Se suprimă apoi un cântec c'o uşoară nuanţare pornografică. Pentr'o dragoste cu păcate, unul şade „La *Eş*, la *grosul* cel mare."

www.digibuc.ro

Nu mi-ar părea aşà greu,
Da' port şi pe-al dumitale
Şi de-aceea-'mi pare mare.
Dorul meu şi-al dumitale,
Facă-l Dumnezeu o floare,
Să mi-l port la *cheotoare,*
Să-l privească orşicare,
Să creadă că-i dorul mare
Şi că-i greu pentru purtare!

Variantă.

Mare-i dealul la Bacău,
Da'-i mai mare dorul meu.
Dorul meu şi-al dumitale,
Face-le-ar Dumnezeu floare,
Să-l punem la cheotoare,
Tot în zi de sărbătoare,
Ca să vadă orişicare
Dela mic şi pân' la mare,
Că mi-a fost credinţa tare
Şi doru 'n lume prea mare!

47.

Frunză verde peliniţă,
Mă dusei în grădiniţă,
Găsii iarba pătulită
Şi puicuţa adormită.
Scoal', puicuţă, de-acoleà,
Că ne află maică-ta!
—Las' să ştie orişicine,
Că te am de drag pe tine!

48.

Frunză verde măturice,
Câtu-i lumea, toată zice,
Că dragostea-a să ne strice.
Toată lumea de-a strigà,
Dragostea nu ne-a stricà.
Frunza câtu-i *plina*'n vie,
Mândrii mândrele-şi îmbie [1],
Dela soare la răcoare;
Şi dacă sunt drăgostiţi,
Pe mohor stau tolăniţi
Ca nişte oameni cuminţi!

49.

Frunzi 'n codru cât răsare,
Iese badea 'n drum călare;
Frunza 'n codru de-a răsărit,
Calul badii-a poticnit!

50.

Lumea-i rea şi n'ai ce-i face,
Leleo, nu te mai preface,
Ci spune-mi mie cu drept
Şi ţine mâna la piept:
Drag ţi-s ţie, drag ori ba,
Ori eşti draga altuia?
Măi bădiţă, dragul meu,
Mă jur pe sufletul meu,
De mai am pe altul eu!

51.

Câţi mă văd, mă ocolesc,
Nu ştiu ei ce socotesc;
D'apoi nici eu n'o doresc;
Câte-mi iese mie 'n cale,
Le-a fi jind ori le-a fi jale,
Eu de mânecă le prind,
Să le mai treacă de jind
Şi le petrec până 'n vale,
Să le mai treacă de jale,
Că Românul [2] cu duşmani,
Is Români, nu bolovani!

52.

Frunză verde arginţel,
Tudor, Tudorel,
Tu eşti băiet frumuşel,
Tudor, Tudorel!

1. Pronunţie curentă: *înghie.*
1. Cred că *Românii, rumânii, oamenii.*

www.digibuc.ro

Măi băiete, iea aminte,
Ca să fii flăcău cuminte,
Că tânăru-i tinerel,
Tudor, Tudorel;
Tânăru-i cu gândul lui
Şi-alege ce-i place lui:
Fata după chip şi graiu,
Ca şi firul de mălaiu;
Ca firul de popuşoi,
De-om trăi noi amândoi.
Dumnezeu că ne-a păzì
Nunta că ne-om săvârşì;
Trup cu trup noi ne-om legà,
Lumea nu ne-a deslegà,
C'aşà scrie şi carteà.
Cartea scrie şi noi ştim
Şi 'nainte socotim!

53.

Păcat, leleo, că nu pot,
C'aş toarce un fir de tort;
Cred c'om puteà mai de-apoi
Toarce dragoste-amândoi!

54.

Bade, nu te-am bolmojit,
Cum maică-ta mi-a stârnit,
Că *bolmoaja* mea nu pică;
Dacă pică, ea nu strică
Bujorelul din grădină,
Ori crănguţa din tulpină.
Că bolmoaja de-ar picà,
Ar picà pe maică-ta,
Care strică dragosteà!

55.

Badea Iorgu, ce ochi are,
Vin să-ţi spun o vorbă mare.
Iar nevasta de te 'ntreabă,
Spune-i că în sat ai treabă
Şi nu *pici* aşà degrabă!

56.

Frunză verde trei sulfine,
Lung e drumul pân' la tine!
Plin de spini şi bolovani,
Dar mai plin e de duşmani.
Plec la tine 'n mânecate,
Duşmancele 'n drum stau toate;
Toate 'n drum se sfătuesc,
Când pe-amează mă zaresc.
Pe drum le'ntâlnesc eu iara,
De pornesc mai în spre seară.
O, bătù-le-ar Dumnezeu,
Că-mi voesc năcazul meu!

57.

Ş'apoi verde de cireş,
Măi bădiţă Gheorghieş,
Nu ştiu ce să fac cu tine,
Sărăcuţa, vai de mine!
Nici cu maica n'o duc bine,
Nici cu taica n'am cu cine.
De mai intru prin grădine,
Ci-că umblu după tine.
Tot de dânşii n'am răgaz,
Nici să stau la cel pârlaz;
Nici la horă, nici în sat,
Nici pe câmpul câtu-i lat.
Vai de *scrisul* blăstămat!
M'am uscat ca *porghiceà*,
M'am topit ca cânepà,
Şi-am să pier cum pier' noapteà,
Dacă tu nu mă-i furà!

58.

Leleo, cine mi ţi-a spus.
In cap gând rău de ţi-ai pus,
Să-mi ieai tu drăguţul meu?
Să-ţi ajute Dumnezeu,
Cum am să-ţi ajut şi eu!

www.digibuc.ro

59.

Florile c'au înflorit,
Mândrele s'au isprăvit.
Pe vândut şi cumpărat,
Geaba 'n lume-am tot umblat,
Că fetica frumuşică
Ţi se vinde singurică,
Pentr'un leu, pentr'o parà,
Pentru inimioara mea!

60.

Ci-că, mări,-a fi păcat
Parinţii de blăstămat,
Că părinţii nu te lasă
Sara să mai ieşi din casă
Măcar câte-o lecuţică,
Dup' un lemn, dup' o surcică;
Nici la apă să te duci
Şi de sete te usuci;
Ori să prinzi prin cea grădină
Hoţii cari noaptea vine;
Ori să vezi pe la portiţă,
Cine-ţi mai cere guriţă!

61.

Frunză verde alamioară,
Dragă, dragă Mărioară,
Tu să-ţi laşi drăguţul tău,
C'are să-ţi fie cam greu!
Soră-sa mi-i dragă mie,
Ea mi-i dragă şi tu lui,
Asta-i treaba dracului!
Eu nu-mi las puica de frică,
Tu s'asculţi că eşti mai mică!

62.

Mulţi mi-au zis să fac aşà,
Şi eu nu ziceam nici ba;
Numai una nu prea vrea
Şi mereu mă îndemnà,
Mă 'ndemnà, mă sfătuià,
Să nu mă mai duc la ea.
Imi spuneà pe la ureche,
Să nu viu fară pereche,
Că maică-sa nu mă vrea
Şi-şi face inimă rea!
Mă-s'afară vrea s'o prindă,
Eu mi-o sărutam în tindă;
Mă-sa 'n tindă mi-o cătà,
Badea 'n cas' o sărutà!

63.

Dragi mi-s doar frunzele toate,
Am visat mai astă noapte,
Că eram, par'că un cuc,
Mă suiam cântând în sus
Şi sburam pe la drăguţa,
La drăguţa 'n faţa căsii
Şi cântam în ciuda mă-sii.
Ma-sa că s'a supărat,
De pe prispă mi-a strigat:
—Cucule, nu mai cântà,
Că nu eşti pe voia mea!

64.

Frunză verde calapăr,
Mândra n'are astâmpăr;
Io-i zic mândrei ca să şeadă,
Leleo, lume-a să ne vadă!
Dar lelea-i deprinsă 'n *nada*.
Leleo, când te-oiu apucà,
Vai de gurişoara ta!
Dacă nu-mi dai pace, măi,
Vai de ochişorii tăi!

65.

Frunză verde, frunză creşte,
Nu ştiu lumea ce voeşte,
Că de rău mă tot grăeşte,
C'am iubit o fată mare,
Fata de peste cărare
Şi-am lăsat-o focului
Şi pustia locului.
Că fata una gândià
Şi cu gândul rău gândià;

www.digibuc.ro

Gându-i tot, ea piele rea.
Ş'-am iubit o morăriţă,
Morăriţă, porumbiţă;
Căţi la moară vin şi pleacă,
Toţi la dânsa se încearcă.
Şi-am iubit o crişmăriţă
Şi bogată şi frumoasă;
Crişmăriţa mă vindeà,
Că-şi vindeà şi inimà!
Şi-am iubit o preoteasă,
Preoteasă 'mpărăteasă
Şi-o fată de cântăreţ,
La toate mi-am fost drumeţ.
De dragoste-s săturat,
Că 'n dragoste n'am aflat
Ce cătam cu sufletul,
Ce umblam cu umbletul:
Ca fata săracului
Din marginea satului!

66.

Cocoară lungă'n picioare,
Ce te 'nvârţi tu pe sub soare?
Nu cumva eşti tu trimeasă
De vreo fărmăcătoreasă?
Cine te-a trimis, puicuţă,
Mi se pare că-i prostuţă.
Tu 'ntoarce-te înapoi
Şi du-i veste dela noi,
Că nu-i lucru de temut,
Că de când m'am măritat,
Ibovnicul i-am lăsat;
La nime să nu gândească
Şi de ciudă să *tânjeasca!*

67.

Ce tot stai şi chibzueşti,
Cum s'o dai, s'o nimereşti?
Iea-mă, măi, mă iea de seară,
Când ţi-oiu face semn pe-afară
Şi mă du, mă du departe,
Unde lumea nu desparte.
Ce-i din dor, tu să nu-mi ştergi(?)
Acolo, bade, să mergi.
Şi sa stăm, să hodinim,
In codru să logodim,
Tot în codru să nuntim,
Cu fiare, cu păsărèle,
Cu frunza pe rămurèle!

68.

N'apucà a se 'nserà,
Vântu 'ncet că aburià,
Pământul se clatinà,
Murgu 'n poartă se oprià
Pe puicuţa mi-o luà
Şi-o duceà, duceà departe
Şi-o duceà, duceà pe sus,
Cum alta nu s'a mai dus;
Şi-o duceà, duceà călare,
Cum se duce-o fată mare!

69.

Am o fată şi-i a mea,
'Ntâmple-se ce s'a 'ntâmplà;
Una am şi mi-o păzesc,
Că duşmanii mi-o ochesc!

70.

Leleo, pentru gura ta,
Mi-aş vinde şi cămeşà;
Ca să prindem noi *bârlog*,
Ţi-aş da vieaţa mea zălog;
Ţi-aş da şi vieaţa mea:
Eu pe-a mea şi tu pe-a ta!

71.

Frunză verde alior,
Ce vii, bade, târzior,
Ori de mine nu ţi-i dor?
—Ba mi-i dor, puicuţă, tare,
Nu pot trece-un deal şi-o vale,
Că pe vale-s *bigajei*,
Şi pe deal îs cireşei,
Şi pe vale-s *bicajele*

www.digibuc.ro

Şi 'ntre noi două căţele;
Ne-ar mâncà şi n'au măsele,
Ne-ar pierde şi n'au puteré.
Da' la căţele le-om da,
Zahar dulce şi-or crăpà,
Doară pe noi ne-ar uità!

(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Crucea, jud. Suceava.)

72.

Şi-am zis verde şi-un dudău,
Tinco, ce-am auzit eu:
Te ţine mă-ta de rău,
Ca să nu te iubesc eu?
Tinco, spune mâne-ta,
Să 'ngrădească grădină,
Nici cu pari, nici cu nuiele,
Numai cu vorbe de-a' mele!

(Comunic. de d-l T. Popovici, Griviţa, jud. Tutova.)

73.

Foaie verde şi-o laleà,
Suii dealu 'n Stârminà,
Mă uitài în Rogovà
Şi-mi văzui amanta mea
Pe braţele altuià.
D'am cuţit, m'aş înjunghià
Şi puşcă, m'aş împuşcà
Şi pe mine şi pe ea!

(Comunic. de d-l P. Ştefănescu, Dobromir, jud. Constanţa.)

74.

Badeo, badeo, frunză verde,
Mult mi-i frică că te-oiu pierde;
Grijă n'am de cele fete,
Dar mi-i groază de neveste.
Că fetele, dragul meu,
Tot se mai tem de flăcău,
Dar nevestele-s mai rele;
Ele câtu-s tinerele,
Ce le pică, numai strică;
Dar mi-i teamă de lăsat,
Că te-or lăsà *betejat!*

(Negrileşti.)

75.

Spuneai, leleo, că nu-i bine,
Altul dacă 'n casă-ţi vine.
Eu aseară c'am venit,
Altu 'n casă c'am găsit,
Sta în casă şi râdeà,
Cu inima se umflà.
Şi erà 'n casă să viu,
Unghia în gât să-i puiu,
Că tâlharul ştià bine,
Pe la tine cine vine!

(Comunic. de d-l I. Nistor, Praja-Tutova.)

76.

Na *la* lelea două mere,
Of, inimă, of!
Să te joci seara cu ele,
Of, inimă, of!
Na la lelea două nuci,
Unde-i sta să le mănânci
Şi aminte să-ţi aduci,
De-ale noastre vorbe dulci,
Că-ţi gătiam o azimioară
Frământată 'n lăcrămioară,
Cu *of* dela inimioară!

Variantă.

Şi-am zis floare de scumpii,
Spune maicăi, de mai vii,
Când mai vii şi und'te duci,
Ca să-ţi dau trei mere dulci,
Unde-i sta să le mănânci,
Tu aminte să-ţi aduci
De copii şi de nevastă!
De nevastă nu-mi prea pasă,
De copii inima-i arsă!

77.

Ieşi, Mariţă, la portiţă,

www.digibuc.ro

Că mi-s ploi şi lapoviţă
Şi mă umplu pe rochiţă
Şi-am un prunculeţ de ţâţă,
Uşuind câte-o găină,
Să nu-ţi bage mă-ta vină,
Ori n'ai vrut, ori n'ai putut,
Ori de mă-ta te-ai temut!
(Comunic. de d-l H. N. Ţapu.)

78.

De s'ar vinde urîtùl,
Aş da boul şi jugùl
Şi-aş cumpără iubitùl;
De s'ar vinde dragosteà,
Aş da boul şi şauà
Şi-aş cumpără dragostea!

79.

Frunză verde nucă seacă,
Ia vezi mintea mea cea seacă,
Peste multe văi alergă;
Ia vezi mintea mea cea proastă,
Face capului pedeapsă.
Pedepsì-m'ar Cel-de-sus,
Că n'am minte într'ajuns,
N'aş umblà noaptea 'n ascuns!

6. Dragoste cu glume.

1.

Foaie verde avrămească,
Bat-o focul de nevastă,
S'a apucat să iubească!
—Las'o, Gheorghe, să iubească,
Ca să nu se prăpădească.
Astă-vară n'a iubit,
Toată vara ţi-a zăcut;
N'a iubit o iarnă toata
Şi-o zăcut o iarnă, moartă!
(Tg. Ocna.)

2.

Mihăeş cu gura dulce,
Dar Ilenii ce-i aduce?
Alămâi şi gură dulce;
Alămâia-i de mâncare,
Guriţa de sărutare!

3.

Vecină Catrină,
Ţine-ţi bărbăţelul bine,
Să nu mai vie la mine,
Că *io*-s femeie miloasă,
Îi descuiŭ şi-l bag în casă.
Şi mi-l pun cu capu' n poală
Şi-i descânt de osteneală!

4.

Fugi, urîto, de-acoleà,
Nu-mi picà mie beleà;
Fugi, urîto, şi mă lasă,
Să ieau alta mai frumoasă!
(Popeşti R.-Sărat.)

5.

Frunză verde iarbă neagră,
Nu mă vezi că sunt cu barbă
Şi cu mustăcioara neagră?
Că rad barba pân' la os
Şi te sarut cu folos!
Sărută, neică, sărută
Şi pe delături te uită,
Să nu scapi cu chica smultă
Şi cu gibeluşa ruptă!
Că giubeaua-i mai cârpì,
Dar cu chică n'ăi mai fi!
—Bodaproste ca scăpăi,
Numai şaptezeci luăi;

www.digibuc.ro

Numai *muchii* de topor,
Dă, neică, ca să nu mor,
Că eu le fac, nu le fac,
Că văd bine că le trag.
(Muşeteşti-Argeş.)

6.

Vezi, nevasta e o *cutră*,
Sparge oala, sparge sticlă,
Zice că barbatul strică;
Dar şi omu-al dracului,
Iea răsteul plugului,
Dată 'n cornul capului,
Sparse cuibul dracului.
Vezi muierea, că e dracul,
Iea cârpa şi leagă capul
Şi se 'nvăleşte cu sacul
Şi s'alătură cu patul.
După ce pleacă bărbatul,
Cum mi-o'mboceşte dracul
Şi se iubeşte cu altul!
(Idem.)

7.

Drag mi-i, vere, drag mi-i vere,
Drag mi-i, vere, vară-ta:
Mi-i mai dragă soră-ta!
—De ţi-i dragă soră-mea,
Prinde 'n horă lângă ea [1];
Dac' a râde şi-a jucă,
Să ştii bine că-i a ta;
De n'a râde, n'a jucă,
Să te speli pe bot de ea!
(Negrileşti.)

8.

Toată noapte-am tremurat,
La un colţişor de gard
Dup' un pic de sărutat;
Intr'o groapă cu urzici
Mi-am făcut pielea beşici!

9.

Foaie verde stuf de baltă,
Când eram la mama fată,
Cât erà noaptea de vară,
Mă culcam pe prisp' afară,
Cu bădiţa *de-a-picioare*.
Dar la colţul prispei mele,
Tot lătrau două căţele;
Nu-s căţele lătrătoare,
Ci babe fermecătoare,
Să mă farmece pe mine,
Să trăesc cu badea bine!

10.

Foaie verde de cicoare,
Azi îi zi de sărbătoare,
S'au strâns fete la strânsoare,
Să ne lăsăm la izvoare.
Foaie verde lăcrămioare,
Făcui cu ele-o prinsoare,
Să fugă toate la vale:
Pe cari le-oiu căpătà,
Pe toate le-oiu sarutà.
Foaie verde şi-o laleà,
Fug fetele şi nu prea,
Se fac a se 'mpiedecà,
Că doar eu le-oiu sărutà.
Ele fug, iar eu le prind,
Eu le prind şi le sărut.
Până 'n vale la izvoară,
Nici o mândră nu-mi scapară!

11.

—Foaie verde de cireş,
Mai bădiţă Gheorghies,
Ce mă 'ntrebi drumul la Eşi?
—Foaie verde mărăcin,
Aş plecà şi nu ştiu unde;
Aş plecà la puica'n ţară
Ş mi-am prins picioru'n scară!

1. Prinde-*te* 'n horă lângă ea.

www.digibuc.ro

12.

Cine vine pe la vie?
Ilieş cu pălărie,
Cu cordica vişinie,
Jumătate stânjinie,
Dare-ar la lelea să vie [1]!
Mândra frige *de*-o găină,
Mi-o frige, mi-o rumeneşte,
Pentru-amează mi-o găteşte!

13.

Foaie verde tiriplic,
Trece Leana prin colnic
Cu papucii lip! lip! lip!
Râşchiind la burungic.
De trei zile răsuceşte
Şi pe fus nu se zăreşte;
Răsuceşte de trei zile
Şi pe fus nu sunt trei fire.
Alta zis-am tiriplic,
Ce să-i fac, să-i zic, să-i zic,
Să vină la mine'n crâng?
Dădui şi eu pe coleà,
Şi pe mine mă 'ntâlnià
Scoase vin de sub mantà.
Nu ştiu cum dracul făceà,
Peste mână mă lovià,
Paharul că mi-l vărsà...
Că mi-a fost gura legată,
De n'o sărutam odată!
Zis-am leana şi o răsură,
O văzui într'o trăsură
Şi mă luăi după ea,
Că doar gur' oiu sărutà.
In fuga mare am dat,
De-o piatră m'am'piedecat,
Tot aşà mi s'a 'ntâmplat
Şi-am rămas nesărutat.

14.

Foaie verde bob orez,
Haideţi, haideţi, măi băieţi,
Colea 'n deal la Băltăreţ,
Ca-s fete cu ochii verzi;
Tot să vezi, să le visezi!
Frunză verde de agude,
Hai flăcăi, haideţi la munte
Şi mai mici şi mai mărunte,
Cum le vezi, le scoţi din minte!
Alta zis-am arţăraş,
Haideţi, băieţi, la oraş,
Că sunt fete de pripas! [2]
(Cosmeşti.)

15.

S'a dus popa la pădure
C'un topor şi c'o secure,
S'a 'ntâlnit c'o fată mare!
Bună ziua, fată mare!
Mulţămesc sfinţiei tale!
Dă-mi guriţă de-o gustare!
- Părinte, sfinţia ta,
Eu guriţă nu ţi-oiu da,
Minţile ţi le-oiu furà
Şi-i păcat de dumneata,
Dacă te-oiu scoate din minte,
Că eşti om în cele sfinte!
(Negrileşti.)

16.

Leliţă din târguşor,
Ai ştiinţă că mă 'nsor?
—Am ştiinţă, dragul meu!
—Şi nu-ţi pare, leleo, rău?
Nu-mi pare, bădiţă, rău;
De-i luà-o 'n satul tău,
Ştie lelea ce fac eu;
De-i luà-o 'n târg la noi,
Noi trăim tot amândoi!

1. Dare-ar *Dumnezeu*, să vină la lelea!
2. Se suprimă apoi un cântec influenţat.

www.digibuc.ro

17.

Foaie verde avrămeasă,
Se mărită mândra noastră.
Mândro, nu te mărită,
Pân' s'a coace cânepà,
Cânepa-i *sglavocul* verde [1],
Pân' s'a coace, este vreme
Şi-atunci te ieau, nu te
teme!

18.

Mariţă, Mariţă,
Tânără fetiţă,
Eu m'aş îndurà
De ţi-aş cumpărà
Cercei şi mărgele
Pentru-a ta plăcere!
—Ba, ba, domnuleà,
Nu te supărà;
Cercei am purtat,
N'am avut bărbat,
Nici amurizat!
Mariţă, Mariţă,
Tânără fetiţă,
Eu m'aş îndurà,
De ţi-aş cumpărà,
Mândri papucei
De cincizeci de lei!
—Ba, ba, domnuleà,
Nu te supărà:
Papuci am purtat,
N'am avut bărbat
Nici amurizat!
—Mariţă, Mariţă,
Tânără fetiţă,
Eu m'aş îndurà
De ţi-aş cumpărà
Rochie de mătasă
Dintr'o mie-aleasă!
—Da, da, domnuleà,
Nu te supărà
Dacă-i cumpărà;
Am avut bărbat
Şi amurizat,
Aşà n'am purtat,
Nu mi-au cumpărat!

19.

Puicuţa cu ochi căprui,
Mă tot cheamă prin *radui*,
Să mă scoată din păcate [2]
Nu ştiu, m'a scoate orî ba,
Ori mai tare m'a băgà!
(Novaci-Gorj.)

20.

Frunză verde măr mustos,
Fă-te, neică, sănătos,
Ca un trandafir frumos;
Şi eu să fiu sănătoasă
Ca o floare la fereastră!
(Idem.)

21.

Foaie verde sălcioară,
Aseară, alaltăseară,
Mă plimbam pe ulicioară,
Zării puica la portiţă,
Bună ca o prepeliţă.
Eu mă dau lângă portiţă,
Ea se dă după portiţă;
Eu îi râd şi ea îmi râde,
Inimioara mi s'aprinde!
(Ţigănaşi-Iaşi.)

22.

Foaie verde şi-un mărar,
Măi bădiţă pădurar,
Lasă-mă sub cel umbrar,
Sub umbrar, sub cel arţar,
Cu mi-i mândra tinereà,
Să fac dragoste cu ea!

1. Cânepa-i *cu sglăvocul verde.*
2. Poate:

Să mă vâre în păcate.

www.digibuc.ro

—De ți-i mândra tinereà,
Sub umbrar nu te-oiu lăsà,
Că-i face păcat cu ea
Și *măscăriți* dragosteà!
(Buciumeni.)

23.

Părinte, sfinția ta,
Mă rog, ce te-aș întrebà:
Nevasta care-i frumoasă,
Iertatu-i ca să iubească?
Nevăstuica cu bărbat,
Să iubească e iertat?
—Și cu mine și cu tine,
Numai să nu știe nime;
Și cu mine și cu altul,
Numai să nu știe satul
Și să nu afle bărbatul;
Și cu mine și cu-oricine
Și cu popa din alt sat,
Să iubească i-i iertat,
Că popa nu-i dă păcat!

24.

'Câte sate am umblat,
Ca Marița n'am aflat;
Câte fete-s și neveste,
Ca Marița nu mai este.
Mă dusei la șezătoare
Și-am văzut o mândra floare.
Și-am gândit că-i a mătale
Și-a fost a lelei Păunei,
Care s'a iubit cu mine.
Pusei mâna ca s'o ieu
Și-i jurai pe Dumnezeu,
Că pe alta n'o mai ieu;
Afară de dumneatà,
Nu mai am pe nimeneà!

25.

Foaie verde iasomie,
Cine știe, cine știe,
Câte fete de *fetie*
Imi mai trebuesc și mie!
Protopopu-i protopop
Și tot are șapte, opt;
Și vlădica că-i vlădică
Și tot are-o ibovnică.
Dar bobocul din flăcăi,
Să nu aibă două, trei?
Ia să ți le 'nșir pe nume:
Una-i Chira Trandafira
Și-alta-i Mărioara mea,
Care-mi fură inimà!

26.

Ș'apoi, ș'apoi verde frunză,
Ilenuța țese pânză
ȘiGhiț'o chiamă din frunză.
—Taci, Ghiță, nu mai strigà,
Că te-aude cinevà!
Las' s'audă, nici nu-mi pasă,
Mi-i ibovnica frumoasă
Și șede 'n răsboiu și țasă!

27.

Foaie verde foaie lată,
Pentr'o lele blăstămată
In *cătun* cânii mă latră;
Pentr'o lele de muiere,
Nici o fată nu mă cere!

28.

Foaie verde de stejar,
Iubesc fată de crișmar.
Foaie verde rosmarin,
Eu cer un pahar de vin,
Ea-mi întinde *chilul* plin;
—Frunză verde măr domnesc,
Scot parale să plătesc,
Spune că nu-i trebuesc:
—Frunză verde peliniță,
Strânge banii, măi bădiță,
Deseară să-mi dai guriță!

29.

Foaie verde, foaie lată,

www.digibuc.ro

Mânam plugul spre *bucata,*
Scoase dracul o nevastă,
Tot din satul dumnea-
voastră!
Uitându-mă după ea,
Rupse boii *cârceià.*
Nevasta seamă-mi luà
Şi din gur' aşà-mi ziceà:
—Măi băiete, ţin'-te bine,
Ochii mei nu-s pentru tine;
De te-i uità 'n ochii mei,
Ai să-ţi pierzi juncanii tăi!

30.

Mândră-i lumea, cui i-i
dragă,
Mie mi-i cerneala neagră.
De-oiu zice odată «dragă»,
Limba 'n gură mi se leagă
Cu fir de mătasă albă,
Vin, puică, de mi-o des-
leagă!

31.

Cine ştie, cine ştie,
Ibovnica să şi-o ţie
Cu pâne şi cu masline,
Cu rachiu de *discovine;*
Dimineaţa rachiaş,
De ameaz'un păpănaş,
Iar seara un struguraş!

32.

Foaie verde de mătasă,
Noaptea-i vremea 'ntune-
coasă,
Nimerii la altă casă,
Cu lumină la fereastră,
Cu femeia mai frumoasă
Şi bărbatu-i dus de-acasă.
Când eră dragostea dulce,
Pe bărbat dracul l-aduce!

33.

Foaie verde puiu de nuc,
Mă dusei Miercuri la târg,
Văzui mândrele buluc,
Mă dădui şi eu în rând,
Şepte oci de vin băui
Şi banii că-i isprăvii.
Şi dacă banii-i mâncăi,
Mă pusei să vând doi cai,
De vin că mă săturai.
Acum iar mi-arde de sete
Şi eu bani nu am, băiete,
Vândui moşia din *hat*
Şi maica m'a blăstămat,
Să n'am loc de sământat,
Nici iemaş de dejugat![1]

34.

Foaie verde peliniţă,
In vale la fântâniţă,
Rage-un bou şi-o copiliţă(!)
Boul rage, fata 'ngână
Şi Ion aşà-i ziceà:
Taci copilă, nu 'ngână,
Ca să-mi strig ibovnică!

Variantă.

Foaie verde şi-o sulfină,
Rage-un bou într'o gradină,
Iese-o fată şi-l îngână:
—Taci, fetico, nu 'ngână,
Că nu rag eu de geabă,
Ci mă plâng şi-mi spun
jeleà,
Că mi-a murit soţià.
Când eram cu soţià,
Mâncam iarba munţilor,
Beam apa izvoarelor;
De când *soaţa* m'a lasat,
Mănânc fânişor uscat!

35.

Frunză verde trei pan-
glice,

1. Se suprimă un cântec de viciu.

www.digibuc.ro

Nici o mândră nu-ţi mai zice :
—Nu mai bea banii, voinice,
Că banii ţi-or trebui,
Dacă iarna a venì.
Că banii se fac cu greu
Şi se cheltuesc mereu ;
Că banii se fac la ţară
Şi se cheltuesc pe-afară ;
Că banii se fac la câmp
Şi se cheltuesc la târg !

Variantă.

Frunză verde ţipirig,
Purcesei Miercuri în târg
Cu şapte cai de vândut.
Lăsai murgul într'un dos
Şi plecai în târg pe jos,
Să vad caii cum se vând
Şi galbenii cum se schimb
Şi văzui mândrele bând.
Mă dusei şi eu în rând,
Băui azi şi băui mâni,
Baui patruzeci de zile,
Baui şeaua şi-un taftur
Şi pantalonii din ...
Nici o mândră nu-mi mai zice :
Nu-ţi mai bea banii, voinice,
Că banii ţi-or trebui,
Pe când te-i căsători !
Tot cu oca şi cu lelea,
Pân' ce rămăsei cu pielea;.
Să rămân numai cu *sbârciul*,
Să seamăn cu *pricolicul !*

36.

Dragoste nu prea 'nţeleg,
Când mă pun fete s'aleg,
Căci alesul rău îmi face,
Când toate fetele-mi place!

37.

Leliţcană din Nărteşti,
Geaba te mai fudulești,
Că aseară prin noptat,
Pe drum mi te-am sărutat!
De răcnești de două ori,
Te sărut pe ochişori ;
De răcnești a treia oară,
Te apuc de subsioară ;
De-i mai racnì înc' odată,
Eşti a mea pe viaţa toată!

38.

Badea meu nu bate drumul,
Tot trimite ca nebunul
Pe streini ca sa-mi tot ceară
Guriţa pân' mai deseară.
Ieşi, bădiţă, la iveala,
Să ne punem la tocmeală;
Eu să cer şi tu să laşi,
C'altfel suntem pagubaşi.

39.

Badeo, eu m'am săturat,
Tu să-ţi caţi pe alta'n sat,
Te laşi de dragoste vara,
Mie-mi place 'n toată seara!

40.

Frunză verde de mătasă,
Dela noi a treia casă,
Este-un deavol de nevastă,
Nu mă lasă să ţiu casă,
Dă cu spuză pe fereastră,
Să-mà frigă, să mă *arză!*

41.

Frunză verde de cucută,
Par'c'ar fi treaba *facuta,*
Că ibovnica nu-mi vrea
Nici de *bun* [1] nici de bătută,
Par'c'ar fi treabă făcuta !

1. Nici de *bine*, nici cu binele.

www.digibuc.ro

42.

Foaie verde busuioc,
Am ajuns la *uruioc*.
Pânzi-i lată, 'n patru iţe,
Ca sa-mi fac mie catrinţe.
Foaie verde măcieş,
Şi bădiţei *sumăies!*
Măi bădiţă, maică-ta,
Nu ştiu, vrere-ar ori n'a vrea,
Si-i dau şi ei de 'ngropat,
Că de ea m'am săturat.
Câte 'n lună, câte 'n soare,
Mi-a stârnit în gura mare;
Câte 'n lună, câte 'n stele,
Dela ea am vorbe rele.
Eu i-aş da *pânză de ochi*
Şi tulpane pe la *pochi* [1]
Şi-o basmà de *serafim*,
Numai noi să ne iubim,
Că doar mă-ta-i gură rea
Şi îmi strică dragostea!

43.

Bădiţă, la *prohitit*,
Bine te-ai fi nimerit;
Eşti mai bun de cel *popit*
Decât de ibovnicit,
Că de dragostea din carte,
Niciodată n'are parte!

44.

Foaie verde foi şi iarbă,
Mult puicuţa mă întreabă,
Cum de-o seamă nu mă duc
In grădină lângă nuc!
S'o 'ntâlnesc în cea grădină,
Câtu-i noaptea mai senină,
Ori sub salcia pletoasă,
Focul inimii să-i iasă.
D'apoi mândruliţa mea,
Bine-ar fi de n'ar aflà,
Că dacă pornesc la ea,
Ma apucă făr' de veste,
Nu ştiu ce pentru neveste.
O nevastă frumuşică,
Frumuşică, subţirică,
Care noaptea 'n cale-mi pică.
Când îi noaptea mai senină,
Stau la dânsa în grădină;
Când e noaptea 'ntunecoasă,
O 'ntâlnesc pe lângă casă;
Când îi frig şi cându-i ceaţă
Şi bărbatul nu-i acasă.
D'apoi, puică, lasă, lasă,
Drept la tine-am să pornesc,
Ca-i cam mult de când *răresc!*

45.

La oi, la oi, măi mocane,
Măi măcane, măi,
Că-ţi mor oile de foame,
Măi mocane, măi [2]!
Nu la fete, la părete,
Că-ţi mor oile de sete.
De cu seară până 'n zori,
Tu îmi stai pe pat de flori;
Tu îmi dormi pe pragul meu,
Oile-mi sbierau mereu!
Datoria mocănească,
Cine vrea ca s'o cunoască:
Tu să stai să le păzeşti,
La fete să nu gândeşti!
—Oile piară de foame,
N'oiu uità ce-am învăţat,
Ce ştiu fetele din sat.
—Oile că s'or rărì
Şi tu tare-i păgubì!
—Răreasca-se, măcar toate,
Dela fete nu mă scoate!

1. In pron. pop., *popi*, preoţi.
2. Refren.

www.digibuc.ro

Variantă.

Bună-i brânza din burduf,
Buf, mocane, buf!
Bună-i şi cea din găleată,
Buf, mocane,-odată! [1]
—La oi, la oi, măi mocane,
Că-ţi mor oile de foame;
La oi, la oi, măi băiete,
Că-ţi mor oile de sete,
Nu te duce 'n sat la fete;
Nu la fete, la părete,
Că-ţi mor oile de sete!

46.

Ce tâlhari îs cei flăcăi,
Şi tâlhari şi nătărăi!
Când te prinde nu te'ntreabă,
De cumvà nu ai vreo treabă,
Iar când mi te-au prins în mână,
Gându-i stă o săptămână,
Cum să te mai prind' odată
Şi cu *leaca*, tu-i faci *nada!*

47.

Foaie verde fir de in,
Leleo, de-acum nu mai vin,
Să ştiu că s'ar întâmplà
Şi mi-ar crăpà inimà!

48.

Tot strigă vecinele:
«Te culci cu găinele!»
Prăpàdì-v'ar Dumnezeu,
Dacă-mi purtaţi rostul meu!
M'oiu culcà când m'oiu culcà,
Când bădiţa mi-a plecà;
De-oiu dormì, cum dormiţi voi,
Badea n'ar venì la noi!

49.

Dacă eu te-oiu înşelà,
Tu, dragă, mă-i blăstămà,
Dumnezeu m'a blăstămà:
Să mănânc din gura ta,
Să mă ardă ochii tăi,
Să mă leg în pătrânjei,
Cu lanţuri de *taieţei*,
Ori să mă 'nec pe uscat;
Iaca, cum m'am blăstămat!

50.

Frunză verde romăniţă,
Am iubit o porumbiţă;
M'a cătat, m'a lecuit,
Când a fost de 'mbolnăvit;
Când mă dureà vreun picior,
Imi râdeà din ochişor.
Când mă dureà vreo măseà,
Pe obraz mă sărutà,
Durerea mi-o alinà!

51.

—Leleo, cât cei pe guriţă?
Patru galbeni şi-o catrinţă;
Şi-o catrinţă mocănească,
Să mă mai întinerească,
Cu canafi roşii pe poale,
Cu băieri de lână moale,
Cu zale şi cu mărgele,
La mijloc cu floricele;
La mijloc doi bujorei,
Cum sunt ochişorii tăi!

52.

Sus pe cer îi lună plină,

1. Se scot aceste două versuri străine:

— Ii bună şi din tejgheà,
Buf, mocanca mea!

www.digibuc.ro

Ziua cu noaptea se 'ngână,
Dar eu noaptea n'am dormit,
Nici un ochiu n'am aţipit,
Ibovnicul mi-a venit;
Cânii că mi l-au simţit,
Ibovnicul mi-a fugit.
Dare-ar moartea în cei câni,
Dare-ar moartea în stráini!
Nu-ţi dă chip să te 'ntâlneşti,
Viaţa să ţi-o drăgosteşti!

53.

Dragostea de morăriţă,
Stă ascunsă prin tărâţă,
Prin tărâţă pe la moară,
Cum te prinde, te omoară!

54.

Vrea mândruţa, ori nu vrea,
După vrere n'oiu umblà;
Cine 'ntreabă nu-i de treabă;
Tu *luà* [1] şi nu 'ntrebà!

7. Felurite.

1.

Liliac verde crăngos,
Şede badea mânios
Şi s'arată cu *ponos*.
Las' să şeadă sănătos,
Găsesc altul mai frumos;
Mai de soiu şi mai de viţă,
Nu ca el o rămăşiţă!

2.

Foaie verde sălcioară,
La Ploeşti pe-o mărgioară,
La casa cu trestioară,
Zace-un voinicel de boală
Şi-l păzeşte-o fată mare
C'o lumânare de ceară!
Lumânarea s'a topit,
Puişorul n'a murit!
Nu ştiu, zace ori se face,
Că guriţa nu-i mai tace.
—Zaci, puiule, ori te scoală,
Ori îmi dă şi mie boală,
Să zăcem alatureà,
Ca doi pui de turtureà:
Unul sboară şi se duce,
Unul rămâne şi plânge.
Să nu zici, mâne, poimâne,
Că ţi-i boala dela mine!
(Meria-Covurluiu.)

3.

Pe la miez de noapte,
Ce frunză se bate?
Frunza teiului
Şi cu-a bradului.
Hai, teiule, hai,
Cum am să te tai,
C'un topor tăios,
C'un flăcău frumos;
C'o bardă tăioasă,
C'o fată frumoasă;
Să te feţuesc,
Să te zugrăvesc,
Să te fac icoana!...
(Idem.)

4.

I'auzi trenul şuerând,

1. Imperativ des întrebuinţat în loc de *ieà!* Imprumut dela acelaş imperativ negativ: *nu luà!*

www.digibuc.ro

I, hai, hai!
Eu mă duc, ţaţo, mă duc,
I, hai, hai!
Dă-mi gura să ţi-o sărut,
I, hai, hai!
Eu mă duc, ţaţo, mă duc,
I, hai, hai!
Să ţi-o sărut de pe jos,
Să-mi pară locul frumos;
Să ţi-o sărut de călare,
Să nu-mi pară drumul mare!

5.

Foaie verde, foaie lată,
Eu plec, neică, în armata,
Tu rămâi plângând la poartă!
Iea-mă, neica, şi pe mine
Să fac armata cu tine!
—Bucuros eu te-aş luà,
Dac'ai fi o floriceà:
Te-aş pune'n piept la mantà,
Aş face serviciu cu ea
'Mpreună cu dumneatà!
Iar de-ai fi o floricică,
Te-aş pune 'n piept la tunică,
'Ş-face-armată fără frică.
Dac'ai fi un bobocel,
Eu te-aş pune la *capel*,
Aş face-armată cu el!
(Jud. R.-Sărat.)

6.

Ce tot caţi, leleo, prin sat?
N'ai copii de legănat,
Nici bărbat de sărutat?
Copii n'am de legănat,
Bărbatul l-am fărmăcat,
Ca să nu-şi mai dea de leac:
La cap i-am pus un bostan,
Să nu se mai scoale-un an,
La picioare iţele,
Să-i iea dracul minţile! [1]

7.

Zis-am leana trei masline,
Ce făcui, nu făcui bine,
Aveam car cu patru boi
Şi-l dădui pe ochii tăi;
Alta zis-am trei masline,
Ce făcui, nu făcui bine:
Aveam cal şi c'o trăsură
Şi l-am fost dat pentr'o gură.
Foaie verde trei aglice,
Bat-o focul gură dulce,
Sărăcie fără *price;*
Pentr'o gură şi ochi dulci,
Rămăsei sa port opinci!

8.

Toată ziua trag cu coasa,
Seara mă duc la mucoasa
Şi ea cată s'o iubesc,
Nu ştie că eu muncesc.
—Iubeşte-mă că-ţi plătesc!
Mi-ei plăti, mi-ei răsplăti,
Pe tine nu te-oiu iubì;
Că mi-a plătit tatal tau,
M'a legat de capul tau:
—Măi baiete, fatul meu,
Ţi-oiu da galbeni cu lopata,
De te-i logodì cu fata!
Cu tine m'am logodit,
De trăesc înnacăjit,
De ţin traiul cu *vatraiul*
Şi ţin casa cu mucoasa!
(Tg.-Ocna.)

9.

Foaie verde poamă coarnă,
Leliţă Ioană,
De-aş ajunge pân' la toamnă,
Leliţă Ioană [2],
Să beau vin, să mănânc poamă,

1. Se suprimă apoi un cântec viciat.
2. Refren.

www.digibuc.ro

Să beau vin de poamă
coarnă,
Să mă plimb din cramă 'n
cramă,
Să beau vin, să frig păs-
tramă [1]!

10.

Foaie verde şi-o alună,
Am un pom în bătătură,
L-aş tăià să-l bag în sân,
Pe-o *lamură* are-un spin;
L-aş tăià să-l bag în tindă,
Lămurile-i *bat* în grindă;
L-aş taià să-l bag în casă,
Lămurile nu mă lasă;
L-aş tăià să-l bag în ladă,
Lămurile-i bat în coardă;
L-aş tăià dar nu mă 'ndur,
L-aş lăsà, poame nu face
Şi de face, nu se coace!

11.

Foaie verde lemn uscat,
Maică, rău m'ai blăstămat,
Să n'am parte de-alinat!
Din picior m'ai legănat,
Din gură m'ai blăstămat,
Ca să fiu amurizat,
Să tremur pe lângă gard!

12.

Foaie verde odolean,
Cânt' un cuc, un cuculean
Şi-l ascult' un căpitan
Şi c'o fată de Oltean.
Căpitanu-i Moldovan
Pe deasupra-i cu caftan.
Cântă cucul pe pelin,
Că ne-aşteaptă trenu 'n
drum!

13.

Pusei şaua pe doi cai,
Trandafirule,
Şi plecài la rai, la rai,
Trandafirule [2],
La raiu nu putem intrà
De mirosul florilor,
De dragostea fetelor,
De *orcàtul* broaştelor!

14.

Foaie verde viorele,
Dragă şi iar dragă,
La vale, la Fântânele,
Dragă şi iar dragă [3],
Mai la vale, pe Săcele,
Cântă-mi două păsărele.
Cântă şi se tânguesc,
De dragoste-şi pomenesc:
Leliţă, dragostea noastră,
A rămas ca plugu'n coastă;
Vântul bate vălurèle
Şi-mi aduce dor şi jele
De pe la puicele mele;
Le iubiam de mititèle
Şi le lăsam singurèle,
Cu mult dor, cu multă
jele! [4]

15.

Hai de-a dura,dura,dura,
Sărutà-v'ar neica gura,
Nu la toate, ci la una,
Pe care-o chiamă Păuna!
Hai de-a dura,dura,dura,
Să dăm dura nu mai una;
Şi-a mai zis badea Andrei,
Să dăm durei numai trei!
Hai de-a dura,dura,dura,
Sărutà-v'ar neica gura,
Nu la toate, ci la una,

1. Refrenul se aude şi:
Cumătră Ioană!
2. Refren.
3. Idem.
4. Se suprimă apoi un cântec.

www.digibuc.ro

Pe care-o chiama Păuna;
Şi-a zis badea Caramici,
Să dăm durei numai cinci,
Şi-a mai zis badea Năstase,
Sa dăm durei numai şase.
Hai de-a dura,dura,dura,
Sărută-v'ar neica gura,
Nu la toate, ci la una,
Pe care-o chiamă Păuna!

16.

Floricica bobului,
Pe malul Siretului,
Paşte calul Iorgului.
Murgul paşte şi nechează,
Iorgu doarme şi visează;
Ce folos de visul lui,
Dacă nu-i şi mândra lui!

17.

Foaie verde de aclaz,
Cine trece pe la iaz?
Ghiţişor cu calul breaz
Şi se spală pe obraz
Şi se şterge cu *dulamă*,
Să-şi dea Măriuţa seamă,
Că nu i-a cusut năframă!

18.

Cântă cucu 'n *curatura*,
Dare-ar Dumnezeu o bură
La puicuţa 'n bătătură,
Să crească o floare *mura* [1]
Şi una mai stânjinie
La Ghiţă pe pălărie!
(Negrileşti.)

19.

Foaie verde foaie lată,
Avui maică, avui tată;
Taică-meu mă suduià,
Maică-mea mă blăstămà:
Să n'ajung la măritat,
Să n'am parte de bărbat.
Dat-a Dumnezeu şi-a dat,
Şi-am ajuns la măritat,
Mândru om că mi-am luat.
Măi bărbate, zile ai,
Că tu vorbe bune-mi dai
Şi mă 'ntrebi de ce mă doare,
Şi mă ţii cum ţine-o floare!
(Buciumeni.)

20.

Foaie verde peliniţă,
Colea 'n vale 'n grădiniţă,
Paşte calul lui Gheorghiţă,
Priponit de-o lămuriţă.
Lămuriţa s'a uscat,
Calu-a tras pân' a scăpat.
Alearga, Gheorghiţ'-a-leargă,
Că daca n'ai alergà,
Guriţă n'ăi sărutà,
Că-i mândra'n loc depărtat:
Să te duci încălecat [2]!

Varianta 1.

Foaie verde alior,
A plecat nenea Ion
Şi-a lăsat calu 'n pripon,
Priponit de-un alior;
Aliorul s'a uscat,
Murgu-a tras pân' a scapat,
La Ileana a plecat,
Drept în poarta ei a dat,
De trei ori a nechezat,
Poarta s'a cutremurat,
Ileana s'a deşteptat!
Ieşi Ileană, pân' la poartă,
De vezi ce jale te-aşteaptă!
Şi-am zis verde şi-un dudau,
Calul meu, căluţul meu,
L-ai trântit, l-ai omorît
Şi de asta n'a venit?

1. Cred că *murie; negru muriu* e negrul cu lustru ca mura.
2. Să te duci *călare*.

www.digibuc.ro

Frunză verde lemn dughit,
Murgul, ei ca i-a grăit:
Două mândre l-a iubit;
A fost voinic ostenit
Şi de asta n'a venit!

Varianta 2.

Altă foaie de-alior,
Colea 'n vale la izvor,
Paşte calul lui Ion,
Priponit de-un alior.
Aliorul s'a uscat,
Murgul mi s'a deslegat,
La Marica 'n poart' a stat,
Cu copita 'n poart' a dat
Şi pe murg că l-a 'ntrebat:
Murgule, unde i Ion?...

21.

Foaie verde rug de mure,
Peste deal în cea pădure,
Trec fetiţele la mure
Şi se duc, se duc cu ele
Şi flacăii la nuiele!

22.

Oltule, Olteţule,
Ce vii tare tulburat,
Cu *plaghii* şi cu butuci
Şi capete de cai murgi?
Of, sacă-ţi-ar apele
Şi toate izvoarele,
Sa ramâie pietrele,
Sa le bată soarele,
Să trec cu ciobotele,
Sa-mi sune potcoavele,
Sa m'auda mândrele!

Variantă.

Bată-te legea de Olt
Şi plaiul Craiovii tot;
Pe unde trec luntrilè,
Să bată pulberilè,
Să rămâie pietrilè,
Sa le bata soarelè,
Să trec cu picioarele,
Sa-mi văd surioarele!
(Negrileşti.)

23.

Cucuruz cu frunza 'n sus,
Sarut ochii cui te-a pus.
Şi te-a pus cu patru boi,
Sărut ochii amândoi;
Şi te-a pus *badia* meu
Şi te-am praşit numai eu;
El te-a pus, eu te-am prăşit
Şi mi te-am îngrijit noi
Şi te-om mâncà amândoi!

24.

Foaie verde anison,
La livadă la Ion,
Porumbiţa n'are somn.
Păsărele cârdişor,
Toate vin noaptea de-adorm;
Să te-adorm la mine 'n brață,
Sa te satur de dulceață!
(Negrileşti.)

25.

Foaie verde măr mustos,
Dela Bucureşti în jos,
Creşte-un merişor frumos;
Mar frumos cu frunza deasă,
La potecuţa aleasă.
Dară marul cin' l-a pus?
Ionel care s'a dus.
Şi nu l-a pus singurel,
C'a fost Ileana cu el.
La cazarmă 'n meliţie,
Ion nu-i dus pe vecie,
Ci mi s'a dus ca să vie!

26.

Sărută-ţi-aş gurița!
—Şi eu bade pe a ta!
Ochii şi sprincenele
Codrul cu izvoarele!

www.digibuc.ro

27.

Foaie verde avrămască,
La Ileana pe fereastră,
Creşte două flori albastre,
Iar una-i mai stânjinie,
La Ion pe pălărie!
Şi una-i de calapăr,
Şede la Ileana 'n păr!
(Vezi aici No. 18.)

28.

Nu sări, fată 'n grădină,
Că te ieau Sârbii de mână
Şi te poartă prin grădină,
Să se facă ceapa buna,
Usturoiu 'n căpăţină
Şi varză în *foloştina!*[1]

29.

Ici în vale la fântâna,
Doua fete spală lână;
Una spală, alta *'ndrugă*,
Să facă lui Bujor glugă;
Una spală şi suspină,
C'a scăpat salba 'n fântână;
Şi-i salbă de gălbănaşi,
Facută de-un notaraş;
Şi-i salbă de icusari,
Facută de doi primari;
Şi-mi este de irmilici,
Făcuta de doi voinici!

Variantă.

Colea 'n vale la fântână,
Două fete spală lână;
Una spală, alta 'ntrugă,
Să faca lui Pântea glugă,
Să le-aducă caş şi urdă;
Caş şi urdă de mâncat,
Gurită de sarutat!
(Negrileşti.)

30.

Foaie verde şi-un dudău,
Spune, Nico, ce-aud eu;
Am aflat că-ţi pare rău
Că te ibovnicesc eu.
Eu te iubesc, eu te ieu;
Când a creşte grâu 'n sat,
Ai să pui *peteala* 'n cap;
Când a creşte grâu 'n casă,
Atunci ai să fii mireasa!

31.

Cântă cucul, cântă,
Dar cine-l ascultă?
Două turturele,
Mici şi gingăşele;
Cucu-i mulţămit
Că-i căsătorit;
Da-i mai rau de ele,
Că-s pline de jele;
Bărbat c'au avut
Şi mi l-au pierdut!

32.

Şi-am zis verde trei alune,
De-aş mai fi odată june,
Aş şti floarea cum se pune;
Şi mi-aş pune-o la ureche,
Să fiu drag numai la fete!

Variantă.

De-aş mai fi odată june,
Şti-o-aş floarea cum se pune;
Şi-aş pune-o cam pe-o ureche,
Duce-m'aş seara la fete!

33.

Foaie verde cucuruz,
Bate-un vântişor din sus
Cu veste şi cu răspuns.
Şi ce veste mi-a trimis?
Să ma duc ca s'o mai văz,
Şi de-acolo ca s'o ieu,
Că-i bărbatul nătărău!

1. Sau:
Şi varza în *glavăţină*.

www.digibuc.ro

34.

Una 'n sat de mă iubește,
Alta nu-mi mai trebuește;
Una'n sat dacă-mi descântă,
Alta geaba îmi tot cântă;
Dar cântecul de străin
Nu răsbate nici în sân;
Dară pân' la sufletel,
Câtă vreme pierde el!

35.

Foaie verde puiu de nuc,
Astăzi beau, astăzi mânânc,
Mâni pun șaua și mă duc,
Toate mândrele îmi plâng.
Și nu-mi plâng de vorbe rele,
Ci plâng de faptele mele!

36.

Măi mocane dela oi,
Măi mocane, măi,
Tu n'ai grijă nici nevoi,
Măi mocane, măi [1],
Tu te plimbi cu zilele,
Lângă sat cu turmele;
Pe dealul Răzorului,
Drumul trecătorului;
Ca să-ți mai uiți de nevoi,
Pui capul pe-un moșiroi;
Dragi îți sunt oițele,
Dar mai dragi fetițele!

37.

Plec din deal, scobor în vale,
Mă 'ntâlnesc cu mândra'n cale.
—Mândro, mândruleana mea,
Unde ti-i pornirea ta?
—Spusu-ți-am, bade, odată,
Că mă duc sara la baltă,
Să prind pește și-o svârlugă,
Deseară să ne ajunga;
Să prind *smorlă* și plătici,
Dar tu, bade, un' te duci?
—Eu mă duc până la moară,
Ca să macen făinioară,
Să faci plăcinte deseară!

38.

La umbruța fagului,
Lângă floarea macului,
Șade Micu și jălește
Și jălește și ochește,
Și ochește cam la vale
Și așteaptă puica 'n cale.
Frunză verde și-un fuior,
Sufletul i-i plin de dor
După lelea sprintenică,
Mândră ca o rândunică!

39.

Fa Mariță, un' te duci,
Numa 'n *fâșta* și 'n papuci?
Mă duc, lele, la izvor,
S'aduc apă 'ntr'un ulcior,
Să mă spăl, să fiu *mai-mai*
Și drăguță la flăcăi!
—Fa Mariță, eu gândesc
Ca să mi te însoțesc!
Ba mai pune-ți pofta 'n cui,
Par'că nici n'aud ce spui!
Fa Mariță, badea tau
E un prost și-un nătărău;
Fa Mariță, da'-i țăran
Și se poartă cu suman,
Cu opinci și cu *târsine*,
Nu-ți dă nimica când vine.
Eu cu șapcă și surtuc,
După tine mă usuc!

40.

Foaie verde trandafir,

1. Refren.

www.digibuc.ro

Aleg floarea fir cu fir
Şi-o 'mpletesc şi-o răsucesc,
Numai cât să-ţi vie bine,
Ca să ştii că-i dela mine!

41.

Drag mi-a fost calul bălan
Şi bălan cu şaua neagră,
Când i-oiu zice, hi! să meargă;
Şaua neagră, frâul verde,
Sbori şi nimeni nu te vede!
I-ha-hai, dorule, hai,
Prea multe valuri îmi dai
Şi nu pot să le opresc,
Când la puica mă gândesc! [1]

42.

Frunză verde avrămeasă,
In casa moldovenească,
Nevasta 'nşiră cu drag,
Mărgeluşe pe şireag,
Cumpărate de bărbat;
Cumpărate ca să fie,
Odoare pentru soţie,
Pentru nevasta din casă,
Ca să fie mai frumoasă!

43.

Badeo, tu nu m'ei veni,
Dacă nu m'ei îndrăgi;
De mine, n'ai aveà parte,
Bădiţă, de-i fi departe;
Peste poartă şi cevà,
Nici nu te-i încumetà!

44.

Frunză verde iasomie,
Cin' dracul mi-a şoptit mie
Gânduri de călugărie!
Cine dracul mi-a şoptit,
De m'am fost călugărit!
Foaie verde már molid,
Când am fost călugărit,
Intrară focul în schit;
Şi când mă călugărià,
Ardeà şi mănăstireà,
Călugării îmi ziceà:
Decât te călugăriai,
Mai bine ochii-ţi scoteai!
(Negrileşti.)

45.

—Foaie verde şi-un mohor,
Un' te duci tu Ghiţişor?
—La Brăila, să mă 'nsor,
C'aici fetele nu vor,
M'au aflat că sunt dator;
Sunt dator la doi voinici
C'o sută de irmilici;
Sunt dator la doi primari
C'o sută de icusari!
Pentru sfârşit, vezi sfârşitul dela no. 29.

1. Se suprimă apoi un cântec.

www.digibuc.ro

B. — DOR ŞI JALE.

1. Puterea şi necazurile dorului.

1.

Foaie verde de cicoare,
De oftat ce oftai tare,
Furca pieptului mă doare;
Omul daca mai oftează,
Par'că se mai uşurează!
(Muşeteşti-Argeş.)

2.

Foaie verde bob *areu*,
Mândro, dorul meu şi-al tău,
De s'ar face ferăstrău,
Ferăstrau cu pânza nouă,
Ca să taie munţi în două,
Ca mi-am prins amantă nouă;
Ferăstrau cu pânza lată,
Ca să taie munţi de piatră,
Să pot trece la amantă,
Ca s'o mai sărut odată;
Ferăstrău cu pânza mică,
Sa taie munţii de sticlă
Să-mi văd a mea ibovnică.
De-ar fi soare unde-i luna,
Sa dau cu puicuţa mâna;
Şi când soarele-a sfinţi,
Atunci ne vom despărţi!
Idem.)

3.

Cine are dor pe vale,
Ştie luna când rasare
Şi noaptea câtu-i de mare;
Cine are dor pe luncă,
Ştie luna când se culcă
Şi noaptea câtu-i de mică!
Idem.)

Varianta 1.

Foaie verde trei migdale,
Cine are dor şi jale,
Ştie luna când răsare
Şi noaptea câtu-i de mare;
Cine are dor pe luncă,
Ştie lumea când se culca,
Ştie luna când se urcă
Şi mândruţa când mânâncă!

Varianta 2.

Cine n'are dor pe vale,
Nu şti' luna când răsare
Şi noaptea câtu-i de mare;
Cine n'are dor pe luncă,
Nu şti' luna când se culcă,
Nici noaptea câtu-i de lungă!
(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Bucovina.)

4.

Tot mă mustră cucuţùl,
De ce n'am glas ca dânsùl?
Cum oiu aveà glas de cuc,
Dacă plâng pân' ce mă culc!
(Idem.)

www.digibuc.ro

5.

Foaie verde bob năut,
Câte puicuţe-am iubit,
La nici una n'am gândit,
Dar la asta *de*-o iubesc,
Nu e ceas să nu gândesc;
Nu e ceas, nu e minut,
Pân' adorm în aşternut;
(Muşeteşti-Argeş.)

6.

Foie verde de bujor,
La fântână, la izvor,
Se 'ntâlneşte dor cu dor,
Se sărută până mor!
Foaie verde trei masline,
Am avut un puiu pe lume
Şi n'am ştiut cum se ţine;
Dar acù de l-aş aveà,
Eu aş şti cum l-aş ţineà:
Cu pâne şi cu masline
Şi cu mâna 'n sân la mine.
Ş'-am zis verde bob areu,
Dare-ar bunul Dumnezeu,
Să fie pe gustul meu,
Că ce-oiu iubì să şi ieu.
Lasă lumea să vorbească,
Amănţelul să-mi trăiască;
Tot aşà zice lumeà,
Că dormim alătureà ·
Ca doi pui de randuneà!
(Idem.)

7.

Foaie verde foi şi-o fragă,
Ia vezi puica mea cea dragă,
Trece drumul nu mă 'n-
treabă!
Foaie verde fir de nalbă,
I-am dat voie să şi aleagă,
Să-şi aleagă dintr'o mie,
Numai să-mi samene mie
Şi la ochi şi la sprincene
Şi la dragostele mele!
(Suici-Argeş.)

8.

De s'ar face dealul şes
Şi pădurea drum de mers,
Să văd de unde-am purces!
Zis-am leana alior,
Am purces depărtişor,
Că m'aşteapt' un puişor,
Ca un crin, ca un bujor,
Cu gura fripta de dor;
Şi m'aşteapt' o puiculiţă,
Ca un crin, ca o crăiţă,
Cu gura de lămâiţă!

9.

Bate vântul dela munte,
D'aulică, maică,
Şi-mi vine cu doruri multe,
D'aulică, maică [1],
Vântule, mai *conteneşte,*
Că vântul mă pârjoleşte.
Vântul mări-a auzit,
Din bătaie a *tinchit,*
Dorul meu n'a mai pornit.
Ziua-i mică, noapte-i
mare,
Dorul mă prinde 'n frigare;
Foileana iarba mare,
Mă rog, vinte, dumitale,
Ca la un frate mai mare:
Intoarce-te de pe cale
Şi du dorul meu la vale;
La bădiţa să mă duci
Şi să-i spui cu vorbe dulci,
Că i-am mai scris un răvaş,
Că i-i dorul prea vrăşmaş.
Şi i-am scris un răvăşel,
Trimeata mai puţintel,
Să vie şi el cu el;
Şi i-am mai scris un răvaş,
C'am de-ajuns şi de rămas!

10.

Foaie verde şi-o laleà,

1. Refren.

www.digibuc.ro

Ascultă-mi plânsoarea mea:
Fă-mă, Doamne, o icoană,
La biserică, la strană;
Câte fete s'o 'nchină,
Pe mine m'or sărută;
Şi-ar da, Doamne, şi-ar mai da,
Să vie şi mândra mea,
Să mă sărute şi ea,
Să-mi aline durereà!
(Tg.-Ocna.)

11.

Vai de mine şi de mine,
De când bat drumul la tine!
Vai de mine şi de mine,
De când te iubesc pe tine,
Mi s'a fript inima 'n mine!
Inimioara mi s'a ars,
Feţişoara mi s'a *tras*,
Mintea la tine-a rămas
Şi-apoi tot tu zici: «te las!»
(Idem.)

12.

Dorule pribeag,
Ce mă faci să zac!
Dorule nătâng,
Ce mă faci să plâng!
(Negrileşti.)

13.

Pe drumul care merg eu,
Nu-i fântână, nici părău,
Nici crişmuliţă să beu.
Focul dela inimioară,
Nu mi-l potoleşte-o ţară,
Numai mândra într'o seară!
(Idem.)

14.

Inima mea se jurase,
De iubit ca să se lase,
Că iubitul are-un dar:
Intâi dulce,-apoi amar!

15.

Foaie verde şi-un bujor,
La fereastra din obor,
Bate murgul din picior.
Şi nu bate ca s'adorm
Şi bate ca să mă scol,
Să pun şaua binişor,
Să mă duc *depărcior*,
La puica, cari mi-i dor[1],
Să-mi dea guriţă s'adorm!

16.

Vai şi-amar, puică-i de mine,
Că mi-i gândul tot la tine.
Uni merg şi un' mă 'ntorc,
Par'că trec, leleo, prin foc.
Picioarele merg pe cale,
Gândul mi-i la tine'n vale;
Picioarele-mi merg prin văi,
Gândul mi-i la ochii tăi!

17.

Foaie verde şi-un costor,
Somn mi-i, mamă, ochilor,
Mult mi-i greu sprincenelor!
—Du-te, fată, de te culcă,
In patul lui tată-tău,
Unde mă mai culc şi eu!
—Ba eu, mamă, nu m'oiu duce,
Că nu mi-i hodina dulce.
Levicerul cel de lână,
Miroase-a babă bătrână!
Somn mi-i, mamă, ochilor,
Şi mi-i greu sprincenelor!
—Mergi, fată, şi te-i culcà,
In patul surori-ta!

1. La puica *de* care mi-i dor.

www.digibuc.ro

Ba eu, mamă, nu m'oiu duce,
Că nu mi-i hodina dulce,
Că-i aşternut flori cu flori,
Amiroase-a mulţi feciori;
Somn mi-i, mamă, ochilor,
Greu tare sprincenelor!
Mergi, fată, şi te-i culcà,
In patul lui frate-tău,
Mama nu te 'nvaţă rău!
Ba eu, mamă, nu mă duc,
Nu mă duc şi nici mă culc,
Că-i aşternut tot cu flori,
Miroase-a două surori.
Somn mi-i, mamă, ochilor,
Tare greu sprincenelor.
—Du-te, fată, un' te-ai duce,
Und' ţi-a fi hodina dulce:
In podul grăjdiuţului,
In patul drăguţului!
Deie-ţi Domnul, maică, zile,
Acol' m'oiu hodinì bine,
Cu mâna la subsioară,
Cu mâna la bărbioară,
Cu focul la inimioară!

18.

Foaie verde mărgărint,
De când umblu în iubit,
Doar cu dorul mă mângâiu
Şi-l pun sara căpătâiu.
Şi-altă foaie de năgară,
Am intrat în primăvară,
Dorul mândrei mă omoară.
Când o văd venind la plug,
Scot din brazdă şi dejug,
Şi nu-mi vine nici c'o treabă
Vine numai de mă 'ntreabă:
—Bade, spune de ţi-s dragă!
I-aş răspunde că mi-i dragă,
Limba 'n gură mi se leagă
Şi nu pot să-i tăinuesc,
Să-i spun câte pătimesc
De când dorului slujesc!

19.

Foaie verde *samalare*,
Cât mi ţi-i noaptea de mare,
Mă port pe murgul călare
Pe la poarta dumitale.
Foaie verde de-o laptugă,
Cât mi ţi-i noaptea de lungă,
Mie-mi pare inititică,
Pentru tine,-o *copilică*.
Alta zis-am samalare,
Drum pe deal şi drum pe vale,
Drum pe la poarta mătale!
De când ţi-am zis, fată mare,
Să-ţi laşi coada pe spinare,
Foaie verde şi-o lăptugă,
De eşti mare, ori eşti mică,
Eu te-am prins de ibovnică!
(Cosmeşti.)

20.

Foaie verde lemn uşor,
Cine are 'n lume dor,
Duce-şi viaţa mai uşor;
Eu am două dorurèle:
Dorul meu şi-al puicei mele,
Două doruri, două *grele!*
(Idem.)

21.

Foileana ghiocel,
Dragul lelei Ionel,
Mulţi s'au dus şi mulţi s'ar duce,
Inima li se usuce,
Şi-ei pornì ca mâni şi tu!
Du-te bade'n drumul tău,
Dar să-mi laşi tu dorul tău;
Să nu-l laşi, să mi-l trimeţi,
Că *io*-ţi ştiu dorul drumeţ;

www.digibuc.ro

Să-l trimeţi, să vii cu el,
Dragul lelii bujorel.
Şi să vii din lună 'n lună,
Să nu mă găseşti nebună;
Să vii pe la sărbători,
Pe lună de patru ori,
Că-i, bădiţă, drept cuvânt,
Că mă găseşti în mormânt;
De-oiu murì, să mă des-
gropi,
Cu trei dascăli şi trei popi,
Să-mi ieai pânza de pe faţă,
Minte să mă ţii în viaţă!

22.

Foaie verde lăcrămioare,
Hai murgule'n pas mai tare,
S'ajungem la sat cu soare,
Să-ţi dau fân cu lăcră-
mioare
Şi apă din *strecătoare,*
Că m'aşteaptă puica 'n cale,
Cu rachiu, cu demâncare,
Cu bucatele pe masă,
Cu ocaua plină, *rasa!*

Variantă.

Hai murgule 'n pas mai
tare,
Să ajung în sat cu soare,
Să-mi văd mândra sănă-
toasă,
Ca o gherghină frumoasă!

23.

Zice verde lozioară,
Am primit o veste-aseară,
Că ibovnicul e 'n ţară.
Am să-l cat din gară-'n-
gară,
C'o dragă de *hârtioara,*
Cu cerneală din dugheană,
Cu condeiu de pană neagră,
Ca să vie mai de grabă!

24.

Foaie verde şi-o alună,
Tot te rog, puică, de-o lună,
Să m'aştepţi la curătură,
Să-mi dai puţintică gură,
Că guriţa dela tine,
Mă oftică, vai de mine!

25.

Veniţi fraţi, veniţi surori,
De mă 'mpodobiţi cu flori;
Veniţi surori, veniţi fraţi,
De mă 'mpodobiţi cu brazi.
Eu mă duc unde mă cere,
La casa cea de *vecere,*
Fără uşi, fără ferești,
Mă mir cum să mai trăeşti!
Fraţiori, la moartea mea,
Să-mi chemaţi şi nevastă;
Să-mi chemaţi şi copilaşii,
Să mi-i mai sărut odată,
Rămas bun de viaţa toată!

26.

Foaie verde vălurèle,
La podul cu petricele,
Trece-un cârd de rându-
nele;
Şi nu-i cârd de rândunele,
Şi-s ibovnicele mele,
Cari m'am iubit cu ele!

27.

Foaie verde de mătasă,
Ies afară, intru 'n casă,
Cu inima friptă, arsă;
Intru 'n casă, ies afară,
Inima-mi sloboade pară;
Ies afară să mă stâng,
Bate vântul, rău m'aprind;
Ies afară, intru 'n casă,
Să mă uit la cei din casă,
Să mă uit la cei cu milă!
Cum nu am cuţit cu mine,
Să-mi pun cuţitaşu'n piept,

www.digibuc.ro

Să curgă sânge 'nchegat,
Dela Iana apucat;
Să curgă şi mohorît,
Dela Iana dobândit!

28.

Nicuşor, mustaţă neagră,
Vine sara şi mă 'ntreabă:
Ce faci puiculiţă dragă?
—Eu fac rau că sunt bolnavă;
Şi sunt bolnavă de-o mână,
N'am spălat cămeşi de-o lună.
Ce eşti neagră, ce eşti slabă?
—Sunt neagră de felul meu
Şi slabă de dorul tău,
C'am fost iute la iubit
Şi 'nţeleaptă la cuvânt!

29.

Dorule, mâncà-te-ar focul,
M'ai îmbătrânit cu totul;
Dorule, mâncà-te-ar para,
M'ai îngălbenit ca ceara!
(Negrileşti.)

30.

Frunză verde şi-un dudău,
Lele, *hai*, de dorul meu,
Auzii că ţi-i cam rău.
Dar nici mie nu mi-i bine,
Când nu-i puica lângă mine,
Când nu pot să vin la tine.
Mă tot doare şi mă arde,
Că bat drumuri depărtate;
Mă tot ustură, mă frige,
Inimioara 'n mine plânge,
Când la tine mi se duce!

31.

Lung e drumul plaiului,
Dar mai lung dor 'badiului;
Drumul plaiului se *gata*,
Dorul badii niciodată!
(Novaci-Gorj.)

Variantă.

Frunză verde-a bradului,
Nu-i lung drumul Giurgiului,
Da' mi-i lung al dorului!
Al Giurgiului se sfârşeşte,
Al dorului se lungeşte,
Inimioara mi-o topeşte!
(Jud. Argeş.)

32.

De-ar fi dorul ca vântùl,
S'ar aprinde pământùl!
Şi-i mai rar dorul, mai rar,
Că pe-aicea-i loc amar;
Să fii, dorule, fii lin,
Că pe-aicea-i loc străin.
Când oiu fi la maică-mea,
Vin, dorule, cât ăi vrea;
Când oiu fi la locul meu,
Vin, dorule, tot mereu!
(Novaci-Gorj.)

33.

Du-te, dor, până ce-i nor,
Că dacă s'a înserà,
Mai departe te-oiu mânà!
(Idem.)

34.

Frunzuliţă sămulastră,
Du-mi-te, drăguţ' acasă,
Că te-or bate-ai voştri-acasă.
—Să mă bată cât de mult,
Eu de-aicea nu mă duc;
De pe căpătâiu umplut
Şi pat bine aşternut!
(Idem.)

www.digibuc.ro

35.

Foaie verde anison,
Scoală, Mariţă, din somn,
Şi-mi dă guriţă, că mor.
M'ai facut din om ne-om,
Că *răsar* noaptea prin somn,
Nici nu-s treaz şi nici n'adorm!
(Tg.-Ocna.)

36.

Badeo, badeo, de-i venì,
Cărăruşa ţi-oiu plivì;
Ţi-oiu aşterne 'n cale nalbă,
Sa ne vedem mai degrabă;
Ţi-oiu aşterne crinişor,
Să calci, badeo, mai uşor!

37.

Pentru tine, pentr'un puiu,
Tot *las* uliţa şi suiu;
—Pentru tine, pentr'un drag,
Tot aştept sara în prag!

38.

Iancu doarme şi visează,
Murgul paşte şi necheaza,
Puica plânge şi oftează.
Iencuşor, gura mătale,
Ia scoboar' din deal în vale,
Să-ţi dau guriţa mătale.
Gura mea îi zahar dulce
Şi-atuncea nu te-ai mai duce.
Iancu dealul scoborà
Şi guriţa-i sărutà!

Variantă.

Frunză verde-a bobului,
Pe malul Siretului,
Paşte murgul Iancului,
Unul paşte, şapte creşte.
Şapte creşte, şapte naşte;
Murgul paşte şi necheză,
Iancu doarme şi viseză!
Ce folos de visul lui,
Dacă nu i-s mândra lui!

39.

Badeo, pentru dumneatà,
Mult îmi arde inimà.
Bădiţo, de focul tău,
Nu mănânc şi nici nu beu;
Arde focu 'n paie ude
Şi bădiţa nu m'aude.
Intru 'n casă, nu mă lasă,
Inima mi-i friptă, arsă;
Ies afară să mă stâng,
Bate vântul şi m'aprind;
Intru 'n casă, ies afară
Şi focul arde cu pară!

40.

Şi-am zis verde trei alune,
Câte focuri sunt pe lume,
Nu ard ca inima 'n mine,
Ca cuptorul roş de pâne.
Boala care mi-o zac eu,
Nu mi-i dela Dumnezeu
Şi-mi este de dorul meu!

41.

Foaie verde tiriplic,
Are mă-sa un voinic,
Tot ma port şi tot ma duc,
După dânsul mă usuc.
Ies pe prispă la răcoare
Şi mă usuc pe picioare!
(Negrileşti.)

42.

Foaie verde grâu mărunt,
De-ar fi dor pe cât urît,
N'ar încăpeà pe pământ;
Dar doru-i mai puţintel,
S'a umplut lumea de el.[1]

1. Se suprimă apoi un cântec confus.

www.digibuc.ro

43.

Foaie verde grâu mărunt,
Maică, de ce m'ai facut,
Să trăesc nepetrecut?
De ce nu m'ai strâns de gât?
Că, mărì, nu poţi să mori,
Când îţi dă fetele flori
Şi nevestele-ochişori!

44.

Foaie verde siminog,
La Dumnezeu iar mă rog,
Foaie verde şi-o laleà,
Să-mi asculte ruga mea:
Doamne, lasă luna 'n nor,
Să mă potolesc de dor;
Doamne, lasă luna 'n ceaţă,
Să mă satur de dulceaţă;
Doamne, las-o 'ntre steluţă,
Să mă satur de guriţă!

45.

Frunză verde liliac,
Mâni îi anul de când zac
Şi n'am pe nimeni cu drag!
—Lele, vrut-ai, că n'ai vrut,
Drag de ce nu m'ai făcut?
Că-ţi dam leac şi-ţi dam alean,
Dacă noi ne 'ndrăgostiam!

Variantă.

Frunză verde liliac,
Pasere de pe harag,
Nu mă blăstămà să zac,
Că n'am pe nimeni cu drag,
Să mă 'ntrebe de ce zac.
Pasere de pe ogor,
Nu mă blăstămà să mor,
Că n'am pe nimeni cu dor,
Să mă 'ntrebe de ce mor;
Şi nu am pe nimeneà,
Sa-mi ostoaie inimà!

46.

Cum porneşte vântul, măi,
Mă gândesc la cei flăcăi;
Cum stă vântul *ici şi ici*,
Ma gândesc la ibovnìci!

47.

Foaie verde mătustat,
La crişmuţă ce-ai căutat?
—Mariţica m'a chemat,
De mi-a dat zahar pisat,
Cu rachiu amestecat.
Mi-a dat de m'am săturat,
Până când m am săturat,
De-am umblat turbat prin sat,
De fetiţă fărmăcat!

48.

Câte stele sunt pe cer,
Toate dimineaţa pier;
Când zorile se mijià',
Mi s'a stins şi steaua mea.
Stelele pier şi răsar,
Io-s cu sufletul amar;
Nu ştiu, nu ştiu, ce-oiu să fac,
Ca să pic la alta drag.
Am să-mi ieau lumea în cap,
Să mă duc, să rătăcesc
Şi să uit cum să iubesc;
Cât m'oiu duce şi-oiu umblà,
Cu-atâta oiu mai uità!

49.

Pentru ochi ca mura coaptă,
Inconjur pădurea toată;
Pentru ochi ca murele,
Inconjur pădurele.
Pentru ochii cari-mi plac,
Trei zile cu carul fac.

www.digibuc.ro

Lele, ochii dumneata,
Imi secară inima!

50.

Bate vântul dela deal
Şi mi-aduce dor şi-alean,
Dela puica peste deal [1];
Bate vântul, *oloreşte,*
Pe min' dorul mă mun-
ceşte,
Mândrele ce mă iubeşte!

51.

Foaie verde trei *sfan-*
ţoace,
De-ar fi noaptea trei so-
roace,
Pân' te-i duce, pân' te'n-
toarce [2],
Ca să vezi mândra ce face!
Ca să vezi când noaptea-i
mică,
Nu-i de dus la ibovnică;
In loc să te hodineşti,
Tot cărarea mi-o păzeşti,
Iar ziua când să munceşti,
In picioare pirotesti
Şi fără spor te trezeşti!
(Negrileşti.)

52.

Foaie verde trei masline,
Când gândesc, mândro, la
tine,
Nu ştiu ce arde în mine;
Nu ştiu dorul, nu ştiu para,
Că mă doare inimioara!
(Idem.)

53.

Foaie verde iasomie,
Mare-i dealul, las' să fie,
Că mi-a fost rânduit mie
Să-l tot suiu, să-l tot coborî,
Cu sufletul fript de dor!
(Idem.)

54.

Bădiţă, mi te aştept,
Că mă arde nu-ş'ce'n piept;
Badiţă, te-oiu aşteptă,
Până ce m'ei vindecă!

55.

Frunză verde de-alămâie,
Puiul dealul văd că-l suie,
Dorul meu mi-l urmăreşte
Până 'n tindă, până 'n casă,
Cu dorul să-mi stea la
masă,
Iar în pat când s'a culcat
Şi din pat când s'a sculat,
I-a fost doru 'n sân băgat.
Frunză verde foaie lată,
Că de dor nu scapi de-o-
dată,
Că dragostea-i blăstămată!

56.

Puică, dac'am să mă duc,
Ca şi iarba mă usuc;
Ca şi roua dela soare,
Dragoste'-a să mă omoare,
Să mor fără lumânare!
Şi-apoi nu-s împărtăşit
De câte-am păcătuit.
Sărutu-ţi ochii frumoşi,
Să ne vedem sănătoşi!

57.

De când eu ţi-am juruit
Sufleţelul meu iubit,
Frunză verde şi-o cicoară,
Sufleţelul tot îmi sboară
Ca o pasere uşoară!
—Pasere cu pana mică,
Vin la maica, vin în braţe,

1. Dela puica *de* peste deal.
2. Până *ce te vei* duce, până ce te *vei* întoarce.

www.digibuc.ro

Să te leg cu nouă aţe,
Ca să stai numai la mine,
Unde-i cald şi unde-i bine,
Că eu, dragă, te-oiu cătà,
Cu vorbe te-oiu îmbucà,
Te-oiu hrănì în sărutări,
Te-oiu jucà în sărbători,
Te-oiu sfinţì duminică,
Până când ne-om cununà!

58.

Luna-i, nene, după luncă,
Toţi în sat de-acum se culcà;
Eu mă uit la lună, bade,
Şi nădejdea 'n mine scade!
Luna-i sus, la *prânzişor*,
Eu aştept un puişor.
Şi când luna-i mai de-
amează,
Dorul badii mă'ndemnează;
Badea pleacă 'n cântători
Şi-mi vine abià în zori!

59.

Foaie verde măcieş,
Măi uncheşe, măi uncheş,
Adă-ţi luntrea pân' la mine,
Să mă duc la mal cu bine;
Adă-ţi luntrea 'ncetişor
Şi mă iea că mor de dor;
Adă-ţi luntrea mai de grabă
Şi mă trece că am grabă;
Să trec apa cu cea luntre,
Că am, badeo, doruri multe!

60.

Pentru tine, dorulè,
Am să 'nfund *grosurilè!*
Grosuri mândre cu zăbrele,
Pentru dor de mândricele.
Şi-am să 'nfund şi temniţà,
Pentru mândruleana mea!

61.

Boala dorului te-apucă,
Te omoară, te usucă:
Ori să-l ai pe care-l poartă,
Ori mai bine să fii moartă!

62.

Treabă-i multă, ziua-i
mică
Şi de dus la ibovnică,
Ziua-ţi pare şi mai mică.
De-o săruţi, luna răsare,
De mai stai, lumină n'are
Şi-apoi soarele răsare!

63.

Frunză verde şi-o brân-
duşă,
Măiculeaţa mea mătuşă,
Ia mai închide cea uşă,
Scoate ciurul din covată
Şi 'ntinde bobii odata;
Amestecă-i binişor,
Ca să spuie *sositor*.

64.

Frunză verde şi-o răchità,
Rău de dragostea pripità,
Că doar graba strică treaba.
Cine m'a 'mpins la iubit,
Rău şi-amarul mi-a dorit!

65.

N'apucăi cevà să cos,
Dorul mă rodeà la os;
Am ieşit apoi afară,
Dorul mă ardeà cu pară;
Dorul tău m'a mântuit,
Sufletul mi-a *bobotit*,
Până când te-am întâlnit!

66.

Bădiţă, de dorul tău,
Somnul să nu-ţi pară greu,
Să nu dormi cu nopţile
Şi să numeri porţile
Şi la gard nuielele
Şi găinii penele,
Şi făinii firele,

www.digibuc.ro

Sa-ţi lungească zilele :
Ziua lună, luna an,
Că mi-ai fost băiet sărman.
Eu mi te am îmbogăţit,
Tu cinstea ţi-ai feştelit!

67.

Frunza verde foi de crin,
Dorul nu-l pot sa-l alin,
Nici în casă, nici afară,
Nici în vânt de primăvară.
Primăvar' o rândunică,
Intră 'n casă singurică
Şi prin casă că sburà.
Alei mândruleana mea,
Păsărică mititică
Şi la pene frumuşică!
Nu-mi cântà, ci-mi glăsueşte :
Mândra mea cum mai trăeşte
Şi la mine de gândeşte ?
Mândruţa nici *bindiseşte*
Şi la tine nu gândeşte!
Rândunică, rândueà,
Să te 'ntorci la mândra mea.
De-i găsì-o, dragă, 'n casă,
Sănătoasă şi voioasă,
Spune-i să fie voioasă,
Iar la mine să nu vie
La averi şi bogăţie.
Las-o să mănânce *burcă*
Şi să trăească din furcă ;
Să stea până ce-oiu luà-o
Şi tot eu oiu cununà-o
Pe năsălnia de teiu,
In vieaţa cu temeiu,
Unde cununie-a ţine
Mai lungă decât cu mine!

68.

Cine focul te-a umflat,
Bârladule blăstămat!
Dar tot am să trec înnot,
Că nu-mi trebueşte pod.
Ori te saiu ca pe-un pârlaz,
Că de dor nu am răgaz!

69.

Puică, puică, eu mă duc
Şi de doru-ţi mă usuc,
Mă usuc şi mă topesc
Ca săracu 'n *boieresc ;*
Mă topesc şi am să mor,
Tocma 'n vremea florilor,
Când îi vremea de trăit,
Vreme de ibovnicit.

70.

Albiniţă, musculiţă,
Să te duci la ea 'n portiţă
Şi să-i spui să mă aştepte,
Ori de-o chem, să se deştepte!

71.

Paşte murgul în mohor,
De dorul lelei eu mor ;
Paşte murgul priponit,
Catre mândră că-s pornit!

72.

—Mă bădiţă, un' te duci,
Nici nu mergi şi nici nu fugi ;
De ce nu ţi-i *duca* ducă,
De ce nu ţi-i fuga fugă ?
—D'apoi dorul nu mă lasă;
Când mă prinde nu mă lasă
Şi mă porneşte de-acasă.

73.

Frunză verde bobuşor,
Bate vântul tărişor
Şi-mi aduce dor pe vale,
Dor încet şi plin de jale ;
Şi-mi aduce dor pe şes,
Că din casă nu mai ies.
Şi nu ies nici până 'n tindă,
Făr'dorul să nu mă prindă[1];

1. Fără *ca* dorul să nu mă prindă.

www.digibuc.ro

Şi nu ies nici pân' afară,
Dorul să mă bage 'n pară.
Hai, hai, dorule, pe văi,
C'ai să te topeşti pe căi!

74.

Păsăruică călătoare,
N'ai văzut tu pe sub soare,
Păsăruică, păsăreà,
N'ai văzut pe mândra mea,
N'ai văzut mergând lunà,
Luna cu inima mea?
Că supt nuc de m'a văzut,
Par'că m'a şi istovit
Şi puicuţei m'a robit!

75.

Eu credeam că dorul pleacă,
Dar el când de când mă seacă.
Frunză verde salbă moale,
Din creştet şi până 'n poale,
Cu babe m'am descântat
Şi de dor tot n'am scăpat,
Că în suflet mi-i săpat!

76.

Frunză verde măr sălciu,
Ce mă 'ntrebi de unde viu?
Drept din codrul cel pustiu!
Frunză verde şi-un arţar,
Fata cea de pădurar
M'a făcut să dau de-a drept,
Că amaru-mi arde 'n piept!

77.

Mândră-i frunza cea de nuc,
De dorul tău mă usuc;
Vino, bade, peste-un ceas,
Cât cu viaţ' am mai rămas.
De mai întârzii o noapte,
Mă găseşti pe pat de moarte;
De 'ntârzii o săptămână,
Poţi să dăm mână cu mână:
Eu să zac în cel mormânt,
Tu să calci cel jurământ.
Frunză verde şi-un mărar,
Ai să plăteşti sărindar.
Dar mai bine să ieai seama,
Să nu dai de mine seama!

78.

Frunză verde şi-o laleà,
Mult îmi cânt' o turtureà;
Nu-mi prea cântă şi-mi tot cere,
Plin de *suflet* şi durere:
Să-i dau ştire de bărbat,
Că bărbatul i-a plecat
Şi ea moare-acum de dor.
Du-te 'n creasta munţilor,
Pe de-asupra frunzelor
Şi ocheşte prin *desime*,
Găseşte-l şi vin la mine;
Că cu voi şi Dumnezeu,
Poate-l aflu şi pe-al meu!

79.

—Foaie verde odolean,
Ghiţişor de peste deal,
N'ai venit la noi de-un an.
N'am venit, că n'am putut,
N'am venit că n'avui cal.
Şapte târguri am umblat,
Şapte bice-am despletit,
Cal pe plac nu mi-am găsit!
Şi la voi dac'am venit,
Ce folos c'am mai venit?
C'am găsit puica 'n mormânt!

80.

Foaie verde rug de mure,
Lung u-i drumul prin pădure,
Dar mai lung prin cel oraş:

www.digibuc.ro

Doi te 'ntreabă, doi te leagă,
Doi cu gura te desleagă!

Variantă.

Alei Gheorghe Gheoghilaş,
Ce mai veste la oraş?
—Nu-i prea bună, arde-l-aş!
Tot ciocoi şi călăraşi.
Mă dusei să cumpăr pită,
Şapte, opt mă ţin de chică;
Mă dusei să ieau rachiu,
Şapte, opt mă ţin de brâu.
Doi te leagă, doi te 'ntreabă,
Doi trag cu biciuştele,
De-ţi usucă crucile.
De le spun că sunt străin,
Par'că le-aş da tot venin;
De le spun că sunt de-aici,
Ei mai tare-mi dau la brânci!

81.

Frunză verde flori de mac,
Nu ştiu, Doamne, ce să fac!
Mă pornesc la munca 'n zori,
Dorul mă fierbe 'n fiori.
Iar când mă slăbeşte-o leacă,
Plec la lelea să-mi mai treacă!

82.

—Badeo, care ţi-i zestreà?
—Ba spune-mi-o tu pe-a ta!
—Limba 'n gură, ochii mei
Şi doi frumoşi bujorei!

83.

Te-aş lăsà, dar nu te las,
Că nu-mi dă dorul răgaz,
Când te văd pe la pârlaz!

84.

Vine anul, vine luna
Şi gata-i şi săptămâna.
Frunză verde poamă dulce,
Cum vine, maică, se duce;
Frunză verde poamă acră,
Toate-mi vine dela soacră.
Dorul cum să mi-l alin?
Aş murì fár'un vecin!

85.

Răsai, lună, decuseară,
Să mă duc la puica iară;
Ori răsari, nu-i răsărì,
Eu la puic' oiu nimerì;
Fie glod şi fie tină,
Eu mă duc ca cu lumină;
Fie glodul cât casà,
Eu la dânsa oiu îmblà!

(Crmunic. de d-l D. Dan, Mirodana-Bucovina.)

86.

Du-te, dor, la cel izvor
Şi mi-l adă pe Ion!
Du-te dor la fântânică
Şi mi-l scoală pe Georgică.
—Da' Georgică nu-i de ţâţă,
Să-l scol dela fântâniţă.
Şi Ionu nu-i de domn,
Ca să-l scol dela izvor!

(Idem.)

87.

Dorule, arde-te-ar focul,
Mi-ai făcut faţa ca socul
Şi inima ca *duhòtul!*
Dorule, arde-te-ar para,
Mi-ai făcut faţa ca ceara
Şi inima ca cicoarea,
Limba 'n gură ca cerneala!

(Comunic. de d-l D. Mihalache, Goleştii-Badil, Muscel.)

www.digibuc.ro

88.

Mai lin, dorule, mai lin,
Că sunt pe pământ străin.
De-aş fi la *bârlogul* meu,
Te-aş chemà să vii mereu.
Cine are dor pe vale,
Ştie luna când răsare
Şi noaptea câtu-i de mare;
Cine are dor pe luncă,
Ştie luna când se culcă
Şi noaptea câtu-i de lungă.
Eu am două doruri grele:
Dorul meu şi-al mândrei mele!
Dorul meu îi numai dor,
Nu-l pot spune tuturor.
Am să-l cat pe oarecine,
Care-l trage ca şi mine.
De-ar fi dorul vânzător,
Face-m'aş neguţător.
Dragostei şatră i-aş face
Şi-aş vinde-o la cine-mi place.
Iar dorul l-aş mai ţineà,
Să văd cine-l va luà!

(Comunic. de Pr. I. C. Beldie, Stroeşt-Bucovina. Pentru vers. 6-11 vezi no. 3 p. 172.)

89.

Am auzit, n'am crezut,
Ţaţo şi iar ţaţo,
Că Siretu-i apă rece,
Ţaţo şi iar ţaţo,[1]
Cine bea de dor îi trece.
Am băut apă din Prut
Şi de dor nu mi-a trecut
Şi-am să beau şi din Siret...

90.

Foaie verde mărăcine,
Să vezi dorul porc-de-câne,
Peste mii de dealuri vine
Şi se bagă 'n sân la mine;
Mă trânteşte, mă *buşeşte*,
Cu ceasul mă chinueşte;
Cu ceasu' şi cu sfertù',
Ca să-mi ieie sufletù'!

2. — Drăguţi depărtaţi unul de altul.

1.

Foaie verde trei cireşe,
Sloişor de ghiaţă rece,
Iarna vine, vara trece
Şi n'am cu cine petrece,
Căci cu cine-am petrecut,
S'a dus şi n'a mai venit!

2.

Vine cucul de trei zile,
Peste văi peste coline
Şi n'are pe ce se puie.
Dorul lui ca să mi-l spuie.
Pune-s'ar pe-o lămureà,
Chiar la colţ de casa mea.
Fugi, cucule, de-acoleà,
Nu-mi mai face voie rea,
De jale nu-mi mai cântà,
Dorul nu-l mai îngânà,
Că-s sătul de viaţa mea!
De jale îs prea sătul,
Dor cât am, mi-i prea destul.
Fugi, cucule, de-acoleà,
Fugi, cucule, nu cântà,
Nu-mi mai face voie rea,
C'oiu luà puşca şi-oiu da
Şi ţi-oiu rupe guriţă,
De n'ăi mai puteà cântà!

3.

Frunză verde bob năut,
Inimă cu venin mult,

1. Refren.

www.digibuc.ro

Când să te mai văd râzând,
Să pun masa, să mănânc,
Cu copilaşii la rând,
Cu mândruţa de demult!
(Jud. Argeş.)

4.

Spune-mi, puiu de rândunea:
Inghetată e mareà?
C'am un badişor pe ea.
Şi marea e apă mare,
Mi-e frică să nu-l omoare;
Şi marea e apă rece,
Mi-i frică să nu-l înece!
(Comunic. de d-l At. Cristea, Bucovina.)

5.

Arză-te focul de trin,
Cum duci pe bădiţa lin
Şi pe min' mă laşi plângân'!
Arză-te focul vapor,
Cum m'ai lasat de cu dor!
(Idem.)

6.

Pasere de pe hinteu,
Du-te un' te-oiu mânà eu,
Du-te pân' la Amerìcă
Şi te pune pe fabrìcă,
Ciocăne cu ciocu 'n ţiglă.
Badea când te-a auzì,
El afară c'a ieşì
Şi când te va întrebà:
«De unde vii, păsăreà?»
Tu, dragă, să-i spui aşà:
«Eu vin dela mândra ta
Şi să-i scrii o cărticeà,
I-o pui sub aripa mea
Şi să-i bagi cincizeci de lei,
Să-i duc la copiii tăi;
La copii şi la nevastă,
La drăguţii tăi de-acasă!»
(Idem.)

7.

Arză-te, Misler[1], în foc,
Cu vaporul tău cu tot.
Da' vaporul n'are milă,
Că şi pe el apa-l mâna;
Arză-te, Misler, în pară,
C'ai scos voinicii din ţara
Şi-ai scos şi pe badiul meu,
Nu te rabde Dumnezeu;
Şi-ai scos şi pe badiţă,
Nu te rabde Precistà!
(Idem.)

8.

America-i ţară bună,
Toţi voinicii 'n ea s'adună;
Ţara noastră-i ţara rea,
Se duc voinicii din ea
Şi lasă sate pustii
Şi neveste cu copii.
opiii au sărăcit,
Nevestele-au văduvit
(Idem.)

9.

Foicică flori domneştì,
Vai, bade, departe eşti.
Eu departe, tu departe,
Nouă ţări că ne desparte;
Nouă ţări şi-o apă mare,
Noi trăim în supărare.
Cercanel de lângă lună,
Spune-i badii voie bună;
Cercănel de lângă soare,
Trimete-mi, bade, scrisoare,
Scrisă de mânile tale.
Şi mi-o trimete pe vânt,
Ca să vie mai curând,
Că nu mai pot de urît!
(Idem.)

10.

Cracă verde de măr dulce,
De-ar fi mândra 'n deal la cruce,

1. Numele unei companii de navigaţie.

www.digibuc.ro

De trei ori pe zi m'aş duce,
Ca să-mi dea gurița dulce;
Dar mi-i mândra mult de-
parte,
Nu pot merge fără carte.
Şi-aş face de-o hârtioară,
S'o trimet la puica'n țară.
Primaru-i în *zor*, nu poate
Şi notaru-i mânios,
Ne scrie cartea pe dos!
Eu de mândră n'am folos!
(Muşetești-Argeş.)

11.

Foaie verde mărăcine,
S'a dus puiul dela mine,
Tuturor le pare bine!
Numai mie-mi pare rău:
Erà puişorul meu.
Cine-mi zice: «puiul
vine!»
Are-un galbăn dela mine;
Cine-mi zice c'a venit,
Ii dau salba dela gât,
Că puiul meu e frumos
Şi la vorbă mângâios;
Pentru el port busuioc,
Ca să-i fie de noroc!
(Suici-Argeş.)

12.

Foaie verde trei căline,
Arde inimioara 'n mine
După cel ce nu mai vine.
Inimioara 'n mine-i arsă,
După cel ce-i dus de-acasă;
Inimioara 'n mine-i scrum,
După cel ce-i dus la drum!
O, săracă inimioară,
Mult mai arzi în foc şi pară,
După badea dus în țară;
Mult mai arzi ca un tăciune,
După badea dus în lume!

13.

Foaie verde de secară,
Puică Mărioară,
Ia poftim, puicuț', afară,
Puică Mărioară![1]
Că nu te-am vazut de-
aseară!
Scoal', puică, din aşternut,
Să-mi dai gură s'o sărut;
S'o sărut odată bine,
Să ție trei ani de zile.
Foaie verde alămioară,
Ieşi, puicuță bălăioară,
Că nu te-am văzut de-
aseară
Şi nu te-oi vedeà de-o vară,
De-o vară, de-o primăvară.
Foaie verde de cicoară,
Gândurile mă omoară,
Că ma duc, puică, din țară;
Mă duc, puică, spre hotar*a*,
Spre hotarul bulgăresc,
Trec Dunărea, mă gândesc;
Trec hotarul țării mele,
De m'apuc' un *tuiu* şi-o jele,
De pe la dragile mele,
Că le lăsai singurele,
Cu mânile pe zăplaz
Şi cu lacrămi pe obraz;
Cu inimioara de ghiață,
Cu lacrămi fierbinți pe față!

14.

Foaie verde trei masline,
Eu mă duc, puica rămâne,
Să n'o mai *drăgeasca* nime!
Puică, nu te supără,
Nu-ți plângă inimioară,
Că *io*-mi fac datorià,
Datoria de oştean,
Cum îi dat la Moldovan;
Datoria de soldat,
C'aşà omului i-i dat,

1. Refren.

www.digibuc.ro

Dela cel ce l-a lăsat!
Foaie verde şi-o laleà,
Puică, nu te supără,
Că *io*-mi fac datorià,
Tu rămâi să faci ce-i vrea,
Cum ţi-a fost voinţa ta.
Puică, să nu-ţi paie rău,
Ca mă duc din satul tău!
Puică, n'o duce 'n suspine,
Că mai sunt voinici ca mine!
Fie, bade, cât iarbà,
Dacă nu eşti dumneatà;
Fie, bade, cât pământul,
Dacă nu este iubitul!
—Geaba, puică, voie rea,
Că cu tine n'oiu mai sta;
Geaba, puic'ai sta să plângi,
Ca de azi mă duc de-aici;
Mai rămâi cu sănătate,
Că mă duc, mă duc departe!
—Mergi, puiule, sănătos,
Ca un trandafir frumos;
Rămâi, puică, sănătoasă
Şi s'aud c'ai fost mireasă!

15.

Foaie verde de *suduc*,
Cântă cucul pe *buluc*,[1]
Să ştii, puică, că mă duc.
Cânta cucul pe gunoiu,
Mă duc, puică, dela voi;
Cântă cucul coalea 'n vale
Şi eu mă gătesc de cale;
Cântă cucul prin livezi,
Puică, n'ai să mă mai vezi,
Că de azi mă 'nstrăinez.
Foaie verde bob orez,
Da' tu, puică, nu te pierz'.
Foaie alta trei bujori,
Da' tu, puică, n'ai să mori,
C'a mai dat Domnul feciori
Şi ochi negri, negriori![2]

16.

Frunză verde busuioc,
Trece apa peste scoc
Şi eu am rămas cu *of*,
Tot cu of şi cu năcaz
Şi cu lacrămi pe obraz.
Foaie verde alămioară,
Mă arde la inimioară,
De amor şi de iubit,
Că Ghiţă mi s'a pornit.
Altă zis-am de-alămioară,
Mi-a plecat la oaste 'n ţară!
Dare-ar Domnul să nu moară,
Să-l mai văd la primăvară!

17.

Pădurice verde,
Mândra nu mă vede;
Pădurice rară,
Mândra mea-i în ţară;
Pădurice deasă,
Mândra nu-i acasă
Şi s'a dat de vale,
Să m'aştepte 'n cale!

18.

Foaie verde foaie lată,
Fă-mă, Doamne, ce mă-i face,
Fă-mă pasere domnească,
La cazarmă pe fereastră,
Să văd neica cum lucrează,
Ori învaţă teorie,
Ori îmi scrie pe *hârtie*,
Şi mi-o trimite *legata*

1. Cred că trebue:
Cântă cucul pe *uluc*,
uluc, gard de scânduri; în jud. Tecuciu, *zaplaz*.
2. Se suprimă apoi un cântec de cazarmă prea nou.

www.digibuc.ro

Şi de el tot sărutată!
(Lipia-Buzău.)

19.

Cine mă puse pe mine,
Să mă duc la mănăstire,
Să stau închisă 'n chilie.
Nici soarele să mă arză,
Nici iubitul să mă vază.
Vin, bădiţă, pe din dos,
Am o portiţă de os:
Când te vede, cade jos!
(Idem.)

20.

Pasere cu pana 'n negru,
Ai umblat lumea de-a'n-
tregu',
Multe ţări ai mai umblat,
Multe lumi ai colindat,
Pe la badea, n'ai călcat?
Foaie verde mărgărint,
Păsărică ce-ai venit,
Ce-ai venit de pe pământ,
Ai fugit, dragă, de rău
Şi-ai venit la locul tău.
Eu mult bine ţi-am făcut,
Ciubuşorul ţi-am păzit
Şi nu s'a *paraduit*. .
Foileana trei masline,
Ce m'aş rugà eu de tine:
Fă un bine pentru mine,
Ca mi-i inimioara ruptă
Şi mi-i feţişoara suptă;
Că mi-i inimioara arsă
Şi mi-i feţişoara *trasă*,
După cel ce-i dus de-acasă!
Foileana, leana 'ntreagă,
Nu-ţi paie lucru de şagă;
Sbori la Ghiţă la cazarmă,
Sbori la Ghiţă şi-l întreabă
Şi-l întreabă de i-s dragă.
Frunzuliţă frunză ruptă,
De-a spune că i-s urîtă,
Să-i spui că sunt logodită.
Duminică mi-i nuntă
Şi că-l chem la nunta mea..
Foileana foi de nalbă,
Iar de-a spune că i-s dragă,
Să-i spui că sunt sănătoasă,
Sănătoasă şi frumoasă
Şi doresc să-i fiu mireasă!
Şi-apoi, şi-apoi păsăreà,
Dacă el s'a bucurà,
Să-l săruţi din partea mea!

21.

S'a dus puiul şi s'a dus,
Floare'n păr mândra n'a pus;
Şi s'a dus, s'a dus în lume,
Mândra floare n'a mai pune;
Că de dorul puiului,
Pică frunza codrului,
Bujorelu-obrazului,
Răsare-al năcazuiui;
Creşte-mi ierbuliţa deasă
Şi mândruţa-i mai fru-
moasă!

22.

Zis-am leana mărgărint,
De ce, Doamne, n'am mu-
rit,
Când eram copil de-un an
Şi nu ştiam de alean?
Acuma nu poţi să mori,
Când îţi dau fetele flori,
Nevestele ochişori
Şi dumbrava trei bujori!
(Vezi no. 43, p. 149.)

23.

Foaie verde de hurmuz,
De când puiul mi s'a dus,
Cercel în urechi n'am pus,
Nici mărgele la grumaz,
Numai lacrămi pe obraz!

24.

Măiculiţă, măiculiţă,
Tăiculiţă, frăţiori
Şi voi scumpe suriori,

www.digibuc.ro

Eu vă las pe Dumnezeu
Şi merg la bărbatul meu.
De-oiu trăi, ăţi auzi ;
De-oiu murì, mă-ţi po-
menì ;
De-oiu trăi, rău mă-ţi jelì!

25.

Foaie verde foi de fragă,
Departe-mi eşti, leică dragă.
Eu departe, tu departe,
Două dealuri ne desparte ;
Două dealuri şi-o pădure,
Pline doară de *negùre*.
Dacă Dumnezeu 'a da
Şi cel deal de s'ar surpà
Şi pădurea s'ar uscà,
Să se facă locul şes
Şi pădurea loc frumos ;
Să se vada sat cu sat,
Să văd şi eu ce-am lasat.
Departe de locul meu,
Unde astazi locu-i rău!

(Vezi începutul No. 9, p. 186.)

26.

Numai mâne dimineaţă,
'Om mai da cu toţii faţă,
Pe-alta lume 'ntunecata,
Cu-altă inimă stricată!
(Ţigănaşi, jud. Iaşi.)

27.

Foaie verde de cicoare,
Rogu-mă în gura mare,
Să-mi faci, Doamne, ari-
pioare,
Ca să sbor la mândra 'n ţară
Şi să m'ascund subsioară,
De groaza păgânului,
De moartea stăpânului.
(Tg.-Ocna.)

28.

Foaie verde rug de mure,
Bată-te focul pădure,
De s'ar face-un drum prin
tine,
Să mă duc la mănăstire,
Să văd cârduri de copile,
Să văd şi amanta mea,
Amantà, *calugarà*,
Pe braţele altuià.
Dare-ar Domnul şi-ar
mai da,
Dare-ar Domnul şi-aş aveà
Cuţitul la mâna mea ;
Pe-amândoi i-aş înjunghià,
Şi pe dânsul şi pe ea,
Amantà, călugărà,
Să scap lumea de-o beleà,
Că mi-a mâncat viaţa mea!
Pe a mea, pe-a altuià,
Că rău, Doamne, mai iu-
beşte!
Nu iubeşte omeneşte :
Iubeşte şi-i părăseşte
Şi mi se călugăreşte,
Pân' pe altul îndrăgeşte,
Doamne, Doamne, ne fe-
reşte!
(Idem.)

29.

Păsărică, pasăreà,
Poate eşti din ţara mea,
Să vii sub mantaua mea,
Ca să scriu pe-aripa ta ;
Şi să scriu o *hârtioară*,
Ca s'o duci la mândra 'n
ţară,
De l'ăi găsì 'ndrăgostit,
Să-i spui că m'am logodit ;
Iar de l'ăi găsì la masă,
Să-i spui că eu i-s mireasă,
Iar de l'ăi găsì şezând
Şi de mine pomenind... [1]

1. Se vede contopit din două cântece ; lipsă de concordanţă.

www.digibuc.ro

30.

Frunză verde merisor,
Mă suii încetişor,
Mă suii la munte 'n sus,
S'ascult glasul păsăruicii,
Să-mi treacă de dorul puicii.
Frunză verde frunzi uscate,
Bate vântu 'n munte, bate,
Bate vântul şi hueşte
Şi cel codru-aşà grăeşte:
—Alei fecioraş din vale,
Mult ţi-i sufletul cu jale!
Nu-ţi mai plânga inimà,
Că nu ştii de mândra ta,
Că şi eu îs tot aşà.
Frunză verde arnăute,
Şi toate 'n lume-s trecute.
Şi-apoi mândră floare-aleasă,
Iarbă 'naltă şi frumoasa,
Dusă-i limba călătoare
Şi lumina dela soare;
Toate-s duse, toţi îs duşi
Şi *io*-s singurel acuşi!
—Codrule, codruţule,
Mult mă 'nchin, drăguţule,
Şi te las cu sănătate,
Că mă duc din nou la sate
Şi-apoi, dragă, 'n primavară,
Oiu suì din nou la tine,
Să te văd dacă ţi-i bine;
Eu cu mândra mea aleasă,
Tu cu frunzuleana deasă!

31.

Şi cum iese luna, frate,
Mândra-i mândră de departe;
Şi cum iese stelele,
Mă ucid sprincenele.
Bate vântul nourei
Şi eu mor de dorul ei;
Bate vântul streşinà,
Dragă-i, Doamne, mândra mea,
Doamne, fă-mi parte de ea!

32.

—Frunză verde de cireş,
Măi bădiţă Gheorghieş,
Lungu-i drumul pân'la *Esi*?
—Lungu-i, dragă, şi bătut,
De trei ori l-am ocolit;
Nu-i bătut de car cu boi,
Şi-i bătut de ochii mei!

33.

Duminică dimineaţă,
Plinu-i codrul, plin de ceaţă.
Bate vântul taricel,
Mă pusei să dorm în el
Şi nu putui nici de fel,
De şuierul şerpilor,
De strigatul broaştelor,
De bătaia vântului,
De cântarea cucului.
Eu zic cucului să tacă,
El nu vrea voia să-mi facă.
Ia taci, ca să dorm o leacă!
Dar el nu vrea să 'nţeleagă!
Du-te, cuce, un' te-ai duce,
Du-te, cuce, la răscruce,
Cântă mândrii cu glas dulce
Şi să-i cânţi cu glas mai gros,
Pentru-al nostru traiu frumos;
Şi-i cântà cu glas subţire,
Pentru-a noastră despărţire.
Şi nu ştiu ce-a fi făcut,
Că nu l-am mai auzit!

34.

—Mariţică, un' te duci?
—La fântâna dela cruci,
Să dau apă la doi junci
Şi gură la doi voinici;
Nu li-i lor, juncilor, sete,
Cum mi-i mie, măi băiete!

www.digibuc.ro

35.

Foaie verde pelinaş,
Mă tot rog şi rugà-m'aş,
Dorului să mi-l pornească,
Domnului să mi-l păzească.

36.

Aştept, mări-aştept să vie,
Că mi-i inima pustie,
Că mă doare inimà,
Pentru badea, bădiţà!

37.

Foaie verde şi-o cucută,
Auzi, lele, cucul cântă,
Ieşi afară de-l ascultă!
—Asculte-l pustia, frate,
Mi-a luat minţile toate:
Asculte-l, frate, pustia,
Că el mi-a luat soţia!

38.

Trei gutui, trei alămâi,
Cuculeţ, de unde vii?
—Dela nişte vii pustii!
—De ibovnică ce-mi ştii?
—Eu o ştiu că-i sănătoasă,
Şede la gherghef şi coasă.
Nu ştiu coasă, ori descoasă,
Ori lacrămi pe gherghef varsă,
Ori de dorul tău că-i pasă,
Ori vreo grijă de pe-acasă!

39.

Frunză verde şi-un dudău,
Doamne, mult mi-i traiul greu;
Mult mi-i greu şi mult mi-a fi,
Prin străini cât oiu trăi.
Frunză verde doi pelini,
Nu-i greu traiul prin străini,
Dar îi greu când n'ai cu cine,
Când nu-i mândra lângă tine.
Doamne, cum puseşi la cale,
Ape seci, locuri de jale,
Munţi şi dealuri la hotar,
S'o duc, Doamne, mai amar.
De-aş avea putere 'n mână,
I-aş trântì 'ntr'o săptămână
Şi-aş croì o cărăruică,
Până 'n ţară, pân' la puică,
Să se curme grijele,
Să nu-mi treacă zilele!

40.

Foaie verde trei masline,
Frică mi-i că mor ca mâne,
Mă duce la mănăstire
Şi toarnă pământ pe mine.
Pământu-i cu iarba neagră,
Trece mândra, nu mă'ntreabă;
Pământu-i cu iarba verde,
Trece mândra, nu ma vede.

Variantă.

De câte boli am zăcut,
Nici de una n'am murit,
Da' de asta ce-oiu să zac,
Nu ştiu, zău, dac'oi să scap!
Ori m'a duce 'n mănăstire,
Să toarne pământ pe mine,
Pământu-i cu iarbă verde,
Trece mândra, nu mă vede;
Pământu-i cu iarba neagră,
Trece mândra, nu mă 'ntreabă,
Nici «ce faci, puiule, dragă!»

41.

Foaie verde trei masline,

www.digibuc.ro

Mă duc, puică, dela tine;
Eu mă duc să-mi caut bine,
Dar mă gândesc şi la tine;
Când mi-a fi moale şi bine,
Atunci dorul m'a răpune.
Foaie verde trei *surguce*,
Tot am zis «mă duc»,
«m'oiu duce»,
De-oiu plecà nu m'ài ajunge!

42.

Eu mă duc şi m'oiu întoarce,
Poama'n vie când s'a coace;
Eu mă duc şi dacă mor,
Iar la tine am să sbor!

43.

Pentru ibovnica mea,
Nu ştiu ziua cum îi ea,
Nu ştiu somnul de noapteà,
Dar par'că-i mai bine-aşà!

44.

Hai, Tinco, la Severin,
Sa taiem calea la *trin;*
Trenul vine şi se duce,
Puica rămâne şi plânge;
Trenul pleacă şuierând,
Puica rămâne plângând.
Taci, puicuţă, nu mai plânge,
Că la satul tău te-i duce!

45.

De când Ghiţişor s'a dus,
Trei garoafe 'n poart' am pus.
Garoafele s'au uscat,
Ghiţişor nu s'a 'nturnat!
Mi-a trimis Ghiţă o *carte*
De trei coţi şi jumătate,
Să-i trimit şi eu o floare;
S'o trimit pe sfântul Soare,
Sfântul Soare-i *fierbântos*,
Merge-o leacă, pică jos;
S'o trimet pe sfânta lună,
Sfânta lună că-i mai bună,
Ş'apo'-i mai îngăduită,
Duce floarea neclintita,
Ca pentru Ghiţă gătită!

Variantă.

Prutule, apă vioară,
Face-te-ai neagră cerneală,
Să te puiu în călămară
Şi să-mi fac o *hârtioara*,
S'o trimet la mândra 'n ţară,
Sa-mi dea bani de cheltueală
Şi straie de primeneală.
Şi să-i mai trimit şi-o floare;
De-o trimit pe sfântul soare,
Sfântul soare arde tare
Şi strică faţa la floare;
De-o trimit pe sfânta lună,
Sfânta lun'a fi mai bună,
Ca-i la trup mai răcoroasă
Şi mi-'a duce-o mai frumoasă!

46.

Să nu-mi mai trimiţi scrisoare,
Bădiţă Ioane,
Nu fă dorul ca să sboare,
Bădiţa Ioane,[1]
Peste câmpi, peste paduri,
Peste văi şi arături,
Că scrisoarea-i pătimaşă
Şi eu sunt tot păgubaşă.
Că dorul din cea scrisoare
Pân' la mine poate moare.
Măcar cât de puţintel,
Vino la mine cu el.

1. Refren.

www.digibuc.ro

Când cu gura l'ai aduce,
Mie mi-a păreà mai dulce.
Dorul singur se răceşte,
Iar cu tine se 'ncălzeşte ;
Să nu-mi mai trimiţi răvaş,
Că răvaşu-i nărăvaş !

47.

Frunză verde lemn de plută,
Cântă cucul sus pe luncă,
Cântă cucul, se roteşte,
Ghiţă calu-şi potcoveşte,
Puica din poartă-l priveşte
Şi-l ascultă cum grăeşte :
Puică, nu te căina,
C'ai rămas în casa ta ;
Satul tău e ca şi-un rai
Şi iubeşti pe cine vrai,
Da'-i mai rău, puică, de mine,
Că mă duc în ţări străine,
Unde nu mă ştie nime,
Fără murgul de sub mine!

Varianta 1.

Foaie verde şi-un cireş,
Măi bădiţă Gheorghieş,
Un' te duci şi cui mă laşi,
Pe mână la doi vrăjmaşi ?
—Eu mă duc în drumul meu,
Tu rămâi în satul tău ;
Satul tău îi ca şi-un rai
Şi iubeşti pe cine vrai.
Iar eu plec în ţări străine,
Unde nu cunosc pe nime,
Numai puşca, sabia,
Şi toata muniţia !

Varianta 2.

—Albă floare de cireş,
Măi bădiţă Gheorghieş,
Drag ţi-a fost drumul la *Eş*,
Şi pe vale şi pe deal,
Pe hotarul din Ardeal.
Dar pe mine, cum mă laşi,
Pe mână la doi vrăjmaşi?
—Frunză verde şi-un dudău,
Puică, nu-ţi mai paie rău,
Că te las în satul tău.
Satul tău e mare rai
Şi-ai să iei pe cine vrai,
Da'-i mai rău, dragă, de mine,
Că mă duc în ţări străine,
Unde nu cunosc pe nime!

48.

Grâu 'nalt, bucata lungă,
Badea cântă frunza'n dungă.
Lasă coasa şi porneşte,
Pe puicuţa mi-o găseşte,
Pe valea Bârladului,
Cătând calea dragului !

49.

Dragă-ţi trimet sănătate,
Ca să ştii câtu-s departe ;
Sănătate, puiu de cuc,
După tine mă usuc ;
Sănătate, fir de iarbă,
Fără ciudă, fără vrajbă ;
Şi firul de busuioc,
Sănătate cu noroc !

50.

Frunză verde şi-un pelin,
Primăvara cucii vin.
Cucule, pasere sură,
Cum inima nu te 'ndură,
C'a mea mult mă mai ustură !
Ia te du la Neculai,
Veste mare tu să-i dai,
Că puicuţa lui trăeşte
Şi la dânsul se gândeşte.
Şi să vină pe de-a drept,
Că eu, cucule, l-aştept;
Vie prin cel codru verde,
Că sufletul mi se pierde ;

www.digibuc.ro

Ori l-adù tu pe-aripioare
Şi-l înalţă pân' la soare,
Pân' la soare, pân' la stele,
Pân' la dorurile mele! [1]

51.

Leană, Leană şi-o laleà,
Leană, mândruleana mea,
Dac' o fi şi n'oiu veni
La lună, la săptămână,
Du-te, dragă, la *comuna*,[2]
Să ceri dela notar *carte*.
Dela puiul de departe!

52.

Cucule, nu mai cântà,
Că şi eu m'oiu supărà;
Du-te, puică-i dăi o veste
Şi 'ntreab-o ce mai gândeşte.

53.

Vântul bate 'ncetişor
Şi-mi aduce, aduce-un dor;
Bate vânt de primăvară,
Cu miros de lăcrămioară
Şi-un miros de viorea
Şi-un dor dela mândra mea!
Vântule, tu nu mai bate,
Lungă cale mă desparte.
Vântu'n vale mi-a *tinchit*,
Inima mi-a pârâit!
Vântule, de ce mi-ai stat,
Că m'apucă iar oftat!

54.

De când plâng tot singurică,
Plânge şi o turturică
Şi mă 'ndeamnă ca să plâng,
Inimioara să mi-o frâng;
Să bocesc apoi pe-afară,
Dimineaţa până 'n seară,
Pe drăguţul meu iubit,
Puişorul meu pierit!

55.

Frunză verde trei aguzi,
Cucule, dacă te duci,
Spune-i că *io*-s sănătoasă
Şi tare îs bucuroasă,
Sănătos de-a fi şi el
Şi tot mândru cum îi el:
Nalt, frumos şi subţirel,
Parcă-i tras printr'un inel;
L-au subţiat gândurile,
Că nu-şi ştie gândurile.

56.

Frunză verde alunică,
De când, Doamne,-s singurică,
Nu-ş' ce am şi tot bolesc
Şi la badea tot gândesc.
Mă gândesc de dimineaţă
Spre bădiţa că-i văd ceaţă(?)
Numai pe la prânzişor
Vine 'n cas' un puişor.
—Puişor cu albe pene,
Puişor, nu-ţi fie lene,
De mi-ăi merge la oraş,
Să-mi aduci măcar răvaş.
Mergi la badea, mergi departe,
Să-mi aduci măcar o carte.
Mergi la badea 'n târguşor
Şi du-i dela mine dor!

57.

—Cucule cu dulce glas,
Da' badea unde-a rămas?
—A rămas în Valea-albă,

1. Se suprimă un cântec în care găsim vorba *ordinanţ*, ordonanţă (soldat de ordonanţă).
2. Primărie, unde se dă şi se primeşte poşta.

www.digibuc.ro

Ca să-ţi cumpere o salbă;
A rămas la Gângurele,
Ca să-ţi cumpere mărgele
Şi-o pereche de inele!

58.

Frunză verde frunzulică,
Cum nu sunt o păsărică,
Păsărică, păsăruică,
Să mă duc*u* la cea puică,
La puicuţa 'n sat, la ea,
Că-mi tot ţine inimă!

59.

Goarna sună, dragul pleacă,
Sufletul mi se îneacă;
Dar cântec de goarnă nu-i,
Că s'aude plânsul lui!

60.

M'am suit în deal la peri,
Unde-i ziua cea de ieri?
M'am suit şi pe pârlaz,
Unde-i ziua cea de azi?
Drăguţul mi l-a luat,
De când m'a îmbrăţişat!

61.

Ia spune-mi, măi badeo, măi,
De bădiţă ştire dă-mi.
L-am văzut la secerat
Şi de tine ca 'ntrebat.
—Mai bade, să-i spui să vie,
Duminică pe la vie,
Sâmbătă îi vreme bună,
Vineri până cât îi lună,
Joi cât umbra nu-i *culcată*,
Azi să-i spui să mi s'abată,
Că mor şi mă prăpădesc,
Când la dânsul mă gândesc!

62.

Ş'apoi verde măr *salcat*,
Cântă fetele prin sat;
Unele cântă pe vale,
Că-s pline de mare jale;
Altele cântă 'n grădină,
Durerea de-şi mai alină,
Dar puicuţa cântă 'n casă,
Cântă, cântă că-i mireasă!

63.

Frunză verde foi de brad,
Mă suii în deal la sat;
Cum să fac să nimeresc,
Cum am să ibovnicesc
C'o fată şi c'o nevastă,
Că nu-i una, că sunt două,
Place-mi doară amândouă.
Pe cea veche s'o rătez,
Pe cea nouă s'o păstrez.
Frunza verde foi de pur,
Nici de una nu mă 'ndur!

64.

Frunză verde lemn uscat,
Rău de omu-amurizat,
Doarme noaptea îmbrăcat,
Cu ciobotele 'ncălţat.

65.

Unde văd lumină mare,
Tot gândesc că-i şezătoare.
Mă lipesc pe la fereastră,
Să văd pe mândruţa mea,
Pe braţele altuia.
N'am cuţit la mâna mea,
Pe-amândoi i-aş înjunghia,
Şi pe dânsul şi pe ea,
Să se ducă vestea 'n târg,
C'am înjunghiat un voinic;
Să se ducă 'n lumea toată,
C'am înjunghiat o netoată!
(Vezi no. 28 p. 190.)

66.

Cându-i dragostea mai dulce,
Vine-un ordin şi se duce.

www.digibuc.ro

Şi mi-l duce ici-coleà,
Până-l trece Dunărea!

67.

Obrăjor şi gură dulce,
Văd că nenea mi se duce,
Prin străini ca să trăească,
Greul să mi-l amărască;
Prin străini ca să se plimbe,
Pelicioara să i-o schimbe!

68.

Tu bădiţă, de porneşti,
Vezi să nu te rătăceşti
Prin străini, case străine,
Unde vezi că-ţi vine bine,
Pe la casele cu fete,
Cu ochii lor să te 'mbete,
Să te lege-'n făr'delege,
Să-ţi descânte câte multe
Şi-apoi când te-or *toropi*,
Badeo, om tu n'ăi mai fi!

69.

Frunză verde alior,
Mult îs plin de chin şi dor;
Frunză verde mărăcini,
Plin de chin că sunt străin,
Ca nevasta cucului,
Cucului, abraşului;
Tot aşà-s de singurică,
Ca sărmana turturică,
Ea bărbatul tot şi-l cată,
De asta-i înstrăinată!

70.

Foicică ghivizie,
Spune puiului să vie,
Că s'a copt poama de vie.
Oblicit-o ţarcă neagră
Şi-o cară cu viţă 'ntreagă.
Puiul meu când a venì,
Poamă 'n vie n'a găsì,
Obrazul meu unde-a fi?
(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Crucea-Sucea. Vezi no. 4, p. 33, vers. 42-45.)

71.

—Foaie verde mărăcine,
Eu plec, mândră, dela tine,
Ofelit şi făr' de fire,
Murgul meu drumul nu ţine,
Ce-am să mă fac, vai de mine!
—Să mi-l culci în pat la tine,
Cum m'ai culcat şi pe mine;
Să mi-l culci în patul tău,
Unde m'am culcat şi eu!
(Comunic. de d-l H. Ţapu, Novaci-Gorj.)

72.

—Cucule, de unde vii,
De-a mea puică ce mai ştii?
—Ştiu că-i grasă şi frumoasă,
Şede la gherghef şi coasă;
Nu ştiu, coasă ori descoasă,
Ori strică nişte mătasă,
Dar lacrăme ştiu că varsă.
De mătas' ar fi ce-ar fi,
Dară strică firele,
Prăpădeşte zilele!
(Comunic. de d-l V. Ungurean, Suceava-Bucovina.)

73.

Când mergeam eu în grădină
După lemne de sulcină,
Atunci un puiuţ de cuc,
Şedeà pe-un vârfuţ de nuc,
Iar un puişor de cioară
Şedeà pe un vârf de moară
Şi strigà să mă duc iară!
(Acelaş.)

74.

Puiculiţă de departe,
Ţi-aş trimite ţie carte,

www.digibuc.ro

Să te 'ntreb de sănătate,
Da' puică, primarul nost'
Ii de felul lui cam prost,
Nu ştie carte pe rost ;
Şi notaru-i mânios
Şi mi-a scris cartea pe dos,
Da' să stau la primăvară,
Când intră *cuca* în ţară !
(Idem. Vezi no. 10, p. 186.)

75.

Tu te duci, bade sărace,
Dar eu ce focul m'oiu face?
—Tu te-i face, puică, bine,
Că mai sunt holtei ca mine.
—Fie, bade, cât lumeà,
Că nu sunt ca dumneatà!
Eu mă duc, puică, departe,
Tu rămâi cu sănătate ;
Eu mă duc cu Dumnezeu,
Tu rămâi în satul tău ;
Satul tău e ca un rai
Şi trăeşti cu cine vrai!
(Vezi no. 47 p. 190.)

76.

Foaie verde foi de fag,
Cântă puiu 'n deal cu drag.
Puiul cântă şi jeleşte,
Că de ducă se găteşte.
Foaie verde şi-o secară,
Grea mi-i viaţa, grea şi-a mară,
Puiu-mi pleacă în altă ţară
Şi mă lasă 'n foc şi 'n pară.
—Frunză verde odogaci,
Puiculiţă dragă, taci,
Că nu stau decât o lună
Şi mă 'ntorc cu voie bună,
Ca să 'ncep iar dragosteà,
Puică, puiculiţa mea!

77.

Foaie verde de mărar,
După dulce şi amar,[1]
C'a *picat* ordinul iar
Dela domnul ghinărar ;
Şi-a venit ordin de ducă,
Şi nimea ca să mă plângă,
Nici *tu* frate cu durere,
Nici soră cu mângâiere,
Numai de-o copilă mică,
Frunză'n codru se despică.
Taci, copilă, nu mai plânge,
Că mă duc cu Dumnezeu,
Tu rămâi în satul tău ;
Eu mă duc de ceea parte,
Tu rămâi cu sănătate.

---

3. Moartea unuia dintre iubiţi.

1.

Şi-am zis verde şi-un mohor,
Cuculeţ de pe răzor,
Nici n'ai milă, nici n'ai dor!
Eu am milă, am şi dor,
Numai n'am aripi să sbor,
Ca să sbor pe sub pământ,
La puicuţa pe mormânt,
Să-i puiu capul pe picioare,
Să mă jăluiu ce mă doare :
Mă doare 'n piept şi 'n spinare,
De dorul puicuţii *meale!*
(Meria-Covurluiu.)

Varianta 1.

—Foaie verde de-alior,

1. După dulce (vieaţa dulce) *vine* şi amar.

www.digibuc.ro

Cuculeţ de pe răzor,
Tu n'ai milă, tu n'ai dor!
Ba am milă, am şi dor,
Numai n'am aripi să sbor,
Ca să sbor pe sub pământ,
La măicuţa, la mormânt,
Să mă jăluiu de-un cuvânt.
Să-i puiu capul pe picioare,
Să mă jăluiu ce mă doare.
Mă ţine-un junghiu în spinare,
Nu mă ţine-aşà de tare!
Rău, maică, m'ai blăstămat,
Să umblu din sat în sat,
Nebăut şi nemâncat.
Că m'ai blăstămat la lună,
Ca să stau cu arma 'n mână;
Că m'ai blăstămat la nor,
Să fiu ţării-apărător!

(Comunic. de d-l G. Mândru, Ivăneşti-Putna.)

Varianta 2.

—Foaie verde şi-un mohor,
Cucule de pe ogor,
Tu n'ai milă, tu n'ai dor!
—Am şi milă, am şi dor,
Dar n'am aripi ca să sbor,
Ca să sbor pe sub pământ,
La maică-mea la mormânt,
Să-i puiu capul la picioare,
Să mă jăluiu ce mă doare:
Mă doare 'n piept şi 'n spinare:
Dorul ei şi grija mare!

2.

Şi-am zis verde şi iar verde,
Măcar unul de mi-aţi crede!
Inimioara mult îmi plânge,
Cu lacrămi roşii de sânge.
Căci s'a dus şi s'a tot dus,
Puicuţa mea tot în sus
Şi 'napoi nu s'a întors.
Bate, Doamne-un crivăţ mare
Şi mi o întoarce în cale;
Lacrămile să le văd,
S'o tot văd, s'o tot desmierd!

(Comunic. de Păr. I. C. Beldie, Jorăşti-Covurluiu.)

3.

Foaie verde trei masline,
Măi Costache, măi Vasile,
Aţi avut o fină 'n lume
Şi s'a dus pe ceea lume.
Pe cea lume cine merge,
Pe asta el n'o mai trece.
Foaie verde rug de mure,
Lungu-i drumul prin pădure,
Da'-i mai lung pe ceea lume:
Cin' se duce, nu mai vine!

4.

—Frunză verde odolean,
Măi, măi!
Ghiţişor de peste deal,
Măi, măi! [1]
N'ai venit la noi de-un an!
—N'am venit că n'am putut,
Că mi-a fost calu 'mprumut
Şi-am făcut cum am putut
Şi-am luat cal de'mprumut.
Şapte şei am *ponosit*,
Şapte bice-am despletit
Şi la mândra am venit.
Ce folos m'a mai bătut?
C'am găsit puica 'n pământ.
Şi-am lăsat cu jurământ,
Să merg să plâng la mormânt,

1. Refren.

www.digibuc.ro

Să ieau sapa şi-o lopată,
Să-i dau ţărna la o parte,
Să-i văd oasele 'nşirate,
De măicuţa blăstămate.
Să-i văd faţa cea curată,
Care-o sărutam odată!

5.

Frunză verde trei migdale,
Puişorule,
Dela Mărăşeşti la vale,
Puişorule,[1]
Se aude-o jale mare,
C'a murit o fată mare,
Fată mare logodită
Şi de zestre pregătită.
Trageţi dricuşor la scară
Şi scoateţi bobocu-afară.
Mănăstire, bine-ţi pare,
Bucură-te ţintirime,
Că mândru boboc îţi vine
Şi nu vine să 'nflorească
Şi vine să putrezească!

Varianta 1.

S'auzì un şgomot mare
Intr'un loc cu depărtare,
De boieri şi de cucoane,
C'a murit o fată mare,
Fată mare logodită,
Cu toată zestrea gătită!
(Tg.-Ocna.)

Varianta 2.

Foaie verde salbă moale,
Ileano, Ileano,
Dela Bucureşti la vale,
Ileano, Ileano[1],
Se aude-o jale mare.
Fată de negustor mare,
S'a pus la secerătoare.
Seceră până la prânz
Şi nu *tinchià* din cel plâns!

6.

Iarna vine, vara trece,
Eu n'am cu cine petrece,
Că cu cine-am petrecut,
S'a făcut lut şi pământ.
Nu mă crezi pe jurământ?
Hai să te duc la mormânt,
Să-ţi arăt în ce pământ,
Zace scumpul meu iubit!

7.

Frunză verde foi de nuc,
Cum mi-a fost viaţas'o duc,
Tot cu chin şi cu năcaz
Şi cu lacrămi pe obraz.
Să mă duc Duminică
La sfânta biserică,
Frunză verde şi-un mărar,
Să plătesc la *năfurar*,
Să mă duc la ţintirim,
C'aşà noi creştinii ştim,
Ca să plângem pe mormânt,
Să se ducă jelea 'n vânt!

8.

Foaie verde foi de praj,
De-aş ajunge până Marţi,
Să-mi desgrop puica 'ntr'un ceas,
Să-i văd faţa cea curată
Şi s'o mai sărut odată!

9.

Frunză verde stuf de baltă,
De când draga-mi şede moartă,
Nu mai ştiu dacă trăesc,
Ori îmi pare c'aiuresc;
Nu mai ştiu că mai am gând,
Cât mai stă draga 'n mormânt![2]

1. Refren.
2. Se suprimă apoi un cântec nou.

www.digibuc.ro

10.

Frunză verde popușoi,
Noi om fi tot amândoi.
De-acasă, la țintirim,
Că și-acuma ne iubim.
Patruzeci de zilișoare,
Umblare-oiu pe ulicioare,
Cu *cățuie* de tămâie,
Draga mea ca să învie.
Și la groapă mult oiu plânge,
Cu lacrămi focul l-oiu stânge.
Lacrămile s'a 'ncălzi,
Draga 'n mormânt le-a simți!

11.

Frunza 'n codru nu trăește
Și la anu 'ngălbinește;
Iarba 'n câmp, că-i iarbă verde
Și la anul tot se pierde,
Și puicuța mi-a pierit,
Când anul mi s'a 'mplinit!

12.

Frunză verde foaie lată,
Câtu-i lumea 'ngândurată,
Alta nu-i ca mine 'n lume,
Fără seamăn, fără nume;
Alta nu-i mai obidită
Și ca mine prăpădită!

13.

Trecù luna, săptămâna,
Draga mea *mi-s*[1] ce tânjește
Și de viață nu gândește;
Cum s'a 'ndurà Dumnezeu
Și-mi strânge odorul meu,
De prin sătișor cules,
Ca un bobocel ales!

14.

Dimineața 'n răsărit
Și seara pe la sfințit,
Multe pasări s'au ivit,
Și frumoase și urîte,
Și cu pene mohorîte.
Păsăruici cu viers frumos,
Să cântați lelei duios.
Dorul mi l-au priceput,
Cântările-au început,
Stau pe prispă și le-ascult.
Frumos zice uneleà,
Amar plânge alteleà;
Cu sărmana turtureà,
A plâns și inima mea.
Ea-mi plângeà, se tânguià
Și din gur' așà-mi ziceà
Și cu cântec cuvântà:
—Bărbățelul meu iubit,
Cum așà te-ai despărțit,
Când moartea mi te-a răpit!
Suflețelul meu e-o rană,
Că-s prea tânără vădană.
De când bărbatu-mi pieriră,
Mulți pe lume mă pețiră,
Dar n'am vrut,c'am fost jurată,
Să rămân nemăritată.
Păsăruică, vin la mine,
Că eu, draga mea, te-oi ține
Numai cu zăhar și miere,
Că pe mine mulți mă cere.
Zile să-ți dea Dumnezeu,
Să trăești, să cânți mereu,
Să-ți plângi soțiorul tău!

15.

Frunză verde bob năut,
Toate trec, toate se duc,
Toate rămân la pământ,
Ce-am iubit, nu pot să uit,

1. Poate *nu-s'ce*, nu știu pentru ce.

www.digibuc.ro

Par'c'a fost un jurământ,
Până m'o băgà 'n mor-
mânt,
Eu pe mândra să n'o uit!
(Comunic. de d-l D. Mihalache, Goleştii-Badii, Muscel.)

16.

Frunză verde de susaiu,
Coboară, badea pe plaiu,
Coboară, badea, coboară,
Că puicuţa se omoară;
Coboară, n'ăi cobori,
Puiculiţă n'ăi găsì!

---

4. Dragoste stricată.

1.

Frunză verde cucuruz,
Bădiţă, unde te-ai dus,
De nu-mi mai trimiţi răs-
puns?
Nici pe lună, nici pe soare,
Nici pe pasări călătoare.
Foaie verde şi-un harbuz,
Bate-un vântişor din sus
Şi-ţi trimit, badeo, răspuns;
Bate-un vântişor de vară
Şi-ţi trimit o vorb' amară:
Să-ţi spun, badeo,-adevă-
rat,
Măicuţa m'a măritat!

2.

Foaie verde nucă seacă,
Toate crăngile se pleacă,
Se aşează pe pământ,
Ce-am iubit nu pot să uit.
Cât oiu fi şi-oiu mai trăi,
Militar n'oiu mai iubì.
Militaru-i om şiret,
Te lasă cu doru 'n piept.
Când e dragostea mai dulce,
Iea mantaua şi se duce;
Şi el pleacă şuierând,
Tu rămâi, dragă, plângând!
(Jud. R.-Sărat.)

3.

Amar puică, amar dragă,
Amărî-ţi-s'ar gură,
Pe cum este inimă,
C'aş'a fost ursitoareà,
Să-mi petrec rândueală!
Ursitoare, ursitoare,
M'ai ursit la grea dogoare,
Şi dogoare far' de foc,
Ca omul făr' de noroc!
Foaie verde bob năut,
Ursitoare ce-am avut,
Cu amar le-am petrecut;
Cu amar şi cu năcaz,
Tot cu lacrămi pe obraz,
Pentr'un puişor cu haz!
Foaie verde simînoc,
Of, noroc, noroc, noroc,
Când te-aş prinde la un roc,
Să-ţi pun paie, să-ţi dau foc!
(Muşeteşti-Argeş.)

4.

Frunză verde mărăcine,
Vorbit-am, puică, de tine,
De trei anişori de zile,
Ca să ţii la neica bine.
Şi iar verde matostat,
Ai ţinut să n'ai păcat,
Dar acum satul vorbeşte,
Că puica mă părăseşte,
Mă părăseşte, mă lasă,
Ca să se facă mireasă.
Foicică, ori-ce-ar fi,
De-aş şti că m'ai părăsì,
Eu din sat că m'aş tot duce,
Pentru că ţi-i gura dulce.
Dar eu, puiule, nu cred,

www.digibuc.ro

Dintre toate câte-aud,
Că mătale, trup subţire,
Să mă părăseşti pe mine!
Gândeşte, puică, gândeşte,
Că neicuţa te iubeşte.
Şi iar verde solz de peşte,
Trei luni ne mai despărţeşte
Şi voia ţi se 'mplineşte,
Că eu ţi-am făgăduit,
Ce mătale ai voit
Şi dacă m'ái părăsì,
Nici un bine nu va fi.
Foicică trei sulfine,
N'ascultà sfaturi străine,
Că nu-s, puică, pentru tine!
(Idem.)

5.

Foicică şi-o laleà,
Păsărică turtureà,
Păsăreà din păsărelè,
Turtureà din turturele,
Frumuşeà din frumuşele,
Spune mie vestea ta,
Ori nu eşti din ţara mea?
Păsăruică, păsăreà,
Turturică, turtureà,
Pasăreà din păsărele,
Turtureà din turturele,
Frumuşeà din frumuşele,
Spune tu mândruţei mele:
Pâne să nu mai frământe,
După mine să nu cânte;
Hainele din *tinerime,*
Spune-i să le 'ncuie bine,
Şă le urce 'n şapte care,
Să le ducă 'ntre hotare,
Să le deie foc şi pară.
Ca să meargă fumurîle
Peste toate drumurîle,
Să se 'nveţe mândrele,
Să se 'nveţe puicele,
De bărbat a despărţì,
Cum m'a dat mândra pe mine,
La mult rău de lângă bine!
(Comunic. de d-l I. E. Torouţiu, Bucovina.)

6.

Mărită-te, Veto, bine,
Fie-ţi gândul tot la mine;
Că şi eu m'oiu însurà,
Gândul tot la tin' mi-a sta!
(Muşeteşti-Argeş.)

7.

Foaie verde foi şi-o fragă,
Ia vezi puica mea cea dragă,
Trece drumul, nu mă 'ntreabă.
Foaie verde fir de nalbă,
I-am dat drumul să-şi aleagă,
Să-şi aleagă dintr'o mie,
Numai să-mi samene mie;
Şi la ochi şi la sprincene
Şi la dragostele mele!

8.

Foaie verde odolean,
Bată-l focul de Oltean,
Cum îşi *trage* coasa 'n deal
Şi coseşte leuştean.
Leuştean, cine te-a pus,
Picà-i-ar mâna de sus,
Foc la inimă mi-a pus.
Foc la mine, foc la tine,
Foc la noi, la amândoi!
(Vezi no. 15, p. 123.)

9.

Cuculeţ dela cetate,
Spune mândrei sănătate,
Să-şi caute 'ntr'altă parte,
Că cu min' nu se mai poate,
Că cu tine ce-am avut,
De mine s'a desfăcut (!)
Cuculeţ dela pădure,
Du-te la mândra de-i spune,
Să nu se mai poarte bine

www.digibuc.ro

Cu haine lŭate de mine,
Că mie capu-mi răpune,
Că sunt năcăjit pe lume!

10.

Foileană de bujor,
Cărăruşă la ocol,
Crească iarbă şi mohor,
Eu să zac, să nu mă scol.
M'am iubit c'un domnişor;
Dar măicuţa de-a aflat,
Vorbă taică-meu c'a dat.
Tata rău s'a supărat,
De mânuţă m'a luat,
'N-mănăstire m'a băgat,
In chilia mohorîtă,
De toată lumea urîtă
Şi de toată blăstămată.
Mă uitai pe la ţâţână,
Văzui afară lumină,
Văzui soare răsărind,
Fete şi flăcăi jucând
Şi de multe tăinuind.
Cu toţii se veseliă',
Unul numai tot oftă!
Dare-ar Dumnezeu un vânt,
Să dea uşa la pământ,
Să nu mai fiu unde sunt!

11.

Frunză verde busuioc,
Tot eu om fără noroc;
Eu cu mândră, eu bogat,
Tot eu fără mândră 'n sat;
Nu mi-i că s'a măritat,
Dar s'a măritat în sat,
Dela mine peste vale,
Plec la mândra pe cărare,
Eu mi-o văd şi ea mi-o vede
Şi eu plâng, ea nu mă crede;
Las' c'aşà mi-a trebuit,
C'am lăsat ce-am *capuit!*

12.

Frunză verde-a macului,
Unde-i iarba câmpului
Şi verdeaţa codrului
Şi izbânda dorului!
Ş'apoi altă foaie verde,
Dorul nostru nu se vede,
Nu se vede, c'a 'nghetat,
De când mi te-ai însurat!

13.

M'am gândit, m'am socotit,
C'a aveà dorul urît
Şi dragostea un sfârşit.
Dragoste ce-am avut, frate,
Gândeam moartea ne-a desparte!

14.

—Foaie verde sălcioară,
Mărioară, surioară,
Scoală, soro, în picioare
Şi-l întreabă de ce moare.
—Ia, de jele, ia de dor,
C'a fost mă-sei rău fecior;
Ia de dor şi ia de jele
Şi de alte amăgele,
Amăgele prefăcute,
De muieri înnărăvite,
Păcate neisprăvite!

15.

Am iubit şi-am să iubesc,
Măcar să mă prăpădesc;
Am iubit o Moldovancă
Şi-o curvă de Craioveancă.
Moldovanca m'a uitat,
Craioveanca m'a lăsat,
Da' eu n'am nici un bănat,
Că iubesc pe alta 'n sat.
De iubit eu m'oiu lăsà,
Când mi-a sunà scândură,
Popa cu cădelniţa,
Aleluià, veşnică,
Dascalul, clopotniţă,
Trage clopotele-aşà:

www.digibuc.ro

Danga, danga, danga, da!

16.

Foaie verde mătustat,
A picat Ion la pat,
De un an nu s'a sculat,
Nici nu mai iese prin sat.
Şi el a picat la pat,
Cum mândra s'a măritat!
Se căină şi se văită
Şi tot strigă: Maica mea,
Câţi doftori sunt pe pă-
mânt,
Nu mă scapă de mormânt;
Câti doftori şi vrăjitoare,
Nu mă pune pe picioare.
Dar mai este-o vrăjitoare,
Care vrea să mă omoare.
Pe aceea s'o chemaţi,
Dacă vreţi să mă scăpaţi;
Să chemaţi ibovnică,
Care ştie pricină.
De m'a sarută la gură,
Mi-a slujì de *legatura*;
De m'a săruta la ochi,
Eu n'am să mă mai deochi;
Să mă sărute 'n obraz,
Ca să nu mai zac de azi;
Că de cât m'a descântà,
Mai bine m'a sărutà.

17.

Foaie verde lemn de fag,
Nu ştiu, nu ştiu, ce-oiu
să fac,
Oiu să pic la pat să zac,
Că mândra mea m'a lăsat,
M'a lăsat, s'a măritat.
Şi n'ar fi nici un bănat,
Dac'ar fi mai depărtat.
Dela noi a doua casă,
Inima mi-i friptă, arsă;
Ies afară şi-o zaresc,
După ea mă 'nnebunesc;
Intru 'n casă să mă culc,
Ii aud glăsuţul *dulc*
Şi nu-mi vine să mă culc.
M'aş rugà la Dumnezeu,
Să moară bărbatu-său,
Să rămân eu ca s'o ieu,
Că altfel mă chinuesc,
Până când mă prăpădesc!

18.

Am văzut cucul cântând,
Tot cântând şi băstămând,
Să n'aibă loc pe pământ,
Blăstămând ibovnică,
Că i-a secat inimă,
Că-i lăsat la ofticat.
Cuce, eşti frate cu mine,
C'am păţit şi eu ca tine!

19.

Foaie verde puiu de nuc,
Alei, Doamne, ce-am fă-
cut,
De-am dat dragostea 'ni-
prumut
Şi-acum cu ochii mă uit;
Aş da car cu şase boi,
Să ieau dragostea 'napoi;
Dragostea e lucru mare,
Nu-ţi dă pace la mâncare,
Nici hodină la culcare,
Fără numai supărare
Şi-ţi tot dă vânt de ple-
care!

20.

Foaie verde nucă seacă,
Puiculiţa mea cea dragă,
Cum trece şi nu mă 'n-
treabă!
Par'c'o roagă cinevà!
Nici n'o rog, nici n'o pof-
tesc
Şi ca dânsa mai găsesc,
Mai de neam şi mai de soiu,
Nu ca dânsa din gunoiu;
Mai de soiu şi mai de viţă,
Nu ca dânsa, copiliţă,

www.digibuc.ro

Şi se poartă cu rochiţă!

21.

Foaie verde şi-o alună,
Pe sub soare, pe sub lună,
Trece-un şoim c'un şarpe'n gură.
Şi nu-i şoim cu şarpe 'n gură,
Şi-i bădiţa Ionel,
Care m'am iubit cu el!

22.

Vara-i mare, noaptea-i mică,
Mi-am făcut o ibovnică
Şi-am lăsat-o să mai crească,
Minte'n cap să dobândească.
Dara ea s'a măritat,
Nu la noi, ci în alt sat.
Nu mi-ar fi nici un bănat,
Dac'ar fi luat bărbat,
Să nu fie-un blăstămat,
Să mănânce nespălat,
Să se culce ne'nchinat!

23.

Dinaintea casei mele,
Trece-un pârâias de jele.
Şi nu-i pârâiaş de jele,
Şi-s chiar lacrămile mele!
Dete Lina să se spele,
Dă de lacrămile mele
Şi ea ştie de ce-s ele!
(Voineşti-Iaşi.)

24.

Trece badea prin luncuţă
Şi nu-i zice nimicuţă,
Par'că nu i-a fost drăguţă.
Foaie verde fir şi nalbă,
Trece badea prin dumbravă
Şi nimica nu mă 'ntreabă,
Par'că nici nu i-am fost dragă!

25.

Verde şi-o lumânărică,
Toate 'n case mi se strica.
Când cu gândul n'am gândit,
Dragostea s'a năruit.
Frunză verde şi-o laleà,
Rău mi-a mers cu dragostea;
Nu ştiu, eu oiu fi greşit,
Ori lumea m'a pismuit!

26

Foaie verde trei lalele,
Luminata dintre stele,
Iubita inimii mele,
Cum erau noi într'o vreme!
Cât eram noi de iubiţi
Ca doi vişini înfloriţi,
La izvoare răsădiţi!
Florile s'au scuturat,
Doi iubiţi s'au depărtat.

Varianta.

Aud codrul răsunând,
Şi voinicii şuerând.
Am fost şi noi doi iubiţi,
Ca doi merişori *floriţi;*
Florile s'a scuturat,
Noi doi ne-am înstrăinat! [1]

27.

Colo 'n deal la mănăstire,
Cânt' o mireasă şi-un mire;
Da' el cântă, nici nu-i pasă,
Mireasa de-acù şi-o lasă.
—Mănăstirea şi carteà,
Că asta mi-a fost parteà;
Clopotele şi rasă,
Jelea şi vieaţa grea!

28.

Frunză verde fir de linte,

1. Varianta 2 se suprimă.

www.digibuc.ro

De-aş fi cât piatra de munte,
N'aş iubì *copil de curte*,
Că ştie nâravuri multe.
Când e dragostea mai dulce,
Bate'n palme şi se duce.
Dela trei şi pân' la patru,
S'a 'ncheiat, puicuţa, sfatul,
Rămâi dara sănătoasă,
Eu am alta mai frumoasă!

29

Frunzuliţă sămulastră,
Puică, dragostele noastre,
Au rămas pustii pe coaste,
Să le vezi, nu le-ai cunoaşte!
(Comunic. de d-l D. Mihalache, Goleştii-Badii, Muscel.)

30.

Vin la baba, să-ţi gâcească,
Vin la baba, vin,
Inima să-ţi veselească,
Vin la baba, vin[1]!
Să-ţi cate baba 'n ghioc,
Să-ţi gâcească de noroc!
De ţi-a fi norocul mare,
Să ieai fată de primare;
De ţi-a fi norocul mic,
Să ieai fată de calic!

31.

De-a cântat un puiu de cuc,
Intr'un vârfuleţ de nuc,
Mi-a venit gând să mă duc,
Unde-i pânea mai gustoasă,
Unde-i copila frumoasă;
Unde-i pânea mai pe plac,
Ca să vin puicăi de hac!

5. Jalea celui ce n'a nimerit bine cu căsătoria.

1.

Foaie verde stuf de baltă,
Lasă vântul să mă bată
Şi soarele să mă ardă,
Că eu sunt cea vinovată,
Căci m'am cerut măritată!
Să fiu de bărbat mustrată
Şi de soacră blăstămată
Şi de copii supărată
Şi de lume judecată.
Decât mă făceam o fată,
Mai bine-o stâncă de piatră;
Mă puneà la mănăstire,
Se 'nchinà lumea la mine;
Decât mama mă făceà,
Mai bine gâtu-mi rupeà
Şi mă trântià la pământ
Şi n'erà să mă frământ.
Decât mă făceà o fată,
Mai bine eram o piatră
Şi mă puneà la fântână
Şi mă numiam «apă bună»;
Apă bună şi mai bună,
Mă chem «floare din grădină!»
Apă bună şi mai rece,
Cine bea, de dor îi trece!

2.

Foaie verde trei lalele,
Mă 'nsurăi, luăi muiere,
Luăi maina mamei mele.
Mă bucurăi la avere
Şi mă 'nşelăi, dragă vere.
Mă bucurăi la pământ,
Nu mă uităi la urît!
Of, pământ, pământ, pământ,

1. Refren.

www.digibuc.ro

Te prefăcui în argint,
In argint şi în aramă
Şi nu-mi dădui de loc seamă.
Sărace argint bătut,
Cum te făcui de băut
Şi-ţi dădui drumul pe gât.
Argint, cum te-am prăpădit,
Aramă, cum te-am băut!
Acum stau şi mă gândesc,
Cum s'o dau s'o nimeresc,
Urîta să n'o 'ntâlnesc;
Cum dracul să n'o 'ntâlnesc,
Cum focul să mă păzesc,
Că doar cu dânsa trăesc.
Când mă chiamă s'o privesc,
Mai, mai, mai să 'nebunesc,
Să mor, să nu mai trăesc.
Fugiţi, lume, de pământ,
Să nu daţi peste urît!
(Tg.-Ocna.)

3.

De urît mă duc în lume,
Urîtul fuge cu mine;
De urît mă duc de-acasă
Şi urîtul nu mă lasă!
Fugi, urîto, de pe vatră,
Că pun cânii şi te latră;
Fugi, urîto, după uşă,
Că-ţi scot ochii cu cenuşă!

Variantă.

Fugi, urîto, de pe vatră,
Că pun cânii şi te latra;
Fugi, urîto, dela mine,
Că eu nu sunt pentru tine;
Dupa mine multe vine,
Mai frumoase decât tine.
'Nchide, mamă, uşa bine,
Că uite, urîta vine
Şi nu se lasă de mine;
Ori o 'nchide, ori o lasă,
Că urîta-i după casă!

4.

Foaie verde şi-un cărbune,
Insoară-te, măi nebune,
Insoară-te, foculeă,
Că soţie eu ţi-oiu da
Potrivă de seama ta,
Ţi-oiu da pe muierea mea,
Mă *libemetesc* de ea.
Tu i-ai da cu căldură,
Ea te-a luà cu vorbà;
Tu i-ai da cu fierbinţeală,
Ea te-a băgà 'n nebuneala,
Şi de-ai da cu arsurà,
Ea ţi-a potolì gurà!

5.

Foaie verde trei smicele,
Tinereţe ca a' mele,
Petrecute-s fără vreme,
Fără gust, fără plăcere,
Fără nici o mângâiere,
Pentr'o curvă de muiere.
Ia vezi curva de muiere,
Cum îmi umblă *haturèle*
Şi zice că strânge lemne
Şi ea strânge buruene
Şi le face mănunchèle
Şi le fierbe 'n trei ulcele,
Trei ulcele din trei sate,
Din satele părăsite
Şi le fierbe 'nădusite,
Pentru Ghiţişor gătite.
Ghiţişor când a gustat,
Limba 'n gură s'a umflat,
El de-abià mi-a cuvântat:
Aşterne, măicuţă 'n pat,
Ori în pat, ori în crivat,
Că Ghiţ' al tău s'a gătat,
Trei curve mi l-au mâncat:
Două curve din Bârlad
Şi una de-aici din sat.
Cântă cucul pe pelin,
Ghiţişor vărsà venin;
Cânta cucul pe cicoară,
Ghiţişor trăgeà să moară;

www.digibuc.ro

Cântă cucul pe uluce,
Pe Ghiță la groapă-l duce!
(Vezi no. 21, p. 66 şi no. 45, p. 96.)

6.

Foaie verde de costor,
Mi-i bărbatul băutor,
Mi-a băut cincizeci de poli
Şi-o sută de *gonitori*
Şi 'nc'a mai rămas dator
Cu treizeci de gălbiori!

7.

Foileana de sulfine,
Arde inimioara 'n mine,
Arde şi nu mi se stânge
Şi n'are gură să strige;
Arde, nu se potoleşte,
Nimănui nu se *căineşte*,
Nimănui nu jeluește,
Cu urîtul greu trăește,
Că-i urît, posomorît,
Care te bagă 'n mormânt!

8.

Când eram la mama fată,
Mâncam turtă coaptă 'n vatră
Şi-mi eră faţa curată;
Mâncam turtă cu cenúşă,
Mi-eră faţa ca o rujă;
Iar de când m'am măritat,
Grija casei m'a luat,
Copiii m'a 'ncunjurat,
Catatura s'a schimbat!

9.

Creşteţi flori şi 'mbobociţi,
Căci mie nu-mi trebuiţi,
Hai, gâde, gâde, leana,
Sultant, sulimana (?)
Pân' şi lobodana! (?)
Şi creşteţi-mi cât gardùl,
Că eu mi-am mâncat capùl
Şi mă *teme* bărbatùl!

Creşteţi flori cât gardurile,
Să vă bată vânturile
Ca pe mine gândurile!

10.

Foaie verde iasomie,
Par'că dracul mi-a zis mie:
«Iea nevastă cu moşie»,
Să fiu slugă, nu soţie.
Mă bucurai la avere,
La strâchini şi la ulcele.
Ulcelele s'au stricat
Şi-am rămas cu toanta'n pat!
(Negrileşti.)

11.

Foaie verde de bujori,
Dac'aş fi dintre feciori,
M'aş duce prin şezători,
De-aş fi tot cu fete mari,
M'aş iubì cu ori şi cari,
Dar aşà-s om însurat
Şi mă culc cu toanta 'n pat;
De-i văd umbra pe pereţi,
Mă bagă în spărieţi;
Când îi văd pe pernă capul,
Ma bine-aş vedeà pe dracul;
Când o văd în tinda casei
Şi spre mine 'ndreptând paşii,
Atunci mor, mă prăpădesc,
Cad la pat, mă 'mbolnăvesc.
Doamne, strânge-o, ori pe mine,
C'atuncea a fi mai bine!

12.

De cine mi-e dor şi sete,
Departe de mine şede,
Dar de cine mi-i urît,
Iacata-l-ăi c'a venit.
Fugi, urîto, şi-mi dă pace,
Că dragostea ta nu-mi place,

www.digibuc.ro

Că-i cu bolduri şi cu ace.
Fugi, urîto, de pe vatră,
Că pun cânii şi te latră;
Fugi, urîto, de pe prag,
Să vie cine mi-i drag,
Că pun cânii şi te *bat!*

13.

Zis-am leana şi-o cicoare,
Când fusei frumoasa floare,
Mă duceam la şezătoare,
Mă 'ndrăgì fecior din sat,
Frumos, tânăr şi galant!
Lui măicuţa că m'a dat!
Dacă eu m'am *ogârjit,*
Floarea feţei a pierit,
Bărbăţelul m'a urît!
(Negrileşti.)

14.

—Frunza verde mărule,
Un' te duci tu, dorule?
—La voi, puişorule!
Da' la noi la ce mai vii,
C'a venit urîtu 'ntâi
Şi s'a pus la căpătâi.
Când m'am dus ca să mă culc,
De urît n'am mai putut.
Dac'am văzut şi-am văzut,
La *potricaraş* m'am dus,
După leacuri de urît.
Potricăraşul mi-a spus,
Că leacuri de urît nu-s,
Că leacul urîtului
E 'n fundul pământului;
Că urîtul n'are leac
Decât scândura de brad,
Două cuie să le bat,
Să văd urîtu 'ntrupat.
Doamne, Doamne, Domn ceresc,
Dă-mi şi mie ce gândesc! [1]

15.

Cuculeţ, pasere sură,
Nu-mi mai cântà'n bătătură
Pe protapul carului,
Pe coarnele plugului;
Nu-mi ieai seama traiului?
Că port cuţitele 'n brâu
Şi puşca-i sus la obloane;
Să nu crezi că-s mort de foame!

16.

Foaie verde şi-un harbuz,
Câte flori pe iaz şi 'n sus,
Toate cu mândra le-am pus.
Şi le-am pus cu jurământ,
Să nu ieasă din pământ;
Că mi-i trupul năduşit...
Numai floarea-soarelui
Şi cu lemnul-Domnului,
Că-s la poarta raiului:
Sa 'nflorească, să rodească,
Dumnezeu să le plivească,
Pe mine să mă *'nlesneasca*!

17.

—Foaie verde peliniţă,
Ce te-ai supărat, leicuţă?
Nu m'am supărat, neicuţă,
Dar să-ţi spun adevărat,
Pentru ce m'am supărat:
Pentru dragul [2] de bărbat,
Vine dela crişmă *bat,*
Şi mă iea la cercetat;
Nu mă 'ntreabă ce-am mâncat,
Ci mă 'ntreabă ce-am lucrat.
Eu îi spun de depănat
La cânepă şi bumbac,
Să-i fac pânză să-l îmbrac.
De-i pun masa să mănânce,

1. Se suprimă apoi un cântec.
2. De nominativ în batjocură; se zice, de pildă, în blăstăm: „N'ai mai apucà ziua de mâne, — dragul mamei,—să n'o mai apuci!"

www.digibuc.ro

El mă suduie de cruce,
De cruce, de lumânare,
Şi de mama cui mă are !

18.

Eu, nevastă, te-am luat,
Şi tu cum m'ai înşelat.
Erai una la părinţi
Ca Precista între sfinţi.
Tu erai, care jurai,
Că pe altul nu mai ai.
Te-am crezut şi te-am luat,
Tu 'n păcate te-ai băgat,
Dar acuma mi te-am prins,
Că nu mai eşti cum mi-ai zis.
Rea ai fost la maică-tà
Şi tot rea la casa ta ;
Rea ai fost, rea ai să fii,
Şi tot rea ai să rămâi !

19.

Foaie verde lemn de spine,
Nu mi-i mândra lângă mine,
Şi mi-o ţine-un mare câne
Şi cânele-i mocănesc,
Nu mă lasă să-i vorbesc.

20.

Foaie verde trei ciuperce,
Cum n'am ştiut ce-oiu alege ;
Trei ciuperci şi-un lemn dubit,
Am ales, dar am greşit;
Lemn dubit şi iarbă grasă,
Mi-am băgat *nădufu* 'n casă;
L-am băgat cu lăutari
Şi nu-l scot nici cu *jândari*;
Mânânc fără plac la masă,
Nu mai prind carne pe oasă.
De-ar da Dumnezeu şi-ar da,
Pământul dac' ar crăpà,
Urîtul s'ar cufundà,
Şi de urît oiu scăpà !

21.

Foaie verde siminoc,
Aş da bordeiului foc,
Să ardă cu grinzi cu tot,
Cu duşmanul la un loc.
Toate păcătoasele
Şi-au găsit noroacele,
Numai una, vai de mine,
Să nu aibă parte 'n lume,
Să fiu cu braţele pline,
Tot cu mândru lângă mine!

22.

Strugurel frumos de poamă,
Cine oare şi-ar da seamă !
Numai unul Dumnezeu,
Imi ştie năcazul meu !
Că măiculeana m'a dat
Unde eu n'am căutat ;
Că măicuţa m'a trimes
După cine nu-i de-ales,
Dup' un tont, dup' un nătâng
Şi de asta 'ntr'una plâng !

23.

Cumpăr străchini şi ulcele
Tot urît nevestei mele ;
Şi moşoaice şi blidar,
La nevastă-s tot amar ;
Şi-un castron am cumpărat
Şi-am fugit cu el în sat
Şi l-am dat la o femeie,
Urîtul ca să mi-l ieie !

24

Frunză verde poamă mare,
Toată lumea de sub soare
Are-o zi de sărbătoare,
Numai eu n'am nici o tihnă,
Nici o zi pentru odihnă,
Că muncesc şi munca-i grea

www.digibuc.ro

Şi bărbatu 'n crişmă bea.
Bea-l-ar şerpii şi veninul,
Cum în crişmă bea tot vinul ;
Bea-l-ar otrava şi focul,
Cum mi-a mâncat el norocul ! [1]

25.

Foaie verde şi o sulfină,
Smulge-o floare din grădină :
Cum nu creşte şi s'usucă,
Cum mă usuc eu, mămucă!
Când m'ai scos din satul meu
Cel văzut de Dumnezeu,
Şi m'ai dat printre străini,
Prin străini, prin cei *hapsini*!
Vai de floarea care-i smulsă
Şi 'n grădina altui pusă !

26.

Plâng aşà şi mă gândesc,
La ce oare mai trăesc
In lume fără *canun*,
Când gnica [2] nu-mi pare bun.
Mi-a părut şi mie-odată,
Când eram nemăritată,
Pe vremea de fată mare,
Când eram ca şi o floare,
Ca o floare înflorită,
Iar acuma vestejită,
Cu amar şi cu năcaz,
Cu lacrămi pe cel obraz!
Cu inima friptă, arsă,
Şi tot singurică 'n casă !

27.

Frunză verde ismă creaţă,
Mă sculai de dimineaţă
Şi m'am dus la maica 'n sat,
Ca să-i spuiu unde m'a dat,
Că bărbatu-i fără lege,
N'ascultă şi nu 'nţelege,
Şi mă bate ca pe-o coasă
Şi-mi spune că-s puturoasă;
Şi de asta, lumea toată,
Mărturie-a da vreodată !

28.

Maica mea, măiculiţa mea,
Rău a fi de dumneata
In ziua de judecată,
Unde merge lumea toată,
Pentrucă m'ai măritat,
Dup' o fiară de bărbat.
Ce-ai gândit, n'ai nimerit,
Şi eu că m'am *potrivit* ;
Fetele să nu asculte
De-a' maicelor vorbe multe,
Iar de-ar nimeri la rău,
Să le blăsteme mereu !

29.

Cine vrea să se cunune,
Rău face de viaţa-şi pune [3],
Cine s'a mai cununà,
Acela viaţa şi-a da.
Că şi eu m'am cununat,
Cu hapsinul de bărbat.

30.

Frunză verde frunză deasă,
Am ajuns şi eu mireasă,
Cu flăcăul cel urît,
Cu flăcăul cel *statut* ;
Dumnezeu că m'a bătut
Şi măicuţă m'a făcut !

31.

Păsăruica mea măeastră,
Vin şi-mi cântă la fereastră,

1. Se suprimă apoi un cântec nou.
2. Pron. pop. pentru *nimica*.
3. A-şi pune vieaţa (în primejdie).

www.digibuc.ro

Cum cântà badea odată,
Când eram nemăritată !

32.

Cine s'a mai mărità,
Dare-ar Dumnezeu şi-a da,
Ca să aibă partea mea,
S'aibă partea din *fetie*:
Bun' a fi, bună să fie,
Da-i păcat că n'a să fie ! [1]

33.

Toţi or bea şi-or veselì,
Numai eu m'oiu *pustiì*,
Că urîta-mi şede 'n cap,
De urîtă nu mai scap !

34.

Bun a fost cine-a scornit,
Banul pentru târguit ;
Unde-s bani, să târguesc,
Ce cu inima poftesc ;
Cine are bani, să-mi iea
Dela casă pacosteà !

35.

Frunză verde ca nucù',
Unde şade urîtù',
Mult îi negru pământù'.
Foaie verde ca nalbà,
Unde şade dragosteà
Mult îi verde pajişteà !
Frunză verde de agud,
Decât traiul cu urît,
Mai bine moarte 'n pământ ;
Decât traiul cu năcaz,
Mai bine moarte'ntr'un iaz.

(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Cotrâgaşi, jud. Suceava.)

36.

Frunză verde iarbă neagră,
Vălencuţo dragă,
Ce ţi-i cămeşuica neagră,
Vălencuţo dragă [2] ?
Ori soponul scumpu ţi-i,
Ori apa departe ţi-i,
Ori focul pe ghiaţă ţi-i ?
—Nici apa nu mi-i departe,
Da' n'a fost noroc şi parte;
Nici focul n'a fost pe ghiaţă,
Da' trăesc cu rea vieaţă ;
Nici săponul nu mi-i scump,
Da' mi-i bărbatul urît !
—De ţi-i bărbatul urît,
Iea ţărnă dela mormânt,
Şi presoară 'n aşternut
Că se scoală mut şi surd ;
Şi-i aşterne iţele,
Că-i iea dracul minţile !

(Idem. Pentru sfârşit, vezi sfârşitul dela no. 6, p. 165.)

37.

Mă 'nsurăi de tinerel,
Tinerel, *nevăcuit*,
Şi nesătul de iubit,
Că plâng noaptea 'n aşternut.
Şi plâng *rezmat* de perete,
Tot cu gândul după fete !

(Comunic. de d-l P. Danilescu, Dumbăier-Vidin.)

38.

Cucule dela pădure,
Dă-mi un cal şi arme bune.
Să mă duc pe ceea lume.
Mămuca când m'a vedeà,
De departe m'a 'ntrebà :

1. Se suprimă apoi un cântec; cuprinde vorba *paceaură*, *paceavură*, femeie cu apucături rele.
2. Refren.

www.digibuc.ro

—Copiliță, ce-ai păţit,
De şi 'n pământ m'ai găsit?
Stai, mamă, să-ţi povestesc,
De traiul meu ce-l trăesc ;
De jalea traiului meu,
Plâng şi pietrele 'n pârău;
De dorul mândruţei mele,
Plâng pietrele 'n fântânèle!
(Comunic. de d-l V. Ungurean, Bucovina.)

39.

Când eram la mama fată,
Mâncam turtă coaptă 'n vatră,
Turtă rasă 'n răzătoare
Şi la faţă ca o floare.
De când îs la maica lui,
Nu-s nici vrabie, nici pui,
Nice puiul nimănui.
Mânânc pâne şi beau vin,
Strâng la inimă venin.
(Vezi no. 8, p. 205.)

40.

Foaie verde pelinaş,
Luà-te-ar dracu' de naş,
Cu cine mă cununaşi!
Cu propteaua gradului,
Cu urîta satului!
—Luà-te-ar dracu' de fine,
Dar n'au fost ochii la tine?
Ba ochii la mine-au fost:
A fost vremea 'ntunecoasă,
Mi-a părut toanta frumoasă!

41.

Şi iar verde de trei fagi,
Vorbă cu mine să-ţi faci,
Sau nădejdea să mi-o tragi,
Că nădejdea dela mine
E ca struna cea subţire,
Când tragi de ea şi nu ţine.
Urît îmi este urîtul,
Dar mi l-a dăruit Sfântul;
Căci a lăsat Dumnezeu!
Ce-am urît să fie-al meu!
(Comunic. de d-l H. N. Ţapu, Oltenia.)

42.

De s'ar vinde urîtùl,
Aş da boul şi jugùl,
Şi-aş cumpărà iubitùl ;
De s'ar vinde dragosteà,
Aş da iapa şi şauà ;
Dragostea de fată mare,
Mai rar, dragă, cine-o are!
(Idem.)

43.

Zis-am leana foi de tei,
Când eram noi amândoi,
Erà lumea mai blajină
Şi erà traiul cu tihnă.
Dar de când tu m'ai urît,
Toată lumea s'a *'nrăit*,
Şi trăesc cu amărît.
Foicică şi-un dudău,
Trăesc bine, trăesc rău,
Ştie numai Dumnezeu!

44.

Insuratù-m'am de mic,
Şi-o luăi eu ibovnic ;
Insuratu-m'am la vreme,
Şi-o luăi fără plăcere!
(Hănţeşti.)

45.

..... mi-aş căciula mea,
Că tare proastă erà :
Mă rugà fată de soiu
Şi eu, prostul, nu vrusei ;
Veni una din gunoiu,
M'a pus dracul, mă prinsei!
..... mi-aş căciula mea,
Făcui capului beleà!
Făcui trupului osândă,
Şi sufletului obidă!
(Idem.)

www.digibuc.ro

6 Jalea celui mustrat şi pismuit

1.

Foicică liliac,
Mare-i satul, eu nu 'ncap,
Singur mă mir ce-oiu sa fac !
Cămeşa nu i-o îmbrac,
Nici paharul nu i-l beau,
Nici averea nu i-o ieau !
(Ţigănaşi-Iaşi.)

2.

—Foaie verde de secară,
Lelioară, Mărioară, [1]
Ia ieşi, draga, pân' afară,
Ca-ţi arde casa cu para !
Las'o, bade, ca să ardă,
Si ardă pân' la pământ,
Să mă mai scăp de urît ;
Că mi-i traiul amărît !
(Negrileşti.)

3.

Trece trenul şuierând,
Rămâne maica plângând,
Din inima suspinând.
Rămâi, maică, sănătoasă,
Dacă n'ai fost bucuroasă,
Să mă vezi sara prin casă,
Dimineaţa stând la masă,
Cu toţi fraţii dimpreună,
Cu Ileana mea cea bună! [2]

4.

Foaie verde mărăcine,
Rămâi, satule, cu bine !
Eu mă duc, satul rămâne,
La duşmani le pare bine,
Numai mie-mi pare rău,
Că-mi las sătişorul meu,
Unde m'am născut şi eu !
Câte lacrimi am vărsat,
Făceam o fântână 'n sat :
Apă dulce şi uşoară,
Să bea duşmanii să moară,
Să bea şi duşmanca mea,
Să plesnească fierea 'n ea !

5.

Frunzuleana mătustat,
Maică, cin' te-a fărmăcat ?
Două fete din cel sat !
Şi cu ce te-au fărmăcat ?
C'o *aşchiţă* din portiţă,
Cu gherghini din trei grădini,
Cu lumini de sub sprincene,
M'au băgat în boale grele.
Rogu-te, nu te 'ncercà,
Maic' a mă desfărmăcà ;
Fărmăcat îs, fărmăcat,
Cu cuvântul m'am legat,
Cu inima cununat [3]!

6.

De, de, de! murgule, de!
De, de, de ! căluţule,
Vie moartea să te iea,
Că n'am unde te lăsà, !
Te-aş lăsà la maică-mea,
Maică-mea îi *bobitoare,*
Dimineaţa cum se scoală,
Işi pune bobii în poală

1. Refren.
2. Se scot patru versuri ce nu-şi au rost:
Trenule, n'ai aveà parte
De şuruburile toate
Şi de şina de sub roate,
Că m'ai lipsit de amante,
3. Cu inima-s cununat.

www.digibuc.ro

Şi te lasă mort de foame
Şi pleacă printre vecini,
Şi iea banii pe minciuni ;
Te-aş lăsà la taică-meu,
Taică-meu îi om bătrân,
Nu ştie così la fân ;
Nu coseşte, nu prăşeşte,
Numai galbeni socoteşte,
Pe tine nu te hrăneşte.
Te-aş lăsà la soacră-mea,
Soacra-mea îi curv'aleasă,
Şi de tine ei nu-i pasă.
Te-aş lăsà la frate-meu,
Frate-meu îi om bogat
Şi s'a pus primar în sat.
Dimineaţa s'a sculat,
La *comână* c'a plecat,
Să ţie cu satul sfat
Şi pe tine te-a lăsat
Nebăut şi nemâncat !
(Negrileşti.)

7.

De cât la mamă şi tată,
Mai bine în lumea toată!
(Tg.-Ocna.)

8.

Foaie verde şi-o laleà,
Maică, măiculiţa mea,
Mă rog nu mă blăstămà,
Că n'am făcut nimică!

9.

Frunză verde de urzică,
Nu-i seară ca să nu-mi zică
Duşmancele peste drum,
Duşmanca nu-i lucru bun.
M'a legat, m'a fărmăcat
Şi din urmă mi-a luat
Şi în foc a descântat.
Dare-ar bunul Dumnezeu,
Să-mi asculte glasul meu :
Cu ploaie focul l-a stâns
Şi cu vântul mi l-a 'ntins.
Paie 'n cap că şi-au aprins
Duşmancele mele toate,
Sărăcuţele netoate !

10.

Frunză verde măr domnesc,
Popa, nunii dănţuesc,
Când doi tineri se iubesc ;
Pe urmă lumea-i desface,
Dragostea 'n ur' o preface!

11.

Plângeà fata şi ziceà :
Maică, măiculiţa mea,
De mă tai, tai cu custură,
Maică, tare mă ustură ;
De mă tai, tai cu briceag,
Maică, tare mi-a fost drag,
Ca un dulce porumbel,
Mititel şi frumuşel,
Ca un dulce ingeraş,
Drăgăstos şi drăgălaş!

12.

Frunză verde şi-o orzoaică,
Vai de dânsa, sgripţuroaică,
Sgripţuroaică, cataroaică,
Toată ziua nu mai tace
Şi nici o treabă nu face.
Maică, măculiţa mea,
Taci şi nu mă blăstămà ;
Lasă-mă să blastăm eu,
Să vă bată Dumnezeu,
Pe tine, pe fiul tău,
Că v'a pus dracu 'n purceş
Pe mine de m'aţi ales !

13.

Badeo, badeo, frunză verde,
Mult mi-i frică că te-oiu pierde;
Grijă n'am de cele fete,
Dar mai groază de neveste.
Pentru fete, dragul meu,

www.digibuc.ro

Ii ca ori şi ce flăcău,
Dar nevestele-s mai rele,
Cu câtu-s mai tinerele :
Ce le pică, numai strică ;
Nu mi-i frică de stricat,
Dar mi-i frică de lăsat,
Că îl lasă *betejat* !

14.

Frunză verde iarbă deasă,
Visăi că eram mireasă,
Cu petală de argint,
Lungă până la pământ.
In ureche doi cercei,
Doi ghioci mai mărunţei,
Şi gătită şi 'mpletită
Şi stăteam la rugăciune
Şi eram la iertăciune.
Dar maica, măicuţa mea,
Cu *capul* nu mă iertă [1]
Sta pe jâlţ şi-mi tot vorbià;
Nu-mi vorbià, ci mă mustrà :
—Maică, eu te-oiu blăstămà,
Şi nu te-oiu mai deslegà!

15.

Frunză verde şi-un dudàù,
Indure-se Dumnezeu
Şi de sufleţelul meu,
Ca să moară soacră mea,
Să moară de boală rea,
Ca să mă mai scap de ea.
Lovì-o-ar în ochi albeaţa,
C'are să-mi mânânce viaţa;
S'o lovească gâlcele
Şi toate *motâlcele* !

16.

Foaie verde foaie 'nvoaltă,
Mult e Chiţa supărată,
Supărată *'nzovonata*,
Par'că-i inima de piatră,
De se mir' o lume toată !
Alta zis-am foaie'nvoaltă,
Ce stai, Chiţo, supărată,
De se mir' o lume toată ?
Ce stau, bade, supărată,
De se mir' o lume toată?
Mă-sa nu mă lasă 'n poartă
Şi mă mustră ziua toată.
La fântâna nu mă lasă,
Ca pe-o biată păcătoasă.
Ce eşti neagră, ce eşti slabă ?
Ce sunt neagră, ce sunt slabă ?
Sunt neagră de felul meu
Şi slabă de dorul tău.
Şi nu-s neagră de demult:
De când trăesc cu urît
Şi sunt suflet năcăjit.
Foaie verde măr molid,
Nu mă mai ţineà, pământ,
Că măcar că eşti pământ,
Nu cred să mai fi văzut
Aşà suflet amărît !

17.

Creşteţi, flori, şi 'mbobociţi,
Că mie nu-mi trebuiţi ;
Va faceţi cât gardurile,
Să vă bată vânturile
Ca pe mine gândurile,
Că mă mustră fetele.
Am pus peteală pe cap,
Să mă mustre cel bărbat:
Unde şede florile,
Au să şadă *ghioanţele* ;
Unde stau *spelcuţele*,
Au să stea cucuiele !

(Pădureni, Putna. Vezi no. 9, p. 205.)

1. Odată cu capul, cu nici un chip.

www.digibuc.ro

7. — Jalea celui îndepărtat dela ai săi.

1.

Duce-m'oiu şi n'oiu venì,
Să văd cine m'a dorì;
De-a fi cine mă dorì,
Inapoi c'oiu mai venì,
Iar de nu m'a dorì nime,
Duce-m'oiu prin *străinime.*
Frunză, iarbă 'mpărătească,
Cine doar să mă dorească?
Grădina cu frunzele,
Pajiştea cu florile
Şi privighetorile.
Dimir eaţa m'am sculat,
Numai lor m'am închinat;
Dimineaţa m'oiu sculà,
Şi lor m'oiu închinà;
Eu mă 'nchin, ele se 'nchină,
Se cunoaşte că-s străină;
Şi de străină ce sunt,
Nu văd iarba pe pământ,
Nici soarele răsarind!

(Ţigănaşi-Iaşi.)

2.

Cine n'are dor pe lume,
Vie să-i dau dela mine,
Că am dor cât un izvor,
Seacă trupuşor de om!
Şi am dor cât o fântână,
Seacă trupul făr' de milă!

(Comunic. de d-l I. V. Nistor, Praja-Tutova.)

3.

Jeluì-m'aş şi n'am cui,
Jeluì-m'aş codrului,
Dar codru-i cu frunza deasă
Şi de jalea mea nu-i pasă;
Codrul are frunză verde
Şi de jalea mea nu crede;
Jeluì-m'aş la surori,
Dară ele-s lut între flori;
Jeluì-m'aş la vecini,
Că mi-s buni, că mi-s străini...
Ce mi-i drag în lume, frate,
Tot mi-i dus, tot mi-i departe!

(Comunic. de Păr. I. C. Beldie, Jorăşti-Covurluiu.)

4.

Amară-i vieaţa mea,
Şi nu ştie nimeneà;
Aş murì, moartea nu vine,
Aş trăì şi n'am cu cine;
De-am avut, de n'am avut,
Am trăit cum am putut,
La nimenea n'am cerut,
C'aşà Dumnezeu a vrut.
De-oiu aveà, de n'oiu aveà,
Oiu trăì cum oiu puteà,
Nu-mi ajută nimeneà,
C'aşà este scrisa mea!

(Comunic. de d-l M. Lupescu, Zorleni-Tutova.)

Variantă.

Foaie verde arnăut,
De-am avut, de n'am avut,
La nimenea n'am cerut.
Şi-am făcut cum am putut
Şi-am trăit cu ce-am avut.

5.

Plângeţi fraţi, plângeţi surori[1],
De mă 'mpodobiţi cu flori;

1. Vers. 1 se aude şi: „Veniţi fraţi, veniţi surori."

www.digibuc.ro

Plânge-mă, maică, cu dor,
Că şi eu ţi-am fost fecior,
Ţi-am scos boii din ocol
Şi plugul de sub şopron.

6.

Câte stele pe Bănat,
Atâtea gânduri mă bat,
Să-mi vând casa şi pă-
mântul,
Să rămân numai cu *bâtul* ;
Să-mi ieau cal şi *ţoale* bune,
Şi să plec cu mândra'n
lume !

7.

Foaie verde clopoţei,
Ce mai dor de nepoţei ;
Foaie verde şi-un mohor,
Ce mai dor de frăţior ;
Foaie verde trei bujori,
Ce mai dor dela surori ;
Alta zis-am mucşunică,
Ce mai *of* de ibovnică !
(Tg.-Ocna.)

8.

Foaie verde mătustat,
Spune, maic', adevărat,
Când eram micşor băiat,
Cum naibà m'ai blăs-
tămat,
Ca sa n'am noroc în sat,
Nici în sat, nici în vecini,
Decât numai prin străini !
Nici în sat, nici în moşii,
Ci numai peste câmpii.
Din picior m'ai legănat,
Din gură m'ai blăstămat,
Să mor de puşcă 'mpuscat
Şi de sabie tăiat !
(Jud. R.-Sarat,)

Variantă.

Frunză verde matostat,
Rău, maică, m'ai blăstămat,
In braţe când m'ai purtat.
Şi m'ai blăstămat cu foc,
Ca să n'am nici un noroc,
Nici în sat, nici 'n vecini,
Numai parte de străini !
(Curtea-de-Argeş.)

9.

Mureş, Mureş, apă lină,
Cine bea apă din tine,
Să 'nstrăineze ca mine.
Străin sunt, Doamne, pe
lume,
Ca şi floarea din pădure;
Străin sunt ca paserea,
N'am milă la nimenea ;
Strain sunt ca puiu de cuc,
N'am milă pe un' mă duc.
Străin ca min' altul nu-i,
Decât puiul cucului.
La tulpina nucului,
Fără aripi, fără pene,
Nici sa sboare n'are vreme.
Eu n'am aripi de argint,
Ca să sbor pe sub pământ,
La măicuţa la mormânt,
Să mă jăluiu de-un cuvânt:
Ieşi, măiruţă, pân'la poartă,
Vezi străinii cum mă poartă,
Că-s desculţ şi desbrăcat,
Nebăut şi nemâncat,
Nespălat, nepieptănat,
Ca un mare *condemnat*.
Străinii se pun la masă,
Ochii mei tot lacrămi varsă;
Strainii se pun la cină,
Ochii mei nu au hodină !
(Idem. Pentru vers. 15-18 vezi no. 1, p. 194—4.)

10.

Foaie verde când şi când,
Mult umbli, maică, plân-
gând,
Eu plec şi te las oftând,
Din ochi negri lăcrămând!
(Idem.)

www.digibuc.ro

11.

Foaie verde şi-un pelin,
Taicuţa îi om bătrân,
El a pus satul la bir.
Nu l-a pus ca un creştin
Şi l-a pus ca un mazil.
El de frica birului,
Luă drumul Giurgiului,
Trecù apa Nistrului (*sic*).
L-a luat *jândari* din spate,
Şi îl duce 'ndărăt, frate,
Întoarcete-te 'ndărăt, frate,
De-ţi iea bilet şi cu carte,
Şi treci în străinătate (!)
Trecù Nistrul mai de tot,
Mi-l luà un dor de piept.
Frunză verde de *aframeasă*,
De copii şi de nevastă.
De-a fi dor dela copii,
Să pun şaua şi să mâi;
Iar de-a fi dela nevastă,
Să las calul să mă pasă,
Şi eu să mă *odinesc*,
Că neveste mai găsesc,
De copilaşi mă topesc[1]!
(Jud. Argeş.)

12.

Frunză verde foï late,
Bată-te, străinătate,
Prea m'ai *streinat* departe,
Că n'am mamă să mă cate,
Tăicuţa-i bătrân, nu poate.
De străinătate multă,
Mi-a căzut lumea urîtă;
De străinătate mare,
Mi-a căzut lumea *amare*!
(Idem.)

13.

Frunză verde mărăcine,
D'auleu, frate peline,
Amărîtă-i frunza 'n tine,
Cum e inimioara 'n mine,
Ca mă duc prin ţări străine.
Nu e tată, nu e mumă,
Singur în ţară străină
N'am dela nimenea milă;
N'am mamă şi n'am copii,
Geaba, Doamne, mă maiţii.
Foaie verde şi-o laleà,
Amărîtă-i frunza ta,
Cum e inimioara mea.
De străinătatea ta,
De singurătatea mea!
(Muşeteşti-Argeş.)

14.

Foaie verde de sufină,
Voinic în ţară străină,
Tot se plânge şi suspină,
Şi suspină pân'ce moare,
Că pe lume noroc n'are,
Precum am avut şi eu
Parte de norocul meu!
(Comunic. de d-l I. E. Torouţiu, Bucovina.)

15.

Foicică trei smicele,
De dorul de nemurèle,
M's'a umplut trupul de jele
Şi inima de durere!
De jalea trupului meu,
Plâng pietrele în părău;
De jalea inimii mele,
Plâng păsări în cuiburèle,
Şi pietrele 'n vădurèle!
(Idem. Pentru vers. 5-10, no. 38, vers. 9-13, p. 209-10.)

16.

Frunză verde de măr dulce,
Ieşi, măicuţă'n deal la cruce,
Să te uiţi cum ne mai duce!

1. Evident, compus din mai multe cântece.

www.digibuc.ro

Ne duce, ne suie 'n tren,
Trenul pleacă şuerând,
Maica rămâne plângând.
Foaie verde trei grănate,
Trenule, 'n'avere-ai parte
De şuruburile toate
Şi de şina de sub roate,
Ce ne-ai străinat departe,
In neagra străinătate.
Nu văd mamă, nu văd tată,
Par'că sunt făcut din piatră;
Nu văd fraţi, nu văd surori,
Par'că sunt făcut din flori.
Foaie verde sălcioară,
Săbioara-i surioară,
Căluşelu-i frăţior,
Şi puşculiţa-i măicuţa !
Foie verde foaie lată,
Maică, inimă de piatră,
Cum să te mai văd odată !
(Idem. Pentru vers. 5-6 vezi nota 2 de sub p. 211, vers. 4-6, p. 189 şi 44.)

17.

Foaie verde de trei crini,
Bine pare la străini,
Când îşi vede podul plin
Şi pe mine lăcrămând,
Dela inimă oftând !
Şi iar verde mătostat,
Spune, maic' adevărat,
In ce apă m'ai scăldat ?
Ori în apa dela iaz,
Ca să fiu tot cu năcaz ;
Ori în apa de Joi sara,
Ca să umblu 'n toată ţara,
Să umblu în lung şi 'n lat,
Pân' la *oceanu* 'ngheţat,
Să calc cu picioarele !
Cât aleargă soarele !
(Idem.)

18.

Foaie verde foi de nuc,
Venì vremea să mă duc,
Să mă duc din satul meu,
Şi ziua bună să-mi ieu
Dela frunza de pe munţi,
Dela iubiţii părinţi,
Dela frunza de pe brazi,
Dela iubiţii mei fraţi,
Dela flori de *bisioc*,
Dela fete dela joc;
Dela flori din grădiniţă,
Dela mândra din uliţă !
(Curtea-de-Argeş.)

19.

Frunză verde mărăcine,
De ţi-i dor, maică, de mine,
Lasa lucrul patru zile
Şi vin, maică, pe la mine;
Că nimica nu poftesc,
Numai să mă jăluesc,
Cu străinul cum trăesc.
Cu străinul trăesc bine,
Nu taie lemne pe mine
Şi taie pe-un tăietor,
Rău e, maică, *striior*.
Străin sunt, străin îmi zice,
N'am milă pe un' m'oiu duce;
Străin ca un puiu pe cuc,
N'am milă pe un' mă duc;
Sunt străin ca paserea,
N'am milă la nimenea !
(Idem.)

20.

Foaie verde foi de nuc,
Se duc oile, se duc,
Şi se duc şi nu mai vin,
Pân la sfântul Costandin,
Se duc şi nu mai vin iară,
Pân la dalba primăvară !
(Idem.)

21.

Foaie verde trei grănate,
Trenule, n'ai aveà parte
De şuruburile toate
Şi de şina de sub roate.

www.digibuc.ro

Trenule, n'ai aveà parte,
Că tare m'ai dus departe,
In neagra străinătate !
Nu vad maică, nu văd taică,
Numai o stâncă de piatră,
Şi din piatră nu fac taică
Şi din stâncă nu fac maică ;
Nu văd fraţi, nu văd surori,
Numai munţii plini de flori;
Nu văd surori, nu văd fraţi,
Numai munţii plini de brazi ;
Şi din flori nu fac surori,
Şi din brazi nu mai fac fraţi !

(Tălpigi. Pentru vers 1-7, p. 216, vezi no. 6, vers. 8-20. Pentru sfârşit, sfârşitul aceluiaş ; vezi şi no. 7, vers. 20-2, p. 143.)

22.

Şi-am zis verde trei masline,
Alelei frate peline,
Amărîtă-i frunza 'n tine
Ca şi inimioara 'n mine.
Inimioară ca în mine,
Să n'aibă nimene 'n lume.
Şi-am zis verde trei masline,
Cine e străin ca mine ?
Numai tuſa din pădure
Este *streioar'* ca mine,
Darnici dânsa nu-i străină,
Că-i dă ramuri şi tulpină
Ca şapte fraţi dintr'o mumă!

(Idem. Vezi no. 13, p. 216.)

23.

Foileana mărăcine,
Amărîtu-s, vai de mine,
Că n'avui parte pe lume ;
Amărît şi supărat,
Că-s voinic înstrăinat,
N'am masă ca să mânânc,
Nici n'am pat ca să mă culc,
Nici hodina nu-i hodină,
Dacă-s în ţară străină !
Nici mâncarea nu-i pe plac,
Dacă-s străin şi sarac.
Nici paharul nu-i pahar,
Ci-i pahar plin cu amar.
De beau un pahar cu apă,
La inimă pun otravă ;
De beau un pahar cu vin,
La inimă pun venin !

24.

Foaie verde de pe deal,
Trecui Prutu 'n celalt mal,
Dădui de jele şi-amar.
Trecui Prutu 'n ceea parte,
Dădui de străinătate.
Trecui în ţară străină,
Să cerc pânea de e bună,
Fie pânea cât de bună,—
Dacă-i în ţară străină,
Unde nu-i tată şi mumă,
Ţi se face clisă 'n gură.
Trecui în ţară străină,
Să văd apa dacă-i bună;
Băui apă din izvoare,
Mă gândii la surioare,
Văzui apa că-i amară !
Fie apa cât de bună,
Dacă-i în ţară străină !
Fie pânea cât de rea,
Ţie-ţi pare ca miereà,
Dacă eşti în ţara ta !
Cu mă-tà, cu soră-tà,
Cu tat'-tău, cu frate-tău!

25.

Foie verde mătrăgună,
Iea-ţi, puiule, ziua bună,
Dela cer şi dela lună,
Dela măicuţa cea bună !
Foaie verde bob urez,
Ieşi, măicuţă, de mă vezi,
Ieşi, măicuţă, pân la poartă,

www.digibuc.ro

Şi vezi dorul cum mă poartă;
Şi mă poartă 'ntr'un picior,
Ca să fie *dulcu* dor;
Ieşi, măicuţă, de mă vezi,
Cât îs grâiele mai verzi,
Că dacă s'or secerà,
Ai prea vrea şi n'ăi puteà,
Şi-i tot plânge şi-i oftà,
De călătoria mea!

26.

Foaie verde trei masline,
Cărarea pe ceea lume,
Cine-o bate, nu mai vine,
Că-i de dus şi nu-i de 'ntors,
Pentru omul cel frumos.
Cine doarme 'n mănăstire,
Acela-i al morţii mire,
Şi îl bagă 'n mormânt,
Il astupă cu pământ:
Iarba verde 'n creştet creşte,
Carnea pe el putrezeşte!

27.

Şi iar verde foaie lată,
Iar îmi vine câte odată,
Să mă suiu pe munţi de piatră,
Să văd mamă, să văd tată,
Par'că sunt născut din piatră!
Iar îmi vine uneori,
Să mă suiu în munţi de flori,
Să-mi văd fraţi, să-mi văd surori,
Par'că sunt născut din flori!
Nu văd fraţi, nu văd surori,
Mori de jele, mori şi mori!

28.

Foaie verde fir năgară,
De-aş ajunge pân' la vară,
Să 'nfloreascà floricele,
Să mă caïn câtre ele;
Să 'nfloreasca bujorei,
Să mă mă caïn către ei,
Ca la fraţiori de-ai mei!

29.

Foaie verde crin pătat,
Rău, maica, m'ai blăstămat!
Nebăut şi nemâncat,
Tare sunt 'nstrăinat!
De bătaia vântului,
De pulberea drumului!
(Cosmeşti.)

30.

Foaie verde lemn uscat,
Rău, maică, m'ai blăstămat,
Nebăut şi nemâncat!
Rău, maică, m'a 'nstrainat!
De când sunt încăzărmat!
Foaie verde şi-un dudău,
Sărmanul sufletul meu,
Cum înoată 'n sânge rău,
Ca şarpele prin dudău.
Şi-ăltă foaie de orez,
Vin, măicuţă, de mă vezi,
Până-s oarzele mai verzi,
Ca dacă s'or face clăi,
Să vii, maică, să mă iei!
Inc'o floare de *taciune*,
Unde-s, maică, nu mi-i bine,
Aşternutu-i mărăcine,
Şi perniţa de ciuline!
(Idem, Pentru vers, 11-2, vezi aici no. 27, vers. 11-2.)

31.

Foaie verde şi-un susaiu,
La fântâna lui Mihaiu
Mă pusei şi ospătai.
Ospătat-am, ospătat,
Că n'am putut ospătà,

www.digibuc.ro

Din pricina maica-meà.
Mă ucide-un dor de-acasă,
De copii şi de nevastă.
De nevastă nu mă 'ndur,
De copii nici nu mai pot,
Fript mi-i sufleţelul tot.
Hai, murgule, hai aşà,
Că mi-i mult de maică-mea!

69.

La fântâna din pripor,
De trei ori erà să mor
De gură friptă de dor.
De dorul de ibovnică
Şi de soră-mea mai mică,
Şi de-un drag de frăţior,
Că l-am lăsat micuşor.
Foaie verde trei migdale,
Taicuţa care ne are,
Mi-a trimis mie scrisoare,
Că-i mare, merge 'n picioare,
Foaie verde puiu de nuc,
Şi mână boii la plug!
(Negrileşti.)

33.

Frunză verde de cicoare,
Prute, Prute, apă mare,
Mult vii tulbure şi mare,
Fă-ţi apa neagră cerneală
Şi *stohunu*-o hârtioară,
Şi cireş un condeieş,
Ca să-mi scriu răvaş la Eş,
La frate-meu Gheorghieş;
Să-mi mai scriu o *hârtiuţa*
Şi la draga mea măicuţă;
Să mai scriu o hârtioară,
La draga mea surioară,
Şi la micul frăţior;
Dragul badii frăţior,
Dar de badea nu ţi-i dor?
Nu mai spun eu tuturor,
C'amărît eu am să mor!
(Ţigănaşi-Iaşi.)

34.

Foaie verde trei grănate,
Trenule, a' tale roate,
Tare m'au mai dus departe,
Departe 'n străinătate,
Unde nu-s fraţi, nici surori,
Numai munţii cu ninsori.
Nu văd surori, nu văd fraţi,
Numai codrii mari de brazi!
Amară-i ziua de azi!
(Buciumeni. Vezi no. 27, p. 219.)

35.

Doamne, dela mâni străine
Nu mai mânânci bună pâne! [1]
(Tg.-Ocna.)

36.

Vino, Chiro[2], vino,
Vino înapoi,
Că tu ţi-ai uitat,
Batista pe pat!
—Ba eu n'am uitat,
Că vrând am lăsat.
De-a fi ţara 'n pace,
Batiste mi-oiu face!
— Vino, Chiro, vino,
Vino înapoi,
Că tu ţi-ai uitat,
Mantaua pe pat!
— Ba eu n'am uitat
Şi eu am lăsat;
De-a fi ţara 'n pace,
Mantauă mi-oiu face!
— Vino, Chiro, vino,

1. Se suprimă apoi cunoscutul cântec :
Ceasurile *bate* una,
Când am zis „mă duc" mă duc, of!...
2. Poate că *Chiru*, Chirule.

www.digibuc.ro

Vino înapoi ;·
Oiţile tale
Sbiară prin ocoale !
— *Sbeie*, sbeie, sbeie,
Dracul să le ieie ;
De-a fi ţara 'n pace,
Altele mi-oiu face !
Vino, Chiro, vino,
Că bărbatu-ţi (?) zace,
Nimic nu ţi-a face !
— Zacă, zacă, zacă,
Boala să şi-o facă ;
Că el de-a murì,
Bărbaţi oiu găsì !
Vino, Chiro, vino,
Vino, înapoi,
Copilaşu-ţi plânge,
Domnul ţi l-a strânge !
Plângă, plângă, plângă,
Domnul să mi-l strângă ;
De m'oiu mărità,
Copii oiu avea !
(Idem.)

37·

Foie verde odolean,
Mă trudesc, puică, de-un an,
Să fac pelinul zahăr,
Dar mi-a fost truda 'n zadar,
Că pelinu-i tot amar ;
Şi duşmanul frăţior,
Să mi-l bag în sânişor,
Şi duşmanca surioară,
S'o lipesc la inimioară.
Foaie verde trei grănate,
Din duşmani nu mai faci frate,
Pân'o da din piatră lapte!
Şi duşmanca surioară,
S'o lipeşti la inimioară !

38.

Foaie verde şi-un dudău,
Amaru-i sufletul meu,
Ca otrava de pelin,
Varsă foc, varsă venin ;
Mă trudesc şi zi şi noapte,
Să fac din străin un frate,
Dar străinu-i tot departe !

39·

Foaie verde rug de mure,
Ardă-te focul pădure,
Netăiată de secure,
Dacă mă desparţi de lume!
Foaie verde odolean,
Bată-te crucea, de deal,
Dacă mă desparti de neam!
Şi-am zis verde trei masline,
Jeluì m'aş, n'am la cine,
Că-s străină, vai de mine!
Jeluì-m'aş codrului,
Codrul are frunza lui,
Şi nu crede nimănui ;
Jeluì-m'aş câmpului,
Câmpul are peliniţă
Şi la dânsul n'am credinţă;
Jeluì-m'aş la cumnate,
Cumnatele-s supărate,
Mie nu-mi face dreptate !
Jeluì-m'aş la surori,
Surorile au *soţie*[1]
Şi ele nu-mi crede mie
Năcazul din *vadănie*;
Jeluì-m'aş la străini,
Umplu satul până mâni ;
Jeluì-m'aş la vecină,
Dar vecina-i ca ciulina
Şi te 'nţeapă ca albina;
Jeluì-m'aş casei mele,
Casa mea-i plină de jele.
Şi-aştept mândra primăvară
Să mă răcoresc pe-afară,
Să răsară berbenei,
Să mă jăluesc la ei,

1. Mai de mult femeile ziceau: „Soţia mea“ = „Bărbatul meu“.

www.digibuc.ro

Ca la frăţiorii mei ;
Să răsaie viorele,
Să mă jăluesc la ele,
Ca la surorile mele !

(Pentru vers. 33-9, vezi no. 28, p. 219.)

Variantă.

Jeluì-m'aş şi n'am cui,
Jeluì-m'aş codrului,
Codrul are crăngi uscate
Şi la dânsul n'am dreptate;
Codrul are frunză verde
Şi pe mine nu mă crede;
Jeluì-m'aş câmpului,
Câmpul are peliniţă,
Nici la dânsul n'am credinţă;
Câmpul are iarbă verde
Şi pe mine nu mă crede;
Jeluì-m'aş, jeluì,
Jeluì-m'aş la străini,
Da' străinu-i tot străin
Şi pelinu-i tot pelin;
Pelinu-i rădăcinos
Şi străinu-i mânios;
Şi mila dela străin,
Ca şi umbra dela spin :
Căci când vrai să te umbreşti,
Mai tare te dogoreşti.
Şi m'oiu lasà 'n primăvară
Şi-oiu ieşì între hotară,
Şi-or răsărì ghiocei
Şi m'oiu jeluì la ei
Ca la frăţorii mei ;
Şi-or rasărì viorele
Şi m'oiu jeluì la ele
Ca la surorile mele.
Ies din casă, cat la munţi,
Intru 'n casă n'am părinţi ;
Ies afară, cat la brazi,
Intru 'n casă, eu n'am fraţi!

(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Zorleni-Tutova.)

40.

Prutule, apă vioară,
De ce ţi-i apa amară ?
Cine bea apă din tine,
Fie străinèl ca mine.
Cine-i străinel ca mine ?
Numai cucul din pădure!
Nici el nu-i străin ca mine,
Că şi el, doar, tot mai are
Pe draga privighetoare,
Cântă noaptea pe răcoare
Şi tot are desfătare ;
Dar străinul, vai de mine,
Nu mai ştie de cel bine ;
N'ai cu cine te-ajută,
Sara şi dimineaţă,
Peste zi totdeaună !
Mă rog, moarte, ca să vii,
Să mă ieai dintre cei vii,
Şi să mă duci între morţi,
Unde se hodinesc toţi ;
Să mă hodinesc şi eu,
C' acolo-i binele meu !

41.

Foaie verde liliac,
Mâni îi anul de când zac
Şi n'am pe nimeni cu drag,
Să-mi puie mâna la cap,
Să mă 'ntrebe de ce zac!
Că n'am fraţi şi n'am surori,
Să plivească cele flori ;
Nu am fraţi ca să cosească,
Floricelele să crească,
Mai la urmă să 'nflorească.
Şi n'am drage *surorèle*,
Să culeagă floricèle,
Să le facă mănunchèle,
Să le dea 'n mânile mele!

42.

Foaie verde şi-un dudău,
Aist an nu este-al meu,
Că mi-a cântat cucul rău ;
Şi mi-a cântat pe pârlaz,
Tot a trudă şi-a năcaz
Şi-a lacrămi pe cel obraz ;
Şi mi-a cântat pe butuc,
Cântecu-i c'am să mă duc,

www.digibuc.ro

Să mă duc de pe-aist loc,
Că-i un loc făr' de noroc.
Şi nu-i vina locului
Şi-i vina norocului,
Că norocul când a vrea,
Scoate om dela beleà;
Că norocul când s'a pune,
Scoate om dela ruşine!

43.

Foaie verde rug de mure,
Ardă-te focul, pădure,
De s'ar face-un drum prin tine,
Să mă suiu la mănăstire,
Să văd cârduri de copile,
Plişchiindu-şi papucii,
Blăstămându-şi părinţii,
Să-mi văd şi amanta mea,
Răzămată de-o *popreà*,
Blăstămând pe maică-sa :
Of, cine m'a dat la schit,
N'ar aveà loc în pământ,
Nici pace de odihnit ;
N'am fost de călugărit
Şi-am fost de căsătorit!

44.

Doamne, decât prin străini,
Mai bine 'ntr'un pâlc de spini,
Ziua tot să mi-i răreşti,
Noaptea să te odihneşti.
Rău e 'n liftele străine,
Nici n'ai apă, nici n'ai pâne,
Şi nu-ţi este de ispravă,
Dar te umpli de otravă ;
Iar de-a fi miere şi vin,
Tu te umpli pe venin!

45.

Foaie verde iarbă grasă,
Trecui podul pe la leasă[1],
Mă ajunse-un dor de-acasă,
De copii şi de nevastă,
Dela dragii mei părinţi,
Dela fraţii mei iubiţi.
Şi cum stau şi mă gândesc,
Nu ştiu unde să pornesc.
Şi-aş porni şi-aş tot porni,
Dorul oare-a cui a fi?
De-ar fi dorul dela frate,
Să fac murgul numai lapte[2];
De-ar fi dor dela surori,
Să fac murgul numai flori[2];
De-a fi dorul dela muma,
Să fac murgul numai spumă;
De-a fi dorul dela tată,
Să fac murgul numai apă ;
Dar de-a fi dela copii,
Să pun şaua şi să măiu ;
De-a fi dor dela nevastă,
Să las calul să mai pască,
Şi eu să mă hodinesc,
Că neveste mai găsesc,
Dar părinţi, fraţi şi copii,
Nu mai găsesc în vecii!

Variantă.

Foaie verde iarbă grasă,
Leano, dragă,
Trecui podul pe la leasă,
Leano, dragă[3],
Mă-ajunse un dor de-acasă,
De copii şi de nevastă ;
De copii, inima-i arsă,
De nevasta, zău, nu-mi pasă.
Dau la murgu' în prepon,
Neveste mai găsesc eu.
Trecui podul peste tot,
M'ajunser'un dor cu foc.
Şi de tată, şi de mama
Şi de-a' mele surioare,
Şi de ai mei fraţi mai mari,
Că îi ştiu că-s într'armaţi. (!)

1. Trecui podul pe la (locurile unde este o) *leasă* (coşer.)
2. Să fac murgul numai *spumă*.
3. Refren.

www.digibuc.ro

Foaie verde fir de linte,
Ei îs în *roata* 'nainte,
Unde-i focul mai fierbinte
Şi negriţi şi nespălaţi,
Nebăuţi şi nemâncaţi !

46.

Of, of, of, frate peline,
Amară-i frunza de tine !
Pelin beau, pelin mânânc,
Pe pelin sara mă culc.
De amar şi de pelin,
Zău, mi-i sufletul plin.
Auzii prin cei bătrâni :
Bună-i pânea prin străini;
Bună-i pânea şi miezoasă
Şi la mijloc veninoasă.
Auzii şi n'am crezut,
Dar acuma am văzut :
Bună-i pânea şi *miezoasă*
Şi la mijloc veninoasă !

47.

Ici în vale, la fântână,
E-o mândreţă de sulfină
Cu trei flori la rădăcină.
Eu mă plec şi ea se 'nchină,
Şi văd bine că-s străină !

48.

Şi-am zis verde rug de mură,
Cuculeţ, pasere sură,
Ai facut mult bine 'n lume,
Mai fă unul pentru mine:
Du-te la maica şi-i spune :
De mai are-un fiu ca mine,
Să nu-l blasteme-aşà bine,
Cum m'a blăstămat pe mine,
Să fie de chin în lume,
Să umble din sat în sat,
Ca corbul din brad în brad,
Nebăut şi nemâncat,
Nebăut şi *nespalat*[1]
Şi să *'nsare*[2] pe la gard !

49.

Foaie verde măr măşcat,
Spune,maic',-adevărat,
Cu ce apă m'ai scăldat ?
Numai cu apă amară,
De m'am vânturat prin ţară;
Ori cu apa dela iaz,
Să fiu de părinţi rămas;
Ori cu apă dela scoc,
Să nu am nici un noroc ?

50

Dunăre, apă vioară,
Face-te-ai neagră cerneală,
Să te puiu în călămară,
Ca să scriu o hârtioară,
S'o trimit la maica 'n ţară,
Sa-mi dea bani de cheltueala
Şi cămeşi de primeneală,
Şi cal bun de călărie,
Să mă duc în bătălie !

(Vezi începutul dela no-45, variantă, p. 189.)

Variantă.

Foaie verde lozioară,
O să-mi cat *de*-o călimară,
Ca să-mi scriu *de*-o hârtioară,
S'o trimet la tatica 'n ţară,
Să-mi trimeată primeneală,
Şi bani pentru cheltueala,
Să-mi ieau cal de călărie,
Să mă duc în bătălie,
Să mai ies şi la câmpie,
Tot în *fruntea*[1] dinainte,
Unde-i armata mai iute,
Şi sângele mai fierbinte.
Sângele soldatului,
Bate pieptul murgului;

1. Cu *Cămeşile* (rufele) nespălate.
2. *Să 'nsereze*, să 'nnopteze.
1. Poate : *front*, linie.

www.digibuc.ro

Sângele păgânului,
Bate coama murgului !
(Tg.-Ocna.)

51.

Şi-am zis verde alior,
Colea 'n vale la izvor,
Imi şuier' un voinicel.
Ce şuieri, bădiţ',-a jale,
Ţi-i grea puşca în spinare?
—De când am pornit de-
acasă,
Mi-am lăsat carul pe câmp
Şi cu boii prinşi la jug
Şi nevasta mea oftând
Şi copilaşii plângând !
Ca mi-i dorul dela tată,
Pentr'o puşcă încărcată,
Lăsăi boii înjugaţi,
Şi părinţii supăraţi !

Variantă

Pentr'o puşcă *ruginoasa*,
Lăsăi casă, lăsăi masă,
Lăsăi nevastă frumoasă
Cu doi pruncuşori în braţa.
Unul zice: «mamă, mamă»,
Altul zice : «tată, tată !»
Tatăl tău îi dus să vie,
Colo 'n Plevna, 'n bătălie
Şi de venit nu se ştie !

52.

Şi-am zis verde şi-o ci-
coare,
Colea'n deal la dealul mare,
Câte cara, cu *poboară*,
Toate suie şi coboară,
Numai carul Iancului,
Şede 'n vârful dealului ;
Nici nu suie, nici se lasă,
Că-i plecat Iancu de-acasă ;
Nici nu suie, nici coboară,
Că-i plecat Iancu din ţară!

53.

Floricică din poiana,
Doru-mi-e de biata mamă,
Doru-mi este şi nici prea,
Că i-a fost guriţa rea,
Totdeauna mă mustră ;
Las', măicuţă, că-i vedeà,
Că mi ei plânge urma mea,
Că-i lucrà şi n'ăi puteà,
C'ai mâncà şi n'ăi avea!

54.

Duşmanii, duşmanii mei,
Par'că-s haite de câni răi,
Nişte sluţi, nişte dihănii,
Parcă-s *noaje* de jigănii !

55.

Frunză verde măr uscat,
Dragostea mi s'a stricat,
Incurcată, prea 'ncurcata,
De-o nevastă blăstămată,
Cu pelin şi mătrăgună,
Doar de m'a vedeà nebună!

56.

Rău de omul cu femeie,
Nu poate 'n casă să steie,
Dar mai rău i-i fără ea
Că tot bate cărareà.
Bate'n deal şi bate 'n vale,
Pân' ce mi-o 'ntâlneşte 'n
cale;
Rău de holteiul din sat,
Rău de omul ne 'nsurat !

57.

- Fir de lână şi mătasă,
Dacă ţii cu mine casă,
Să ştii c'aşà nu trăeşti,
Noaptea să-mi *trebalueşti*,
Şi sa-mi tot *îmborboeşti* ;
Fire-ai treaz, ori fire-ai *bat*,
Cum nu dai peste-un bărbat,
Să-ţi arăte cum mai este
Umbletul după neveste,
Să-ţi spuie cu spusa lui,
Cum mai caţi nevasta lui!

www.digibuc.ro

Să-ţi vorbească de iubit
Unde pop' a miruit.
Dorul foc să mi te-apuce,
Unde omu-şi face cruce ;
Ascultă-te-ar Dumnezeu,
Cum asculţi de sfatul meu,
Nici mai mult, nici mai puţin
De cum noi astăzi trăim ;
Nici prea mult, dar nici de loc,
Că mă arzi pe mine 'n foc!

58.

Foaie verde solz de peşte,
Varsă Prutul şi hueşte.
Dare-ar Domnul Dumnezeu,
Să-i sece izvoarele,
Să-i rămâie pietrile,
Să le spele ploile,
Sa lucească soarele,
Să trec cu picioarele
Pe la fraţi, pe la surori,
Că de când nu i-am văzut,
Carnea pe mine-a scăzut :
Nici o litră, nici un dram[1],
Nici măduvă la ciolan !
(Vezi no. 22, variantă, p. 168.)

59.

Foaie verde şi-o sulfină,
Vine-o pasere străină,
Nu cobeşte, nici nu strigă,
Mândrulita, mândrulică.
Eu mi te văd străină,
Fa-ţi cuibul sub streşina,
Ada-ţi tină dela puţ
Şi încheagă-ţi un cuibuţ.
Dacă vrei, îţi fac eu tină,
Că şi eu îs tot străină,
Şi-s sătulă de venin,
Că stau pe pământ străin.
Pasaruică, păsăreà,
Crede de plânsoarea mea !

60.

Frunză verde, frunză verde,
Pe lume cine mă vede ?
Străinul vede şi tace,
N'ar aveà pe lume pace ;
Nu tace şi-ţi face rău,
Nu l-ar răbdà Dumnezeu !

61.

Rabdă robul în robie,
Că 'ntre oâmeni va să fie ;
Eu cu capul n'aş răbdà,
Când n'aş fi prin partea mea!

62.

Frunzuleana şi-o verdeaţă,
Mă sculăi de dimineaţă,
Mă suii în deluşor,
Mi-a venit de-acasă dor.
Mă lăsai în jos, pe vale,
De-acasă m' apucă jale ;
De-am plecat încet spre crâng,
Imi venià par'că să plâng,
Să plâng şi să mă bocesc,
De *veleatul* ce trăesc,
Prin străini şi prin duşmani,
Ca floarea prin bolovani,
Unde-o lume te urăşte
Şi alta te *buchiseşte*,
Fără popă creştinesc,
Că-mi vine să 'nebunesc !

63.

Mult îmi plac frunzele late,
Amar şi străinătate!
Decât omul prin străini,
Mai bine mâncat de câni ;
Că 'n străini nu afli loc,
Nici să te 'ncălzeşti la foc.

1. *Nu mai am* nici o litră, nici un dram.

www.digibuc.ro

Am crezut, şi vai de mine,
Că 'n străini oiu da de bine!
Cât amar m'am înşelat,
Câte ţări am colindat,
Câte lacrimi am aflat,
Ca partea mea n'am aflat (!)
Şi nici cred c'am să găsesc,
Dare-ar Domnul să trăesc!
Să mă 'ntorc în satul meu,
Cu mila lui Dumnezeu!
Să-mi văd maică şi pe tată
Colo 'n partea 'ndepărtată,
Să-mi văd fraţi ca nişte brazi,
Şi-ale mele dulci surori,
Prea frumoase, mândre flori.
Că străinul prin străini,
Nu găseşte decât spini.
Jeluì-m'aş şi n'am cui,
Jeluì-m'aş codrului;
Codrul huie a pustiu,
Şi eu glasul nu i-l ştiu!
Jeluì-m'aş apelor,
Apelor, izvoarelor,
Dar şi apa-mi pare rece,
Eu o 'ntreb şi dânsa trece!
Jeluì-m'aş norilor,
La cei nori, cei călători,
Ei mă 'mbracă 'n umbra deasă
Şi de mine nu le pasă.
Amarîtă turturică,
Ca şi mine singurică,
Arată-mi tu calea dreaptă,
Şi spre casa mea mă 'ndreaptă;
Să mă 'ndrepţi spre satul meu,
Că şi eu lui Dumnezeu
M'oiu rugà şi pentru tine,
Suferinţa să-ţi aline!
Rău e gustul de pelin,
Mai rău traiul de străin;
Decât pe străin pământ,
Mai bine 'n negrul mormânt!

64.

Frunză verde foi de mură,
Din deal dela curătură,
S'aude-o şuierătură,
Şi-i şuierul de străin.
Din deal vine legănat,
Un sărman 'nstrăinat,
Şi dac' aş şti cum îl chiamă,
L'aş chemà de bună seamă!

65.

Frunză verde de arţar,
Rău de mine, rău şi amar;
Stau aşà şi mă chitesc,
Spre pădure că pornesc,
Văd păsărèle sburând,
Aud pe-altele cântând;
Aud două păsărele,
Colo 'n tufa de nuiele.
Nu mai pot s'ascult de jele!
Plec capul, văd lacrămioare,
Mă gândesc la surioare;
Dau s'ascult o turtureà,
Tristà ca inima mea,
Limba 'ntoarce, limba 'ntoarce,
Cântecul ei lacrimi stoarce;
Turturica-i pe arin,
Cântă, cânta, că-s străin;
Cântecul i-i dor şi foc,
Eu străin fàr' de noroc!

66.

Rău de omul prin străini,
Ca de-un spiculeţ prin spini;
Când soarele-l dogoreşte,
El tânjind se prăpădeşte!

67.

Ş'apoi, ş'apoi frunză verde,
Cine colo 'n deal se vede?
Merge-un voinic şi tot cântă,

www.digibuc.ro

C'un chin mare mi-l frământă;
Suie dealul, suie sus,
Jos la umbră cá s'a pus,
Sub umbră de fag uscat,
Şi se uită 'ndepărtat
Câtu-i zarea câmpului
Şi priveşte 'n ţara lui,
Să-şi vadă măicuţa vie,
Stând la casa ei pustie !

68

Rău de puiul cucului,
Rău de omul prin străini,
Rau de floarea 'n mărăcini.
Că ciulina, mărăcina,
Nu-s date de Dumnnezeu,
Ca străinul lucru rău !

69.

Foaie verde şi-un dudău,
Doamne, poartă-mi gândul meu,
Du-l în ţara mea drăguţă,
Du-l acasă la măicuţă,
Unde 'nsträinat nu merge,
Unde gândul se 'nţelege !

70.

Frunză verde alior,
Mult îs plin de chin şi dor;
Frunză verde mărăcini,
Plin de chin că sunt străin,
Ca nevasta cucului,
Cucului, abraşului,
Ca sărmana turturică,
Tot asà îs singurică;
Ea bărbăţelul şi-l cată,
Şi-apoi viaţă 'nstrăinată !

71.

Frunză verde şi-o ghergheină,
Geaba eşti când eşti străină,
Dimineaţa în grădină
Bucurie n'ai de flori,
Nu vezi fraţi, nu vezi surori,
Bujorelul tot mă chiamă,
El mă chiamă să-mi dau seamă;
Crinişorul tot mă strigă,
Suferinţa să-mi mai plângă,
Şi mă chiamă florile,
Florile, surorile,
Să-mi mai ostaie din jele
Şi din lacrimile mele!

72.

Rea ţi-i viaţa, viaţa grea,
Când n'o ai în ţara ta.
Fie pânea cât de-amară,
Bună-ţi pare în cea ţară;
Traiu-i chin şi doru-i dor,
Pe pământul *alturor* !

73.

Frunză verde baraboi,
Eu cu tine suntem doi,
Şi-apoi buni tot amândoi.
Colindarăm amândoi,
Ţara 'n sus şi ţara 'n jos,
Şi la urmă, ce folos !
Măicuţa ne-a adunat
Şi la şcoală ne-a băgat,
Să 'nvăţăm carte ne-a dat,
Ba noi carte-om învăţă,
Când a creşte grâu 'n casă
Şi-a bate cu spicu 'n masă;
Când a creşte grâu 'n tindă,
Şi-a bate cu spicu 'n grindă!

Variantă.

Frunză verde baraboi,
Ne-a făcut maica pe doi,
Unul Miercuri şi-altul Joi
Şi-a umplut lumea cu noi.
Dac' ar fi făcut mai mulţi,
Am fi fraţi şi peste munţi;
A făcut mai puţintei
Şi-a umplut lumea cu ei.
Foaie verde lozioară,

www.digibuc.ro

S'a luat maica prin ţară,
Cu straiele subţioară,
Să ne strângă grămăgioară,
Să ne dea la Eşi la şcoală.
Noi şcoală om învăţà,
Când a creşte grâu 'n tindă,
Ca să bată spicu 'n grindă ;
Când a creşte nalba 'n casă
Şi i-a bate floarea 'n masă,
Păpuşoiu mai bun prin lunci,
Atuncea şi nici atunci !

74

Taci, cu *cina* nu mai da,
Nu mai da, nu mai cântà,
Că tot aşà mi-ai cântat,
Până m'ai înstrăinat !

75.

Maică, maică, ce suspini?
—Dară cum n'oiu suspinà,
Că am avut un fecior,
L-am trimis la munţi cu flori ;
El s'a dus la munţi cu piatră
Şi şi-a ales altă fată,
Şi el mie mi-a trimis,
Pe trei spice de secară,
Să mă duc la dânsul iară ;
Eu înapoi i-am trimăs,
Pe trei spice de ovăs,
Că n'am putere de mers.
El mi-a trimis pe-un păun[1],
Să ma duc, să mi-l cunun;
Nu ştiu eu l-aş cununà,
Ori mai rău l-aş blăstămà ?
—Taci, fată, nu fii nebună,
Pân' acuin ţi-a fost drăguţ,
Da' de-amù ţi-a fi firuţ !
(Comunic. de d-l V. Ungurean, Suceveni-Bucovina.)

76.

Şi m'am trezit în străini,
Ca iarba crescută 'n spini :
Şi m'am trezit prin duşmani,
Ca iarba prin bolovani !

77.

Of, amar şi vai de mine,
M'am născut străin pe lume,
Ca iarba prin mărăcine !
Strainel ca mine nu-i
Decât puiul cucului,
Dar şi cucul bine are,
Că i-i sturzul văr *primare*,
Şi i-i mierla surioare,
Şi se iea prin codrul mare
Şi-i trece de supărare !

8. Jalea orfanului.

1.

Trecui punte peste punte,
Până la leliţa 'n munte.
Trecui podul de aramă,
Rău-i, Doamne, tără mamă;
Trecui podul cel de piatră,
Rău-i, Doamne, fără tată ;
Trecui podul cel de spini,
Rău-i, Doamne, prin străini!
(Comunic. de d-l M. Lupescu, Zorleni-Tutova.)

2.

Foicică de bujor,
Am un dor şi am să mor,
Suind calea pe *pripor* ;
Foicică alţi bujori,
Mă suii la munţi în zori,

1. *Pană de* păun.

www.digibuc.ro

Mă suii la munţi cu flori,
Să-mi văd fraţi, să-mi văd surori ;
Mă suii la munţi 'n piatră,
Să-mi văd mama, să-mi văd tată.
Altă foaie de *grănată*,
Făcui ochişorii roată,
Cuprinsei o lume toată,
Şi văzui pământul roată ;
Dar n'am văzut pe al meu tată.
Mă uitai şi luai seama,
Dar n'am văzut nici pe mama,
S'a fi prăpădit sărmana !
Mă uitai şi printre brazi,
Văzui tineri ne'nsuraţi,
Ne'nsuraţi, necununaţi,
Unde-or fi oare-ai mei fraţi !
Mă uitai şi printre flori,
Văzui fete şi neveste,
Văzui flori, văzui bujori,
Văzui şi cele surori,
Ma prindeau calde sudori,
Mă luau grele fiori.
Foaie verde mătustat,
Părinţii mi-au raposat,
Fraţii 'n lume au plecat,
Surori mi s'au depărtat,
De ei m'am înstrăinat,
Of, Doamne, mare păcat !
(Negrileşti.)

3.

Şi-am zis verde foaie lată,
Mă suii pe stâlp de piatră,
Să vad mamă, să văd tată;
Nu văd mamă, nu văd tată,
Şi văd şesul plin de iarbă,
Par'că m'am născut din piatră.
Alta zis-am trei bujori,
M'am suit pe stâlp de flori,
Să văd fraţi, să vad surori,
Nu văd fraţi, nu văd surori,
Şi văd câmpul plin de flori,
De-mi vine năduf să mori !
(Vezi începutul dela no. 2, p. 229.)

Variantă.

Şi-am zis verde crinişor,
Aşă-mi vine uneori,
Să mă suiu pe deal cu flori,
Că n'am fraţi şi n'am surori ;
Floare albă, rourată,
Că n'am mamă şi n'am tată,
Că-s pe lume 'nstrăinată !

4.

Struguraş bătut de piatră,
Rău e, Doamne, fără tată;
Struguraş bătut de brumă,
Rău e, Doamne, fără mumă;
Foaie verde peliniţă,
De-aş aveà o măiculiţă,
I-aş fi *hojma* la portiţă !

Varianta 1.

Frunză verde mărăcini,
Rău e, Doamne, prin străini;
Struguraş bătut de brumă,
Rău e, Doamne, fără mumă;
Struguraş bătut de piatră,
Rău e, Doamne, fără tată !
Bată-te focul noroc,
De te-aş prinde la un loc,
Să-ţi dau foc cu lemne verzi,
Că ce-ţi spun, tu nu mai crezi;
Pe de-o parte cu uscate,
Că avui pe lume parte
Numai de străinătate !

Varianta 2.

Strugurei bătuţi de piatră,
Rău e, Doamne, fără tată;

www.digibuc.ro

Strugurei bătuţi de brumă,
Rău e, Doamne, fără mumă;
Că la toţi le-ai dat noroc,
De mine ţi-ai bătut joc,
Şi m'ai pedepsit cu foc!
(Comunic. de d-l C. Rădulescu-Codin, Rucăr.)

5.

Foaie verde stuh de baltă,
Străinèl fără de tată,
Că-i dus pe lumea cealaltă,
La podeţul de aramă
Şi-s străin fără de mamă;
La podeţul cu bujori,
Şi-s străin fără feciori!

6.

Foaie verde pădureţ,
Oleo-leo, frate răsleţ,
De ce nu vii sa mă vezi,
Cum ne razăm' de păreţi?
Cum te plânge maică-ta,
Cum te-a crescut cu tată,
Şi n'ai milă de dânsa;
Cum te plâng surorile,
Pe toate cărările,
Se usucă lemnele,
Se scutură florile!
Cum te plânge cea 'mai mare,
Cu rochiţa lată 'n poale,
Curg lacrămi până 'n paftale!
Cum te plânge mijlocia,
Cu rochiţa vişinie,
Vişinie, stacoşie,
Cu lacrămi până 'n bărbie!
Cum te plânge cea mai mică,
Frunza 'n codru se despică,
Cea de vie se usucă!
(Ţigănaşi-Iaşi.)

Variantă.

Frunză verde păduret,
Oleo-leo, frate răsleţ,
Ce te ţii aşà măreţ,
Că de când te-ai răsletit,
Pe la noi n'ai mai venit;
Vino la noi dumneată;
Nu mi te strigă mă-tà,
Cum te strigă soră-tà,
Că ştiu, bade, cam ce-ar vrea!

7.

Măi bădiţă Gheorghieş,
Vino colea sub cireş,
Să ne plângem amândoi,
Ca doi oacheşi porumbei.
Nici eu n'am, nici tu n'ai maică,
Amândoi fără de taică;
Eu săracă, tu sărac,
Dragă-ţi sunt şi tu-mi eşti drag!

8.

Frunză verde leuştean,
M'a lăsat maică de-un an,
Prin străini, prin cărărèle,
Vai şi de zilele mele!
Făr' alean, fără *canun*,
Suflet fără *gnica* bun!

9.

A zis luna către soare:
—Mergi, băiete 'n pas mai tare,
Că vine Dunărea mare!
- Las' sa vie să mă mâie,
Că n'am tata să mă ţie,
Nici n'am fraţi să mă mângâie,
Nici mamă, să mă bocească,
Nici surori, sa mă jelească,
Nici n'am mamă, nici n'am tată,
Par'că sunt facut din piatră!
Nici n'am fraţi, nici n'am surori,

www.digibuc.ro

Par'că sunt picat din nori !
(Comunic. de d-l L. Mrerejeriu, Crucea-Suceava.)

10.

Ce îi rău pe lumea asta,
Dacă îţi moare nevastă,
Copilaşii plâng pe vatră
Şi strigă «mamă»! şi «tată»!
Taci cu tata, nu mai plânge,
Că la loc mam'oiu aduce!
Macar să fie cucoană,
Da'noi nu i-om zice mamă!
Că mama ce ne-a facut,
S'a făcut negru pământ.
Nici o poamă nu-i cu gust,
Ca mama ce te-a născut ;
Nici o poamă nu-i *dulcie*,
Ca mămuţa cea dintâie ;
Dar nici una nu-i amară,
Ca mama de-a doua oară !

9. Felurite.

1.

Foaie verde de mohor,
Pasere de pe ogor,
Mu mă lăsà'n drum să mor,
Că n'am pe nime cu dor ;
Nu mă lăsà 'n drum să zac,
Că n'am pe nimeni cu drag!
(Zorleni-Tutova.)

2.

— Foaie verde sloiu de gheaţă,
Leapădă-ţi pruncul din braţă,
Daca vrai să mai ai viaţă,
Nu-i păcat de Dumnezeu,
Că-i născut din trupul meu,
Ba i-oiu face-un legănaş,
Intr'un vârf de paltinaş,
Ploaia că mi l-a scăldà,
Vântul mi l-a legănà,
Când a ninge mi l-a 'ncinge,
Vântul iernii mi l-a stânge.
(Ţigănaşi-Iaşi. Vezi no. 38 şi variantele, p. 87-8.)

Variantă.

Foaie verde şi-o alună,
Iese măicuţa la lună,
Cu pruncuşorul pe mână:
Dragul mamei, copilaş,
D-aş aveà un toporaş,
Ţi-aş face un legănaş,
Intr'un vârf de păltinaş.
Când a ninge, tu ai suge,
De-a plouà, tu te-ai scăldà,
Şi vântul te-a legănà !

3.

Inimioară, inimioară,
De-ai fi bolnavă de-o sara,
Te-aş scoate, te-aş da afară,
Şi te-aş face *ciosvârcioara*.
Inimioară, stăi pe loc,
Că-ţi pun lacăt la mijloc ;
Inimioară, nu mai bate,
Dacă n'ai noroc şi parte !

4.

Şi-am zis verde fir de scaiu,
Inimă de putregaiu,
Cum n'am cuţit săte taiu.
Sa văd în tine ce ai ?
Şi'ncă verde şi-un dudău,
Şapte gârle şi-un pârâu, .
Nu-mi pot stânge focul meu.
Inima mea multe ştie,
Dar n'are timp să le spuie!
Şi-am să mă duc într'un loc,
Si pun bordeiului foc,

www.digibuc.ro

Să ardă cu grinzi cu tot,
Cu dușmanii la un loc;
Cărămida să rămâie
Dumșmanilor de tămâie !

(Comunic. de Păr. I. C. Beldie, Jorăști-Covuluiu. Pentru vers. 1—4, urmează următoarea.)

Variantă.

Foaie verde și-un susaiu,
Inimă de putregaiu,
N'am cuțit ca să te taiu,
Să văd în tine ce ai ;
Să curgă sânge 'nchegat,
Dela amar căpătat !

5.

Dealul dela răsărit,
Ardel-ar un foc pârlit ;
L-am arat, l-am boronit
Și nimica n'a ieșit,
L-m sămănat arnăut,
Nici un fir n'a mai ieșit.
L-am sămănat *bisioc*,
A ieșit pară și foc !

6.

Foaie verde țipirig,
Când eram copil mai mic,
Aveam semne de voinic,
Dar de când m'am făcut mare,
Trupul meu hodină n'are,
Nici la umbră, nici la soare.
Mi-i hodină de călare,
Și somnul la cheotoare[1]
Și mâncarea de picioare !

(Jud. R.-Sărat.)

7.

Foiliță bob năut,
Când zisei «mă duc, mă duc» !
Se fac mândrele buluc
Și mă 'ntrebă und' mă duc?
Eu le spun: la Câmpulung,
Să-mi cumpăr un cal porumb,
Lung în trup și scurt în gât,
Cum e bun de călărit ;
Fie și mai mărișor,
Numai iute de picior,
Să mă duc cu mândra 'n sbor.
Când oiu trece Prahovà,
Să nu se ude scarà ;
Nici scarà, nici potcoavà,
Nici colțul la ipingeà,
Că mă ceartă mândra mea!

(Comunic. de d-l D. Mihalache, Goleștii-Badii, Muscel.)

8.

Inimă cu venin mult,
Când să te mai văd răzând?
Inimă, nu mai oftà,
Că n'oiu trăi cât lumeà !
Și-oiu trăi de-o vară, două,
Și ne-om topi ca o rouă,
Ca roua pământului
Și ca iarba câmpului !

(Curtea-de-Argeș.)

9.

Săraci brazi *încetinați*,
Voi la ce vă legănați !
Cum să nu ne legănăm,
Când noi singuri rămânem!
Lă Sântă Maria mare,
Tulesc oile de vale
Și rămân stânele goale !
Rămân stâni fără stăpâni,
Strunguțe fără oițe,
Scaune fără băcițe,
Munte fără oi mărunte.

(Suici-Argeș.)

1. La cheotoare *de casă* ; în ibovnicie.

www.digibuc.ro

10.

Foaie verde de molid,
Doamne, ce mai m'ai făcut,
Face-m'aș negru pământ!
De ce, Doamne m'ai urzit,
Să fiu de fete urît,
De neveste urgisit,
De flăcăi noaptea bătut ?
Mamă, de ce m'ai făcut,
De ce nu m'ai omorît,
De ce nu m'ai strâns de gât,
Când eram copil mai mic ?
(Tg.-Ocna.)

11.

Grea beleà și boală grea,
Vai de măiculița mea ?
Ce muncesc, nu folosesc,
Mă mir cum de mai trăesc!
(Idem.)

12.

Copiliță cu părinți,
La ce focul te măriți,
Că mila dela părinți,
Anevoie o mai uiți,
Dar mila dela bărbat,
Când vine din crișmă *bat*,
Dă cu pumnul după cap.
Unde-i *cocul* va sta focul,
Unde îți stau spelcele,
Au să stea cucuiele.
Unde-s cingătorile,
Au să steie *ghioantele*.
Ieri erai cu fetele,
Azi ești cu nevestele,
Mâni vei fi cu babele,
Pierî-ți-ar fi numele!
(Pentru sfârșit, vezi sfârșitul dela no. 17, p. 213.)

13.

Foaie verde solz de pește,
Trage-mi, mândro, și-mi gâcește,
De ce codru 'ngălbenește
Și voinicu 'mbătrânește !
—Codrul pentru vreme grea,
Voinic de inimă rea !

Variantă.

Foaie verde solz de pește,
De ce codru 'ngălbenește ?
Codrul de zăpadă grea
Și puiul de voie rea !
(Comunic. de d-l Gh. Buhuș, Arsura-Fălciu.)

14.

Oi, sărace gânduleț,
Gânduleț, mult ești drumeț,
Că te scoli pe mânecate,
Și-abià *pici* la miez de noapte;
Că purcezi prin cântători,
Și te 'ntorci de-abià în zori!

15.

Cât e omul tinerel,
Dorul se primblă cu el ;
Dacă omu 'mbătrânește,
Dorul se călătorește !

16.

Foaie verde de-alunică,
Vara-i noaptea mititică,
Valeo, lupul mă mânâncă!
Lupule, nu mă mâncà,
Pân' ce-a răsărì lunà,
Să dau mâna cu puicà,
Și-apoi, lupe, mà-i mâncà,
Și pe mine și pe ea.
Lupule, nu fii nebun,
Nu-mi mâncà puica din drum;
Lupule, nu fii turbat,
Nu-mi mâncà puica din sat!
(Țigănași-Iași.)

Variantă.

Foaie verde alunică,

www.digibuc.ro

Şapte văi şi-o vale-adâncă,
Valeu, lupii mă mănâncă.
Lupule, nu mă mâncà,
Pân' a răsărì lunà,
Să dau ochii cu puicà,
Cu puicuţa Catincà,
Să-mi desmierde guriţà !
Lupule, nu fii nebun,
Nu mâncà oameni la drum;
Lupule, nu fii turbat,
Nu mâncà oameni în sat !

17.

Foai verde trei masline,
Vine cucul de trei zile
Şi n'are unde se pune ;
S'ar pune pe-o rămureà,
Aproape de casa mea !
—Fugi, cucule, de-acoleà,
Cà te-oiu luà c'o nuià ;
Măcar să mă ieai c'un drug,
Eu de-aicea nu mà duc.
(Ţigănaşi-Iaşi.)

Varianta 1.

Frunză verde trei masline,
Vine cucul de trei zile,
Şi n'are pe ce se pune
Şi trage 'n gazdă la mine,
Că el crede că mi-i bine
Şi eu n'am inimă 'n mine!
Se pune pe-o làmureà,
Mai dinjos de casa mea.
Eu zic cucului să tacă,
El se suie sus pe cracă,
Şi tot cântă 'n gura largă.
—Fugi, cucule, de-acoleà,
Că vine *soţia* mea
Şi-a luà puşca şi-a da,
Şi ţi-a rupe aripà,
Şi nu-i mai puteà sburà !

Varianta 2.

Pe sub deal, pe sub pădure,
Vine cucul de trei zile
Şi n'are pe ce se pune.
S'ar pune 'n pădurea verde,
Pădurarul că mi-l vede ;
S'ar pune 'n pădurea deasa,
Pădurarul nu mi-l lasă ;
S'ar pune 'n pădurea rară,
Pădurarul mi-l omoară !

18.

—Cucule, pasere sură,
Muşcà-ţi-aş limba din gură,
Ce te primbli prin bătătură ?
Vara vii, vara te duci,
Mă mir iarna ce mânânci ?
—Mănânc putregaiu de fag
Şi zic codrului cu drag ;
Mănânc putregaiu de teiu
Şi cânt codrului temeiu ;
Mănânc putregaiu de soc
Şi cânt codrului cu foc !
(Ţigănaşi-Iaşi.)

Variantă.

—Cucule, haiducule,
Nici de muncă nu te-apuci,
Mă mir iarna ce mânânci ?
—Mănânc putregaiu de fag
Şi beau apă dintr'un lac
Şi cânt codrului cu drag;
Mai beau apă din fântână
Şi cânt codrului cu milă;
Şi beau apă din izvor
Şi cânt codrului cu dor ;
Mai beau apă dela scoc
Şi cânt codrului cu foc.
C'aşà am fost rânduit,
Toată vara să vă cânt,
La Sân-Pietru să mă duc !

19.

De-ar fi cucul om voinic,
Eu l-aş prinde ibovnic,
Şi l-aş purtà cum îi place,
Tot cămeşi subţiri i-aş face.
Dar mi-i cucul păsăreà,

www.digibuc.ro

Nu ştie durerea mea ;
Dar mi-i cucul sburător,
Nu s'aprinde pentru dor.
Cucule, nu mai cântà,
Că mi-i şecà inimà !
(Ţigănaşi-Iaşi.)

20.

Foaie verde arnăut,
Câte flori sunt pe pământ,
Toate merg la jurământ,
Numai spicul grâului
Şi cu viţa vinului
Şi cu lemnul Domnului,
Sboară 'n naltul cerului,
Stau în poarta raiului,
Şi judecă florile,
Unde li-s *mirosmele* !
Le-au luat cucoanele,
Să prefacă apele,
Sa stropească straiele !
(Idem.)

21.

Neagră-mi este inimà,
Neagră-mi este ca tinà ;
Ca tina de vară,
Călcată de cara
Şi de dobitoace
Pe la iarmaroace !

22.

Foaie verde trei smicele,
Pe de-asupra casei mele,
Trece-un cârd de rândunele ;
Şi nu-i cârd de rândunele ;
Şi-s chiar gândurile mele,
Şi mi-s tinereţelè,
Cu toate dragostelè !

23.

Eu mă rog, măicuţa mea,
Domnul multe zile-ţi dea ;
Să trăeşti, să-ţi vezi odorul,
Maică, să-ţi vezi puişorul !

24.

De năcazuri şi de ciudă,
Obrăjiorii mi se udă ;
De amar şi jele grea,
Mi se trece *peliţà* !

25.

Frunză verde foi de mure,
De-ar fi drumul prin pădure,
M'aş duce cu puica 'n lume;
Dar mi-i drumul prin oraş
Şi mă 'ntreabă de ravaş.
Prin oraş cum oiu intrà,
Toţi încep a mă întrebà.
Stăpânirea te-a ajuns
Şi te vezi pe loc cuprins:
Doi te leagă, doi te 'n-
'ntreabă,
Doi cu beţele te bate
Pân' te scot din sănatate !
Toţi prind a mă cercetà,
Şi eu a mă închinà,
Închinà lui Dumnezeu,
Pentru sufleţelul meu !
Că nu le sunt vinovat,
Nici c'un păişor din gard;
M'aş rugà lui Dumnezeu,
Să-mi asculte ce zic eu:
Blăstămat să fie 'n lume
Cel care-a face ca mine,
Să-şi cate fete străine.
Să te bată Dumnezeu,
Când porneşti din satul tău!

26.

Amar puică, amar frate,
Amar sufleţelul meu
Şi paharul care-l beu !
Dimineaţa când mă scol,
Cu jele de dor mă spăl,
Cu pelin verde mă şterg!

27.

Foaie verde iarbă grasă,
Pe cea vale 'ntunecoasă

www.digibuc.ro

Trece moartea fioroasă,
C'o suliţă şi c'o coasă,
Se pune pe colţ de masă
Şi cere sufletul din oasă.
Mă rog, moarte, mă mai lasă,
Că nu mi-i puiul acasă,
Şi îmi este dus la coasă,
Să cosească fân şi flori,
Să-mi vie de sărbători;
Să cosească fân şi rouă,
Să se rupă coasa 'n două,
Să cumpere alta nouă,
Să meargă s'o oţelească
Şi fierar să nu găsească,
Că doar să se zăbovească,
Zilele să le lungească.
Şi iar verde iarbă grasă,
Mă rog, moarte fioroasă,
Mă rog ţie, mă mai lasă,
Măcar să mai intru 'n casă,
Să stau cu fraţii la masă,
Să-mi las tainele la vii[1],
La bărbaţi şi la copii!

28.

Foaie verde grâu mărunt,
De amărîtă ce sunt,
Nu văd iarba pe pământ,
Nici luna pe cer mergând,
Nici stelele *sclipuind!*

29.

Foaie verde şi-o laleà,
Sărmana inima mea,
Iar a prins a mă dureà,
Nu mă doare, cum se doare,
Mă doare, să mă doboare,
Când mi-ar şti-o cinevà,
Maica-mea ori soră-mea,
Mi-ar tăià-o şi-ar vedeà,
Că curge sânge din ea;
Şi-ar curge sânge 'nchegat,
Că-i din streini apucat!

30.

Sărmanul sufletul meu,
Mult înoată 'n sânge rău
Ca şarpele prin dudău;
Cu gura paşte otavă,
Cu coada varsă otravă;
Cu gura paşte pelin,
Cu coada varsă venin,
Vai de voinicul străin!
(Vezi no. 1053.)

31.

Foaie verde trei *sfanţoaice*,
Dela Galaţi mai încoace,
La crâşmuţa din pârloage,
Ce mi-o vinde trei turcoaice,
Trei turcoaice, trei armence,
Trei leliţe craiovence,
Este vin de trei *soroace*,
Cine bea, copii nu face!
Dară maica a ştiut,
A ştiut şi n'a băut,
Şi pe mine m'a tăcut,
M'a făcut în desmierdări,
Şi trăesc în supărări!

32.

De amarul vieţii mele
Şi lui Dumnezeu i-i jele;
De năcazul meu în casă
Şi lui Dumnezeu îi pasă;
După chin, după durere,
Vine şi o mângâiere.
Foaie verde şi-o laleà,
C'am găsit pe mândra mea!

1. Să-mi las tainele la *cei* vii.

www.digibuc.ro

33.

Cântă cucul primăvara,
Bucură lumea şi ţara,
Dar să cânte şi mierlă,
Eu tot nu m'oiu bucurà !

34.

Foaie verde şi-o cucută,
Toate păsările cântă,
Ies mândrele şi le-ascultă.
De-ar ieşì şi mândra mea[1],
Cum îi cântă patimà,
Patima ei de *fetie*,
Şi neica[2] de feciorie !

35.

Auzi, puică, popa toacă,
Ieşi afară şi te roagă,
Şi te roagă la popà,
Ca să-ţi ierte greşeală ;
Şi popa la Dumnezeu,
Să-ţi ierte păcatul tău,
Care ţi l-am făcut eu !
Părinte, sfinţia ta,
Spovedeşte pe puică,
Şi nu-i da păcate multe,
Că de mine sunt făcute ;
Şi nu-i da păcate grele,
Că-s părtaş şi eu la ele !

36.

Merg la cofă să beau apă,
Nu beau apă, beau otravă;
Merg la cofă să beau vin,
Nu beau vin, ci beau venin.
Nu-i păcat de Dumnezeu
Să nu găsesc un flăcău ?

37.

Dacă n'ar fi lacrimà,
Omul cum ar suspinà,
Când îl doare inimà ?
Dacă n'ar mai fi oftat,
Doamne, ce s'ar fi 'ntâmplat,
Pentr'un suflet blăstămat !

38.

Frunză verde frunze nu-s,
Bate vântul cam pe sus !
Ş'apoi, Doamne, Dumnezeu,
Rogu-te de chinul meu,
Şi trimite-mi foc şi pară,
Cum n'a fost, să ard' o ţară,
Să ardă şi casa mea,
Şi să scăp de grijă grea !

39.

Lăcrămioare, lăcrămioare,
Inima rău mă doare,
Şi-mi vine să 'nebunesc.
Că de geaba mai trăesc ;
Şi-mi vine să mă omor,
Pentr'un puiu de soţior!

40.

Inimă, inima mea,
Ia nu te mai căinà,
Că degeaba mă bocesc
Şi rău mă mai tânguesc,
Că ce-i scris, scris a să-ţi fie,
Cât ţi-i inimioara vie ;
Ce ţi-i scris nu se mai şterge,
Pân'ce la groapă n'ăi merge!

41.

Cine cântă 'n cea grădină,
Lină, Lină,
Nu ştiu cântă ori suspină,
Lină, Lină[3],
Ori suspină şi boceşte,

1. E sărit de bună seamă un vers, care poate fi : *Ar auzì, sărmanà.*
2. Şi-a neicăi.
3. Refren.

www.digibuc.ro

Şi pe cinevà-mi jăleşte!
Las', leleo, păţania,
Şi uită jelania,
Ce-a fost nu mai sgândărî,
Şi dureri nu-ţi mai vărî!

42.

Foaie verde curpănaş,
Mai la vale, pe *hogàş*,
Creşte iarba şi nu creşte,
Inima mi se topeşte.
Burueana-i înflorită,
Floarea-i floare răsădită
Şi de bărbat horopsită!

43.

Frunză verde foi de nuc,
Am văzut un puiu de cuc,
Sta pe creangă şi cântà,
Streinii mi-l blestemà,
Să-şi ducă traiul din greu,
Şi-aist puiu din cuc sunt eu,
Şi trăesc cumu-i mai greu!

44.

Frunză verde iarbă grasă,
Grea îi vremea de mireasă,
Că nu poţi să ieşi din casă,
Să te duci pân' la fântână,
Să te iea vre-unul de mână;
Ori să pleci în deal la vie,
Să 'ntâlneşti pe cine ştie!

45.

Frunză verde şi-un pelin,
Doamne, ţie eu mă 'nchin,
Mă 'nchin cu inima toată,
Că-s 'n casă blăstămată,
Pentr'o fată, pentr'o fată!
Doamne, de mă-i judecà,
Osânda mi-ai ridicà!

46.

Nu gândì la cel peţit,
Că te cred înebunit.
De peţeşti una ca mine,
Se vede că nu ţi-i bine.
Vin' încoce să-ţi descânt,
Să se ducă toate 'n vânt,
Ca să ştie un pământ [1];
Sa ştie măicuţele,
Cui să-şi dea fetiţele!

47.

Frunză verde foi de fragă,
Cine spune că i-s dragă,
Acela s'a săturat
De iubit şi de umblat;
Eu iubesc, dar nu aşà,
Cum iubeşte alteleà.
Astăzi vine şi mâni pleacă;
Rămâi cu inima seacă.
La mine cine-a venit,
Dragostea l-a prăpădit;
Cine [2] mi-a păşit pe prag,
Nu-i mai zice alta «drag».

48.

Leana, Leana şi-un bujor,
Mai la deal de drumuşor,
Curge, maică, un izvor,
Izvor cu apele reci,
De când ochii mei mi-s seci;
Isvorul cu apele
Şi cu pietricelele,
Toate-mi sunt şiroaiele,
Şiroaie din ochii mei,
Din sufletul meu scântei!

49.

Părinte blagoslovit,
Noi de-o seamă ne-am iubit,
Şi-am venit să te 'ntrebam,

1. O lume întreagă.
2. Cui, celui ce.

www.digibuc.ro

Poate să[1] ne cununăm ?
Ori cumu-i la carte scris,
C'am visat ast' noapte-un vis:
Casă nouă, pânză mare,
Şi eu mergeam pe-o cărare!

50.

Cântă 'n vale o turturică,
Păsărică frumuşică!
Păsărică, nu cântà,
Că mai rău mă-i supărà,
Că tristă-i inima mea!

51.

Frunză verde mere creţe,
Sărmanele tinereţe,
Cum se duc pe rând, pe rând,
Şi mă lasă 'mbătrânind,
Fără dor, fără putere,
Fără nici o mângâiere,
Duc şi duc năcazuri grele,
Toate gândurile rele!

52.

Frunză verde măr domnesc,
Geaba 'n lume mai trăesc,
Geaba mă mai *ţanunesc*;
Când credeam că mi-i mai bine,
Văd urîtul lângă mine!

53.

Doamne, Doamne Dumnezeu,
Un lucru făcut-ai rău,
Un lucru n'ai nimerit,
Când scrisul mi-ai hotărît:
Că mi-ai scris urît *descris*,
Ce nu ţi-a trecut prin vis!

54.

Frunză verde şi-o alună,
Primăvara cum răsună
Păsărelele 'n pădure,
Hai la fragi şi hai la mure,
Să ascult şi-o păsăreà,
Care-mi seacă inimà
Şi-mi alină durereà!

55.

Cine-şi blastămă feciorul,
Ajungă-l de dânsul dorul;
Cine-şi blastămă fecioara,
Să mi-l doară inimioara;
Cine inima mi-l doare,
Se usucă pe picioare!

56.

Fa, lele, un' mi te duci,
Numa 'n fâstă şi 'n papuci?
—Mă duc pân' la biserică,
Ca să scot o *părticică*,
Să plătesc un sărindar,
De jale şi de amar;
Să videm de-i rău ori bine,
Cele patruzeci de zile,
Să s'aleagă pulbereà,
Cum s'a stâns inima mea,
De capul tâlharului,
Că-i tâlhar cine te face,
Să nu ai în lume pace[2].

57.

Frunză verde poam' amară,
Tot mă arde-un foc şi-o pară;
Nici n'am lăcrămi, mult aş plânge,
Nici n'am lăcrămi, c'aş boci,
Până mi s'ar potoli!
Dar focul mi se *puieşte*,

1. Poate s'să.
2. Se scot două versuri dela sfârşit fără înţeles.

www.digibuc.ro

Până mi se dogoreşte,
Până bate şi mă prinde,
Inimioara mi-o cuprinde!
Pentruce, pentr'un flăcău,
Pentru bujorelul meu!
Pentru vraja maică-sei,
Cu inima satanèi!
Bate 'n sătă şi 'n covată
Şi blastămă ziua toată,
Ziua toată, noaptea toată,
Cu descântece pocite,
Şi lucruri *catolnicite.*
Fierbe-un cap de cucuvaie
Cu tămâie 'ntr'o tigaie,
Cu tărnă dela mormânt,
Cu cărbune din pământ!

58.

Turturică, turtureà,
Vai de vieţişoara ta!
Vai de-a ta şi vai de-a mea!
Tu treci codrul, ape reci,
Şi prin lume mai petreci;
Vai sărmană turturică,
Ce mă laşi tu singurică,
Inima 'n trup mi se strică,
Noaptea-i mare, ziua-i mică!

59.

Frunză verde şi-un dudău,
Cum nu mă iea Dumnezeu,
De când zac, trecut e anul,
Măsor cu ochii tăpşanul,
Tăpşanul şi cărarea,
Cari merg la puica meà!

60.

Nu vrea dorul să-mi asculte,
Când în ochi am lăcrămi multe;
Dacă nu m'a ascultà,
Ochişorii mi-or secà,
Ca să cunoască lumeà!

61.

Frunză verde şi-o agudă,
Lacrămile mă tot udă;
De mă udă dimineaţa,
Lacrămile-mi pârlesc faţa;
De mă udă pe supt seară;
Iar mă dogoreşte iară!

62.

Mult îmi plac vioarele,
Crinul şi cicoarele,
Floarea 'n câmp că înfloreşte,
Vioreaua miroseşte,
Dar inima mea tânjeşte,
Şi viaţa se prăpădeşte!

63.

Iară când se înserează,
Nourii se 'mbujorează,
Luna mândru-a răsărit
Cu luceafărul mâhnit;
Merge luna printre stele,
Printre stele cărărele,
Şi fînţeşte după pom,
Ca şi viaţa unui om!

64.

Babă, dăi cu ghiocù',
Să-mi văd şi eu norocù';
Babă, dăi cu bobii bine,
Ca să văd cine-i cu mine.
—Ba întinde-ţi-oiu carteà,
Fico, că ţi-i rea parteà!

65.

Dacă râzi, te *shengueşti,*
Dacă plângi, nebună eşti;
Nu ştiu cum să mai trăesc,
Traiul să mi-l potrivesc.
Unul cântă cu cobză,
Altul trage cu scripcà;
Altul trage clopotù',
Ca să afle norodù'.

www.digibuc.ro

66.

Cucule, cuc cântător,
Iea zi-mi o leacă cu dor;
Zi-mi de dor, şi zi-mi de jele,
Pentru tinereţi de-a' mele;
Zi-mi de jele şi năcaz,
Pentr'un suflet şi-un obraz.
Cucule, pribeagule,
Iea zi-mi o leacă de dor,
Că-mi vine, Doamne, să mor;
Cucule, pasere sură,
Sărută-te-ar neica 'n gură,
Zi-mi de dor şi zi-mi de jele,
Cât îmi par zilele grele!

67.

Frunză verde foi de brad,
Toate frunzele îmi cad;
Cad pe deal şi cad pe vale,
Sufletul mi-i plin de jale.
Zilele ca frunzelè,
Or cădeà sărmanelè[1]!

68.

Frunza verde trei *smigdele*,
Inaintea casei mele,
Curge un părăuaş de jele,
Iese mândra să se spele,
Şi-a dat lacrămi de a' mele!
(Vezi no. 936.)

69.

Frunză verde şi-un dudău,
Murguleţ căluţul meu,
Ce te uiţi la mine rău?
Ori ţi-i greu de trupul meu?
—Nu mi-i greu de trupul tău,
Ci mi-i greu năravul tău,
Că tu beai cu mândra 'n pat,
Şi eu stau neadăpat!

Variantă.

Frunză verde şi-un dudău,
Murguleţ căluţul meu,
Ce te-abaţi din drumul tău,
Ori ţi-i bine, ori ţi-i rău,
Ori ţi-i greu de trupul meu?
— Nici mi-i bine, nici mi-i[2] rău,
Nici mi-i greu de trupul tău,
Şi mi-i greu naravul tău;
Pe la câte crişme treci,
Pe nici una n'o petreci,
Cum ajungi tu cârciumă,
Mă legi colo de-o nueà,
Şi-apoi beai cu mândrelè
Şi eu rod nuelelè.
Cum ţi-i drag ţie cu vin,
Aşà şi mie cu fân;
Ţi-i drag cu faina 'n sac
Şi mie cu *torba* 'n cap!
(Bumbeşti-Gorj.)

70.

Frunză verde şi unà,
Cine-a zis întâiu doinà,
Mânce-i casa temniţà,
Şi hodina uliţà!
Fie-i casa tot pustie,
Şi femeia 'n văduvie;
Copii mici pe lângă vatră,
Să nu ştie cin' li-i tată;
Copii mici în legănuţ,
Să nu ştie cin' li-i tătuţ!
(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Crucea-Suceava.)

1. Se scot aceste două versuri cărturăreşti:
Codrul tremură de vânt
Şi *românul* de mormânt.
2. Nici *nu* mi-i bine, nici *n u* mi-i rău.

www.digibuc.ro

71.

Şi-am zis verde şi-un arţar,
La umbra unui stejar,
Şede Lina c'un *jândariu*,
Şi jândariul şuierà,
Dar Lina face-o 'ntrebare:
Ce şuieri, voinice,-a jale,
Ori ţi-i grea arma 'n spinare?
—Nu mi-i grea arma 'n spinare,
M'a ajuns un dor şi-o jale
Chiar de dorul dumitale!
Şi-am zis verde nenişor,
Ici în deal pe delişor,
Trece-o fată şi-un fecior.
Dar feciorul şuierà,
Iar fata face-o 'ntrebare:
—Ce şuieri, voinice,-a jale,
Ori ţi-i grea puşca 'n spinare?
Nu mi-i grea puşca 'n spinare,
M'a ajuns un dor şi-o jale,
Chiar de dorul dumitale!

(Comunic. de d-l I. P. Popovici, Griviţa-Tutova.)

72.

Cîte lacrămi am varsat,
Făceam o fântână 'n sat:
Fântâna cu trei izvoară,
Să bea duşmanii să moară,
Să bea şi duşmanca mea,
Să se stângă focu 'n ea!

(Comunic. de d-l P. Danilescu, Dumbăier-Vidin.)

73.

Frunză verde de priboiu,
Mândro, ce nu muriam noi,
Când ne primblam prin zăvoiu
Şi beam vinul din butoiu,
Mâncam miere de pe *roiu*,
Şi ne iubiam amândoi?
Cântà cucul lângă noi
Şi mierluţa şuierà,
Mândra 'n braţe ma strângeà
Şi dulce mă sărutà:
Ea pe mine, eu pe ea;
Ce dulce dragost' erà,
Şi nimenea n'o ştià!
Numai eu cu mândra mea!
Foaie verde măr *salceu*,
Mori, mândro, să mor şi eu,
Sa nu ne mai pară rau
Să ne 'ngroape pe amândoi,
La mânăstire 'n zăvoi,
Un' ne iubiam amândoi,
Să răsară trandafir,
De pe unul rosmalin;
Trandafirul să se 'ntinză,
Rosmalinul să-l cuprinză!

(Comunic. de d-l P. Ştefănescu, Dobromir-Constanţa.)

Variantă.

Foaie verde ca spanacul,
La poeniţa cu lacul,
Cum cântă cucul, *sileacul*!
Foaie verde de trifoi,
Hai, Leano, să murim noi,
Să ne 'ngroape pe-amândoi,
La mânăstire 'n zăvoi,
Să cânte cucul pe noi!
La capul tău să rasaie
O tufă de trandafir;
La capul meu să răsaie
O tufă de rosmalin.
Trandafirul să se 'ntinză,
Rosmalinul să-l cuprinză!

(Comunic. de d-l C. Rădulescu-Codin, Hărtieşti-Muscel.)

74.

Domnitor pe şapte sate,
Judecă-mă, fă-mi dreptate;
N'am avut în lume parte!

www.digibuc.ro

Judecà-te-ar Dumnezeu,
Că doar nu ţi l-am dat eu!
(Comunic. de d-l Al. Morariu, Pătrăuţi-Bucovina.)

75.

Foaie verde ca sălată,
Ia vezi piatra că e piatră,
Şade 'n apă şi nu crapă,
Şade 'n apă jumătate,
Şi-o calcă carul şi crapă,
Inima mea multe rabdă.
—Rabdă inimă şi taci,
Ca pământul care-l calci ;
Rabdă inimă şi tu,
Că vezi vremea cum e-acù !
Muncesti azi şi munceşti mâine,
Să trăeşti cu puica bine !
—Puică, ce pământ ne ţine!
Foc la mine, foc la tine,
Foc arde inima 'n mine,
Arde, arde, nu se stinge,
Nici când plouă, nici când ninge,
Nimenea nu-l poate stinge:
Dámboviţa, Ialomiţa,
Numai puica cu guriţa
Face limba unghişoară,
Şi-o pune la subţioară,
Scoate foc din inimioară
(Comunic. de d-l C. Rădulescu - Codin, Hărtieşti-Muscel.)

76.

Foaie verde adolean,
De ce, Doamne, nu muriam,
Cînd eram tânăr *durlan*,
De băteam la Lina 'ngeam,
Gură cu gură vorbiam,
De ieşià, de ne iubiam ?
Frunză verde usturoi,
Să fi murit amândoi,
Când ne purtam prin zăvoi,
Şi ne iubiam amândoi,
Cântà cucul peste noi
Şi mierliţa şuierà,
Lina 'n braţe mă strângeà,
Ea pe mine, eu pe ea,
Ce mai dragoste erà !
(Comunic. de d-l Şt. St. Tutescu, Piersăcea-Mehedinţi. Vezi no. 1192.)

77.

Frunză verde de hămei,
De azi nu mai sunt holtei.
Astăzi nu sunt cu flăcăii,
Mâni oiu sta cu 'nsurăţeii,
Şi poimâni cu uncheşeii !

C. — MUSTRARI ŞI BLESTEME.

1. Neînţelegeri dintre iubiţi.

1.

Frunză verde grâu frumos,
Cine trece vealea 'n jos ?
Ionică cel frumos !
Ion trece şuierând,
Puica rămâne plângând,
Cu lacrămi până 'n pământ;
El din gură cântà :
—Taci, dragă, nu mai oftà,
Că eu de m'oiu liberà,
Pe tine nu te-oiu luà,
Şi ţi-oiu rupe inimà,
Pe-a ta şi pe-a maică-tà !

2.

Foaie verde bob de linte,
Ileano, fată cuminte,
Ce nu eşti ca mai 'nainte?
Că te ştie, puică, satul,

www.digibuc.ro

Că tu umbli cu 'nşelatul,
Nu mi-i mie de 'nşelat
Dar mai tare-mi de păcat,
Că te vede Dumnezeu
Şi te-a osândì la rău!

3.

Foaie verde arnăut,
De când tu că m'ai urît,
Pe la noi n'ai mai venit,
M'am uscat, m'am prăpădit,
Carnea pe mine-a scăzut.
Dac' oiu sta s'o cântăresc,
Nici o litră nu găsesc;
Nici o litră, nici un dram,
Nici măduvă la ciolan, [1]
C'a mâncat-o un duşman!
(Pentru vers. 7—9 vezi no. 1077, vers. 10—2.)

4.

Fa Ileană, fa Ileană,
La inimă mi-ai pus rană.
Nu mi-i rana de cuţit,
Ci mi-i rana de cuvânt! [2])

5.

Frunză verde lozioară,
Sub poale de luncuşoară,
Mustră-şi badea de-o fecioară:
—Taci, badeo, nu mă mustrà,
Că nu-mi este vina mea,
Şi e vina maică-mea,
Că m'a făcut frumuşeà,
De mai plac şi altuià!
(Negrileşti.)

6.

Foaie verde mărgărint,
Nu-mi mai sta, bădiţ', urît,
Că urîtul nu-i de-o zi,
Şi mi-i, neică, cât oiu fi;
Că urîtul nu-i de-o noapte,
Şi urîtu-i pân' la moarte!
(Ţigănaşi-Iaşi.)

7.

Foaie verde iasomie,
Tot ţi-am zis, bădiţă, ţie:
Măi bădiţă, măi bădie,
Mai lasă-te de beţie,
Pun'-te pe gospodărie,
Că ai *tarle* de moşie.
Din bani ce ţi-or prisosì,
O rochiţă mi-ei tocmì
O rochiţă foc şi pară,
Cine m'a vedeà să moară;
O rochiţă vişinie,
Să-ţi fiu dragă numai ţie!
Pe min' nu m'ai ascultat,
Când am zis, n'ai cumpărat,
Ci ai luat una verde,
Desunt dragă cui mă vede,
Şi pestelcuţa cu pui,
De sunt dragă ori şi cui,
Badea mie şi eu lui!
(Buciumeni.)

8.

Foaie verde trei masline,
Să ştii, puicuţă, prea bine,
Că te las, dragă, pe tine,
Te las şi mă duc în lume,
Să nu-ţi mai aud de nume;
N'am nici o *pica* pe tine,
Dar tu vezi că-i rău de mine,
Un rău trece, zece vine,
De ţi-a fi, mândro, de mine
Si nu mă mai caţi prin lume!
Ci să ieai aminte bine,
Că de-oiu zăbovì un an,

1. Se suprimă apoi un cântec.
2. Vezi T. Pamfile, *Firişoare de aur*, Povestiri şi legende din popor, p. 28-9

www.digibuc.ro

Mă găseşti la oi cioban,
Iar de-oiu zăbovì mai mult,
Mă găseşti mândră 'n pă-
mânt,
Mort de dor şi de iubit!
Ascultă, bădiţa, bine,
Ica aminte dela mine,
Dac' ai zabovì o lună,
Mă găseşti pe câmp nebună;
Dac' ăi zăbovì un an,
Mă găseşti moartă 'ntr'un
lan.
De mult dor fără alean,
Mă găseşti pe vr'o tarlale [1]),
Moartă de chin mult şi jale,
Şi de dorul dumitale!
(Tg.-Ocna.)

9.

Foaie verde lozioară,
Am primit o veste-aseară,
Că ibovnicul se 'nsoară.
Insoare-se sănătos,
Bată-l focul mincinos,
Bată-l focul, bată-l para,
Ci m'a iubit ţoată vara,
Şi-mi spuneà s'aştept la
toamnă.
Uite toamna c'a venit
Şi el că s'a logodit.
De-a fi luat-o frumoasă,
Dumnezeu să-i ţie casă;
De-a fi luat-o urîtă,
Dumnezeu să nu-i ajute,
Sadea Dumnezeu să moară,
Ca să mă duc la pomană,
Să mănânc din colivioară
Şi să-i beau din gărăfioară,
Să-i fie ţărna uşoară,
Ca o petriceà de moară!

10.

Uite, mamă, mişelùl,
Cum îmi poartă inelùl;
Eu îi zic ca să mi-l dea,
El imi spune că mă iea.
Când aş şti că m'ar luà,
Singură m'aş spânzurà,
De cranga agudului,
Ori de cranga nucului;
Decât cu el să ţin casă,
Mai bine veste să-mi iasă![2]

11.

Foaie verde şi-o laleà!
Ibovniculea,
Tot ai zis că mă-i luà,
Ibovniculea [3],
Ba la toamnă, ba la vară,
Ba 'n mândruţa primăvară.
Vorba ta nu-i cu temei;
Cum vad eu, tu nu mă iei,
Eu, drag', am sa mă mărit,
Ca iar toamna a venit;
Că nădejdea dela tine,
Ca ghiaţa de Prut subţire,
Treci pe ea, te-i cufundà;
Aşà tu te-i însurà
Şi pe mine mă-i lasà!

12.

Foaie verde siminoc,
Bată-l focul de noroc,
De-aseară de când te rog
Şi te rog cu bunătate,
Să te văd că-mi dai dreptate!
Eu te rog şi tu mă vezi,
Şi năcazul nu mi-l crezi!

13.

Mai bădiţă, măi bădiţă,
Cum nu mai dai pe uliţă?
Nu uità ce-ai învăţat,
Că ţi-o fi mare păcat!

1. Intrebuinţat în neştiinţă pluralul cuvântului rar tarlà.
2. Să se vestească de nenorocirea întâmplată.
3. Refren.

www.digibuc.ro

14.

Foaie verde de-alămâie,
Te ţinui ca 'n colivie,
Ca să-mi dai gurița mie ;
Geaba beau, geaba mânânc,
Geaba mă mai duc la târg,
Cu cine vreau nu mă culc;
Că ce beau nu-mi prieşte,
Ce mânânc nu-mi foloseşte,
Ci mai rău mă chinueşte!

15.

Foaie verde de aclaz,
Puică, nu mai face haz,
Căci ca mâni am să te las,
Cu coastele pe zăplaz,
Şi cu lacrămi pe obraz !

16.

Rău faci dacă-mi zici să plec,
Şi să ştii că am să mă 'nec,
Nici în scoc, nici în bulboaca,
Unde omul nu se 'neacă ;
Dar când dragostea i-i seacă,
Cu zile omul se 'neacă!

17.

Ş'apoi verde-i frunza 'n tei,
Dacă spui că nu mă iei,
Nu te-ascult, nu mă gândesc,
Cu piciorul te 'ntâlnesc,
Cu gura o să-ţi vorbesc.
Dacă mi-ai luà piciorul,
La greu te 'ntâlnesc cu dorul;
De-i luà ce mi-ei luà,
Pe tine nu te-oiu uità !

18.

Frunză verde rămurică,
Ia ascultă, nevestică,
Eu te las, de-acum te las,
Şi tot singur'-ai rămas,
Când eu vin, când vin la tine,
Tu nici nu te uiţi la mine;
Dacă-ţi spun vre-o veste dulce,
Tu-i dai zor şi ea se duce!

19.

Frunză verde lozioară,
Spune-mi, lele Mărioară,
De mă-i lăsà ca să-ţi puiu,
In suflet dragostea cuiu !

20.

Frunză verde foaie lată,
Catà, badeo, geaba catà,
N'ai să mai ai tu ca mine,
Cât ai căutà de bine !
Dar dacă nu mă asculţi,
Să trăeşti de-acum ani mulţi,
Să-ţi iei fată de 'nsurat,
Vre-o nevestică din sat,
Nici mai 'naltă, nici mai scurtă,
Sa nu aibă viaţă multă.
Şi-apoi soţioara ta
Să nu aibă viaţă 'n ea,
Să zacă, să te *bolească*,
Pururea să tot bocească,
Şi să moară la Crăciun,
Pentrucă eşti nu ştiu cum,
Şi s'o 'ngropi pe la Florii,
Şi pe altele să ţii ;
Să jăleşti pân' la Ispas,
Din Ispas în ziua Cruci ,
Când, bădică,-i vremea muncii ;
Să boleşti şi tu din greu,
Până când te-oiu sculà eu :
Scoală, badeo, scoală sus,
Că fapta ta te-a adus ;
Scoal', badeo, scoală şi-mi spune,

www.digibuc.ro

Că n'ai ascultat la mine!
Scoal' şi scapă de bolit,
Vine timpul de iubit.

21.

Badeo, nu ştiu ce om eşti,
De-aşà tot mă *morcotesti*,
Că nu-ţi dau tot ce tu-mi cei,
Ori pe semne nu mă vrei!

22.

Măi bădiţă, 'ndură-te,
Inima usture-te,
Nu plecà, nu mă lăsà,
Că mă află maică-mea!
Şi atunci vai de viaţa mea!
Şi de află satul tot,
Te-a face lumea netot,
Şi pe mine o netoată,
Şi, badeo, nu-s vinovată!

23.

Frunză verde buruiană,
Ileană, Ileană,
De ce-mi eşti aşà vicleană,
Ileană, Ileană [1],
Eu, drăguţă, nu ştiam,
Că nu mă *înturlucam*
Cu o fată, cum eşti tu,
Odată cu capul, nu!

24.

Foaie verde foi de nuc,
Valeo, leleo, mă usuc;
Frunză verde stejărel,
Nu mă lăsà singurel,
Bolnav, netămăduit,
Că, lelico, te-am iubit;
Te-am iubit şi te iubesc,
Şi ca tine nu găsesc,
Bat-o focul, seară, bată,
Bat-o focul, bat-o, lună,
Când te-a scos în drum nebună!
Frunză verde meri domneşti,
Gând de ai să te porneşti,
Să te duci în satul tău,
Nu mă lăsà 'n chin şi greu;
Nu mă lăsà ofilit,
Şi cu sufletul negrit.
Dă-mi vre-un leac, strânge-mi cel dor,
Dragostea de frăţior.
Dă-mi vre-un leac de inimioară,
Dragostea de surioară;
Dă-mi vre-un leac, vro *doftorie*,
Dă-mi dragostea de soţie,
Că poate mi-a fi mai bine,
Dac'or rămâneà cu mine!

25.

Trag nădejde azi şi mâne,
Că m'oiu logodì cu tine,
Şi-am trăì, trăire-am bine,
Dar eu văd că n'am cu cine,
La nuntă nu te gândeşti,
Că 'ntr'una mi te boceşti.
Dela casă până 'n vale,
Iţi curg lacrăme de jale;
Curg lacrămile cu foc,
Că n'ai de părinţi noroc!

26.

Ia ascultă, lele, ascultă,
Geaba 'ntre noi vorbă multă;
Mai bine s'o rătezăm,
Şi dragostea s'o curmăm,
S'o legăm cu *uruioc*,
S'o bocim cu busuioc,

1. efren.

www.digibuc.ro

Cu agheazmă s'o sfinţim
Şi-apoi să ne sfătuim!
Dacă ne-om vedeà luaţi,
Face-om ori nu boi bălţaţi[1]?
Să ne punem la tocmeală,
Să nu ne dăm de sminteală!

27.

De mă vrei, ori nu mă vrei,
Tu cărarea poţi să-ţi iei;
Cărarea şi drumul tău,
Unde te-a'ndreptà'mnezeu!

28.

Spune-mi, leleo, ce-ai gândit,
Când în faţă mi-ai ieşit;
Spune, gândul să ţi-l ştiu,
Ce-ai vorbit seara târziu.
Să mă bată Dumnezeu,
Dacă mă gândesc la rău;
Că tot eu îs vinovat,
Tot eu bun de blăstămat!
Că aseară n'am venit,
Şi altul că m'a pândit,
Şi la tine a venit!

29.

Leleo, nu te sinchiseşti,
Pe mine mă chinueşti;
Nu te laşi pe mai târziu,
Seara ca să pot să viu
Să te-aştept să ieşi din casă,
Când în casă staţi la masă,
Când mă vede toţi vecinii
Şi mă *amunţa* cu cânii,
Când mă văd vecinele
Şi-mi scornesc pricinele,
Ca la hoţul din pădure,
Care stă numa 'n secure[2]!

30.

Badeo, spus-ai ce mi-ai spus,
Dar nu ştiu ce 'n gând ţi-ai pus.
Badeo, spus-ai, spus-ai, vere,
Că mă ieai pe la Sâmziene.
Şi Sân-Petru c'a plecat
Şi la mine n'ai mai dat.
Las' pe altul ca să-mi vie,
Că vine Sânta-Mărie!

31.

Badeo, tu vii în pustiu,
Că eu nici nu vreau să ştiu,
După tine n'am să viu!
Dunărea să se deşerte,
Şi fetele să te-aştepte;
Şi soarele de-a pierì,
Atunci, badeo, te-oiu iubì!

32.

Zis-a badea c'a venì,
Luna pân'a răsărì,
Luna că a răsărit,
Şi badea nici c'a venit.
Badeo, rău m'ai înşelat,
Că eu mult te-am aşteptat,
Până luna s'a 'nălţat,
Bată-ţi focul de plecat!

33.

Frunză verde odogaci,
Taci, Gheorghiţă, taci,
Geaba tu mi te-ai jurat,
Taci, Gheorghiţă, taci[3],
Că pe alta n'ai în sat.
Eu dragostea ţi-am aflat,
C'ast' noapte mi-ai colindat,
Pân'. ce-a răsărit lună.

1. Zicala: „Cu N. nu faci tu boi bălţaţi", nu te 'mpaci, n'o sfârşeşti bine.
2. Cu securea 'n mână gata pentru păcate mari.
3. Refren.

www.digibuc.ro

Când luna a *nameziț*,
Tu la alta ai pornit,
Iară când da în finți,
Tu la mine c'ai pornit,
Și-ți spun, dragă, dela mine,
Că nu faci, că nu faci bine!

34.

Frunză verde peliniță,
Nu știu cum mai ai drăguță,
Că de vii sara la mine,
Tot eu te-aștept mult și bine;
Ori de vii și pleci degrabă,
Nu știu dacă asta-i treabă.
Bat cărarea, trec pârău,
Doar ți-a pierì gândul rău.
Gândul rău ție nu-ți trece,
Rău mai știi a mă petrece.
Rău de mine că-s legată,
Te-aș lăsà, da'-s fărmăcată!

35.

Leleo, ce-ai făgăduit
Și-acum mi-ai păcătuit!
Că-i păcat de neiertat.
Dar eu nu te-am blăstămat,
Și nici nu te-oiu blăstămà,
Să te *'nveghii* singurică,
Că nu ești așà de mică!

36.

Frunză verde arțăraș,
Te cunoști, bade, pe pași,
C'ai pus gând ca să mă lași.
Eu de-aș ști că m'ai lăsà,
Mai curata m'aș purtà,
M'aș purtà ca lebădà,
Roșie ca vișinà,
Că ți-aș rupe inimà,
Și ție și mâne-ta!

(Comunic. de d-l V. Ungurean, Mitoc-Bucovina.)

2. Dojeniri făcute celor necredincioși în dragoste.

1.

Frunză 'n dungă 'ngălbenită,
Fire-ai, mândr',-afurisită,
Cu cine te-ai tăinuit,
Și cu cin' te-ai sfătuit,
Să-mi pui, mândro, în năcaz,
Mărăcine în pârlaz,
La pârlazul dinspre râu,
Pe unde știai că viu.
Frunzuliță lemn uscat,
Mândro, ți-ai făcut păcat,
Pârlazul de-ai astupat.
Și păcatul din iubit,
Mult îi greu de ispășit
Că mi-i, mândr', afurisit,
Și de lume și de sfinți,
Pacate dela părinți.
Floricică, 'n foi albastre,
Pricina dragostei noastre
Nu ne-o știe nimeneà,
Numai umbra din vălceà,
Mierla și cu presurà.
Și-o mai știe niște cuci,
Ce-au cântat o vară 'n nuci,
Și-o mai știau pe zăvoi,
Măldărèle de trifoi,
Strânse, mândro, de-amândoi,
La cositul fânului,
La capul zăgazului,

(Mușetești-Argeș.)

2.

Iubește, puică, iubește,
Și la mine nu gândește,
Căci și eu când am iubit,
Și la tine n'am gândit!
Iubește, puică, iubește,

www.digibuc.ro

Şi nu da la toţi nădejde,
Căci s'or strânge la un loc,
Şi ţi-or pune casei foc[1] !

3.

Nu ţi-a fost, neică, păcat,
Nici frică de blăstămat ?
M'ai iubit şi m'ai lăsat,
M'ai iubit ca pe-o copilă,
M'ai lăsat ca pe-o străină,
Nu ţi-i milă şi *blândeţe*
De-ale mele tinereţe ?

4.

Şi-altă foaie mătustat,
Trandafir neretezat,
Câte fete-am sărutat !
Şi-altă foaie mărăcine,
Dar eu văd, neică, prea bine,
C'o să mă 'nşeli şi pe mine,
Atunci, neică, mi 'nşelă,
Atunci când ăi numărà
Coamele la trei cai murgi
Şi iarba la nouă lunci ;
Nici atunci şi nici atunci,
Când a face plopul nuci
Şi răchita mere dulci ;
Dar nici atunci, băieţele,
Când a face plopul pere
Şi răchita micşunele.

5.

Nu eşti, mândro, vrednică,
Să intri 'n biserică,
Nici la popă să te uiţi,
Nici crucea ca s'o săruţi,
Că biserica-i sfinţită
Şi tu, mândro, eşti greşită!

6.

Cine iubeşte şi lasă,
Trage-l, Doamne, la pedeapsă,
Trage-l, Doamne, osândeşte,
C'acela geaba trăieşte.
Foileană şi-o aguda,
Acela-i ca o omidă,
Strică frunza şi-o păleşte,
De păcate nu gândeşte !
(Cosmeşti.)

7.

Foileană trei masline,
Auzii, puică, prin lume,
De-auziam, nu-mi părea bine,
Că-ţi ieai dorul dela mine!
Nu ştiu, fire-adevărat,
Că s'aude rău prin sat ;
Dac'a fi şi n'oiu murì,
Oiu venì şi te-oiu vedeà,
Cu cine, te-i mărità !

8.

Foaie verde şi-o alună,
Tot mă rog, puică, de-o lună,
Să m'aştepţi la curătură,
Să-mi dai puţintică gură,
Că gurita dela tine,
Mă oftică, vai de mine !
(Negrileşti.)

9.

Frunză verde micşuneà,
Numai luna şi o stea
Au fost mărturia mea !
Şi-am zis verde trei masline,
Jură, lună, pentru mine,
Că nu m'ai văzut cu nime!
—Ba eu nu jur pentru tine!
Las' sa jure stelele,
Că-s în toate serile,
Eu şi-aseară te-am văzut,
La o umbră de arin,
Pe braţele lui Marin.

1. Se suprimă apoi un cântec prea nou.

www.digibuc.ro

Şi-am zis verde alior,
Pe braţe la Simion,
Şi-am zis verde trei crăiţă,
Pe braţe la Iordăchiţă ;
Iar verde şi-o *săghică*,
Te sărută Ionică !

10.

Cine-şi uită cuvântùl,
Inghiţî-l-ar pământùl !
Cine-a uità dragosteà,
Aibă *parte* partea mea !

11.

Foaie verde trei *surguci*,
Spune-mi, Niţă, un'te duci,
Ca să-ţi dau trei mere dulci,
Unde-i sta să le mănânci.
Să-ţi aduci aminte, aduci.
Spune-mi, Niţă, când mai vii,
Ca eu să mă pregătesc,
Şi calea să ţi-o gătesc,
Cu năsip de cel mai mare,
Să vie bădiţa *tare* ;
Cu năsip mai mărunţel,
C'ai fost ibovnicul meu !
(Pentru vers. 1-7, vezi no. 592-3.)

12.

Leleo, dacă-ţi pare rău,
Mută-ţi casa la pârău,
Şi-o 'ngrădeşte cu urzici,
Ca să nu mai dau pe-aici,
Iar cumvà de-ţi pare bine,
Hai, lelico, după mine !

13.

Zis-am verde-a bobului,
Să nu crezi flăcăului,
Că flăcău-i mare câne,
Peste multe dealuri vine.
Face noaptea jumătate,
Până umblă pe la toate,
Iar când ajunge la tine,
Se luminează chiar bine !

14.

Puică, de-o samă de vreme,
Nu-ş'ce ai, parcă ţi-i lene!
Intr'o vreme mă chemai
De pe drum şi mă luai,
Acum vin şi plec flămând,
Plec şi nu mă vezi tânjind!

15.

Măi bădiţă Gheorghieş,
Ia te uită 'n măcieş,
Cum mai cânt' o turture à,
Tristă ca inima mea !
Turturică singurică,
Bade, ţie nu ţi-i frică,
Că te-a bate Dumnezeu,
Cum bate pe orice rău
Care draga lui şi-o lasă
Şi de dânsa nu-i mai pasă ?
Am să plâng ca turturica
Toată ziua, ziulica,
Pân' s'a 'ndurà Dumnezeu,
Dumnezeu de plânsul meu ;
Vai, sărmanul turturel,
Greu şi-amar a fi de el,
Noaptea plânge, ziua plânge ;
Aşà mi te-aş blăstămà,
Dacă tu nu m'ăi lăsà !

16.

Pentr' un suflet chinuit,
Păcatu-i orânduit ;
Pentr'un suflet care pleacă,
Păcatul nu-i dat să treacă,
Jumătate, nici o leacă.
Măi bade, bădiţa meu,
Ai s'o duci pe lume greu,
Duce-o-ai în lumea astă,
Ori în lumea ceealaltă,

www.digibuc.ro

In ziua de judecată,
Dare-ai seamă de-a ta faptă,
Şi-ăi luà de ea răsplată!

17.

Haide, ţaţo, eu mă duc,
Viaţă cu tine nu 'ncurc;
Incurcat-ai inimà,
Şi-ai smintit-o şi pe-a mea.
Mulţămesc lui Dumnezeu,
C'am să plec din ochiul tău!

18.

Zis-ai, lele, că nu-i bine,
Altu 'n casă dacă-ţi vine.
Eu aseară am venit,
Altu 'n casă am zărit,
Sta pe pat şi tot râdeà,
Inima mi se umflà.
Erà 'n casă ca să viu,
Unghia în gât să-i puiu,
Că tâlharul ştià bine,
Cine 'n casa ta îţi vine!

19.

Foaie verde şi-o sulfină,
Stă la poartă şi suspină,
Ca o crănguţă de plop,
Când ploile curg potop;
Tot tremură, sărmănica,
Şi plânge ca turturica,
Că-i rămasă, singurica;
Dar omul ce lui îşi face,
Nimeni nu-i poate desface!

20.

Şi dacă, dragă, pornesc,
Ca şi când mă pomenesc,
Că de altul te 'ndrăgeşti,
La mine nu mai gândeşti.
Dac' aş şti că faci aşà,
Şi eu alta mi-aş cătà,
Că, Doamne, largă-i lumeà!

21.

Dacă, leleo, mă-i uità,
Odată oiu strănutà,
Şi odată de-oiu strigà,
Fetele că s'or uità.
Odată de-oiu şuierà,
Ele m'or încunjurà.
Că tu de te-ai *sfandosit*,
Nici eu nu te-am prăpădit,
Primavara nu-i plecată,
Pentr'o floare scuturată!

22.

Cine trece pârâù',
Cine-l latră dulâù',
Cine strigă la portiţă?
Aşteapt' o leacă, bădiţă,
Să mestec mămăligà,
Să potrivesc *fiertură*,
Să mănânc şi să mă culc,
Că trezită, netrezită,
Dragostea ni-i veştejită!

23.

Dac' aşà ţi-i *pornireà*,
Aşà chibzueala ta,
Dac' ai fi la chibzueală,
Cum mi-ai fost şi la tocmeală,
Geaba mai eşti flăcăuaş,
Dacă ce mi-ai luat, laşi
Fâr' un pic de aldămaş!
De-o vreme mamei mă cei,
M'ai cerut ieri cu temei,
Şi astăzi te-ai răsgândit,
Că eşti om nechibzuit!

24

Puică, de mă-i îngropà,
Cu altul tu te-i luà,
Pe mine mă-i blăstămà.
Nu mă blăstămà, că-i rău,
Ca să blastămi un flăcău,
Şi te-a bate Dumnezeu!

www.digibuc.ro

25.

Frunză verde lozioară,
Pentru tine, Mărioară,
Pentru tine ard în foc,
Şi tu strigi că n'ai noroc.
Pentru tine, pentr' o rea,
M'am uscat ca o cureà;
Pentru tine, pentr'o slută,
M'am uscat ca o cucută.
Sorocirea mi-a fost bună,
Dar mintea mi-a fost ne-
bună!

26.

Geaba-ţi spuiu, nici vreau
să ştiu,
Nici la tine n'am să viu,
Că 'nvăţatu-i şugubăţ,
Şugubăţ, da'-i cu desvăţ,
Că se ştie 'n lumea toată,
Că eşti fată blăstămata!

27.

Frunză verde păr negruţ,
De trei ani mi-ai fost drăguţ,
De trei ani şi jumătate,
Mi-ai fost drăguţ cu dreptate.
Dar amù, de-o săptămână,
M'ai lăsat pentr'o minciună!
—Cine-a făcut minciună,
Să-l usuce Vinereà,
Vinereà din postul-mare,
C'aceea usucă tare.
M'aş fi dus de-atunci din
prag,
Nu m'am dus că mi-ai fost
drag;
M'aş fi dus dela portiţă,
N' m'a lăsat a ta guriţă!
(Comunic. de d-l I. E. Torouţiu, distr. Rădăuţi, Bucovina.)

28.

Foaie verde mărgărint,
Eu pe câte le-am iubit,
Frigurile nu le prind;
Numai una mi-a *udit*,
Zace lată 'n aşternut,
Tot *crăceşte* să mă duc;
Las' să zacă cât de mult,
C'am rugat-o şi n'a vrut.
Trandafir cu trei boboci,
Venì vremea să mă rogi,
Acuşi nici eu nu mai poci!
(Comunic. de d-l P. Ştefănescu, Dobromir-Constanţa.)

29.

De-ai aveà credinţă,
N'ai aveà căinţă,
Puică drăguliţă.
Mi-ai fost ibovnică
De copilă mică:
N'ai avut credinţă,
N'ai avut căinţa,
Şi m'ai înşelat,
Cu flăcău din sat,
Şi tu m'ai legat,
Ca calul la gard.

3. Mustrări şi blesteme din partea celor părăsiţi în dragoste.

1.

Foaie verde puiu de nuc,
Pe cel deal, pe cel colnic,
Merge-o mândră şi-un voinic,
Voinicelul şuierând
Şi puicuţa suspinând.
—Iea-mă, bădiţă, călare,
Că nu mai pot de picioare!
—Puiculiţă, te-aş luà,

www.digibuc.ro

Dar mi-i murgul mititel
Şi 'n picioare subţirel,
Abià duce trupul meu,
Trupul cu pacatele,
Mijlocel cu armele!
—Fire-ai, maică, blăstămată,
Dacă m'ai fost facut fată.
Firea-i, bade, blăstamat,
Dela maica m'ai luat,
In răi codri m'ai băgat.
Să te duci, bădiţă, duci,
Pânà-i cădeà rob la Turci,
Cu mânile în butuci,
Cu picioarele'n cătuşi!
Murgul să se poticnească
Si în gât să te trântească,
Mâna dreaptă să-ţi scrintească,
Mâna stângă să ţi-o frângă,
Să ţii frâul cu dinţii,
Să mâi calul ca muţii,
Şi să-ţi blastămi părinţii.
Unde-a fi drumul mai greu,
Să te ajungă dorul meu;
Unde-a fi calea mai grea,
Să te-ajunga jalea mea!
Să te'nsori de nouă ori,
Si să faci nouă feciori:
Ei să treacă şuerând,
Când te-or auzì gemând,
Şi la urmă o domniţă,
Să-ţi care-apă la temniţă!

(Vezi sfârşitul dela no. 11 p. 43.)

Variantă.

Foaie verde avrămască,
Pe uliţa armenească,
Este-o şatră ţigănească.
Ciocăneşte, bocăneşte,
Puiul calu-şi potcoveşte,
De grea cale se gateşte,
Puica-mi stă şi mi-l priveşte
Şi din gur'aşà-i grăeşte:
— Să te duci, puiule, duci,
Nouă ţări şi nouă mări;
Pe la jumatat' de cale,
Să-te ajunga-o ploaie mare,
Murgul tău să poticneasca,
In pamânt să te trântească,
Mâna dreapta sa-ţi scrintească,
Mâna stângă să ţi-o frângă,
Să ţii dârlogii cu dinţii,
Pe drum să te duci ca muţii.
Să te 'nsori de nouă ori,
Si să ieai nouă surori,
Şi sa faci nouă feciori
Şi la urm'o copiliţă,
Să te poarte pe uliţă,
Să te-aducă Dumnezeu
Şi pe la bordeiul meu,
Să te miluesc şi eu
C'o cojiţă de mălai,
Uscată de nouă ani,
Sa cunoască fiecare
Ce-i blastăm de fată mare;
Să cunoască ficcine
Ce-i blăstămul dela mine!

2.

Foaie verde de trei nuci,
Te duci, puiule, te duci,
Dar pe mine cui mă laşi?
—Pietrilor şi lemnelor,
Pe mâna duşmanilor.
—Fără milă şi păcat,
M'ai iubit şi m'ai lăsat;
M'ai iubit ca pe-o copilă,
M'ai lăsat ca pe-o străină.
De te-oiu prinde-a blastămà,
Tu ca frunza te-i uscà.
Cât ăi fi, cât ai trăì,
Fată mare n'ăi iubì.
Voinicel, bătù-te-ar para,
M'ai îmbatrânit ca ceara!

3.

Cântă cucul, se roteşte,
Ghiţă calu-şi potcoveşte,
De grea cale se gătește,
Iar Şerbana mi-l priveşte.
—Iea-mă, bădiţă, cu tine,
Că poate ţi-oiu prinde bine.

www.digibuc.ro

De ţi-i ruşine cu mine,
Fă-mă brâu pe lângă tine.
De ţi-i ruşine şi-aşà,
Sa mă faci *oblon*[1] la şea,
Să mă 'nvăleşti în mantà,
Ori fă-mă o tabachere,
Să mă bagi în sân la piele.
Dacă-ţi vine şi-aşà greu,
Fă-mă boţişor de său
Şi mă pune 'n sânul tău;
De-i vedeà că mă topesc,
Suflă, să mă răcoresc!

4.

Foicică bob năut,
Eu mă duc la Câmpulung.
Foicică foi mărunte,
Rămân mândrele la munte.
—Du-te, neică, duce-te-ai,
Unde-a sta apa, să stai,
Nici acolo să nu stai,
Să te mai duci nouà *ai*,
Nouă ai pe nouă cai,
Şi mândruţă să nu ai.
Căutând să osteneşti,
Ca mine să nu găseşti...
Să mi-o porţi, neicuţă, 'n roabă,
Să vie şi pe la mine,
S'o cinstesc tot cu grăunţă,
Să ştii că ţi-am fost drăguţă!

5.

Şi-oiu jăli, mări-oiu jeli,
Faţa pân' mi s'a pălì.
Pànă ochii mi-or secà
Şi limba n'a cuvântà.
Şi-oiu jeli să mă jeleascà,
Şi-oiu trăi ca să trăească
Traiul meu să mi-l cunoască!

6.

Frunză verde sălcioară,
Dragă Mărioară,
Adu-ţi aminte de-aseară,
Dragă Mărioară[2],
Vorba de pe prisp'afară:
Că tu mie te jurai,
C'altu 'n lume nu mai ai,
Şi eu ţie m'am jurat,
Că nu am pe alta 'n sat,
Şi că noi ne om însoţì,
Dacă toamna a venì!
Amin, draga mea soţie,
Amin, drag' aşà să fie!

7.

Foaie verde trei alune,
De-oiu plecà, drăguţă, 'n lume,
Ce-ai să faci tu fără mine?
Să te-ajungă dorul meu
Cu vrerea lui Dumnezeu;
Să te-ajungă, să te frigă,
C'aşà-i omul care stricà!

8.

Amuraş, amuraş,
Vedeà-te-aş călugăraş.
Peste patruzeci de zile,
Vedeà-te-aş la mânăstire,
Cu mâna pe la icoane,
Cu ochii pe la cucoane,
Punând mâna pe psaltire,
Şi cu ochii la copile;
Cu ochii pe carte sfântă,
Cu gândul la ceea mândră!

9.

Haide, nani! puiul mamei,
Tu eşti copilaş pe lume,

1. De sigur: *oblânc*.
2. Refren.

www.digibuc.ro

Şi eu mamă cu ruşine;
Tu, copile, faci *năzaz*.
Eu nu mai pot de năcaz;
Fire-ar tat'to-afurisit,
Că m'a lăsat şi-a fugit!

10.

Drăgostì-te-ar Dumnezeu,
Cum mi-eşti drag în gândul meu,
Să tot caţi pe cine nu-i,
Să slujeşti străinului,
Să baţi drumuri, cărări multe,
Nime 'n lume să te-asculte;
Să n'ai somn, să n'ai alean,
Că eşti suflet de duşman!

11.

Bădiţică, lucru rău,
Usturà-te-ar Dumnezeu,
Cum mi-ai ars sufletul meu!
Şi să-ţi dea după gândire,
Să trăeşti, cum eşti din fire,
Să tot umbli 'n lung şi 'n lat,
Şi tot să ai de umblat!

12.

Doamne,—adună tunetèle
La un loc cu trăsnetèle;
Casele cu cele fete,
Şi le tună, le detună,
Cari n'au inimă bună;
Le tună şi le trăsneşte,
Cari 'n păcate trăeşte,
De iubeşte *frunzăreşte*,
Dragosteà şi inimà.
La dragoste când purcede,
Ca ea alta n'ai mai crede!

13.

Negru zace la 'nchisoare,
Cu fiarele în picioare
Şi tot strigă 'n gura mare,
Că tot el dreptate are!
Las' să şadă mult şi bine,
Ca să ştie ori şi cine,
Că-i blăstămul dela mine
Şi l-am blăstămat şi eu,
Că nu-i faptă de flăcău,
Să n'o mai ţii pe cea veche,
Păcat greu, fără pereche!

14.

Dacă maică-ta nu vrea,
Eu în casă n'oiu intrà
Şi mi te-oiu mai blăstămà:
Să ai parte la 'nsurat,
Ca mine la măritat.
De-i luà-o mai urîtă,
Facă-ţi Domnul de ea parte;
De-i luà-o mai bogată,
Dumnezeu să te despartă,
Să baţi pe la casa mea,
Să te ştie şi lumeà!

Variantă.

Foaie verde peliniţă,
Copiliţă fără minte,
Zi mă-tei să te mărite!
— Insoară-te dumneatà,
Să văd ce mândră-i luà;
De-i luà-o mai frumoasă,
Dumnezeu să-ţi ţie casă;
De-i luà-o ca şi mine,
Dumnezeu să-ţi facă bine;
De-i luà-o mai urîtă,
Dumnezeu să nu-ţi ajute!

15.

Frunzuliţă de doi nuci,
Să te duci, bădiţă, duci,
Unde-i găsì plug de cuci,
Rândunele sămănând,
Păsăruicele grăpând
Şi cioara cu traista 'n spate,
Cărând la plugari bucate!

www.digibuc.ro

Să te duci, bade, mai mult,
Să te tot duci nouă ţări,
Să te 'nsori de nouă ori
Şi sa faci nouă feciori.
Celui mai mic fecioraş
Să-i pui nume Gligoraş,
Să te poarte prin oraş
In căruţă calicească,
Lumea să te miluească;
Să vii la bordeiul meu,
Să te miluesc şi eu:
C'o cămeşuică albuţă,
Să ştii că ţi-am fost drăguţă;
C'o bucată de mălai,
Făcută de nouă *ai*!

(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Bucovina. Pentru sfârşit, vezi sfârşitul la no. 1, p. 254 urm.)

4. — Mustrări din partea fetei silite la măritiş.

1.

Frunza verde trei masline,
De ţi-i dor, maică, de mine,
Lasă-ţi lucrul pe trei zile
Şi vino, maică, la mine.
Vin', maicuţă, de mă vezi,
Multe eu ce pătimesc,
Cu străinii cum luptez,
Bine 'n lume nu gasesc.
Frunză verde de lemn creţ,
Vin', măicuţă, de mă vezi,
Până-s grâiele mai verzi,
Că dacă s'or secerà,
Pe mine m'or depărtà,
Ori mă-i mai aflà, ori ba,
Tot de mine-i întrebà:
N'aţi văzut o fiic'a mea?
— Am văzut-o peste Prut,
Se bocià peste-un mormânt,
Şi bocià şi blăstămà,
Şi ochi negri lăcrămà
Şi din gura blăstăma:
— N'ar aveà loc în pământ,
Cel care m'a logodit,
Nici tâmâie la mormânt
Nici popă la prohodit!

(Pentru vers. 9—13, vezi no. 30, p. 219, vers. 11—14.)

2.

Frunză verde rug de mure,
Cuculeţ dela pădure,
Mult m'am mai rugat la tine
Să nu mai vii pe la mine.
Ci să te 'ndrepţi la maică,
Să-i grăeşti din gur' aşà:
Că-i am spus de multe ori,
Să nu-şi uite de feciori,
Să nu-i blăstăme prin zori.
Da' să-i blastăme pe seară
Şi pe vânt de primăvară.
Blăstămaţi de ea să fie
Duhurile din pustie,
Iar feciorii să-i rămâie
Sfinţi ca fumul de tămâie!

3.

Măiculiţă, maica mea,
Rogu-mă, m'ăi ascultà:
După cine vreu m'ăi da.
Şi m'ăi da în sat la noi,
Ca să mă mai vezi de-apoi;
Şi m'ăi da pe un' mi-i drag,
Să-mi fie pe lume larg.
Că nevasta c'om urît,
N'are loc nici în mormânt;

www.digibuc.ro

Că urîtu-o 'nchide 'n casă,
Şi nu-i da drumul să ieasă.
Şi-apoi, maiculiţa mea,
Mult, maicuţă, te-aş rugà,
Nu mă da pe după deal,
Ca la deal ţi-i pasul rar,
Si te bate vanturîle
Şi te-apucă gândurile;
Da' m'ai da, maică, pe şes,
Că la şes ţi i pasul des,
Si ţi-i ziua cu 'nţeles!

4.

Frunză verde rug de mure,
Cuculeţ din cea padure,
Ia mai lasa-ţi pădureà
Si te du la maica mea,
Spune-i că mi-i viaţa grea.
Si mi-i grea că stau pe vale,
Pe-unde curge val de jale;
Jalea de străinătate,
Jalea fetei măritate.
Si te du la maică-mea,
Grăeşte-i pe limba ta:
Zi-i sa cânte, să descânte,
Şi pe mine să mă uite,
Maicele sa prindă minte;
Să le prindă grijele,
Unde să-şi dea fetele!

5.

M'a cerut flacău din sat,
Frumos, tânăr şi *galant*
Şi măicuţa nu m'a dat.
Şi-a venit un craiu din lume
Şi m'a dat maica pe mine.
Nici luna n'am împlinit
Şi la maica am venit,
In grădină am sărit,
Florilor m'am jeluit.
Măicuţa când m'a văzut
Şi în casă m'a băgat
Şi din gură m'a 'ntrebat:
—Bine-i, fico, la bărbat?
— Eu zic, mamă, că mi-i bine,
Pân'a da venin din mine!

6.

Maică, inimă de piatră,
Să mai vii la mine-odată;
Că nimica nu voesc,
Numai să mă jeluesc,
Să-ţi spun patimile mele:
O zi bună, zece rele,
Aşà trec zilele mele,
Cu amar şi chinuri grele!

7.

De ar fi blidul de pământ,
El s'ar sparge mai curând;
De-ar fi blid de tinicheà,
Nu s'ar sparge, maica mea!
Lingura de ursitori,
Nu se sparge până mori!
(Ţigănaşi-Iaşi.)

8.

Foaie verde trei oglinzi,
Am fost una la părinţi,
Şi părinţii plini de-avere,
Şi-aşteptau cine m'a cere.
Şi-a venit şi m'a cerut
Unu'n lume nevăzut,
Nevăzut, neauzit,
Dup' acela m'au peţit.
Foaie verde mintă creaţă,
Nu-mi da buna dimineaţă.
Plangi, măicuţă, plângi mereu
De norocul ce-l am eu.
Numai stau şi mă gândesc,
Şi cu lacrimi cât trăesc,
Unde pică, lemn despică!

9.

Frunză verde şi-o laleà,
Maică, măiculeana mea,

www.digibuc.ro

Gândeşte la viaţa mea !
Că eu, maic'am aşteptat,
De-a fost zi, de s'a 'noptat.
Nu mă mărită departe,
Că din sat în altă parte
N'oiu să pot să vin mai des,
Să-mi las casa şi să ies,
Şi cu traista 'n şold să plec,
Şi pâraie tot să trec.
Că 'n vecini nu poţi petrece,
Şi mai bine mă înnec.
Şi 'n sat la noi sunt flăcăi,
Şi mai buni şi de cei răi.
Maic', alege după plac,
Şi ce-ai zice am să fac,
Iar la glasul tău eu tac !

10.

Frunză verde de dudău,
Rău faci, maică, maică, rău,
Că asculţi pe-un nătărău,
Că acela doar nu-mi place,
De mă măriţi, rău ai face.
Şi-apoi eu de bună seamă
Într'o noapte am să-mi fac sama,
De gârneaţa din grădină,
Când a fi noaptea senină.
Să mă plângi şi să mă 'ngropi,
Cu dascăli şi cu trei popi ;
Nici pe deal şi nici pe vale,
Pe-o îndepărtată cale ;
Mormântul să-l faci pe şes,
Unde morţii pot să iasă.
Că eu, maică, maica mea,
M'oiu preface 'n păsăreà,
Şi-oiu cântà toată noapteà,
Şi-oiu cântà, cântare-oiu tare,
Ca s'audă mic şi mare,
Până la şapte hotare ;
S'audă şi mamele,
Să nu-şi bată *mendrele*,
Unde nu vor fetele!

11.

Zis-am verde floare mare,
Ia scoboar', Ghiţă, mătale,
Ia scoboar' din deal în vale,
De-ţi pune puica la cale.
Ia scoboar', Ghiţă, de vezi,
Că de azi nu mă mai vezi.
Foaie verde trei lămâi,
Dacă vii, dacă nu vii,
Tu dela mine să ştii,
Că cu plâns şi cu oftat,
Părinţii m'au măritat,
După om bogat m'au dat.
Alta zis-am lămâiţă,
De eşti, Ghiţă, cu credinţă,
Pune şaua pe murgù',
Şi iea drumul de-alungù',
Tot de-alungul, tot la vale,
Şi-ai să dai de-o nuntă mare.
Nunta joacă la răcoare,
Mireasa plânge de moare ;
Nunta joacă legănat,
Mireasa plânge 'nfundat.
..... legea de-om bogat
Şi de lege lepădat,
Mare dragoste-ai stricat..
Foaie verde şi-o sulfina,
Rău-i în lume străină !

12.

Frunză verde lemn de brad,
De când m'a *incocintrat*,
Am lăsat puicuţa 'n sat,
Fără grijă, nici bănat.
Frunză verde măr molid,
Cine n'a ţine cuvânt,
Frunză verde şi-o laleà,
Of şi-amar de viaţa mea !
Lăsai puica tinereà
Şi jurai pe Precestà
Să mi-o fac de nevesteà.
Şi-altă foaie samalare,
Mă chitiam la 'nsurătoare.
Când întrăi în satul meu,
Mă podidì dorul greu.
Când acasă la portiţă
Zării puica pe uliţă

www.digibuc.ro

C'un băiet şi c'o fetiţă.
Bună ziua, puiculiţă!
Mulţămim ţie, bădiţă!
— Ţinuşi, lele, cuvântù'?
Nu te rabde pământù'!
— Ba nu-l rabde pe tată,
Pe tata şi pe maică,
Că mi-au stricat dragosteà!

5. Felurite.

1.

Tot mă mustră măicuţă,
Că beau banii cu puică.
Las', mamă, nu mă mustrà,
Nu mai face voie rea,
Că bani-s din punga mea,
Să fac cu dânşii ce-oiu vrea,
Să beau cu cine-oiu puteà,
Să-mi mai *tocmesc* inimà!
(Hânţeşti.)

Variantă.

Tot mă mustră măicuţă,
Că beau banii cu puică;
Măicuţă, nu mă mustrà,
Că nu-ţi beau averea ta,
Ci eu beau din punga mea.
Şi-oiu mai bea cât oiu aveà,
Şi-oiu mai bea cât mi-o plăceà,
De-a vrea punga şi mândrà.
Că dacă m'oiu însurà,
Tot oiu vrea, n'oiu mai puteà;
Oiu mai bea şi n'oiu aveà,
Si-a fi greu de capul meu!
(Tg.-Ocna.)

2.

Fata mamei,
Unde-ai fost aseară?
Maica mea, maica mea,
In grădin' am fost!
— Fiica mamei,
Ce-ai făcut acolo!
Maica mea, maica mea,
Flori am adunat!
— Fiica maicăi,
Dar cui i le-ai dat?
— Maica mea, maica mea,
Amantului meu!
— Fiica maicăi,
Focul să ţi-l ardă!
— Maica mea, maica mea,
Ploaia să mi-l stângă[1]!
(Negrileşti.)

3.

Măi bărbate, blăstămate,
Dumnezeu cum nu te bate,
Cum mă baţi şi tu pe mine,
Că nu te iubesc pe tine,
Cu două paie de-*ovasc*,
Că cu altul mă iubesc;
Cu două pai' de secară,
C'am iubit şi-alaltă seară,
Şi-am ieşit la el afară!

4.

Deseară se lasă sec,
Mă duc, mamă, să mă 'nec,
Unde-o fi balta mai lată,

1. Evident orăşenească.

www.digibuc.ro

Să-mi încapă zestrea toată ;
Unde-o fi balta cu tină,
C'am ramas fată bătrână !

5.

Cine face 'ndrăgostirea,
Of, Doamne, of !
Fie-i sfânta pomenirea,
Of, Doamne, of[1] !
Iară cine mi-o doboară,
Ardă-l focu 'n inimioară,
Arde-l, Doamne, şi-l omoară !

6.

Foaie verde şi-o laleà,
Rândunică păsăreà,
Poate eşti din ţara mea,
N'ai văzut copila mea ?
— Foaie verde bob năut,
Am văzut-o peste Prut,
Se bocià peste un mormânt,
Se bocià, se despletià
Şi din gură blestemà :
— Mâncà-te-ar viermii de mamă,
De păcat ai să-ţi dai seamă !

(Vezi no. 1, p. 258.)

7.

Măi băiete, băieţele,
Ascultă-mi vorbele mele,
Cu limbă de moarte spuse,
De Domnul la cale pusă.
Eşti fecior neînsurat,
De niminea blăstămat,
Nici de mamă, nici de tată,
N'am fost, maică, blăstămată,
Şi am fost şi măritată
Cu cine n'am vrut să fiu,
Prin străini şi loc pustiu.
Tu nevastă să nu-ţi iei,
Dacă nu i-ai plăceà ei,
Să nu ieai, maică, de silă,
C'ai să-i plângi fetei de milă.
Cum pe mine m'a luat,
Zilele mi-am lepădat !

8.

Frunză verde foaie lată,
Nu m'ai ascultat odată !
Nevăstuică, draga mea,
Ascultă-mi povaţa mea :
Cu altul nu mai umblà ;
Nu mi-i ciudă că-i umblà,
Dar mi-i ciudă că-i umpleà
Satul cu minciunele,
Faţa cu tăciunele,
Şi cu spurcăciunele !
Las' apucarea spurcată ;
C'ai să mergi la judecată !

9.

Foaie verde viorea,
Fa nevast' ascultă 'ncoà :
Când o fi la moartea mea,
Să-mi chemi tu ibovnică,
Sa-mi ţie lumânareà,
Să mor cu ochii la ea;
Iară după moartea mea,
Tu să nu te certi cu ea,
Las'o 'n pace, săracă,
Nu-i mai amărî viaţà,
C'am trăit bine cu ea.
Să mă duci cu şapte popi
Şi ştii unde să mă 'ngropi ?
În poarta bisericii,
Unde trec nevestele
Şi aprind tăcliele,
Să le văd luminele,
Că mi-au scurtat zilele !

(Comunic. de d-l D. Mihalache, Goleştii-Badei. Muscel.)

10.

Foaie verde mărăcine,
Arză-te focul pădure,
Şi toate lemnele 'n tine,
Sa-mi fac drum la mânăstire.
Pe dealul mânăstirii,

1. Refren.

www.digibuc.ro

Auzii călugării,
Blăstămându-şi părinţii:
Cine i-au călugărit,
N'ar avea loc 'n pământ,
Nici o cruce la mormânt.
Că pământu-i arătare,
Frică de Dumnezeu n'are.
Nici frică şi nici ruşine,
Nici nu se teme de nime.
Face-m'aş călugăriţă
Şi nu mă 'ndur de cosiţe,
De cosiţe gălbioare,
Lăsate 'n jos pe spinare!
(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Bucovina.)

II.

Ţine-mă, măicuţă, bine,
Până îs încă la tine;
După ce mă-i mărită,
Multă cale mă-i cătă,
Mă-i cătă prin lumea deasă,
Cu inima friptă, arsă;
Mă-i cătă prin lumea rară,
Mă-i cătă cu jale-amară!
(Comunic. de d-l Al. Morariu, Pătrăuţi, Bucovina.)

12.

Trandafir mândru 'nflorit
Ce-am gândit, n'am izbândit;
Am gândit să te am frate,
Cu credinţă şi dreptate,
Si cu dor şi cu durere,
Cu dreptate casei mele!
Si-am zis leana trei lalele,
Tu eşti duşman casei mele,
Si gândeşti a-mi face rele.
Foicică de dudău,
Dare-ar Domnul Dumnezeu
Tocmai după gândul meu.
Ce gândeşti a-mi face mie,
Deie-ţi-le Domnul ţie;
Ce gândeşti la casa mea,
Să fie la casa ta!
Şi-ar da Domnul şi-ar mai da,
De gândeşti asupra mea,
Cu pismă şi voie rea,
Trăsnească-te sânt'-Ilie
Cu ciudă şi cu mânie,
Cu ciudă şi răsbunare,
Că-mi vroeşti răul prea mare.

D. HAIDUCEŞTI.

I.

Foaie verde castravete,
Sub poala de codru verde
O zare de foc se vede.
Nu ştiu, zare-i, ori foc mare-i,
Ori pară de lumânare.
Nu-i nici zare, nici foc mare,
Nici pară de lumânare,
Ci-s haiduci de-ai codrului
Imprejurul focului,
C'o mioară în frigare,
Să le fie de-o gustare!
(Comunic. de d-l. S. Manole, Bârlad.)

2.

Geme codrul, geme,
Geme că i-i rău,
Că-l plouă mereu,
Şi-l plouă de varsă,
Codrului nu-i pasă:
Sus i-i frunza deasă,
Jos îi umbra groasă,
De flăcăi aleasă!
(Meria-Covurluiu.)

Variantă.

Geme codrul, geme,
Geme că i-i rău,
Că-l plouă mereu;
Şi plouă de varsă,
Codrului nu-i pasă,
Că i-i frunza deasă.
Sus e frunza deasă,
Jos e umbra groasă;

www.digibuc.ro

Sus frunza-i măruntă,
Jos umbra-i rotundă.

3.

Şi-am zis verde trei smicele,
Arde-ar gardul cu proptele
Şi tinereţele mele,
Că n'avui parte de ele.
De-aş trăi să 'mbătrânesc,
Să mă pun să povestesc,
Şi să spun de pe atunci,
Când sburam din lunci în lunci,
Unde nu-i frig, nici cald tare,
Ci numai bine-i răcoare.
Şi-mi cântau păsărelè,
'N-toate lozioarelè,
Şi 'n toate viersurilè,
De-mi mutau gândurilè!

4.

Foaie verde fir de orz,
Toată lumea-mi zice hoţ,
Că le-am furat boii toţi
Şi le-am mai lăsat o gloabă,
Să-şi ducă tata la groapă!
(Jud. R.-Sărat.)

5.

Hătu-ţi legea, codru des,
Că mie mi s'a 'nţeles,
Că din tine n'am să ies.
C'am intrat de mic copil
Şi-acum sunt mai mult bătrân;
Am intrat făr' de mustaţă,
Şi-acum sunt cu barba groasă,
Nu m'or mai cunoaşte-acasă!
(Acelaş.)

Varianta 1.

'Ătu-ţi legea, codru des,
Că cu tine-s înţeles,
Din tine n'am să mai ies;
C'am intrat de mic copil,
Acu-s cu barba la brâu;
Am intrat fără mustaţă,
Acuma-s cu barba deasă.
Barba braţele îmi bat[1],
Mustăţi le leg după cap!

Varianta 2.

Foaie verde lemn pucios,
Bată-l focul, codru des,
Că de mine s'a 'nţeles
Că din el n'am să mai ies;
C'am intrat de mic copil
Şi-acù-s cu barba la brâu;
Barba-mi bate braţele
Şi chica călcăile,
Da' cu ele tot mă ţâiu,
Că-s haiduc de pe la Jâiu!

6.

Hătu-ţi legea, codru des,
Vara eşti verde frumos,
Iarna putrezeşti pe jos,
Eu ma tăvălesc în *gros*.
Doi mă leagă, doi mă 'ntreabă,
De-un căluţ cu coama neagră,
Doi îmi ard cu bicele,
De-mi usucă crucile,
....-le-aş mămucele!
Şi toate bunicele!
Toată var' am zis: «Jupâne»;
Iarna mă faci «porc-de-câne»!
De-ar venì vara ca mâne,
Să-ţi fac capul ca bumbacul,
Şi spinarea ca căldarea.
(Jud. R.-Sărat.)

Variantă.

....-ţi legea, codru des,
Vara eşti mândru, frumos,
Iarna putrezeşti pe jos,
Iar haiducii stau la gros,
Tot la gros cu faţa 'n jos.
....-ţi legea, de grosar,

1. *Bate*; ajunge.

www.digibuc.ro

Ce-ai făcut butucul gros,
De mă roade pân' la os!
Alelei, grosarule,
Ia sloboade penele,
Că-mi sări măselele,
. . . .-ţi-aş bunicele!

7.

Apucai pe cea luncuţă
Si tăiei o măcicuţă,
Nici prea lungă, nici prea scurtă,
După cum mi 'ncape 'n glugă.
Apucai pe-un colnicaş,
Şi 'ntâlnii un boieraş.
Eu băgai mâna în glugă,
El socotiă că-i dau urdă,
Şi eu scot biata măciucă,
Sa-mi dea galbenii de fricâ.
Fecioraş de grec mai mare,
Dă-te din deal mai de vale,
Să-ţi trag vreo două, trei palme,
Să te lungeşti pe spinare,
Să te scuturi de parale,
Să ieau la băieţi pistoale!
(Jud. R.-Sărat.)

8.

Mult mi-i dor şi mult 'mi-i sete,
Să văd frunza 'n codru verde,
Să mai strâng vreo şapte cete.
Primăvara, mama noastră,
Suflă bruma din feieastră
Şi zăpada de pe coastă,
Să văd înverzind în cale,
Să mă las în ceea vale
C'o pereche de pistoale.
Frunza 'n codru cât se ţine,
Toţi voinicii trăesc bine,
Iară frunza dacă-l lasă,
Toţi voinicii merg pe-acasă,
Şi la para focului,
Zac de dorul codrului!
Frunză verde de pe plaiu,
De-a venì luna lui Maiu,
Să aud pe cer trăsnind
Şi iarba frumoasă *dând* [1],
S'aud murgul nechezând,
Să mă văd pe deal suind.
(Popeşti.—R.-Sărat.)

9.

Frunză verde de pe plaiu,
De-a venì luna lui Maiu,
Să-mi aud cerul tunând,
Să văd norii fulgerând
Ierbuliţa 'n şesuri dând,
Caii 'n câmpuri nechezând
Şi voinici pe plaiu sunând!
(Acelaş. Vezi sfârşitul dela no. 8, de aici.)

10.

Foaie verde măr rotund,
Când aud pe cer tunând,
Ploaia 'n codru răpăind,
Mă fac broască la pământ
Şi mă vâr sub *balaciugă*,
De-mi pun coadă la măciucă
Şi-apoi ies în *şleaul* mare,
Să iau boieri la ~~cătare,~~
Să mi-i caut de parale!

Varianta 1.

Unde-aud cucul cântând
Şi mierliţa şuierând
Şi vântul prin brazi bătând,
Nu mă simt om pe pământ,
Mă fac broască la pământ.
Tot trosnind cu foile [2]
Mă ustură palmele,
Tot trosnind c'o foaie lată,
Mi-a secat inima toată!

1. Dând *colţ, răsărind.*
2. E vorba de pocnirea din frunze de teiu.

www.digibuc.ro

Varianta 2.

Unde-aud cucul cântând
Şi mierliţa şuierând,
Mă fac broască la pământ,
Mă 'ntind ca un puiu de lup,
Pe mândra să mi-o apuc,
In braţe ca să mi-o strâng,
Oasele să i le frâng!

(Comunic. de d-l P. Ştefănescu, Dobromir-Constanţa.)

11.

Codrule, cu frunza lată,
Nici un vânt să nu te bata!
Ce bine mi-ai prins odată,
Când de poteră fugiam,
Sub umbra ta m'ascundeam!
Puneam masa şi mâncam,
O ploscuţă destupam,
Pe mândra mi-o sarutam!

(Comunicat de d-l D. Mihalache. Goleştii-Badei, Muscel.)

12.

Frunză verde trei gutui,
Trei gutui, trei alămâi,
Arde-te-ar focul *fagùi*,
Ţie-ţi dete frunza 'ntâi!
Şi mie nu vruşi să-mi spui!
Să-mi ieau armele din cuiu,
Flinta de sub căpătâiu,
Să le'ncing pe lângă mine,
Să vezi, codre,-mi şade bine!
Cu doispre'ce după mine,
Toţi *armati* şi 'mbrăcaţi bine,
Cari 'ndrăznesc la pădure!
Mult sunt negri şi pârliţi,
Dar fug cu potera'n dinţi!

(Acelaş.)

13.

Foaie verde bob năut,
Toată lumea m'a urît.
De unde ieau nu mai duc,
De când eram copil mic,
M'a văzut că sunt haiduc.
Adevăr că sunt haiduc,
Unde duc, nu mai aduc.
Pe unde apuc, mănânc,
Pe unde 'nsărez, mă culc!

(Acelaş.)

14.

Frunzuliţă trei granate,
Sunt voinicel cu dreptate,
Mâncat de străinătate!
Ici în codru m'aş abate
Să fac din ursù' de-un frate,
Pe vidră de-o verişoara,
Pe vulpe de-o surioară,
Ursu-mi ştie vailè
Şi lupul colnicelè
Şi vidra vadurilè
Şi vulpea potecilè,
Pe unde trec mândrelè!

(Acelaş.)

15.

Foaie verde trei lalele,
Măi Vasile Bolocene,
Tot ţi-am zis, bade, ţi-am zis,
La *trezie*, la beţie,
Să te laşi dela hoţie;
Căci cu bani de pe hoţie,
Nu mai ţii gospodărie.
Cu banii de pe hoţit,
Nu te vezi gospodărit!
— Decât să ma duc la muncă,
Mai bine să intru'n luncă,
Căci cu bani de pe muncit,
Nu mă simt eu mulţămit!

(Negrileşti.)

16.

Foaie verde şi-o alună,
Când eram copil de-o lună,

www.digibuc.ro

Sămănam o *pruba* buna :
Alta zis-am de mălai,
Când eram de şapte *ani*,
Mă'nvăţam a fură cai,
Şi mi-i legam bot la bot,
Şi treceam Prutul înnot,
Şi-i duceam la Chişineu,
Că de-acolo sunt şi eu !
(Acelaş.)

17.

In pădurea dela Strungă
Sunt voinici cu puşca lungă,
Care stau noaptea la pânda :
Feciori de lele nebună,
Cari dau cu puşca'n lună !

18.

Frunză verde de bani mici,
Când e frunza'n doi bani mici [1],
Plin e codrul de voinici ;
Când e frunza'n doi bani mari,
Plin e codrul de tâlhari ;
Când e frunza cum se cade,
Voinicului bine-i şade !

19.

Foaie verde de *suduc*,
Când am zis «mă duc», mă duc,
Toate mândrele mă plâng,
Cu toate s'au strâns buluc
Şi mă'ntreaba un' mă duc ?
La grajdul lui Hosman-turc
Şi oiu să mi-l ieau de-alung,
Dela uşi şi pân' la fund,
Şi-mi aleg un cal porumb,
Scurt în gât şi lung în trup,
Cum e bun pentru voinic ;
Să-mi aleg un cal porumb
Cu guşa ca de hulub,
Trec Dunărea, nici mă uit !

Variantă.

Frunză verde, puiu de nuc,
Eu mă duc, puica, mă duc,
La grajdul lui Handu-turc,
Şi oiu sa mi-l cat de-arând,
Şi-mi aleg un cal porumb,
Scurt în gât şi lung în trup,
Să pun şaua, să ma duc!

20.

Foaie verde de cicoare,
. . . . -ţi legea de pistoale,
Când va văd noaptea în zare,
Băiguesc ca de lingoare ;
Numai unul mi-i de-argint,
Zău, mă lasă la pământ!

21.

Hătu-ţi legea de răchită,
Mult eşti neagră şi pârlită,
De te-aş vedeà înflorită,
Să-ţi arunc cureà de flinta !

Variantă.

Frunză verde şi-o răchită,
De te-aş vedeà 'mbobocită,
'Mbobocită şi'nflorită,
Să-mi pun cureaua la flintă,
Să-mi păzesc potecile,
Să-mi stârpesc omizile !

22.

Iancule, de unde vii ?
— Dela târg, de peste Jii !
— Iancule, ce-ai târguit ?
— Numai galbeni şi argint,
Şi vreo cinci ocà de plumb,
Să duc la băieţi în crâng,
Că-s băieţii fără minte,
Imprăştie gloanţe multe.
Şi mai am, vere, inele,
Tragi cu sabia prin ele !

1. Când e frunza *mare ca* doi bani mici.

www.digibuc.ro

23.

Ce-a mai fi în deal la vii,
De gem codrii şi câmpii ?
— S'au ivit vreo cinci copii,
Câte cinci cu pălării,
Imbrăcaţi în straie verzi,
Intră'n codru şi nu-i vezi :
Cu şalvari portocalii,
Cumpăraţi dela Sibii :
Is cătane *potiveşti,*
Dai cu puşca, nu-i loveşti,
Tot de cei cu puşca lungă,
Cari dau chioriş la pungă !
(Pentru vers 11—2, vezi aici no. 17, p. 267.)

24.

Oltule, Olteţule,
Schimbă-ţi, schimbă-ţi apele,
Slăbeşte-ţi vârtejilè,
Mai opreşte-ţi apelè,
Să rămâie pietrelè,
Să trec cu picioarelè !
Oltulè, Olteţulè,
Oltulè, râu răvărsat,
Ce-mi vii aşà turburat,
Şi cu sânge închegat ?
Tot cu sânge de haiduci
Şi căpestre de cai murgi ?

Variantă.

Apoi, dragă Oltulè,
Oltulè, Olteţulè,
Oltulè, câne spurcat,
Ce vii tare tuiburat,
Cu sânge amestecat ?
Au la coadă te-a plouat ?
Şi-apoi vii, şi-apoi aduci,
Aduci *plăghii* şi butuci,
Trupuşoare de voinici
Şi căpestre de cai murgi !

25.

Oleleo, ciocoiu, ciocoiu,
De te-aş prinde la zăvoiu,
Cu măciuca să te moiu,
De piele să te despoiu ;
Cu pielea capului tău,
Să'mbrac buzduganul meu !
Oleleo, ciocoiu spurcat,
Când eram cu mândra 'n sat,
Ceream bani pentru iernat.
Să ţi-i fac la secerat[1].
Eu ceream bani pentru muncă
Şi tu mă puneai pe fugă ;
Eu ceream pentru 'mprumut,
Tu te-ai pus şi m'ai bătut !
Foaie verde foaie lată,
Oleleo, liftă spurcată,
De te-aş mai prinde vreodată,
Am să-ţi jupoiu pielea toată!
Cu pielea capului tău,
Să'mbrac buzduganul meu !

26.

Foicică solz de peşte,
Primăvara când soseşte,
Lumea toată 'nveseleşte,
Zăpada că se topeşte,
Muguraşu 'mboboceşte.
Scoală, maică, te găteşte,
Cu cotul, cu foarfecă,
Să-mi croeşti *dulamică*,
Să-mi croeşti o dulămiţă,
Verde ca frunza de viţă,
Că la vară-i *răsmeriţa*.
Să-mi croeşti un *comănac*,
Verde ca frunza de fag,
Ca să-mi fie cu el drag.
Foaie verde de alună,
Să smulg fagul din tulpină,
Să rămâie'n loc fântână,
Să spăl arma de rugină !
Pentru sfârşit, următoarea :

Variantă.

Foaie verde şi-o alună,
Când eram copil de-o lună,

1. *Să mă plătesc de ei prin muncă la secerat.*

www.digibuc.ro

Semănam o *prubă* bună,
Smulgeam bradul din tulpină
Şi fagul din rădăcină,
Iar în loc făceam fântână,
Fântână cu apă lină,
Să spăl arme de rugină,
Când m'oiu vedeà la nevoie,
Să mă lupt cu ele'n voie.
Când oiu da, să intre bine,
Să nu mă întreacă nime,
Nici *Turcan*, nici Ungurean,
Nici Moldovean gălăţean,
Nici paşă ţărigrădean!

(Pentru început, vezi începutul cânteculuí dinaintea acestuia.)

27.

Foaie verde bob năut,
De când maica m'a făcut,
Codrului m'a dăruit,
Soare de nu m'a văzut;
Nici luna, nici soarele,
Numai căprioarele
Ca şi surioarele.
Eu mă plec să le sărut,
Ele dau dosul şi fug;
Unde curg din cer tunând,
Ploi în codru răpăind,
Ape pe *făgaş* viind!

(Viltoţeşti—Fălciu.)

28.

Foaie verde şi-un dudău,
Murguleţ, căluţul meu,
Ce oftezi aşà de greu?
Ori ţi-i greu de trupul meu?
Ori ţi-i foame, ori ţi-i sete,
Ori ţi-i dor de codru verde?
— Dragul meu stăpân voinic,
Nu mi-i jele de nimic:
Trupuşorul ţi-i uşor
Şi de jele n'am să mor,
Nici de foame, nici de sete,
Dar mi-i dor de codrul verde,
Unde huie puşca plină
Şi străinul ţi se'nchină,
Şi se'nchină 'n faţa ta
Sărutând *alămură!*

29.

Foileana bobului,
In mijlocul codrului,
Imprejurul focului,
Stau băieţii codrului,
Mândră masă pregătesc
Cu ospăţ împărătesc,
Cu miel fript înnăduşit
Şi cu vin de Odobeşti,
Tot să bei, să nu plăteşti!

30.

Fă, Doamne, zilele mici
Şi nopţile rândunici,
Să mă văd scăpat de-aici,
Că mie mi s'a urît
Tot umblând pe supt pământ,
Cu fiarele *zuzanind*
Şi la sare ciocănind!

31.

Mă suii pe deal, pe lunci,
Văzui oameni, femei, prunci,
Cu plugurile la munci.
Atunci mă gândii şi eu:
Numai pluguşorul meu
L-a înţălinat Dumnezeu!
Dare-ar Domnul Dumnezeu
Să umble şi plugul meu,
Săbioara s'o fac plug,
Flinta, iataganul lung,
Stramurariul să-i împung,
Să trag brazda dracului,
La uşa bogatului!

Variantă.

Toate plugurile umblă,
Numai pluguşorul meu
L-a înţelinat Dumnezeu.
Dare-ar Domnul Dumnezeu
Să-mi pornesc şi plugul meu,
Să trag brazda dracului
Prin casa spurcatului;

www.digibuc.ro

O brăzduță dela munte,
Să ție ciocoiul minte
Și s'asvârl un sămănat,
Tot cu sânge-amestecat;
Și să samăn poterași
Și să samăn Românași,
Sămânță de plumb și fier,
Ca să crească pân' la cer.
Mi-am vândut o cămeșioară
Și-am luat o săbioară.
Plugușorul meu cel bun,
Cum s'a prefăcut în tun;
Dar și-așà oiu tot arà,
Să mă scap de cea beleà.
Nu mai plânge, Măriuță,
Vezi de băieți și căsuță,
De băieți și de copile,
C'au ajuns în rele zile,
Și să plângeți moartea mea,
Că-i în țară piază rea.
Iacă mergem să arăm,
Țelina s'o despicăm;
Voi aveți să mă urmați
Și de sus să seceraţi.
Nu plângeți, sărmani de voi,
Domnul Tudor îi cu noi!

32.

Zice leana mărgărint,
De când mama m'a făcut,
Prin păduri m'am rătăcit,
Codrul părinte mi-a fost,
Pădurea mamă mi-a fost,
Am trăit tot fără rost.
Dar acuma ce-am făcut?
La lumină am ieșit,
La satul meu am ajuns,
Iaca potera m'a prins;
Și de spânzurat mi-a pus.
Să strângi, soro, ciolănele,
Să le pui în sân la piele,
Să mergi în codru cu ele,
Să le'ngropi lângă stejar,
Să se simtă'n codru rar,
Că mi-a fost traiul amar!
(Tg.-Ocna.)

33.

Foaie verde iarbă grasă,
Dela noi a treia casă,
Stau vânătorii la masă,
Nici nu beau, nici nu mân-
cau,
Numai la pușcă gândiau.
Iară unul ce ziceà?
— O, voi frați, voi vânători,
Din cei negri codrișori,
Hai să bem și să mâncăm
Și să nu ne întristăm
Și să luăm puștile,
Să'mpănăm pădurile,
Vânând căprioarele;
Și să umblăm și câmpii,
Să'mpușcăm și iepurii,
Să ochim gardurile
Să'mpănăm și satele,
Să le furăm fetele,
Cu ele să ne iubim,
Atunci să ne veselim!

34.

Codru mare de-a'nfrunzì,
La umbră m'oiu hodinì,
Și-oiu bea apă din pârău,
Să mă scap de-amar și greu!

35.

Frunză verde și-un dudau,
Astăzi beau și mâne beau,
Mă mir bani de unde ieau;
Banii nu-i mai isprăvesc
Și cu coasa nu cosesc,
Nici cu sapa nu prășesc,
Numai codru mi-l păzesc!

36.

Ploaia curge, clocotește
Și haiducul se gătește.
— Mă rog, codre, dumitale,
Ca la un frate mai mare,
Mai apleacă-ți poalele,
Să-mi acopăr armele,

www.digibuc.ro

Puşca şi pistoalele,
Buzduganul, iataganul,
Că de când le-am cumpărat,
Nici un ban n'am câştigat.
Când aud cucul cântând
Si mierluşca şuerând,
Ma fac broască la pământ
Si mă uit în jos pe câmp,
Si mă uit şi mai ascult,
Că tare-mi mai este dor
Ca să văd vr'un călător.
Călătorul îi departe,
Adă-l, Doamne, mai aproape,
Să-i răscumpăr din păcate;
Adă-l, Doamne, lângă mine,
Să-l lovesc odată bine,
In moalele capului,
In casa sufletului,
Să-i sparg cuibul dracului!
(Pentru vers 12 4, vezi no. 1320).

37.

Frunză verde lemn dubit,
Alei, codre îndrăgit,
Mult pe lume te-am iubit!
Tu-mi eşti frăţiorul meu,
Cu tine trăesc şi eu;
Tu să mă aperi pe mine,
Că eu sunt frate cu tine,
Când m'a căta poterà,
Să m'ascunzi sub poala ta,
Şi să mă răsbuni pe mine,
Când ciocoiul pe-aici vine,
Că 'ntine mi-i hrana mea,
Când îmi trece cinevà!

38.

Şi-apoi verde şi-un burete,
Măi băiete, măi băiete,
N'ai ce bea, n'ai ce mâncà,
Deţi-i inimioara rea?
— Nici mi-i foame, nici mi-i sete,
Ci mi-i dor de codrul verde;
In cel codru să mă duc,
Să-mi ieau nume de haiduc!

39.

Foaie verde şi-o laleà,
Maica mea, măicuţa mea,
De ce, maică, mai facut
Să fiu de lume urît,
Şi de lifte urgisit
Şi de codru îndrăgit?

40.

Foaie verde fir şi-o nalbă,
Taica, maica tot mă'ntreabă,
Care munca mi-i mai draga!
Munca cea de vitejie,
Cu cal bun de călarie
Şi cu flori la palarie!
M'a trimis taica la coasă,
Coasa grea şi iarba rea,
Cu mâncarea 'ntârzià.
Izbii coasa 'n păducel
Şi-o rupsei dela *caţel*
Şi-o tăcui de-un baltăgel,
Ca să fiu frate cu el.
M'a trimis tata la sapă,
Dar nici asta nu mi-i dragă,
Că-mi mâncă puterea toată.
Coada lungă, gura lată,
Oiu să te-asvârl în poiată,
Mâncà-te-ar rugina toată!
Şi-am să-mi fac o sabioară,
Ca s'o am de surioară;
Cu sabie şi băltag,
Par'că ţi-i codrul mai drag!

41.

Foaie verde *bobovnic*,
De geaba mai sunt voinic,
Că n'am arme să mă'ncing,
Şi cal bun ca să-l încing!

42.

Drag mi-i codrul, drag că-i verde,
Aici nimeni nu mă vede;
Hai cu mine'n codru, puică,

www.digibuc.ro

Să fugim pe cărăruică.
Să nu caţi că sunt tâlhar,
Sunt tâlhar, ei, şi-apoi dar.
Am şi puşti, am şi pistoale,
Am şi bun' ascunzătoare,
Colo'n codru cu verdeaţă,
Loc ascuns de *frumusaţă*,
Dar îi rău că n'am cu cine,
Si de-aceea hai cu mine ;
Colo'n codru să domneşti,
Să domneşti, să'mpărăţeşti.
La nime să nu gândeşti !

43.

Foaie verde peliniţă,
Găteşte-mă, măiculiţă,
Cu cal bun şi c'o căruţă,
Şi de-o dragă puşculiţă,
Şi de-o mândră săbioară,
S'alung duşmanii din ţară !

44.

Alei Doamne Dumnezeu,
Auzi-mi şi glasul meu,
Glasul meu, durerea mea,
Amarul şi jelea grea.
Frunză verde foi uscate,
In Moldova nu-i dreparte,
Foc şi pară 'n lung şi'n lat,
Pentr'un câne blăstămat,
Pentru vodă cel hain,
Duca Vodă cel fieros,
Cu cei mari prietenos,
Cu cei mititei *cânos ;*
'S-sărăcit şi prăpădit,
Tare mi-s sărac lipit.
Fără casă, fără masă,
Nici pământ de dobitoace,
Mă mir, Doamne, ce m'oiu face !
Fără hornă, fără foc,
Cu moşoaica goală'n foc.
Doamne, du-l şi-l du departe,
S'aibă dracul de el parte ;
Doamne, du-l şi-l du mereu,
Să pot răsuflă şi eu !

45

Bade, tare-i grea puşcă,
Da-i mai grea suveicuţă ;
Puşca'ncarcă şi ocheşte,
Unde inima-ţi doreşte.
Cu suveica nu-i aşă,
Că se'ncurcă ţevia !

46.

Frunză verde flori de mac,
Puişorul meu cel drag,
Auzi, maică, a venit
Iar vremea de haiducit,
Că Turcul vine potop,
Ca să bată'n Sevastop.
Iar de-a cere Moldoveni,
Noi ne-om face dumbrăveni !

47.

Frunză verde busuioc,
De-acum nu mă tem de loc,
Puşculiţa mea c'un foc.
Unde-mi pun halicele,
Acolo-s puterile.
Unde pică *hultueala*,
Acolo i şi mântueala.
De n'am prav, tot am *condac*,
Şi tot nu rămân sărac !

48.

Cine'n codru vieţueşte,
Acela *tifericeşte*,
Da' nu singur, cu mândrà.
In codru, cu mândra lui,
Pe sub umbra fagului,
In puterea dragului !

49.

Rămâi sănătoasă, lele,
Nu mai pot de dor şi jele ;
Eu mă duc în codru verde,
Unde urma mi se pierde,
De-unde pot să haiducesc,
Lumea să mi-o răscolesc,
Să vânturi şi satele
Unde-s blăstămatele,

www.digibuc.ro

Unde satele mi-s pline
De blăstămate ca tine.
Şi-apoi, lele, să pornesc,
Eu gâtul ţi-l răsucesc,
Cu-atâta să mă vestesc ![1]

50.

Foaie verde foaie lată,
Sună valea, sună toată
De trâmbiţă şi *dobas*,
Ci-i ceata de poteraşi,
Sa ucidă din secure,
Pe tâlharii din pădure.
Funză verde şi-o mărgeà,
Poteră, nu mai cătà,
Poteraşi, nu mai umblaţi,
Prin pădure nu căutaţi,
Că de urma lor nu daţi ;
Hoţul nu-i la locul lui,
Nu-i în *ghizunia* lui ;
Cine-l pune şi-l ascunde,
E o fetiţă, şi ea unde !

51.

Foaie verde foi de fag,
Codrule, tare-mi eşti drag,
Că răsuni când zic de jale,
Pâna'n deal şi până'n vale,
Până la puicuţa'n cale.
Şi tu zici, de zic din fluer,
Şuieri tu, dacă eu şuier.
Frunza'n codru cât trăeşte,
Voinicii se veseleşte.
Frunză verde poamă coarnă,
Am să mor cu codru 'n
toamnă !

52.

Frunză verde foaie lată,
Petrecui o vară toată,
Prin codri plini de verdeaţă,
Codri plini de *frumusaţă*,
Cât avui şi frunza plină,
Ziua mi-a fost mai senină,
Dar acu-i frunza deşeartă
Şi pădurea parcă-i moartă ;
Când ciocoiul mai trăeşte,
Codrul par'că 'ntinereşte;
Prin codrii de-l întâlnesc,
Simt pe lume că trăesc !

53.

La poală de codru verde,
O zare de foc se vede,
Imprejurul focului,
Stau acuşa locului,
Stau haiducii codrului,
Ghimici, Ocnea şi Oituz,
Căpitanul lor Modruz.
Stau vreo zece, cincispre-
zece,
Şi tot frige un berbece,
Şi din ploscă beau vin rece ;
Berbec mare şi frumos
Şi la carne prea gustos.
Unul focu-l descântà,
Altul mări că cântà :
— Frunză verde frunză rară,
De-oiu ieşi în primăvară,
Dela codru pân'la Prut,
Nimeni nu ne-a cunoscut,
Că trăim, ne veselim,
La nimica nu gândim,
Decât doar pe la ciocoi,
Să le luăm din nevoi,
De dureri să le dăm leacuri,
Pentr'o bună pistolaş (?)
Să-l purtăm cu capul gol ;
Din Focşani la Dorohoiu
Ţara-i plină de ciocoi !

54.

Dare-ar bunul Dumnezeu
Să fie pe gândul meu,
Să trăesc măcar un an,
Să pun mâna pe duşman,
Să-l jupesc, să-mi fac suman.
Cu pielea de pe picioare,

1. *Să mă fac vestit, cunoscut în lume.*

www.digibuc.ro

Să-mi fac teacă la pistoale,
Şi cu pielea de pe dânsul,
Să-mi fac sac să duc ovăsul!
(Comunic. de d-l I. E. Torouţiu, Solca-Bucovina.)

55.

Foaie verde sălcioară,
Căprioară, surioară,
Salta-te 'n două picioare,
Roade mugurul pe poale.
Unde-o fi codrul mai mare.
Roade poala codrului,
Să fac roată ochiului,
Să văd lunca Oltului,
Gura Topolopului
Şi drumul bogatului.
Măi bogate, măi bogate,
Cum nu treci în ceea parte,
Să te scot din sănătate,
Să te curăţ din păcate!

56.

Jele-i, Doamne, cui îi jele,
Jele-i Doamne, codrului
De armele hoţului,
Că le plouă şi le ninge
Şi n'are cine le 'ncinge,
Că, marì, cine le-a 'ncins,
In temniţă l-a închis.
Frunză verde samalare,
Ma rog, codre, dumitale,
Ca la un frate mai mare,
Apleacă-ţi ramurilè
Şi-mi apăra armelè,
C'au rămas, sărmanelè,
Şi le plouă şi le ninge
Şi n'are cine le 'ncinge!
(Pentru sfârşit, vezi începutul no. 37, p. 271.)

57.

Foaie verde măr domnesc,
Şi tot stau şi mă chitesc,
Să mă las, să nu iubesc
Şi să mă călugăresc!
Şi iar stau la socoteală,
Gându-i tâlhar şi te 'nşeală:
Decât la călugărie,
Mai bine în haiducie!

58.

Foaie verde merişor,
Pe drumul dela Târgşor,
Se plimbă hoţii pe el.
Si 'ntâlneascâ vr'un boier,
Să-l întrebe ce i-i mersul,
Să-l asculte ce i-i versul.
(Comunic. de d-l H. N. Tapu.)

59.

Foaie verde şi-o alună,
Cât fuse de-o vreme bună,
Cu soare şi cu căldură,
Tot urcam şi coboram
Şi plaiul cutreieram,
Tare bine mai trăiam!
Cu banii ciocoiulùi,
Făceam haină trupulùi,
Făceam armă hoţulùi
Şi cântam sufletulùi.
Frunză verde samalare,
Mă ajunse blăstăm mare
De boieri şi de cucoane,
De cucoane văduvite,
Jupânese sărăcite.
Bate vântişor din *miază*,
Sufletul în mine 'nghiaţă;
Bate vântul cu zăpada,
Gândurile stau grămadă,
Sa las calea codrului,
S'apuc valea satului,
Cât mi-i greu sufletului.
Şi-apoi iar pe primăvară,
Să intru'n codru cu *pana*!

60.

Foicica bobului,
De frica ciocoiului,
Şi de-a grecoteiului

www.digibuc.ro

De bani 'mpăratului
Lăsai munca câmpului,
Lăsai viața satului,
Luai calea codrului.
Lasaiu casă, lăsaiu masă,
Lăsai nevastă frumoasă,
Dar mă duc cu Dumnezeu
Și nici ei nu-i pare rău.
De-o vrea bunul Dumnezeu,
Iar mă 'ntorc în satul meu!

61

Frunză verde și-o răchită,
Văzui pădurea 'nverzită,
Foicica 'nmugurită
M'apucă dorul de flintă,
De flintă, de pusculiță,
De cuțite ascuțite
Să le pun la cingătoare,
Să mă urc în codrul mare!

E. OSTĂȘEȘTI.

1.

Foaie verde lozioară,
Prutule, apă vioară,
Face-te-ai neagră cerneală,
Stuhul tău o penișoară,
Ca să scriu o hârtioară,
S'o trimet la maica 'n țară,
Să-mi dea bani de cheltueală
Și straie de primineală
Și-un cal bun de călarie,
Ca să plec la bătălie,
Unde nu cunosc pe nime,
Numai murgul de sub mine,
Unde-i sânge până 'n scară.
Sângele Muscalului,
Până 'n coama calului;
Iar sângele Turcului,
Până 'n glezna murgului,
Frunză verde și-o mătasă,
Rămâi, maică, sănătoasă!

(Zorleni-Tutova. Vezi no. 50, p. 224.)

2.

Și-am zis verde și-o alună,
Dragu-mi-i seara pe lună,
Venind dela *caraula*,
Cu săbioara pe mână,
Cu puşculița pe spate,
Cu *capela* la o parte.
In neagra străinătate,
Toți mă 'njură și mă bate,
Nimenea nu-ți ține parte,
Că tata-i bătrân, nu poate,
Frații nu țin la dreptate,
Surioara-i măritată,
Și mama-i îmmormântată!

(Comunic. de d-l St. St. Tutescu, Catanele-Dolj.)

Variantă.

Foaie verde și-o alună,
Drag mi-a fost seara pe lună,
Viind dela caraulă,
Cu capela pe-o ureche,
Tragând acasă la fete!

3.

Ah, mare, mare sărată,
Lasă-mă liber[1] odată,
Să-mi văd mamă să-mi văd tată;
Lasă-mă fără de sorți,
Să-mi văd frățiorii toți;
Să-mi usuc picioarele,
Să-mi văd surioarele!

(Comunic. de Păr. I. C. Beldei, Jorăști-Covurluiu.)

4.

Foaie verde trei castane,
Dela București la vale,

1. Din *liberat*, *liberare*.

www.digibuc.ro

Trece-un tren cu cinci vagoane [1],
Incărcate-s cu mantale,
Cu mantale şi tunici.
Acolo-i tunica mea,
Care m'am servit cu ea,
Din copilăria mea !

(Comunic. de d-l M. Lupescu, Zorleni-Tutova.)

Variantă.

Foaie verde trei migdale,
Dela Bucureşti la vale
(Dela Mărăşeşti la vale)
Trece-un tren cu opt vagoane,
Incărcate cu mantale;
Cu mantale şi tunici,
Pentru flăcăiaşi voinici
(Pentru regimentul cinci).
In vagonu-al treileà,
Este şi mantaua mea,
Cu galoanele pe ea
(Care-am *soldăţit* cu ea).
Şi-oiu sa mă îmbrac cu ea,
Să încep a comandà,
La dreaptà şi la stânga !

5.

Foaie verde de susaiu,
Mai ast' toamnă mă 'nsurai,
Mândră nevastă luai ;
Când să stau să mă petrec,
Vine ordin ca să plec,
Şi să plec la Călăraşi,
Vede-l-aş pustiu şi ars.
Să rămâie numai parii,
Să se'nţepe ghinărarii,
Ghinărarii şi maiorii
Cari-au cătănit feciorii ;
Colonei şi ghinărari,
Şi cei de-au scris militari ! [2]

Variantă.

Foaie verde siminoc,
Dare-ar Dumnezeu un foc,
Să ardă Braşovul tot,
Să rămâie numai parii,
Să se 'nţepe ghinărarii,
Ghinărarii, căpitanii
Şi cei de ne-au scris pe noi !

6.

Foaie verde foaie lată,
Fire-ai, maică, blestemată,
De ce nu m'ai făcut fată,
Să nu mă iea în armată.
Maică, m'ai făcut fecior,
Să dau ţărilor ocol,
Să fiu rob al tuturor !

(Jud. R.-Sărat.)

7.

Frunză verde nucă seacă,
Mâne toţi recruţii pleacă,
Cu părinţii să-şi petreacă,
Dar cu mine n'are cine,
Că eu sunt străin pe lume !
Să vii, maică, să mă caţi,
Intre Olt şi 'ntre Galaţi,
Printre rânduri de soldaţi,
Stând în arme răzămaţi,
Nebăuţi şi nemâncaţi,
Şi de nimeni întrebaţi.
Rău, maică, m'ai blestemat,
De-acasă când am plecat,
Tot oftând şi lăcrămând,
Căci pe mine m'a ursit
Să trăesc tot amărît,
Ca nimenea pe pământ ! [3]

(Acelaş.)

8.

Foaie verde iasomie,
Mi-a venit ordin şi mie,

1. Se zice şi *fargoane*, dela *fargon*, *forgon furgon*, trăsură la regimentele călări pentru încărcatul paielor ş. a.
2. *I-au scris la sorţi.*
3. Se scoate apoi un cântec de compunere prea nouă şi nedibace.

www.digibuc.ro

Să mă duc în meliţie,
Să las pe mândra pustie,
Să nu ştiu cui să rămâie!
Foaie verde bob piperi,
Regiment de artileri,
Arde-te-ar focul din cer;
Şi cu foc şi cu pucioasă,
Că las mândruţă frumoasa
Şi mă departez de casă
Şi mă duci ca în căruţă,
Şi mă laşi fără mândruţă,
Şi mândruţa ca a mea
Nu e'n sat la nimeneà!
(Muşeteşti-Argeş.)

9.

Foaie verde de trei sfanţi,
Să vii, mândro, să mă caţi,
Intre Prut şi'ntre Galaţi,
C'acolo suntem chemaţi,
O sută şi doi soldaţi,
Stăm în arme răzemaţi,
Nebăuţi şi nemâncaţi.
Ţine caii de căpestre,
Duce dorul la neveste;
Şi eu duc caii la apă,
Şi duc dorul dela tată;
Şi eu şterg caii de spumă,
Şi duc dorul dela mumă;
Cai 'mpodobiţi cu flori,
Şi duc dor dela surori;
Cai 'mpodobiţi cu brazi,
Şi duc dorul dela fraţi!
(Pentru vers 1—7, vezi no. 7, vers 7—9.)

10.

Frunză verde de bujor,
Plânge-mă, maică, cu dor,
Că şi eu ţi-am fost fecior,
Ţi-am scos boii din obor,
Şi plugul de sub şopron
Şi-am plecat să fac ogor.
Dar o brazdă de-am arat,
Potera m'a 'ncunjurat
Şi m'a prins şi m'a legat
Cu curele 'ncrucişate
Şi mi-au pus raniţa 'n spate
Şi capela la o parte....
Potera şi jumătate!
— Măi, neamţule, un' mă duci?
Tocma'n graniţă la Turci,
Să fur caii Turcilor,
Să duc dorul mândrelor;
Să fur caii de căpestre,
Să duc dorul la neveste;
Să fur caii de frânèle,
Să duc dorul mândrei mele!
Frunză verde flori de tină,
Suspină, maică, suspină,
Suspină şi pentru mine,
C'am ajuns în ţări străine,
Să mănânc de căpătat,
Să beau apă de furat,
Să gândesc cu milă'n sat,
La neveste cu bărbat,
La fete de măritat,
La flăcău şi de'nsurat!
(Rucăr.)

11.

Foaie verde foaie 'nvoaltă,
Mă rog rugă înfocată,
Cu guriţa 'nfierbântată,
Cu inima usturată,
Cum nu mă mai fac odată,
Cu Ruxanda la poiată,
Să-i spun focul din armată.
Am jurat-o la plecare,
Să-mi trimită de-o scrisoare,
Nu ştiu, juratul s'a prins,
Dar scrisoare n'a trimis!
(Hănţeşti.)

12.

Rau, maică, m'ai blăstămat,
De-am ajuns şi eu soldat,
Stau în armă răzămat,
Nebăut şi nemâncat,
Şi de ofiţeri mustrat.
Când e soarele 'n chindie,
Mă scoate la teorie;

www.digibuc.ro

Când soarele-a luminat,
Eu, maică, am dezertat,
Of, Doamne, mare păcat!

13.

Şi iar verde de mohor,
Plânge-mă, maică, cu dor,
Că şi eu ţi-am fost fecior.
Cât sunt grânele mai verzi,
Vin, măicuţă, de mă vezi,
Că dacă s'or secerà,
Ai venì, nu mă-i aflà,
Şi te-i băgà în pământ,
De-i vedeà pe unde sunt.
La o poartă de'mpărat,
In suliţă răzămat,
Nebăut şi nemâncat
Şi de ofiţeri mustrat!

14.

Foaie verde iarbă neagră,
La cişmeaua cea de piatră,
S'au strâns fetiţele roată,
Se'ntreabă una pe altă:
— Ce să facem, noi, surată,
S'au dus flăcăi'n armată,
Rămânem nemăritate!
— Foaie verde foi de foi,
Să ne rugăm la ciocoi,
Să dea drumul la flăcăi,
Să ne măritàm şi noi!
(Cosmeşti.)

15.

Foaie verde avrămească,
La regiment, la fereastră,
Şede Ghiţişor la masă.
Nu ştiu, scrie, ori ceteşte,
Ori la mine se gândeşte!
(Acelaş).

16.

Jele-i, Doamne, cui i-i jele,
Jele-i, Doamne, maicei mele,
Că m'a crescut aşà mare,
Hasnă de mine nu are.

Jele-i, Doamne, cui şi cui,
Jele-i, Doamne, câmpului,
Câmpului şi codrului,
Da' mai jele-i murgului,
Murgului, *sirepului*,
Că mi-a fost el frăţior
Şi la bine şi la rău,
Şi la greu năcazul meu
Jele-i, Doamne, cui i-i jele,
Da'-i mai jele, puicei mele,
Puicei mele tinerèle,
C'o 'nvăţăi a strânge 'n braţe
Si-acuma mi-o las acasă,
Cu lacrămi fierbinţi pe faţă,
Cu coatele pe zăplaz
Si cu lacrămi pe obraz.
Tot mă'ntreabă cu năcaz,
De ce-o las şi un' mă duc?
Un' mă duc şi când mă 'n-
torc?
Eu îi zic ca s'o mângâiu:
Puiculiţă bălăioară,
Să ştii, puică, că'-s cătană,
Eu mă duc la cătănie.
— Ba te duci la bătălie
Si de-i venì, nu se ştie!
Şi când a zis «nu se ştie»,
Curg lacrămi până'n bărbie!

17.

Foaieleana foi de foi,
Săracii de noi,
Bată-va crucea, ciocoi,
Săracii de noi [1],
Cum ne strânge de prin văi,
Şi ne mână ca pe boi,
Si ne tunde ca pe oi
Şi ne duce la răsboiu.
Alta zis am leana foi,
Oleo, lifte de ciocoi,
Da' ne-or trece pe la noi,
Si ne-om strânge-odată noi,
Din Craiova 'n Dorohoiu,
Si ne-om curăţà de voi!
(Cosmeşti.)

1. Refren.

www.digibuc.ro

18.

Maică, inimă de piatră,
Fire-ai, maică, blăstămată,
Că nu m'ai făcut o fată,
Să torc cu tine pe vatră,
Să mă vezi ziua prin casă,
S'ascult noaptea la fereastră,
Cum îi treaba feciorească.
Măruntă de pătrânjel[1],
Şi m'ai făcut feciorel
Şi m'ai crescut măricel;
Şi mă crescuşi cam de-o palmă,
Şi mă dăduşi de pomană,
Şi mi-au zis că sunt cătană!
Fire-ai, maică, blăstămată,
Că nu m'ai făcut o fată.
Să torc cu tine pe vatră!

(Acelaş.)

19.

Foaie verde poamă coarnă,
Măi Gheorghe dela cazarmă,
I-auzi goarna cum te chimă!
Foaie verde şi-o laleă,
Gheorghe, goarna n'ascultă
Şi-ascultă-mi tu vorba mea!
Roagă-te lui Dumnezeu,
Pentru sufleţelul meu;
Roagă-te la Precistă,
Pentru suferinţa mea!
Să mă fac o păsăreă,
Păsăreă cu pană neagră,
Să viu la tin' mai de grabă,
Pân' la tine la cazarmă,
Şi să mă pun la fereastră,
Şi să-ţi cânt cântarea noastră!

(Acelaş).

20.

Foaie verde de *dughie*,
Că m'a scris în meliţie,
Şi tata mi-i om bătrân,
Nu poate cosi la fân,
Şi n'am nici frate mai mare,
Să dea murgului mâncare,
Am o soră, joacă 'n horă,
Când dă soarele 'n deseară,
Işi iea furca subsioară,
Şi pleacă la şezătoare;
Foaie verde foi de rând,
Rămâne murgul flămând!

(Viltoteşti-Fălciu.)

21.

Trecui podul pe la 'mează[2],
Mă ajunge-un dor de-acasă,
Şi o jale păcătoasă;
Nu-i nici dulce, nici amară,
Bate vântul, mă doboară:
Mă doboară din picioare,
Şi mă pune jos pe şale!

(Acelaş.)

22.

Dragul nenii Simion,
Fă-te, nene, mărişor,
Scoate boii din ocol
Şi plugul de sub şopron.
Ară nenii moşià,
Că dacă m'oiu liberà,
O să-ţi ieai tu răsplată!

(Negrileşti.)

23.

Foaie verde de stejar,
La cazarmă, la hotar,

1. *Frunză* măruntă de pătrunjel.
2. Se scot aceste patru versuri din fruntea cântecului:

Frunză verde amărèle,
Mai am vre o două trei zile
Şi dau raniţa 'n primire
Şi puşca la magazie.

www.digibuc.ro

M'a dat tata *caciular*,
Am venit la şapte *ai*,
Găsii casa grajd de cai,
Bătătura mucegai!

24.

— Foaie verde păduret,
Vinde, taică, boii toţi,
Şi mă scoate dela sorţi.
Şi vinde vacile toate,
Şi ne lasă fără lapte,
Taică, ne duce la moarte!
— Taica nu vă poate scoate
Dela sorţi şi dela moarte!

Varlantă.

Vinde, maică, boii toţi
Şi mă scoate dela sorţi!
— Dela sorţi şi dela moarte,
Maica nu te poate scoate!

25.

Plânge-mă, maică, cu dor,
Că şi eu ţi-am fost fecior,
Ţi-am scos boii din ocol,
Pe Boian şi pe Bujor.
Pân' nu mă suiam pe gard,
Nu puneam funia în cap,
Şi dacă mi-i înjugam,
La deal pe ogor plecam,
Două brazde că trăgeam;
Când mă dam cu brazda 'n vale,
Luca potera în cale.
Bună ziua, măi Ioane!
— Trăiţi, domnu' căpitane!
— Măi Ioane-ai fost plugar,
Ia mai fii şi militar;
Trage plugul mai la vale,
Să viu să te ieau călare.
Plugul la vale trăgeam,
Si călare mă suiam,
La cazarmă că plecam.
Acolo cum am ajuns,
S'au apucat de m'au tuns.
La bărbier poruncià,
Perişorul mi-l tăià,
Perişor cel gălbior,
Cum şede pe jos *potmol!*
Foaie verde trei *surguce*,
Vin, măicuţă, de mi-l strânge,
Şi mi-l strânge-n trei basmale,
Şi-l scoate la zile mari,
L-arată la fete mari.
Care-a plânge şi-a oftà,
Aceea-i amanta mea!

Varianta 1.

Foaie verde de areu,
Sărman perişorul meu,
Părul meu cel gălbior,
La căpitan sub picior.
Iea-mi-l, maică, şi mi-l strânge
Şi mi-l strânge mănuchele,
Şi mi-l pune'n sân la piele,
Şi-l plânge, maică, cu jele,
Şi mi-l pune'n cingătoare,
Şi mi-l scoate'n sărbătoare,
Să mi-l plângă fetele,
Fetele, nevestele!

Varianta 2.

Foaie verde alior,
M'a făcut taica fecior,
Să pasc boii de *pripor*,
Pe Ghilan şi pe Bujor.
Foicică de mălai,
Decât, maică, mă făceai,
Mai bine mă lepădai,
Că *hasna* de mine n'ai!

26.

De m'oiu duce'n meliţie,
Să nu-mi porţi doruţul mie;
De-i dorì şi tu şi eu,
Tot de mine-a fi mai rău!

27.

Foaie lată de grănată,
Bată-te focul, armată,

www.digibuc.ro

Că mult mai eşti blăstămată,
Că m'ai scos din lumea toată,
M'ai dus cale îndepărtată;
M'ai scos afară din ţară,
Unde am o surioară.
Surioară bălăioară,
Mi-am lăsat-o bolnăvioară,
Doamne sfinte, n'o omoară;
Doamne sfinte şi părinte,
Rogu-mă să ieai aminte,
S'o'ngrijeşti ca un părinte.
De ai gând s'o ieai la tine,
Mă rog, iea-mă şi pe mine.
(Buciumeni.)

28.

Neamţule, hătu-ţi credinţa,
Că tu mi-ai mâncat sămânţa;
Tu-mi mâncaşi copiii mei,
Că nu-mi căutaşi de ei.
Cum din prunci s'au ridicat,
Tu la oaste i-ai luat.
I-ai făcut mari şi voinici,
I-ai descălţat de opinci,
I-ai încălţat cu ciupici,
Şi mi i-ai dus de pe-aici!
(Tg.-Ocna.)

Variantă.

Neamţule, hătu-ţi credinţa
Şi ţi-ar fi pierit sămânţa!
Cât îs pruncii mititei,
Neamţul nu cată de ei;
Dacă pruncii se ridică,
Neamţul la măsură-i strigă,
Şi-i descalţă de opinci
Şi mi-i duce de pe-aici!
(Acelaş.)

29.

Foaie verde trei granate,
De trei ani şi jumătate,
De când port raniţa'n spate,
Cu curele 'ncrucişate,
Şi prin faţă şi prin spate,
Cu mâncări, cu băutură,
Şi multe de-adunătură!

30.

Când te uiţi pe-acest pământ,
Fel de fel de traiuri sunt,
Dar mai greu şi mai amar
Nu-i ca cel de militar.
Dimineaţa li se dă
Câte-o ceaşcă de cafeà,
Sărmanul s'ar pune jos,
Că îl trece os prin os,
Dar nu-i singur, cu armà,
Şi mai este altcevà!

31.

Foaie verde păpădie,
Bată-te focul domnie,
Şi cel ce-a zis meliţie,
Vine ordin şi mi-l scrie.
Când e dragostea mai dulce,
Vine ordin şi mi-l duce;
Când e dragostea'n temeiu,
Atuncea, Doamne, mi-l iei!

32.

Foaie verde iarbă grasă,
Peste cea pădure deasă,
Mare ploaie se mai lasă!
Nu ştiu, ploaie-i ori ninsoare,
Ori lacrami de fată mare,
Şi-i ordin de liberare.
Mai am vre o două-trei zile
Şi dau răniţa'n primire
Şi puşca la magazie,
Şi mă'nsor, să-mi ieau soţie.
Nici prea scurtă, nici prea 'nnaltă,
Să se mire lumea toată!
(Pentru vers. 9—11. vezi nota p. 279.)

33.

Foaie verde de mohor,
Plânge-mă, maică, cu dor,
Că şi eu ţi-am fost fecior,
Ţi-am scos boii din obor

www.digibuc.ro

Şi plugul de sub şopron,
Şi-am arat cât am putut
Şi vremea m'a'ngăduit.
Şi semănam busuioc
Şi-a ieşit pară şi foc ;
Şi sămănam trandafir,
Şi-a ieşit numai un fir.
Maică, măiculiţa mea,
Firul tu mi l-ai vedeà :
Dac'a creşte drept în sus,
Să ştii, maică, că m'a tuns ;
Iar de-o creşte mai plecat,
Să ştii, maică, c'am scăpat !

Variantă.

Frunză verde de mohor,
Plânge-mă, maică, cu dor,
Că şi eu ţi-am fost fecior,
Ţi-am scos boii din ogor,
Şi plugul de sub şopron,
Şi trăsei o brazdă, două
Şi semănai busuioc,
Răsărì pară şi foc !
Dac'a creşte drept în sus,
Să ştii, maică, că m'am dus ;
Dac'a creşte mai plecat,
Să ştii, maică, c'am scăpat !
(Durăşti.)

34.

Frunză verde de scumpie,
Mă suii în deal la vie,
Mă uitai la răsărit
Şi văzui tot pustiit.
Numai una nu-i pustie
Şi-aceea-i cănţălărie,
Şede-un ofiţer şi scrie ;
Şi nu scrie bunătăţi,
Ci scrie flăcăi la sorţi !
Bate-i-ar pustiul sorţi,
C'au luat flăcăii toţi,
Pe toţi flăcăii să-i ieie,
Numai pe Gheorghe nu-l ieie.
Când aş şti că l-ar luà,
Singură m'aş spânzurà,
Delăturea drumului,
De aţa *paingului !*

Variantă.

Zis-am verde de gutuie,
Mă suii în deal la vie,
Mi uitai spre Slobozie,
Văzui casele pustii,
Numai una nu-i pustie
Şi-aceea-i cănţălărie,
Şed primari, notari şi scrie,
Făcăieşi la meliţie.
Săracii bieţii flăcăi,
Cum mi-i strânge de prin văi,
Cu primari, cu vătăşei,
Şi mi-i mână dinapoi,
Ca pe-un *tăbănaş* de boi ! [1]

35.

Creşte iarbă şi cu grâu
Şi nu-i iarbă şi cu grâu,
Numai sânge pân'la brâu.
'N-sângele soldatului,
Bate pieptul calului.
Bate vântul papura
Şi-mi porneşte tabăra,
Tabăra de soldăţei,
Mult îs nalţi şi subţirei,
Şi la piept cu năsturei,
Să treacă glonţul prin ei !

36.

Foaie verde de mătasă,
Măiculiţa nu-i acasă,
Eu las treaba şi mă duc,
De-a drept în ţară la Turc.
Ca să scap puicuţa mea
De păgân, inimă rea.
Să-i strivesc pe toţi, coleà,
Să nu-mi vie să mi-o iea,
Mie mi-a dat Dumnezeu,
Puicuţă pe placul meu,

1. Se scoate apoi un cântec neînchegat.

www.digibuc.ro

Dar Turcului rog să-i dea,
Tot plumbul din puşca mea,
Să meargă pe ceea lume,
Să nu-i mai aud de nume!

37.

Şi mă chiamă Busuioc,
Soldat mândru cu noroc,
Bate toba, goarna sună,
Toţi soldaţii mi s'adună,
Goarna sună, toţi gândesc,
Şi'ntre dânşii ce grăesc?
Ci-că Turcul, liftă rea,
Ne-a secat şi Dunărea,
Ci-că Turcul, neamul rău,
N'ascultă de Dumnezeu.
Sa-l învăţ s'asculte eu,
Cu puşca şi cu halice,
Unde-oiu da, Turcul să pice;
Cu puşcă de cea domnească,
Unde-oiu da, să nimerească.
Carole, Măria Ta,
Să ne treci şi Dunărea,
Să mă plimb prin cei Balcani,
Să'nspăimânt pe cei duşmani,
Să'ntâlnesc pe Dumnezeu,
Şi să-i spun câte ştiu eu,
Câte ştie neamul meu![1]

38.

Las' să zică, las' să zică,
Lumea toată că mi-i frică,
C'am căciulă de curcan,
Baĭnetă pentru duşman.
Las' să zic' aşà şi-aşà,
Că io-mi cat de treaba mea!

39.

Badea Gheorghe face-un şanţ,
Ca să-i cadă Turcu'n laţ:
Şapte Turci şi c'un Tătar,
Ca să scape de amar;
Şapte Turci şi-un Basbuzuc,
Să-şi scape viaţa de Turc!

40.

Mândru, mândru toporaş,
Hai, măicuţă la oraş,
Să te duci la căpitan,
Să-i spui c'ai un băietan,
C'a'nvaţat *muştrulueala,*
Şi să pice la'nvoeală.
Să-mi dea drumul pân'acasă,
Pân la mândra mea frumoasă!

41.

Că băietu-i chinuit,
La iubit şi la sorţit.
Şi-a cui doară-s vrerile,
De nu vin şi fetele,
In 'scadroane pe la noi,
Să facă doi paşi 'napoi,
Să mă'ntorc şi-aş sărută,
Tocmai pe iubita mea!

42.

Frunză verde leuştean,
Uite dracul căpitan,
Că mi-a luat ce-am avut,
De nimeni nu m'am temut,
Dar şi eu te-oiu blăstămà,
Până când n'ăi mai luà!

43.

Unde-i şirul şi mai mic,
Badea nostru-i mai voinic;
Unde-i şirul singurel
Badea-i şi mai voinicel,
Taie Turci şi Turci de-odată
Să vadă ţara scăpată;
Şi taie, Muscalul vine,
C'aşà a trăi mai bine,
Că Muscalul când se 'ntoarce,
Şi de sufleţel te stoarce!

1. Vederat, o compoziţie nouă.

www.digibuc.ro

44.

Fuse badea 'n bătălie,
Pe unde mi-a fost să fie,
Nu ştiu badea ce-a făcut:
S'a bătut nu s'a bătut,
La Plevnà, la Griviţă,
Unde Osman se'ntărtà,
Vai şi vai de pielea lui,
De capătul Turcului,
Turcului, păgânului!

45.

Foaie verde busuioc,
Rău mai e când n'ai noroc.
Pleacă badea 'n meliţie,
Tot cu râs, cu veselie,
Pleacă păsărelelè,
Cu ele gândurilè.
Frunza 'n codru vestejeşte,
Puica la el se gândeşte.
— Foaie verde foi de nucă,
Carnea 'n trup mi se usucă,
Nici nu ştiu cât am de furcă,
Nici cămeşa de cusut,
Nici horbota de'mpletit,
Nici la horă de gătit.
Când la horă, badea nu-i,
Şi eu mor de dorul lui,
Eu mă uit pe la portiţă
Şi el nu-i nici pe uliţă.
Sara mă duc în grădină,
Pe vremea când dânsul vine:
Badea 'ncoace, badea nu-i,
Şi eu mor de dorul lui!

46.

Nu mai plânge, nu oftà,
Maică, măiculiţa mea,
Că doar traiul de soldat,
Il petreci fără oftat.
Geaba plângi, te văicărezi,
Că, măicuţă, nu mă pierzi,
Şi ca mâni iară mă vezi.
Nu-i nici Turc, nici *Ros* în ţară
Şi-oiu venì la primăvară,
Nu-i nici *Poleah*, nici Tătar,
Şi ca mâni în satu-s iar!

47.

Răi mai sunt cei căpitani,
Tot mai răi, tot mai duşmani,
Cine focul i-a adus,
Ibovnicul de mi-au dus,
Pe drumul Bârladului,
Tocma 'n toiul dragului!

48.

Foaie verde foi de soc,
Tot eu sunt făr' de noroc;
Unul am şi l-or luà,
L-or luà, l-or îmbrăcà,
Cu el Brăila s'o iea,
Brăilà şi Dunăreà,
Bătălia-i *şugă* rea!

49.

Frunză verde baraboi,
Ce-am ajuns, ce-am ajuns noi!
Noi cei mari în cele sate,
Suntem oameni cu păcate.
Nu ştiu, Doamne, ce-am făcut,
De-aşà rău ne-ai fost bătut;
Nu ştiu, Doamne, ce păcat,
Că prea rău ne-ai blăstămat,
Să intru în cea armata,
Să pierd ziua, noaptea toată.

50.

Galbenă frunză uscata,
Bat-o focul de armata,
Goarna sunâ, goarna sunâ
Şi voinicii se aduna.
Când voinicii se pornesc,
Stau în drum şi mi-i privesc.
Fetele 'n drum se bocesc,
Că ibovnicii pornesc
Şi neveste tinerele
Ii bocesc, bocesc şi ele!
Că-s vadane de bărbaţi,

www.digibuc.ro

Cu copii nebotezaţi.
Cine-a fi, cine-a scornit,
Cum ochii nu i-au plesnit,
Că miliţia-i o pară,
Care-ţi face viaţ' amara;
Arzi în foc fără noroc,
Că miliţia-i un foc!

51.

Foaie verde leuştean,
Aman, bre Osman,
Scoală, Osman, te deşteaptă,
Aman, bre Osman[1],
Că ţi-i Plevna 'ncunjurată,
De Români cu spata lată!

52.

Dela Plevna până 'n vale,
Şapte drumuri şi-o cărare,
Şi-un izvor de apă rece,
Cine bea, de dor îi trece.
Am mers singur şi-am băut
Şi de dor nu mi-a trecut!

53.

Tot oraşu-i cu noroc,
Numai Plevna arde 'n foc.
O, săraca Plevna noastră,
Cine-a fost s'o stăpânească:
Rusul cu ţara rusească!

54.

Frunză verde busuioc,
Tot oraşu-i cu noroc,
Numai Plevna arde 'n foc.
Hosman-Paşa-i la mijloc,
Sta 'n mijloc şi-mi se gândia,
Şi din gur' aşà grăia:
—Săriţi Turci, săriţi *ogalii*,
Că ne-a 'ncunjurat Muscalii,
Cu tunuri, cu *bombarale*,
Cu suliţa la picioare,
Strălucind ca mândrul soare,
Când îi vede Turcul, moare!

1. Refreu.

55.

Foaie verde puiu de nuc,
Am simţit un dor de Turc;
Mi-aduc bine-aminte, măi,
Unde-a fost bătaia 'ntâi.
S'aud tobele bătând,
Şi goarnele răsunând
Iar dincolo de pârâu,
Creşte iarbă şi cu grău;
Nici nu-i iarbă, nici nu-i grâu,
Numai sângele la brâu.
Sângele soldatului
Bate pieptul calului.
Şi porneşte tabăra,
Tabăra de soldăţei,
Mult îs nalţi şi frumuşei,
Şi la piept cu năsturei!
(Vezi no. 36, p. 282.)

56.

Frunză verde şi-un susai;
Mai bine nu mă făceai,
Maică, măiculiţa mea,
Ca să-mi duci tu jelea mea,
Grija căpitanului
Şi seama arcanului!
Cu gândul la bătălie,
D'apoi, maică ce o să fie,
Ce-o să fie, a să vie!

57.

—Foaie verde romăniţă,
Copiliţă, copiliţă,
Ce tot plângi, ce tot suspini,
Par'că rămâi prin streini!
—Frunză verde alior,
Măi bădiţă, bădişor,
Măi bădiţă, fără tine,
Toate 'n lume mi-s streine:
Şi vecina şi maică,
Şi vecinul şi taică,
Fără numai dumneată!
—Mândră, mândruleaua mea,
Geabă plângi şi te căinezi,
Geaba tot te văicărezi,

www.digibuc.ro

N'are cine să te-asculte
Şi ca tine fete-s multe.
Că nici plânsul nostru nu-i,
In puterea nimănui,
Făr' a căpitanului.
Căpitanul când soseşte,
Iarba 'n vale vestejeşte.
Când aud goarnă sunând,
Văd frunzele 'ngălbenind,
Şi pe vale şi pe deal,
Pentr' un rău de căpitan!

58.

—Tu, Doamne, Măria Ta,
Ascultă şi ruga mea,
Pe voinici nu-i mai luà!
Toţi te rôagă, toţi şi eu,
C'un flăcăieş am şi eu.
—Fa femeie, ia ascultă,
Nu mai bate cale multă;
Feciorul ţi-l l-oiu luà,
Măcar fără voia ta!

59.

Prutul vine, Prutul trece,
Dare-ar Domnul să se 'nnece,
Şi umflà-s'ar Dunăreà,
Tocmai când s'or înturnà!

60.

Din târgul din răsărit,
Veste mare c'a venit,
Dar nu-i mare, vestea-i rea,
Turcul trece Dunărea,
Grecul bate-alătureà.
Cu Turcul ochii nu da
Şi tare se fudulià.
Grecule, luà-te-ar, dracul,
Moartea căpitanului,
Şi grija duşmanului,
Intr'o bună dimineaţă,
Ţi-oiu luà ţie din viaţă!

61.

Puşca şi pistoalele,
Imi fac toate boalele;
Bie-ar fi şi-o săbioară,
Unde-oiu da cu ea, să moară!

62.

—Frunză verde crinişor,
Fosta-i, bade, roşior,
Frunză verde toporaş,
Fosta-i bade călăraş,
—Leleo, fost-am căciular,
Cu căciula mocănească,
Cu glonţu 'n puşcă domnească,
Din Brăila 'n Calafat,
Lele-o, dragă, m'am plimbat,
Cu puşca, cu raniţă,
Ca să păzesc graniţă,
Şi-am trecut şi Dunăreà;
Goarna c'auziam că sunà,
Domnul Carol ne adunà,
Ne-a sunat cu trâmbiţă
Pe câmpul din Griviţă,.
Când trâmbiţa răsunà,
Osmănel că tremurà;
Când sunat-a' doua oară,
Osmănel erà să moară.
Bate puşca, tunul bate,
Bate Plevna de departe,
Şi-ţi mai spun, lele-,o poveste,
Că Plevna azi nu mai este.

63.

Alei, Turcule hain,
Apucà-te-oiu de tain!
Pentru plata lucrului,
Trupul bazbuzucului;
Pentru osteneala mea,
Ai să-mi dai tu pielea ta;
Pentru osteneala noastră,
Să ne daţi vieaţa voastră;
Şi din Dunărea la vale,
Să te puiu să-mi cânţi de jale!

64.

Unde-i Dunărea mai latà,
Acolo-s voinicii gloată;
Unde-i Dunărea din mal,
Tot înnoat' un mândru cal,

www.digibuc.ro

Innoată şi s'opinteşte,
Până la uscat răsbeşte!

65.

Frunză verde lemn de tei,
Sărmanii, bieţii flăcăi,
Cum mi-i strânge ca pe boi,
Şi mi-i duce la răsboi.
Cel ce-a stârnit «hai la sorţi»,
Putrezì-i-ar osu'n gros,
Şi sângele la ţânţari,
Şi carnea la tabăcari,
Să facă hamuri la cai
Şi curele la Muscali.
Pentr'o puşcă *ruginoasă*,
Lăsăi masa, lasăi casă;
Lăsăi nevastă frumoasa,
Cu doi copilaşi în braţe.
Unul striga «mamă, mamă!»
Altul striga «tată, tata!»
—Dragul mamei, nu strigà:
Tatăl tău e 'n batălie
Şi ne-a trimis o hârtie;
Ci-că îi lovit la o mână
Şi zace de-o săptămână;
Şi-i lovit la un picior,
Şi-a umplut lumea de dor!

66.

In armată stai ca 'n cuşcă
Şi cu gloanţe şi cu puşcă,
Puşca-i iar de *puşcarit*,
Pe ciocoi de capuit;
Puşca-i bună în codru verde,
Unde nimeni nu te vede!

67.

Cine nu se *cătuneşte*,
Nu ştie lumea cât trăeşte,
Nici n'are de povestit,
Că traeşte chinuit.
De plouă ploaie cu foc,
Cătana nu stă pe loc;
De plouă ploaie cu sânge;
Cătana merge şi plânge!

(Comunic. de d-l I. E. Torouţiu, Poeni-Bucovina.)

68.

Foaie verde de bujor,
M'a făcut maica fecior,
Să fiu tatei ajutor.
M'a scris Neamţu 'n cătănie,
M'a scris cu cerneală albastra,
Când erà să-mi ieau nevastă;
M'a scris cu cerneală verde,
Când mi-erà mai drag de fete;
M'a scris cu cerneală neagră,
Când mi-erà lumea mai dragă.
—Neamţule, unde mă duci?
—Tocma 'n graniţă la Turci.
—Să port caii de căpestre,
Să duc dor dela neveste,
Şi să port caii de frâne,
Să duc dor dela copile.
Arde-te-ar focul pe tine,
Cum arde inima 'n mine!

(Comunic. de d-l C. Rădulescu-Codin, Ardeal. Pentru vers 11-16 vezi p. 277, No. 11, vers. 14-25.)

69.

Haide, haide, să jucăm,
Pe duşmani să-i alungăm;
Măi duşmane, fugi din ţară,
Că-ţi dau foc şi-ţi dau şi pară!

(Comunic. de d-l V Ungurean, Bucovina.)

70.

Luminate Impărate,
Stăi pe loc şi nu te bate,
Şi judecă, fa dreptate,
Că-s cătane ne 'nvaţate,
Nu ştie seama la toate;
Şi-s cătane tinerele,
Şi nu ştiu a face rele!

71.

Foaie verde puiu de nuc,
S'au strâns mândrele buluc
Şi mă 'ntreabă un' mă duc.

www.digibuc.ro

Eu le spuiu: «în bătălie»,
Ele plâng şi mă mângâie
Şi mă 'ntreabă când mai vin.
Eu le spun: «la primăvară»,
Ele plâng de se omoară!

(Negrileşti.)

72.

Foaie verde trei granate,
Şese ani şi jumătate,
Decând port arma pe spate,
Cartuşiera la o parte!

(Comunic. de d-l G. Buhuş, Arsura-Fălciu.)

F. FELURITE.

1.

Foaie verde de *molotru*,
Venì postul lui Sân-Petru,
Părăsì cucul *bungetul*
Şi mierliţa *frăsinetul*
Şi turtureaua vălceaua,
Şi lelıţa *moloteana!*

(Ţigănaşi-Iaşi.)

2.

—Cucule, tu un' te duci?
Vara vii, vara te duci,
Mă mir: iarna ce mânânci?
— Mânânc putregaiu de fag
Şi beau apă dintr'un lac
Şi cânt codrului cu drag!

(Meria-Covurluiu.)

Variantă.

—Cuculeţ dela pădure
Cu guşa plină de mure,
Vara vii, vara te duci,
Mă mir iarna ce mânânci?
— Mânânc putregaiu de fag
Şi beau apă dintr'un lac
Şi zic codrului de drag!

3.

Frunză verde şi-o laleà,
Oltule, pe matca ta
Dare-ar Maica Precistà
Şi Sfânta Duminică,
Pe unde trece punteà,
Şi se 'nalţă pulbereà,
Să 'nverzească richità,
Să *'mpuieze ursoaică*,
Să dau eu cu flinta 'n ea;
C'a ieşit un port în sus
Cu *malotele* de urs;
Şi-a ieşit un port la vale,
Cu scurteici de căprioare!

(Jud. Muscel.)

4.

Foaie verde matostat,
Dela Jii pân' la Banat,
Codrul mi s'a lăudat,
Că-şi ţine codrul frunzà
Verde ca primăvară.
Codre, nu te lăudà,
Că ţii frunza şi iarnà,
Verde ca primăvară,
C'o venì Vinerea mare,
Te-i pălì, codre, pe poale;
Şi-o venì luna *Undrea*,
Crivăţul te-o desbrăcà,
Păcat de hăinuţa ta!

(Acelaş.)

5.

Foicică trei granate,
Frăţioare codre, frate,
Ce fecior de lele eşti,
Primăvara 'mbobocesti,
Iarna te călugăreşti;
Primăvara-mi eşti frumos,
Iarna-mi eşti tot mânios!

(Acelaş.)

www.digibuc.ro

6.

C'altă foaie trei smicele,
Codrule, hainele *tele*,
Le-aruncă vântu 'n vălcele,
Zace zăpăda pe ele!
(Acelaș.)

7.

—Foaie verde și-o laleà,
Ia mai cântă cuculeà!
— Ba, ba, ba, voiniculeà,
C'am cântat la Severin
Pe-o creangă de rosmarin
Și m'am umplut de venin!
— Ia mai cântă, cucule!
— Nu mai pot, voinicule,
C'am cântat la Ialomiță,
Pe-o crangă de peliniță,
Și m'am uscat la limbuță!
— Ia mai cântă, cucule!
— Nu mai pot, voinicule,
C'am cântat la Calafat,
Pe-o crangă de lemn uscat
Și gurița mi-a secat!
(Hănțești.)

Variantă.

—Ia mai cântă, cucule!
— Nu mai pot, voinicule,
C'am cântat la Severin,
Pe-o crangă de rosmalin,
La boierul Constantin,
Numai pe-un pahar de vin
Și nici ăla nu fu plin!
— Cântă, cântă, cucule,
Că ți-oiu da apă din scoc
Și pâne din iarmaroc.
— Ba nu pot, voiniculeà,
Că mi-i seacă guriță,
Mi-i secată limbuță,
C'am cântat la București,
La curțile 'mpărătești;
Boieri la masă cinà,
Gurița mea le cântà,
Masa plină se găsià,
Bucate bune erà,
Vin de cel bun se aflà:
Fărâmă eu n'am gustat,
Cu vin nu m'am adăpat,
Vorbă bună n'am aflat,
Pe mine m'au alungat:
«*Hucu*, pasăre, de-acoleà,
«Că ți-oiu rupe aripà!»
Și-am plecat, vere, plecat,
Amărît și supărat;
Am plecat în altă lume,
Că-s strein ca vai de mine!

8.

Lată-i, Lată-i Dunărea,
Și-a trecut neica prin ea,
Cu trei cai alăturea.
Unul roșu ca focùl,
Altul negru ca corbù!;
Pe celalt mai mititel,
Neica călărea pe el!

9.

Lată-i, Lată-i Dunărea,
Și-a trecut neica prin ea;
Și-a trecut c'o șeică veche
Și c'o floare la ureche;
Și-a venit c'o șeică nouă,
Și cu flori la amândouă!

10.

Foaie verde mărgărint,
Doamne, coboar' pe pământ
Și vezi Cuza ce-a făcut!
Că ne-a dat pământ la toți,
Să nu mai fim slugi la hoți;
Și ne-a scăpat din nevoi,
De robie la ciocoi!

11.

Frunză verde de pastramă,
Să nu bagi săracu 'n seamă;
De l-ai băgà azi și mâne,
El te pune pe tăciune,
Umple satul de minciune,
Tot-umblă din casă 'n casă,
Cu câte-o minciun' aleasă!

www.digibuc.ro

12.

Frunză verde de susaiu,
Pe cea guriță de plaiu,
Ar' un pluguşor cu cai.
— Surule şi Ortoman,
Buni-ăţi fi la căpitan!
Cum trag caii dela roate,
Inimioara-mi rupe, frate;
Cum trag caii dela hăţ,
Buni ar fi de nişte hoţi!
Surule şi Ortoman,
Buni-ăţi fi de căpitan!
Ia luaţi flăcăi aminte,
Să nu mă daţi de necinşte,
Să mi-i daţi în seama mea,
Să mă duc la Raiova!

13.

—Frunză verde de cicoare,
Mă rog, codre, dumitale,
Lasă-mă la umbra ta,
Să mă iubesc cu mândrà,
Că mi-i mândra ostenită,
De şapte poţeri gonită!
— Voinice, voiniculeà,
Supt umbră nu te-oiu lăsà,
Că ţi-i mândra tinereà,
Şi-i face păcat cu ea,
Şi mi-ai veştejì frunzà!

14.

—Ce te legini, plopule,
Fără ploaie, fără vânt,
Cu vârful tot la pământ?
—Da' cum nu m'oiu legănà,
Dacă mi-a trecut vremeà
Şi-a venit iarna cea grea!
Vântul bate vălurèle
Şi-mi aduce dor şi jele,
De pe unde-s păsărèle.
Vântu-mi bate 'nnăduşit,
Frunza-mi pică la pământ
Şi mă lasă amărît;
Vântu-mi bate cam domol,
Păsările se duc stol
Şi mă lasă amărît,
De mă clătin la pământ,
Făr' de ploaie, făr' de vânt!

Varianta.

—Ce te legini, codrule,
Codrule, codruţule,
Ce te legini, puiule,
Fără ploaie, fără vânt,
Cu crăngile la pământ?
— Mult mă legănez în vânt
Şi mă plec către pământ,
Că toţi pleac' şi toţi mă lasă,
Fug toţi de iarna geroasă!

15.

Foileană şi-o răsură,
Cuculeţ cu pană sură,
N'am grăit gură la gură,
Să nu-mi cânţi în curătură,
Să cânţi la lelea pe şură?
Cuculeţ cu mintea 'ntreagă,
Ce tot cânţi la noi pe creangă:
Nu-mi vezi inima pribeagă!

16.

Foaie verde trei *sârbuci*,
S'a dus cucul de pe-aici,
Şi şi-a lăsat puii mici,
Puii mici, lâng'o tulpină,
Să-i crească mamă streină.
Vine cucul într'o vreme,
Găseşte puii cu pene;
Cucul de părere bună,
Cântă 'n codru de răsună!

Varianta 1.

Frunză verde toporaş,
S'a dus cucul la oraş,
Şi-a lăsat puii golaşi,
Şi-a venit mamă streină
Şi creşte puii cu milă.
Pitulicea, bat'o crucea,
Tot se duce 'n curătură,
Să le-aducă 'mbucătură,
Şi să crească puii mari
Şi să cânte prin frunzari!

www.digibuc.ro

Varianta 2.

Frunză verde de pelin,
S'a dus cucul cel bătrân
Pe opt ani la Rusalim
Şi-au rămas puii flămânzi.
Dar măicuţa cea bătrână
A luat puii de mână
Şi-a sburat pe rădăcină,
Şi-a sburat între ogoară,
Şi-a cules giăunţi din ţară
Şi-a dat la pui să nu piară!
Dup' un an cucu-a venit,
Puii lui că şi-a găsit;
Şi-a găsit puii în pene,
Şi n'au vrut să i zică «nene»!
Cucul rău s'a supărat
Şi la cer că a sburat
Şi de-acol' a cuvântat
Şi cerul s'a bucurat
Şi puii s'au supărat;
Şi începură tare-a plânge:
Din inimă curgeà sânge!

(Comunic. de d-l I. E. Torouţiu, Volovăţ-Bucovina.)

17.

Şi-apoi verde alior,
Colea 'n vale la izvor,
La izvor cu apă rece,
Două glasuri mi se 'ntrece,
Cântă două păsărèle,
Că-s suflete tineréle;
Şi tot cântă, cânt' aşà,
Că vine primăvarà!

18.

Gâci pe gâci şi mulţi flutùri
Şi în codri mulţi mugùri,
Mă lovesc grele gândùri,
Să pun piciorul în scară
Şi să trec în altă ţară,
Dorul Savinei m' omoară!
Că-i frumoasă, latà 'n şele,
Si se poartă cu *petèle*,
Sufletul inimii mele!

19.

Foaie verde de-alunică,
Am o dragă ibovnică,
Intr'un codru, frunza pică,
Se mlădie, se usucă!

20.

Frunză verde liliac,
Sărmana frunza de fag,
Mult îmi spune c'am sa zac;
Sărmana frunza de teiu,
Mult îmi spune c'am se *pieiu*[1];
Sărman cuculeţ de şes,
Mult îmi cântă de purces!

21.

. . . .-ţi legea ta de Lină,
Mi-ai mâncat o pungă plină,
Mi-ai mâncat şi m'ai lasat,
M'ai lasat fără pacat!

22.

. . . .-ţi legea iarnă mare,
Mi-ai mâncat multe parale;
. . . .-ţi legea iarnă lungă,
N'am lasat un ban în pungă;
'Tu-ţi legea, iarnă geroasă,
Că n'am cap să ies din casă;
Ies afară să taiu lemne,
Pun toporul pe surcele,
Bag mânile 'n sân la piele,
Mă uit la vite cu jele.
Sar în ţarc, nu-i fân de leac,
Mă uit la vite cum rag.
Cine-a fost Român de treabă,
A scos vitele la iarbă;
Cine-a fi Român de soiu,
Scoate 'n primavară boi,
Dar cine-a fi blăstămat,
N'a scoate nici un mânzat!

(Negrileşti.)

Variantă.

Of, pustie iarnă mare,
Mi-ai mâncat multe parale!

1. Pier.

www.digibuc.ro

Toate vitele îmi rag,
Că nu este fân de leac.
Plec la boierii din sat,
Să-mi dea fân pe secerat,
Să-mi mai dea cum mi-au
mai dat,
Pe-o falcie de prăşit,
Că nu-i vreme de gândit!

23.

Foiliţa baraboiu,
La moară la Dorohoiu
Merge-un car cu şase boi,
Incarcat cu papuşoi.
Dar în urma carului,
Ciocoiaşul satului.
— Buna ziua, mai ţărane!
— Nu-ţi mulţămesc, mai
cucoane!
— Mai ţărane, tu eşti beat!
— Stai, tu ciocoiu blestemat:
De trei zile n'am mâncat
Şi tu îmi zici că sânt beat!
Dar ciocoiul ca dracu',
Să nu-şi uite naravù,
Puse mâna pe oblânc
Şi scoase un beţişor,
Şi da una, şi da două,
Pân' la patruzeci şi nouă!
—Văleu, văleu, măi cucoane,
Văleu, văleu, rău mă doare!
Dar ţaranul ca dracù',
Să-şi deprindă naravù',
Pune mâna sub scorţuţă
Şi scoate o măcicuţă,
Nici prea lungă, nici prea
groasă,
Numai cam căpăţinoasă.
Ii da una, îi da două,
Pân'la patruzeci şi nouă.
—Valeo, valeo, măi ţărane,
Valeo, valeo, rău mă doare!
Şi pornì pe drum la vale.
Ajunge la crîşmuşoară:
—Măi Ioane, Balabane,
Scoal' şi-aprinde-o lumânare,
Dă-mi rachiu de trei parale
Şi mă fieacă pe spinare;
Valeo, valeo, rău mă doare!
(Ţigănaşi-Iaşi.)

Variantă.

Foaie verde baraboiu,
La moară spre Dorohoiu
Merge-un car cu patru boi,
Incărcat cu popuşoi.
Dinapoia carului,
Vine Grecul satului.
— Bună ziua, om din sat!
— Latri, ciocoiu gulerat!
— Măi ţărane, tu eşti beat!
—De trei zile n'am mâncat,
Nici pe ochi nu m'am spălat!
Şi-apoi Grecul satului,
Cu năravul neamului,
Puse mâna'n turetcuţă
Şi scoate o bicişcuţă;
Cum mi-o scoate, cum por-
neşte,
Pe Român de mi-l croeşte:
Trage-i una, trage-i două,
Trage-i opt şi trage-i nouă.
Iar ţăranul satului,
Cu năravul dracului:
— Elei, Grecuşor bălţat,
Da' aici nu-mi eşti în sat,
Ci'n puterea câmpului,
In mâna Românului,
Şi grăià şi tot grăià,
Şi din drug că îmi scoteà
O pretcuţă cioturoasă,
C'oţuroasă, noduroasă,
Ca să-l usture la oasă,
Cu dreaptă c'o aduceà,
Pe spinare că-l croià.
I-a tras una, i-a tras două,
I-a tras nouă zeci şi nouă.
Şi i-a tras, mări, i-a tras,
De ajuns şi de rămas,
Ca să prindă Grecul minte,
Să nu fie ca'nainte!

www.digibuc.ro

24.

Foaie verde brădăţel,
Ţânţăraşule!
La umbră de stejărel,
Ţânţăraşule[1]!
Hodineşte-un voinicel,
Ce mi-l chiamă Costăchel.
— Cine cântă, fată'n luncă?
—Costăchel, mămucă!
Cânt'a jele, să se ducă,
Costăchel, mămucă[2]!
(Tg.-Ocna.)

25.

Şi-am zis verde şi-un bujor,
Cărăruşa la izvor,
Merge-un frate şi c'un *sor*,
Tot vorbind şi sfătuind,
Pe maică-sa căinând:
—Şi-am zis verde avrămască,
Sărmana măicuţa noastră,
Când s'ar face la fereastră,
Să ne-asculte taina noastră,
Taina noastră cea frăţească,
Dumnezeu să ne-o păzească!

26.

Şi-am zis verde de năgară,
Este-un nuc cu frunza rară,
Cântă cucul de s'omoară!
Sus în vârful nucului,
Cântă puiul cucului,
Iară jos pe-o rădăcină,
Cântă maica cea bătrână.
Şi-aşà cântă de cu foc,
De stă călătoru'n loc;
De ce stă, tot ar mai sta
Şi tot ar mai ascultà.
Spune cucului să tacă,
El se sue sus pe cracă
Şi tot cântă de te seacă,
Ca la inimă pribeagă.
Las' să cânte, c'aşà ştie,
C'aşà-i bine'n pribegie!

27.

Florilor, voi zorilor,
Mai încet din revărsat,
Că m'apucă ziua'n pat,
Şi mi-i murgul de furat.
Să-mi aduc murgul din câmp,
Să-i pun şeaua, să mă duc,
Să mă duc ca să-l petrec,
Prutul dincolo să-l trec;
Să-l prefac în câţiva lei,
Să mă duc la fraţii mei!

28.

Frunză verde lozioară,
Mândrişoară bălăioară,
La nucul cu frunza rară,
Cântă cucii de s'omoară.
La rădăcină de nuc,
Cântă un duşman de cuc,
Şi spune c'am să mă duc.
Iar în sus, pe-o rămureà,
Cântă şi o turtureà,
Tristă ca inima mea,
Ciugulindu-şi penele,
Ca tine sprincenele!

29.

Foaie trei granate,
Ce frunză se bate
Pe la miez de noapte
Cu fiori de moarte!
Frunza teiului,
Şi cu-a plopului!
Vorba lor începe,
Dar cine-o pricepe!

30.

Foaie verde şi-un bujor,
Mă rog, domnu' perceptor,

1. Refren.
2. Refren.

www.digibuc.ro

C'am să trăesc, n'am să mor;
Lă anul dacă trâesc,
Banii birului plătesc.
Ba-mi pare că i-am şi dat,
Pentr'o zi de secerat,
Primărăşului din sat,
Cîte una de-adunat
Şi una de *căiatura*,
La domnul din prefectură!

31.

Foaie verde trei lămâi,
Văzui fete peste Jii,
Cu rochiţe cafenii,
Cu brâie portocalii,
Cu bluzele naramgii,
Cu ţâţele durdulii.
Tu, murgule, ici rămâi,
Ici te beau, ici te mănânc,
Nu te mai duc eu acasă!
— Iancule, n'o fi păcat?
Multe-oraşe te-am purtat;
Te-am trecut Oltul vărsat[1],
Făr'de luntre, făr'de pod,
Şi nimic nu ţi-am udat,
Nici colţul dela mantă,
Când te-am trecut cu mândră,
La mândruţa dela Jii,
Care-ai sărutat-o'ntâi.
Nu-i de-al meu suflet păcat,
Sa mă dai pe-un sărutat?

32.

Foaie verde grâu răur,
Toată vara strâns-am unt:
Când a fost la cântărit,
Şapte sute n'au ieşit,
Stăpânul m'a suduit.
Ce făcuşi banii, măi câne?
I-am cheltuit, măi jupâne!
N'am putut trăi pe lume,
Fără cal nebun sub mine,
Fără *disagă* sub mine,
Fără puiu fript de găină,
Fată ploscă la *ciochină*,
Cu vin de Drăgăşani plină!
(Comunic. de d-l Fl. Cristescu, Şerarcea-deal, Teleorman.)

33.

Toată vara adăstai,
Să-mi vie ziua lui Mai,
Să-mi văd câmpul ca un rai
Şi Boranul plin de cai,
Să îmi văd de galbina,
Cu toţi mânjii după ea,
Coborînd după *ceşmea*.
(Acelaş.)

34.

I-auzi, ţaţo, cucul cântă,
Ieşi afară de-l ascultă,
Că mi-i inimioara ruptă!
Foicică lozioară,
Vine Sâm-Pietrul de vară,
Şi plec cu cucii din ţară,
Şi mi-i inima pustie,
Că mă duc în pribegie,
Şi te las în satul tău,
In seama lui Dumnezeu!

35.

Foaie verde de-alunică;
Peste deal, în cea vâlcică,
Sunt doi pui de rândunică.
Unul sboară şi se duce,
Altul rămâne şi plânge.
— Stăi, măi frate, nu te duce,
Pân' mi-or creşte-aripele,
Să luăm câmpiile!

1. Revărsat, vărsat peste maluri.

www.digibuc.ro

III. STRIGATURI.

A. Strigături glumeţe.

1.

Câtu-i vara de frumoasă,
Nu pusei mâna pe coasă;
Câtu-i numai umbra groasă
Şi pivniţa răcoroasă
Şi nevăstuica frumoasă!
Of, leliţă, doar'odată,
Să leşi uşa mai crăpată,
Perdeaua mai ridicată
Să viu şi eu câte-odată,
Să te văd cum eşti culcată!
Dar de-i fi culcată bine,
Să mă dau pe lângă tine,
Să mă joc cu ţâţele,
Ca cu gutuiţele!

(Comunic. de d-l C. Mărgăritescu, jud. Roman.)

2.

Sună, sună şi răsună,
Sună, sună, că nu-i bună,
Sună, cioboţica, sună!

3.

Iaca una, măi băieţi,
Leliţa cu părul cret;
Iaca una, iaca două,
Lelea cu rochiţa nouă;
Iaca două, iaca trei,
Lelea cu ochii căprii;
I-auzi trei şi i-auzi patru,
Lelea a'ndrăgit pe altul;
I-auzi patru, i-auzi cinci,
S'a dus lelea de pe-aici;
I-auzi cinci şi i-auzi şasă,
Şi de mine nu-i mai pasă;
I-auzi şase, i-auzi şapte,
Dragostea de astă noapte;
I-auzi şapte, i-auzi opt,
Şi de doru-ţi nu mai pot!
I-auzi opt şi i-auzi nouă,
Mi s'a rupt inima'n două!
I-auzi nouă, i-auzi zece,
Şi de doru-ţi nu-mi mai trece.
Şi'ncă una peste zece,
Inimioara'n mine-i rece!
Şi iar una două spre'ce,
Hai, puică, şi mai petrece!

Variantă.

Iaca una, iaca două,
Lelea cu rochìa nouă
Şi cu barizelul verde,
Să fii dragă cui te vede;
Cu pestelca vişinie,
Să-mi fii dragă numai mie!

4.

Vai de mine, n'am opinci
Şi mândruţe am vreo cinci;
Vai de mine, n'am ciobote,
Şi mândruţe am vreo şapte;
Vai de mine, n'am bordei,
Dar mândruţe câte vrei;
Şapte sunt copile mici
Şi mai am mai mari vreo cinci;
Mai am şi bătrâne fete,
Alea mă tot trag de bete.

5.

Frunză verde şi-un spănac,
Nevăstuică cu bărbat,
Fă-mi şi mie loc în pat,

www.digibuc.ro

Să văd cum e însurat.
De-o fi bine, să mă'nsor,
Dacă nu, să stau fecior!
(Negrileşti.)

6.

Foaie verde mărgărint,
O să mă las de iubit,
Şi să m'apuc de furat,
Să fur nevastă din pat,
Să las patul leşinat,
Şi bărbatul ofticat,
Bătându-şi cu pumni 'n cap!
(Acelaş.)

7.

Bate brâul[1] tot pe loc,
Că-i dracul sub oboroc;
Bate brâul pe hodină,
Că-i dracul sub rădăcină;
Bate brâul voinicește,
Că dracul se prăpădeşte
Şi n'are nici o nădejde!
(Hănţeşti.)

8.

Cine joacă legănat,
Să nu credeţi c'a mâncat!
(Negrileşti.)

9.

Cine joacă scuturat,
Pe-acela l-a *apucat*;
Iartă-i, Doamne, greşeală,
Că s'a 'nfruptat Vinereà,
C'a tăiat mă-sa mâţă,
Şi i-a mâncat codiţă!
(Acelaş.)

10.

Spovedeşte-mă, părinte,
Dar nu-mi da păcate multe,
Că-s cu leliţa făcute;
Şi nu-mi da păcate grele,
Şi mai dă şi mândrei mele,
Că-i şi ea părtaş' la ele!
(Acelaş.)

11.

Iu-iu-iu! podeà uscată,
Bea Gheorghe, gura-căscată!
Săptămâna ce-a trecut,
De cap ţi-ai făcut,
Dar asta care vine,
Poate-i bea şi tu mai bine!
(Acelaş.)

12.

Treaz, beat,
Cum s'a întâmplat;
Dar rachiu nici n'am gustat,
Iha! dă-i căţeaua,
Cu ghiontul scoate-i măseaua!

13.

Una măi! două măi!
Hai la trei şi bate-acum!
Câte una ce-a rămas,
Dup' aceasta nu mă las!

14.

Bate stângul, ţine dreptul,
C'a făcut lelea băietul!

15.

Copiliţă făr' de minte,
Zi mă-tii să te mărite!
— Insoară-te dumneta,
Că şi eu m'oiu mărită,
Tot în sat cu dumnetà,
Straie albe oiu purtà,
Tot în ciuda dumnetà!
(Negrileşti.)

16.

Sus, sus,
Puiu de urs!

1. Jocul brâului.

www.digibuc.ro

17.

Mă dusei la horă
Cu *ţarolă* nouă,
Ţarola cu clopoţei,
Darag mi-a fost întâi şi 'ntâi!
Cu ţarola *zurnai*, zurnai!
Cu căciula numai, numai!

18.

Foaie verde de pelin,
M'am jurat să nu beau vin,
Pân' n'a fi paharul plin!
M'am jurat să nu beau ţuică,
Pân' n'oiu mâncà fripturică,
Să-mi meargă mâncarea 'n tihnă!

19.

De pişcat şi de muşcat,
Nici popa nu dă păcat!
De-ai băgat mâna în sân,
Hai la popa Constantin;
Părinte, blagosloveşte,
Că şi tu iubeşti neveste!

20.

O plăcintă
Şi-o 'nvârtită,
Când s'a coace,
Svârle-o 'ncoace!

21.

—Ce ai, Leleo, în cofiţă?
— Lapte gras de bivoliţă,
Să mânânce Ioniţă!
— Cât dai, Leleo, laptele?
— Cinci lei oca, domnule!

22.

Foaie verde bob năut,
Taica mă mână la târg:
Nu ştiu boii să-i înjug.
Eu i 'njug cu coadele,
Ei mă 'mpung cu coarnele!
Plugul este-o *goangă* rea:
Nişte vite omorîte,
Nişte brazde 'nşiruite!
De s'a face[1], nu s'a face,
Mai mare foamete-om trage!

23.

Leleo, ţi-am dat o basmà
Şi azi te văd fără ea;
Cine ţi-a mai da basmà,
Să se destrame ca ea!
Hop aşà, hop aşà,
Tu-mi erai a mea!
Aseară ţi-am dat inel,
Şi azi te văd fără el;
Cine ţi-a mai da inel,
Să-i treacă trupul prin el!
Hop aşà, hop aşà,
Vino 'ncoace, fa!
Aseară ţi-am dat mărgele
Şi azi te văd fără ele;
Cine ţi-a mai da mărgele,
Să se 'nşirue ca ele!
Hop aşà, iar aşà,
Durduleana fa!
Aseară ţi-am dat cercei,
Şi azi te văd fără ei,
Hop aşà, iar aşà,
Cum te-aş sărutà!

24.

Mocăncuţă dela oi,
Cu catrinţa din trei foi,
Hop, hop, hop!

25.

Iaca una, iaca două,
La dumbravă pică rouă;
Iaca roua s'a luat,
Ibovnica m'a lăsat!

26.

Bate-o, bate-o la pingică,
Să moară dracii de frică;
Bate-o bate-o şi mi-o saltă,

1. De s'a face [recolta, ori] nu s'a face.

www.digibuc.ro

Şi mi-o saltă 'ntr'un picior,
Că mai este-un drăcuşor !

27.

Las' o 'ncet,
C'o doare 'n piept,
C'a iubit un suprefect.
Dar primaru-i ţine parte,
C'a iubit-o astă noapte !

28.

Foaie verde de cucută,
Dac' ai fi vreo pricepută,
N'ai da gura necerută !
(Dobrogea.)

29.

Cine are ibovnică,
Tare-i pare noaptea mică,
Plăpumioara uşurică,
Pernioara micşurică ;
Cine ibovnică n'are,
Tare-i pare noaptea mare,
Plăpumioara grea 'n spinare,
Pernioara *drob* de sare !
(Acelaş.)

30.

Cine joacă şi nu strigă,
Face-i-s'ar gura strâmbă,
C'aşà-i jocul românesc,
Obiceiul bătrânesc,
Să strigăm de veselie,
Chiuind de bucurie !
(Acelaş.)

31.

Tot din ùşor, măi voinici,
Că mi-s fetele cam mici,
Şi de mână, nu le strângeţi,
Că mânuţele le frângeţi.
— Ba le-oiu strânge, de-oiu jucà,
Să-mi răcoresc inimà.
Că-s micuţe dar drăguţe,
Şi cu degete subţiri,
Cu obraji de trandafiri,
Şi cu ochi de desmierdat,
Guriţa de sărutat !
(Acelaş.)

32.

Tot pe loc, pe loc, pe loc,
Să răsaie busuioc,
Busuioc dela fetiţă,
Să le sărut în guriţă !
(Viltoteşti-Fălciu.)

33.

Tot pe roate, pe schimbate,
Şi cu stângul mai departe ;
Cu dreptul mai înapoi,
C'aşà-i chipul pe la noi !
(Acelaş.)

34.

Uşurel şi legănat,
Cum leliţa m'a 'nvăţat ;
Legănat şi uşurel,
Mor fetele după el !
Uşurel cumu-i mai bine,
Mor fetele după mine,
Dar să-mi spuie, li-i ruşine!
(Acelaş.)

Varianta.

Uşurel şi legănat,
Cum leliţă m'a învăţat ;
Uşurel şi mărunţel,
Ca frunza de pătrunjel !

35.

Şi-i dă drumul să se ducă,
C'a mâncat un miez de nucă,
Şi-i dă drumul să purceadă;
Lumea nu cumvà să creadă
Că mă am cu ea de bine,
Şi mi-o ţin pe lângă mine !
(Viltoteşti-Fălciu.)

www.digibuc.ro

36.

Şede draga la portiţă
Şi mă strigă din guriţă
Şi cu mâna semne-mi face,
Să mă duc să nu-i dau pace!
(Acelaş.)

37.

Unde-s ochi ca murele,
Se opresc trăsurele,
Şi sorbesc păharele!

38.

La pământ cu piciorù',
Să resară mohorù',
Să resară câte-un fir,
Să se facă trandafir,
Trandafir de mănăstire,
Dragile badei copile,
Copiliţe tinerele,
Fără dinţi şi far' măsele!
(Comunic. de d-l V. Ungurean, Bucovina.)

39.

—Ce ai, Leleo, pe la poale?
Zurgălăi, bade Ioane!
Dă-mi şi mie-un zurgălău,
Ca să-l pun la antereu!

40.

Fie-opinca cât de bună,
Ca ciobota nu mai sună!

41.

—Cum te chiamă, băieţele?
— «Sărut ochii» mă chiamă,
lele!
— N'aţi un gologan de cinci,
Vin şi mă sărut aici!

42.

Tot pe loc şi iar pe loc,
Să dea Dumnezeu noroc!

43.

Hai cu una, câtu-i bruma;
Hai cu două, câtui roua;
Hai cu trii, uite-o nu-i!

44.

Intre două, nu te ploua,
Dar cu una totdeauna!

45.

Vine Lelea dela moară,
C'o găină neagră 'n poală!

46.

Suscumetriţă, jos cumetriţă,
Mai încet cu dragosteà,
Că s'aprinde pajişteà!

47.

Na, na, na, şi nu ţi-oiu da,
Numai că ţi-oiu arată,
Inima că ţi-oiu strică!

48.

Las'o măi pe Măriuţa,
Şi haidem pe la Aniţa,
La Aniţa crişmariţa,
Că ne dă vin cu cofiţa!

49.

Hopai, ţupai, ţupa, ţa,
Las'o la *pârdalnică*,
Nu-mi mai strică dragosteà;
Vezi-ţi mai bine de-a ta,
C'o să moară, săracà!

50.

Frunză verde alamâie,
S'a suit Ion la vie,
Cu trei flori la pălărie
Şi-a zis Ilenii să vie,
Că nu-i mai poartă mânie!

www.digibuc.ro

51.

Foaie verde lozioară,
De-o vară, de-o primăvară,
Se culc' nevestele-afară ;
Barbaţii se duc la plug,
Eu rămân să le sărut !

52.

Câţi flacai cu pălărie,
Toţi ai dracului să fie ;
Numai ibovnicul meu,
Să fie-al lui Dumnezeu !
(Negrileşti.)

53.

Foaie verde de cicoare,
La ccrşmuţa cea din vale,
Vinu-i bun şi oca-i mare,
Crişmăriţa-i *hâdă* tare,
Beau voinicii de-a călare.
Foaie verde de-alunică,
Crişmăriţa-i frumuşică,
Numarând la bani din punga,
Beau la vin cu vedrele,
Şi-şi deşeartă pungile !

54.

Trandafir cu doi boboci,
Tu te mânii, tu te 'ntorci,
La urmă vii şi mă rogi !

55.

Pentru tine,-o desmierdată,
Mâncăi Vinerea odata,
Sâmbata o ajunai,
Pâna ce te sărutai !

Variantă.

Pentru tine-un desmierdat,
Vineri de dulce-am mâncat
Şi Sâmbăt' am ajunat !

56.

Tot atunci, atunci,
Vulpea cu papuci,
Ursul cu nadragi,
Şi tu cu mulţi dragi !

57.

Nu pot schimbà iţele,
Cum joacă fetiţele !

58.

Sai, puicuţo, sai pe luntre,
Ne-apucă tat'tău pe punte ;
Sai, puicuţă, sai oboru',
Ca ne 'mpuşcă vânătorul !
(Negrileşti.)

59.

Decât o *chită* de in,
Mai bine-o vadră de vin !

60.

Ţine-o, ţine-o, n'o ţineà,
Şi-i dă drumul, hai pe ea ;
Hai cu neica pe şoseà,
Cu papuci de catifeà !

61.

Bun-i vinul, bine-mi place,
Nu ştiu viei ce i-oiu face ;
Ia oiu bea cât oiu puteà,
Şi-oiu plătì când oiu aveà !

Varianta 1.

Bun-i vinul, bine-mi place,
De parale nu-ş' ce-oiu face ;
Eu oiu bea cât oiu puteà,
Şi-oiu platì când oiu aveà !
(Comunic. de d-l M. Lupescu, Zorleni-Tutova.)

Varianta 2.

Bunu-i vinul, nu-i ca apa,
Nici friptura nu-i ca ceapa ;
Eu oiu bea cât oiu puteà,
Şi oiu plăti când oiu aveà !
(Acelaş.)

www.digibuc.ro

62.

Bine-i omul sănătos
Şi calare şi pe jos!

63.

De când n'am pus briciu în barbă,
Barba că mi-a cărunţit,
Păru 'n cap mi s'a albit,
Fetele mari m'au urît,
Nevestele m'au 'ndrăgit!
(Buciumeni.)

64.

Coalea 'n vale pe hăţaş,
Prinde mâţa iepuraş.
Nu ştiu, prinde ori se face,
Gândace, gândace!
Negrileşti.)

65.

Zur! zur! zur! mărgelele,
Prăpădii inelele
Prin toate poienele,
Da'-mi gasii ursitele!
(Acelaş.)

66.

Ce-ar mai fi, să fie,
Mortul să învie,
Uncheşii să crească,
Boii să vorbească,
Om să nu iubească!

67.

Să trăească cine bea
Şi gineriu' soacră-mea!

68.

Noroc şi bine,
In pântece la mine!

69.

Tot pe loc şi pe odihnă,
Ca dracul pe rădăcină!
(Buciumeni.)

70.

Frunză verde nalbă neagră,
Puiculiţa mea cea dragă
Invălită 'n basmà neagră!
Ce să fac s'o desvelesc,
Inima să-mi potolesc.
(Comunic. de d-l G. Alv. Sadoveanul, Bucovina.)

71.

Foaie verde fir mătasă,
Geaba mai mă duc acasă,
Că n'am nevastă frumoasă!
Nici nevastă, nici copii,
Voinic fără căpătâi!
(Buciumeni.)

72

Cât oiu fi şi-om mai trăi,
Mocănaş n'oiu mai iubì.
Cându-i dragostea mai dulce,
Te lasă şi la oi fuge,
Iea găleata şi le mulge,
Pleacă cu ele, se duce!
(Tg.-Ocna.)

73.

Foaie verde busuioc,
Ţineţi hora c'am să joc!
(Acelaş.)

74.

Foaie verde şi-o cicoare,
Hai cu coada, măi putoare!
(Acelaş.)

75.

Foaie verde solz de peşte,
Hai la dreapta soldăţeşte!
(Acelaş.)

76.

Dragul tatei Ionel,
N'ai murit de mititel;

www.digibuc.ro

Şi-ai murit acuma, mare,
Când n'are tata parale!
(Acelaş.)

77.

Asta-i jocul de jucat
Nu-i plăcintă de mâncat;
Asta-i jocul să-l jucăm,
Nu-i plăcintă s'o mâncăm!
(Comunic. de d-l V. Ungurean, Bucovina.)

78.

Zi-i, zi-i, cioară [1] din vioară,
C'am un foc la inimioară!

79.

Buduiu, buduiu,
Lapte'n cuiu,
Mămăligă nu-i!

80.

S'a dus racu să se'nsoare,
S'a 'ntâlnit c'o broască'n cale.
—Un' te duci tu, răcuşor?
—Mă duc, broască, să mă'nsor,
Că-mi trebue ajutor
Şi-aici fetele nu vor!
—Iea-mă, răcuşor, pe mine,
Că ţie ţi-oiu prinde bine,
Că am moară după casă,
Cu *chiscoaia* pe fereastă.
—Pe tine nu te-oiu luà,
Ci eu alta mi-oiu cătà,
Că n'ai cap de *comănac*
Şi picioare de ciorap!
— Stăi, răculeţ, nu te duce,
Că te-oiu ţine'n cântec dulce.
Dimineaţa *oac! oac! oac!*
Şi pe seară *miorc! miorc! miorc!*
Cum îţi este ţie drag
Şi *broştimii* mai pe plac!
— Broască, de cântecul tău
Mi-am lăsat cotlonul meu.

Eu pe tine nu te vreu,
Că n'ai cap de comănac,
Nici picioare de ciorap,
Mijloc n'ai de cingătoare,
Capul nu-i de legătoare,
La gât tu nu porţi mărgele,
In degete n'ai inele,
Nici nu eşti făcută bine,
Pentr'un voinicel ca mine!

81.

Nu mă călcà pe opinci,
Că eu ştiu ce vrei să zici;
Nu mă călcà pe opincă,
Că ştiu eu ce te mănâncă;
Nu mă călcà pe ciobotă,
Că ştiu eu de ce ţi-i poftă;
Nu-mi tot face din picior,
Că ştiu eu de ce ţi-i dor!

Varianta 1.

Nu mă călcà pe picior,
Că ţi-oiu picà pe *cuptor!*

Varianta 2.

Nu mă călcà pe opinci,
Că te fac de le mânânci!
(Viltoteşti-Fălciu.)

82.

Hai noroc şi sănătate,
Că-i mai bună decât toate;
Hai noroc şi bucurie,
In deal la *bostanărie*?

83.

Cine are azi ruşine,
Nu ştie gustul la pâine;
Cine strig' «amar şi chin»,
Nu ştie gustul la vin!

84.

Cine strigă căzăceşte,
Pânză vara nu ghileşte
Şi-o ghileşte la Crăciun,
Când îi gerul numai bun!

1. Lăutare.

www.digibuc.ro

85.

Trei gutui, trei alămâi,
De când s'a dus dumnealui,
N'am dat gură nimănui.
Dar aseară pe 'nnoptat,
Of, am dat la un băiat.
Dar băiatul dracului,
Mă spuse bărbatului,
Şi bărbatul blăstămat,
Nici o palmă nu mi-a dat,
Dar grija nu mi-am luat[1]!

86.

Hopai, hopai, hopa sus,
Că leliţa mi s'a dus.
Nu mi-i ciudă că s'a dus,
Dar nu-i ciudă că n'a spus,
N'a lăsat nici un răspuns,
Nici guriţă de ajuns,
Mijlocel de desmierdat,
Ochişori de sărutat,
Şi pe urmă m'a lăsat
Ca un cal împiedicat[2],
Mai depărtişor de sat!

87.

Arde-i două la pământ,
Că acolea-i locul sfânt!

88.

Foaie verde lemn de fag,
Valeo, valeo, ce-oiu să fac,
Mi-a picat bădiţa drag
Şi n'am cu ce să-l îmbrac.
Am o leacă de fuior,
Incălcitu-i pe mosor.
Am o leacă de bumbac,
Şi nu ştiu cam ce să-i fac;
Şi mai am pe urm' un sac,
Dar şi sacu-i boieresc
Şi m'apucă să-l platesc!

89.

Când eram cu şapte dragi,
Mi-erau uliţile largi;
Iar de când stau singurică,
Şi'n ogradă mi-i tot frică!

90.

Foaie verde porumbei,
Ce făcui şi ce dresei,
Primar şi notar fusei,
Socoteală nu-mi dedei.
Oiu da-o la primăvara,
Cu capul la mândra'n poală;
Ori oiu da-o mai la vară,
Cu capul la inimioară!

91.

Am un leu şi am să-l beu,
Şi-am să-l beu cu gustul meu,
Dar nici leul nu-i al meu!
Ba-i al meu dela bunica
Şi-am să-l beu cu ibovnica!

92.

Azi e-Ajunul, mâni Crăciunul,
Să taie *tica* grăsunul.
Mi-a da şoldul, mi-a da spata,
Şi la urmă mi-a da fata!

93.

Ilenuţo, spune-mi mie,
Imi dai gura cu chirie,
Până la Sântă-Mărie,
Când s'a coace poama 'n vie?

94.

Bunu-i, bunu-i vinişorul,
Dar mi-a băut sumăiorul.
Dac'o fi tot bun aşà,
Am să-mi beau şi cămeşà,
Şi-am s'o beau cu mândra mea!

1. Nu mă socotesc cu totul scăpată.
2. *Impiedecat*, la păscut.

www.digibuc.ro

95.

Bate-o, bate-o din călcăie,
Şi n'o lăsà ca să steie,
Cum nu-ţi laşi ibovnicà,
Pe braţele altuià!

96.

—Cine trece pe la vie?
—Ilieş cu pălărie!
—Şi un' se duce Ilie?
Tocmai la călugărie,
Şi n'au fetele de muncă,
De mi-l lasă să se ducă!

97.

Foaie verde trei alune,
Mânilè pe piept oiu pune,
Şi din gură oiu tot spune
C'am iubit şi-am fost iubit
Şi-am fost tare fericit,
Tot cu mândra după gât!

98.

Frunzuleană şi-o alună,
Decât cu căciula bună
Şi cu amanta bătrână,
Mai bine căciula rea
Şi amanta tinereà!

99.

Ia te uità la genunchi,
Că-s făcuţi în patru muchi;
Ia te uità la picioare,
Că-s fofezi de răşchitoare!

100.

Hai pe loc, pe loc, pe loc,
Să răsaie busuioc,
Bucuioc dela *Viana*
Sămănat de baba Ana;
Busuioc cu floricele,
Fugi la dreapta, baiţele!

101.

Foaie verde iarbă grasă,
Vremea mi-i de dus acasă,
La copii şi la nevastă!
Da'-i cam vânt şi cam furtună,
In crişmă mi-i vremea bună,
Cât oiu fi cu oca plină!

102.

Foaie verde mărăcini,
Am un an şi patru luni,
De când mă porţi cu minciuni;
Am să-ţi dau vro câţiva pumni,
Să te saturi de minciuni!

103.

Fetelor nu vă uitaţi,
C'aveţi să ne dăochiaţi,
Şi la noapte, de venin,
Avem să ne 'mbolnăvim!

104.

Uiuiu şi tralala,
Mă cunoaşte mândra mea,
Nici n'o chem şi ea-i afară,
Nici nu-i cer şi ea-mi dă pară.
Cum mi-arată ţâţele,
Mi se'ncurcă iţele.
Când mi-arată sânişorul,
Mă pârleşte 'n suflet dorul!

105.

—Frunză verde pălămidă,
Badea meu parcă-i obidă;
Imi cere câte puţin,
Şi eu de-abià mă mai ţin!

106.

Leleo, flăcăul bogat,
Nu-i Român de lepădat,
El cu boi şi el cu vacă,
Te iea pe tine săracă;
Tu cu ochi şi cu guriţă,
Ţineţi amândoi căsuţă!

www.digibuc.ro

107.

Hai Ileano la Galaţi,
Să trăim necununaţi,
Să spunem că suntem frati!

108.

Cine strică casa-i rău,
Şi îl bate Dumnezeu;
Cine strică dragosteà,
De mult i-a picat steauà!

109.

Frunză verde frunze late,
C'eşti, badeo, *masaratate?*
Badea îmi tot cere gură,
Una-i dau şi alta-mi fură,
Dar asta nu mă ustură!

110.

Drag mi-a fost în viaţa mea,
Drag ţiganul cu scripcà,
Dar acù, bătrân aşà,
Dragă mi-ar fi şi cobzà!

111.

Măi mocane dela oi,
Ce tot vii vara la noi,
Cum în sat toţi s'au culcat?
Io-ţi dau lapte, tu ce-mi dai,
Că-ţi pasc oile prin scai?

112.

Frunză verde busuioc,
M'am fost dus la iarmaroc,
Unde-s de vânzare toate
Şi-am umblat cu «doar' şi poate».
Puică vream de cumpărat
Şi 'ncă alta de lăsat.
—Măi Române, ia să-mi spui:
Mândre, de vânzare, ştii?
—Măi voinice, n'ai noroc,
Mândrelele se vând pe loc,
Şi se dă-arvuna 'nainte,
Dacă vrei să fii cuminte!

113.

—Frunză verde şi-un dudău,
Ileano, de dorul tău,
Mă duc în crişmă să beau,
— Poi, nu-ţi bei binele tău,
Şi-mi bei arginţelul meu!

114.

Frunză verde iasomie,
Zis-a badea c'a să vie;
Badea nu-i, că eu m'am dus,
Şi la mine l-am adus!

115.

Leliţo, tare mi-i foame,
Dă-mi să mănânc două poame!
Două poame, două ţâţă,
Dă-mi şi limba din guriţă!

116.

Cine ştie slovă veche,
Mă sărută la ureche;
Slova veche azi se uită,
Şi se uită sărutatul,
Făr' de unul în tot satul!

117.

Cine trece 'n iminei,
Tu badiţă, ce mai vrei?
C'ai cerut şi-aseară gură,
Când eram în bătătură,
Şi ţi-am dat de-o sărutare,
La popasul din cărare!

118.

Cum nu sunt o floricică
La o fată frumuşică,
Floricică, călătoare,
In zile de sărbătoare!

119.

Frunză verde trandafir,
Na-ţi, leleo, din ist chimir
Sapte galbeni sa-ţi ieai salba,
Şi în cap batista albă!

www.digibuc.ro

120.

Mândruleana mea cu dor,
Nu mai trage din fuior;
Fă fuiorul canura,
Nu mai trage cânepa;
Fă cămăşi de burangic,
Fă-mi şi mie un ilic!

121.

Fata azi nu se mai cată,
De păcate şi bogată,
Toţi se uită 'n ochii ei
Ca la cei doi bujorei,
La mărgele şi cercei!

122.

—Mamă, lasă-mă în sat,
Ca vecina m'a strigat,
—Bate-o focul de vecină,
Nu se cată prin grădină!

123.

Frunză verde arţăraş,
Mă urcai în zărzaraş;
Zărzăraşul s'a uscat,
Românaşul m'a lasat!

124.

Frunză verde teiu dubit,
Cu tine cât am trăit,
Ai fost, lele, cu dreptate,
Cum e pe la noi în sate!

125.

Vântul bate cu furtună,
Mândra mea par'că-i nebună;
Eu o ştiu, mi-o strâng în braţe,
Şi mi-o leg în patru aţe,
Ea nu vrea, nu vrea de loc,
Şi eu văd că n'am noroc!

126.

Unde-s tinereţele,
Ele, sărăcuţele,
Mă purtau şi le purtam,
Cu ele mă fuduliam!

127,

Frunză verde liliac,
Sărmanul omul sărac!
Puguşorul dacă-şi pune,
Samănă grâiele bune,
Grâul bun, bună secară,
Şi-i răsare-un foc şi-o para!

128.

Când e omul singurel,
Nu-i mai rău nimeni ca el;
Când trăeşte omu'n în gloată,
Rau o duce viaţa toată!

129.

Maiculiţa vitrigă,
Te pune la *îndrică*,
S'o dascânţi sara c'un băţ
Şi noaptea c'un făcăleţ,
Iar ziua s'o pui la hăţ!

130.

—Frunză verde grâuşor,
Mi-ai venit cam târzior!
—Târziu, că venii pe deal
Şi *valea*-i din mal în mal!

131.

—Cum nu te mai văd olog,
Să stai noaptea în *bârlog!*
—Ia, mai umblu ca să scap
Şi-o să-mi ieau lumea în cap!

132.

Fetiţo, fapta ţi-i grea
Şi-am să-ţi dau osânda mea;
De-ai făcut, să-mi dai pe mână,
Gura ta pe-o săptămână!

133.

Bine, Doamne, c'ai lăsat,

www.digibuc.ro

Să trăească omu 'n sat,
C'altfel s'ar sălbătici
Şi'n puţin s'ar *iroxi* [1]!

134.

Leliţico dela Eşi,
Nu pune bumbi la cămăşi,
Că bumbii ascunse ţin
Bogăţiile din sân!

135.

Nu ştiu-a fi ori nu păcat,
Când te-apuci de sărutat
Şi pe vară şi pe fină,
Ori a fi numai o vină!

136.

Joacă, leleo, joacă bine,
Văd că tragi mereu la mine;
Joacă că ţi-oiu prinde bine,
Când m'oiu prinde lângă tine!

137.

Crişmă'n deal şi în crişmă'n vale,
Nu-i lucru de cautare;
Crişmă'n margene de sat,
Nu-i lucru de lăudat!

138.

N'am nici vin şi nici rachiu,
Zilele să mi le ţiu.
Am o mândră, mândra mea,
Care-mi mai ţine viaţa.
Când mi-i sete, o 'ntâlnesc
Şi setea mi-o potolesc,
Din sufletul fecioresc!

139.

Ia grăeşte către mine,
Mândro, că tu ştii mai bine:
Ce 'nsemnează dragostea,
De mă *ţuhăeşti* aşa,
De cu seară până'n zori,
Mai ales prin cântători!

140.

Dac'aş face tot puţuri
Şi-acarete cu ţurţuri,
Păcatul nu mi-i iertat,
C'o fetiţ'am sărutat
Şi fetiţa cu bărbat!

141.

Toate-s bune, bune fie,
Cu flori şi cu veselie,
Toate-s mândre, toate, toate.
Când în toate-i sănătate!

142.

Vorba mea se duce'n vânt,
Şi voi trageţi la pamânt;
Vorba mea doar nu vă doare,
Trageţi câtu-i sărbătoare!

143.

Ia te'ndură şi mă lasă,
Că-mi-i inima acasa;
Ia te'ndură şi mi-o pică,
Şi mi-o lasă fără frica!

144.

Dac'ar fi să mă prefac
Şi ce-ar fi să mă prefac:
Face-m'aş un merişor,
Să mă puie'n sânişor.
Şi dac'aş fi mândră floare,
M'ar pune la ţâţişoare!

145.

Frunză verde şi-o peteala,
Mândra m'a dat de sumiteală;
Eu o chem în deal la mine,
Ea-mi răspunde că nu vine,
Dorul meu eu să i-l duc,
Până când nu mă usuc!

146.

De avere nu mă plâng,
La copii averi să strâng;

1. *Şi 'n puţin*[ă vreme] *s'ar* (pierde).

www.digibuc.ro

Am nevastă şi căsuţă,
Şi vin pentr'o plosculiţă!

147.

Peste mine ce-a venit!
Nevasta s'a îndrăgit
De-un ţigan cu cobza mare,
Care-o ţine în cântare!

148.

Pentr'o *sleamă* de rachiu,
La crişmuţa în deal mai viu,
La rachiu aş da mai rar,
Viu la fata de crişmar!

149.

Geaba caţi la *udatură*,
Când n'ai vin în bătătură,
Şi crişmarul te despoaie,
Dacă n'ai vin în *casoaie*!

150.

Mă-sa n'o lasă la poartă,
Că se poartă cum se poartă
Că se dă după portiţă
Ca să-mi poată da guriţă;
Fată vrednică ca ea,
Pe lume nu s'a află!

151.

Lasă grija banului,
Banu-i ochiul dracului!
Puişorii nu-i mai prinde
Şi la boieri nu-i mai vinde,
Ci mai bine-i jumuleşte,
Să mâncăm şi să bem vin,
C'aşà *pus-am* să trăim!

152.

Mândro, iar la 'mprumutat,
Am venit la sarutat!
Că la toacă înapoi,
Ţi-l aduc iar înapoi!

153.

Ziceţi câtu-i hora largă,
Că-mi joacă puicuţa dragă;
Ziceţi iute, zicere-aş!
Cât are draga *coraş!*

154.

Leleo, leleo, mă usuc,
La vlădic' am să mă duc,
Ori trimit un puiu de cuc,
Ca să ceară voie bună,
Ca să te sărut o lună;
Să mai ceară şi *perman*,
Ca să te sărut un an!

155.

Dacă-ţi place fata mare,
Să te-aştepţi la supărare;
Dragostea de nevestică
Iţi aduce mare frică,
Iar dragostea de vădana,
Nu te lasă nici c'o rană!

156.

Că leliţa-i lucru rău,
Se juiă pe Dumnezeu
Că pe altul n'a iubi,
Cu altul nu s'a 'ntâlni!
Ochii ştiu şi gura gură,
Gura spune, ochii fură,
Când te fură şi pe tine,
Fură şi pe alţii bine!

157.

Mâna-i rea, că-i lucru rau,
Glasu-i dat de Dumnezeu,
I-àuzi, ia!

158.

Hai cu toţi, flă:ăi şi fete,
Să 'nvârtim hora cu sete;
Azi cu toţii, pân' de-apoi,
Iar de seară câte doi!

159.

Placu-mi banii, bogăţia,
Dar ia lasă-i la pustia;

www.digibuc.ro

Cu avere n'ai ce face,
Când fetele nu-ţi dau pace!

160.

Grădinele-s plini de flori,
Fetele roesc la hori,
Şi-apoi zici că nu trăesc,
Fetele te învârtesc,
Fetele te 'ntineresc!

161.

Vinul rău te otrăveşte,
Dar tu vezi de potriveşte,
Nici prea-prea, dar nici de loc,
Dacă vrei să ai noroc!

162.

Doamne, Doamne'n Nicoreşti,
Tot să stai şi să trăeşti,
Cum trăeşti în Odobeşti;
La vecin, *deja* cu vin,
La vecină, plosca-i plină.
La cumătra de-ai intrat,
Nu mai ştii când ai plecat
Şi mai ai şi de umblat!

163

Hai să dăm cât mai putem,
Să 'nvârtim cât mai vedem,
Că dacă s'a înserat,
—S'a înserat şi s'a 'nnoptat,
S'o tulim încetinel,
Dar acasă nici de fel:
Pe la casele cu fete,
Sprintene şi 'ncinse 'n bete!

164.

Când lelea te părăseşte,
Vinul că se oţăţeşte;
Am să-l beau acum mai bine,
Cătu-i lelea lângă mine!

165.

Valeu, valeu, fa leliţă,
Ia vino pân' la portiţă,
In pestelcă şi 'n catrinţă,
Să fii fată de credinţă!

166.

—Să mă laşi să te sărut!
—D'apoi prea mult mi-ai cerut!
— Da' nu vrei, de ce nu poţi?
— Pentrucă nu las pe toţi!

167.

Fa leliţă ocheşancă,
Păcat că eşti Moldovancă,
Şi păcat că-s Moldovan,
Că n'ai să peteşti un an!

168.

Să mă bată Dumnezeu,
Că nu sunt vrednic şi eu!
Unii joacă câte-o fată,
Eu joc doua dintr'odată!

169.

Tot le joc pe rând pe toate,
Pe fine şi pe nepoate;
Dar să văd la isprăvite,
Că doar jocu-i pe plătite!

170.

Ochii şi sprincenele,
Aistea-s belelele!
Pentru ochi, pentru obraz,
Ţi-i mai greu şi mai năcaz!

171.

Decât să şezi c'o urîtă,
Să te căeşti vreme multă,
Duce-ai bine c'o fetiţă,
De ţi-ar da ori nu guriţă!

172.

Mereu lumea mă întreaba
Şi-i răspund că n'are treabă,

www.digibuc.ro

Că-s voinic şi joc *natânga*
Şi la dreapta şi la stânga!

173.

Hai la joc, la joc, fetiţă,
Că mi-i sete de-o guriţă,
Jocul eu că l-oiu purtà,
Şi gura ţi-oiu sărutà,
Şi pe-o parte şi pe-altà,
Şi pe-a ta şi pe-a'lteià!

174.

—Spune, fiico, un'te duci
Şi seara târziu te culci?
— Maică, ce fel de'ntrebat,
Nu ştii că mă duc în sat?
Maică, măiculiţa mea,
De-ai şti, nu m'ai întrebà!

175.

Flăcăul pentr'o guriţă,
Cată geaba la portiţă.
Lucru-i greu până ţi-o sterge,
Că pe urmă treaba merge!

176.

Păcat că nu-s cununat,
Că de mult te-aş fi lăsat.
N'am mai face logodnà,
Bună seara, draga mea!

177.

Numai lin şi lin şi lin
Ca soarele pe senin,
Ca luna prin *nourèle*,
Ca dorul mândruţei mele!

178.

Cine tace,
Rău mai face
Şi-acela de om nu face;
Să cântăm
Şi să jucăm,
Să cântăm,
Şi chiuim,
Astăzi să ne veselim!

179.

Haideţi fete şi neveste,
Ziua de-astăzi nu mai este,
Joc ca astăzi n'o să fie,
Nici chiar la Sântămărie;
Brâu de-acesta, cu noroc,
Nu găseşti în iarmaroc!

180.

Mult îmi place brâuleţul,
Să-l învârt cât sătuleţul,
Şi să baţi coleà cu sete,
Cum ai fi legat cu bete!
D'apoi cum!

181.

Frunză verde alior,
Mult aş da să fiu doftor,
Nu'n spitale urgisite,
Ci la fete îndrăgite;
Meserie-am învăţat
Cu nevestele din sat!

182.

Unde-i vinul mai gustos
Şi traiul mai drăgostos,
Unde-i locul nimerit
Pe pământul înverzit,
Subt copaci, pe la răcoare,
Acolo grija că moare!

183.

Mă grăesc vecinele
C'am băut găinele;
Dară când m'oiu mânià
Şi cocoşul mi l-oiu bea!

184.

Frunză verde trei alune,
Dragă mi-i crişma 'n pădure,
Făcută numai din bârne;

www.digibuc.ro

Vinu-i bun şi pipărat,
Nu-l pot bea de supărat;
Vinu-i bun şi oca-i mare,
Bea voinicii de călare;
Vinu-i bun şi oca-i mică,
Beau voinicii de se strică!

(Pentru sfârşit, vezi no. 53, p. 300.)

185.

Foaie verde tir de crin,
La crişma lui moş Marin,
Beau călăraşii la vin.
Călăraşii ne 'nvăţaţi
Beau cu caii deslegaţi.
Dar Mariţa crişmăriţa,
Scoate vinul cu cotiţa
Şi mi-l toarnă prin pahară,
La vin, măre, se omoară.

186.

Badea ci-că-mi are treabă
Şi de asta nu mă 'ntreabă
Ce mai fac, ce *robotesc*,
Cu cine ibovnicesc.

187.

Frunză verde bujorel,
Rea ţi-i viaţa singurel;
Cum nu dat-a Dumneţeu,
Şapte fete pe-un flăcău!

188.

Ochii văd, inima cere,
Ce folos când n'ai putere;
Intre mine şi 'ntre ea,
Şade dârză maică-sa!

189.

Să beţi, să mă pomeniţi,
Cât în lume-o să trăiţi;
Zile mari eu le fac hram,
Că altă pomană n'am,

190.

Ineluş, *învârteguş*
Gâci pe cine ochi-am pus?
Şi băteà şi dârdâià;
Am pus ochi pe dumneatà!

191.

—Placu-ţi fete, ori nu-ţi plac,
Intrebare eu nu-ţi fac.
— Placu-mi fete mi-ar plăceà,
Că doar asta-i treaba mea!
Isa, isa-sa!

192.

Măi voinice, dumneata,
Ascultă-mi şi ruga mea,
Acasă ţi-i nevasta?
Spune-i ca o chiam' a mea.
Nevasta mea nu-i acasă,
D'apoi că şi-a ta-i frumoasă!

193.

Ia dă 'ncoace plosca ta,
Că doar seamănă cu-a mea!

194.

Cine bea şi nu se lasă,
Rău-i pentr'o crişmăreasă.
Cine nu-mi bea un pahar,
Bun ar fi de-ar fi crişmar!

195.

Fetei dela târguşor,
Nu-i plăcui că-s ajutor;
Şi fata din satul meu,
Tot îmi strigă că nu beu,
D'apoi da!

196.

Leleo, dă-mi cofiţa 'ncoace,
Dă-mi şi nu te mai preface,
Ca să sorb din sorbitură,
Iar de seară 'n bătătură,
Am să ţi-o pun eu la gură!

197.

Foaie verde lăuruscă,

www.digibuc.ro

Zice cuscrul catre cuscră:
—Am un leu, pe-acela-l beu,
De placul lui socru-meu,
Iea şi tu vin de-o parà,
Pentru biata cuscră-ta!

198.

Frunză verde şi-o răchită,
Am mâncat aseară pită,
Pită dela fată mare
Cu piper şi scorţişoare!
Frunză verde merişor,
Am băut şi vinişor,
Dela puica din ulcior,
De credeam c'am să şi mor!

199.

Cine bea şi veseleşte,
De pacate nu gândeşte.
Dumnezeu s'a veselit,
Când pamântul l-a zidit,
Dar n'aveà cine să fie
Cu dânsul la veselie!

200.

Câte-au fost, câte s'au dus,
Nu sunt stele pe cer sus;
Câte-or fi, câte-or venì,
Până când s'o isprăvì!

201.

Fetele m'a 'ncărunţit,
Nevestele m'au albit,
Dar cine m'a 'mbătrânit?
Fără mândra de pe vale,
Fără nevasta din cale!

202.

Leliţico, cap uşor,
Ce, nu crezi că-ţi mor de dor?
Leleo, pasere uşoară,
Nu-mi veni la inimioara.
Floare, floare de pe plaiu,
Nici cât firul de malaiu!

203.

Frunză verde poamă neagra,
Zi ţigane, zi să meargă,
Zi mai tare, zi aşà,
Sa ne vadă şi lumeà;
Numără bătaile,
Să răsune văile!

204.

Cine, maică, mi-a fost tată
Să-l cinstesc o viaţă toată?
Cine-a fost, maică, părinte,
Gândurile i-au fost sfinte,
Zău aşà!

205.

Eu Român cu cinci copii,
O'ntâlnii, aseară 'n vii.
Eu Român cu fată mare,
O 'ntâlnii pe la carare;
Ce 'nvăţai la tinereţe,
Mi-a slujit la bătrâneţe!

206.

Frunză verde merişor,
Toate mi-s cu preţul lor,
Dar guriţa n'are târg,
Că fetele nu se plâng,
Nici de fel!

207.

De'nsurat m'oiu însurà,
Şi nevastă mi-oiu luà,
După cum mi-i voìa mea!
— Da' bădiţă, ia mai stai,
Că ţi-s vecinii cam răi!

208.

Ia nu fii aşà de rău,
Ca te vede Dumnezeu.
Şi mă tem, s'o supărà,
De nu te-i astâmpărà.

www.digibuc.ro

Lasă şaga mai de-apoi,
Când om fi noi amândoi!

209.

Frunză verde ismă creaţă,
Nevestica cea isteaţă,
Cum de n'am şi eu mustaţă,
Că şi dânsa mult te 'nvaţă!
Drumul!

210.

Leleo, rogu-te frumos,
Ca să-mi vii la *firtimos*;
Leleo, bine te-am rugat,
Dar să-mi vii pe la 'nnoptat!

211.

Fruză verde busuioc,
Tot eu omul cu noroc:
Una las, alta 'ntâlnesc,
Altele mă zăpăcesc!

212.

Iu-iu-iu!
—Nevestică subţirică,
Nu ţi-i frică de nimică?
—Ba mi-i teamă, teamă mi-i,
Când de când să nu mai vii!

213.

Omul când nu judecă,
Tioaga i se 'ntunecă;
Când a dat de ce i-i dulce,
Nici cu popă nu l-ăi duce,
Ia aşă, aşă!

214.

Ş'apoi doar ce mai poftesc?
Aş vrea iar să 'ntineresc!
I-auzi mă, ruşine mă!

215.

S'a dus iarna cu omăt,
De-acù nu mă mai îmbăt.

Vine vara, săracă,
Şi-oiu să beau cât oiu puteà!

216.

Neiculiţa mea vecină,
Crede-mă că n'am eu vină,
Şi nici că m'am săturat,
Dar mi-i frică de bărbat,
Că bărbatul ţi-i cam rău
Şi mă prinde la *dudău*
Şi-a fi vai de capul meu!

217.

Cine are viers şi cântă,
Ii pare ziua mai scurtă;
Cine are vărs duios,
Pare-i traiul mai frumos!

218.

Cât am suflet, cât am gură,
Ţi-oiu venì în bătătură.

219.

Scumpa nenii Mărioară,
De te-oiu prinde 'n ulcioară,
Tu cu zile n'ăi scăpà,
Zilele nu ţi-oiu luà;
Ţi-oiu furà eu altcevà,
Ce se fură de flăcăi,
Dar nu de flăcăii răi,
Auzi, leleo, măi!

220.

Trăsneascà-te Dumnezeu,
Că nu-mi faci pe placul meu;
Trăsneascà-te mai de-apoi,
Să ne luăm amândoi.
Acum dacă te-a trăsnì,
N'am pe cine mai iubì!

221.

Dragostea prin cele tinde,
Niciodată nu se prinde;
Numai dragostea de-afară,
Nu-ţi pare de loc amară!

www.digibuc.ro

222.

Fata mea-i fată de treabă,
Numai de gură mă 'ntreabă.
Ştiu că-i place, tare-i place,
Şi i-oiu da că n'am ce face!

223.

De omul sărac e bine,
Că pleacă pe la vecine,
Tot cătând să se 'mprumute,
Pe vecină s'o sărute!

224.

Fetele de pe la sate,
Se las' a fi sărutate;
Iar cele dela oraşe,
Poartă dragostea 'n răvaşe
Şi de mine-s păgubaşe!

225.

Frunză verde ghiocei,
Vina nu-i a bădicăi,
Că bădica s'a lăsat,
Vecina l-a fărmăcat.
Cartea semne că-i nebună,
Omul care se răsbună,
D'apoi nu-i de răsbunat,
Când dragostea mi-ai stricat?

226.

Ce te uiţi aşà, Ifrime?
Lasă-ţi puica lângă mine,
C'o să ţi-o joc şi eu bine,
Cum a fi şi lângă tine,
Uite-aşà!

227.

Dacă ai vreo bogăţie,
Grijă trebuie să-ţi fie;
Grijă, mândră, nu aveà,
Că ea-ţi poartă grija ta!

228.

Bat fetele mărunţele,
Că ci-că-s fete şi ele;
Flori la cap şi flori la sân,
Nu le chem' şi ele-ţi vin!
Lume, lume!

229.

Frunză verde peliniţă,
Dragă mi-i o copiliţă,
Cu obraji ca doi bujori,
Cu doi hoţi de ochişori,
Nu-i aşà? Aşà e mă!

230.

Lelea noastră cea frumoasă,
Şede ziua mânioasă,
Şede şi se tângueşte,
Iar seara ibovniceşte!

231.

De când lelea-i măritată,
De jurământ îi lăsată;
Cu ibovnicul dintâi,
Duce viaţa cu temei;
Cu bărbatul s'a 'nvechit
Şi dragostea a 'nceput!

232.

Hai cu toţi să dăm la peşte
Şi să tragem voiniceşte,
Şi-apoi, ca să avem noroc,
Bate, măi, numa 'ntr'un loc!

233.

Bată-l focul de bărbat,
Că de când m'am măritat,
Seara nu m'a sărutat;
Dar îi bun şi m'a 'ntrebat:
Mândruleţul cui l-am dat?

234.

Nu mai plângă, zău aşà,
Că şi tu te-i măritâ,
Şi-ăi găsi şi tu bărbat,
După chipul tău aflat!

www.digibuc.ro

235.

Ce folos că eşti frumoasă
Şi frumoasă, voinicoasă,
Cu ochi negri, două mure,
Veveriţă din pădure.
Că-mi eşti vulpe cam şireată,
Care 'nşeală lumea toată,
Câte unul rând pe rând,
Şi nu-i poartă nici un gând,
Că-i păcat pentru 'nşelat
Şi chin mare ci-că 'n iad!

236.

După fete nu umblà,
Că le poartă Sâmbăta;
Eu păţitu-s, eu şi zece
Şi m'am fript în apă rece
Şi durerea nu-mi mai trece!

237.

Cându-i vremea de *batute*,
Fetele nu-s fudulite;
Când le cei şi nu 'ndrăznesc,
Şi pe urmă intră iară,
Par'că se feresc de pară!

238.

Mândra mamei de fetiţă,
Să ieşi până la portiţă,
Să goneşti hoţul din poarta,
Să-l goneşti până 'n pădure,
Dar să vezi să nu te fure!

239.

Fată mică, mititică,
N'are frică de bădică;
De-i înalt şi mladios,
Pentru lelea-i tot frumos!

240.

Când eşti cu'n urît la muncă,
Inima ţi se usucă,
Puterile se sleiesc
Şi perii ţi 'năpârlesc!

241.

Frunzuliţă aluneà,
Drăguliţă draga mea,
Te-aş lăsà, dar nu mă 'ndur,
Nu mă 'ndur ca să te fur!

242.

Un' te duci tu, fa fetică?
Pân' la moară, măi bădică,
Să mai macen dragosteà,
S'o mai dau şi altuià!

243.

Măi Jidane, dă cu noi,
Că miroşi a usturoi,
Dar să nu te uiţi la fete,
Că le bagi în *spariete*[1]

244.

Nu mai plânge, măi bădiţă,
Că de-abià-s o copiliţă;
Nu-ţi ascult nevoilè,
Dacă-ţi curg lacrămilè,
Nu-mi place nici un flăcău
Şi mă crede Dumnezeu!

245.

Frunză verde frunzulică,
M'am trezit la ibovnică,
Când plecasem înspre moară,
Cu sacul pe subsioară!

246.

Mândruleană, mândra mea,
Dă 'ncoace supărarea,
Şi eu ţi-oiu lăsà pe mână,
Cântecul şi voia bună!

247.

Dac' a fi şi 'n iad aşà,
Cum se află 'n casa mea,
Când a fi să mă sfârşesc,
In cer am să mă trezesc,
In locaş dumnezeesc!

1. Obişnuit: *spărieţi*.

www.digibuc.ro

248.

Dacă-i spui că nu-ţi mai place,
Eă nu-ţi mai dă de loc pace,
Orice-ai spune, orice-ai face!

249.

—Măi bărbate, lucru rău,
Par'c'ai fi şi-acum flăcău,
Până azi nu s'a 'ntâmplat
Acasă să fi 'noptat.
Şi nu ştiu când s'o curmà
Cu ticăloşia ta!
Şi-apoi dac'aş vrea şi eu,
Aş aduce 'n locul tău!
— Ba la asta n'ai gândi,
Că bine n'ai nimeri!

250.

Crişmăriţă blestămată,
Ia să-mi dai o *limonată*,
Dar s'o ieai dela răcoare,
Că ţi-oiu da o sărutare!

251.

Drăguţa nesărutată
Ca vita neţeselată;
De nu-i ceri guriţă azi,
Mâni îţi face vreun năcaz!

252.

Am o boală şi-am să mor,
Că-i boală de bădişor,
Şi-am să mor, că vreau cevà,
Care-mi are bădiţă!

253.

Fata mamei, nu te duce,
După cel cu buza dulce,
Ori după omul frumos,
Că frumosu-i puturos
Şi tu n'ai nici un folos!

254.

Pentr'o fată de oraş,
N'aş strică un bujoraş.
Pentr'o fată dela târg,
N'aş jurà că n'am s'o plâng!

255.

Seara bună mi-aş luà,
Nu mă 'ndur de dumneatà,
Că ţi-i dulce guriţă!
(Comunic. de d-l D. Dan, Bucovina.)

356.

Frunză verde de omag,
A dracului foame trag,
Pentr'un om care mi-i drag!
(Acelaş.)

257.

Bate vântul, mări, bate,
Bate vântul peste munte
Şi-*aminoasa*-a doruri multe.
Bate vântul vălurèle,
Şi-amiroasă-a dor şi-a jele,
Dela locurile mele!
(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Crucea-Suceava.)

258.

Arde-mi-te-ar focul Jii,
De trei ori te ocolii,
Ce cătai, nu mai găsii.
Cătai şiruri de mărgele,
Şi papuci cu găurele,
Cum îi plac puicuţei mele
(Acelaş.)

259.

Frunzuliţă trei masline,
Niciodată nu e bine,
Să-ţi ieai nevasta cu tine.
Foaie verde şi-o laleà,
Când te-i duce undevà,
Şi-o fi şi ibovnică,
Şi-i vorbì cevà cu ea,
Şi te-a vedeà nevastà,
Şi pricina că-i gată!
(Comunic. de d-l H. N. Ţapu Novaci-Gorj)

www.digibuc.ro

260.

Daţi copii cu gurile,
C'am gătat minciunile;
Bagă mâna după ladă,
Scoate la minciuni grămadă;
Bagă mâna'n *ţecătau*,
Scoate la minciunî mereu;
Bagă mâna pe sub pat,
Că mai e un sac legat.
(Acelaş.)

261.

Auzit-am, auzit,
Neică, neiculiţă,
Auzit-am o minciună,
Neică neiculiţă [1],
Că Mureşu-i apa bună,
Cine bea se şi cunună.
Hai să bem, mândro, şi noi,
Sa ne luăm amândoi!
(Comunic. de Păr. I. C. Beldie, Stoeneşti-Bucovina.)

261.

Sub stejarul rătezat,
Şade Ghiţă jos culcat
Şi-i cată Raruca'n cap.
Las' să-i cate, nu-i păcat,
Că i-a fost amurizat!
(Comunic. de d-l T. Popovici, Griviţa-Tutova.)

263.

De-aş fi gras cât un burîu
Şi cu barba pân' la brâu,
De dragoste tot mă ţiu.
(Comunic. de d-l L. Mrejeriu, Crucea-Suceava.)

264.

Cum n'aş fi şi eu catană,
De-ar fi puşca de tocană,
Patrontaşul plin de zamă;
Cum n'aş fi şi eu *răguta*,
De-ar fi puşca de cucută,
Patrontaşul plin de urdă!
(Acelaş.)

265.

Pentr'un puiu care mi-i drag,
Trei zile de vară fac;
Pentru care mi-i urît,
Fac un ceas şi-mi pare mult!
(Acelaş.)

266.

—Floricică naramgie,
Mult îmi zice lumea mie,
Că tu-mi eşti drăguţă mie!
— Lasă lumea să vorbească,
Numai puiul să-mi trăească!
— Şi viţelul de sub vacă
Şi puica care mi-i dragă!
(Acelaş.)

267.

Foaie verde de năut,
Toate vin, toate se duc,
Ce-am iubit nu pot să uit,
Până m'o băgà 'n pământ.
Iea-mă, Doamne, şi mă pune,
Unde-s nevestèle bune,
Şi bărbaţii duşi în lume,
Să fie ţuică de prune!
Iea-mă, Doamne, şi mă lasă,
Unde-s neveste frumoasă
Şi bărbaţii duşi la coasă!
(Comunic. de d-l I. Niculau, Coropceni-Vasluiu.)

268.

Foaie verde murele,
Frumoase sunt unele,

1. Refren.

www.digibuc.ro

Şi nu le ştiu vorbele,
Când se duc cu pânzele,
Să mă duc după nuiele,
Să-mi petrec ziua cu ele!

(Comunic. de d-l H. N. Ţapu, Novaci-Gorj.)

269.

Cine joacă şi nu strigă,
Face-i-s'ar gura strâmbă,
N'ar mai aveà mămăligă,
N'ar mai aveà bani în pungă!

(Acelaş.)

270.

Ia mai zi măi scripcăraş,
Că ţi-oiu da un creiţăraş;
Iar de-i zice binişor,
Eu ţi-oiu da un *puişor*;
Şi de-ai zice cu alean,
Ţi-oiu svârlì şi-un gologan.

(Acelaş.)

271.

Zi, badeo, cu fluierùl,
Că ţi-oiu coase gulerùl;
Astăzi, mâne, coase-l-oiu,
Cu telega cu doi boi!

(Acelaş.)

272.

Foaie verde trei măsline,
Fata care joacă bine,
Strânge-o, neică, lângă tine,
Strânge-o bine de mijloc,
C'ăi prea subţire cu *toc*!

(Comunic. de d-l D. Mihalache, jud. Muscel.)

273.

Vecina de lângă casă,
Niciodată nu te lasă!

274.

—Un'te duci tu, măi Gheorghiţă?
—La Craiova, Niculiţă!
—Gheorghiţă, dacă te duci,
Puiculiţei ce-i aduci?
—Am să-ţi ieau, puică, cercei
Să te 'mpodobesc cu ei;
Şi-amsă-ţi ieau, puică, mărgele,
Să te 'mpodobesc cu ele!

275.

—Frunză verde *apărici*,
Ce lucrezi Catinc' aici?
—Lucrez la cămeşa ta,
Cu aţică de-o parà,
Cu fluturi câţi a'ncăpeà!

276.

Frunză verde teiu dubit,
Dumnezeu m'a potrivit
Intr'o groapă cu urzici,
Ce-mi făcù pielea beşici.
Mă dusei la sărutat,
Nu puteam de scărpinat,
Şi-am stat numai pe la gard!

277.

Frunză verde paiu secară,
Mărioară dela gară,
Cum ai rămas tu vădană?
—Da's vădană şi frumoasă,
Cu trei copilaşi în braţe.
Unu-l chiamă Constantin,
El ştie drumul la *trin*;
Unu-l chiamă Neculai,
El ştie drumul la rai;
Unu-l chiamă Ghiorghieş,
El ştie drumul la Eş!

www.digibuc.ro

278.

Viorică, vioreà,
Ce-ai crescut în calea mea,
Aşà 'naltă subţireà,
Potrivă de seama mea!

279.

Tot uşor, că-i binişor;
In fundul paharului,
Sănătatea omului!

B. STRIGĂTURI MUŞCĂTOARE

1. In ciuda fetelor şi nevestelor.

1.

Ce mă râzi, leliţo, hăi,
Că mi-s pantalonii răi?
Am acasá două oi,
Şi mi-oiu face alţii noi!

(Viltoteşti-Fălciu.)

2.

Săraca nevastă-mea,
Când îi ard câte unà,
Cum zic eu, zice şi ea!

(Comunicată de d-l M. Lupescu, Bogdăneşti-Suceava.)

3.

Frunză verde trei aluni,
In grădina cea cu pruni,
Fac fetele rugăciuni,
Sâmbătà, Duminică,
Să se poată mărità!

4.

Mărită-te *horhotină*,
Nu şedeà fată bătrână,
Că şi dracul s'a 'nsurat,
Şi tu nu te-ai măritat!

5.

Cât am *vint* prin nouă sate,
N'am văzut c'aici *căscate*;
Cât am umblat pe la munte,
N'am văzut c'aici urite!

6.

Săracii boii cornuţi,
Cum însoară nişte muţi!
Săracele sutele,
Cum mărită slutele!

7.

Iu-iu-iu pe Dealul gol [1],
Că mireasa n'are ţol,
Da' i-a face mirele,
Când a tunde cânele;
Şi l-a tunde după cap,
Ca să-i pară ţolul lat;
Şi l-a tunde la spinare,
Ca să-i facă ţoţul mare!

8.

Fetele dela Galaţi,
Cu papucii cărăraţi,
Cu boi buni de plugărie,
Ară fălcii de moşie.

Şoldarana,

1. *Dealul gol* e colţul de răsărit-miazăzi al moşiei Ţapului, o parte nisipoasă.

www.digibuc.ro

Şoldarana,
Ghioldarana
Na la *ţuca, ţucărele,*
Na!
Fetele din Buciumeni,
Cu nasul de buruieni!
Şoldarana
Şoldarana
Ghioldarana
Na la ţuca, ţucărele,
Na! [1],
Fetele din Cernicari,
Cu nasul mâncat de cari.
Fetele dela Odaie,
Cu buricul ca de oaie.
Fetele din Bivolari,
Par'că-s fete de ciurari.
Fetele din Negrileşti,
Svârle cu craci'n fereşti!
Fetele dela Nărteşti,
Dă gurita pe fereşti!

9.

Şezi cu mine, nu cu altul,
Măi Mărando, măi,
Ţi-a mâncat lupul mânzatul,
Măi Mărando, măi! [2]
Şi vaca din bătătură
Şi-ai rămas cu limba-n gură!

10.

Du-te-acasă şi te la,
Ilenuţă, fa,
Că poate te-i mărită,
Ilenuţo, fa! [3],
C'un flăcău de seama ta.
Să faci gardul de mărar,
Cu parii de leuştean,
Să viu la voi tot mai rar;
La urmă de pătrunjel,
Să nu mai viu nici de fel! [4]

11.

Ici îi tină, ici îi glod,
Ici mi-i bărbăţelul mort.
Ce să fac ca să-l desgrop?
Ia să 'ntreb pe protopop!
Protopopul ce mi-a spus?
Cine moare putrezeşte,
Care-i viu se veseleşte!
Şi să beu şi să mânânc
Şi pe pământ să mă spurc!

Varianta 1.

Ici îi tină, ici îi glod,
Ici mi-i bărbăţelul mort,
Cum să fac ca să-l desgrop?
C'o să-i vând izmenile,
Şi să-i port pomenile;
Şi să-i vând şi pălăria,
Să-i ridic şi panaghia!

Varianta 2.

Ici îi tină, ici îi glod,
Ici mi-i bărbăţelul mort,
Ce-oiu să fac ca să-l desgrop?
I-oiu vinde izmenile,
Să-i ridic pomenile;
Şi-oiu să-i vând şi-o pălărie,
Ca să-i dau o leturghie.
Dar decât l-oiu desgropà,
Mai bine-oiu bea şi-oiu mâncà!
(Viltoteşti-Făleiu.)

12.

Zis-am leana trei lalele,
Am o cârnă de muiere,
Vai de păcatele mele,
M'a 'mbătrânit fără vreme!
Alta zis-am iarbă grasă,
Când ai nevastă frumoasă,
Tot binele ţi-i în casă,

1. Refren.
2. Refren.
3. Refren.
4. Se suprimă o variantă ce cuprinde vorba *fizură*, coruptie din *frizură*.

www.digibuc.ro

Lumea-ţi pare mai frumoasă,
De sărăcie nu-ţi pasă.
Iară eu cu cea *zăluda*,
Nici Dumnezeu nu-mi ajută!
Nici mâncarea nu-i mâncare,
Nici purtarea nu-i purtare,
Umblă ca o *arătare*,
Nici un Dumnezeu nu are!
(Negrileşti.)

13.

Femeia care iubeşte,
Spală noaptea şi cârpeşte,
Dimineaţa leagă capul,
Să n'o priceapă bărbatul!
Dar bărbatul dracului,
Dă în cornul capului,
Sparge cuibul dracului!

14.

De când bărbatul s'a dus,
Nici un fir n'am pus pe fus,
Cinci ocă pe gât s'au dus.
La un fund de poloboc,
Am lăsat furca zălog.
Mai dă, domnule, o cană,
Am scăpat fusul pe vrană!

15.

Bată-l focul de bărbat,
Că n'a făcut patul lat,
Să 'ncapă şi celalalt,
Celalalt care mi-i drag.
Şi l-a făcut dintr'o blană,
Să n'aibă nici o pomană.

16.

Scurta, berca dela Eşi,
N'are poale la cămeşi;
Iară cea din Dorohoi,
N'are poale dinapoi!
(Negrileşti.)

17.

Hora-i mare, fete n'are,
C'au murit de gălbinare;
Câte una ce-a rămas,
A pus tulpanul pe nas!

18.

Mă dusei la soacră-mea,
Să văd zestre ce mi-a da:
Soacră-mea cum mă vedeà,
Ea la masă mă puneà,
Dar mâncare ea ce-mi da?
Mămăligă pe-o surceà,
Lapte acru 'ntr'o luleà!

19.

Ieşi, nevasta, de sub pat,
Că de-acum nu te mai bat,
C'am pus *gârbaciul* pe *moiu*,
Şi te-oiu bate mai de-apoi!

20.

Sărmanul, bărbatul meu,
El munceşte şi eu beu;
El munceşte la Galaţi
Şi eu beau c'un dorobanţ;
El munceşte la Brăila
Şi eu beau cu *sahamila*[1];
El munceşte cu sudori
Şi eu beau cu roşiori;
Câte păhăruţe beau,
Atâtea ciomege ieau;
Eu le beau şi neplătite,
El le dă nesocotite!

21.

Merge nora la fântână
Cu cămaşa soacri'n mână

1. *Se pronunţă* sahagnila.

www.digibuc.ro

Şi-o afund'odată 'n baltă
Şi-o aruncă peste poartă :
—Ţine-o, soacro, că-i spălată!

22.

Harnică-i nevasta mea,
Harnică-i, dracul s'o iea,
Că 'ntr'o lună ţese-o lână
Şi 'ntr'un an ţese-un suman.[1]

23.

Ca nevasta cu bărbat,
Când mai are şapte 'n sat,
Pe sub pat nu mai încap,
Prin tindă se trag de cap.
In cel colţişor de vie,
Acolo nu se mai ştie.
Şapte stau la cheotoare,
Cinci îşi dau palme pe-afară!

24.

—*Teleleu* pe la Hârlău,
Dar la Huda, sburdă urda!

25.

Lionică, puiu de curcă,
Vin la ţaţa de te culcă!
(Vizureşti.)

26.

Taci mireasă, nu mai plânge,
Că la maică-ta te-oiu duce,
Când a face plopul mere
Şi răchita vişinele,
Iar răsteul micşunele
Şi proţapul mere dulci,
Atuncea şi nici atunci!

27.

—Cuconiţă, dumneată,
Borş cu *crupe* ai mâncà?
—Aş mâncà şi cu tărâţă,
Numai să-mi zici cuconiţă!
(Jud. Tecuciu.)

28.

Câte fete 'n sat la noi;
Toate-s bune de cimpoi;
Numai una-i mai frumoasă,
Şi aceea-i căpăţinoasă!

Variantă.

Câte fete 'n sat la noi,
Toate-s bune de cimpoi;
Mai este una de popă,
Aceea-i bună de tobă!

29.

Fetele dela Galaţi
Poartă coc şi păduchi laţi,
Dar fetele din Brăila
Iţi tot cer *încoa'* căciula,
Pân' ţi-o vând în trei parale,
De-şi cumpără portocale!

30.

Oi, săraca fata mea,
Cu mătura nu şti' da,
Bucate nu şti' *gătà*!
Dar la joc se şti' ndesă!

31.

Săraca nevasta mea,
De e bună, de e rea,
Eu îmi ţiu casa cu ea.
Toată ziua la oglindă
Şi gunoiul după tindă.
Pune boii la tânjală,
Imi scoate gunoiu-afară!

32.

Foaie verde foicică,
Are maica de-o fetică;

1. Se suprimă apoi o strigătură.

www.digibuc.ro

Când îi poruncesc de muncă,
Își iea perna și se culcă,
Ori gândește tot la ducă.
Foiceà de lepădat,
Eu o 'ntreb de măritat,
Ea-mi strigă că n'a mâncat:
Se *tepșește* lată 'n pat
Tot gândind la măritat
Și tot dorind de bărbat.
Mândruliţa mea, mândruţă,
Drăguliţa mea drăguţă,
Toată ziua se oglindă
Și gunoiul până'n tindă;
Hai să prindem șase boi,
Să mai scoatem din gunoi!

(Vezi aici No. 31.)

33.

Frunzuliță dintre vii,
Are mândra nișteii;
Trei sunt rupte, patru sparte,
Două nu se ţin pe spate!

34.

Omu'n lume multe vede:
La o casă șapte fete,
Și fântâna sub părete,
Apă 'n cofă nu se vede,
Cânele moare de sete!

35.

Are baba, ce să zic,
Are baba un bursuc,
După dânsul mă usuc!

36.

Joacă, puică, nu te da,
Că te-a istovit muncà,
Toată ziua torci pe nas,
Ca pisica n'ai popas.
Noaptea săpi prin bătătură,
Cu iubitul gură 'n gură!

37.

Aseară mersei la baltă,
Să trec în partea cealaltă.
Când să trec, mă 'mpiedicai:
Ce găsii când mă plecai?
O furcă c'un fus în ea
Și-o urzeal' alătureà,
Festelită și încălcită,
De ţesut neisprăvită!

38.

Noră 'n casă de-oiu luà,
A aveà cine mă la
Și cine mă piepteña!

39.

—Hai, lele, să ne iubim!
—Unde să ne întâlnim?
—La părul cel retezat,
Unde asear' am așteptat!
—Hai, neică, să ne luăm,
—Ba mai bine-așà să stăm,
Că mai am vreo două fete,
Cari nu-și încap în bete!

40.

—Leliţcano, din Ploești,
Cu bărbatul cum trăești?
—Trăesc bine, ca cu dracul
Că și-aseară mi-a spart capul;
Și mi l-a spart c'un băltag,
Că am gură și nu tac!

41.

—Du-te, fată la viţei!
—Ia lasă-mă, mamă-hăi,
Mâncà-i-ar lupul viţei!
—Du-te, fată, la flăcăi!
—Tot o fugă, mamă-hăi,
Să-i ajung, că-s nătărăi!

42.

Iu-iu-iu la Călmăţuiu,

www.digibuc.ro

Luai fata lui Ţuguiu ;
Şi-o luai şi-o pieptănai,
Dar la gură n'o cătai !

43.

Nu-mi da, lele, cu piciorul,
Că, ca mâne-ai să-mi duci
dorul !

44.

Când eram la mama fată,
Mâncam turtă coaptă 'n vatră.
Iar de când m'am măritat,
Numai bătăi am mâncat !

45.

Sus e cerul, jos pământul
Şi tu, proasto, n'ai ştiut-o !

46.

Ia vezi, bat'o Dumnezeu,
Cum cată la mine rău !
Eu îi spun că-i şade bine,
Ea svârle cu cârpa în mine ;
Eu îi spun că-i şade rău,
Ea svârle cârpa'n pârău !

47.

—Hai, nevastă, la prăşit !
— Valeo, rău m'am bolnăvit!
—Hai, nevastă, la băut !
—Bodaproste, mi-a trecut !
Fă 'nainte că te-ajung !
Hai, nevastă, la cules!
—Valeu, boala m'a întors !

Variantă.

—Hai, nevastă, la prăşit !
—Baiu ! rău m'am bolnăvit !
—Nevastă, la secerat !
Nu-mi pune şi tu oftat !
—La coasă nu mă mai duc,
Pentru tine mă usuc ;
Mă' în [1] crişmă ca să beu !
—Iaca mă gătesc şi eu,
Să beau de necazul meu !

48.

Foaie verde foaie lată,
Omule, eu sunt mai moartă,
Cânepa pică de coaptă !
Iea-ţi coasa şi gresià
Şi-mi coseşte cânepà,
Şi mi-o vinde fără preţ,
Că eu Lunea nu lucrez.
Marţi e zi de sărbătoare,
Miercurea-i de fată mare,
Joia-i rău de dobitoace,
Vineri nici dracul nu toarce,
Sâmbăta ne *ghilosim*,
Duminica ne gătim !

Varianta 1.

Măi bărbate, fii cuminte,
Iea cânepa şi mi-o vinde,
Şi mi-o vinde făr' de preţ,
Că eu Lunea nu lucrez,
Marţi îi zi de sărbătoare,
Miercurea-i de fată mare,
Joia-i pentru dobitoace,
Vinerea iar nu se toarce,
Sâmbăta la periat,
De chite m'am speriat,
In pivniţă tot m'am dus,
Pe fus nici un fir n'am
pus !
Bat-o focul, bat-o, cană,
C'am scăpat fusul pe vrană,
Când în dosul pivniţii,
Iaca sacul cu cârlţii,
Luaţi sacul de-acoleà,
Că-i dau foc, pe legea mea !

1. Mă duc în.

www.digibuc.ro

Varianta 2.

Bat'o focul cânepà,
Că mi-a scurtat cirţa mea!
Iea-ţi, bărbate, coasa ta
Şi te du la valea rea,
Şi coseşte cânepà;
Şi-o coseşte mai de sus,
Să n'am ce pune pe fus.
Iea-ţi, bărbate, calul tău,
Şi-ţi du cânepa la *ghiol*,
Poate c'o da Dumnezeu
Şi-o venì apa pe mal,
Şi-o trage cânepa 'n *ghiol*,
Şi n'oiu face nici un ţol!

49.

Nu pot ţese, nici să cos,
La horă mă 'ndes, mă 'ndes,
Iar la furcă dorm şi b..

50.

Soacră, soacră, poamă acră,
De te-i coace cât te-ai coace,
Poamă dulce nu te-i face!
De te-ai coace-un an şi-o vară,
Tot eşti acră şi amară!

51.

...S'a 'ntâlnit c'un Turc călare;
—Bună ziua, Turc călare!
—Nu ţi-i toanta de vânzare?
—De vânzare-i sărmană!
—Dar cât mi-ei cere pe ea?
—O sută de lei bătuţi,
Celelalte mărunţele,
Că am nevoie de ele.
Turcul sta, tot socotià,
Toanta plângeà şi oftà.
—Taci, toanto, şi nu mai plânge,
Că-i fi doamna curţilor
Şi stăpâna slugilor!

52.

Măriucă, *pânză 'ncurca*[1]
Plânge în palme şi-o descurcă!

53.

Fata mare, joacă 'n joc
Şi nu poate face-un foc.

Variantă.

Fata mea-i bună de joc,
Şi nu ştie face foc,
Ştie numai ce-a 'nvăţat:
Cum să stea la sărutat!

54.

'Avut mama o copilă,
Gura mamei, gură,
Şi-a dat-o la 'nvăţătură,
Gura mamei, gură[1]!
Casa nu mai mătură,
Străchinile nu spală,
Puse oala să se *lea*,
Şi-o puse de Vinereà,
Să se lea Duminică!

55.

Când s'ar ţese pânza 'n baltă,
Fără iţe, fară spată,
Ar ţese şi-a mea netoată!

56.

Pusei pânza după casă,
Câţi or trece, toţi s'o ţeasă!

1. Poreclă.
2. Refren.

www.digibuc.ro

Ţes o natră, rup o spată;
Ţes un cot, îl svârl în pod,
Cine mi-o 'nodà un fir,
Ii dau un pahar de vin;
Printre iţe, printre spată,
Paşte-o iapă deşelată;
Printre iţe, printre sul,
Paşte-o iapă şi-un cal sur!

59.

Iarna grea, femeia rea,
Mi-au mâncat puterea mea!

60.

Câte sunt, leleo, pe tine,
Toate-s făcute de mine;
Numai tulpănaşul tău
Acela-i de bărbat-tău [1].
De-i cătà, leliţo, bine,
Şi-acela-i făcut de mine!

61.

Oi, săracă coadă lată,
Ce spurcat mare te poartă!

62.

Sărmana nevasta mea,
Puse oala să se lea,
Şi-o puse de Vinereà,
Să se lea Duminica,
Dar o *brâncă* de purceà,
De oală se scărpinà,
Oala că mi-o răsturnă,
Nevastă-mea lăcrămă!
Taci, nevastă, nu mai plânge,
Că te-i unge când a ninge,
Şi te-i la, când a plouà!

(Pentru sfârşit, vezi sfârşitul dela no. 1872.)

Varianta 1.

Frunză verde de laleà,
Săraca nevasta mea,
Puse oala să se lea;
Au crescut bureţi sub ea.
O *lupchită* [2] de purceà,
Dete oala peste ea,
Şi-o opărì bine—ha!

(Comunic. de d-l D. Mihalache, Goleştii-Badii, Muscel).

Varianta 2.

A dracu', nevasta mea,
Puse oala să se lea
Şi iarba crescù sub ea.
Puse oala şi-un cazan,
Că nu s'a lăut de-un an!
Şi venì un porc *râpat*,
Dete oala peste cap!
—Fire-al dracului de porc,
Eu credeam că suflă 'n foc!

(Comunic. de d-l N. I. Dumitraşcu, Boureni-Dolj.)

63.

Oi, săraca nevastà,
A pus furca pe tejgheà
Şi s'a pus la *refeneà*.
—De când bărbatul s'a dus,
Nici un fir n'am pus pe fus,
Trei ocà de vin s'au dus!
Dar tâlhăraşul de fus,
La bărbat s'a dus şi-a spus:
— Bărbate, nevasta ta,
A pus furca pe tejgheà
Şi s'a pus la refeneà.
Un fir pe mine n'a pus,
Trei ocà pe gât s'au dus!
Bărbatul cum auzià,
Drept la crişmă că trăgeà.
— Nevastă, nevasta mea,
Las'o la *pârdalnică*!
— Na bărbate-ocà şi bea!
Arz'o focul cânepà,
Mai bună-i *americà*!

1. Acela-i *făcut* de bărbatul tău.
2. lu pron. pop. în Ţepu.

www.digibuc.ro

64.

Oi săraca baba mea,
Cum îi place mazereà,
Iar la bob face potop!

65.

Bată-te focul, lăcustă,
Că m'ai făcut fără *fâstă*;
Fără fâstă, fără polcă,
Fără popusoiu de poftă!

66.

—Joacă, fată, ce-i jucà,
Du-te-acasă şi-i mâncà,
Că ţi-a fript mă-ta mâţà!
– Lasă-mă, bade să joc,
C'am răşnit în *tăbăltoc*
Şi-am pus mâncarea pe foc,
Să-mi fie pe Joi de joc!

67.

Asta-i, asta-i leliţà,
C'o cunoaşte bădiţà.
Şi 'ncă şi cu ochii-i face;
«Ia vin, vin, bădiţă 'n coace!»
Şi-i arată grădină,
Grădina cu cotituri,
Bună de tăvălituri!

68.

Pe dealul la Dărmăneasa
Mi-a mâncat lupul nevasta,
Şi-o cătai cu lumânarea
Şi-i găsii numai spinarea!

69.

— Tranda, manda, unde-i Sanda?
— Ia taci, tată, binişor,
Că-i la Niţă pe *cuptor*!

70.

Foaie verde popuşoiu,
La târgul din Moviloiu,
S'a dus tata cu opt boi
Şi din opt a vândut doi,
Mi-a luat rochie de mătasă,
Că poate arà şi 'n şasă!
Are tata şase boi
Şi din şase-a vândut doi,
În târgul din Moviloiu,
Să-mi iea mie papuci noi,
Că şi'n patru faci aratul!
Are tata patru boi
Şi din patru-a vândut doi,
La târgul din Moviloiu,
Să-mi iea salbă şi cercei;
Aratul de popuşoi,
Il poate face cu doi,
A rămas tata cu doi
Şi s'a dus la Moviloiu
Să iea pălării de soiu.
Acum are iapă sură
Şi fetiţă 'n bătătură.
Iapa, bade, ţi-o dau ţie,
Şi fetiţa, leleo, mie!
Lelişoarele pudrate
Parcă-s căţele cu lapte.

71.

Leliţo din Valea-rea,
Leliţo, leliţo fa,
Când erai şi nu te dai,
Leliţo, leliţo fa, [1]
Nici o ceapă nu plătiai;
Acuşa te rumineşti,
Mai şi două le plăteşti.
Eşti dragă flăcăilor,
Ca uliul găinilor!

72.

Frunză verde talpa cioarei,
Se mărită fata Chioarei,
Şi-o cunună moşul Strună!

73.

Fata popii din cel sat,
Şi mai ieri s'a lăudat,
C'are zestre şase boi;

1. Refren.

www.digibuc.ro

Doĭ nainte, doĭ la roate,
Doi la mijloc nu mai poate;
Dinainte-ai ursului,
Dinapoi ai lupului,
Cei din mijloc dragului,
La mijloc nu sunt de loc!
Fetele din Cotul-morii
Sunt sărace şi fudule,
Se iubesc pe-un sfert de pâne
Şi de zece bani măsline.
Sultan, Suliman,
Păscar, năvodar,
Mărăndică, dragul meu.

74.

Strigă, strigă, să s'aducă,
Fetele din Valea-lungă;
Ca oiţele la strungă!

75.

Asta-i lelea ori nu-i lelea,
Ori îi mama ciumelor
Şi boala flăcăilor!

76.

De-ar mai veni Sâmbătă,
Să-mi mai văd ibovnică,
Supărată, vai de ea,
Culegându-şi cânepă!
Culegând-o mai de sus,
Să rămâie jos de-un fus;
Culegând-o blăstămând
Şi de mine pomenind!

77.

Foaie verde şi-o laleă,
Mărită-m'aş, mărită,
Dar n'are cin' mă luà!
Mărită-m'aş, vai de mine,
Dar nu mă iea nici un câne,
Măcar unul gulerat,
Să se cheme că-i bărbat!

78.

Haĭ, leliţo, 'n Bucureşti,
Să-ţi fac salbă de ciuperci
Şi papuci de castraveţi,
Să-ţi dau vin din oale goale,
Şi ciomege pe spinare!

79.

Tata zice să mă 'nsor,
Să-i aduc de ajutor,
Iar măicuţa nu mă lasă,
Să-i aduc pe naiba 'n casă! [1]

80.

După lelea mă omor!
De-o văd vacile 'n obor,
Fug, de par'că le omor,
Şi gândesc că-i boala lor.
Iar un viţeluş tărcat,
C'un curmeiu de gât legat,
Mi l-a rupt de mi-a scăpat,
Şi-a fugit pân' a crăpat!

81.

Insoară-te, bade, 'nsoară,
Că barba mi te 'mpresoară,
Şi să ieai dragă frumoasă,
Ca să ţii cu dânsa casă,
Dar să nu-ţi ieai vreo urîtă,
Ori de-o ieai, dă-o de râpă,
Că-ţi dă mămăligă crudă
Şi nu-ţi trebue nici urdă.
Chiamă mâţa s'o mânânce!
Mâţa zice «miau» şi fuge,
Şi-atunci să te văd ce-ai zice!

82.

Foaie verde şi-o *sâghică*,
Am o ibovnică mică,
Nu mănâncă mai nimică,
Decât borş cu mămăligă!

1. Se scoate apoi un cântec.

www.digibuc.ro

83.

Fetiţico, fată mare,
Să nu-mi mai umbli 'n cărare;
Poţi să-mi baţi cărările
Şi să-mi treci pâraiele,
Să mă farmeci, sa-mi descânţi,
Ori de dragul meu să-mi cânţi,
Pân' a fi să te peţesc.
Te-oiu peţi când te-oiu peţi,
Când coada ţi-a înalbì,
Ca toţi ştim, cum şi tu ştii,
Ce fel de poam' ai să fii!

84.

Foaie verde *sulareà*,
Harnica-i nevasta mea,
Harnică-i, dracul s'o iea!
Până ţese-un cot de pânză,
Mananc'o vadră de brânză,
Şi-o putinică de lapte,
Cât ar duce-o zece 'n spate,
Trei cununi de usturoiu
Si-o mierţă de popuşoiu!

85.

Pusei pânza când da frunza,
Şi-o gatii la Sân-Văsâi,
Si-mi părù că mă grăbii.
Din Paşte până la Sâmzene,
Ţesui un crac de izmene;
Dar când a fost de croit,
O palm' a mai trebuit!

86.

Frunză verde foaie lată,
N'am tindeche, n'am nici spată,
Şi pânza-i gătită toată!
Cu vătalele nu dau,
La ţesut ziua nu stau,
Că cânepa te omoară
Şi ţesutul te doboară!

87.

Lelito, cu dinte pus,
Ce tot caţi cu nasu 'n sus?
Ştii, că-i lucru necurat,
Dinte de ţi-ai cumpărat!

91.

Tânără-i la băutură!
Numai n'are dinţi în gură!

92.

Leliţo, un' te trezeşti,
Şi mi te tot tângueşti,
N'ai pestelcă, n'ai flaneà,
Crezi că asta-i vina mea?
Şi leliţo, tot îmi zici:
Eu de ce am bernevigi;
Berverigii mi-s de-acasă
Şi nu umblu cu mătasă!

93.

Dacă vrei, nevastă hăi,
Să mai placi la cei flăcăi,
Vrei să placi, atunci să faci,
Ruminele subţirele,
Şi-apoi să te dai cu ele,
Că şi eu m'am ruminit
Şi mai tare m'am slutit!

94.

Eu te joc şi te-a jucà
Mai pe urmă soacră-ta!
—D'apoi soacra-i gură rea,
Şi-mi-o joc şi eu pe ea!

95.

Aoleu şi vai de mine,
C'aş jucà şi n'am cu cine;
Toţi flăcăii s'a 'nsurat!
Şi eu nu m'am maritat!

96.

Mândră noră la fecior,
S'a uitat mândra 'n cuptor.
Două săptămâni nu sunt,
Soacra-i moartă şi 'n pamânt[1]!

1. Se crede că dacă nora, când intră întâiu în casa soacre-sei, se uită în cuptor, soacra va murì curând; de aceea soacrele au grijă să le-astupe gurile cu câte cevà!

www.digibuc.ro

97.

Au fost vremile de mult,
Dar acuma nu mai sunt:
Nevestica niciodată
N'o vedeai la crişmă bată;
Nevasta nu bea un dram,
Acum bea un chilogram;
Sângeaca mi-o dă de duşcă,
Ca o cremene de puşcă!

98.

Bărbate, bărbatul meu,
Miluì-te-ar Dumnezeu,
De luat, mi te-am luat,
Dar altu 'n loc nu mi-ai dat.
Numai unul, numai doi
Şi-apoi altul mai de-apoi;
Bat'o focul năpasteà,
Că-mi vine şi-al patrulea;
Bat'o focul văduvie,
Câţi mai sunt de-acum să vie!

99.

Iauzi, mamă, cânii latră,
Dighi, dighi, da!
Peţitori intră 'n sat,
Dighi, dighi da[1]!
Fă, mamă, plăcinte moi,
Ca să intre şi la noi,
Să le dăm de băutură,
Ca să nu mă cate 'ngură,
Să se ducă vestea 'n sat,
Că şi eu m'am măritat!

100.

Floarea-i mândră, fa fetiţă,
Dar urîtă la peliţă,
Că doar floarea mi-a înflorit,
Şi peliţa s'a sbârcit!

101.

Frunză verde foi de mură,
Căutai pe draga 'n gură,
Nici *tu* dinte, nici măseà
Nu afli'n gură la ea!
Frumoasă-i şi rumeneà
Obrăjor cu roşior,
Şi sprincene din dughene!

102.

Ce tot strigi în gura mare,
Că-i lucru de fărmăcare?
Ba, leleo, nu-i fărmăcat,
Dacă tu te-ai apucat,
Să te dregi cu rumineà,
Cum nu face nimeneà!
Dresurile strică rău
C'aşà vrea şi Dumnezeu.
Să trăească cum i-i dat,
Cum Cel-de-sus l-a lăsat!
Să nu-i strice chipul sfânt,
Fetele jos pe pământ[2]!

103.

Trece toamna, trece toată
Şi tu tot nemăritată!
Vremi de iarnă că-s venite,
Ia, să-ţi faci şi pe ursite:
De-i visà cu pălărie,
N'aşteptà că n'o să-ţi vie;
Dac'a fi c'un căciuloiu,
Să ştii că iai *văduoiu*!

104.

Fetele se 'ndrăgostesc
De cine *înnimeresc*.
Nevestica tot alege
Şi nimica nu 'nţelege!
Iar bărbatul de-o simţeşte,
Vai de dânsa ce păţeşte,
Că, ferit-a Dumnezeu,
Ea nu s'a gândit la rău!

105.

Hai drăguţă, hai de mână
Şi te spală la fântână,
Că de când te rumineşti,

1. Refren.
2. Vederat o compoziţie nouă.

www.digibuc.ro

Nu ştiu cum la faţă eşti!

106.

De când mi te-ai boierit,
Faţa ţi s'a geluit,
La cămeşi nu prea ai poale,
Şi fierbi apă rece 'n oale!

107.

Foaie verde fir de linte,
Văd c'ai prins un pic de minte,
Că te-ai facut om cuminte!
Cânepă să nu mai pui,
De belendre să nu-mi spui!

108.

Frunză verde alămâie,
Lelea-i 'naltă şi *lălăie*,
Nu se spală cu leşie;
Frunză verde portocală,
Dimineaţa când se scoală,
Niciodată nu se spală.
Când se spală, apă n'are,
Că doar lelea-i fată mare,
Nu se spală, cum vă spun,
Decât numai cu săpun.
Bat'o focul dragostè,
Cum îţi iea şi minţelè!
Lelea mea nu-i puturoasă,
Dar dragostea nu mi-o lasă,
Nici afară, nici în casă!

109.

La leliţa pe tulpan,
Un păduche-i căpitan;
La leliţa printre coade,
Un păduche-i la iscoade!

110.

Are mama două fete,
Apă 'n cofă nu se vede!
(Vezi No. 34, p. 323.)

111.

Fata de cum iese 'n joc,
Par'că-i ruşinoasă foc[1],
O 'ntâlneşti pe vreo uliţă:
Nici nu-i vorbă de guriţă.
Lasă ochii în pământ
Şi pleacă ca dusă 'n vânt,
Iar apoi la ea acasă,
Ai pleacă dar nu te lasă!

112.

Când îi vremea mohorîtă.
Umblă stelele-o (?) urîtă
Şi 'ntrebă de casa mea,
Eu dau fuga c'o nuia,
Vai şi vai de urîtă!

13.

Frunză verde trei mărgele,
N'are lelea cioboţele!
Cum să aibă, când le-a dat
Pe vin roş şi pipărat!

114.

Frunză verde toporaş,
Lelea are-un băieţaş,
Băieţaş făcut din flori,
Cu unul dintre feciori;
Băieţaşul îi voios,
Că şi taică-so-i frumos!

115.

Mândră, mândră, mândră eşti,
Şi cam mi te fudulesti!
Mândră, mândră, ce-o să fie,
Când umbli cu fudulie,
Când te 'nbraci tot cu mătasă,
Şi nu ai făina 'n casă;

1. Expresie: E foc de...

www.digibuc.ro

Când te 'mbraci tot cu scumpete,
Şi n'ai nimica în părete [1]!

116.

—Măi băiete, băieţele,
Vin de vezi fetele mele!
—Moşule, nu-i de venite,
Că le ştiu din auzite,
Că ţi-s fetele *'mpuţite* !

117.

Leleo, iea-ţi *polatià*
Şi mi te du la badeà;
Leleo dacă nu te duci,
Iar de rău ai să te-apuci,
Ca tot umbli *trenchea-flenchea*
Şi nu-ţi caţi şi tu perechea;
Ce tot umbli troncănind,
Că te văd îmbătrânind!

118.

Frunză verde leuştean,
Nevastă, să-mi faci mintean,
Oblu şi *nerascroit*,
Cum şi mă-ta a făcut!
—Eu de-oi toarce, zău şi piei,
Mai bine din târg să-ţi iei!

119.

Lelica ca o păpuşă,
Cu gunoiul după uşă,
Movicele, otilele,
Azi le spală mâţele
Şi le spală cam avan,
Ba le-ajută şi-un motan,
Că nu-s spălate de-un an!

120.

Fetele dela Vaslui,
Fac dragoste cât îs pui,
Iară cele de la Eşi,
De dragoste n'au cămeşi!

121.

Ciudă mi-i pe fetele,
Că-şi piaptănă coadele,
Piaptănă, le răghilează,
Şi pe ceafă mi le-aşează,

122.

Măi bărbate, ia dă-mi pace,
Că eu burcă nu pot face;
Frunză verde şi-un susaiu,
Nu pot plămădì malaiu,
Nu pot face muruealâ,
Fără numai ulueală!

123.

Decât cu urîta 'n casă,
Mai bine cu cea frumoasă;
Decât apă pe laviţă,
Mai bine vin în cofiţă!

124.

Măi băiete, băieţele,
Vin şi la fetele mele!
Am o fată 'nchiorchioşată,
Nu-i nimica, că-i bogată,
Şi-a mai fost şi măritată!
Măi băiete, vin la mine,
Dacă vrei să trăeşti bine,
Că fetele mi-s frumoase,
Numai doar că-s puturoase!

125.

Mândruţo, odorul meu,
Trăsnì-te-mi-ar Dumnezeu,
Că te dai cu suliman,
Când mă vezi că port suman!

126.

Mândra mea-i ca nimeneà,
Că se dă cu rumineà;
De-o săruţi, îţi faci beleaua,
Ca ea-ţi dă şi rumineaua!

---

1. Găteli pe pereţii casei.

www.digibuc.ro

127.

Buna-i cânepa din baltă,
C'o văd putrezită toată,
Bat'o focul, să mi-o bată!

128.

Frunză verde şi-o urzică,
Cu cămeşi de *america*,
Lasă naibei cânepà,
Fă-ţi cămaşa de hasà,
Tot aşà!

129.

Cum nu se fac iarmaroace
Pentru cari n'au noroace,
Din Pobrejini pân' la Cruce,
Că şi fata mea s'ar duce!

130.

Ba la plug eu nu m'oiu duce,
Mâna să mi se usuce,
Că, bade,-un obraz subţire,
La arat nu se prea ţine,
Cum se ţine coalea'n casă,
Unde cânţi şi stai la masă!

131.

Fa nevastă, eu mă 'nec,
Unde-o fi pârâul sec,
Iar tu de ciudă te 'neacă,
Unde-a fi şi-a fi bulboacă!

132.

Bărbăţele, bărbăţele,
Ce duci tu grijile mele!
Dacă eşti băiet sărac,
Ce-ţi trebue baibarac;
Dacă eşti Român calic,
Ce-ţi mai trebue ilic?

133.

Frunză verde de mălaiu,
De tinerel mă 'nsurai,
Tinerică mi-o luai,
De-o sută cincizeci de *ai*,
Nu poate roade mălaiu,
Numai ghiaţă dacă-i dai,
Şi aceea de-o mestecai!
Iar când iese în ocol,
Vitele se strâng *posmol*,
Socotesc că-i boala lor.
Numai un viţel bălţat
Cu curmeiu de gât legat,
Tot s'a tras pân' ce-a scăpat
Şi a fugit pân' ce-a crăpat!
(Comunicat de d-l Mrejeriu, Bucovina.)

134.

Frunză verde matostat,
Tinerel m'am însurat,
Am lŭat fată de bogat,
Cu vacă şi cu mânzat.
Am dat vaca pe ţesut
Şi mânzatul pe cusut,
Bravai gazdă m'am făcut!

135.

Verde frunză peliniţă,
Draga neichii copiliţă,
D'astă vară sugeai ţâţă,
D'acum dai neichii guriţă.
Zice maică-ta cevà,
De ce-mi dai mie gurà?
Maică-ta nimic nu zice,
Că ştie că-i gura dulce!
(Comunic. de d-l H. N. Ţapu, Novaci-Gorj.)

136.

Mândra mea de peste vale,
Mi-a părut frumoasă tare;
Când o văd în gura şurii,
Mi-a părut mama-pădurii,
Aş luà muchia securii,
S'o pălesc în fundul gurii.
Când o văd sara pe pat,
Par'ca văd un drac plouat;
Când o văd la foc şezând,
Par'că văd un urs jucând.
Vinde, tată, şapte boi,
Şi du pe toanta 'napoi!
—De-ai vinde şi doisprezece,

www.digibuc.ro

Toanta 'napoi nu mai merge!
(Comunică d-l L. Mrejeriu, Crucea-Succava.)

137.

Lelea-i mică şi-o furnică,
Şi iubeşte de pârleşte,
De-aceea nu poate creşte!
(Acelaş.)

138.

Nu jucă, fată, urseşte,
Că afară viscoleşte
Şi făina se gătesţe,
Şi afară viscoleşte!
(Comunic. de d-l I. Neculau, Coropceni-Vasluiu.)

139.

La părău cu tufele,
Spală lelea rufele,
Şi le'ntinde pe surcele,
Cănii hârâie la ele.
Strânge-ţi, lele, rufele,
Că-mi turbeaza cânele
Şi apucă vaile
Şi-mi prăpădesc oile!
(Acelaş.)

140.

Ui, leliţă, cu bariz,
La ce focul te măriţi?
Că mila dela bărbat,
Ca frunza de păr uscat:
Când te pui să te umbreşti,
Mai tare te dogoreşti!
Dogorì-te-ar pupăza,
Sâmbătă, Duminică,
Ca să te poţi mărità!
(Acelaş.)

141.

Ş'altă foaie de dudău,
Fata care joacă rău,
Nu-i păcat de Dumnezeu
S'o pui punte la părău,
S'o treacă şi bun şi rău!
(Comunic. de d-l D. Mihalache, Goleştii-Badii, Muscel.)

142.

Nu ştiu, boii să-i înjug,
Ori la popă să mă duc:
Părinte, sfinţia ta,
Hai la mine cu goană,
Că îmi piere soţiă!
Dară popa ce-mi ziceà?
Omule, nu fii un prost:
Nevasta la crişm'a fost,
A băut şi s'a 'mbătăt,
Şi-a picat moartă la pat!

143.

Du-te-acasă, fa mucoasă,
Şi te la, te fă frumoasă.
Dă te-i la, când a plouà,
Că ţi-i chipul tău de-aşà!

144.

Lelitică dela Piatră,
Cu fes, cu tulpan legată,
Nu te ţine-aşà măreaţă,
Că ţi-i pielicica creaţa;
Feţişoara ţi-i sbârcită,
Cătătura catrănită;
Nu te ţine-aşà fudulă,
C'ai rămas fată bătrâna!

145.

Mi se duc vederile,
Că mă dor măselele,
Şi-mi pică măselele,
Că mă râde fetele.
Şi dinţii mi s'au zărit
Şi flăcăi nu m'au iubit;
Şi măselele-au să cadă,
Şi eu tot nemăritată!

146.

—Ia vezi gură păcătoasă!
—La fetişoara frumoasă;
—Ia vezi ce avere multă!

www.digibuc.ro

—La o toantă şi-o *zăludă* !
—Ia vezi fată pricepută !
—Las' la dracul, că-i urîtă !

147.

Şi de-ai şti şi de-ai pricepe,
Minciuna de un' se 'ncepe !
Dela baba cea urîtă,
Dela fata cea *stătută*!
Oleo, baba satului,
Cum mi te-aş da dracului,
De fuiorul capului [1]!

Şi umblă din casă 'n casă,
Tot câte-o minciună lasă ;
Şi umblă printre vecini,
Cu capul plin de minciuni !

148.

Pleacă omul la prăşit
Şi nevasta la băut !
—Stai, Române, fără minte,
Ia sapa şi *fă* 'nainte,
Şi zoreşte de prăşeşte,
Că nevasta te *soseşte* [2] !

2 In ciuda feciorilor şi bărbaţilor.

1.

Uiuiu pe Dealul gol,
Şi mireasa n'are ţol,
Da i-a face mirele,
Dac'a tunde cânele !
Uiuiu, pe valea goală,
Ci mireasa n'are oală;
Nu-i nimica dacă n'are,
Ci i-a face din spinare !
(Vezi no. 7, p. 319.)

2.

Şi se miră neamul meu,
Ce flăcău m'am făcut eu,
Cu *turul* nădragilor,
Fac pârtie vacilor,
Şi când merg pe cositură,
Îmi dau *paişele* 'n gură !

3.

Frunză verde mărgărint,
O să mă las de iubit,
Şi să m'apuc de furat,
Să fur nevastă din pat,
Să las patul leşinat,
Şi bărbatul ofticat,
Bătându-şi cu pumnu 'n cap!

4.

Popa jură că nu fură,
C'un picior de gâscă 'n gură!

Variantă.

Cârciumar cu dinţii rari,
Noaptea fură, ziua jură,
C'un picior de gâscă 'n gură !

5.

Hora-i mare, flăcăi n'are,
C'au murit de gălbinare.
Câte unal ce-a rămas,
A pus căciula pe nas !

6.

Măi bărbate blăstămate,
Vin pe vatră să-ţi dau lapte!
Şi în mân' o lămuriţă,
Ca să te aperi de mâţă [3] !

1. Păr.
2. Te ajunge din urmă.
3. Se suprimă apoi un cântec orăşenesc.

www.digibuc.ro

7.

Flăcăul ce nu iubeşte,
La părinţi îmbătrâneşte,
Iară cel care iubeşte,
Iute se căsătoreşte!

8.

Săracii iţarii mei,
Cum se uită la femei
Şi femeile la ei!

9.

S'a dus Chiriac la luncă,
Să taie Mariţei furcă,
Ş'-a tăiat o săptămână,
Şi-a tăiat o strâmbătură;
Mai bine şedeă o lună
Şi tăià o furcă bună,
S'o dea Mariţei în mână,
Să toarcă seara pe lună!

10.

Hai la mere, hai la pere,
Nu te mai însură, vere,
Că şi eu m'am însurat
Şi-am găsit ce n'am căutat!

11.

Nu mai râde, lele, hăi,
Că mi-s pantalonii răi;
Am acasă două oi,
Şi le-oi tunde până Joi,
Şi mi-oiu face alţii noi!

12.

Ţine fruntea, surdule!
—Hai cu coada, blegule!

13.

Oi săracul omul prost,
Bun odor la cas' a fost!
Io-i pun borşul nesărat,
El zice că-i pipărat;
Eu mă rog: «*ara'm* uitat[1]»,
El: «piper la ce-am turnat!»

14.

Cine'n horă nu se prinde
Şi la fete nu se 'ntinde,
Acela-i un nătărău,
Doarme noaptea 'n *bălegău*,
Şi din flăcău cum a fost
Rămâne un rău şi-un prost,
Rămâne un blăstămat,
Pân' şi fetele îl bat,
Şi mi-l lasă ne'nsurat
Şi cum îi mai rău în sat!

15.

Ce-a-i pus, Mariţo, la foc?
—Varză verde cu bojog,
Fac bărbatului mâncare,
Zarzavat cu seu de oaie;
Destulă mâncare fac
Pentr'un bărbat blăstămat,
Iar pentru ibovnicel,
Coaste fripte de purcel,
Şi gură cât o vrea el!

16.

—Hai la joc, genunchĕ goale!
—Fugi de-aicea că mi-l foame!
Iar dacă mi'oiu sătură,
Jocul eu ţi-oiu arătà!

17.

Bea bea bea, de-ţi fă giubeà,
Ce şi tat'tău a băut,
Giubeà nu şi-a mai făcut!

18.

Sărmanul Românul prost,
Bun odor la cas' a fost!
Vine dela crişmă *bat*,

1. Săraca [*de mine*], am uitat.

www.digibuc.ro

Işi pune sumanu 'n cap
Şi se culcă pe sub pat,
Nebăut şi nemâncat,
Nemâncat, neînchinat,
Par'că-i un Român stricat
Şi de nimeni fărmăcat.
Sărută peretele,
Gândeşte că-s buzele ;
Sărută picioarele,
Gândeşte că-s ţiţele !

Variantă.

Oi săracul omul prost,
Bun odor la cas' a fost!
Vine dela crişmă bat
Şi se culcă noaptea 'n pat,
Şi aprinde-o lumânare,
Dete de patru picioare!
—Măi bărbate, fii cuminte,
Cum ai fost şi mai nainte,
Că femeia multe face,
Bărbatul vede şi tace!

19.

Iuiuiu fecior de popă,
Ai ajuns să baţi din tobă:
Bate-o, bate-o, măi cumnate,
Bate-o, bate-o pe săltate!

20.

Ce mi-a dat în gând să fac,
Bărbatul să mi-l îmbrac,
Cu două cojiţi de rac!

21.

Joacă, joacă, pân' la toacă,
Joacă joacă Ardeleanul,
Care şi-a băut sumanul
Şi-a rămas numa 'n ilic,
De-o să-l iea dracul de frig!

22.

Frunză verde de costor,
Mi-i bărbatul băutor,
Mi-a băut cincizeci de poli,
Şi-o sută de *genitori*!

23.

Maica mea m'a măritat,
Ca să am şi eu bărbat,
Dară lucrul dracului,
Că-s bărbat bărbatului,
Şi stăpân pe capul lui!

24.

Badea-i cât un moşinoiu,
Ştiulete de popusoiu,
Şi tot vine pe la noi!

25.

Frunză verde şi-un mărar,
Cântă popa în altar,
Rugăciunea i-i cam rară,
Că popa-i căuiu de-aseară!

26.

Frunză verde liliac,
Mi-a rămas badea sărac,
N'are-opinci, n'are suman,
Şi-apoi ci-că-i Moldovan ;
Nici târsâne la opinci,
De altelea ce mai zici!
Noi avem, noi avem!

27.

Părinţele, nu venì,
Nu mă mai blagoslovì,
Nu-ţi luà ochii pe carte
Şi ceteşte mai departe.
Părinte, să fii cuminte,
Când umbli cu cele sfinte!

28.

Nu găsesc nici o pădure,
Coadă să-mi fac de secure.
Bună-i coada de mohor,
S'o potriveşti la topor,
La casmà, de păpădie,
Bărbăţelul vrea să-i puie!

29.

Bate-o 'n sus şi bate-o 'n jos,

www.digibuc.ro

Flăcăuaşul meu frumos.
Are mama un flăcău,
Să-l păzească Dumnezeu,
Flăcauaş fără păreche,
Cu rapân după ureche.
Face trebile din gură
Şi-i voinic la băutură.
Din pat nu-i vin' să se scoale,
Pe la fete dă târcoale;
Şi-i voinic la cea mâncare,
Şi-ar mai vrea să se însoare!

30.

Bate popă, bate, bate,
Cu neveste măritate;
Părinte, nu te uită,
C'aceea-i nevasta mea;
Şi nu-mi este de altă,
Dar mi-i frică de beleà,
Aşà, măi!

31.

In biserică la el,
Toţi ascultă frumuşel.
Cântă 'n strană, dă la joc,
Par'că nu-i dascăl de loc!

32.

Bea căciulă, capu-i gol,
Incolo 'mbrăcat pistol;
Antereul fără coate,
Umbla Românul cum poate!

33.

Domnişorul din Galaţi
Mi-a picat aseară 'n laţ;
Tânguià că-i noaptea lungă
Şi n'aveà leţcaie 'n pungă.
Tânguire-aş tânguì,
Că şi el s'a 'ndrăgostì
C'o fetiţă dela sat,
Că cu-acestea-i învăţat,
Ci cu el m'am apucat,
Şi cu vorba l-am adus
Şi pe fugă mi l-am pus,
Pe drumul Gălaţului,
Pe valea *hătasului*
Şi l-am gonit c'un dulău,
Să-l învăţ dragoste eu!

34.

Cui le plac fetiţele,
Le plac şi catrinţele,
Dă catrinţa-i mai întâi,
Că flăcăii-s nătărăi!

35.

—Mai Ioane, măi Ioane,
Ce mai fac oile tale?
—Ia mai pier şi mai rămân,
Şi sămânţa le-o mai ţin!
(Comunic. de d-l D. Dan, Prichelca-Bucovina.)

36.

—Foaie verde şi-o laleà,
Joacă şi nu prea jucà,
Că cămeşa nu-i a ta!
Când oi merge-acas' ţi-o iea,
Şi rămâi cu treanţa ta!
—Mai am una de bumbac,
Ruptă 'n c.r şi după cap;
Mă dusei la soacră-mea
Şi-o găsii c'o treanţă rea;
Cea mai bună şi-o cârpià,
Şapte gheme şi-o andreà
Şi-alta nu-i mai trebuià!
(Comunic. de d-l H. N. Ţapu, Novaci-Gorj.)

37.

Ilie, gură căscată,
Ce tot umblă, ce tot cată,
La moş Gheorghe sub poiată?
Moş Gheorghe-l prinde şi-l bate,
Lina sare şi-l desparte:
—Lasă, tată, nu-l mai bate,
Ţi-o fi ginere 'n dreptate!

38.

Olele, ce-am fost ajuns,
Să fiu la lume de râs!

www.digibuc.ro

Olele, ce om am fost,
Şi-am ajuns un lucru prost!

39.

—Omule, bărbatule,
Nu umblà cu zăbovite,
Că făina-i pe gătite!
Fa femeie făr' de minte,
Iea pestelca şi 'nainte,
Du-te la târg şi mi-o vinde,
Că alta n'avem ce vinde;
Iea pestelca şi tulpanul
Şi le dă cu gologanul!

3. Felurite.

1.

Şi-am zis verde solz de peşte,
Apa 'n vale nu cotleşte,
Omul prost nu 'mbătrâneşte,
Inălbeşte cel cu fire,
Bunăoară ca şi mine!

2.

Are popa şapte gâşte,
Gâste are, gânsaci n'are,
Tralala.
Are popa şapte vaci,
Vaci el are, buhai n'are,
Tralala.[1]
Are popa şapte iepe,
Iepe are şi cai n'are.
Are popa şapte curci,
Curci el are, curcani n'are.
Are popa şapte fete,
Fete are, flăcăi n'are.
Are popa gălbănaşi,
Galbeni are, cinste n'are!

3.

Fa femeie, tu eşti *bată*
Şi casa-i nemăturată!
Pune-oiu mâna pe baltag
Şi ţi-oiu da vreo două 'n cap!
—Măi omule, nu fi prost,
Fii în minte cum ai fost;
Măi bărbate blăstămate,
Stăi pe loc şi nu mă bate,
Că dacă m'oiu desbătà,
Eu casa ţi-oiu mătură.
Să pui boii la odgon
Si calul de ajutor;
Să pui boii la tanjală,
Şi să dai gunoiu afară!

4.

Mocăncută dela oi,
Cu catrinţa din trei foi,
Hop! hop! hop!

5.

Staţi boieri şi ascultaţi
Şi dreptatea mea să-mi daţi,
Că *io-s* fecior de boier,
M'a bătut un bărbier
Cu cureaua briciului,
Tot pe lungul trupului.
Judecaţi cinstiţi boieri,
Să scăpăm de barbier.

6.

Foaie verde poamă coarnă,
Fă Ileană din poeană,
Zaboveşte pân' la toamnă,
Că mă 'nsor să te fac doamnă,
Te fac doamna curţilor,
Stăpâna argaţilor,
Bancheriţa banilor
Şi *gazda bătailor*!

1. Refren

www.digibuc.ro

7.

Băui una, plătii două,
Niţa face cămăşi nouă!
Baui două, plătii trei,
Niţa cată de copii;
Băui trei şi plătii patru,
Niţa-şi farmecă bărbatul,
Cu apă dela Bârlad,
Şi cu mărăcini din gard.
Băui patru, plătii cinci,
Eu, Niţo, mă duc de aici.
Băui cinci şi plătii şase,
Plătii şapte,
Cine, mândro, să te-aştepte!
Băui şapte, plătii opt,
Niţo dragă, nu mai pot!
Băui opt şi plătii nouă,
Mi-ai rupt inima în două!
Băui nouă, plătii zece,
Mie, mândro, nu-mi mai trece,
Că nu ştiu cum oiu petrece.

8.

Mândro, de dragostea
noastră,
Mă suii pe deal, pe coastă,
Să mă uit la casa noastă!
Toate paiele pe casă
Imi par suluri de mătasă,
Imi pare casa măhală,
Şi cărarea *bnstiuhală*,
Dumneata, neagră cerneală!

9.

Când aud că-i sărbătoare,
Mi-i uşor pe la picioare;
Când aud că-i zi de lucru,
Mi se îngreunează trupul.

10.

Foaie verde şi-un dudău,
Ileano, de dorul tău,
In crişmă nu pot să beau.
De-i venì c'o vorbă rea,
M'oiu descinge de-o cureà,
Şi ţi-oi da vreo câtevà;
De-i venì c'o vorbă bună,
Ţi-oiu da paharul din mână!

11.

Foaie verde arţăraş,
Mi-a fost drag un ciobănaş,
El seara mi-aduce caş,
Dimineaţa urdă dulce,
Mă sărută şi se duce,

12.

Foaie verde trei lalele,
Despăgubeşte-mă, lele,
De părăluţele mele,
C'am slujit un an pe ele,
Desculţ şi fără obiele!
Nici suman şi nici căciulă,
Numai cu luleaua 'n gură;
Cine mă vedeà pe drum,
Toţi ziceau că-s un nebun!

13.

Şi-al nucului verde puiu,
Vândui vii, vândui moşii,
Tot cu tine le băui;
Vândui boi şi vândui cai,
Tot cu tine le mâncai.

14.

Lasă-l, fa, ca să se ducă,
Că sufletu-i se usucă;
Că şi eu am fost ca el
Şi fugiam încetinel
Şi veniam încet la tine,
Maică-mii îi părea bine;
Şi tu suflet îndrăcit,
Cum dracul te-ai fost gândit,
Să nu-l laşi să iasă 'n sat,
Dimone, împieliţat!

15.

Altă foaie de mătase,
Io-s fată de preoteasă,
Mulţi mă cer şi nu mă lasă,
Maica-mi spune că-s prea
mică,
Nu-s bună de ibovnică!

www.digibuc.ro

16.

Cum nu ţin oamenii oare
Numai zi de sărbătoare,
Sâmbătă şi Vinerea,
De Joi până Miercureà,
Sărbătoare Marţi şi Luni,
Vai de oamenii nebuni!

17.

Foaie verde şi-un părâng,
M'am fost dus Lunea la târg,
Marţi îi rău de dobitoace,
Miercuri nici maica nu coase,
Joile-s cu cruce 'n carte,
Cine coase n'are parte;
Vinerea-i îngreueată,
Că-i de Dumnezeu lăsată.
Cine toarce Vinereà,
Nu-i ajută Precestà,
Şi Sâmbăta când n'o ţii,
Rău-i, Doamue, de copii,
De bube şi obrinteli,
Şi grozavă 'n daraveli.
Duminică aş lucrà,
Dar nu mă lasă popà,
Pe muncă am să puiu mâna,
Când a trece săptămâna!

18.

Vrea măicuţa, ori nu vrea,
Pe tine mi te-oiu luà,
Te-oiu luà, ori te-oiu furà,
După cum ţi-i vrerea ta!
C'apoi la omul sărac,
Doar nici vitele nu trag;
Injugă fără resteie,
Şi jugu-i fără bulfeie!

19.

Aşà zice popa nost',
Să nu mergi la fete 'n post!
Dar preoteasa zice-aşà,
Să veniţi la fata mea!
(Comunic. de d-l V. Ungurean, Bucovina.)

20.

Frunză verde-un toporaş,
Mă iubeşte-un notăraş,
Notăraş că-i fecioraş,
L-aş luà, nu-mi găsesc naş!

21.

D'apoi dacă nu ştiu bine,
Cine s'a îndrăgit de tine:
Tu bogat c'un bou şi-o iapă,
Cu fata popii de-o teapă!

22.

Bun a fost cine-a scornit,
Banul pentru târguit!
Ce să coşi şi să munceşti,
Mai bine să târgueşti,
Decât să te chinueşti!

23.

Hai, Joeană, valea 'n sus,
Să te vând, să-mi ieau *burnuz;*
Decât oalele cu lapte,
Mai bine burunzu 'n spate;
Decât oale cu smântână,
Mai bine mănuşi în mână!
(Comunic. de d-l T. Popovici. Griviţa-Tutova.)

24.

Fata moşului să placă,
Ori îs vorbe, ori îi şagă,
C'am văzut aseară 'n vie,
Un uncheş c'o *băbătie*!

www.digibuc.ro

INDICE ŞI GLOSAR

A

Abdulah—paşa, s. p. 85.
află, v. a— ; nu s'a aflat= nu s'a pomenit una ca asta, p. 104.
afrămeasă, s. planta *Gratiola officinalis* L., numită şi *avrămeasă* sau *avrămască*, p. 33 şi 216.
alămură, s. poate chimirul, curelele ş. a. podoabe bătute în nasturi de *alamă*, p. 2. şi 269.
alace, s. pl. planta *Triticum Spelta* L., p. 146.
alică, s. aglică, planta *Spiral Filipendula* L.=*Filipendula hexapetala* Gilib., p. 45.
amant, s. şi adj. p. 27.
amare, adj. fem. sing. p. 216.
amari,? a robì—, p. 38.
Americă, s. America, p. 186.
amèrică, un fel de pânză albă proastă, p. 326 şi 333.
aminoşì, v. a—, a mirosì, p. 316.
amirosì, v. a—, a mirosi p. 175; florile aminoasă (amiroasă) şi eu le aminòs (amirȯs); pron. pop. mai ales: agnìros.
amor, s. p. 100. Şi sub formele corupte: hamor, amoriŭ, hamŭr, amuraş, ş. a.; mai mult pentru ibovnic decât pentru dragoste.
apărici, s. pl. ? p. 318.
apucă, v. a—(boala) pe cinevà ; apucat (de boală), p. 296.
arătare, s, nălucă, slăbătură, unul care numai înfăţoşarea o are de om, p. 321.
arătos, adj. chipos, măreţ, p. 24.
Ardeal, s. 134 şi 190.
areu, s. probabil numele unei flori, p. 172.
Argeş, s. p. 91.
armânt. s, arme, totalitatea lor la un om înarmat, p. 47.
aşchiţă, aşchiuţă, dim. dela aşchie, p. 211.
aşternut, s. plapomă, ogheal, dar mai ales pat sau culcuş făcut gata pentru culcare, având jos cevà de aşternut şi sus cevà de învălit, p. 57.
avan, adj. om—„al dracului“ p. 40.
avrămească, s.=*avrămeasă*, p. 97.
azmă, s. azimă, p. 128.

B

Bacău, s. p. 55, 149 şi 150.
Badiu, s. p. 81.
Băduleasa, s. p. 83.
băieţică, s. sing. masc. vocativ: Ia-a ia, băieţică (măi băiete), uite ce am eu! p. 145.
bainetă, s. baionetă, p. 283.
Balcani, s. pl. p. 283.
bălegău, s. bălegar, gunoiu, p. 336.
băltag, s. Vezi *Industria*, p. 86.

www.digibuc.ro

bâltăgi, v. a—, a bate cu bâltagul, p. 86
Bâltăreț, s. p. 157.
Bănat, s. p. 215 și 288.
bâr ! interj. cu care se mână oile, p. 100.
Barbu, s. p. 96.
Bârlad, s. 77, 182, 190 b, 204 și 284.
bârlog, s. de obiceiu, ascunzătoarea ursului, dar și *casă*, *așezare omenească*, în termen modest: îmi am și eu bârlogul meu ! p. 153, 185 și 306.
bârneț, s. p. 92.
Basbuzuc, s. p. 283.
bat, adj. în pron. pop. pentru *beat*; fem.: *bată*=beată, p. 234.
bât, s. băț, p. 215.
bate, v. a— ; a ajunge până în... p. 166 ; despre câni : bat (latră), p. 206 ; a jucà : a bate (cu piciorul la pământ), p. 314, 315 și 338.
Bătrâna, s. p. 74.
bătut, adj. ban—, neschimbat, întreg, p. 149.
beldim, ? p. 132.
bernevigi, s. pl. vezi *Industria*, p. 91.
beșică, v. a—, a face beșici, burbonèle, a se spuzì ; urzicile mi-au beșicat mâna ; durerea mi-a beșicat sufletul; p. 98.
beteji, a—, a se— ; a căpătà un beteșug (rană fizică sau morală, mai ales), p. 154 și 213.
bicăjei, s. pl. și *bicăjèle*, s. pl. p. 153.
bindisì, v. a nu = a nu-i păsà ; nici nu bindisesc = nici nu-mi pasă, p. 182.
bisioc, s. busuioc, p. 217, 233.
blagoslovi, v. a=a bate, p. 90.
blândețe, s. pl. a-i fi cuivà cu— ; a-i fi—de cinevà, p. 251.
boală, s.—cânească, porecla dragostei. vezi *Boli și leacuri*, p. 97.
boancă, s. poreclă Țiganilor și de aici și fetelor urîte, p. 135.
bobitor, adj. mai ales *bobitoare*, bătrână ce *dă* cu *bobii* pe ciur, p. 211.
bobovnic, s. planta *Veronica Beccabunga* L., p. 271.
boboti, v. acelaș ca și *a beșică*, p. 181.
boieresc, s. muncă pe pământ boieresc ; pl. *boierescuri*, p. 182.
bold, s. țep de spin, p. 69.
boldurèle, s. pl. țâțe—, cu gurguie mici ca gămălia boldului (acului cu gămălie), p. 120.
bolì, v. a zăceà (ușor și pe picioare mai ales), p. 66, 104 și 247 ; subst. *bolit=tânjit*, p. 101.
bolmoajă, s. farmec, făcătură, p. 151 și 106.
bolmojì v. a face bolmoaje, p. 108.
bombarà, s. p. 285.
Boran, s. p. 294.
bostănărie, s. pepenărie, harbuzărie, p. 302.
bou, s. a face (dar mai ales a nu face) boi bălțați cu cinevà = a (a n'o) duce la bun sfârșit, p. 249.
brahat, adj. ? p. 52.
Brăila, s. p. 181, 284, 286, 321 și 322. Prin jud. Brăila am auzit zicându-se în mod constant târgului : *Ibrăilă* ; mă duc la Ibrăilă.
brâncă, s. denumire porcului : o —de porc mă tot grohăie, p. 326.
brăvai, interj. p. 333.
Brașov: s. p. 276.
brea, înterj *bre !* p. 67.
Breb, s. p. 43.
broscoaică, s. lacătul, p. 27.
broștime, s. p. 302.
bucată, s. — de pământ, p. 150.
buchisì, v. a—, stropșì, tescuì, a ucide, p. 226.
Bucureștì, s. p. 168, 196, 276, 289 și 328.
budău, s. budăiu. p. 111.

www.digibuc.ro

bugean, adj. cal—, p. 43.
Bujor, s. p. 169.
buluc, s. p. 188.
bun, adj. gras, p. 58.
bună, adv. a nu-i fi a—, p. 64.
bunget, s. p. 288.
burcă, s. p. 182.
burnuz, s. p. 341.
buşi, v. a (se)—, a (se) izbi, p. 75 şi 185.
buştiuhală, s. năpilă, p. 145 şi 340.
Busuioc s. p. 61.

C

Căciodată, adv. câteodată, p. 126.
căciular, s. dorobanţ, infanterist, p. 278.
căciuli, v. a se—, a-şi luă căciula din cap spre rugăminte; fig. a se plecă, ploconi, închină.
cadână, s. p. 123.
cadriu, adj. p. 89.
caic, s. p. 75.
Calafat, s. p. 286 şi 289.
Călăraşi, s. p. 276; e cu putinţă şi *călăraşi*, garnizoană cu călăraşi.
Călina-Mălina, s. p. 55.
Călmăţuiu, s. p. 323.
Călugără, s. fem. p. 190, neuzitat de altfel.
Calul împărătesc, p. 93.
Câmpulung, s. p. 233.
cânepiu, adj. de coloarea sămânţei de cânepă, cenuşiu-închis, p. 137.
cânos, adj. rău la inimă, p. 272.
cântă, v. a—, p. 9.
cantaragiu, s. p. 98.
cântători, adv. în—, pe vremea cântatului de cocoşi pentru ziuă, în zori, p. 135.
cântec, s. p. 3, 4 şi 14; —*bătrânesc*, p. 9 şi 19.
canun, s. soartă, scris, p. 231; fără nici un canun [bun], p. 208.
canuni, v. ase—, a se chinui, p. 241.
cap, s. a pune—ul cuiva, a-i prilejì moartea, a-l ucide, p. 61.
capel, s. 165.
capelă, s. 275.
Căpitanu, s. p. 38.
căpui, v. a—, a prinde pe cineva prin surprindere, după multă trudă; *a găbăşi*, *a găbji*, *a găbui*, p. 200.
caraulă, s. pază de noapte în sate, *strajă*, p. 175.
carboavă, s. p. 36, 37; astăzi are acelaş înţeles cu *rubla* sau *pataca*=5 lei.
Cârcea, s. p. 120.
cârceie, s. vezi *Industria* ad. voc.
careu, s. o figură, o formaţiune defensivă a infanteriei împotriva cavaleriei, care a rămas în regulamentele noastre până prin 1908. Trupa formă un pătrat, pe două rânduri, cu faţa în afară, p. 38.
Carol, s —Vodă, Domnul—, p. 129, 283 şi 286.
cărticeă s. dim. dela *carte*, scrisoare, p. 186.
câşligă, v. a—, p. 68.
cătătură, s. *cătat*, *căutătură* [cu ochii], fel de a privì, dar şi fel de a se înfăţişà, expresie, mină, p. 81, 124 şi 205.
cât-coleà, adv. aproape (în urmărire): fugià el, dar şi eu: cât-coleà în urmă-i, p. 39.
căţel, s.—de coasă, p. 271. Vezi *Industria* ad. voc.
Catincuţa Gendrulesei, p. 48.
cotolnicì, v. a se—, a cădeà în păcate grele, mai ales în ceeace priveşte posturile, cununiile, botezurile; dela *catolnic*, cor. din catolic, p. 241.
căţuie, s. tălgerel de tinicheà, dar şi un hârb cu jeratec cu care se afumă cu tămâie (se tămâie,—-ează), p. 197.

www.digibuc.ro

cătun, s. sat mic, *cotun*, dar şi parte din sat, *cot*, p. 159.
cătuni, v. a se—, a se cătăni, a se face ostas, cătană, p. 287.
cealmă, s. p. 77.
cea-lume, s. lumea cealaltă, lumea de apoi, p. 98.
ceauş, s. p. 26 şi 126.
cercănèl, s. dim. dela *cearcăn*, *geană*, cerc, p. 186.
cetlui, v. a—, legà strângând succesiv.
Vezi *Boli şi leacuri* ad. voc., p. 75.
ceunar, s. cel ce are sama (grija) ceaunilor cu lapte la fiert ori prins, p. 86.
chiară, adv. chiar, p. 115.
Cheaşcu, s. p. 75.
cheotoare, s. „butonieră", p. 150.
chepeneà, s. probabil *chepeneag*, p. 62.
chil, s. chilogram, litru, p. 159.
chilimbar, s. Munţii chilimbarului. p. 89.
childă, s. în—, în pildă, în ciudă. Mă plimb [îmbrăcat frumos] în childa ei [care ziceà ca n'am haine], p. 118 şi 139.
chipos, adj. măreţ, p. 20.
Chira, s. *are Chira socoteală;* p. 63. vezi Gh. Ghibănescu, *Traista cu vorbe*, Iaşi 1906, p. 379—82.
chiscoaie, s. p. 302; vezi *Industria* ad. voc.
Chişinău, s. p. 267.
chirdosi, v. a—, a pierde cu încetul, p. 75.
chituci, s. pl. p. 49.
chiui, v. a—, p. 9.
chiuitură, s. p. 3.
chivniţă, s. p. 49.
cină, ? p. 229; poate *cină*, prânzul de seară.
cine, pron. orişicine, p. 109.
ciobănaş, s. constelaţia, p. 130.
ciocârti, v. a—, a tăià în bucăţi, p. 76.
ciochină, s. cureà la harnaşament; în oştire este *ciochinarea*, cureà de legat dăsagii şi „pachetajul", p. 294.
ciohodar, s. p. 21.
ciolpan, s. p. 60.
ciopăţi. v. a—, a tăià în bucăţi, p. 45.
ciorogârlă, s. p. 75.
ciosvârcioară, s. dim. din ciosvârtă, p. 232.
cium, s. mas. dela *ciumă*, p. 37.
clăti, v. a—, p. 120
clenciu, s. ţâmburuşul dela cataramă, p. 118.
coadă, s. păr împletit, viţă, p. 92.
coarjă, s. coajă, p. 108.
coc, s.—de păr, p. 234.
codi, v. a se—, *a zăbovì* din lene sau din nehotărîre, p. 134.
Codreanu, s. 70; —*şi Mocanu* p. 40.
comână, s. din *comună* primărie, unde vine poşta, p. 212.
comănac, s. p. 59, 61, 268 şi 302
comândà, v. a—. a grijì de sufletul unui răposat, punându-i *prânzurile*, pomenile; a-i purtà comândul; dela *comând*, ceeace bătrânul îşi păstrează pentru a face faţă prin moştenitori acestor nevoi; p. 39 şi 61.
comună, s. p. 191 b; vezi *comână*.
condac, s. p. 272.
conocaş, s. p. 55.
Constantin-paşa, p. 81.
contenì, v. a—, a încetà, p. 173.
copilică, s. dim. p. 175.
Copilul român, s. p. 90.
corabe, s. corabie, p. 74.
coraj, s. curaj, voie bună, p. 45.
coraşi, s. pl. vezi coraj; p. 45.
Corbea, s. p. 24.
corhană, s. coastă spinoasă, prăpăstioasă, p. 79.
corlată, s. iesle, p. 90.
coronat, adj. cornorat, p. 72.
coş, s. p. 105.

www.digibuc.ro

cosicioară, s. dim. dela *cosiță*, p. 60.
Coste, s. p. 86.
Costea, s. p. 85.
Costin, s. p. 90.
cot, s. cot de sat, parte de sat, p. 139.
cotlon, s. bortă în malul apei, sub pânza apei unde se aciuează racii, p. 51.
cotoc, s. motan; *druc* sau *drug* de năsălnic.
crăcană, s. bifurcație la copaci; p. 116.
crâci, v. a—, a strigà urît, p. 254.
Craiova, s. p. 168, 278 și 318.
creminar, s. dela *cremine*; altfel gros, penitenciar; p 44.
crin, s. Munții crinului, p. 80.
crintă, s. p. 54.
crivat, s. pat portativ, cu tăblii la capete, p. 67.
croncan, s. p. 58.
crupe, s. pl. urluelă, p. 322.
cruntà, v. a—, a muià ceva în sânge, p. 76.
cucă, s. p. 194.
cuibar, s. cuib.
culcat, adj. umbră — ă, aplecată, lungită, din pricina soarelui gata să apună, p. 192.
cumu, adv. cum, p. 116.
cuptor, s. a picà pe — cuivà, a merge la casa lui în urma unor relațiuni prea apropiate și a-l sili să te ia de femeie, de nevastă, p. 302 și 329.
curatură, s. p. 167.
curmă ? p. 124.
cutră, s. p. 156.
Cuza, s. p. 289.

D

Da, v. a [frunză], p. 267.
dacă, prep. p. 109.
dalair, s. p. 74.
dalgrăta, ? p. 118.
dârlâi, v. a—, p. 14.
danț s. întâiul joc ce se face la nuntă, alcătuit din nuntașii cari scot mireasa din casă; ei ies prinși de mână, p. 65.
de, prep. în unire cu *un*; *de-un d'un*, un, p. 19, 20, s. a.
decusearu, adv. începutul nopții, p. 92.
degiughean, adj. p. 43.
dejă. s. vezi *Industria*, ad. voc., p. 319.
depărcior, adv. dela depărtișor, p. 174.
descovine, s. rar; des: descovină, p. 160.
descris, s. scris, soartă, p. 240.
descălecà, v. a , a ajunge într'un loc și a rămâneà acolo, p. 55 și 57.
dighi, interj. p. 330.
dimon, s. dela *demon*, p. 340.
Din, s. p. 90.
disagă, s. dăsagă, p. 294.
divan. s. p. 41.
Dobrogea, s. p. 65.
Dolca, s. p. 86
Dolj. s. p. 120.
domnie, s. Domn, scaun domnesc, p. 94.
Doncilă, s. p. 93.
Donici, s. p. 83.
Dorohoiu, s. p. 273, 278, 292 și 321:
Dragomir, s. p. 75.
Drăgășani, s. p. 294.
Dragoș, s. p. 67.
drăgi, a—, v. a în , p. 187.
drege, v. a—, a prelace băuturile, punându-le apă, p. 62; a drege glasul, a se pregăti pentru vorbire, dar mai ales pentru cântare, tușind întâiu, p. 92.
dresuri, s. pl substanțe pentru *dat* pe față, pentru a *drege* sbârciturile; petele și alte urme ale vremii, p. 330.
drob, s.—de sare; adv. tare (ca un drob), p. 298.

www.digibuc.ro

dubas, p. 93.
Duca-Vodă, p. 272.
ducă, s. dus, dusă: am prăpădit o mulţime de vreme: mă rog, o ducă (dusă) şi-o venită pân' la Bârlad, nu-i lucru de şagă, p. 182.
dughie, s. p. 279.
duhoare, s. dogoare, p. 81.
duhot, s. dohot, p. 184.
dulamă, s. p. 167.
dulc, adj. dulce (fig.), p. 201 şi 209.
dulciu, adj. fem. *dulcie*, p. 44 şi 202.
dulmăcă, a se—, p. 104.
Dunăre, s. p. 74, 81, 187, 193, 224, 231, 249, 267, 283, 284, 286 şi 289.
durdă, s. p. 63.
durdulean, adj. numai ca vocativ unui *durduliu*, gras, rotofeiu, p. 297.
durlan, adj. p. 120, 244.
durn, adj. nebun, într'o ureche, p. 121.

E

Eş, *Eşi*, s. Iaşi, p. 64, 71, 77, 80, 112, 121, 149, 157, 191, 190 b, 229, 307, 321.

F

Face, v. a—, a se pomeni, a se găsi, p. 36; p. 114; a—[farmece], p. 148; a se duce, p. 335.
făcut, s. fărmăcare, în expresia; „par'că i un—".
făgaş, s. loc de scursoare pentru vite, oameni, lemne, p. 269.
faideş, ? p. 65.
Fântânele, s. pl. p. 166.
fargon, s. p. 276.
fâstă, s. fustă, p. 113 şi 170.
făt, s. p. 112.
Fătu, s. p. 74.
fetie, s. vremea de fată mare, p. 107, 159, 134, 159, 209, 238.
ferì, v. a—, a face scăpat pe cineva, a-l lăsà nesupărat, p. 86.
fierbântos, adj. fierbinte, p. 181.
fiertură, s. bucate fierte pentru a însoţì pânea, mămăliga: orice fiertură e *udătură*, dar nu orice udătură (ca: ceapa, maslinele, brânza) este fiertură; p. 253.
firtimos, s. ziua numelui, patron, p. 313.
flăcăime, s. p. 119.
florit, adj. înflorit, p. 202.
Foca, s. p. 134.
Focşani, s. p. 273.
foloştina, s. frunză, mai ales de varză murată, p. 169.
frăsinet, s. pădurile de frasini, p. 288.
frunte, s. p. 224.
frumusaţa, s. p. 272 şi 273.
frunzărì, v. a—, ciupì de ici şi de colea câte puţin. p. 257.
frunzì, v. a—, a înfrunzì, p. 118.
fuguliţa, s. fuguţa; a da—, a venì repede, p. 76.
Fulga, s. p. 86.
furcărie, s. p. 9.

G

Găbuì, v. a—, a prinde la strâmtoare, pe nevestite, p. 47.
galant, adj. p. 259.
Galaţi, s. p. 85, 276, 277, 305, 321, 322. şi 338.
Gângurêle, s. pl. p. 192 b.
gândurà, v. a se—, a se îngândurà, a cădeà pe gânduri, p. 23.
gârbaciu, s. băţ de bătaie, de obiceiu nu aşà strujit, p. 81 şi 321.
gasdà, s. p. 333.
gătà, v. a—, a gătì, pregăti, p. 30, 47, 130, 177.
gătej, s. p. 61.
geabà, adv. p. 102.
Gendruleasà, s. Catincuţa Gendru-

www.digibuc.ro

lesei, p. 48.
gelui, v. a fură, p. 85.
Ghenghelinii, adj. pl. codri—, p. 57.
Gheorghiță, s. Căpitan—, p. 52; —Zătrean, p. 43.
ghilealâ, s. alifie albă de dat pe față; un fel de vopseà pentru înălbit oalele crude, p. 89.
ghilosi, v. a se—, a se spălà, curăți, grijì, face frumos, p. 324.
Ghimici, s. p. 273.
Ghinghii, adj. pl. codri—, p. 55, 57.
ghiol, s. lac, p. 325.
ghioldarana? p. 320.
ghiont, s. p. 213 și 234.
Ghițișor, s. p. 67, 73 și 204.
ghizunie, s. vizunie, din vizuină, p. 273.
Giurgiu, s. p. 177 și 216.
giurui, v. a—, a jurul, a fágădul, a pune chezășie, p. 19.
glas, s. viers. p. 14.
glăvățină, s. dela glavă, după cum căpățină dela cap, p. 169.
goangă, s. p. 297.
gonitor, s. mânzat de doi ani, p. 205, 337.
grănată, s. p. 230.
Gorj, s. p. 120.
greșeà, s. greșeală, p. 109.
greu, s. greutate, p. 175.
grijit, adj. purcel—, făcut gata de pus în frigare. p. 44; om mărturisit și împărtășit, dar mai ales împărtășit; *grijanie*, p. 72; cel ce și-a făcut *grija*, cel ce și-a dat de pomană tot ce are nevoie pe lumea cealaltă.
grindiș, s. dela grind, piept de deal, p. 20.
Griviță, s. p. 284 și 286.
gros, s. ocnă, penitenciar, temniță, p. 149, 181, și 264.
grebănat, adj. adus de gre[a]băn, p. 89.
grosar, s. slujbaș la gros, p. 25.
gustare, s. gust, p. 110

H

Hac, s. a veni cuivà de—, p. 30; leafă, p. 42.
hâd, adj. urît, slut, p. 300.
hăi, interj, p. 131; *măi*, p. 177.
hălbără, s. volan, dantelă, o fâșie de pânză cusută pe poalele rochiei numai pe o margine, p. 134.
hălăciugă, s. p. 265.
Haimanale, s. pl. p. 111.
Handu-turc, p. 267.
hanger, s, hamger, p. 37.
hapcă, s. cu—, cu nemiluita, fără număr, p. 71.
hapsân, adj. rău la suflet, p. 208.
haraciu, s. p. 83.
hărăgì, v. a pune haragi la vie, fasole, p. 126.
hărăni, v. a—, a hrăni, p. 75.
Hârlău, s. p. 322.
hârtie, s. *hârtioară*, *hârtiuță*, scrisoare, scrisorică, p. 48, 148, 188, 220.
hasnă, s. noroc, parte, ajutorință, mulțămită, p. 278 și 280.
hat, s. moșia din—, moșia vecină, p. 160; p. 60; a umblà haturile (hăturèle, lăturile, lăturèle), a umblà (despre femei) în curvie, p. 67, 204.
hățaș, s. drum pentru venitul și dusul cirezii la păscut; el este mai lat decât un drum obișnuit, p. 338.
hiclean, adj. viclean, p. 48.
hodină, s. odihnă, p. 56.
hogaș, s. hătaș, dar cevà mai mic, p. 104, 239.
horhotină, s. femeie groasă, urîtă, greoaie; în batjocură se spune și fetelor urîte și bătrâne, celor lenoase, p. 319.
hojma, adv. totdeauna, p. 230.
Hosman,— s. Turc, p. 267;— Pașa p. 285.
hrăni, v. a—batoza, a-i rândul snopii la val atât cât trebue.

www.digibuc.ro

hrăchì v. a—, hrăpi, răpì.
huciŭ ! *huş* ! *uş* ! interj. de alungat găinile, p. 289.
Huda, s. p. 322.
hultan, s. p. 66.
hultueală, s. ceeace se puue la o încărcătură de pulbere de vânat, (cârpe, hârtie), ca să nu lase praful să curgă, p. 272.
hurmuz, s. p. 113.

I, Î

Iana, s. p. 177.
Iancu, s. p. 131, 178, 225 şi 294; —Jieanu, p. 59, 126.
ibomnic, s. ibovnic, p. 121.
ibovnică, s. p. 27.
ibovnicì, v. a se—, p. 27.
ici şi ici, adv. din când în când, cât de cât.
iertat, adj. persoană care din pricina vrâstei, sau dintr'un legământ nu mai are legături trupeşti, p. 55.
Ilieş-Vodă s. p. 71.
îmborboì v. a se—, bosumflà p. 225.
împăgânat, adj. p. 71.
împanà, v. a—, a umpleà un loc cu—; ca să prind hoţul am împănat pădurea cu poteraşi, p. 41.
împuià, v. a—, p. 288.
împuţit, adj. fig. leneş, puturos peste măsură, p. 332.
încazarmà, v. a , p. 219.
încetinat, adj. cu cetină (despre brazi), p. 233.
încocintrà, v. a—, a concentrà, p. 260.
îndopà, v. a , a îmbuibà, a ghiftuì cu (mâncare, cinste), p. 88.
îndrica, s. a pune pe cinevà la indrică, a-l aduce în stare să—; în—mea, în ciuda mea, p. 306.
îndrugà, v. a—, a răsucì cu druga; vezi *Industria* ad. voc.
îngânà, v. a se ziua cu noaptea, a fi în zorii zilei, p. 164.
înlesnì, v. a—, a ajutà, p. 206.
innemerì, v. a—, p. 330.
înşelà, v. a—, a pune şeaua, a înşeuà, p. 89.
înstrâmtorot, adj. prins, surprins, p. 39.
înrăì, v. a—, p. 210.
într'ajuns, adv. deajuns, p. 110.
întrulucà, v. a—, p. 248.
înveghià, v. a se—, p. 250.
învârteguş, ? cuvânt de joc copilăresc, p. 311.
Ion, s. p. 77.
Iordan, s. p. 133.
Iorgu, s. p. 167.
Iovan, s. p. 89.
Ioviţă, s. p. 89.
ispovedì, v. a se , p. 119.
itean, dela Itu ?, p. 44.
iubeţ, adj. pătimaş în dragoste, p. 100.

J

Jâiu, s. Jiu, p. 264.
jarcă, s. piele, în înţeles de batjocură, p. 54.
jândar, s. jandarm, p. 207, 216 şi 243.
Jianu, s. Iancu—, p. 59, 126.
Jii, s. Jiu, p. 126, 267, 288, 294.
judeţ, s. judecător sau termen din administraţia veche a satelor, p. 140, 141.
juruì, v. a—, a făgăduì, p. 20; a (se) jurà, p. 89.

L

Lăcomaş, adj. lacom, p. 48.
laiţă, adj. fem. dela *lău*, *lăiu*, p. 79.
lălâu, adj. *lălâiu*, înalt şi dăbălăzat, bleg, p. 331.
lamură, s. ramură, p. 166.
lăptà, v. a—, a alăptà, a da ţâţă, p. 23.

www.digibuc.ro

lăsà, v. a—, a scoborî, p. 178.
lăstar, s. p. 115.
lătureà, s. p. 121.
leana, dela *foileana*, p. 97.
leacă, s. puţin, p. 163.
leasă, streşină, p. 223; a turnà leasă, a face să cadă mulţi, ca un zid, p. 60.
legat, adj.—în farmece, p. 137; scrisoare--ă (închisă), p. 188.
legătură, s. cataplasmă, p. 201.
leliţă, s. puiu de—, p. 44.
leliţcană, s. p. 106.
lepădat, adj. popă—, răspopit din pricina unor lucruri îngăduite până la un loc de lume (patime), dar neîngăduite de lege, p. 97.
leriu, s. vreme, p. 103.
lespede, s. — la inimă, greutate, p. 104.
Letin, s. p. 63. Astfel se numeşte în popor şi satul *Latinu* de pe râul Buzău, din jud. Brăila.
libovì, v. a—, p. 54.
lihemetì, v. a se—, a se lăsà sătul (fig.) de cevà; mi-i lihamete, p. 204.
Lina, s. p. 43.
lingurice, s. — a pieptului, p. 95 şi 118.
limonată, s. p. 316.
lovitură, s. p. 316.
lobodana, s. p. 205.
lungare, s. p. 102.
lupit, adj. p. 326.

M

Macare, s. p. 72.
Măgdălinii, adj. pl. codrii—, p. 55.
maloteà, s. p. 288.
măiculeaţă, s. dela maică, p. 181.
măi-măi, adv. frumos, mai ales în limbajul copiilor, p. 170.
mahală, s. cevà mare şi diform. p. 145.
Mălina, s. *Călina*—, p. 55.
malotiţă, s. dim. dela *maloteà*, p. 65.
mâncà, v. a—, p. 92.
mâncătură, s. mâncare, demâncare, p. 41.
Manole, s. Meşterul—, p. 19.
mânzare, s. oaie—, p. 85.
maramă, s. p, 45; se aude şi *măhramă*.
Măraşeşti, s. p. 196 şi 276.
măraz, s. mai ales la pl. mărazuri, mofturi, marafeturi, p. 257.
Marcu, s. p. 42.
mărì, interj. p. 21.
marmagiu, adj. vin—, p. 39.
Mârzac, s. căpetenie tătărască, p. 90.
măsărătate, s. un nesătul, dar mai ales un nesăţios, un nesuferit, p. 305.
măscărì, v. a—, a ocărî cu măscări (porcării), dar şi a ocărî urît; a necinstì o idee, o femeie, p. 42 şi 159.
matale, pron. p. 145.
melodie, s. p. 14.
mendre, s. pl. a-şi face—ie, a-şi face gusturile.
mereană, ? p. 65.
merticar, s. cel ce iea vama sau *uiumul* la moară cu merticul (a zecea parte din vechea baniţă).
Meşterul-Manole, s. p. 19.
miază, s. miazăzi, p. 274.
micşorel, adj. p. 28.
mieros, adj. p. 239.
Micu haiducul, s, p. 79.
miezos, adj. p. 224.
miorc! interj. strigătul broaştelor p. 302.
Mioriţa, s. p. 79.
miroasnă, s. şi *miroasmă*, p. 236.
mi-s, *mi-ş*. Se zice: şi cum veniam, unde *îmi şì* (mi-ş) începe o ploaie de credem că s'au dărâmat cerurile! în multe locuri.
Misler, s. p. 186.

www.digibuc.ro

mistui, v. a cevà, a ascunde, p. 49.
miţui, v. a —, a tunde miţele la cârlani, p. 53 ; a trage de păr (mi'e !).
Mocanu, s. Codreanu şi , p. 40.
Modruz, s. p. 302.
moiu, s. muiare, îmmoiu, îmmuiat, p. 321.
Moldova, s. p. 80.
molotru, s. p. 288.
morcotì, v. a—, a pisà pe cinevà cu vorbele, a-l bliotocărì, a-i da cu gura, p. 248.
motâlcă, s. umflătură, p 213.
movicele, ? p. 272.
movilì, v. a—, p. 143.
Moviloiu, s. p. 327.
mugurì, v. a—, a îmmugurì, p. 66.
mură, s. p. 167.
Mureş, s. p. 317.
Muscal, s. p. 129 şi 283.
muştrulueală, s. şi *muştru*, instrucţie, teorie, exerciţiu, p. 283.

N

Nabădài, s. pl. a băgà în—, a băgà în draci, în sperieţi, a înspăimântà, p. 106.
nadă, s. înnădire, deprindere, p. 152 şi 163.
năduf, s. obişnuit, : căldură în văzduh, dar şi supărare în respiraţie, înnecăciune şi supărare morală, greutate în vieaţă, p. 20.
nădejde, s. sprijin, sprijoană, p. 36.
năfurar, s. p. 196.
namezì, v. a—, a face nămeaza, p. 250.
nant, adj. înalt, p. 146.
nătânga, s. un joc, p. 310.
năzărì, v. a i se—, a i se părea, p. 46.
nechez, s. nechezat, p. 46.
Neculcea, s. Badiu şi , p. 81.
Nedea-Voinicul, s. p. 39.
nestricat, adj. nevătămat, p. 60.
ni, adv. ni... ni, când... când, p. 94.
nicuţă, s. denumire copiilor : vin la mama, nicuţă, p. 138.
noajă, s. cârd de lupi, p. 225.
nuntă, s. gloată de nuntaşi, p. 64.

O

Oblicì, v. a—, a se abate, a venì, p. 193.
oblon, s. p. 256.
oborî, v. a—, a doborî, p. 63.
ocean, s. p. 217.
ochean, s. p. 76.
ochiş, adj. oacheş, p. 126.
Ocnea, s. p. 273.
odinì, v. a—, a hodinì p. 216.
oft, s. oftare, supărare, durere, p. 35.
Oituz, s. p. 278.
ogârjit, adj, prăpădit, slab, slăbit, p. 206.
olorì, v. a— a bate vântul încet şi neregulat, p. 180.
Olt, s. p. 59, 62, 268, 274.
Opriş, s. p. 31.
orcât, s. orăcăit, p. 166.
ordin, s. p. 29.
ortoman, nume de cal, p. 44 şi 290.
ostoì, v. a , a se potolì, p. 132.
ovăsc, s. ovăz, p. 261.

P

Paceavură, s. femeie cu obiceiuri rele, p. 209.
paceaură, s. paceavură, p. 209.
păciuì, a se—, a fi pe pace cu cinevà, adj. *păciuit*, în pace, p. 83.
pacurar, s. cioban, p. 100.
paing, s. paingăn, p. 282.
păişe, s. pl. planta *Stipa pennata* L., p. 335.
pală, s. val de—, p. 68.
palat, s. poate *polat*, *polatie*, case de slugi (culegere din Nazâru-

www.digibuc.ro

Brăila).
pământurèle, s. pl. p. 74.
Pântea, s. p. 169.
pânză, s. p. de ochi, cea care se pune mortului pe ochi, p. 162.
pără, prep. păr', până, p. 25.
părăduì, v. a se—, p. 189.
pârdalnic, s. expresii : las'o dă-o) la pârdalnicu' (pârdalnica), încolo, p. 103, şi 326.
Pârlici, s. p. 95.
particică, s. anaforă *slujită* pentru duşmani, ş. a.
păs, s. unde-i păs, unde-i pasă, p. 33 şi 95.
patrontaş, s. cartuşieră, p. 317.
păstăcioară, s. dim. dela *păstare*, *păstaie*, p. 127.
Păun, s. p. 92.
Păunaş, s. p. 87.
picà, v. a—, a sosì, p. 44, 151, 194, şi 234 ; picură ploaia, streşina), p. 56 şi 131.
pică, s. ciudă, p. 245.
picior, s. pop de horn, p. 81 ; a dormì de-a-picioarele, a dormì doi inşi pe un pat : unul cu căpătâiul la un capăt şi celalalt la celalalt capăt, p. 59.
pieliceà, s. pielcică, p. 52.
peliţă, s. a fi peliţă de—, neam de—, p. 80, şi 100.
peteală, s. p. 165.
perdeà, s. p. 52.
pimniţă, s. p. 85.
pintenat, adj. p. 79.
plàghie, s. p. 168 şi 269.
plasă, s. streşină, p. 33.
plaviţ, adj. fem. plăviţă, p. 79.
plecăţel, adj. aplecat puţin, plecat într'o parte, p. 102.
plecătoare, s. oaie —, cea care nu are miel şi este nevoie să fie dată la un alt miel spre a o suge, sau oaia care este dată de supt unui miel a cărui mamă a murit. Se mai chiamă şi *aplecatoare* ; ea se prinde cu *caţa*, un băţ lung, care are la capăt un cârlig ; p. 85.
Plevna, s. p. 284 6.
plin, adj. p. 150.
Ploeşti, s. p. 164, 323.
pocladă, s. p. 59.
podidì, v. a—, p. 58.
pognet, s. pocnet, p.
pognì, v. a—, a pocnì.
pohoară, s. povoară, p. 225.
polatie, s. p. 332.
Poleah, s. p. 284.
pomană, s. a purtà pomenile, a le face, pentru un mort, după rândueala lor, p. 25.
ponos, s. p. 164.
ponosì, v. a— haine, a stricà haine prin purtare, p. 80 şi 195.
popalnic, s. p. 111.
Popovici, s. p. 91.
popreà, s. p. 223.
porghice, s. vezi *ludustria* ; p. 151.
pornire, s. înclinaţie, aplecare, p. 253.
poruncì, v. a—, a comandà, a tocmì haine din nou şi pe măsură.
posmol, s. credem că potmol, p. 333.
poteraş, s. dela poteră, p. 107.
potivesc, adj. p. 268.
potmol, s. şade—, unul lângă altul, p. 280.
potopì, v. a , a mâncà până la sfârşit, a sfârşì mâncând, a bea până la uscat ; au potopit lăcustele câmpurile, p. 82, şi 108.
potricaraş, s. farmacist, p. 206.
potrivì, v. a se—cuivà, a face după spusa aceluia crezând că aşà e bine, p. 208.
potrografie, s. corupţie din *fotografie*, p. 66.
poturi, s. pl. p. 126.
Prahova, s. p. 223.
prânzişor, s. vremea pe la 10 ore a. m., p. 181.
prânzì v. a—un mort, a-i pune

www.digibuc.ro

pomenile, prânzurile.
prav, s. praf [de puşcă], p. 63.
prepeleac, s. p. 54, vezi *Industria*.
prevedeà, v. a se—, p. 148.
price, s. pricină, p. 165.
pricoliciu, s. p. 161, *poghibală*, o arătare de om.
prilejì, v. a se—, a se întâmplà, p. 22.
primare, adj. primar, întâiu ; văr —, văr bun, p. 229.
prindere, s. stare, om cu—, om cu avere, p. 1.
pripor, s. p. 225.
privinţă, s. corupţie din *prevenţie*, p. 68.
prohitì, v. a—, cetì (încet, în gând), p. 162.
prosădì, v. a—, p. 33.
Prut, s. p. 89, 107, 185, 189 b, 218. 220, 226, 262, 246, 273, 277, şi 286.
prubă, s. probă, fel, p. 267, 269.
puì, v. a se—, a se întinde (despre foc), p. 240 ; a se împreunà (despre lupi şi câni).
puhoiu, s. şivoiu de ape, p. 22.
puişor, s. un ban, p. 318.
pune, v. a—capul, p. 61.
punere, s. p. 121.
punoiu, s. puhoiu, p. 66; altfel *puroiu*.
pupază, s. un fel de colac, p. 91.
purtà, v. a—pomenile, a le face după rostul lor, p. 25.
purtat, s. port, p. 65.
puşcă, s. a da din—, a da foc cu—, p. 139.
puşcărì, v. a—, p. 287.
pusnic, s. p. 56.
pustiì, v. a se—. p. 269.

R

Radu, s.— lui Anghel din Greci, p. 32.
racoreală, s. p. 75.
rădui, ? p. 158.
rână, s. într'o , într'o râlă, pe un şold şi într'un cot, p. 86.
rând, s. rândueală, rost, p. 100.
rărì, v. a (o) rărì, a veni tot mai rar, p. 162.
ras, adj, plin-ochiu despre un vas), până sus, ca şi cum ar fi ras, p. 176.
răsmeriţă, s. p. 268.
răvăcì, v. a—vin, p. 94.
resmà, v. a se—, p. 209.
roată, o unitate de ostire veche, p. 224.
robotì, v. a—, în expresia : „ce mai faceţi, ce mai robotiţi ? (întrebare celor ce mai mult şed, sărbătoarea).
roiu, s. p. 243.
Rogova, s. p. 154.
ruginos, adj. p. 225 şi 287.

S, Ş

Săcele, s. pl. p. 166.
sâghică, s.planta *Cephalaria transsilvanica* Schrad., p. 252 şi 328.
Sahastru, s. p. 90.
Sâiu, s. –pârcălab de Bârlad, p. 77.
sălcat, adj. p. 125, şi 192 b.
sălceu, adj. p. 243.
salamanlàc,(vorbă turcească), p. 76.
samalare, s. p. 60, 175.
sămăluì, v. a—, a asemănà pe unul (de departe) cu altul : U, bată-te norocul ! Tu eşti ? Te-am sămăluit cu Gheorghe ; p. 85.
samasalâc, (vorbă turcească), p. 47.
sândâc, s. ladă, p. 49.
Şandru, s. p. 73.
Sârb, s. p. 169 ; zarzavagiu.
sârbuci, s. pl. p. 290.
sâtì, v. a—, a cerne cu sâta, p. 93.
savai, interj sàvai, sàvai, săvài, sàvăi, p. 52, 60, 63, 64.
săvârşì, v. a se—, a murì, p. 54.
Savina, s. p. 91.

www.digibuc.ro

sbârciu, s. sbârcitură, p. 161.
sbenguì, s. a se—, a face nebunii, a se jucà, p. 24.
sburatăcì, v. a—, a aruncà cu pietre (bolovani, bulgări) într'un pom spre a-i da fructele jos, p. 33.
sburătărì, v. a—paserile prin ogradă, ca să le prindă, a le alungà chiar svârlind în ele spre a le cotonogì, p. 3.
sburatec, adj. fugaciu, p. 90.
schimbălă, s. schimb, schimbare, p. 25.
sclipuì, v. a—, p. 237; adevărat, a face treabă printre picături : n'am început să torc; aşà doar câte cevà de-am putut sclipuì vreo două caiere.
scripică, s. p. 48.
scumpete, s. p. 125.
sec, adj. uscat, p. 109.
secătău, s. p. 317.
secetì, v. a—, a potopì, p. 94.
şeică, s. p. 108.
serafim, s. prapor de lemn obişnuit cu 7 chipuri de îngeri, ce se scoate la morţi, p. 162.
Sevasto[pol], s. p. 272.
Severin, s. p. 289.
şezătoare, s. p. 9.
Sibii, s. p. 268.
sfandosì, v, a se—, a se alintà, a se arătà ceeace nu este, p. 253.
sfănţoaică, s. p. 180 şi 237.
sflichiu, s. p. 117.
şfară, s. p. 20.
sgâlţâitură, s. tremur, cutremur, p. 97.
sglăvoc, s. p. 158.
şicuì, v. a , a căptuşì cu *şieac* ? p. 49.
sirecan, adj. unul de care e *halal*. A mâncat, *sireacul*, (sirecanul , de credem că nu se mai satură.
sileac, adj. p. 243.
sirep, adj. p. 278; fem. *sireapă* şi *suru-iapă* (iapă-sură ?)
Siret, s. p. 73, 167, 178, 185.
sleama, s. o câtime foarte mica, o „bucăţică", o fărâmiţă, p. 308.
şleau, s. drum vechiu, bătut, umblat, p. 265.
Slobozie, s. p. 282.
smigdeà, s. smiccà, p. 242.
sminceà, s. smiceà, p. 67.
smomì, v. a—, a momì, a atrage, a îndupleca, p. 106.
smorlă, s. un fel de peşte mărunt, p. 170.
soaţă, s. p. 160.
socrie, s. p. 91.
şoldarana, ? p. 319.
soldăţì, v. a—, a face serviciu militar, p. 276.
sor, s. soră, p. 290.
soroc, s. an, recoltă ?, p. 237.
sosì, v. a—, a ajunge din urmă, p. 335.
sositor, adj. bob , p. 181.
şoşotì, v. a—, foşnì (despre frunze), p. 45.
soţie, s. soţ, p. 221 şi 235.
şovirgii, ? codrii—, p. 55.
şoverjâi, ? p. 57.
Spahiu, s. p. 75.
spelcuţă, s. dim. dela spelcă, spilcă. t.c de cap, p. 213.
sprijinì, v. a—, a se—, p. 94.
Stanciu, s. p. 37 şi 59.
Stârmina, s. p. 154.
staroste, s. p. 139.
starpă, adj. oaie—, p. 85.
stat, s. statură, p. 65.
ştat, s. stat, p. 39.
stătut, adj. vită —ă, vită istovită, care a căzut sleită de puteri în toiul muncii, p. 89; om —, om bătrân ; mai ales despre flăcăi şi fete, p. 335.
steajăr, s. parul ariei, p. 42.
Ştefan, s.—Vodă, p. 63, 80 şi 84.
stohan, s. stuhăriş, p. 220.
străinime, s. p. 214.

www.digibuc.ro

strălucios, adj. p. 24 şi 93.
strămurariu, s. p. 269.
strate, s. pl. *straturi*, p. 130.
stricà, v. a vătămà, rănì, p. 68.
streinà, v. a—, a înstreinà, p. 216, şi 217.
striior, adj. fem. striioară, p. 217 şi 218.
strigà, v. a— în joc, p. 19.
strigăt, s.—în joc, p. 3.
Strunga, s. p. 267.
stufos, adj. p. 105.
subseară, adv. p. 105, 138.
Suceava, s. p. 84.
suduc, ? p. 188 şi 267.
suflet, s. plin de—, gâfâind; a venit plin de—(repede), p. 183; a venit într'un suflet, repede.
şugă, s. nesăţios; mai ales în zicala „şugă rea", p. 284.
sularea, ? p. 329.
sulimana, ? p. 205.
sultan, s. p. 328.
sultant, ? p. 205.
sumăieş, diminu. dela suman, p. 162.
supţiori, s. pl. p. 108.
surguce, s. pl. planta *Delphinium Ajacis* L., p. 205.
şuşà, s. şoseà, p. 35.

T

Tăbăltoc, s. săculeţ, p. 327.
tăbănaş, s. dela *tabon*, cireadă, cârd, p. 282.
taclit, s. p. 111.
Tăhan, s. p. 64.
tăieţei, s. pl. p. 170.
tain, s. p. 206.
tăinicie, s. taină, p. 138.
Ţaligrad, s. Ţarigrad, p. 78.
Tănislav, s. p. 74.
tânjì, v. a—, p. 153.
ţâr, interj. se chiamă găinile.
tăraş, s.—ul porţii, p. 107.
tare, adv. repede: vin mai tare, p. 253.
Târgşor, s. p. 274.
Ţarigrad, s. p. 64, 85, 129.
tarle, s. pl tarlale, dela tarlà, p. 245.
târmă, s. probabil *durmeà*, broboadă albă, de formă isoscelică cu horboţică în faţă, p. 132.
ţărnă, s. praf, pulbere, p. 50 şi 138.
ţarolă, s. opincă?
Tatar, s. p. 77, 91, 283, 284.
târsână, s. p. 170.
teleleu, s. fără căpătâiu, p. 322.
teme, v. a—, a fi gelos; femeia îşi teme bărbatul, p. 205.
temică, s. dim. dela teamă, p. 130.
tepşean, s. tepşan, platou mic, p. 66.
tepşì, v. a se—, a se lepşì, a se trântì cu lenevie în pat, p. 323.
tesac, s. p. 108.
teşchereà, s. pungă, p. 70.
teslui, v. a ciopli din teslă, p. 27.
tifericì, v. a—, a fericì, a nu-i păsà, p. 272.
ţine, v. a— calea, a aţineà calea, a sta în calea cuivà, p. 132.
tinchi, v. a—, a contenì, încetà.
tinerime, s. tinereţe, p. 199.
ţinteş, adj. ţintat, cu ţintă în frunte.
tiran, adj. p. 147.
tiv, s. tivitură.
ţoale, s. pl. *haine*, p. 215.
tocà, v. a—, a cicălì, p. 147.
tocmì, v. a—, împăcà, a împăciuì, p. 141, 261.
Todiran, s. p. 66.
Topolog, s. p. 274.
top, s. top de postav. val, p. 64.
toropì, v. a—, a copleşì, p. 193.
torbă, s. tolbă, geantă, p. 242.
trage, v. a—coasa, a o ascute, p. 199; a se—, a slăbì, p. 174.
tranda, ? p. 327.
tras, adj. slab, p. 189.
trebăluì, v. a—, a face treburi mici şi mărunte pe lângă casă, p. 225.
trece, v. a se—, ofilì (la faţă, la

www.digibuc.ro

peliță), p. 236.
trenchea-flenchea, adv. p. 332.
tretină, adj. fem. p. 44.
trin, s. tren, p. 189 b.
tropeie, ? p. 41.
tu, pron... nici tu.... nici tu..., p. 194 și 330.
țuca, ? p. 320.
Tudor, s. p. 83; Domnul—, p. 270.
țuhài, v. a—chinuì, frământà în zadar, 307.
tuiu, s. p, 187.
tulì, v. a o—, p. 233.
țuluc, s. viță de păr, p. 54; verbul a *țulucì*, a trage de țuluc.
tuma, adv. tocmai, p. 40.
tur, s. și *turi*, *fund* la pantaloni, p. 91 și 335.
Turc, s. p. 81, 129, 283 și 284.
turcan, adj. p. 269.
Turcia, s. p. 81.
turcoman, s. p. 39.
țurloiu, s. și ca poreclă pentru picior, p. 87.

U

Udătura, s. tot ce se mânâncă cu mămăligă, chiar când nu e fierturâ (lapte, ciorbă), d. e. brânză, nuci, p. 308.
udì, v. a—, a scăpà, p. 254.
uluì, a se—, a se zăpăci, p. 116.
umbră, s. locul de sub un copac care obișnuit este umbrit, p. 116.
Undrea, s. Decemvrie, p. 288.
uruioc, s. a ajunge la—, a ajunge la sfârșit; uruiocul sunt cele din urmă fire din urzeală, cari fiind prea apropiate de sul, nu se mai țese, p. 162.
uşânic, s. p. 60 și 111.
uşuì, v. a—, *a hucii*, a alungà paserile cu *uș!*
Uța, s. Vasile—, p. 56.

V

Văcuì, v. a—, a trăi bine; văcuit, trăit în mulțămire, p. 209.
vădanie, s. văduvie, p. 221.
vaşmocan, s. poate baș-mocan, p. 52.
vatraiu, s. p. 165.
veleat, s. vieață, traiu, p. 226; verb: *veletuì*, și adj. veletuit, trăit [bine].
verigă, s.—la ușă pentru a închide, p. 42.
Viana, s. Viena, p. 304.
viforat, adj. p. 77.
viță, s. soiu, neam bun; om de viță [aleasă]. p. 43.
Vlad, s. popa—dela Bârlad, p. 55.

Z

Zălud, adj. prostit, tâmpit.
Zătreanu, s. Gheorghiță—p. 43.
zuzănì, v. a—, p. 269.
zurbavă, s. gâlcevă, p. 70.
zurnai! interj. p. 297.

www.digibuc.ro

CUPRINSUL

Cevà despre cântecele de ţară . . . Pag. I

I. Bătrâneşti.

	Pag.		Pag.
1. Meşterul Manole . . .	19	24. Codreanu	70
2. Corbea	24	25. Şandru	73
3. Radu lui Anghel din Greci	32	26. Ghiţişor	„
4. Voinicos străin	33	27. Bătrâna	74
5. Voicu	35	28. Tanislav	„
6. Stanciu	37	29. Ion	77
7. Căpitanu	38	30. Şâiu, pârcălabul de Bârlad	„
8. Nedea Voinicul	39	31. Miorita	79
9. Codreanu şi Mocanul .	40	32. Micu Haiducul.	„
10. Marcu	42	33. Badiu şi Niculcea . . .	81
11. Lina	43	34. Donici	83
12. Gheorghiţă Zătreanu .	„	35. Tudor şi Vochiţa . . .	„
13. Catincuţa Gendrulesei .	48	36. Costea.	85
14. Căpitan Gheorghiţă . .	52	37. Coste	86
15. Chira	54	38. Păunaş	87
16. Călina-Mălina	55	39. Iovită	89
17. Iancu Jianu	59	40. Copilul român.	90
18. Stanciu	„	41. Popovici şi Savina . .	91
19. Busuioc	61	42. Calul împărătesc . .	93
20. Ştefan Vodă	63	43. Doncilă	„
21. Todiran.	66	44. Pârlici	95
22. Dragoş	67	45. Barbu.	96
23. Pribeagul	70		

II. Doine.

A. *Dragoste.*

	Pag.		Pag.
1. Puterea dragostei. . .	97	4. Indemnuri la dragoste	126
2. Lauda ibovnicului şi a ibovnicei	110	5. Dragoste cu piedici .	141
3. Dragoste nehotărîtă .	121	6. Dragoste cu glume . .	155
		7. Felurite	164

www.digibuc.ro

B. *Dor şi jale.*

	Pag.		Pag.
1. Puterea şi necazurile dorului	172	rit bine cu căsătoria	203
2. Drăguţi depărtaţi unul de altul	185	6. Jalea celui mustrat şi pismuit.	211
3. Moartea unuia dintre iubiţi	194	7. Jalea celui îndepărtat de ai săi	214
4. Dragoste stricată . . .	198	8. Jalea orfanului. . .	229
5. Jalea celui ce n'a nime-		9. Felurite	232

C. *Mustări şi blesteme.*

	Pag.		Pag.
1. Neînţelegeri dintre iubiţi.	244	3. Mustrări şi blesteme din partea celor părăsiţi în dragoste . . .	254
2. Dojeniri făcute celor necredincioşi în dragoste	250	4. Mustrări din partea fetei silite la măritiş .	258
		5. Felurite	261

D. *Haiduceşti* 263

E. *Ostăseşti* 275

F. *Felurite* 288

III **Strigături.**

A. *Strigături glumeţe.* 295

B. *Strigături muşcătoare.*

1. In ciuda fetelor şi nevestelor 319

2. In ciuda feciorilor şi bărbaţilor 335

Indice şi glosar. 342

www.digibuc.ro

GREŞELI

Pag.	Coloana	Rând	In loc de	Să se cetească
2	—	17	qui'l	qu'il
2	—	19	cercetat-o	cercetà-o
25	2	37	ba bace-mi	baba ce-mi
28	1	11	micsorel	micşorel
28	—	38	spânzurătoarea	spânzurătoarea
28	—	39	logodnica	logodnica
28	—	40	spânzurătoarea	spânzurătoarea
30	1	34	Şi u	Şi unu
32	„	26	Băbuscă	Băbuşcă
49	„	21-22	sandâc	sândâc
53	2	12	mituie	miţuie
63	1	9	îundrăznià	îndrăznià
64	„	15	Tàhanului	Tăhanului
66	2	15	uşánici	uşânici
71	„	16	busducănit	busdugănit
77	1	21	si	ci
83	2	9	tot	totul
85	„	7	pimnită	pimniţă
86	1	15	Nu-s'	Nu-ş'
87	„	1	turloaie	ţurloaie
101	„	25	ma	Inima
102	2	21	tulpiţică	tupiţică
109	„	37-38	Din ochi negrii cuvântând Şi din gură lăcrămând	Din ochi negri lăcrămând şi din gură cuvântând.
132	1	10	ostaoaie	ostoaie
139	„	37	pɹsti	puşti
149	2	25	măceiş	măcieş
156	1	19	'mbocește	'mboboceşte
180	„	13	ţoace	ţoaice
217	„	rândul 23 să se şteargă		
218	„	20	216, vezi No. 6	vezi No. 16, p. 216
229	2	9	firuţ	finuţ
241	„	23	finţeşte	sfinţeşte
242	1	32	936	23 p. 202
244	2	24	no. 1192	aici no. 73
245	1	18	1077	58 p. 226
249	„	36	amunţă	amuţă
250	„	3	finţit	sfinţit
252	„	28	592-3	76 p. 154
269	„	16	dinaintea acestuia	No. 16 p. 266
271	„	21	1320	10 p. 265
273	„	9	dobas	dobaşi

www.digibuc.ro

www.digibuc.ro